Candid STOICA

Ridi pagliaccio

OPERA OMNIA

PUBLICISTICĂ ŞI ESEU CONTEMPORAN

TIPO MOLDOVA

www.cimec.ro

CANDID STOICA

RIDI PAGLIACCIO

JURNAL VOLUMUL TREI

www.cimec.ro

SAREI DAN MEEROVICI

(CARE N-A MAI AVUT Răbdare să aştepte)

www.cimec.ro

.

Marin Preda către un consătean: Ai citi Moromeții? Ce părere ai?
Consăteanul: Ai scris și tu ce-ai văzut în bătătură

***

Când ceilalți dorm, diaristul deschide caietul, bine ascuns în timpul zilei și continuă cronica micilor evenimente începută cine știe când și pe care o va continua până când va fi să fie. (Eugen Simion)

***

Actorii nu pot ține nici o taină. Ei spun totul.(Hamlet: III, 2)

www.cimec.ro

Toată viața ai fost actor
De comedie, se știe bine
Azi, când te-ai făcut scriitor
Lumea râde în hohote de tine
Nu, că nu mai ești actor
Ci că ai devenit scriitor
(un anonim)

www.cimec.ro

1971-2000: Un mic rezumat al unui modest diarist. Ţin jurnal, adică am notat aproape zilnic sau cu intermitenţe ce mi s-a întâmplat - mai toate năzdrăvăniile, şotiile, ideile trăznite ale mele, ale colegilor, prietenilor şi altor persoane cu care am intrat în contact, ale unor personalităţi din lumea artistică, precum şi evenimente ieşite din matca vremii, care m-au impresionat, mi s-au părut amuzante - începând din anul 1971. Dar fără să-mi fac iluzii că, odată şi odată, vor vedea lumina tiparului. De fapt, am pornit în această aventură mai mult în glumă, neluându-mă în serios, la îndemnul unor prieteni care au considerat că pot ridica un colţ din vălul care acoperă, ca o nebuloasă romantică, lumea artistică.
Fatal, în peste 30 de ani s-au strâns zeci de caiete totalizând mii de pagini.

Am notat, despre şcolile pe care le-am urmat, fiindcă, în ciuda aparenţelor, am absolvit, totuşi, câteva şcoli. E adevărat cu greutate, dar fără să rămân vreodată repetent - pe vremea aceia nu se lăsau repetenţi, oricât de nevolnic la învăţătură era elevul. Am mai notat despre primii paşi pe care i-am făcut în teatru, care au început de pe la vârsta de 17 ani, despre părinţii mei, oameni simpli, dar destoinici, veniţi de la ţară la oraş, ca să-şi facă un rost, despre teatrele la care am colaborat, nu multe, dar nici puţine, cam vreo trei, despre marile întâlniri pe care am avut norocul să le am cu marii oameni de teatru, pe care i-am cunoscut, care m-au ajutat în carieră, de la Radu Beligan şi Lucian Giurchescu, de la Mony Ghelerter, Toma Caragiu, Cornel Todea, Alexandru Tocilescu şi C. Turturică, N. Motric, Dan Puican, Radu Iftimovici, Emil Mandric, Margareta Niculescu, Rene Silviu şi alţii, cum ar fi regizorul TV Segiu Ionescu, foarte mulţi - ar fi o listă prea mare ca să-i înşir pe toţi - pe care-i consider binefăcătorii mei… Am scris şi am să mai scriu despre iubirea vieţii mele, nu mă sfiesc s-o spun, Sara Dan Meerovici, care mi-a făcut viaţa, nu exagerez, un vis.

Am scris despre anii petrecuţi în Institutul de Teatru, poate cei mai frumoşi, cei mai romantici, ai vieţii mele, când am reuşit să realizăm, ca studenţi, un minunat spectacol, (regizat de studentul argentinian Raul Seranno) intitulat **Centrul înaintaș a murut în zori, (1)** în care au jucat, propulsându-se ulterior cu succes în viața teatrală, Gh Dinică, Șt. Tapalagă, Marin Moraru, Magda Popovici, Marian Hudac, Violeta Andrei, Alex. Hasnaș, Alex. Lazăr, Dorina Lazăr, Traina Stănescu, Eugen Racoți etc.

Am însemnat despre premierele teatrale ale mele şi ale Teatrului de Comedie – teatru care m-a primit cu braţele deschise şi unde m-am simţit minunat, alături de marii săi artişti, Mircea Şeptilici, Amza Pelea, Iurie Darie, Iarina Demian, Liliana Ţicău, Cornel Vulpe, Ştefan Tapalagă, Silviu Stănculescu, Aurel Giurumia, Sanda Toma, Mihai Pălădescu şi alţii mai

modeşti, dar plini de farmec: Gicu Crâşmaru, Eugen Racoţi, Anca Pandrea, Şerban Ionescu, Şerban Celea, sau Nicolae Turcu, un actor fenomenal, unicul actor al rolurilor de…nimic!
Deasemenea am notat despre primii mei paşi pe scenă, când am avut primele succese cu aşa zisul monolog al tutunului de A. P. Cehov, din cauza căruia am căpătat şi numele de "momâie" (pentru că aşa îi spunea nevasta lui Ivan Ivanovici Niuhin, eroului monologului), dar mai ales despre anii, doi la număr, când am fost și student și salariat la teatrul Țăndărică, la care a trebuit să renunț, în ultimă instanță, pentru că primisem "greaua sarcină" de a interpreta rolul lui **Lenin** dintr-o piesă a lui N. Pogodin* (personaj care, pe vremea aceea, era asemuit în complexitate, de demagogii politruci ai vremii, asemenea lui Hamlet)…
Am mai notat despre anii petrecuți la Piatra Neamț, care au fost făcuţi, cum se spune, cu dreptul, (paşii), jucând câteva roluri interesante, printre care Ion Sorcovă din "Domnișoara Nastasia" și Jabe Torannce din "Orfeu în Infern" de Tennesse Williams, apreciate cu superlative de câțiva critici de suprafață.
Am mai notat despre colegii cu care am plecat la drum (Traian Stănescu, Cătălina Murgea, Ioana Manolescu, Alex. Lazăr, Paula Chiuaru, C. Drăgănescu), despre atmosfera de entuziasm şi emulaţie care a domnit acolo în anii aceia, despre Ion Coman, teribilul, formidabilul director de atunci al teatrului căruia i-am dedicat un întreg capitol, cât şi de experienţa pe care am acumulat-o ulterior la teatrul din Ploieşti, despre prietenia pe care am legat-o acolo cu câţva colegi: George Bănică, Marieta Luca, Coca Casian, Hary Eliad, Zephi Alșec, Margareta Pogonat şi chiar cu Toma Caragiu, despre drumul pe "navetă" pe care l-am parcurs timp de patru ani, dar mai ales, despre saltul pe care l-am făcut în cariera mea, fiind angajat la Teatrul de Comedie, de Radu Beligan și L. Giurchescu, despre celebrul, de acum, dulap, din care distribuiam colegilor cărţi, despre unele spectacole în care am jucat, pe care le-am iubit, despre alte spectacole pe care le-am văzut şi mi-au mers la suflet – n-aveam liniște dacă nu-mi notam impresiile, despre multele evenimente pe care le-am trait alături de colegii mei, despre neuitatele turnee în străinătate, când, deodată, am intrat într-o altă lume, dar mai ales despre revoluţia din Decembrie 89, numită ulterior "îmbulzeala" din Decembrie, dar care, pentru mine, a devenit cel mai important episod din viaţa mea, alături de momentul când am întâlnit-o pe Sara.
Sunt pagini scrise în pripă, contra cronometru, fără o elaborare ulterioară, majoritatea în miez de noapte, sfâşiat de dorinţa că în pat mă aşteaptă iubita mea Sara, uneori la primele ceasuri ale dimineții, pe genunchi, pe un colț de masă, în bucătărie, în cabină, ascuns în culise, în camere de hotel, în turnee, în autobuze, în tren, în avion, mai tot timpul pe furiș, pe furiş…

Am vrut să fie nişte însemnări simple, NICI VESELE NICI TRISTE, în care să nu existe altceva decât ce am văzut şi am trăit şi mai apoi ce am consemnat, firesc, despuiat de orice artificiu şi zorzoane. N-a fost în intenţia mea nici de a comenta, de a mă mira, de a înjura sau de a scandaliza, (deşi uneori, mărturisesc, am făcut-o), dar ferindu-mă, ca dracul de tămâie, ca relatarea să nu fie cumva plictisitoare, pentru cei cărora, poate, le vor cădea în mână aceste rânduri, dar mai ales mie, care consemnez faptele, având convigerea că plictiseala, lucrul comun, banal, omoară orice interes. Aşa că, din când în când, introduceam câte o ironie de care mai întodeauna nu duc lipsă, sau o luare peste picior, sau în tărbacă.
Deşi am scris tot timpul despre mine n-am vrut să mă aşez întotdeauna în prim plan, sau să mă arăt mereu într-o lumină favorabilă, iar dacă am făcut-o uneori, a fost că aşa s-a nimerit.
În noianul de însemnări, desigur, vor exista inexactităţi, care, dacă s-au produs, a fost din cauză că aşa le-a receptat conştiinţa mea şi cer iertare celor cărora, pe parcursul notaţiilor, le-am reprodus în "extenso" replicile, atitudinile şi luările de cuvânt în tot cuprinsul însemnărilor. (la cei care mai trăiesc şi chiar la cei care nu mai sunt). Am făcut asta, recunosc, dintr-o plăcere egoistă de a-i mai „auzi" pe toţi cei evocaţi, în mijlocul cărora am trăit şi, de multe ori, ne-am certat şi acum regret, care mi-au fost contemporani apropiaţi şi, contrar aparenţelor, deşi despre unii am scris lucruri destul de dure, pe toţi i-am iubit şi îi mai iubesc, nemărginit…
Am avut şi momente de descurajare, recunosc, când totul mi se părea inutil şi fără sens, când am vrut să abandonez, şi chiar am abandonat o vreme caietele, când am vrut chiar să distrug tot ce am scris, din cauză convingerii că nu am fost destul de sincer în ce am scris, dar un eveniment neobişnuit, o întâmplare care mi se părea unică, dar mai ales Sara, îngerul meu păzitor mă convingeau să-mi reiau activitate diaristică, la care nu mă obliga nimeni.
Şi aşa târâş grăpiş, cum se spune, pe nesimţite, iată-mă ajuns, amestecând vorba, ca făcăleţul mămăliga, în al şaizecişicincelea an al vieţii mele, continuând cu o perseverenţă, demnă poate, de cauză mai bună, să notez în al o sutelea unu caiet, la începutul anului…

2001

Am alt statut. Odată cu intrarea în noul millennium, adică de anul trecut, din luna Decembrie, nu mai sunt salariat nicăieri. Sunt mai cu moţ. Am

www.cimec.ro

devenit pensionar. Adică sunt un om liber, cum sunt consideraţi pensionarii de către revistele satirice şi de dramaturgii romantici. Nu ştiu dacă e bine sau rău, pentru că e o situaţie inedită pentru mine. N-am mai fost până acum pensionar. Am cunoscut însă mulţi. Unii care deabia aşteptau să-şi reia activitatea, doar pasager întreruptă, alţii, extrem de supăraţi, tunau şi fulgerau împotriva instituţiei unde şi-au istovit ani de zile visele şi nu mai voiau să audă de teatru, în nici un chip, pensionarea fiind socotită de ei o adevărată eliberare şi care nici prin faţa teatrului nu mai doreau să treacă. (Există cazul aproape singular al actorului Gh. Trestian care pensionat în plină activitate artistică (de mare succes), jucând la două teatre (Nottara și C. Tănase), n-a mai vrut să apară în niciun spectacol, deși s-au făcut mari presiuni asupra lui, refuzând toate propunerile de colaborare a tuturor instituțiilor artistice. Și a mai trăit 20 de ani, anonim.
Cred că am şanse să mă feresc, ca dracul de tămâie de a doua ipostază. O să mă străduiesc. Asta mai depinde şi de instituţia de la care te-ai pensionat, dacă vrea să te mai vadă sau audă… Cu ani în urmă, când nu știam cum e să fii pensionar, la unii dintre ei mă uitam cu îngăduină sau cu milă. Acum alții mă vor privi pe mine, probabil, cu aceleași sentimente.
Mapamondul a sărbătorit cu milioane de sticle de şampanie şi rachete strălucitoare noul mileniu, eu am sărbătorit întrarea în pensie prin… muncă: cu spectacolele cu "Canapeaua". Eu am ales. Acum zor nevoie trebuie să merg pe ideia asta, vorba aceia: bei, Ioane, agheasmă și de vrei și de nu vrei.

Ce m-aş fi făcut dacă n-aveam spectacolul cu Canapeaua? Aş fi găsit oare un fotoliu confortabil din care să urmăresc somnolând, multiplele programe ale canalelelor de televiziune?

M-am pensionat la cerere, după 46 de ani de muncă pe tărâmul artei, cum se spune, având impresia că am făcut o mare ispravă, deşi foarte mulţi prieteni mi-au spus că am făcut o tâmpenie. Iată ce reiese din cartea mea de muncă: din, 1 Noembrie 1954, când am fost angajat la Teatrul de păpuşi şi marionete "Ţăndărică" (aveam 19 ani) și până anul trecut - am muncit neîntrerupt 46 de ani în decurs de 65 de ani de viaţă!
Un bilanţ care, de fapt, nu valorează mai nimic:
1954-1961 Teatrul "Ţăndărică": multe păpuși
1961-1964 Teatrul din Piatra Neamţ. (viitorul Teatru al Tineretului) - 10 roluri.
1964-1969 Teatrul din Ploieşti (viitorul Teatru „Toma Caragiu") - 14 roluri.
1969-2000 Teatrul de Comedie. (38 de ani, 40 de de premiere).
E adevărat, să nu mânii pe Dumnezeu, munca mi-a fost răsplătită, cu 12 salarii în fiecare an şi cu mai multe… diplome. Şi de la Piatra Neamţ şi de la Ploieşti şi poate voi primii una şi de la Teatrul de Comedie. N-am ajuns un om bogat, n-am avere, sunt tot atât de sărac ca acum 46 de ani, când

www.cimec.ro

descindeam din mahalaua Ferentarilor, spre lumea fermecată a teatrului, dar am diplome şi am câştigat un lucru de nepreţuit: experienţă!
Şi mai am ceva de nepreţuit, dar mai palpabil. În lumea de care vorbeam am găsit-o pe Sara, o iubită, un om pe care pot să mă bizui şi care îmi face viaţa mai frumoasă doar uitându-mă la ea. Însă asta, sunt sigur, nu e meritul meu ci e un dar al celui de sus….
Poate n-ar fi trebuit să scriu toate astea. Nu sunt eu mai cu moţ. În mod sigur şi ceilalţi colegi ai mei au muncit. Poate chiar mai mult şi mai intens. Poate e un semn de trufie, de înfumurare că am făcut acest bilanţ. Deşi, poate, e o banalitate, totuşi notez că atunci când îmi privesc retrospectiv viaţa, aproape nu-mi vine să cred că eu am parcurs itinerariul respectiv…

Alt bilanţ: 36 de ani am jucat teatru în comunism. De 10 ani mă străduiesc să fac teatru în capitalism sau, mai exact, în perioada de tranziţie şi am ambiţia să vreau să-l fac tot atât de bine. Dar nu cu aceleaşi rezultate materiale. M-am pensionat la cerere, ca actor categoria I-a, (calificare de care sunt mîndru), din două motive. Primul, că nu puteam să-mi programez cu mult timp înainte spectacolul "Patru pe o canapea plus valetul", (realizat sub firma teatrului "Incomod" cu un an în urmă, cu Iurie Darie în rolul principal) şi pe cele de la teatrele cu care colaboram, Evreiesc, Buzău, etc. De fiecare dată, se întâmpla să am un spectacol programat la Teatrul de Comedie. Am păţit de atâtea ori, în timpul când colaboram cu Teatrul din Buzău, fiind nevoit să le suspend. Devenise stresant. Cum speram să avem cu "Canapeaua" un lung şir de spectacole, am vrut ca să nu am în faţă nici un obstacol. Iura se pensionase cu un an înainte, iar Anca. urmând exemplul meu, dorea şi ea să se pensioneze. (până la urmă a reuşit). Devenisem, la acest început de millennium, prin forţa destinului, oameni liberi de orice constrângeri şi ne plăcea să credem că suntem deasupra tuturor cercurilor de interese. Jucând în teatre diferite şi pe diverse scene n-am făcut-o pentru că eram ahtiat după bani, cum s-ar putea crede, ci de dorinţa de a câştiga experienţă şi mai ales din plăcerea de a…juca.

Al doilea motiv: am fost asiguraţi de d-l Caramitru, şeful de la UNITER, fost ministru al culturii şi revoluţionar de pe tanc, că vom ieşi cu o pensie egală cu ultimul salariu, ceace era destul de convenabil (*a fost o imensă minciună. Datorită devlorizării leului, pensile nefiind indexate ca salariile în următoarea jumătate de an nu mai valorau nici cât o ceapă degerată.* **Adnotare ulterioară)** Şi pe plan naţional s-au întâmplat la sfârşitul anului trecut mari mutaţii. Aş spune (scrie) o catastrofă pentru mulţi inexplicabilă. Îmi vine să nu mai notez…totuşi îmi înfrâng pornirea. N-am ce face. Nu te poţi lupta cu realitatea şi, mai ales, în "profesiunea de diarist". În urma alegerilor parlamentare şi prezidenţiale din 26 Noembrie 2000 s-au prezenat la vot 11.559.458 din totalul de 17.699.727). Pentru funcţia de

preşedinte au candidat: I. Iliescu (PDSR), C. V. Tudor (PRM), T. Stolojan (PNL), M. Isărescu (independent), P. Roman (PD), G Frunda (UDMR), T. Meleşcanu (Ap.R), N. Cerveni (PLDR), I. Sasu (PSM), Elena Graţiela Bârlă (independent), Paul Philipe Hohenzollern (PRN). Deoarece nici unul dintr canditaţi n-a obţinut un număr de voturi suficient pentru a fi validaţi a urmat în 10 Dec. turul doi, cu următoarele rezultate: I. Iliescu: 6. 696. 623, C. V. Tudor: 3. 324. 247. (date luate din presă).
Aici s-a întâmplat un fenomen greu de explicat. Un fel de renghi al istoriei. Prin retragerea liderului opoziţiei, Emil Constantinescu, din cursa electorală, C. V. Tudor a luat un avans în lupta pentru scaunul prezidenţial de la Cotroceni şi o mare parte de votanţi, printe care şi eu, am fost nevoiţi de împrejurări, de spectrul ca un extremist notoriu să ajungă pe scaunul prezidenţial, să-l votăm pe I. Iliescu. Ce situaţie imposibilă: Să votezi un fost communist de frica de a nu fi ales un extremist. Cu alte cuvinte având de ales între două rele, îl alegi pe cel mai puţin rău. A fost o zi de coşmar!

Ce dezamăgire! În 1996 l-am votat pe Emil Constanținescu, cu entuziasm, sperând într-o mare schimbare, cu toată inima. Am crezut în el. Era, sau părea un bărbat sincer, un om inteligent, adus în politică de forțe opuse celor care acaparaseră puterea…Doamne, ce zile am trăit…ce beatitudine! De multe ori mi se părea că l-am prins pe Dumnezeu de picior. Și nu numai mie. Constantinescu, sau Țapul cum îl denumeau emulii lui Iliescu, a avut în spate simpatia unui mare segment al populației neangajată politic, pe care a irosit-o și nu mai știu dacă aceste forțe opuse total foștilor comuniști, se mai pot coagula vreodată, pentru că timpul trece, oamenii imbătrânesc și pe unii îi apucă amarul, iar pe alții, disperarea…
Priivind retrospectiv îmi dau seama că Emilică, cum îl alintau simpatizanții, a trecut, săracul prin grele încercări și mârșave înscenări: Cazul Rona Hartner (colega noastră în ale meseriei) și Țigareta unu sau doi, nu mai are importanță, l-au mânjit serios și din care a ieșit destul de mototolit….

O mică acoladă: Înainte de alegerile din 2000, când mai era încă președinte, dar anunțase că nu va mai participa la alegeri, lăsându-ne, cum se zice, cu ochii-n soare, Emil Constantinescu, a asistat la un spectacol al Teatrului Evreiesc de sărbătoarea Purim-ului, la care am fost solicitat să particip și eu spunând un monolog. Purim-ul fiind o sărbătoare veselă, după reprezentație a urmat o mică întâlnire cu el, la un pahar de șampanie și un pișcot: Cu ocazia asta l-am cunoscut personal, am dat mâna cu el și chiar l-am întrebat de ce nu vine mai des la spectacole de teatru.
– Pentru că, acaparat de atâtea probleme importante ale țării, d-voastră nu realizați câte sunt, nu mai am timp, practic pentru a ajunge la teatru.
- De acum încolo veți avea timp berechet, i-am replicate eu.

- Evident, mi-a răspuns el, zâmbind, făcându-se că nu a înțeles ironia mea, dar ceilalți participanți la întâlnire, în cap cu directorul Harry Eliad s-au ofuscat teribil, remarca mea părându-li-se din cale afară de nepoliticoasă.
Ulterior i-am cumpărat cărțile, privite atât de prieteni, cât și de adversari, cu mefiență, unde își relatează înfrângerile, dar mai ales victoriile. Evident le-am citit, deși au mii de pagini. (Adnotare ante datată).
Altă acoladă: Și pe Ion Iliescu l-am cunoscut. Și cu el am dat mâna. La o întrunire a artiștilor, organizată de I. Antonescu - Marchal Turism. La Teatrul Național, în anul 1994 a fost invitat și președintele I. Iliescu. Eram cu Sara în holul mare, la o masă, când a apărut I. Iliescu, care a venit intins spre mine, mi-a intins mâna și m-a întrebat: Ce mai faci d-le Stoica?

- Mă cunoașteți?! l-am întrebat eu uluit.

- Cum să nu vă cunosc, mi-a răspuns I.Iliescu. arborând zâmbetul care l-a făcut celebru, strângându-mi mâna.

După care a trecut la celelalte mese, să facă același lucru și să le zâmbească și celorlalți colegi. Am aflat că și celorlați le-a spus pe nume. Ce memorie, ce pregătire, ce politician!
Altă acoladă: Și pe președintele Tr. Băsescu l-am cunoascut. Am dat mâna cu el, am ciocnit un pahar cu wischi, la un cocktail dat de el în cinstea unei delegații franceze, la care Teatrul de Comedie a fost invitat să joace ”Pălăria”, în sala de la Cotroceni. Am avut cu el următoarea conversație:
Eu: Sunt bucuros că am ocazia să vă cunosc, d-le președinte.
Președintele: Deși nu vă cunosc pot să spun același lucru. Probabil sunteți din echipa de teatru.. Am cunoscut câțva oameni de teatru în care am investit mult și ulterior m-au deziluzionat profind. (*adnotare ulterioară)*
Scriu despre întâlnirile astea în nici un caz ca să mă laud ci doar să subliniez că trei președinți am avut, pe toți trei i-am cunoscut și cu toți trei, deși n-am pus țara la cale, iar unul n-a știut cine sunt, cu toți trei am dat mâna! O consider o performanță !

Revin acolo de unde am făcut digresiunile:
PSDR are în Camera Deputaţilor 44 % (155 de mandate), iar în Senat 46% (65 de mandate), PRM 24 % (84 de mandate) în Camera Deputaţilor, iar în Senat 26,43 % (37 de mandate), PD în Camera Deputaţilor 8, 99 % (31 mandate), la senat 9,99 % (13 mandate), PNL la Camera Deputaţilor: 8,70 % (30 de mandate), la Senat 9,99 5 (13 mandate), UDMR 7,83 % (27 mandate) la Camera Deputaţilor şi 8,27 % (12 mandate) la Senat. (din ziare)
Acum prim ministru este Adrian Năstase care conduce un cabinet în care Ministrul Culturii este Răzvan Teodorescu, căruia i se spune şi „Ciufulici”, iar directorul Teatrului Naţional nu este altul decât demagogul de serviciu al regimului ceauşit, Dinu Săraru. Opoziţia este aproape inexistentă. Bune vremuri trăim. Restauraţia comunistă e pe cale să se desăvârşească.

04. 01. Spectacol cu "Patru pe o canapea plus valetul" la Teatrul de Comedie. Printr-un contract parafat anul trecut, între Fundaţia Maxim, Teatrul Incomod şi Teatrul de Comedie, jucăm, plătind chirie pentru sală şi onorarii pentru personalul de scenă (maşinişti, electricieni, sonorizator) şi 4 plasatoare în zilele de luni, când, teatrul nu joacă.

Multe aplauze. Aproape că îmi e jenă să le contabilizez. Succes de public autentic. Se putea altfel? (n-am întâlnit până acum un actor care să recunoască în scris că avut un eşec). Pentru noi (Iura, Anca şi eu) este însă un succes personal, care ne-a dovedit că am avut intuiţie atunci când am pornit la treabă cu textul respectiv şi mai ales că timp de patru ani, trecând peste multe impedimente, care ar fi dezarmat pe mulţi, noi ne-am încăpăţânat să repetăm şi până la urmă să reuşim să scoatem la rampă spectacolul. Și câte impedimente n-am avut, cu câți regizori n-am lucrat. Patru la număr. Dar, cum am convingerea, că de multe ori orice rău e spre bine, până la urmă am avut norocul să găsim în persoana lui Radu Nichifor, un regizor excelent, care ne-a ajutat să ieșim cu success la liman.

Simţind, reacţiile publicului îmi dau seama că a meritat efortul. Piesa, textul francez, descoperit întâmplător, o comedie cu situații amuzante, a avut mai multe gestații - o traducere a unui expert și apoi o versiune scurtată făcută de noi - arată, povestește dramatic, avertizează că ce se întâmplă, la Paris, se poate întâmpla și la București. Sunt (sau sânt, nu mai ştiu cum e corect) și la Paris, ca și la București și desigur și la Urziceni sau Pătârlagele, mii de cupluri care nu se mai suportă, nu se mai iubesc, chiar au ajuns să se urască şi visează la despărţirea salvatoare, dar convenienţile sociale, averea şi chiar un apartament, îi opresc. Piesa lui Marc Camoletti, şi spectacolul nostru, al Teatrului "Incomod", a cărui premieră a avut loc la sfârşitul anului trecut, care s-a numit inițial "Duos sur canapé" ("Duete pe canapea"), pe care noi am rebotezat-o cu titlul "Patru pe o canapea plus valetul" ilustrează scenic şi dramatic, această situaţie…

Din punctul meu de vedere, consemnez, cu modestia ce mă caracterizează, că este o realizare de care nu mă credeam în stare. Un rol excelent, care îţi dă posibilitatea să-ţi arăţi toată forţa talentului pe care-l posezi. Ideia tânărului regizor Radu Nichifor de a mă distribui într-un rol de o asemenea factură, pe care la început am privit-o cu mefienţă şi neîncredere, chiar împotrivindu-mă, s-a dovedit, până la urmă, minunnată.

S-au ivit probleme. Una: "micuţul" Dan Moraru (de fapt e ceasornicar într-un atelier de pe str. Smârdan), are la începutul spectacolului o mică apariţie.

Este un pacient al dentistei Jaquelline, (Anca Pandrea) care de frica cleştelui şi a seringii cu care trebuia să i se facă anestezie, la o extracţie de măsea, fugea disperat din scaunul stomatologic şi era fugărit prin scenă de Iura, în rol de valet şi de Anca, în rol de medic. Era un moment cât se poate de hilar, inventat de regizor: doi oameni mari care alergau după un omuleț, după un pitic! Deşi era un moment comic de...tot râsul după două spectacole a trebuit să ne despărțim de el din cauza onorariului exagerat pe ni-l cerea pentru infima lui realizare artistică: **Onorariul meu pentru o seară de spectacol este**...a spus o sumă care era echivalentul a 100 de $, care mi s-a părut enormă. Am subliniat replica pentru că s-ar putea preluând-o mot-a-mot, să folosesc și eu în negocierile mele artistice. Având un buget limitat la încasări n-am putut să-i satisfacem cererea și cu regret a trebuit să ne despărțim renunțând la "prestaţia sa artistică".

Asta a fost anul trecut. Acum în disperare de cauză, am apelat la colegul Eugen Racoţi care, cu generozitatea care-l caracterizează, cu câteva adjuvante, ca să nu fie recunoscut, (perucă, mustaţă) a acceptat să-l înlocuiască pe micuţul D. Moraru, care era mic de stat, dar mare în pretenţii!

Altă problemă: Spectacolul a fost gata, publicul a reacţionat excelent, se joacă cu antren, dar - trebuia să existe un dar - la aplauze, ni s-a transmis de către prieteni, că ne prezentăm ca o trupă de amatori, când, la mai toate teatrele profesioniste, aplauzele, sunt un adevărat a doilea spectacol. De aici discuţii interminabile. Unii sunt sceptici (Iura, Iuliana), adică de ce să ne mai să ne fâțâim la aplauze. Ce suntem la operă? Doar jucăm teatru modern

Alţii (Anca, Yila, eu) credem că e bine, e frumos să facem un mic spectacol din aplauze. Doar și pentru aplauze jucăm, mai ales dacă le și...meritățm. E foarte dificil să se ia o decizie la o trupă particulară, pentru că dacă sunt doi actori sunt… zece păreri. Am făcut multe variante şi până la urmă am ales-o pe cea mai simplă, de comun acord, cu o ordine, conform cu dorinţele celor cinci protagonişti. Dar la finalul spectacolului totul s-a aiurit, s-a "bulibăşit", din cauză că Iura, odată intrat în scenă n-a mai iesit, deşi Anca îi striga disperată : "Iura, ieşi din scenă, vreau să-mi iau aplauzele mele!"

E greu de tot cu artiştii când dau de aplauze!

- De ce n-ai ieşit din scenă? l-a întrebat Anca.
- Păi n-am ieşit, a răspuns Iura, senin?
- N-ai ieşit. Ai intrat şi ai rămas acolo, proţăpit, Nu ne-am înţeles înainte de spectacol că intri şi ieşi?
- Şi n-am ieşit? Am avut impresia că am ieşit!

Greu cu artiştii la aplauze!

06. 01. Sărbătoarea Teatrului: Deşi am devenit pensionar, vin cu plăcere în seara de 5 ianuarie când se sărbătoreşte înfiinţărea teatrului. Anul acesta s-au împlinit 40 de ani. Ce făceam acum 40 de ani? Terminasem Institutul şi

plecasem la Piatra Neamț. În timp ce aici se puneau bazele unui teatru modern, eu și colegii mei, acolo, în micul orășel din Moldova, încercam să punem și noi bazele unui teatru, mai modest, dar cât de cât interesant, care mai târziu și el a devenit un teatru formidabil, un fel de rampă de lansare a tinerilor actori. Odată cu venirea grupului nostru, de care am mai amintit, în 1961, o secție a teatrului din Bacău a devenit teatrul din Piatra Neamț

În seara asta, la sărbătoarea teatrului a fost, ca de obicei, lume multă. Cunoscuţi şi mai ales necunoscuţi. Dar puţini colegi. A fost prezent ca întotdeauna Titi Chesa, (îmbrăcat elegant: costum la două rânduri plus cravată), Rucăreanu, Eugen Racoţi şi pianistul serii, Gh. Şimonca. (Şimi pentru colegi), neuitatul interpret al regelui Carol al doilea, din filmul lui Sergiu Nicolaescu, de a cărui figură, chipul lui, va rămâne în veci alăturat. Unele guri rele răspândesc zvonul că ar fi chiar progenitura regelui - eu am aflat asta de la seful cadrelor din IATC, celebrul Manole care mi-a mărturisit că are sarcina de al ”proteja” pe Șimi, pentru că se știe că ar fi ceea ce am scris mai înainte. Șimi, care era până acum cavalerul tomnatic, râvnit de multe doamne, acum însurându-se a devenit cast și în cinstea însurătorii lui un ”colectiv de creație”, alcătuit ad-hoc, i-a făcut rapid o poezioară, care a fost cântată, acompaniată cu ajutorul lui la pian, iar asistența l-a aplaudat vârtos. (2) De obicei vine şi maestrul Beligan, dar acum a lipsit. Zic unii că e plecat în Australia la cea de a doua fostă soție, Dana Crivăț. Sara și cu mine am fost însoţiți de caricaturistul Adrian Darian şi prietena lui, la care am petrecut revelionul… A. D. e un israelian reîntors. Eu îi zic “înapoiat” şi el, având simţul umorului, nu se supără, râde. Şi-a cumpărat maşină (un Cielo), apartament, pe care l-a mobilat, televizor, chiar şi o pisică, iar “Tinerama”, “Cronica Română”, precum şi “Libertatea” îi publică zilnic caricaturile, mai toate politice. Are, ca mulţi israelieni, dublă cetăţenie şi pensie din Ţara Sfântă. Suge, la două oi, sau vaci. Sau oi. Persoană cu totul ieşită din comun. Inteligent şi cu humor ştie să demaşte impostura, minciuna, demagogia în desene cu o linie simplă, nesofisticată, fără să fie în viaţa particulară oţios. Eu şi Sara pur şi simplu ne-am îndrăgostit de el. Şi el de noi, bineînţeles. Darian ne-a dat o prima variantă a decorului de la “Canapea…” care însă n-a fost acceptată de Iura, deşi ne-o oferise gratis.

O parte din colegi privesc cu suspiciune spectaolul nostru cu “Canapeaua” şi nu le vine să creadă că am înfiinţat chiar un teatru independent. Majoritatea cred că suntem, de fapt, un fel de “căpuşă” (termen acum la modă) a Teatrului de Comedie, funcţionând prin bunăvoinţa directorului acestuia. Sau, și mai rău, că ”spălăm” niște bani. Rămân pur şi simplu uimiţi când le arătăm actele…de înființare! Că avem acte, că plătim onorarii şi mai ales impozite. Nu din buzunar, pe şest, cum se zice. Mai toată lumea, mă refer la oamenii din teatre, cred că o fundaţie e scutită de impozite. E o ideie greşită.

Fundaţiile plătesc impozite. Dar poţi să-i convingi? Fiecare artist e bântuit de propriile fantasme, de propriile convingeri chiar dacă sunt, de multe ori, alături de realitate. Şi mai ales există o neîncredere funciară care s-a instalat în majoritatea oamenilor din teatre şi de multe ori nici eu nu fac excepţie.

10. 01. Cu greutate am reușit să pun mâna pe un exemplar al noii revistei a lui Mircea Dinescu, **Plai de boi,** nr 1 (apărut anul trecut în Octombrie) care se vrea varianta românească a celebrei reviste pentru bărbați **Plaiboy.** Are pe copertă pe Maia Morgenstern în chip de vestală, cu un praz mare într-o mână și îmbrățișând cu cealaltă un steag, însoțită de textul: ”Maia pe Lenin”. În interiorul revistei Maia M., sumar îmbrăcată, chiar, stă lungită în diferite poziții pe statuia lui Lenin, cea demolată. Într-o fotografie e cu bărbia statuii genialului conducător între picioare, lângă sexul său. Șocante fotografii. Maia se dovedește plină de... curaj, dar și avidă de publicitate. De fapt, ca majoritatea colegilor, deși sunt și oameni de meserie care nu acceptă asemenea compromisuri. Maia dă și un amplu interviu de câteva pagini, încercând, când să șocheze, când să se strecoare printre intrebări, dovedind inteligență. Revista are un sumar făcut când să incite când să șocheze: ”Mona Muscă sau liberalii la ei acasă” - grupaj cu d-na ministru ieșind din baie acoperită de un prosop. Apoi un interviu cu Alex Paleologu, care mărturisește că a fost interesat de a ști cum este să fii femeie. Un reportaj cu T. Stolojan, Adrian Năstase, Țânțăreanu, un articol alambicat al lui A. Pleșu, o proză insipidă a lui Patavievici, o poștă erotică, semnată de Daniela Gorfi, o poezie cu conotații sexuale a lui Emil Brumaru, al cărui titlu e de ne reprodus…

Dar n-am să scriu toată tabla de materii a revistei, cea mai amuzantă chestie fiind prezența lui Rică Răducanu, fostul portar al Rapidului și al naționalei de fotbal, în postură de cronicar literar. Mai sunt fotografii cu nuduri, așa zise pictoriale, caricaturi cu tentă sexuală și indicații misogine, nesemnate

(unele oribile), reclame neașteptate cu dublu sens și un incisiv editorial semnat de Mircea Dinescu

cu titlul: ”Pleznind din bici pe lângă boi”. Revista are un colegiu redacțional format din M. Dinescu, A. Pleșu, S. Calancea, I. Groșan, Dinu Adam și costă

24.500 lei. Piperat. Am citit-o când cu plăcere, când cu neplăcere. Sara, care e îndrăgostită în secret de revoluționarul Mircea Dinescu și-i soarbe cuvintele la televizor, după ce a răsfoit-o și s-a crucit de fotografiile Maiei a aruncat revista spunând că e perversă, (revista). Și eu deasemenea, dacă-mi plac asemenea ”mizerii”.

11. 01. M-am întâlnit în cartier cu maestrul Capo. Nu-l mai văzusem de mult. În urmă cu câva timp făcusem o ”afacere” împreună. Înregistrasem la el acasă într-un studiou improvizat, o casetă cu ”Povestea Poveștilor” a lui I. Creangă cu scopul de o comercializa în Israel în mediile românești în care ne-am învâțrtit în voiajul de o lună pe care l-am făcut în țara sfântă. Cu marea experiență pe care a acumulat-o dealungul anilor, la filmele lui Gopo, el făcuse tot ce se putea ca să iasă o casetă cu humor. Eu însă nu reușisem să vând acolo decât câteva casete, obținând o sumă neînsemnată și mă simțeam oarecum vinovat față de el.

- Fi atent, m-a luat el rapid de o parte. Goldenberg vroia neapărat să îl întâlnească pe Papă. Îi tot scria, dar Papa, nimic, nu îi acorda nici o atentie. Și trec așa 30 de ani, până când într-o zi, Papa face o vizită in Israel și la sfârșitul întrevederii pe care a avut-o cu Primul-Ministru, acesta îi zice:
- Excelența Voastră, aș avea o rugăminte. Avem aici in Israel pe unul Goldenberg, care de mulți ani vă scrie în fiecare zi o scrisoare și vă roagă să-l primiți în audienta și de fiecare dată l-ati refuzat. In spiritul creșitinătații, n-ați vrea, dacă tot sunteti aici, să-l primiti, doar 5 minute! să vedeți ce vrea,
- Bine, zice Papa, să vină la mine

Se duce Goldenberg, la Papă şi-i zice:
- Ştiti, am o problemă şi aş vrea să mă ajutaţi. Am un restaurant, mâncare şi băutura bună, ieftin, toata lumea vine să mănânce şi să bea la mine.
- Bravo Goldenberg, esti un spirit intreprinzator, l-a felicitat Papa
- Dar eu am restaurantul de la tatal meu, iar tatal meu îl avea de la tatal lui - Bine Goldenberg, înţeleg, a fost o afacere în familie, comerţul este o trăsătură a familiei, i-a mai spus Papa

- Şi tatăl tatălui tatălui meu îl avea de la tatăl lui, care îl avea de la bunicul său....
- Fiule, vrei cumva să ajungi la vremea lui Isus Hristos?
- Aţi inteles: e vorba despre **Cina Cea de Taină...** care a rămas neplatită!
- Ce zici e mortal, nu-i aşa?
- E bun, nu-l ştiam, i-am spus, dar bancuri mai scurte nu ştiţi?
- Ba da. Îţi spun unul în primă audiţie: care este diferenţa dintre "politician" şi "hoţ"?
- Nu mă duce mintea...
- Diferenţa dintre un politician şi un hoţ este că pe primul îl aleg eu, în timp ce al doilea mă alege el pe mine.

L-aş mai fi ascultat. E o comoară, dar ne-am despărţit rapid. Mi se terminase bateria de la reportofon

12.01. **De anul trecut.** Schimbare de domnie la Uniunea Scriitorilor. În urma decesului tragic al lui Laurenţiu Ulici. Eugen Uricaru (1) fiind vicepreşedinte, a preluat, din mers, conducerea Uniunii Scriitorilor. Este autor a nenumărate volume. Spre ruşinea mea n-am citit niciunul. S-a născut în Buhuşi. Afară de Sara şi de celebrul Rabin din Buhuşi n-am mai întâlnit, până la d-l Uricaru, pe nimeni care să declare că s-a născut în Buhuşi. N-a apărut din neant. În 1992 a fost numit ataşat cultural la Atena. După câteva luni demisionează, în urma unui conflict de principii cu ambasadorul român din Grecia şi este numit director adjunct la Academia di Romania Roma, unde lucrează ca detaşat la Ministerul Afacerilor Externe până în anul 1995. Era un ”tovarăş” de nădejde.. *„Literatura pe care o scrie ilustrează o vocaţie a secretului. Ca sursă de inspiraţie sunt folosite istorii vechi, uitate de oamenii de azi, teorii din ştiinţe oculte, amintiri din copilărie*” scrie, despre E. Uricaru, Alex Ştefănescu în România Literară.

15. 01. Alte sâcâieli. Ieri Canapeaua la T. de Comedie. Inainte de spectacol am repetat ordinea intrării şi ieşirii din scenă la aplauze care a devenit un măr al discordiei. Se trage cortina şi Iura cu Iuliana, care sunt deja în scenă vin în faţă la aplauze, după care ies din scenă despărţindu-se: Iura în stânga,

Iuliana în dreapta. Urmez eu cu Anca: după ce culegem aplauzele, ne despărtim: eu în dreapta Anca în stânga. Urmează Yila singur: iese din scenă şi va apărea Iuliana de una singură. Iese şi ea şi va apărea Anca, singură. Va urma iar Yila, eu şi la final de tot, iar Iura. La final toţi mulţumim publicului. Toată lumea a fost de acord cu ordinea şi succesiunea intrărilor.

- Ai înţeles Iura, l-a întrebat Anca.
- Bineînţeles, a răspuns Iura. Intru cu Iuliana, halim aplauze şi ieşim. Ea în stânga eu în dreapta. Intraţi şi voi pe rând, după care, la final, intru iar eu. E clar ca bună ziua hai că vă iubesc.

Întradevăr a fost clar ca lumina zilei pentru noi, întradevăr Iura ne iubeşte, dar la final, la aplauze, Iura a intrat în scenă cu Iuliana. Ea a ieşit, dar Iura n-a mai părăsit scena, deşi Anca îi striga iar disperată: "Iura Ieşi din scenă, vreau să-mi iau aplauzele singură!" S-a păstrat ordinea stabilită, dar cu Iura în scenă la fiecare apariţie a noastră.

- Iura, am stabilit o ordine la aplauze, i-a reproşat Anca, după ce aplauzele au încetat şi ne îndreptam spre cabină? Ai fost de acord sau nu?
- Da, am fost de acord.
- Atunci de ce n-ai mai ieşit din scenă?
- Când?
- După ce ai intrat prima oară, nu trebuia să ieşi?
- Nu trebuia să intru iar? M-am gândit: de ce să ies când trebuie să intru iar!
- Faci pe Agamiţă Dandanache?
- Vreţi să ies după ce intru? Bine, ies. La spectacolul următor aşa voi face. Dacă uit, îmi faceţi semn să ies şi eu, ies, iar dacă rămân, care e problema?

Mi-am dat seama că nu se poate face nimic şi probabil o s-o lăsam baltă. (Asta a fost ieri).

21. 01. De ieri, Statele Unite au al 43-lea preşedinte, ales la sfârşitul anului trecut, în urma unor campanii controversate, în persoana republicanului **George W. Bush** (67 de ani, fost senator de Texas). Toată omenirea, împreună cu mine, se întreabă: va fi mai bine? Dar pentru România?

25. 01. Dis de dimineață am primit un telefon de la un coleg de la Piatra Neamț care a vrut să știe ce s-a întâmplat la Teatrul de Comedie cu Vulpe și Puiu Dănilă, pentru că a ajuns un svon la Piatra Neamț că s-a întâmplat ceva cu ei, sau între ei, dar nu știe bine ce.

Eu, cum nu auzisem chiar nimic despre vreun incident, i-am spus că habar n-aveam că s-ar fi întâmplat ceva și că cel mai sigur s-ar putea să fie un

zvon, că, dacă ar fi fost ceva serios, aș fi aflat. Doar ieri l-am întâlnit pe Vulpe, care arăta ca și cum nu s-ar fi întâmplat ceva, adică nu avea ceva semne, sau sgârâieturi că ar fi fost între ei o încăerare. Iar alaltăieri m-am întâlnit cu Dănilă și arăta și el ca și cum nu s-ar fi întâmplat între ei vreun incident. Adică, n-avea nici un ochi învinețit, care să provină de la o eventuală cafteală. Că dacă s-ar fi întâmplat ceva între ei, de exemplu ca unul să vrea să-i dea un cap în gură celuilalt, doamne ferește, s-ar fi observat. Chiar mă întreb ce putea să se întâmple ? Să se bată? Exclus. Nu sunt capabili. Nu mai sunt tineri ca să se încaiere, eventual, din cauza unei femei… Poate de la politică. S-au, mai mult ca sigur, de la jocul de table, care, de regulă se desfăşoară, într-o ceartă perpetuă, gen mostra de mai jos:

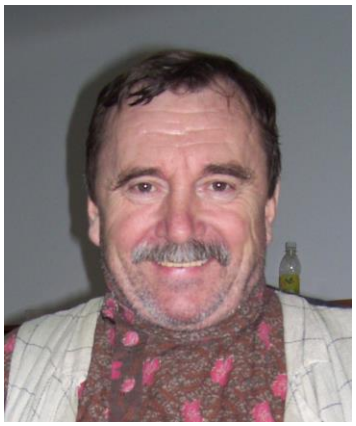

- Ești un ignorant, un amator, habar n-ai de nimic. La Brăila ți-ar interzice să mergi pe stradă. Îți dau un sfat când pierzi fi cu surâsul pe buze.
- Eu îți dau un sfat: lasă-te, ocupă-te de altceva, ești un actor de trei lulele care are un noroc chior". Știi proverbul cu norocul, care zice să fii prost…
- Și eu știu proverbul care zice că norocul e nimic, înțelepciunea e totul…
- De înțelept ce ești, dai în gropi… Ce înțelepciune e să dai cu zarul?
- Prostul crede pe oricine mai prost decât el…
- Sunt de accord cu tine. Deci am câștigat trei partide și ai să-mi dai….
- Și eu unde eram când tu câștigai trei partide?

Din dialogul lor se poate deduce că se certau din cauza jocului de table că nu mai țineau minte cine a câștigat o partidă, sau dacă a fost linie sau marți, deși notau scorul partidelor într-un caiet, așa că eu cred că e vorba de altceva. Mai demult se certase Vulpe cu Șerban Celea, spunându-și vorbe grele, Vulpe fiind f. afectat de acest diferent că a plâns. Nu cu lacrimi. S-a plâns altor colegi. Dar între timp s-au împăcat și acum sunt iar prieteni la cataramă, deși Celea a migrat de la Teatrul de Comedie, la Teatrul Bulandra. Revenind la presupusul incident dintre Dănilă și Vulpe, colegul de la Piatra Neamț mi-a repetat că e sigur că între cei doi a existat un conflict, pentru că Dănilă, care e din Piatra, i-a telefonat maică-si, care însă nu era acasă și în lipsa ei a vorbit cu bunică-sa, căreia i-a spus:

- Bunico, spunei mamei că umblă zvonul că mi s-a întâmplat ceva grav, dar nu e adevărat, ci doar că l-am bătut pe Vulpe, la table.
- Săracu om, ce ai avut cu el, maică, a zis bunica lui Dănilă care e surdă. Şi a împrăștiat svonul că nepotul său l-a bătut pe Vulpe …
- Află, ard de nerăbdare să știu, mi-a spus colegul de la Piatra Neamț și a închis. Adică mi-a pus în mână, sau mai précis în ureche, o bilă fierbine.

Acum trebuie aflu ce s-a întâmplat între Vulpe şi Dănilă? De azi dimineaţă stau şi mă gândesc întrebându-mă: ce dracu putea să se întâmple?
- A fost cea mai bună glumă a anului, mi-a spus Dănilă, când l-am întrebat de incident. I-am tras-o"
- A fost o tâmpenie! Ceva fără haz, mi-a spus Vulpe, fără să-l întreb eu despre incidentul pe care l-a avut cu Dănilă şi de care vuieşte o ţară întreagă. Dar cred că am insistat prea mult asupra incidentului.
31. 01. Spectacol cu "Uite tata, nu e tata" de Arnold şi Bach la Teatrul Evreiesc, jucat în limba română!!! Premiera a avut loc anul trecut. Jucasem două spectacole şi apoi nu mă mai chemaseră. Jucam acelaşi rol cu Boris Petrov, un excelent actor racolat de H. Eliad de la Teatrul I. Creangă. Acum am cerut o repetiţie. Mi s-a dat o oră înainte de spectacol…dar nu cu toţi interpreţii. Intrările astea peste noapte sunt o calamitate. Noroc că am experinţă, altfel aş sucomba de emoţie. Nu e un rol mare, dar are multe intrări. În sală…soldaţi români! De mult nu mai jucasem în prezenţa lor.
Franz Arnold (actor) şi **Ernst Bach** (regizor) au fost o "uzină" care producea piese de succes, în special farse, pe bandă rulantă. Numită în original **"**Spanich Fly" sau în varianta românească "Musca spaniolă" e o farsă aproape clasică şi a fost jucată până la epuizare de teatrele particulare în perioada interbelică, (în special de cele ale lui Sică Alexandrescu). "O dansatoare de bar îi toacă de bani pe câţiva din foştii ei amanţi, cerându-le pensie alimentară pentru fiul ei. Unul dintre aceşti bărbaţi (altfel cetăţeni de vază ai oraşului) este tatăl copilului. Dar care? Copilul creşte mare şi apare în oraş în căutarea tatălui său şi secretul este gata să iasă la iveală. Avatarurile celor care se simt cu musca pe căciulă dau naştere la tot soiul de încurcături. Dar, ca în orice farsă, totul se termină cu... două nunţi". (*din caietul program al teatrului*). În Distribuţie: Eugenia Balaure, Cornel Vulpe, Dan Tufaru, Nic. Călugăriţa, Cristina Dogaru, Luana Stoica, George Robu, Bianca Dumitru şi Candid Stoica sau B. Petrov. Vulpe are un rol consistent, fabricant de muştar, tată respectabil de familie, care atunci când află să are un copil din tinereţe îi…"sare muştarul"***(Premiera:*** *2 mai 2000. O premieră de pomină. Spectatori: doar opt femei de serviciu în sală. Explicaţia: au rămas foarte puţin evrei în România şi aceia sunt foarte bătrâni şi bolnavi şi le e greu să meargă la teatru)*
03. 02: Apariţia revistei erotice, sau porno Husler. Asta ne trebuia**.** Nu aveam reviste porno. Sau, mai exact, pentru bărbaţi şi interzise copiilor sub 18 ani. Era oare posibil? Adică de ce să nu avem şi noi mai multe reviste porno? Era oribil! Adică Anglia, Franţa, ţări civilizate, au reviste porno şi noi, care ne lăudăm că vrem să intrăm în Europa, să nu avem decât una: **Play Boy!** Era un nonsens! Era o porcărie! Sunt informat că în Belgia apar mai multe reviste porno. Până şi Luxenburgul, ţară minusculă, posedă, mai

multe reviste porno sau erotice. Această situaţie era intolerabilă. Ce eram noi până acum, adică până la "îmbulzeala" din Decembrie 89. Eram de râsul lumii. Asta eram! Eram o ţară tristă şi plină de umor cum a zis poetul Bacovia, dar care n-avea asemenea gen de revistă, cu conţinut erotic. Până la evenimentele din Decembrie 89 astfel de publicaţii erau categorisite, de către ideologia de partid, ca o imagine a occidentului descompus. Cine să citească? Oamenii muncii? Exclus. Oamenii muncii, datorită nivelului lor ridicat ideologic şi politic, nu aveau nevoie de asemenea reviste.
Prima revistă porno, Play Boy, nu s-a înfiinţat, ci a fost transferată. Dar era insuficientă pentru a satisface setea galopantă de nuditate a populaţiei. Iată că s-a umplut şi golul respectiv. Iniţiatorii ar trebui felicitaţi. Dar am aflat cu tristeţe că patronul e grec. Oare să nu existe propagandişti ai pornografiei printre românii neaoşi? Nu-mi vine să cred. *(Pornografia modernă datează din anii 1650, scriu textele de specialitate, când au apărut "La Puttana Errante" (Prostituata încăpăţânată), şi "L'Ecole des Filles" (Şcoala Fetelor). Traduse devenite modele. Anual, în Europa se produc 5000 de filme porno. "French film" a devenit sinonim cu porno; Piaţa XXX a explodat în America anilor '60, când existau doar vreo 20 de cinematografe de gen. Actualmente, numărul lor a ajuns inmiit. În 1969, Sony a lansat video-recorderul, eveniment care va crea o piaţă pornografică enormă. Aceste filmuleţe nude, cu actori şi actriţe de prin vecini, sunt o certitudine.*
Știu asta pentru că și eu, la comanda unui om bogat, atras de mirajul banilor, am avut intenția de a mă ocupa de așa ceva...
Directorul revistei Hustler celebru prin viaţa lui scandaloasă, prin şmecheria şi viclenia de a se strecura printre legile americane, evitând închisoarea, a devenit şi mai faimos datorită filmului lui Milos Forman din 1986, "Scandalul Lary Flint"
Revista Husler a debutat cu un interviu al primarului general al Capitalei Traian Băsescu: "E un lucru pe care mai devreme sau mai târziu va trebui să-l facem. În primul rând, ca măsură necesară pentru sănatatea populatiei. Faptul că nu avem curaj să legalizam prostituţia şi s-o ţinem sub control, face ca, în România, bolile transmisibile prin sex să prolifereze, iar obligaţia oamenilor politici va fi ca, mai devreme sau mai târziu, să-şi asume aprobarea unei legi care să legalizeze şi să pună sub control prostituţia"
10. 02 Notații despre Scandalul Lary Flint din "NY" de Stelian Tănase.
20.02. Am aflat ce s-a întâmplat între Vulpe și Dănilă. Întâlnit întâmplător l-am rugat pe Dănilă să-mi spună ce s-a întâmplat. Mi spus. Ne-am dus la Carul cu Bere și după ce am băut primele halbe, Puiu, emoționat la culme, mi-a povestit cu lux de amănunte ce și cum a fost:
- O întâmplare demnă de pana unui mare scriitor, care ar trebui imortalizată într-un poem sau baladă, mi-a spus Dănilă după a treia halbă de bere.

- O întâmplare care cere un condei inspirat de mare scriitor, așa că nu cumva să te hazardezi s-o scrii tu, mi-a îngăimat Dănilă după a cincea halbă
Povestea, relatată de el, m-a pus pe gânduri… Asta se-ntâmplă cu mine. De multe ori întâmplările mă pun pe gânduri. Afuriste gânduri. Năvalnice gânduri. Ce ne-am face fără ele? Am trăi oare mai liniștiți?
Cred că Dănilă a avut dreptate când a afirmat că întâmplarea ar trebui imortalizată. Dar cine să-și ia responsabilitatea asta? Uitându-mă în jur, n-am descoperit pe nimeni capabil de un asemenea gest, decât pe colegul Sandu Lazăr. I-am telefonat.
- De ce eu și nu tu, mi-a răspuns Sandu. Încume-te"
- Mă încumet, dar mie frică.
- De ce ți-e frică?
- Să fiu oare capabil de o asemenea faptă?
- Nu te arestează nimeni dacă n-ai să reușești. Te faci doar de rușine.
- Dar n-am mai scris nici o baladă. N-am asemenea apucături.
- Nu-i nimic. Încearcă. E ca atunci când ai primul contact sexual cu o femeie
- Dar dacă n-am să reușesc? Nici atunci n-am reușit de prima oară.
- Și n-ai renunțat Încearcă. Încercarea moarte n-are. "Poți să scrii ce vrei că hârtia rabdă orice". spune un scriitor rus. Nu va fi o baladă, o să fie un poem epic. Sau o să fie o simplă poezie, scrisă de… Ilie!
M-a convins și cu frica-n sân m-am apucat de treabă. Am denumit-o "Oda tablagiului". Sau: "Balada celor 40 de halbe"

09. 03. Ieri spectacolul cu "Canapeaua" din sala teatrului de Comedie, a fost cumpărat de organizaţia de femei a Partidului Democrat. Toată sala plină la refuz cu simpatizantele PD-ului. Înainte de spectacol, luări de cuvânt, naive, cu toate poncifele ce se scriau în presa comunistă, despre poziţia femeii în societate: iubită, mamă, colaboratoare şi creatoare. Dar toate s-au poticnit pentru că nu mai puteau da marele exemplu cu Elena Ceauşescu, pe care îl afişau pe vremuri, etc.

La un moment dat a venit un zvon ca o adiere, zvon care ulterior s-a transformat într-o mare vânzoleală, culminând cu apariţia, nici mai mult, nici mai puţin, a lui Traian Băsescu, care nici el nu s-a lăsat mai prejos şi a omagiat şi el condiţia femeii, care, nu-i aşa, pe lângă faptul unic în sine că naște copii, construeşte, alături de bărbat, o viaţă bună, conform sloganului: "Să trăiţi bine!" Doar a lansat în viața politică câteva femei. Traian Băsescu a venit, a ţinut înainte de spectacol un mic discurs, felicitând "femeile" de ziua lor, după care a plecat. A plecat fără să dea mâna cu mine, ca ceilalți doi foști președinți. Ce chestie! N-am făcut caz de asta, n-am suferit*(Aveam să-l cunosc şi să dea mâna cu mine, chiar să am o mică conversaţie cu el, la un pahar de Wischi, mult mai târziu cu ocazia unui spectacol cu "Pălăria" ţinut la Cotroceni.. Cred că am mai notat)*

www.cimec.ro

Femeile din sală au apreciat cu multe aplauze tenta feministă a spectacolului nostru. La final, ropote…Aveau ce să aplaude. Iura, cu toată vârsta pe care o are, arată destul de bine, se ține verde și poate umple visele multor femei…Yila, la fel, este o ”marfă” exotică de... râvnit și, dacă m-aș lua după cohorta de tinere care-l așteaptă la ieșirea din teatru, ar trebui să-l categorisesc ca un Don Juan veritabil. S-ar părea că au mai rămas și pentru mine un rest de simpatizante, ţinând seama de aplauzele pe care le-am primit dealungul spectacolului. Pentru multe doamne din sală a fost un eveniment. Aplaudându-l pe Iura sau pe Yila, s-ar putea să aibă impresia că-l aplaudă pe Petre Roman, de la care nu voiau, cum bine se știe, decât un singur lucru…
Dar, nu mi-am dat seama de importanţa evenimentului decât azi dimineaţă când am primit un telefon de la Dan Vasiliu (directorul Teatrului de Comedie), care era tare supărat. Nervos, mi-a reproşat: cum mi-am permis să-l invit pe Băsescu, şeful său direct, fără să nu-l anunţ şi pe el?
I-am răspuns calm (un calm “olimpian”, pe care nu ştiu de unde-l luasem) că nu ştiam că Tr. Băsescu e şeful lui. Ştiam că e primarul Capitalei.
- El e şeful meu direct, iar eu sunt şeful d-tale direct şi d-ta aveai obligaţia să mă anunţi că şeful meu direct va vizita instituţia pe care o conduc.
- Eu ştiam că sunt actor pensionar şi joc la un teatru particular şi obligaţia asta de care-mi vorbiţi nu este scrisă sau stipulată în nici un contract.
- Atunci prieteneşte puteaţi să mă avertizaţi.
- Prieteneşte vă spun că n-am ştiut de vizita lui. A fost inopinată.
Aşa a şi fost, dar am adus-o bine din condei.
Probabil că vizita a fost stabilită de staf-ul lui de partid, eu neavând nici un merit. Printre altele, Dan Vasiliu, mi-a mai mărturisit că el s-a chinuit de multe ori să-l aducă pe Tr. Băsescu la teatru, la un spectacol, dar n-a reuşit. Se mira sincer cum de am reuşit eu, ce pile am avut.
Cu anii în urmă acelaş repros mi l-a făcut Vl. Găitan, pe atunci directorul Teatrului de Comedie, după ce reuşisem să-l aduc la spectacolul “Curve de lux” pe Crin Halaicu, primarul de atunci al oraşului. Nici atunci n-am avut vreun merit. Îl invitasem doar pe Cataramă, căruia îi scrisesem o invitaţie cu următorul cuprins: “In vremuri de restrişte e bine să ai un prieten la **cataramă**”. Cataramă l-a adus pe Halaicu!
Tonul lui Dan Vasiliu însă m-a uimit. Părea un om la locul lui.
M-am pensionat, la cerere şi din alte motive. Am descoperit cu stupoare că eram ultimul pe statul de plată, la salariu, de aproape trei ani. Eram, cu alte cuvinte, ţinut în “carantină”. Toţi ceilalţi colegi erau avansaţi, eu eram stopat. Poate era un fel de “recompensă” pentru faptul că îl susţinusem să fie director…Poate! Facerea de bine este… nu mai scriu ce este…se ştie…
12. 03. O apariție de zile mari... Am descoperit o carte ce nu-mi închipuiam că ar putea exista: o carte despre **Jurnal.** Un studiu**: ”Ficțiunea jurnalului**

intim” de **Eugen Simion*.** 3 volume, 1164 de pagini. Sunt studiate, trecute în revistă mai toate jurnalele celebre ale autorilor europeni: Samuel Pepys, Stendahl, Delacroix, Lev Tolstoi, Jules Renard, Gide, Virginia Woolf, Kafka, Robert Musil, Thomas Mann, Ernst Junger, Pierre Drieu De la Rochele, Cesare Pavese, Anais Nin, Simone de Beauvoir, Julien Green, Raymond Quineau, Witold Gombrowicz, precum și ale scriitorilor români: de la Spătarul Milescu la Mircea Zaciu, trecând prin cele ale lui Ion Codru Drăgușanu C. A. Rosetti, Maiorescu Negruzzi, Gala Galaction, Eugen Lovinescu, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade. Mihai Sebastian, Jeni Acterian, Petru Comarnescu, Alice Voinescu, Radu Petrescu, Geo Bogza, I. D. Sârbu, N. Steinhardt. Pe toate cele ale autorilor români le-am citit și am făcut notații dealungul anilor Am parcurs cele patru jurnale ale lui Rebreanu care pur și simplu m-au fermecat. (scriu asta fără să am aerul că mă laud) Fac excepție patru autori: Octavian Goga, Octav Șuluțiu, Dumitru Țepeneag, Petre Ispirescu cărora nu le-am citit însemnările. La scriitorii străini stau mai prost, dar am să recuperez. Îmi propun ca și altă dată să citesc din studiul respectiv, un autor (un capitol) în fiecare zi.

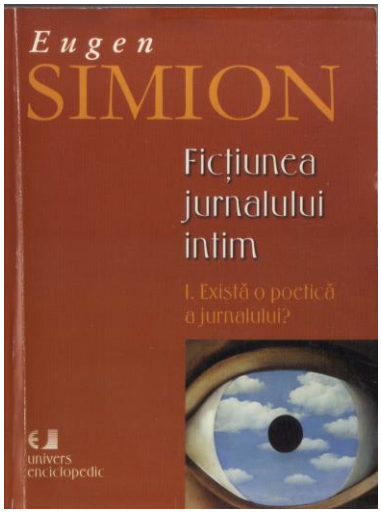

20. 03. **O altă sâcâială**: Teatrul Evreiesc m-a anunţat că am un spectacol cu “Uite tata, nu e tata” pe data de 27. 03. la Călăraşi. I-am anunțat că am spectacol cu “Canapeaua” la sala “Rapsodia”. Supărare mare. M-au rugat să-l suspend. Am refuzat. S-au supărat. Le-am spus să joace Boris Petrov, care e pe acelaş rol cu mine. S-au supărat răspunzându-mi că și d-l Petrov are spectacol, la Teatrul Ion Creangă.

- Cazul d-stră e unic de nereprodus în peisajul realist al tabloului. Un subiect care ar putea fi reprezentat și într-o pânză de mari dimensiuni și într-o miniatură...Doi actori în aceiși ipostază de prim plan şi amândoi sunt într-un clar obscur, de esență aproape clasică, a exclamat regizorul tehnic Macovei, care în timpul liber pictează nonfigurativ.

23. 03. Telefon chiar de la Hary Eliad, directorul Teatrului Evreiesc. De ce nu vreau să joc la Călăraşi? Reproşuri: De când am devenit eu un actor atât de important că joc în câteva teatre?

- De când ai devenit tu directorul Teatrului Evreiesc, i-am răspuns. (nu sunt mândru de răspunsul ăsta, dar aşa a fost, n-are rost să mint).

Eliad mi-a atras atenţia, vrând probabil să mă momească, că după spectacol va fi masă mare, dată de senatorul Doru Tărăcilă, care, de fapt, a invitat trupa Teatrului Evreiesc. Îl cunosc bine pe Eliad. Am lucrat cu el la Teatrul

din Ploieşti. Era, cum se spune, un "băiat de comitet". Dacă, cumva, îl întrebai ce mai face, răspundea matematic
- Nu fac rău la nimeni!.
(Gurile rele spun că ar fi băiatul din flori al lui Victor Eftimiu)
Acum, ca director al Teatrului Evreiesc, are o situaţie disperată: nu mai sunt actori evrei. E lipsă acută de actori evrei. Au rămas doar câțiva stâlpi: soţia sa Saly Waldman, Rudy Rosenfeld, Maia Morgenstern... Încolo toţi sunt creştini. Dar nu are importanță religia. Teatrul Evreiesc juca majoritatea spectacolelor în idiomul Idiș. Acum majoritatea spectacolelor le joacă în limba română, traduse în Idiș, la cască, pentru spectatorii ocazionali Ca să nu fie nevoit să importe actori evrei, a angajat actori creştini: pe Silviu Stănculescu (când trăia), iar acum pe Dan Tufaru, Boris Petrov şi Eugenia Balaure. Iar, cu contract, pentru piesa respectivă, pe C. Vulpe şi pe mine. Situaţie de forţă majoră pentru Eliad. Vreau să-i satisfac dorinţa, dar nu pot. M-a invitat să joc permanent, ca angajat la TES, dar l-am refuzat.
- Îţi dau salariul mare, m-a momit el, imitând vorbirea evreului tradiţional.
- Ce să fac cu el, dacă n-aveţi spectatori, i-am răspuns eu în acelaş mod.
- Ai dreptate, banii nu fac nici două parale, dar avem nevoie de ei, ca să trăim, a conchis el asemeni lui Cilibi Moise.
Luându-ne la revedere, m-a invitat să joc "Canapeaua" la TES. Probabil că o s-o facem, deşi e o sală mică. Trăind din încasări, stăm cu ochii cât cepele, cum se spune, pe biletele vândute. Din suma lor ne plătim onorariile.
(Teatrul Evreiesc din Bucureşti are o interesantă istorie. Înființat în timpul dictaturii legionare, numindu-se Baraşeum (director al teatrelor fiind atunci poetul Radu Gyr) de o trupă de actori evrei (în 1941), cu fonduri particulare (dr-ul Iuliu Barach), a funcționat în tot timpul regimului antonescian, producând excelente spectacole, în care au jucat, nemaiputând apare pe scenele altor teatre, din cauza legilor rasiale: N. Stroe, Leny Caler, Beate Fredanov, Wili Ronea, etc. A fost singurul teatru evreiesc din țările Europei din acea perioadă tulbure, în care puterea o dețineau regimuri autoritare și fasciste. Primul spectacol al Teatrul Baraşeum a fost la 1 martie 1941 cu revista "Ce faci astă seară?" Ulterior, foşti demnitari sau susținători ai regimului au subliniat că teatrul a putut să fiinţeze în toată perioada guvernării antonesciene și că aceasta s-ar fi datorat toleranței regimului antonescian față de cultura evreiască. Existența unui teatru evreiesc în capitala unui stat fascizat a fost scoasă în evidență, pe plan internațional de comentatori cu mulţi ani înainte de 1989).

26. 03. Premiile Oscar: O noapte albă cu Cinema. Afară, în fața sălii Shirin Auditorium din Los Angeles, câteva mii de fani entuziaști, din toate categoriile sociale, dar mai ales fotografi și ziariști. Înăuntru alte mii de oameni care au lucrat în industria filmului, de diferite vârste.... Prezentator:

Steve Martin, ajutat de Dustin Hofman şi alte mari vedete Cel mai bun film: **Gladiator.** Cel mai bun regizor: **Steven Sonenberg**. Trafic: Cel mai bun actor, rol principal, Russell Crowe. Rol secundar: Bericio del Toro (Trafic). Cea mai bună actriță, rol principal: Julia Roberts (Erin Brockovitch), rol secundar: Marcia May Garden (Pollock). Am trăit ani de zile fără să vedem această sărbătoare a filmului. Mai ales amploarea spectacolului...Ce figuri zâmbitoare, ce bucurie poate trezi această mică statuetă.... Desigur există şi nemulţumiri şi nemulţumiţi, probabil şi invidii, dar nimic din toate astea nu se observă pe chipurile participanţilor, ci doar bucuria pe care o poate da un premiu, care, de multe ori, a schimbat radical viața unui creator din lumea filmului...

Se glumește: Având în vedere că majoritatea marilor vedete sunt de origine evreiască, Oscarul a devenit un fel de sărbătoare evreiască.

N-ar strica o rememorare rapidă a faptelor. Probabil am s-o fac, deşi cred că ar fi inutilă. Există multe cărţi în care povestea micuței statuete, de 34 de cm, concepută în 1927,desenată de scenograful Cedric Gibonns şi executată de scluptorul George Stanley, este explicată în amănunt: este turnată într-o compoziție de staniu şi cupru, polisată şi acoperită cu două straturi consecutive de aur, primul - de 10 carate, iar al doilea– de 24. Se mai spune că numele i-ar fi venit dela o întâmplare petrecută în 1931, când ziarista Margaret T. Herrick, membră al comitetului de premiere, privind statueta ar fi exclamat: ”Vai, ce bine seamănă cu unchiul meu, Oscar” După alți comentatori, exclamația ar fi aparținut celebrei actrițe Beate Davis.

Prețul de cost al statuetei era de 60 $, valoarea ei morală fiind însă inestimabilă. Deşi, au fost câţiva cineaşti care nu i-au acordat respectul cuvenit. Un mare creator ca Louis Bunnel, distins pentru filmul ”Farmecul discret al burgheziei,” a declarat că puțin îi pasă de premiu şi că nici nu se gândește să se deplaseze în America pentru atâta lucru.

01.04. Pe nesimţie, odată cu vârsta, am căzut în damblaua cenaclurilor. Paradoxal totul a început de la o sete prozaică de bere. Mâncasem, probabil, cu o seară înainte, ceva foarte sărat. Şi cum, pe nepusă masă, mi-a ieşit în cale un local cu un nume ciudat, **Mofturi,** setea fiind mare, deci fără să simt vreun semn al destinului, am intrat.

Şi am cerut o bere. Care, dovedindu-se a fi un moft faţă de setea ce mă chinuia, am cerut încă o sticlă. În timp ce-i savuram ultimile picături, am observat la nişte mese alăturate un grup de tineri care râdeau de unul care citea ceva dintr-o mapă roşie. Tânărul citea ceva şi ceilalţi râdeau. Măi, să fie, mi-am zis în sinea mea, se vede că citeşte lista de bucate şi ceilalţi râd ori de preţuri ori de numele mâncărurilor afişate. Putea fi, să zicem, Moft de Ciulama. Sau un moft de înghețată. Sau un moft de șnițel…La un moment dat însă râsul a încetat si pe feţele lor mi s-a părut că s-a aşternut tristeţea… Aproape sigur nu mai au bani să plătească, mi-am zis. Şi, fără să mai stau mult pe gânduri, m-am dus la masa lor si m-am oferit să-i împrumut cu bani. Dar cum mi-am terminat oferta au izbucnit într-un râs nestăvilit, homeric. Nu m-am intimidat, fiind obişnuit cu râsul. Am scos un pix şi am vrut să notez replica care a generat râsul, gest ce a făcut ca hohotele de rîs să reizbucnească. Când s-a terminat râsul m-au lămurit: nu citeau meniul zilei, ci, un text, pentru că acolo avea loc o şedinţă a unui cenaclu de proză….
Amabili m-au întrebat dacă eu nu fac proză ?
- Toată ziua fac proză, le-am răspuns eu, vrând să fac pe interesantul…
- Citeşte-ne ceva din proza d-tale, m-au învitat ei. Ai ceva proză la d-ta ?
- Cum să nu? le-am răspus eu. Nu plec de acasă fără proză. Şi pe loc am scos un manuscris din geantă - o povestire despre Amza Pellea... Erau primii oameni care - afară de Sara - îmi cereau să citesc ceva scris de mine. Şi am început să le citesc rapid, ca nu cumva să se răzgândească şi să mă întrerupă. Şi chiar m-au întreupt din citit, zicându-mi, cu lacrimi în ochi:
- Iartă-ne, dar dă-ne timp să râdem.
Nu mă laud, dar de câteva ori am fost oprit pentru ca asistenţa să râdă din plin… Comentariile au fost ditirambice şi retorice: “Să fi apărut la orizont un scriitor din specia Băieşu, Mazilu, care până acum a stat ascuns?” s-au întrebat cei care au luat cuvântul (Luca Dinulescu)… La final, conducătorul cenaclului, C. Stan, a răspuns negativ la intrebarea de mai sus. El garantează, de pe acum, că sunt un scriitor cu mari resurse, care va avea drumul lui original, diferit de al celor doi scriitori citaţi. Dar, lăsând laudele la o parte, majoritatea celor prezenţi, care nu-l cunoşteau pe Amza, decât în calitate de Mihai Vitezul, nu-şi închipuiau că a fost un nemaipomenit actor de comedie. Întrebarea cheie: era chiar aşa?
Realizez că e o obişnuinţă: deabia când dispar personalităţie ne dăm seama de dimensiunea lor…
02. 04. Un zvon urât umblă prin teatrele Capitalei: Cornel Vulpe ar fi murit pe scenă, la Călăraşi, în finalul piesei “Uite tata, nu e tata” al Teatrului Evreiesc. Ar fi trebuit să joc şi eu, dacă n-aş fi avut spectacol la Bucureşti cu “Canapeaua”. Nu-mi vine să cred şi mă gândesc că trebuie să fie o eroare la mijloc, sau o glumă, un banc. Era născut în 1927. Dacă cumva e adevărat,

www.cimec.ro

să fi fost oboseala, băutura sau pur şi simplu, vorba lui Titică Rucăreanu, ceasul rău? Dumnezeu să-l odihnească.

04.04. Zi tare, zi însemnată. De când am citit prima oară la **Moftur**i, printr-o ciudată coincidență, mi se face sete chiar în ziua și la ora când au loc sedințele cenaclului şi atunci o iau de mână pe Sara şi, amândoi, ne strecurăm pe străduţele paralele cu calea Florească, cam viza-vis de Spitalul de Urgenţă, unde într-o căsuţă simplă, doar cu câteva camere minione, distinsa scriitoare Iolanda Malamen* a avut cutezanţa sau nebunia, că altfel nu pot să spun (scriu) să deschidă un restaurant pentru aşa zisa boemă a lumii artistice care seară de seară umple până la refuz cele două cămăruțe Actori, scenografi, designeri, artiste în căutare de angajament, scriitori mai mici, mai cunoscuți, mai puțini cunoscuți. Pe pereţi caricaturi, autografe, fotografii ale unor artişti, scriitori de notorietate.

De data asta am avut îndrăzneala să cititesc o bucată pe care o socotesc mai dificilă şi anume despre idila dintre Paula Chiuaru şi Teodor Mazilu, din anii '62-63, de la Piatra Neamţ. Atunci am avut posibilitatea de a cunoaşte îndeaproape un scriitor, un dramaturg, în piesele căruia am jucat mai târziu. Citind destul de emoţionat, nu mi-am dat seama dacă am fost ascultat cu interes și la final, am primit destule aplauze. Dar aproape toţi m-au întrebat: Chiar aşa s-a întâmplat? Eroina chiar şi-a dat foc? La final mai toţi m-au îndemnat să scriu neapărat o piesă despre episodul respectiv. Doamne, iartă-mă, am jucat în atâtea piese, dar nu am reuşit să scriu, până acum, decât nişte minuscule dramatizări pentru televiziune. Convins că o piesă de teatru trebuie să aibă la bază un conflict puternic, am respins ca nerealiste asemenea îndemnuri. Nu-mi dau seama de ce mai toţi văd în mine un viitor dramaturg. Mi se pare o nebunie! Am fost invitat să citesc şi în săptămâna următoare povestea, întâmplarea cu Silviu St. dintr-o expoziţie de pictură, denumită **Lulu**... Fostul meu coleg înlocuia anumite cuvinte cu…Lulu…Mi-am găsit de lucru.

05.04. Alt svon, de data asta mai bun. Cornel Vulpe adus de la Călăraşi, după şocul suferit, a fost interat la Spitalul nr. 9, şi **şi-ar fi revenit!** O adevărată minune. (după ce a stat peste zece zile în comă). Se povesteşte că doctorul Dănăilă a adus studenţii să vadă "minunea" care s-a produs. Mă gândesc cu bucurie cum ne v-a povestii el, cu hazul pe care-l are, cum a trecut prin asemenea momente şi cum le-a depăşit. Nu primeşte vizitatori în afară de familie. Sper din tot sufletul să-şi revină şi să joace pe scenă. În cinstea lui am terminat "Balada tablagiului" Sau: "Balada celor 40 de halbe" care va începe așa:

"La Carul cu Bere o întâmplare
s-a petrecut ieri în amiaza mare
Și pe ale teatrului culoare

circulă bizara întâmplare
care umblă-n voie prin oraş
Ca un banc spumos buclucaş.
Cornel Vulpe şi Puiu Dănilă
Doi retutabili și mari actori
sunt la jocul de table competitori
Jocul de noroc cu zaruri
Jocul de hazard cu puluri.
Pe care-l joci ca să câştigi,
care-l joci ca să te defulezi.
Pe care-l joci ca să te simţi bine.
Învingător!

Puternic!
Ca să agăţi norocul!
Ca să dai duble
Ca să dai şase şase!
Cu zarurile din oase
Cu pulurile soiase
Cu zarurile alunecoase
și mai ales capricioase
Doamne, ce emoţie te cuprinde
Când norocul își întinde
A lui coardă tremurătoare
şase şase pe tablă dacă răsare
Atunci din tâmple sângele
subit îţi svâcneşte
Şi la fix adrenalina îţi creşte
şase şase când chiar dai
înseamnă că noroc chior ai” …

Balada are deocamdată 10 pagini și…va urma

05. 04. **Regrete de lectură**. E destul de târziu și ar trebui să mă liniștesc, să mă culc, dar am o remușcare pe care vreau s-o notez neapărat. Am promis acum o săptămână că voi citi câte un capitol la două zile din studiul despre jurnalul intim al lui Eugen Simion și...din varii motive, nu m-am ținut de cuvânt. De ce, dracu oi fi promis dacă nu aveam siguranța că voi putea citi. Dar de fapt n-a fost o promisiune publică ci una...de interior. Chiar dacă nu știe nimeni, nici Sara, doar pagina de jurnal, totuși am dat dovadă de neseriozitate. Dacă am spus că mă interesează foarte mult cartea de ce să nu mă țin de cuvânt? N-am încotro și va trebui să mă fac poltron, mincinos, om fără cuvânt la vârsta mea, ce rușine...Nu-mi închipuiam că pot fi atât de neobrăzat, atât de pervers ca să mă mint pe mine...de la obraz. Nici n-am la

cine să cer iertare. Poate dacă m-aşi spovedi, dar cred că preotul o să râdă mine, o să creadă că-mi bat joc de el. Şi cu toate astea când e vorba de o lectură, îmi e ruşine de mine şi mă căiesc şi jur că n-am să mai fac...
Cu ocazia asta îmi amintesc că am citit primele Jurnale după terminarea Institutului de teatru care au fost cel al fraţilor Goncourt (2 volume) şi cel al lui Eugen Barbu (apărut în 1966). Dacă primul m-a uimit, m-a încântat, (cu avalanţa de amintiri, de povestiri, de anectode, de fabule) cel de al doilea m-a oripilat pentru că am putut citi chiar eu, cu mintea mea de atunci, că e confecţionat cu scopul de a-şi "pune grade" faţă de noii guvernanţi comunişti. Volumele fraţilor Goncourt mi-au fost furate, cel al lui E. Barbu îl mai păstrez ca o mostră de proletcultism. E ciudat cum E. Simion nu pomeneşte nimic despre el.
21. 04. **Întîlnire cu seniorii teatrului şi filmului Românesc la Intercontinental.** E ora 9 dimineţa. De-abia m-am trezit şi după ce mi-am făcut o cafea tare, m-am apucat să scriu impresiile de la evenimentul de aseară, de la Intercontinental.
Deci, sala Rondă, amfitrion: Ion Antonescu.
Prezenţi la loc de cinste: Dinu Săraru, noul director al Teatrului Naţional, (mason, director de bancă, fost membru al CC al PCR), Mihnea Gheorghiu, (academician, preşedintele uniunii cineaştilor, 82 de ani, membru de vază al PCR), Sergiu Nicolaescu (71 de ani, regizor, preşedinte UARF, cvadruplu senator FSN, PSD), precum şi puzderia de noi societari simpli şi societari de onoare ai Teatrului Naţional, numiţi cu mare tam-tam de D. Săraru, deşi titulaturile lor sunt doar onorifice, fără revelanţă în sectorul financiar… Ar necesita multe pagini să înşir numele tuturor.
Aer festiv, muzică în surdină, café concert, melodii insinuante, toalete transparente, coafuri şi decolteuri îndrăzneţe, frizuri cât mai chelioase, miros abundent de fixativ şi de naftalină, papioane, veste şi cravate fanteziste, chiar smoking-uri, înfăţişări falnice, ţinute gheboşate, zâmbete cuceritoare, zâmbete enigmatice, surâsuri entuziaste, revederi spectaculoase, îmbrăţişări cordiale, sufocante, felicitări entuziaste,

- Ce mai faci?, dar ce bine arăţi, nu te-am mai văzut de mult, ai alt luk, lucrezi, lucrezi în draci, când te-ai întors din străinătate?
Colegi prosperi, colegi patroni de magazine culinare (C. Constantin), colegi primari, colegi senatori sau foşti senatori (D. Vitcu, Şt. Radov), directori, angrosişti, cuvântări encomiastice, crema actorilor, nume ilustre, celebre, nume care au dat valoare atât filmelor cât şi

spectacolelor româneşti, care au dat valoare teatrului cu T mare, făcând, cu ani în urmă, ca Bucureştiul să devină capitala teatrului mondial, nume prestigioase, făuritoare de mari succese, care acum se laudă că au rezistat comunismului prin cultură. Şi, poate, o fi adevărat. O ţară care nu-şi iubeşte creatorii nu e o ţară, ei fiind sarea pământului, civilizaţiile s-au prăbuşit, regimurile totalitare aşişderea, guvernele s-au dus, arta şi creatori ei au rămas neclintiţi la datorie.

Am ocupat cu Sara o masă lângă intrare, la care s-a mai aşezat Margareta Pogonat şi Elena Sereda. Când a trecut pe lângă noi D. Săraru, E. Sereda s-a făcut albă ca varul şi ne-a spus în şoaptă:

- Nenorocitul ăsta a vrut să mă violeze.
- Când, am întrebat noi uluiţi?
- Când eram tânără, iar el era redactor la televiziune. Mă chemase să recit, într-o emisiune, mai multe poezii. Cum am intrat în biroul lui, a sărit pe mine… Numai când îl văd mi se face pielea ca de găină.… *(d-na Elena Sereda e născută în 1926)*
- Vai, doamnă, poate vă înşelaţi, i-am spus eu.
- O femeie nu se-nşală într-o problemă ca asta, ne-a răspuns Elena Sereda.
- Uitaţi-vă bine, poate nu era el….
- Umflatul ăsta era. Cum să fie altul, în biroul lui de la Tv?

A plecat la toaletă şi a revenit mai calmă şi seara a continuat fără incidente.

- Pe tine n-a vrut să te violeze nimeni? am întrebat-o pe Margareta Pogonat, încercând să fac o glumă
- Să fi tu sănătos, câţi au vrut. Nici nu mai ţin minte. Eram tânără, frumoasă, nu ca acum, o hoşcă bătrână, şi porcii de bărbaţi mă vroiau… Toate femeile frumoase sunt dorite. Totul e să nu te laşi. Eu nu m-am lăsat. Şi mai depinde şi de femeie. Cum zice Ipingescu?: "Dacă femeia trage la ei cu coada ochiului şi face fasoane, vezi bine, bagabonţii atâta aşteaptă". Vreau să văd dacă este aicea animalul care m-a pensionat, să-l scuip în faţă. Ştiţi ce visez aproape în fiecare noapte? Visez să câştig la Loto ca să pot cumpăra Teatrul Nottara, ca să-i pot judeca pe cei care m-au pensionat. Pe jigodia de Maxim Crişan, chiorul ăla, care habar n-avea pe cine a pensionat că fiind orb, nu mă vedea. Mă auzea. M-a pensionat orbeşte…

Margareta, sau Cala, cum îi spun apropiaţii, e ca şi mine născută în 1935. Ştiu asta, pentru că am fost colegi patru ani la Teatrul din Ploeşti şi despre ea am scris multe întâmplări. Una care poartă titlul: "Margareta şi Zephi". După revoluţie a fost pensionată abuziv de grupul de atunci de la conducerea teatrului Nottara, din care făcea parte şi Maxim Crişan. Spre norocul lui, acum, nu se găsea printre invitaţi. Ca atare, nu putea avea parte de tratamentul pe care intenţiona să i-l aplice Margareta Pogonat.

www.cimec.ro

- Să mă trăznească cel de sus dacă, m-am fasolit în faţa nenorocitului ăstuia! a reizbucnit d-na Elena Sereda, arătându-ni-l din ochi pe D. Săraru. Uitaţi-vă la el ce umflat şi ce urât e. Eu am fost o femeie serioasă, credeţi-mă.
- Vă credem, d-nă, i-a spus Sara. Haideţi să uităm necazurile şi să ne veselim în seara asta, în care d-l Antonescu a reuşit să ne adune.

Într-adevăr totul a fost sponsorizat de Marchal Turist. Au fost zeci de întâmplări şi zeci de întâlniri şi sute de replici, la care sigur am să revin, dar acum numai asta am reuşit să developez de pe memoria mea.

Trebuie că părăsesc caietul de însemnări pentru că Sara vrea să ne plimbăm. În jurul casei noastre sunt atâtea parcuri. Nu pot să o refuz pentru că şi eu simt nevoia de ”aerisire”... şi până la urmă am să părăsesc caietul şi am s-o o însoţesc. Chiar trebuie pentu că toate convorbirile de mai sus m-a agitat, m-a făcut să scriu lucruri cam floanboiante, deşi convorbirile cu Elena Sereda şi Margareta Pogonat sunt strict autentice. Ce disperări strâng în sufletul lor unele colege. Şi câte altele or fi existând de care nu ştiu...

27. 04. O surpriză. De comun acord cu Iura şi Anca am hotărât să facem o vizită intenpestivă la Teatrul Nottara, pentru o serie de spectacole cu “Canapeaua”, la sala cea mică, în fiecare luni a săptămânii. Ştiam că scandalul monstru care a existat între vechea conducere (Vlad Rădescu şi Stelian Nistor) şi colectivul de actori se cam terminase şi după dispute care au durat mai multe luni de zile, cei doi directori au fost obligaţi să plece…

Reamintesc faptul că suspendarea lor, acum doi ani, a avut loc in urma unui conflict fără precedent în teatrul românesc. Întregul colectiv a fost traumatizat si umilit public de catre acestia. Iar blocajul managerial a dovedit totala incapacitate şi incompatibilitate a celor doi.

Avem surpriza să-l găsim ca director interimar pe nimeni altul decât pe Vl. Găitan. A rămas şi el surprins când ne-a văzut. La fel ca şi noi.

Vl. Găitan, una dintre vedetele filmului ”Reconstituirea” al lui L. Pintilie, a fost foarte amabil şi ne-a permis să jucăm din 10 Mai. Avînd în vedere animozităţile din anii anteriori, putea să ne refuze, dar ca un mare boier ne-a aprobat cererea. Ce bine e când întâlneşti colegi cu care poţi colabora şi care-ţi intind o mână, atunci când ai nevoie…Am încheiat chiar un contract. Chirie: 25% din încasări. Sala are 99 de locuri. Cât să coste un billet ca să putem plăti toate angaralele? Întrebare chinuitoare.

Întâlnire cu Elena Potop, (ce nume) contabila teatrului Nottara, drăguţă în ciuda numelui. Sper să fie şi eficientă şi să ne ajute pentru că în materie de contabilitate toţi trei (Iura, Anca şi cu mine) suntem “Tufă de Veneţia”

Luni 30. 04. Curs Valutar: 1 dolar: 2.6214: Un euro: 2.568.

03. 05. Formidabil, nemaipomenit. Privatizarea e în toi şi dă repede roade, unde nu te aştepţi. Iuliana şi-a deschis un magazin de îmbrăcăminte pe artera care începe în piaţa Unirii şi se termină în faţa casei poporului şi ne-a invitat

la inaugurarea lui. Prezentă toată trupa: Iura, Anca, Yila la care s-a alăturat şi şi scenografa Mihaela Grigorescu, cea care a semnat decorul la "Canapeaua", precum și regizorul Radu Nichifor. Dacă Stela şi Arşinel pot fi numiţi Stan şi Bran, noi, cei trei putem fi numiţi fraţi Marx, deşi ei erau patru… Sau, tot inspirat de ei: cele trei mascote! Prezente foarte multe vedete de televiziune şi bineînţeles iubitul Iulianei, Enache la care ne uităm cu o curiozitate prost mascată.
La sfârşitul petrecerii Mihaela Grigorescu nu şi-a mai găsit telefonul mobil, care dispăruse misterios. Telefonul mobil a devenit o atracţie.
05 05. Ziarele anunţă că a fost eliberat Ilie Ilaşcu din închisoare. Condamnat la moarte de separatiştii transnistrieni, pentru a fi acţionat în apararea integritaţii teritoriale a Republicii Moldova, Ilaşcu a fost ţinut în închisoare aproape nouă ani, împreuna cu ceilalţi trei patrioţi moldoveni, care au rămas încă în temniţă, după ce li se înscenase o caricatură de proces televizat, în care el era ţinut într-o cuşcă.
Ilie Ilaşcu, alături de Petru Godiac, Andrei Ivanţoc, Alexandru Leşco şi Tudor Petrov-Popa s-au numărat, în perioada 1990-1992, printre membrii filialei din Tiraspol a Frontului Popular din Moldova. Aceştia se opuneau separării Transnistriei de Republica Moldova, declarându-se români. La 2 iunie 1992, Ilie Ilaşcu, împreaună cu alţi membrii ai grupului de rezistenţă, au fost arestaţi şi judecaţi pentru acte de terorism, de un tribunal transnistrean. Ilie Ilaşcu a fost condamnat la moarte, Alexandru Leşco la 12 ani de închisoare, iar Andrei Ivanţoc şi Tudor Petrov-Popa au primit câte 15 ani de închisoare. În urma presiunilor internaţionale şi a unor înţelegeri între serviciile secrete, Ilie Ilaşcu a fost graţiat şi eliberat actualmente, după nouă ani de detenţie. Se pare că va veni în România şi va deveni membru al Partidului România Mare. Din lac în puţ!
06. 05 A telefonat Puşi. (3) E bolnav de hepatită. Bănuiam că aşa i se va întâmpla. De multe ori privindu-i chipul tot mai negricios, tot mai pământiu, îl avertizam să se mai potolească cu excesele, dar mai ales cu excenticităţile. Îmbogăţirea lui peste noapte îi creease o stare de euforie care îl împingea necontenit spre excese bahice, cu nopţi nedormite şi cu o alimentaţie nesănătoasă. Cred că de multe ori el - Puşi din strada Câmpina - se visa în rolul eroului shakesperian, Timon din Atena.
Şi iată că previziunea mea şi a altor prieteni s-a adeverit. Sara a pregătit pentru el o supă şi i-am dus-o la noul lui apartament de trei camere, unde stă cu chirie. A mâncat-o cu poftă. E foarte slab şi speriat. L-am încurajat. După ce a vândut casa părintească din str. Câmpina, şi alte moşteniri de pe la Săftica şi Eforie, îmbogăţindu-se pur şi simplu, construind din temelie două vile: una la Siriu, pe lângă Buzău şi alta la Snagov, foarte aproape de vechea gară, acum, stă în Bucureşti, cu chirie, într-un apartement de pe marea arteră

a socialismului, (de fapt b-dul Uniri), într-o stare de neorânduială greu de imaginat. Refuză pe cineva care să-i facă curăţenie. Romanul de dragoste pe care l-a avut, cu o foarte tânără romăncă, l-a distrus moraliceşte. A crezut cu ardoare că poate fi iubit sincer. A constatat cu tristeţe că iubirea se tranzacţionează în bani. A cunoscut iubirea adevărată, gelozia şi mai ales gustul amar al dezamăgiri. Se consideră o epavă. Nici înainte nu avea încredere în femei, dar, acum, nici atât. Ne mărturiseşte, mie şi Sarei, că era cât pe aci să fie devalizat total, de toţi banii pe care îi are, de familia fostei lui iubite. Că acum n-o mai are. Are, în schimb, în casă, două stive cu cărţile pe care le-a tipărit cu mijloace proprii: "Romanul sfintei Mogoşoaia" şi ediţia a doua a romanului "Îngerul contabil",(apărut în 1985. Mi le-a făcut cadou cu frumoase autografe. Ne-a vorbit de o nouă piesă a lui pe care a terminat-o: "Bani de dus, bani de întors" şi de o nouă variantă a "Casei cu ţoape". Geneză care nu-i dă pace, torturându-i gândurile cu zeci de variante. Piesa asta vrea s-o monteze, când se va face bine, la Teatrul Mundi. Ne sfătuieşte să vindem şi noi apartamentul şi să stăm cu chirie, cum a făcut el, pentru că i se pare cel mai confortabil. Mi-a promis un interviu…

07. 05. Spectacol "Canapea" la Teatrul C. Tănase. Am descoperit că a devenit foarte obositor pentru mine. Transportul decorului şi a recuzitei dimineaţa, atenţia de a fi montat bine, exact cu câteva ore înainte de reprezentaţie, grija pentru mii de amănunte care pot prejudicia spectacolul… În mod firesc, aceste amănunte cad în grja unui regizor tehnic, pe care, însă, noi nu-l avem din cauză de…bani! Încasările de-abia acoperă cheltuielile (chiria sălii, onorariul tehnicienilor şi alte cheltuieli mărunte pur şi simplu ne seacă la… buzunar. De-abia ajung banii pentru onorariile noastre, care sunt foarte modeste. Ar trebui să mărim preţul biletelor, dar asta, e o armă cu două tăişuri, pentru că s-ar putea să nu se cumpere toate biletele, adică să fie "raţă"... Aşa se spune când sala e pe jumătate goală.

Toate sâcâielile astea care mi se întâmplă parcă sunt scoase din cărțile de amintiri ale lui Sică Alexandrescu, despre începuturile sale în teatru (**Marea și mica bătălie teatrală)**. După trecerea atâtor ani de atunci, faptele narate deveniseră literatură. Dar acum, pentru mine e…realitate!

Seara, la spectacol, sunt frânt de oboseală, aproape dacă mai pot face faţă rolului. Am noroc că rolul e foarte generos şi publicul deasemenea. Stau să mă întreb dacă e normal ceea ce fac. Ceilalţi au o singură grijă: a rolului. Eu pentru ce dracu mi-am luat pe cap atâtea responsabilităţi? Eu lipesc afişe, eu programez spectacolele, eu anunţ actorii, dar mai ales sufleurul, (care de fapt e sufleură), eu mă ocup cu transportul decorurilor, eu "fac" lumina spectacolului şi tot eu joc un rol care duce tot spectacolul în spate. Iar după spectacol (a doua zi) tot eu duc totul înapoi, la Teatrul de Comedie, unde am găsit înţelegere – bineînţeles, şi asta contra cost. Contra şpagă.

www.cimec.ro

Cel mai chinuitor lucru este, însă, întocmirea statelor de plată pentru fiecare prestaţie, pentru fiecare colaborator. Numai pentru munca asta totală a mea nu am întocmit nici un stat de plată. O consider muncă voluntară. Constat că îmi cam place rolul de "director care plăteşte". Care recompensează munca altora. Dar, în acelaş timp, simt că "afacerea", chestia asta, e peste puterile mele. Şi cum titan nu sunt… Ori cât mi-ar place titulatura asta, totuşi, nu cred că o pot acoperi întocmai. Aşa că, stau şi mă întreb, ce se întâmplă oare cu mine? Să fie orgoliu, să fie ignoranţă, să fie naivitate sau pur şi simplu prostie?

S-a transmis din generaţie în generaţie replica unui soldat, care fusese adus, cu trupa, la un spectacol de teatru şi a fost descoperit că doarme: Admonestat, el a răspuns: "Păi, noi la săpatul şanţurilor antitanc, noi la curăţatul cartofilor, la culesul porumbului, tot noi şi la teatru?"

- Dacă vrei să te sinucizi cu tot dinadinsul, anunţă-mă!, mi-a spus Sara. Deci, nu e de glumit. Aşa că m-am decis să găsesc pe "cineva", care să se ocupe de partea tehnică a spectacolului. O să caut omul potrivit.

09. 05 Publicul care vine la Teatrul C. Tănase, obişnuit să râdă la aproape fiecare replică, e o desfătare. Răscumpără orice sacrificiu. Nici însemnarea de mai sus nu mă mulţumeşte. Am s-o şterg. Că mi-a spus iubita mea Sara, după ce a citit însemnarea de mai dinainte.

- Dacă ar fi nemulţumirea unei mari personalităţi artistice, să zicem Radu Beligan, sau a unui actor în mare vogă, ca Marcel Iureş, ar fi nemaipomenit. Dar pe cine crezi tu că interesează tânguiriile unui actor ca tine, ajuns, fără voia lui, într-o asemenea ipostază,

- Ai citit ce am scris, am întrebat-o?

- Am vrut să ştiu pentru care motiv întârzii să vii să te culci lângă mine.

Reflecţia ei, sinceră, m-a pus serios pe gânduri. Asta în timp ce mă îndreptam abătut spre patul din dormitor. (insemnare făcută dimineaţa)

10. 05. Însfârșit am reușit să mă țin de cuvânt și am să citit nu primul capitol, cum îmi luasem angajamentul, ci integral primul volum intitulat "Există o poetică a jurnalului?", din studiul lui Eugen Simion și m-a uimit bogăția informației, ideația clară și concisă, capacitatea de a sintetiza dar mai ales talentul de povestitor. Am aflat multe lucruri interesante, amănunte extraordinare, captivante, senzaționale atât din viața diariștilor cât mai ales a faptelor descrise și consemnate de ei, că pur și sinplu sunt sufocat de uimire. Dealtfel îi citisem tot cu mare interes și studiile de pe vremea împușcatului ("Eugen Lovinescu sau scepticul Mântuit" și "Arta prozatorilor români") dar mai ales jurnalul parizian "Timpul trăirii, timpul mărturisirilor"., niște "rarități" pe vremea aceia.

În studiul de față sunt analizate cu o scrupulozitate rară mai toate tipurile de jurnale de la cel pasiv, moale, corect, inofensiv la cel dur, chiar violent.

www.cimec.ro

Găsesc notații extraordinar de amănunțite despre obiceiurile diariștilor, despre locul unde notau, despre orele care le prilejuiau notațiile, dar mai ales de modalitatea de redare în scris a celor descrise. Foarte mulți scriau pe o bancă în parcuri, Simone De Beauvoir la cafenea în timp ce mănâncă șuncă Anais Nin între două ședințe sexuale cu doi bărbați pe care îi iubește și-i înșeală fără remușcări. Maiorescu scrie la diferite ore, Virginia Woolf la vremea ceaiului, Gide și Green nu scriu la întâmplare, ci atunci când sunt pregătiți sufletește...Autorii din regimurile totalitare au scris în miez de noapte, în mare taină de frica celor pe care M. Sorescu i-a numit, ”impegați de mișcare”. Tolstoi a scris și el pe furiș și a ascuns succesiv caietul, de privirile ”obiective” ale soției prin tot felul de tainițe. ultima fiind o cismă veche. Unii menționază ora, alți ca și mine o exclud cu bună știință, alți notează neapărat timpul, alți ca de exemplu Noica doar gândurile.
E. Simion conchide: ”Jurnalului este produsul orei ”slabe”, adică a timpului gol, atunci când se manifestă disperările, nevrozele sau eternul plictis, ora nocturnă”. ”**Există o imagine așa zis tipică a diaristului: El se retrage lângă sobă și notează într-un caiet secret ceace i s-a întâmplat peste zi sau ceeea ce gândește despre sine și lumea din jur”.**
De multe ori se acreditează ideia că Jurnalul ar fi o operă nocturnă
De multe ori am fost uimit, păstrând proporțiile, de similitudinile multor atitudini ale mele cu ale marilor și distinșilor diariști înaintași, folosind manierele și trucurile lor, fără să am habar de ele, încât pot spune cu mâna pe inimă că, asemeni domnului Jourdain, eu am ”scris” un jurnal fără să...am habar de ce fac...
Dar trebuie să mă opresc pentru că aș fi capabil să reproduc fraze întregi din volumul atât de doct, atât de complet, al academicianului Eugen Simion...Am să continui lectura...
11. 05. Telefon de la Radu Nichifor. Să mă duc la o înregistrare a unei emisiuni la Tv, aşa, pe nepusă masă. Erau două pagini de text, aparţinând lui Nae Lăzărescu. Mihăiţă trebuia să vină şi... n-a venit din varii motive. M-am dus. Am înregistrat. Când nu-mi aminteam ceva din text improvizam. Eram destul de mândru de ce realizasem, dar la finalul imprimării a venit la mine un tânăr care foarte supărat mi-a reproşat că n-am spus exact textul.

- Cine eşti d-ta? l-am întrebat.
- Autorul textului.
- Pe exemplarul textului meu scrie alt autor.
- Indiferent ce scrie pe textul d-tale, eu sunt autorul, mi-a răspuns el şi nu l-ai spus decât zece la sută…

M-am scuzat că, luat pe nepusă masă, n-am avut timp să aprofundez textul lui. N-a fost mulţumit de explicaţiile mele şi a plecat bosumflat. Ce s-o întâmpla cu el când va scrie – nu ca acum, câteva pagini – ci o piesă

întreagă? Probabil că ar deveni autor clasic în viaţă, ca şi d-l Everac, şi nu va îngădui nici o ingerinţă în opera dumisale. Să lucreze stimabilul Nae L. cu, ceea ce se numeşte în lumea literară, negri?

Negru: *Substantiv masculin. Persoană folosită şi plătită de cineva pentru a putea executa în numele acestuia, parţial sau total şi într-un anonimat deplin, anumite lucrări. (DEX)*

11. 05. Ieri seară am jucat primul spectacol cu "Canapeaua" în mica sală de la subsol a Teatrului Nottara, cu toate biletele vândute. Public voios, dornic de amuzament. Dar şi noi ne-am dezlănţuit. Când a intrat prima oară în scenă Victor Yila, Iura i-a zis: Intraţi d-le, nu reuşeam să vă deosebesc din cauza întunericului! S-a creiat un quiproqui. Yila fiind "întunecat" la propriu. Publicul a râs. Şi noi. Deobicei Iura nu improvizează. M-am bucurat pentru că, deşi am repetat de multe ori (de sute de ori), în anumite momente **Iura** are probleme de memorie, ceace îl complexează. Într-o scenă din actul doi, atunci când vrem să-l îmbrobodim pe iubitul de circumstanţă al soţiei mele, are de spus o frază lungă pe care în spectacol nu şi-o aminteşte, deşi la repetiţie o ştia perfect. Am scurtat-o, dar degeaba. Ca să salvăm situaţia şi eu şi Yila am spus o parte din textul lui. Deşi noi vream să-l ajutăm, ne-am trezit că Iura ne contrazice spunând: "Asta parcă trebuia să spun eu"

- Da, trebuia să spui tu, i-am răspuns eu și Victor Yila.
- Şi de ce n-am spus-o eu, ne-a întrebat Iura lăsându-ne năuciţi.

Râdeam noi, râdea şi publicul care, bineînţeles credea că aşa e piesa, sau aşa ni se părea nouă, Teatrul fiind în cele din urmă o artă a iluziilor

Cele mai multe felicitări le-am primit însă de la personalul tehnic al teatrului Nottara care ne-a preluat din mers spectacolul: regizor tethnic, electricieni, maşinişti, garderobiere, care s-au dovedit profesionişti de înaltă clasă, pe care suntem obligaţi să-i plătim. (însemnări făcute în grabă în minuscula cabină din subsolul teatrului Nottara, după ce ceilalţi au plecat)

De adăugat o coincidență: De câte ori ne întorceam de la spectacol, Iura, Anca și cu mine, cu Dacia lor făceam un popas la ei acasă. De fiecare dată se întâmpla ceva curios: după ce oprea mașina, chiar în fața casei se auzeau trei sgomote seci: bang, bang, bang, urmate matematic de un mieunat prelung și sfâșietor. Era pisica lor care, auzind sgomotul motorului mașinii, sărea dintr-un pom pe acoperișul casei, apoi pe acoperișul micii clădiri a depozitului de vinuri și apoi pe acoperișul și mai mic al mașinii Dacia. Țup, țup, țup. Și câteodată puteam vedea chiar capul pisicii uitându-se la noi prin parbrizul mașini. Era ca un balet pe care noi nu-l vedeam, dar îl intuiam. Ne obișnuisem cu acest spectacol, pe care chiar îl așteptam, amuzându-ne.

Dar astă seară nu s-a mai întâmplat. N-am mai auzit nimic. Nici un sgomot, nici un mieunat. Alertată Anca a început să strige, pis, pis, pis, dar fără nici un rezultat. Dar, după ce am intrat în casă și ne așezaserăm la masă în fața

unui pahar cu vin, am auzit iar cele trei sgomote caracteristice, urmate de sgârieturi ale canatului uşii şi de mieunatul sfâşietor al pisici care parcă îşi cerea iertare că întârziase la întâlnire... A fost luată-n casă, mângâiată şi ciufulită. E o pisică atât de slabă şi de urâtă că nu poţi să te uiţi la ea...

15. 05. Mişcări de trupe (sau de trupuri**) în lumea teatrului**). Din presă aflu că regizoarea Beatrice Bleonţ a renunţat la numele de Bleonţ pentru că s-a căsătorit cu actorul Doru Rancea şi acum se numeşte Beatrice Rancea. Ea are 47 de ani. El 39. Se schimbă partenerele şi partenerii. Uneori ca la dans. Ce să-i faci, aşa e viaţa! Pe d-na Beatrice o cunosc din vedere, ca spectator, pe Claudiu Bleonţ îl cunosc de pe vremea cînd, student fiind, se căsătorise în secret cu fata lui Fane Tapalagă şi a Sandei Manu, de care după câţva ani a divorţat şi s-a căsătorit cu… Uite că am uitat cum se numea ca domnişoară!... cu actuala d-nă Rancea, fostă Bleonţ. Sunt sigur că, până la urmă, o să-mi aduc aminte. Iar dacă n-o să-mi aduc aminte cred că nu va fi nici o pagubă pentru nimeni.

Tot din presă aflu că Deleanu Cristina, după două mariaje successive cu Sergiu Tudose şi Matei Alexandru, şi-a găsit liniştea în braţele "măgăruşului" (Eugen Cristea).

Din presa orală (de "şanţ") am aflat că excelenta actriță Emilia Popescu a renunţat legal la soțul ei, I. Ştefănescu, fiul masonului cu acelaş nume de familie, preferându-l pe Claudiu Goga care, nu cântă la flaut, ca celălalt fost soţ, dar regizează piese de teatru în care poate să aducă să cânte şi o fanfară.

Dar cea mai senzațională mișcare e cea a Cezarei Dafinescu care după 23 de ani de căsnicie cu actorul George Motoi, (amândoi au o fată) divorțează și se căsătorește cu omul de afaceri Gelu Fronea, (asta în urmă cu câțiva ani), pretinzând, nici mai mult, nici mai puțin că și-a găsit "sufletul pereche". Mariajul Motoi-Dafinescu care părea multora o continuă luna de miere, încet-încet însă s-a erodat. Birfele despre legăturile extraconjugale ale Cezarei au făcut ani in sir deliciul lumii mondene bucureștene. Dar culmea culmelor: Cezara a fost acuzata, de către soția lui Costel Constantin, Mihaela că i-ar fi sedus soțul și care ar fi cerut să se intrerupă reprezentațiile cu piesa "Campionul" de I. Gârmacea, unde sotul ei juca alături de Cezara. (asta se petrecea prin anii 1986-88 când Cezara avea cam 35 de ani

Dar nici nea Georgică nu s-a lăsat mai prejos și a găsit în persoana Gilolei Brăileanu, mai curând la sânul ei, fericirea mult visată.

17. 05. Am primit o înștințare scrisă de la comitetul de organizare a întâlnirii: 40 de ani de la absolvirea IATC a promoției 1961. Intâlnirea care va avea loc în toamnă va conține pe lângă tradiționala strigare a catalogului, mai multe evenimente....Nu le mai înșir. Le voi aminti la momentul potrivit. Astă seară, uite, nu prea am chef nici de amintiri, nici de notații...

18. 05. **Al doilea spectacol de la Teatrul Nottara**. Neavând un regizor tehnic care să urmărească intrările noastre în scenă, fiecare trebuie să fie extrem de atent să nu întârzie la replică. De o vreme încoace însă **Iura** întârzie sau greşeşte intrările. Are foarte multe. La majoritatea Anca, îi face semn, când să intre, dar când Anca e în scenă, avem surpriza să constatăm că întârzie. Dându-şi seama de asta, azi, a veni cu şase afişe, pe care scrisese cu litere mari intrările pe care trebuia să le facă în piesă, cu replicile respective şi le-a fixat cu ace şi agrafe în culise.

- Stau în culise şi urmăresc pe afiş replica la care trebuie să intru, nu mai stau cu textul în mână, nu e bine aşa?

- E foarte binem iubitule, vino să te pup, i-a spus Anca.

Ceea ce s-a întâmplat a fost de domeniul absurdului. Nu a reuşit să intre la timp la nici o intrare. Ne-a dat peste cap aproape tot actul întâi. A trebuit să facem mari eforturi ca toate aceste întârzieri să pară fireşti, ca şi cum ar fi aparţinut piesei.

- Am încurcat afişele,le-am pus aiurea, inverse de la o intrare în partea cealaltă a scenei şi invers, s-a scuzat el la pauză, când i-am cerut explicaţii. La următorul spectacol am să renunţ la afişe. O să iau un carneţel în care am să scriu, citeţ, replicile atât cele de dinainte de ale mele, cât şi alea de după. În fond sunt valet şi pot avea un carneţel în mână mai tot timpul. Nu se va observa că citesc. Ce ziceţi?

- E foarte bine iubitule, vino să te pup, că tare inteligent eşti. Mie nu mi-ar fi trecut prin cap. Nici lui Candid. Nu-i aşa Candid? Mie îmi trecuse prin cap mai de mult ideia asta, dar acum am admis că nu mi-ar fi trecut prin cap aşa ceva, şi toată lumea a fost încântată. Nu mai comentez reacţiile publicului când Iura ne întreba naiv după ce eu îl strigam pentru că el nu intra şi se auzea Anca suflându-i: Iura, intră!

- Am impresia că m-aţi chemat.

- Da, te-am chemat, răspundeam eu.

- Atunci am impresia că am întârziat, comenta Iura.

- Da, ai întârziat, dar nu contează

Iura: Atunci plec

Eu: Numai după ce îmi spui pentru ce ai venit.

Iura: Păi nu ştiţi?

Eu: Eu ştiu, dar vreau să-mi comunici tu…

Iura: Dar poate îmi spuneţi d-voastră ce trebuie să vă anunţ…

Sau:

Iura trebuia să bată la uşă. Nu bătea. Atunci băteam eu din picior în podea.

Iura (intrând): D-le, am auzit un zgomot S-ar putea să mă fi chemat?

Eu: Bineînţeles. Trebuia să baţi la uşă şi n-ai bătut?

www.cimec.ro

Iura: N-am bătut? Bat acum. (bătea). Am bătut.
Eu: Dar nu cumva ar trebui să-mi comunici ceva?
Iura: Eu?
Eu: Da, tu. Trebuia să-mi spui că…
Şi îi spuneam ce trebuia să-mi comunice el mie.
Iura: Aşa e domnule. Aveţi dreptate, Deci aţi aflat şi fără să vă spun eu.
Final de act. Eu, Anca, Iuliana, Yila eram în scenă. Iura trebuia să intre cu un castron de macaroane, pe care noi trebuia să le îngurgităm. Da Iura nu intra. Am aşteptat, cât am aşteptat şi deodată, fără să ne vorbim, toţi patru am urlat: Victoreeeee…
Iura: (intrând) S-a întâmplat ceva?
Toţi: Macaroaneleeee!
Iura: A, macaroanele. Le aduc imediat.
Aşa o să rămână de acum încolo. (notaţie făcută după spectacol, după plecarea colegilor, şi complectată acasă în aceiaşi seară, apoi în dimineaţa următoare, spre dezaprobarea Sarei, care nu e de acord să notez aşa ceva.)
20. 05. Stupefiant! Ieri Televiziunile, Ziarele, Radioul, au anunțat că președintele Iliescu l-a invitat pe regele Mihai să facă o vizită în România. Asta după ce ani l-a rând el și guvernele PSD-iste s-au opus cu îndârjire venirii regelului în țară șicanânu-l în mod odios.
04. 06. Ieri ne-a părăsit Zorba, Bombolino, Zampano, alias **Anthony Quinn** (n. 21 aprilie 1915), idolul atâtor generații de actori, pe numele său adevărat Antonio Rodolfo Ouinn Oaxaca, născut în Chihuahua. Era cunoscut și ca pictor sau scriitor, dar s-a impus interpretând roluri memorabile, în fimele: *Zorba Grecul*, *Ultimul tren din Gun Hill*, *Lawrence al Arabiei*, *Tunurile din Navarone*, *Secretul din Santa Vittoria*, *Cocoșatul de la Notre Dame*, *La Strada*). Pe scurt: 88 de ani, 140 de filme, două premii Oscar pentru roluri secundare ”Viva Zapata” (1952) și ”Poftă de viață” (Van Gogh, 1956), 3 căsătorii, 12 copii, 3 metrese oficiale, picturi, și sculpturi, producător a două filme (unul fiind Vizita), două cărți. Una, autobiografică, **Lupta cu îngerul**, apărută și în românește în 1977. Mai pe larg: un extraordinar destin, un actor formidabil, o extraordinară vitalitate. Anthony Quinn a lăsat lumii un personaj memorabil: **Zorba grecul**. Un bărbat liber și patimaș. Cei ce l-au cunoscut spun că el insuși semăna mult cu personajul Zorba. Se spune că i-au fost necesare 10 minute de film, pentru a obține un Oscar, interpretând rolul pictorului Gauguin...
A iubit cu ardoare femeile, arta, filmul si banii. Aceiași oameni care îl apreciază spun că a trădat de multe ori. Însă energia lui colosală l-a facut iertat in ochii lumii si al nevestelor înşelate. Ultimul copil a fost conceput la vârsta de 81 de ani. Ceva, întradevăr, de invidiat…”Cred că un actor și-ar da și sufletul pentru a creia din nou o clipă de adevăr. Actorul nu vrea altceva

decât să dăruiască…de aceea iubesc atât de mult această meserie", scria A. Quinn în cartea mai sus citată.

05. 06. Un ostaș demn, un general care nu se predă. Spicuiesc de prin ziare ceva care m-a lăsat...descoperit. Ieri 4 iunie, 2001, generalul de corp de armată, Mircea Chelaru şi-a cerut trecerea în rezervă, printr-o scrisoare adresată preşedintelui Emil Constantinescu, publicată în revista "România Mare". În scrisoare a afirmat: *".. începând cu anul 1996, am constatat o depreciere gravă a stării Armatei Române (...) Încercările subsemnatului de a readuce în prim-plan valorile de tradiţie, s-au izbit de vicisitudini impardonabile. M-am opus..prin metode cvasiradicale, care, din păcate, nu au avut efectul preconizat. Evenimentele din octombrie 2000 care m-au determinat să-mi ofer demisia din funcţia de şef al Statului-Major General au fost secundate de incriminări insinuante, perfid ticluite…, care m-au găsit fără resursa logică şi psihică de a le înţelege şi a le contracara din interiorul instituţiei, ca militar activ."*

Se vorbeşte pe la colţuri că atunci când generalul Chelaru s-a prezentat în faţa şefului statului, cu demisia, a stat cu cascheta pe cap. La întrebarea acestuia: Nu vă descoperiţi?

- Nu, a răspuns generalul Chelaru. Armata nu se descoperă în faţa nimănui.

07. 06. Aniversarea a 40 de ani de la absolvirea IATC. O Tristeţe.… Cei mai tineri dintre cei 80 de studenţi, care, în 1957, când au intrat în Institutul de teatru, aveau 17 ani : Magda Popovici, Dorina Lazăr, Nic. Pomoje, acum au 61 de ani. Iar alţii, ca mine, Dinică, Hudac suntem deja în vârstă, ca să nu zic bătrâni… Parcă mai ieri era…acum 40 de ani…

10. 06. Am continuat lectura cărţii lui Eugen Simion despre **Jurnal**, care continuă să mă fascineze şi se pare că vrând, nevrând o să mă transform într-un admirator encomiast. Fiecare din marii diarişti sunt analizaţi pe larg, dar extras mai ales apetitul sexual al fiecăruia: Samuel Pepys notează că îi place să sărute femeile şi să le ispitească, deşi face crize de gelozie faţă de nevastă-sa. O similitudine: la fel ca şi mine S. P nu este mulţumit de sine, exclamând: "bag de seamă că n-am o fire prea cumpătată, preţuind plăcerea înainte de orice"

Cu jurnalele lui Benjamin Constant (1767-1830), descoperite mult mai târziu şi publicate şi mai târziu, lucrurile sunt mult, mult mai ample şi mai complicate. Şi-a notat cu o cruzime rar întâlnită mai toate tribulaţiile sentimentale. A avut legăturii cu două femeii celebre în epoca (Madame de Stael şi Recamier) şi s-a îndrăgostit succesiv de zeci de femei, dând de multe ori impresia că uneori este un nou Cassanova. Are curajul de a scrie că iubita lui este o "nulitate completă", şi are curajul să noteze despre o infidelitate, de care e sigur, al iubitei: "în momentul în care scriu, alături de camera ei, crezându-mă adormit la primit pe Schlegel."

Aș mai putea continua dar îmi e teamă să nu fiu acuzat de plagiat.

17. 06. Unchiul Vania la Bulandra. Un spectacol minunat, regizat de Yuri Kordonski, care, printre altele, reabilitează un rol - cel al lui Serebreacov, interpretat de V. Rebengiuc. Toată distribuție în cap cu H. Mălăiele este excelentă, de zile mari.

18. 06. Gâlceavă pe istorie și pe statui. Ieri, în curtea bisericii "Sfinții Împărați Constantin și Elena" (ctitorită de Ion și Maria Antonescu), s-a comemorat 55 de ani de la moartea Mareșalului. Cu acest prilej, fost dezvelit un bust de bronz și marmură al lui Ion Antonescu . Prezenţi, printre alţii, președintele PRM, Corneliu V. Tudor, generalul Mircea Chelaru, I. C. Drăgan... Evenimentul a inflamat presa și, mai ales, comunitatea evreiască din România care a protestat energic. Imediat, generalul Chelaru s-a apărat printr-o declarație telefonică făcută ziarului "Evenimentul Zilei", în care a afirmat: ”*… acolo nu a fost o activitate politică. Eu am primit o invitație, ca enoriaș, din partea Parohiei Parcului Călăraşilor, personal de la preotul paroh dr. Dumitru Radu, prieten și confesorul. Ca enoria, în fiecare duminică, particip la slujbă … nu am rămas la partea a doua a slujbei, care privea dezvelirea bustului mareşalului-ctitor al bisericii, pentru că trebuia să plec de urgență. Între timp, a venit dl Vadim Tudor cu Ilie Ilașcu și s-a creat foarte multă îngrămădeală. A vorbit preotul și dl Constantin Drăgan, care a spus că, din păcate, personalitatea mareșalului nu este suficient de bine cunoscută…. Consider că s-a făcut un atentat violent asupra imaginii mele publice, fapt pentru care trebuie să reacționez oportun.*

Aceiași zi. Am primit o scrisoare de la Mihai Mihai, de la Teatrul din Galaţi, prin care invită Teatrul Incomod, cu “Canapeaua”, la Festivalul Comediei de la Galați, ceace însemna că s-a auzit în țară despre spectacolele noastre. Bucuros le-am arătat scrisoarea-invitație asociaților mei.

- De ce pe tine și nu pe noi, m-a întrebat Anca?
- Și pe voi, doar jucați în Canapeaua.
- Bine, ne ducem, dar suntem invitați anul viitor, nu anul ăsta!

Am recitit scrisoarea. Așa era. Bucuria primirii unei invitații oficiale, la un festival de teatru, îmi întunecase vederea.

20. 06. Lovitură de teatru: Traian Băsescu a fost ales preşedinte al PD de către delegaţii la Convenţia Naţională Extraordinară a partidului, înlocuindu-l pe Petre Roman. Uite că se poate face o schimbare capitală când se vrea și când, probabiil este instrumentată din culise. L-am cunoscut personal pe don Pedro cum îi zic apropiații și am avut cu el o conversație pe care mă jenez să o reproduc pentru a nu lăsa impresia că mă laud.

02. 07. O î**ntâlnire de gradul trei**. Zi călduroasă de vară. Eram pe Calea Victoriei. Mă duceam la magazinul “Muzica”. Aveam în mână, făcut sul, afişul spectacolului cu “Canapeaua”. Vream să-l rog pe Eugen Rotaru

(director) să-mi îngăduie să-l pun în vitrină… Prin faţa acestui magazin trec zilnic mii de oameni. Vitrina poate fi un loc excelent de a promova un spectacol. (Mai făcusem asta cu succes şi altă dată, cu afişul spectacolului "Curve de lux", în urmă cu câţiva ani). Ajunsesem în faţa magazinului când, deodată, mi-a răsărit în cale Sergiu Cioiu, interpretul de neuitat al cântecelor lui Alex Mandy, "Vântul", "Poarta sărutului" şi "Venise vremea", care, de foarte mulţi ani, emigrase în Canada.

Îl ştiam. Normal, şi el mă ştia pe mine. Când am fost în turneu la Toronto, în 1992, cu "Visul unei nopţi de vară" a venit, special, de la Montreal, unde locuieşte, să vadă spectacolul nostru şi să vorbească cu noi. Era, şi cred că mai este, un actor talentat, care, în urma unui succes cu câteva melodii, părăsise meseria de actor şi o luase pe calea muzicii uşoare. Cântecele scrise de Alex. Mandy şi interpretate de el aveau o naturaleţe şi o tensiune de care cântăreţii profesionişti erau lipsiţi.

După câteva schimburi de informaţii, renunţând la multe banalităţi, de genul: "ce mai faci, cum o mai duci, cum te descurci, cum e vremea pe acolo", i-am arătat afişul spectacolului nostru. După ce l-a admirat un timp, mi-a declarat, scurt, fără nici o altă introducere, că ar trebui să facem un turneu cu el în Canada şi eventual în SUA.

- Spectacolul e în limba română. Va fi greu să învăţăm să jucăm în engleză.
- Jucaţi în faţa românilor din comunităţile de acolo, care sunt numeroase.
- Ne trebuie un impresar.
- Eu sunt impresarul care vă trebuie. E unul din joburile mele din Canada.

Am rămas surprins de noua lui meserie. Expeditiv şi pragmatic, mi-a cerut afişul, după care m-a întrebat dacă am calculator. Când i-am spus că n-am m-a întrebat dece şi n-am ştiut ce să-i răspund.

- Dacă n-ai, cumpără-ţi. E absolut obligatoriu pentru un om modern. Dar dacă n-ai calculator, o carte de vizită ai? m-a întrebat cel care pe vremuri cânta "Vântule, vânt nebun, stai o clipă să-ţi spun!"
- N-am, i-am răspuns ruşinat.
- Dar un telefon sunt sigur că ai. Scrie-l pe spatele afişului. Apoi m-a mai întrebat câți ani am.

Rezistând de a-l întreba: "Tu câţi îmi dai?" şi i-am spus vârsta reală.

- Mai poţi învăţa, dacă nu eşti încă sclerozat!

La care eu am reacţionat imediat:

- Adică, cum să fiu eu sclerozat la 65 de ani?
- Scleroza apare şi la vârste mai mici. Ai o carte de vizită? N-ai? De ce?
- D-aia!
- Aoleu, pentru răspunsul ăsta era să mă dea afară de la grădiniţă, mi-a spus confidenţial, cel de cânta, cu mult timp în urmă: "Venise vremea, dacă nu e o eroare, venise vremea de plecare"
Mi-a dat cartea lui de vizită pe care era un număr de telefon şi o adresă.
- Adresa ta? Ce oraş e ăsta e-mail? Yahoo e strada pe care stai? Nu văd numărul. Stai cumva la un cămin?
- Nu e oraş, nu e nici o stradă, e o adresă de pe calculator. Scrii adresa asta: sergiucioiu într-un cuvânt, coadă de maimuţă, yahoo punct com, apare o fereastră, scrii acolo telegrafic ce ai de spus şi ajunge în câteva secunde la mine în Canada. Asta după ce-ţi faci şi tu o adresă de e-mail, m-a lămurit cel care cânta cu foc "Venise vremea, chiar dacă mă priveşti cu jind, venise vremea să o întind",
- Hai că mă aiureşti.
- Hai, că faci pe prostul. Îţi baţi joc de mine. Nu cred că poţi fi atât de ignorant, s-a supărat cel care, cu ani în urmă, cânta "Venise vremea, chiar dacă surprind. Venise vremea să o-ntind"…
Şi m-a părăsit.
- Îl bag în măsa de calculator, eu scriu scrisori cu pixul, i-am strigat în timp ce el se depărta. Am tras uşa grea şi masivă de la intrarea în magazinul Muzica şi am intrat, îndreptându-mă spre biroul lui Eugen Rotaru, unde m-am trezit fără scopul vizitei mele: afişul spectacolului nu mai era la mine. Il dădusem lui Sergiu Cioiu! (Adăugirile, parafrazele la frumosul cântec al lui Alex Mandy, îmi aparţin).
Alea iacta est, a zis latinul. Să fie de **Kapură** am zis eu, imitând tonul evreului sărac. Adică de pomană, cum zice creştinul din mine şi am plecat să aduc un nou afiş, ca să-l pun în vitrina magazinului. Meditam: E bine să te întâlneşi cu români din străinătate. Afli cât de înapoiat eşti. Întâlnirea m-a decis să-mi cumpăr un calculator, să-mi fac o carte de vizită şi să încep demersuri pentru a pleca cu "Canapeaua" într-un turneu în străinătate. Un turneu peste ocean, iată un vis…
Acum câteva luni am scris despre revista **Hustler**. Deunăzi am găsit în presă informaţii despre cealaltă revistă sexi, porno, pentru bărbaţi, interzisă minorilor. Ediția Playboy a intrat pe piață în Decembrie 1991, fiind prima publicație de lifestyle masculin, brand glossy internațional, care a apărut în România. (ce de cuvinte noi). Tirajul revistei era de 90.000 de copii difuzate lunar în anul 2000, 75.000 în anul 2001. Se spune că cel mai bine vândut număr al revistei a fost cel din ianuarie 2001, cu 110.327 de copii difuzate. (
Citesc prin divers publicații că **Playboy România** este o revistă americană

pentru bărbați, fondată la Chicago, în 1953, de Hugh Hefner, şi care s-a dezvoltat continu, ajungând unul dintre cele mai cunoscute brand-uri din lume. În afară de revista *Amiral* din Statele Unite, sunt publicate ediții naționale specifice în diverse țări. Asta apare în fiecare lună și prezintă în principal fotografii de nuduri, alături de articole de modă, sport, analize de produse şi interviuri a persoanelor publice. Ca şi Hustler. Prezintă și proză scurtă, semnată de autori faimoși, cum ar fi Arthur C. Clarke, Ian Fleming, Vladimir Nabokov și Margaret Atwood. Publicul țintă principal al revistei este reprezentat de bărbații tineri (25-35 de ani), activi, din mediul urban, cu studii, focalizați pe carieră și de o categorie mai largă de persoane, dintre care 30% sunt femei.

02. 07. O Vizită. De obicei bucureșteanul care se respectă, ”par excelence” cum ar zice nenea Iancu, Duminică dimineața face o plimbare la șosea. Eu cu Sara din când în când mergem la cimitirul Evreiesc din șoseaua Giurgiului. Acolo sunt înmormântați părinții ei. Ca și mătușa ei, Marlica, mama Feliciei Mohr. Evreii ca și creștinii au cultul morților…E un drum lung, aproape o excursie. După ce ne utilăm cu o săpăligă, o foarfece de grădină, o căldărușă și chibrituri pornim la drum. Traversăm pur și simplu orașul spre Sud. După ce trecem de Piața Unirii, de cimitirul Bellu, înainte cu două stații este o piață mare unde oprim să cumpărăm flori și lumânări după care ne continuăm drumul. Cimitirul n-are nume. Se numește ”Cel din Giurgiului”. Acolo, la poartă, se plătește intrarea. O sumă modestă. Primim pentru ea un bon de la un portar care se numește Mauriciu. Ne spune asta cu mândrie. Dar dându-și seama că nu ne-a impresionat cu nimic, adăuga:

- Ca pe Mauriciu Vescan! Ați auzit de el.

Auzisem. Era un compozitor.

De fiecare dată însă trebuie să arătăm buletinele de identitate pentru că d-l Mauriciu de la poartă are convingerea că venim din străinătate și dacă vii de peste hotare taxa de intrare e dublă. Așa sunt regulile stabilite de comunitatea evreiască. Cei din străinătate sunt considerați elita. Putem intra cu mașina. Altă taxă. Asta după ce suntem atenționați că trebuie să avem capul acoperit. Așa e regula. În sinagogă sau la cimitir trebuie să ai capul acoperit. Sara și-a pus pe cap un batic și eu o Chipă…

Aleia centrală taie cimitirul în două porțiuni mari. Mormintele părinților Sarei se află pe porțiunea din stânga, care pe o distanță de peste 500 de metri e complectă cu morminte. Cea din dreapta nu e. Mai există un spațiu mare care în mod sigur va fi ocupat de viitorii decedați…Și o noutate: o mică porțiune de teren a fost afectată celor care au avut în viață căsătorii… mixte. Dacă a fost creștin sau creștină și a fost căsătorit cu un evreu sau evreică poate fi înmormântat aici lângă soțul sau soția lângă care a traversat viața…

Asta e partea ”activă”. Dar există și vechiul cimitir, cu vechi monumente

funerare, printre care un monument al eroilor evrei căzuti in razboaiele Romaniei și o platformă unde sunt păstrate vechi pietre rămase dupa demolarea cimitirului din strada Sevastopol. In partea veche a cimitirului se afla capela unde sunt pregătiți cei plecați dintre vii și un birou administrativ unde poți afla locul mormântului unei rude sau prieten....
După ce curățăm pietrele de mormânt, tăiem vegetația crescută abundent și de nestăvilit, punem florile cumpărate în borcane cu apă, (există guri de apă) și după ce aprindem lumânări stăm câteva minute gândindu-ne la cei doi părinți care au fost niște oameni tare cumsecade și la care am ținut. Nu mă uit la Sara. Știu că plânge. Știu că are remușcări pentru că își închipuie că nu s-a ocupat îndeajuns de ei…Deobicei vine un cantor improvizat, (nu un rabin) care citește, contra cost o rugăciune, mai întâi în ebraică care transcrisă fonetic sună cam așa: ”Eil mulei rahamin, șoihen bamroimim. Hamți menihu nehoinu, al kanfei hașhinu bemaalois kedoișim itehoirim kezoihar hurukia mazhirim eș nișmas *(numele evreiesc al decedatului sau al decedatei)* și apoi în românește: Doamne atotmilostive care tronezi în înălțimi Fă să-și găsească o odihnă adevărată sub aripile slavei tale, în rândul celor sfinți și cuvioși care strălucesc ca azurul bolții cerești sufletul răposatului *(numele evreiesc al decedatului sau decedatei)* Rugăciunea se termină întotdeauna cu sintagma: **pace în lume, pace în Israel!**
Sunt mulți, intelectuali de vază înmormântați aici: scriitori, pictori, regizori care au pietre funerare impozante, care n-au mai avut loc în cimitirul elitelor din b-dul 1 Mai, pentru că orice evreu care se respectă dorește în forul său interior să fie înmormântat în cimitirul din b-dul Ion Mihalache, fost 1 Mai și ”aranjează” chestia asta din vreme
De departe se poate observa un monument din marmură neagră, un fel de obelisc, al lui Lustig Oliver*, care, am descoperit, că…n-a murit încă!!! În apropiere citesc pe o piatră de mormânt numele scriitorului. H. Salem: 1927-1991. Însă inventatorul ”Pastilei contra prostiei” are o piatră de mormânt simplă. I-am pus și lui o lumânare. A fost un om vesel. Fost ofițer de securitate a ajuns în final după multe mutări prin diverse garnizoane, la Pompieri. L-am cunoscut. A fost unul din autorii piesei ”Comedia Întrebărilor” scrisă împreună cu Șt. Haralamb, prima piesă în care am jucat pe scena Teatrului de Comedie (1969). Nu știam că ar fi murit. Nu știam că ar fi fost evreu.
La câțiva ani după premiera piesei sale întâlnindu-mă pe stradă mi-a spus, revoltat, fără altă introducere:
- Ați văzut ce ne-a făcut Șt. Haralab?
- Nu, am răspuns eu panicat, gândindu-mă că Șt. Haralamb a făcut ceva reprobabil, monstruos, și-a omorât părinții sau soția. Ce-a făcut?

- A fugit din țară, mi-a spus textual H. Salem!
I-am relatat Sarei întâmplarea vrând s-o înveselesc. N-am reușit,.
- Lasă-l în plata domnului, mi-a răspuns ea. Probabil era disperat că dacă Șt. Haralamb a fugit sigur nu i se mai poate juca ”Comedia Întrebărilor”
- Știi, H. Salem a inventat pastila împotriva prostiei, am adăugat.
- Ți-a dat cumva și ție câteva, m-a întrebat Sara care deși eram într-un cimitir nu-și pierduse simțul umorului. Nu știu de ce am plecat de acolo mulțumiți amândoi că făcând vizita asta am comis o faptă bună.

O acoladă.

Întâlnindu-mă în cartier cu maestrul Capoianu n-am de lucru și îi cer niște relații despre Mauriciu Vescan
- Vescan e cel care a scris imnul brigadierilor „Hei, rup!“ care a răsunat mai bine de trei decenii pe şantierele, de la Bumbeşti Livezeni, Agnita-Botorca, Salva-Vişeu, Ceanu Mare-Cluj și la Canalul Dunăre-Marea Neagră îmi spune maestrul Capoianu căruia i-am povestit despre d-l Mauriciu de la cimitir. Nu e român să nu-şi amintească „Hei rup, hei rup, faci drum de fier,/ În munca dusă de brigadier!“. L-am cunoscut în vremea cînd Vescan era director şi dirijor la Teatrul Muzical din Braşov. „«Hei, rup!» a fost compus cu ocazia construirii căii ferate Bumbeşti-Livezeni. Vescan era acolo detaşat, cu activitatea politică. A compus melodia pe şantier. La început, era pentru voci de bărbaţi, apoi a fost rearanjat pe patru voci şi înregistrat în studio. Se spune, n-am cum să știu dacă e adevărat, pentru că n-am fost pe şantierele respective, că acest marş îl cântau brigadierii în fiecare dimineaţă, cînd ieşeau de la barăci pînă la punctul de lucru“, povesteşte maestrul Capo. Mauriciu Vescan era atît de dedicat cauzei roşii încît ne critica pe noi colegii de breaslă care n-am văzut Doftana ca să putem cânta suferinţele comuniştilor. Lucru ce el l-a făcut în „Poem simfonic pentru tovarăşii căzuţi“. A mai compus „Braşovul meu iubit“, o altă melodie revoluţionară şi pătrunsă de admiraţie faţă de realizările măreţe ale comunismului. Vescan nu a fost un compozitor oarecare. Fiind în conducerea Uniunii Compozitorilor, trebuia să se afişeze cu astfel de fapte ”de vitejie”. Altfel, nu era un muzician rău. A compus şi muzică de balet, iar după pensie, a emigrat în Viena. Acolo, ca pianist a cântat într-un local și a predat la școală ceva ore. Nu ştiu dacă mai trăieşte“, mi-a spus maestrul Capoianu, între două glume cu Goldenberg. Sunt sigur că știi, că atunci când calea ferată a fost terminată, s-a turnat filmul, „Răsună valea!“, prin 1949, în regia lui Paul Călinescu cu maestrul Beligan în rolul unui tânăr burghez răsfățat.
- Ați compus cumva muzica filmului?
- Nu puteam, n-aveam loc de el. Acolo colegul d-tale în ale actoriei Radu Beligan, cânta un cânticel; ”Eu sunt Niky a lui mămica și nu știu, nu știu să fac nimica”. Coloana sonoră a filmului e tocmai „Hei, rup!“. „Răsună

www.cimec.ro

valea!“ a fost distins cu Diploma de onoare a Festivalului Internaţional de la Karlovy Vary, în 1950.
Mauriciu Vescan a cântat şi Bucureştiul, în urma lui rămînînd un cîntec celebru pe versurile lui Iona Hobana: „În Bucureştiul iubit,/ Azi negura s-a risipit,/ Şi în străvechiul oraş,/ Vieţii-i croim nou făgaş“.
Cîntăreţ al perioadei staliniste şi leniniste, Vescan a compus un cîntec de îmbărbătare pentru cei care s-ar fi temut că URSS-ul ne va părăsi: „Lenin e cu noi“, pe versuri de Eugen Frunză. „Fie bolta cu soare,/ Fie viscol sau ploi,/ Ştiu că-n lupta cea mare,/ Lenin e cu noi“ spun versurile, iar refrenul preamăreşte indisolubila legătură între partidul comunist tomân și cel sovietic: „Braţul său ne-adună,/ Mergem împreună,/ Cu el spre ţel,/ Gîndul său nebiruit / Tu-l înalţi, Partid“.
Admir în tăcere memoria prodigioasă a maestrului…Observ că și el e mândru de ea.
- Mauriciu Vescan a fost compozitorul cel mai difuzat pe posturile vechiului regim, cu cântecele lui patriotice.
- probabil și cel mai mai bine plătit.
- Evident!
- L-ați invidiat cumva?
- De loc. Tindeam spre alte direcții ale muzicii.
D-l Mauriciu, portarul cimintirului evreiesc din șoseaua Giurgiului avea de ce să fie mândru de numele pe care îl purta.
05. 07. Regele Mihai I a solicitat, într-o cerere depusă la Primăria din Sinaia, retrocedarea Castelului Peleş precum şi a altor imobile din jurul Castelului, ca şi o serie de terenuri virane din judeţul Prahova.
Înseamnă că în curând adio vacanțe la Pelișor și eventual la Cumpătu. Aveam și noi actorii cu venituri modeste un loc, un refugiu, unde puteam să stăm 2 săptămâni la aer. De acum...adio!
18. 07. Găsesc la un anticariat volumul ”Încoronare” de **Marin Sorescu** scos de Fundația Marin Sorescu, ediție îngrijită de Mihaela Constantinescu Podocea și Virginia Sorescu. 108 pagini cu desene ale autorului, (2 autoportrete) și altele făcute de caricaturiști români și străini: Drăguțescu, Șt. Bănulescu, Nuni Anestin, Silvan, Eugen Mihăiescu, Mircea Ciobanu, H. Mălăiele, Dan Nemțeanu, Magdalena Rădulescu, I. Pacea și multe altele făcute de pictori și caricaturiși de prin țările pe unde a colindat. Poeziile sunt din perioada studiilor universitare de la Iași 1955-1960), premergătoare volumului ”Singur printr poeți” când viitorul poet își ”făcea mâna”. O parte din ele au apărut în ”Iașul Literar”. Sorescu, primul poet pe care l-am iubir după marii clasici (Eminescu, Arghezi, Blaga, Topârceanu) ”Există nervi”, ”Unde fugim de acasă” mi-au încântat adolescența. De câte ori n-am recitat poeziile lui. De câte ori n-am spus primul vers din poezia care începea cu:

”Eminescu n-a existat!”, sau parodia după Nina Cassian care începea așa: ”Femeile, au ceva de papuașă” Una din poeziile volumul actual parcă îi anunță sfârșitul: ” Voiam să plec în Marte, călare pe un nor / Simțeam în mine avântul...aș fi putut să sbor / Dar chiar atunci un critic cu zelul meseriei / Îmi smulse groaznic aripile fanteziei”

23. 07. O veste tristă. Ieri a murit, la Munchen, Vlad Mugur.

Să scriu acum, când amintirea lui mai dăinuie în toţi oamenii cu care a lucrat, că a fost unul din marii oameni care au bulversat, cu creaţiile sale, lumea stătută, la acea dată, a teatrului românesc, ar fi o banalitate. Şi, totuşi, a aşa a fost. Ori unde s-a dus sau a a lucrat, Bucureşti, Craiova, Cluj, Constanţa, Hanovra, Munster, Budapesta, Wurzburg, Esslingen, etc., a împins până la ultimile limite ale adevărului şi ale poeziei arta spectacolului. A îndrumat primii paşi ai unor actori care, ulterior, au ajuns vedete, ca Ileana Predescu, Liliana Tomescu, Olga Tudorache, Marcela Rusu, Tudorel Popa, Vasile Niţulescu, Rauţchi, Gh. Cozorici, George Constantin, V. Rebenciuc, M. Albulescu, Rucăreanu, Sanda Toma, Silvia Popovici… Toţi l-au gratulat cu titlul de “Meşter”. N-am avut onoarea şi plăcerea de a lucra sub bagheta lui, dar am auzit enorm de multe poveşti despre magia pe care o desfăşura în repetiţii şi mai ales despre personalitatea lui contradictorie. Era îngrozitor de superstiţios. Nu amintesc decât o singură întâmplare:

Repeta la Teatrul Naţional din Buc. “Tragedia optimistă” (în anul, oho, 1958. În piesă era un moment cu un anarhist.. Interpretul era un figurant care răspundea foarte exact idicaţiilor lui. La finalul repetiţiei l-a întrebat: “Cum te numeşti? Cădere Viorel, i-a răspuns senin figurantul. Vlad a fost cuprins de unul din ticurile sale, care îi transformau faţa, prin spasmuri repetate al bărbiei, de la dreapta spre stânga şi invers.

Urmare: l-a rugat pe asistentul său, Dinu Cernescu să-i aducă un alt actor cu un nume mai puţin prăpăstios şi Cernescu a adus un tânăr student, conform cerinţelor rolului: înalt, spătos şi cu o privire crâncenă, şi singurul din IATC care avea voie, să facă figuraţie, fiindcă, din cauza unei eroari birocratice, nu-i fusese acordată o bursă, deşi avea tot dreptul la ea…

“Meşterul” a reluat repetiţiile, cu noul venitul care s-a dovedit tot atât de talentat ca şi predesorul său..

- Cum te numeşti, l-a întreba Vlad, la final, extrem de mulţumit.

- Pagubă Papil, i-a răspuns, colegul meu, spre disperarea lui Vlad Mugur care iarăşi a fost cuprins de ticurile sale celebre..Ulterior, la povaţa

“Meşterului”, Pagubă şi-a schimbat numele în Panduru. Prenumele însă şi l-a păstra intact: Papil. E unic.

După evenimentele din Decembrie 89, primul lucru pe care l-a făcut Vlad, după a fost numit director la Teatrul Odeon, (de ministrul culturii Andrei Pleşu) a fost să schimbe numărul de telefon care începea cu cifra 13! Dar degeaba. Nu i-a adus noroc. A schimbat numărul de telefon în zadar. Nu era numărul de telefon de vină. El, n-a rezistat. Erau prea mari speranţele lui, prea înaltă ştacheta spre care năzuia şi prea mici oamenii cu care ar fi vrut să refacă “grupul de lucru”, după care a tânjit o viaţă întreagă. Plictisit, a renunţat şi şi-a reluat drumul de călător prin teatrele din ţară în căutarea nucleului din tinereţe, cu care începuse să monteze.

Provenit dintr-o familie de artişti (bunicul a înfiinţat compania Grigoriu, tatăl scriitor, regizor) a fost, Dumnezeu să-l odihnească, copilul răsfăţat al teatrului românesc postbelic. O primă vedetă a artei regizorale, înaintea apariţiei ciclonului numit Şerban Andrei, care a contribuit la schimbarea de fond a teatrului Românesc.

Apropo de superstiţia lui că numărul 13 aduce ghinion! Un gazetar a făcut următoarea observaţie: a murit în 22. 06. 2001. Dacă se adună fiecare cifră a datei respective (2+2+6+2+1) se obţine numărul 13!!! Am citit pe nerăsuflate cartea “De vorbă cu Vlad Mugur”, interviu de Florica Ichim, (editura “Teatru Azi”). E, de fapt, un lung monolog halucinant, fascinant, în care marele regizor îşi povesteşte, cu sinceritate, cu mii de amănunte, originea, viaţa, succesele ca şi insuccesele, iubirile, peregrinările prin mai toate teatrele importante din ţară, precum şi cele din oraşele minuscule din străinătate, unde a fost obligat de deciziile pe care le-a luat, să lucreze, dar mai ales impresiile sale despre oamenii pe care i-a întâlnit şi despre actorii pe care i-a format. Am citit-o pe nerăsuflate.

Al treilea spectacol cu “Canapeaua” la Nottara. Toată săptămâna Iura a fost ocupat cu găsirea agendei celei mai potrivite, din care să urmărească intrările în scenă şi, eventual, să citească replicele sale, în caz că nu şi le-ar fi amintit. Şi mai ales cu transcrierea corectă a lor. Cu diverse culori. Ale noastre cu carioca albastră, ale lui cu o cariocă roşie. Asta ca să facă o netă distincţie între ce trebuia să spună el şi ce urma să spuneam noi. Carnetul, un bloc-notes elegant, cu coperţi cartonate şi cu colţurile îmbrăcate în metal, acum devenise o adevărată operă de artă.

Toţi am fost încântaţi şi am apreciat la superlativ “opera” maestrului, gândindu-ne că ne va scăpa şi pe noi şi pe el de stres. (nu scriu ca să “demasc” o situaţie, dar ”incertitudinile” sau emoţiile unui partener se transmit, în scenă, matematic, şi celorlalţi). Înainte de spectacol, în timp ce eu, ajutat de electrician, stabileam lumina, iar ceilalţi puneau ordine în elementele de recuzită, Iura, în admiraţia echipei de tehnicieni, a repetat cu

carnetul în mână, toate intrările şi replicile lui. Nu ştiu dacă am scris, dar Iura, deşi e un excelent actor, cu multe roluri mari la activ, printre care şi Don Juan, este stăpânit, pe scenă, în spectacol, de o mare emoţie.
Azi a intrat în scenă, sigur pe el, cu carnetul în mână, zâmbind cuceritor, cum numai el ştie să zâmbească, dar în secunda următoare s-a fâstâcit şi a ieşit rapid în culise, unde s-a petrecut următorul dialog:
- Anca, ce spun acum?
- Păi n-ai carnetul în mână, citeşte de acolo.
- Nu pot. Am uitat ochelarii acasă!
- Spune din memorie ce ai repetat
- Nu mai stiu, m-am zăpăcit.
- Atunci, îţi suflu eu. Trebuie să spui…
- Nu mai e nevoie, mi-am amintit.
La fiecare intrare se întâmpla la fel. A fost un coşmar.
Dar, până la urmă, ne-am descurcat.
20. 07. Telefon de la Sergiu Cioiu. Îşi cere scuze că nu mai poate să se ocupe de turneul proectat cu „Canapeaua" în Canada, deoarece soţia sa, care este balerină, a primit un „job" (un cuvânt nou) la Moscova şi el o însoţeşte. Vor sta acolo câteva luni. Na beleaua! Însă nu vrea să treacă drept neserios şi mă roagă să notez un număr de telefon al unui cunoscut de al sau, cu care a vorbit în prealabil şi care ar fi interasat de un turneu de teatru cu o trupă din România. Să-l sun neapărat pe tipul de la Montreal şi să-l pun şi pe el la curent cu datele spectacolului nostru.
L-am catalogat drept „barbolog". A fost ca și cum mi-ar fi dat pe la nas cu o friptură, şi apoi ar fi retras-o. Am scris următorul text: Sergiule, eşti neserios. Eşti la Moskova şi vrei să te ţin la curent pe o adresă de la Montreal! Cu alte cuvinte vrei să-ţi baţi joc de mine! Te bag….şi m-am semnat, dar nu i-am spus unde-l bag. Sunt sigur că o să-şi închipuie. Are doar imaginaţie.
Cu rândurile respective m-am dus la magazinul „Muzica", la Eugen Rotaru. I-am arătat textul respectiv, întrebându-l cum poate să ajungă la Cioiu.
Rotaru a citit şi a râs... Deşi e poet, dramaturg, râde destul de uşor... După care s-a apucat să scrie la calculator textul respectiv.
- Acum am să aştept trei luni ca să vină el de la Moskova la Montreal.
Am vrut să plec, dar Eugen m-a oprit să mai stăm de vorbă că, poate, între timp va veni răspunsul lui Cioiu. Am crezut că glumeşte. Dar, în timp ce-i vorbeam de spectacolul nostru cu „Canapeaua", m-a întrerupt, spunându-mi:
- Uite că a venit şi răspunsul lui Cioiu. Scrie că… Citeşte şi tu.
- Unde ? (pe ecran erau o sumedenie de titluri)
- Uite aici unde îţi arăt eu cu pixul.

www.cimec.ro

- „E bună gluma. Se vede că eşti artist comic”, scria în spaţiul pătrat de pe ecranul calculatorului, pe care mi-l arăta Eugen Rotaru.
- Cine a scris asta?
- Sergiu Cioiu, acum câteva minute.
- A revenit la Montreal?
- Nu, e tot la Moscova şi e în faţa calculatorului.

Nu mai continui dialogul. Am fost realmente uluit. Aşa ceva era pentru mine… „ştiinţifico-fantastic”. Şi aveam mai tot timpul senzaţia că şi Rotaru, ca şi Cioiu, vor să-şi bată, joc de mine: Adică, cum era posibil o asemenea operaţie care ar fi necesitat timp îndelungat?

- Printr-o minune a tehnicii computerizate, mi-a răspuns Eugen Rotaru.

Au urmat zeci de întrebări de…Bulă: Dacă oricine poate să cumpere un computer, dacă nu cumva trebuie să ai o aprobare specială, dacă se dă la toată lumea, dacă e legal, dacă, dacă… E scump?

Rotaru a răspuns la toate întrebările mele. Un răspuns m-a uimit: oricine poate să cumpere un computer!!! Dumnezeule, ce înseamnă libertatea! Scăpat din iadul comunist eram pur şi simplu bulversat de atâta libertate. *(pe timpul împuşcatului Rotaru a emigrat în Israel cu soţia, Marica Rotaru. Nu s-au aclimatiza acolot. Nu el, ea. Ea, evreică, s-a întors după un an, el, creştin, a mai rămas doi ani)*

Ajuns acasă, primul lucru pe are l-am făcut a fost să telefonez la numărul lăsat de Sergiu Cioiu, dar nimeni nu mi-a răspuns.

Câteva zile mai târziu: Scandal: Spectacolul cu „Canapeaua” la Teatru Evreiesc. Eliad ne-a oferit sala cu un preţ minim. Dar plătim de ne spetim maşiniştii, electricienii şi mai ales plasatoarele. Deobicei, după spectacol, mergem toţi împreună la restaurant. De data asta ne-am despărţit. Am fost invitat de un grup de prieteni ai lui D. P. D. la un restaurant. Felicitări, glume, poveşti despre bâlbâieli celebre. Sunt un grup tare haios. Un asigurator, membru PNL, o poetă şi ziaristă, un informatician, o altă ziaristă, două persoane cu ocupaţii casnice, un copil… Bărbaţii mă invidiază pentru scenele de „amor” cu Iuliana. Vor să ştie când mă îmbolnăvesc ca să intre ei în locul meu în spectacol. Dar în timp ce toată lumea vorbea, unul peste altul, pentru că aşa e la o masă cu artişti, am sezizat că prietenii, printre glume, şuşoteau între ei, chicotind. Intrigat, i-am întrebat dacă nu cumva, la spectacol, nu mă-ncheiasem la şliţ. Se întâmplă şi în permanenţă există teama asta. Au păţit-o adesea mulţi.

(Chiloții reginei

- Tu erai închis la şliţ dar Anca n-avea chiloţi.

-N-avea chiloţi? Cine?
-Anca a jucat fără chiloţi!
Am crezut că glumesc. Bineînţeles, nu ştiam.
N-aveam cum să ştiu. N-am mai auzit o chestie de genul acesta niciodată. Mi s-a părut a fi o regulă a fiecărei actriţe să poarte pe scenă, lenjerie intimă, adică, chiloţi. Le-am răspuns că nu cred. În mod sigur li s-a părut. Poate avea chiloţi negrii şi lor li s-a părut că e păr pubian…
Dar mi-au dat asigurări că toată lumea a observat asta. Cele mai revoltate erau doamnele. Este inanmisibil. E scandalos, degradant, vulgar, contrar celor mai elementare reguli. Ar trebui luate măsuri.
- Ce fel de măsuri?
- Nu știu, dar ar trebui să fie drastice.
- Drastice, drastice, dar cât de drastice?
- Să fie cotrolată.
- De către cine? Cine să o controleze?)
- Bărbată-su! El trebuie s-o contoleze dacă ea e nebună. Pentru că numai o femeie nebună poate să facă așa ceva. Sau una… neregulată.
- Ce ar fi dacă femeile neregulate ar umbla fără chiloţi? a întrebat o doamnă.
- Ar răci la fofoloancă, a răspuns un domn de la o masă vecină, care sigur era medic.
Am auzit atâtea epitete, că ar trebui să umplu o pagină întreagă. M-am uitat la Sara care însă se abţinea de la orice comentariu.
- Tu porţi chiloţi întodeauna? am întrebat-o.
- Dacă n-ai aflat până acuma eşti un fraer.
Am fost consternat. Nici acum când scriu, nu pot să cred că Anca a jucat fără chiloţi. Mai curând, cred, aproape sunt convins că, în graba mare, a uitat. Presimt că va fi un măr al discordiei. Dar în acelaşi timp mă gândesc că nu poate să fie o lege care să te oblige să porţi chiloţi. Sau sutiene! De ce s-au inventat, oare, chiloţii? Până la urmă am hotărât să nu mai invit prieteni la spectacol, dacă văd asemenea lucruri. Sau dacă îi invit, să nu mai merg cu ei la restaurant. În toiul discuţiei am uitat să-i întreb dacă n-au observat ceva şi la Iuliana: Ea avea chiloţi?

Dar ce aş putea să fac pe viitor?

Am să consult regulamentele teatrelor să văd dacă există vreo referire la obligația actriţelor de a purta chiloţi. Aş putea să fac o comisie care să verifice, înainte de spectacol, dacă toate femeile şi-au pus sau nu chiloţii.
(Apropo de chiloţi: Se povesteşte că Septimiu Sever, în diverse spectacole în care juca cu maiou, "Don Carlos", „Cum vă place", îşi accentua partea din faţă a sexului cu un sul de vată).

A doua zi.

Hotărât să elucidez misterul chiloţilor, le-am făcut o vizită soţilor Darie.

www.cimec.ro

- Mi s-a spus că s-a jucat fără chiloţi, i-am spus lui Iura.
Anca era la bucătărie.
- Iuliana? E posibil. Nu mi-am dat seama, mi-a răspuns Iura distrat.
Anca a intrat în încăpere.
- Auzi Anca ce spune Candid: Iuliana a jucat fără chiloţi.
- Imposibil. Am văzut-o când s-a îmbrăcat. Eu am jucat fără chiloţi.
- Haha, nu te cred, vrei să ne aiureşti. N-o crede, face pe interesanta.
- De ce te interesează chestia cu chiloţii, m-a întrebat Anca, după ce ne-a sevit cu bere şi am sorbit din primele pahare.
- Vreau să ştiu dacă şi la următoarele spectacole o să joci fără chiloţi... (Replica asta am spus-o cu teamă: nu cumva să-mi spună că şi acum n-are chiloţi pe ea). Ca să anunţ în programul de sală: ”Astă seară se joacă fără Chiloți!”

(Pe vremuri N. Stroe a făcut un spectacol care se intitula: ”Fără Mănuși”)
- Poate n-ar fi rău. O să văd. Dar de te interesează chesia asta? Te supără ? Iura, auzi, pe Candid îl supără că am jucat fără chiloţi. Ce zici de chestia asta?
- Ce să zic? Îi spun lui Candid, prietenul şi colaboratorul nostru, că dacă pui chiloţi sau nu, n-are nici o importanţă. Dar dacă nu pui chiloţi poţi face o răceală zdravămă, care la femei se numeşte, nu-i aşa Anca, cistită. Problema este că noi o să ne iubim în continuare, pentru că nimic n-are importanţă şi nu trebuie să ne certăm pe chestia asta.
- Nicidecum, dar vreau să ştiu dacă în regulamentul de funcţionare al teatrelor scrie ceva de chestia asta cu chiloţii…
- Dă-l în măsa de regulament. În viaţă, până la urmă, contează ce urmează…Iar de urmat urmează ca noi, tu, Anca, Victor, Iuliana să jucăm un spectacol care ne place. Restul n-ar importanţă... Ce facem Anca? Stăm cu paharele goale. Bem bere sau o dăm pe vin?
Aşa că n-am aflat nimic de problema chiloţilor, care a rămas, în continuare, un mister de nepătruns.

Chiloţi: *Obiect de lenjerie sau de sport, care acoperă corpul de la talie până mai sus de genunchi (pe sub fustă, rochie, pantaloni). Se mai numesc şi indispensabili sau izmene. (Dicţionarul enciclopedic ilustrat).*
Totuşi, cum problema chiloților mă obseda, am luat din bibliotecă o carte apărută anul trecut la editura Humanitas, (care în ultimul timp are cele mai mari prețuri de pe piață), pe care am citit-o pe nerăsuflate: ”**Don Juanii care ne conduc*. A**utor Patrick

Girard. La pagina 184, am găsit următorul fragment care se ocupa tot de problema chiloților, la…Casa Albă: "Printre tinerele stagiare care lucrau cu președintele america Bil Clinton atmosfera era atât de deșănțată, că mai toate își făceau un titlu de glorie din a nu purta chiloți, în speranța de a atrage atenția președintelui. Informată, Hilary Clinton, s-a înfuriat şi a dat şefului personalui consemnul obligativității de a purta lenjerie intimă toți angajații" . M-am edificat. Dacă se întâmplă și la case aşa de mari…

25. 07. Un scurt rezumat al **unei zile…nebune.**

Există de multe ori gesturi sau acțiuni pe care le face un om pe care, pe urmă se întrebă: De ce oare le-a făcut…

Ieri am plecat inopinat din București spre aeroportul Băneasa, la ora 9 dimineața, cu o mașină trimisă pentru Sara și mine. Ne-am urcat într-un avion particular, în care se mai aflau Prințul Paul de România cu soția, d-na Cecilia Triff, miss Paris a anului în curs, cântăreața Anastasia Lazariuc (fără M. Constantinescu), 7 manechine, 3 secretari particulari, un maestru de ceremonii, Florin Tănase cu Florentina Tănase, Maia Morgenstern cu o fetiță de câteva luni căreia îi dădea să sugă, cinci ziariști în civil și încă zece persoane neindentificabile.

Aparatul și-a luat sborul pe un cer senin și un soare arzător, cu destinația Constanța. După aproximativ o oră, avionul a aterizat pe aeroportul din Kogălniceanu, unde ne aștepta un microbuz, cu ajutorul căruia tot grupul a ajuns la Mamaia și unde, imediat, am fost cazați într-un hotel nou, de cinci stele...care cu această ocazie a fost dat în folosință.

Era deja ora 12 când am fost poftiți la masă la un hotel din vecinătate, în fața căruia era instalată o estradă, pe care urma să se desfășoare o prezentare de modă prezidată de mis Paris. Dar, deodată, neașteptat s-a prăvălit peste stațiune și, implicit, peste noi, o ploaie abundentă cum numai toamna se întâlnește deși acum suntem în plină vară. Normal, am fost nevoiți să ne refugiem în holul hotelului cu pricina, convinși însă că ploaia va trece imediat, fiind, nu-i așa?, evident, o ploaie de vară.

Dar n-a fost așa. Ploaia era doar cu numele de vară, pentru că a durat, spre disperarea organizatorilor, câteva ore, obligându-i să ia măsuri corespunzătoare. Cu ajutorul unor echipe specializate au mutat desfășurarea spectacolului în holul hotelului, timp în care noi ceilalți, împreună cu altețele lor regale, ne făceam de lucru cu te miri ce, unii nervoși, alți aferați, prin

holul ticsit de lume al hotelulului. Sau privind, cu melancolie, pe fereastră, ploaia care nu se mai termina.
Spectacolul a început cam pe la ora 17 cu anunțarea manifestării, cu prezentarea celor două altețe, care, după un scurt istoric al situației lor de așa zișI membri ai familiei regale, nerecunoscuți de regele Mihai, dar care câștigaseră în justiție acest drept, ne-au vestit că au înființat o fundație, care se va ocupa cu valorificarea viitoarelor talente. A urmat defilarea manechinelor, după care Maia Morgenstern a interpretat un fragment din spectacolul pe care îl joacă cu intermitențe de câțva ani, ”Lola Blau”. (Asta după ce i-a dat să sugă fetiței sale și după ce a lăsat-o în brațele unui organizator – femeie - de încredere). Au mai cântat Anastasia Lazariuc și câteva formații de muzică rock, hard rok, heavy metal, hid hop, indi rock, dance rock, country rock, ragaee rock, new wafe, toţi asurzind asistența, făcând-o pe fetița Maei să plângă, exasperând aproape pe toată lumea, care striga mai încet, mai încet…
- Nu mai protestați. Muzica rock se ascultă cu potențiometrul dat la maximum, a tinut să ne atragă atenția un membru al unei formații, care ”cânta” la tobe, îmbrăcat în uniforma detașamentelor de asalt, ras în cap, cu pieptul și încheieturile mâinilor pline cu lanțuri de diferite grosimi și având brațele și pieptul tatuate cu figurile unor vampiri. ..
Pe la ora 22, după ce am mai luat o masă copioasă, toată trupa s-a îndreptat spre un autobuz ultramodern, care ne-a dus la aeroportul din Kogălniceanu, de unde, după formalitățile de rigoare, ne-am îmbarcat în același avion particular, care ne-a depus, după aproximativ o oră, pe aeroportul din Băneasea. De aici, cu un taxi, am ajuns acasă în strada Bach. Era fix ora unu noaptea. Plecasem din fața casei exact acum 16 ore. Ne uitam unul la altul, Sara și cu mine, și fiecare știa că ne întrebăm în gând: Ce ne-o fi trebuit toată nebunia care se întâmplse?
A doua zi la prânz. Lămuriri la ziua nebună de ieri. Ne-am sculat greu pe la ora 10. Eu am făcut cafea într-un ibric roșu, pe care l-am cumpărat amândoi. Am fiert două ouă.
- Neapărat să faci **două ouă mouă**, mi-a strigat Sara, conform unei bâlbâieli devenită celebră.
De obicei, înainte de a mă ruga ceva, îmi spune, iubitule. Observ că acum nu m-a catalogat așa. Atunci am pus un ceas special care să sune după trei minute, ca ouălele să fie moi, după care am prăjit pâine la un prăjitor primit cadou și am chemat-o pe Sara să luăm micul dejun în sufragerie. De azi noapte, până acum, între noi a fost tăcere. Nici unul n-a scos un cuvânt, decât cele strict necesare: unde îmi sunt papucii? intru eu prima-n baie? dormi? du-te mai încolo! I-a mâna, sunt obosită…
De-abia la masă și-a început Sara destăinuirea:

- Alaltăieri au sunat de la Fundația prințului Paul și ne-au invitat la lansarea unei colecții de mode.
- De unde aveau telefonul nostru sau cine ne-a recomdat?
- Cred că de la Florin Tănase care s-a împrietenit cu Prințul Paul.
- S-au împrietenit?
- Si-au făcut și vizite reciproce.
- Prințul Paul a fost la familia Tănase?
- Nu ți-a spus Florin?
- Nu mi-a suflat o vorbă.

Câteva minute niciunul dintre noi n-a mai zis nimic.

Am sărutat-o. Altceva nu aveam de făcut.

30. 07. Curs valutar: 1 dolar SUA : 29606 : 1 euro: ; 25904

01. 08. **O întâmplare gen Bulă**. Urmărit de gândul organizării unui turneu în SUA şi CANADA, am telefonat zilnic la numărul de telefon dat de Sergiu Cioiu, dar la care, nu răspundea nimeni. Azi o voce somnoroasă a catadicsit, în sfârșit, să răspundă:
- Șini îi magaru cari clopoțește la o oră atât di nepotrivită?
- Eu, Stoica…
- Cari Stoica pacateli mele? Oi fi băietulul morarului din Dolhasca...
- Candid Stoica de la București…
- Di undi? Di la București? Și ce vrai acu în miez di noapte? Nu puteai adăsta până si faci di zâuă. Șini ți-o dat drăcia aiasta di telefon al nostru?
- D-l Sergiu Cioiu…
- Nibunul di Sergiu? Ce vrai?

Am lămurit-o. Am aflat de la persoana cu care vorbeam că ”copchiii” ei îs plecați în țară (adică în România) și nu se mai ocupă ”di afacerea cu comicăriile”, au dat-o ”ca pomană” unchiului lor, fratelui ei, Ghiță, care se află într-un alt târg. Și minune, mi-a dat numărul de telefon al domnului Ghiță. Îl știa pe dinfară.:
- Clopoțește-l pi el, dar nu acu noaptea di nebun. Vezi că îi în alt târg: Amilton îi zice. Dar așteaptă să se crape di zâuă.
- Mii de mulțumiri. Cu cine am vorbit?
- Și ti intirisează? O fimeiee colo…Ai că-ți zic, Smaranda a lu Ion a lu Făcălețu di la Dorohoi.
- Cum ați ajuns în Canada?
- Cu airoplanu și abia aștept să mă-ntorc la căsuța me, că tari îi greu printre străini. Care nu-s ca românu. Dacă nu-i vorbești pi limba lui zâce că ești prostovan. (Și a închis).

Atunci am înțeles, că între cele două continente există o diferență orară de șase ore. Ce ignorant.

03. 08. Pe la orele 21 am format numărul de telefon dat de d-na Smaranda a lu Ion a lu Făcăleţu… M-am recomandat şi am spus că vreau să vorbesc cu d-l Ghiţă, din partea domnului...
- Dar ce vrei cu el? am auzit în receptor o voce de bărbat z
I-am dat toate amănuntele.
- Am auzit de d-voastră.
-Aţi auzit de mine?! M-am mirat că îmi este cunoscut numele peste ocean?
- Bineînţeles. Ştim multe despre d-voastră. De la Sergiu Cioiu, care ne-a telefonat şi ne-a avertizat să nu ne speriem, că va telefona cineva de la Bucureşti cu un nume ciudat.
Am aflat că d-l Ghiţă este de fapt d-l George Done-Burcea, care se ocupă cu organizarea unor spectacole, la Hamilton (un oraş de care nu auzisem). El este fiul d-lui Burcea, John Burcea. Tată-l său nu este acasă, dar el îi va comunica tot ce a aflat.
La sfârşit, am făcut schimb de adrese, de telefoane şi de e-mailuri, că aşa e acum la modă şi imediat ce am terminat convorbirea am luat un atlas geografic şi am controlat dacă există oraşul cu numele respectiv. L-am găsit. Oraşul Hamilton era acolo, la locul lui, în nordul SUA şi la sud de Toronto, lângă lacul Ontario şi are, după ultimile statistici, cam 700.000 de locuitori. L-am găsit şi în Dicţionarul Enciclopedic Ilustrat* Numai eu nu ştiam de existenţa lui. Eu care mă lăudam că ştiu geografie.
04. 08. Plecare la Sărata Monteoru. Am obţinut două bilete de tratament reumatic şi timp de 2 săptămâni vom sta în staţiunea amintită şi vom suferi rigorile indicaţiilor medicale. Sara n-are nevoie de aşa ceva, va face doar nişte băi de plante, deci va fi, cum s-ar zice, în vilegiatură. Nu la Nisa sau Cannes, ci la… Sărata Monteoru! Nu lângă Mediterana, ci lângă…Buzău. De conţinutul bagajului s-a ocupat Sara. Eu am avut grijă să selectez cărţie pentru lectură pe care le voi lua: Cărţi de la biblioteca I. Slavici din cartier: Stelian Tănase, Dragoş Protopopescu (Shakespeare). Şi bineînţeles cartea acad E. Simion despre **Jurnal** pe care, ca să zic aşa, o devorez.
N-ammai studiat drumul doar am fost la Buzău de foarte multe ori. Am pus doar benzină şi am luat un set nou de bujii. Regim de croazieră până acolo, pe care ”Oltcitul” l-a suportat uşor. Şosea foarte bună până la Buzău. De acolo a început problemele. Nu erau idicatoare. Până la urmă am mers la nimereală pe principiul că a nimerit orbul Brăila, dar noi, Sărata Monteoru.
05. 08. La Sărata. E un hotel modest cu un singur nivel construit pe vremuri de colectivişti special pentru ei. Acum i s-au adus îmbunătăţiri. Ne-am cazat într-o cameră mică dar acceptabilă cu parchet nou pe jos, ”laminat”, (noua modă), cu aer condiţionat şi cu saltele ”Relaxa”. Majoritatea celor din hotel sunt ţărani autentici, locuitori a unor sate din Bărăgan, trimişi aici de casele de pensii, la care au cotizat, cu bilete de tratatament obţinute pe preţuri

www.cimec.ro

modeste. Obișnuiți cu hotelurile din Sinaia am fost puțin decepționți. Dar trebuie, în fond, să cunoaștem și falia asta umană …
Am făcut primele tratamente cu apă sărată…care se aduce cu cisternele! Totul se vrea să fie bine, dar bineînțeles nu e. Cozi la tratament, la proceduri. Cel mai interesant e sala de mese: spațioasă, luminoasă, cu aer condiționat, pe care unii îl vor și alți nu. Mâncarea acceptabilă.
Am descoperit că directorul hotelului îi cunoaște pe Carmen Stănescu și pe Damian Crâșmaru, care an de an vin aici la tratament. Anul ăsta, pentru că n-au veni, directorul, care este un fan al lor, le-a telefonat și la finalul convorbirii dintre ei am vorbit și eu cu d-na Stănescu. După ce m-am recomandat și ea a recunoscut că-și amintește de mine, i-am spus, îndemnat de un gând ghiduș, că trebuie să vină neapărat la Sărata pentru că în piața centrală a stațiuni se va dezveli o statuie a ei…
- De ce mi se face monument? Încă n-am murit, mi-a răspuns d-na Stănescu.
- Pentru devoțiunea arătată tratamentului reumatic aplicat în stațiune.
- Auzi Damiene, trebuie să merg neapărat la Sărata, că mi s-a făcut statuie, am auzit-o în receptor pe d-na Stănescu, vorbind cu Damian Crâșmaru.
A urmat o discuție între ei destul de agitată.
- Te rog comunică autorităților că regret, dar nu pot veni deoarece repet o piesă. De aceia îi rog să amâne evenimentul, pentru la toamnă, mi-a spus d-na Stănescu, într-adevăr cu regret în glas.
I-am promis că voi transmite rugămintea ei de a dezveli monumentul respectiv în toamnă. Dar am vrut să știu ce piesă repetă
- Eu nu repet, Damian repetă cu Adela Mărculescu o piesă și eu le gătesc. . Dar sunt curioasă să știu cum mă înfățișează monumentul.
- Goală, făcând baie și ținându-l în brațe pe Damian.
- E o glumă, nu-i așa? m-a întrebat d-na Stănescu, după o pauză destul de mare, pricepând, în sfârșit, șotia mea.
- Auzi Damiene, chestia cu statuia mea e o glumă a d-lui Candid, a continuat d-na Stănescu dialogul cu iubitul ei soț.
- Spune-i, că-l bag în mă-sa cu gluma lui cu tot, am auzit în receptor glasul inconfundabil al d-lui Crâșmaru..
- Ce zice d-nă, d-l Crâșmaru?
- Îți transmite complimente, mi-a spus d-na Stănescu, închizând telefonul.
Tot la Sărata: (zilele următoare. După tratament am lucrat zilnic la o însemnare din anii 80, pe care am numit-o „Iarina şi limbile de la Olteniţa”... (pe care intenționez să o public la ”Harababura”. Despre ce e vorba? Pe scurt. ….Eram în turneu la Olteniţa cu ”Măseaua de minte”. Înainte de spectacol ne-am dus în piață, unde, la o măcelărie, se vând organe.
- Ce doriți? a întrebat-o măcelarul pe Iarina Demian, prima la coadă.
- Vreau să-mi dai trei limbi, i-a răspuns Iarina, stârnind hohote grobiane de

râs ale bărbaților care formau coada.
Un episod greu care ar putea face parte dint-un ciclu intitulat: „Din vremea împușcatului". Ciclul ăsta aș vrea să-l citesc la **Mofturi.**
Nu i-am arătat ce am scris Sarei care, sigur, că ar dezaproba asemenea notații. (am revenit la uneltele de bază reluând însemnările cu pixul)
Acum în timp ce ea se întreține cu câteva bolnave (femei în vârstă, de fapt țărănci ascultându-le necazurile eu am încercat să notez despre două capitole absolut insolite din volumul "Ficțiunea jurnalului intim": despre Jurnalul misterioasei, extravagantei, nimfomanei **Anais Nim,** autoarea unuia dintre cele mai tulburătoare jurnale erotice a tuturor timpurilor**,** cum îl etichetează d-l E. Simion și a tragicului personaj care a fost romancierul **Drieu De la Rochele**.
Până de curând când un canal de televiziune a difuzat filmul **Henry și June**, habar n-aveam cine e…Filmul are la bază un roman al ei (Anais Nin) unde povestește dubla legătura de dragoste pe care a trăit-o cu Henry Miller și cu…soția sa, June…La început am crezut că e o operă de imaginație, dar până la urmă m-am lămurit că e vorba de o scriitoare autentică. 60 de caiete, 35. 000 de pagini, un soț stabil (un bancher), doi amanți diferiți temperamentali, instabili (romancierul american H. Miler și psihanalistul Otto Rank), cu care avea relații diverite, dar devastatoare, și sumedenie de alți iubiți întâmplători, la care se adaugă o relație strict sexuală cu "tigrul fără ghiare", peruvianul Gonzalo More, iată un un scurt rezumat a ce conține Jurnalul unei ființe care vrea cu orice preț să-și descrie viața așa cum e fără ascunzișuri, fără pudibonderiii. Un personaj fabulos care pare inventat. E. Simion disecă cu răbdare de analist, explică doct și la obiect tot ce pare fantezie și se extaziază în fața acestui personaj seducător, imprevizibil, capabil de mari furtuni sentimentale, dar și de o muncă aproape sisifică de a umple miile pagini ale Juralului. Despre Drieu, altădată.
Acum, Sara plictisindu-se de interlocutoarele sale mi-a rugat să facem o plimbare. Nu trebuia să mă roage. Și așa nu aveam ce face. Intra în programul nostru. Deci nu se punea problema s-o refuz. De fapt asta facem în fiecare seară, înainte de cină și după…
Sărata Monteoru e o stațiune jalnică în care nu e mai nimic de văzut (afară de domeniu Monteoru care nu poate fi vizitat) și în care revoluția nu a adus mare lucru dacât câteva case făcute de noii îmbogățiți, câteva așa zise hoteluri, mult reclame luminoase și câteva cârciumi care vor să fie elegante.
Sara nu este prea vorbăreață.
Exită un proverb care spune că atunci când nevasta tace e bine să n-o întrerupi. Totuși se poate întreține cu ea o conversație despre câteva subiecte care o scot din starea de apatie temporară: nepoata ei din Israel, Andreia, care acum e mamă a doi copii, de tatăl Andreiei, Iosi, vărul Sarei,

cel care a inventat sintagma, ”Cel mai bine-i în avion” referindu-se la situația evreilor care au emigrat din România în Israel, unde n-au găsit raiul la care visaseră… și despre mătușile ei Fany și Bela care asemenea celor din poeziile lui Radu Cosașu sunt fabulose.
Dar conversația noastră la un moment dat s-a întrerupt brusc.
- Mă plictisesc…
Trebuie să recunosc că am rămas descumpănit. E un moment grav când soția recunoaște că lângă tine se plictisește. Când conversația lâncezește, când subiectele care până acum ne umpleau viața nu mai interesează. Lângă mine, soțul, care este plin de glume, de bancuri, de amintiri…dar pe care ea le cunoaște și le răscunoaște.
- Și eu, i-am răspuns, diplomatic, deși eu cu ea alături nu mă plictisesc.
- Și ce e de făcut?
- Nu știu. Așa s-a întrebat și Cernâșevschi în cartea lui, ”Ce-i de făcut?”
- Lasă gluma,. Nu se poate glumii oricând și de orice Uite unde m-ai adus, pe mine care am văzut Parisul, Charleville, Barcelona. Ce facem?
- Băi de plante…
Nimerisem la Sărata din cauză că în altă parte nu reușisem să obținem bilete de tratament pentru spondiloza mea rebelă și pentru că ne fusese recomandată ca…făcătoare de minuni…
Sărata Monteoru (în trecut, Fundul Sării) este o stațiune balneară situată la aproximativ 14 km distanță de Buzău. Localitatea aparține administrativ de comuna Merei și s-a făcut cunoscută între localnici pentru apele tămăduitoare ale izvoarelor sărate. Spre sfârșitul secolului trecut localitatea și terenurile din jur au fost cumpărate de grecul Grigore Stavri care ulterior și-s luat numele de Grigore Constantinescu Monteoru, (cel căruia i-a aparținut și actualul sediu al Uniunii Scriitorilor, numit impropriu Casa Sadoveanu) ; G. M a exploatat cu succes zăcămintele de petrol, după care a folosit câștigurile pentru a finanța investiția într-o stațiune turistică.
În perioada interbelică, la Monteoru, susține pliantul găsit la conac, s-a dat în folosință o mină de petrol unicat în Europa la acea vreme. Stațiunea a avut perioada ei de glorie până la al Doilea Război Mondial, fiind distrusă după instaurarea regimului comunist și confiscarea proprietății. M-a interesat istoria mici localități și mai ales accensiunea unui îmbogățit peste noapte. (un posibil personaj de roman) Am reușit până la urmă să pătrundem în parcul domeniului Monteoru unde am găsit un mic istoric scris de actualii moștenitori. Apele cu proprietăți curative erau menționate încă din 1837, localnicii folosindu-le pentru tratarea unor boli cu leacuri rudimentare.
Dr. Guyenot, medicul personal al omului de afaceri, l-a sfătuit pe acesta să se trateze cu apele folosite de localnici, iar Constantinescu-Monteoru (stabilit deja acolo) a sesizat potențialul afacerilor din turism. Astfel, el a

www.cimec.ro

solicitat serviciile arhitectului german Ed. Honzik, care în 1888 construise vila familiei Monteoru, să elaboreze un proiect pentru construirea unei stațiuni balneare. Lucrarea a fost finalizată până în vara lui 1895, între timp fiind descoperit și captat izvorul numărul 2, izvor ale cărui ape aveau să fie studiate din punct de vedere chimic. Inaugurarea a avut loc în 1 iulie 1895. Monteoru a construit acolo o capelă, un cazinou, un parc în stilul grădinilor englezești, hoteluri și o vilă personală.[1]În anii următori, Grigore Monteoru a vândut terenurile petrolifere consorțiului Offenheim Singer Co., pentru a-și dedica investițiile domeniului turismului. În 1895, a inițiat un proiect de construire a unei linii de tramvai de tip *Decauville* care să lege Monteoru de gara de lângă comuna Stâlpu, dar proiectul nu s-a mai realizat.
Monteoru a murit în 1898, stațiunea fiind moștenită de ginerele său, doctorul Constantin Angelescu și soția sa Virginia Monteoru, precum și de cealaltă fiică, Elena. Cazinoul, clădirea-simbol a stațiunii în perioada interbelică, a fost terminat în 1900 și a costat o jumătate de milion de franci…
Uite peste ce poveste am dat neicușorule
În anii 1970, statul a început să facă din nou niște mici investiții în stațiune, un fel de hotel pentru colectiviști, completate după căderea regimului și revenirea la economia de piață, de alte inițiative private în domeniul turismului...Programul zilnic e acelaș: băi sărate în cadă urmate de proceduri electrice (șocuri cu un curent de slabă performanță) Nu cred că e fi interesant să descriu programul procedurilor contra reumatismului. Stai lungit pe un pat îngust într-un spațiu obținut cu ajutorul unor cearceafuri și pe spatele gol ți se așează niște pile elecrice prin care trece un curen slab care îți produce slabe înțepături. Cu ajutorul unui potențiometru mânuit de o persoană calificată înțepăturile pot devenii mai…acute …și depinde de cât de tare poți să suporți ca să fii curentat, ca să nu zic înțepat.
Stresant este că trebuie să ai zilnic o bancnotă de valoare medie pentru bacșis pe care o oferi zilnic băieșițelor și surorilor medicale. Este o regulă nescrisă și o întrebare permanentă a pacienților: D-ta dai? De ce dai?
- Dau, dacă dă toată lumea, îmi închipui că trebuie să dau și eu.
- Eu nu dau nimic. Mie cine-mi dă?
- D-ta, unde lucrezi?
- Nicăieri. Sunt pensionar
- Eu sunt șomer. Am dat șpagă să obțin biletul ăsta. Acum să dau alți bani? Nu mai vreau să dau. Ce sunt fabrică de făcut bani?
- Eu dau nenică. Eu cunosc valoarea unui bacșiș pentru că și eu primesc la rândul meu bacșiș. Eu sunt frizer.
Ca să scap de grija zilnică de a avea mărunt în fiecare zi i-am dat unei băieșițe o sumă mai mare ca să fie pe toată durata curei. A doua zi n-am mai găsit-o. Intrase în concediu..

Interesant e credința oamenilor în eficacitatea tratamentului:
- Apă de ploaie!
- Frecție Diana la picior de lemn!
- La nămol, la Tekitghiol, acolo da!
- Da, la Tekirhgiol faci gargară cu nămol!

Finalul depinde de factorul criză. Dacă n-ai fost în criză te întorci pe picioarele tale. Dacă ai fost în criză te întorci șontâc, șontâc, vag ameliorat, eventual cu ajutorul unui baston,

20. 08. Revenire la București. Am intrat în oraș prin comuna Voluntari care e de nerecunoscut, a înflorit, s-a privatizat și fiecare casă de la șosea a devenit un magazin: de uși, de vopsele, de piese de schimb pentru mașini, de mobilă, de cherestea, de parchet laminat, de țigle, de aparate electronice, de butoaie din lemn și din plastic, de cauciucuri auto de toate calibrele, de cântare comerciale electronice, de microcentrale termice, de dopuri și capace, stive de căzi de baie, elemente de decor de grădină, chiuvete, computere, dotări și accesorii pentru birouri, scaune directoriale și pentru funcționari mai anonimi, articole de bucătărie, obiecte sanitare, gresii, faianță, caroserii, aer condiționat, hidrofoare, boilere, piscine, climatizare, cuptoare pentru wekend, sucursale al unor firme celebre, Boch, Simens, Canon, Agfa, Fuji, Minolta…anunțuri și fotografii retușate de soare a unor spectacole de bar, firme peste firme și banere peste banere…Am oprit de mai multe ori mașina pentru a le puteea nota dar mai ales restaurante peste restaurante…și o aglomerație de mașini de nedescris. S-a merrs bară la bară printre strideențele clacsoanelor și înjurăturile ocazionale…

Orașul l-am găsit tot așa cum l-am lăsat. Adică aprins de căldură. Asfaltul, blocurile emană efluvii călduroase ridicând temperatura la peste 40 de grade. La fel apartamentul, care era încălzit ca o sobă. Am deschis ușile ferestrele, încercând să aerisim un apartament ce a stat închis peste zece zile.

Când atmosfera se mai răcorise, seara, târziu, un telefon de la Liana Dan-Rizea (actriță, colegă de la Ploieşti) mi-a ridicat tensiunea. Acum 2 săptămâni a murit Coca Cassian. Am amuțit. Veșnic surâzătoare o credeam fără vârstă. Doamne, câte amintiri mă leagă de ea: teatrul din Ploieşti, naveta, apoi T. de Comedie. Era sufleură la teatru şi mama răniţilor în particular. Toma Caragiu nu juca fără să-i sufle ea. Vioaie, coafată în permanenţă, cu un corp admirabil de fetişcană, cu picioare de miss şi şolduri înalte, putea fi manechin în ciuda vârstei…Casa ei din calea Victoriei era un refugiu al celor care făceau naveta. Turneele cu „Fii cuminte Cristofor”, naveta la Ploieşti ne-au apropiat foarte mult. La un moment dat îmi ajunsese, alături de Marieta Luca şi George Bănică, ca o soră. Transferul ei la Teatrul de Comedie, însă a fost o lovitură psihică. Aici nu mai avea anturajul de pe navetă, care pentru ea era o călătorie de plăcere, cu toate că o făcea de mulţi

ani. Apoi pensionarea, moartea sorei ei şi a soţului au doborât-o şi fizic şi psihic. Se pare că a murit singură, tristă, părăsită, uitată. Nici nu ştiu unde a fost înmormântată…o, doamne, nu mai pot să scriu…de ce or muri anumiți oameni? De ce alți trăiesc? Întrebări de gâgă…

21.08. Telefon de la d-l George Done-Burcea din Hamilton care mi-a cerut detalii despre spectacolul nostru, despre distribuţie, decor, durată etc. Vrea să ştie, vrea să afle ceva despre intriga piesei şi de ce se numeşte aşa, despre personaje etc. Vrea să ştie în ce perioadă am dori să venim şi pentru câte spectacole şi, mai ales, ce pretenţii de onorarii avem etc.

După întrebările pe care mi le-a pus, mi-am dat seam că la capătul firului este un profesionist de înaltă clasă. La toate răspunsurile mele, a avut exclamaţii de admiraţie: oho, foarte bine, excelent, minunat. Când i-am spus că piesa are doar cinci personaje, părea că e în al nouălea cer şi că s-a înecat de admiraţie. La fel, când a auzit de numele lui Iurie Darie. A exclamat de mai multe ori: fooooormiiiidaaaabilll!

Şi-a cerut scuze, că n-a auzit de numele meu, dar dacă sunt într-o distribuţie alături de Iurie Darie, reprezint o garanţie. Şi când credeam că, în mod sigur, o să-mi propună un itinerariu de turneu şi un contract ferm, îmi aduce la cunoştinţă că, din păcate, el nu se mai ocupă de impresariat.

Nu poţi să spui decât atât: un român gargaragiu din Hamilton!

Dându-şi seama de dezamăgirea pe care mi-a produs-o, mi-a spus că ştie pe cineva care, de curând, a preluat ştafeta unor asemenea spectacole de teatru. E vorba de d-l Carol Szekereş din Toronto, fost impresar la Teatrul Constatin Tănase şi soţul actriţei Ortansa, pe care, în mod sigur, o cunosc şi dacă n-o cunosc, ar trebui. El îi va telefona d-lui Sekereş şi-i va transmite toate datele obţinute de la mine, mai ales amănuntul că nu trebuie decât o canapea. În mod sigur Carol Sekeres va aduce spectacolul în Canada şi cu ocazia asta vom juca şi la Hamilton, unde ne vom cunoaşte și ne va invita la el acasă. Arde de nerăbdare să ne întâlnim. El, ca şi d-l Sekereş, e un om serios, nu ca d-l Folosea, de care e sigur că am auzit, care e un şnapan şi dacă, cumva îmi telefonează şi-mi propune un turneu, să-l refuz categoric, pentru că e omul cel mai neserios din câți cunoaşte - face de râs comunitatea românilor din Canada. Când o să ne întâlnim o să ne spună el ce afaceri învârteşte d-l Folosea... Am reprodus discuția cu d-l Done-Borcea ca să arăt că deși a plecat de mult din țară, el tot apucături de român are.

De fapt, pe d-Folosea l-am cunoscut cu zece ani în urmă, cu ocazia turneului Teatrului de Comedie cu ”Visul unei nopți de vară”, când a venit să ne propună un spectacol cu poezii și cântece, la o cafenea, urmat de o chetă, propunere considerată injositoare și refuzată de toată trupa.

În final, după ce m-a asigurat că urmăreşte atent mai toate evenimentele din România la un canal Tv. pentru străinătate, m-a rugat să scriu adresa de e-mail a d-lui Szekereş.

- Inutil, n-am calculator, i-am răspuns.

- N-aveţi calculator? s-a mirat el, după care mi-a pus o întrebare foarte grea: De ce? N-au ajuns calculatoarele în România?

Nevrând să-i răspund, cum i-am răspuns lui Sergiu Cioiu, la aceiaşi întrebare, am motivat cu:

- De-aia! Adugând însă repede: Pentru că, până acum, n-am avut nevoie de un calculator.

- Şi corespondenţa?

- Cu maşina de scris…

- Aoleu! Şi taxele, împozitele cum le plătiţi?

- Cum putem, în mod personal, stând la cozi…

- Aoleu, amară viaţă aveţi. Cum de rezistaţi?

- Prin cultură, i-am răspuns, crezând că fac o glumă, pe care el, sigur, n-a înţeles-o. Din această cauză mi-am propus să n-o mai fac…

În final, ne-am despărţit amical, cu recomandarea ca, zor, nevoie, să-mi cumpăr un calculator, pentru că, am să văd, n-am să mai pot trăi fără el .

22.08. Ambiţionat de telefonul d-lui Burcea, am cumpărat dintr-o librărie câteva cărţi despre iniţiere în utilizarea calculatoarelor (sunt o mulţime) şi am încercat să le studiez, dar găsind în ele adevărate enigme, m-am lăsat păgubaş. I-am telefonat tânărului Anton Mircu, student la informatică, ce se juca, când era elev, cu un calculator dăruit de unchiul său de la Tel-Aviv, căruia i-am spus intenţia mea.

- Cumpăraţi-vă, nu-i mare scofală. Dacă aţi învăţat atâtea roluri, o să învăţaţi să mânuiţi şi calculatorul.

E adevărat am învăţat multe roluri, dar oare mai ţin minte vreunul?

- La calculator, e ca la tabla înmulţirii. Totul e exact. Nu se admit trişări sau improvizaţii. De fapt, e cum am auzit că e la femei. Dacă nu ştii să mângâi cum trebuie şi când trebuie o parteneră, nu obţii, ceace se numeşte orgasm.

- Ştii tu de ceace se numeşte orgasm?

- Doar teoretic. Îmi propun însă să-l cunosc şi practic, dar pentru asta îmi trebuieşte bani, pe care încă nu-i am. Iar părinţii mei, pensionari amărâți, nu mă pot sponsoriza, mi-a răspuns tânărul viitor informatician...

Câteva cuvinte despre acest tânăr, care a intrat cam intempestiv, în notaţiile mele: Anton Mircu este rodul căsătoriei dintre doi oameni de diferite credinţe și vârste. Amândoi poartă în spate, în geanalogia lor o poveste de dragoste interesantă, palpitantă, plină de pitoresc și suspans pe care am s-o povestesc pentru ineditul ei …D-l S.M, supraviețuitor al pogromului de la Iași, din Iunie 1941, doar pentru faptul că un soldat, în loc să citească în

buletinul de identitate numele de **Strul,** a citit **Stroe,** ajuns după studii în URSS inginer șef la Electromagnetica, a plecat din țară definitiv cu puțin timp înainte de anul 1977, în Columbia, pentru a ajuta în afaceri un unchi bogat. (nu există evreu care să nu aibă un unchi bogat pe continentul American. Dacă există atunci e vai de capul lui.). La cutremurul din martie 1977, d-lui S. M îi moare amândoi părinți. Revine în țară pentru, a face tot ce e necesar în asemenea ocazii. Umblând îndurerat între cimitir și sinagogă, înr-una din zile, găsește alinare pe umărul unei tinere învățătoare, care locuia alături de gazda care-l adăpăstise pe toată durata reveniiri lui în țară (la un vechi prieten), care, suflet milos, a căutat să-i îndepărteze suferința și gândurile negre, care puse-se stăpânire pe sufletul lui. ,
Urmare: După un interval de câteva luni, în care s-a văzut de mai multe ori cu tânăra învățătoare, d-l S. M. a plecat înapoi în Columbia. Dar destinul se pare că s-a opus. Tânăra învățătoare, în urma întâlnirilor de alinare a durerilor suferite de el în urma decesului părinților, rămăsesese însărcinată. Dar cum avusese grijă să-i ceară adresa unde-l putea găsi, i-a scris de fericitul eveniment, asigurându-l că el e tată-l copilului…
Aflând asta. d-l S. M. se întoarce iar în România și o găsește pe tânăra mamă cu un copil de aproape un an. Fericit din cale afară, deși era conștient de diferența de vârstă, o cere în căsătorie pe tânăra învățătoare. Aceasta acceptă, fericită, deși d-l M. are aceiași vârstă ca a tatălui ei, știind însă din surse feminine că evreii sunt foarte buni soți, foarte iubitori, foarte atenți și docili bărbați. În urma acestui **Da** spus la ofițerul stării civile, d-l M. nu s-a mai întoars în Columbia… De atunci au trecut câțva ani, timp în care, printr-o prietenă comună din Israel, venită în vizită în România, să-și revadă iubitul din tinerețe, am cunoscut familia M și, normal, pe tânărul Anton, care, atunci se juca pe covor cu niște mașinuțe…
Dar destul cu digresiunile. Voi lua taurul de coarne, cum se zice, și în mod sigur voi achiziționa un calculator.
02. 09. Bat de zor cu emoție la mașină de scris ”Olivetti” adusă cu mari sacrificii din Anglia, **Rudele din Băilești** ca să o trimit la revista Harababura. S. Lazăr mi-a promis că ar putea să o publice.
11. 09. Incidentul de la Turnurile gemene. Împreună cu tot mapamandul am rămas trăznit. Incredibil. Dacă îmaginea avionului care intră într-unul din cele două turnuri nu s-ar fi repetat obsedant pe toate canalele de televiziune, aş fi tentat să cred că e o mistificare de mari proporţii. În general, noi românii, păţiţi, suntem neîncrezători şi credem că totul e o minciună, o manipulare. Chiar şi evenimentele evident adevărate. Ziua respectivă a fost denumită de ziarişti, “Ziua groazei”. Ce va urma? Se va dezlănţui un război mondial? Deja spiritele au încep să să se încingă. Voci de pretutindeni

declară că asemenea faptă trebuie neapărat pedepsită. Dar cine-s atentatorii? Care va fii hotărârea SUA?

Deocamdată e un mister absolut. Printre milioanenele de oameni dezamăgiţi, înfricoşaţi, revoltaţi, stupefiaţi mă număr şi eu, întrebându-mă: cum a fost posibil? Oriunde mă duc, nu aud decât vorbindu-se decât despre asta. Se înşiră, se recapitulează ce s-a întâmplat şi se vânează orice ştire, cât de mică despre incident. Mă doare că, după un asemenea eveniment nefast, orice gând, orice intenţie despre un posibil turneu pe continentul American devine nerealist, nerealizabil. Şi ar fi fost aşa de frumos! Zile întregi, chiar săptămâni, am trăit cu gândul ăsta, cu ţelul ăsta, ca, deodată, totul să se năruie ca un castel făcut din cărţi de joc!

Date mai precise, câteva zile mai târziu: Atacul s-a produs la oa 8.45, ora locală. Două avioane de pasageri, deturnate, lovesc, la câteva minute distanţă, turnurile gemene, cu o înălţime de peste 400 de metri, ale World Trade Center din N.Y. şi structura lor, de oţel, este atât de afectată, încât, după cam o oră şi patruzeci de minute, amândouă turnurile se prăbuşesc, făcând posibil ca 2833 de oameni să-şi piardă viaţa, conform datelor oficiale. În aceiaşi zi, puţin după ora zece, ora locală, un al treilea avion deturnat s-a prăbuşit peste o zonă a clădirii Pentagonulu. Aproape concomitent, un al patrulea avion de pasageri, care se îndrepta spre o ţintă necunoscută, s-a prăbuşit, undeva, în Pensylvania, ridicand numărul morţilor la 3400 de oameni. Ce poţi să mai gândeşti, dacă o ţară atât de puternică este atacată atât de dur şi neaşteptat? Nu poţi decât să îţi iei lumea în cap! Lumea, popoarele, ţările, oamenii de pretutindeni stau acum cu ochii aţintiţi spre ţara care a a fost atât de umilită de acest josnic atac. (hai, că m-am dezlănţuit şi eu). Cel mai mult mă nedumereşte fotografia atentatului (cele două avioane care intră succesiv în cele două turnuri) făcută, ni se spune, de un amator!!!

Se poate crede aşa ceva în România?

12. 09. **Paul Ioachim**, directorul teatrului de proiecte din Buzău (singurul teatru din ţară cu asemenea profil) m-a cheamat să joc în „Acolo departe” de Mircea Ştefănescu, rolul bătrânul Iancu. Repetiţiile sunt începute de o lună de zile. M-a chemat pentru că l-a părăsit Sebastian Papaiani. Ce şansă. De multe ori în viaţă se întâmplă ca, prin plecarea cuiva, altcineva să-i ia locul, vorba aceia: norocul ori fugi de el, ori dai peste el. E un rol care se ţine după mine scai de 40 de ani. Trebuia să-l joc în 1960 în ultimul an de Institut. Cu spiritul de frondă al tinereţi l-am refuzat. Piesa mi se părea o melodramă factice. Am preferat „Steaua fără nume” de M. Sebastian (am jucat Udrea). La Piatra Neamţ, doi ani mai târziu, deşi era în repertoriu, a fost înlocuită, la cererea mea, cu „Domnişoara Nastasia de G. M. Zamfirescu (am jucat Sorcovă). La Teatrul din Ploieşti, în 1968, era în repertoriu şi regizorul îmi comunicase că voi juca rolul respectiv, dar, prin nu ştiu ce

manevre de culise ”Acolo departe, a fost schimbată cu „Mitică Popescu” de Camil Petrescu (am jucat Jean Goldenberg). Era în repertoriul şi la Teatrul de Comedie, dar, la fel, printr-un ciudat mister, a fost schimbată cu „Plicul” de L. Rebreanu. (am jucat rolul viceprimarului Popescu). Sper să ajung, fără incidente, la premieră. Rolul bătrânului Iancu a lansat un mare actor: Costache Antoniu, despre a cărui creaţie încă se mai povesteşte în lumea actoricească. La început m-am bucurat, dar, după prima lectură, m-au apucat temerile. Sunt conştient ce se aşteaptă de la mine: o performanţă! Regizor: tânărul Răzvan Dincă. Nu l-am cunoscut până acum, dar sunt sigur că o să ne înţelegem.

14. 09. Curs Valutar. ! Dolar: 3.1268 :1 euro: 27491 (Dacă Titu Maiorescu nota ora, temperatura şi starea vremi, azi cursul valutar a devenit valoarea supremă a autenticitităţi unui text)

18. 09. Debut editorial Emoţie mare. Revista **Harababura*,** în numărul pe luna în curs, **a** publicat **Rudele de la Băileşti.** Asta datorită colegului Sandu Lazăr, care e în colectivul de redacţie**.**

24 Harababura

RUDELE DE LA BĂILEŞTI

CRAIOVA ROMANIA '99

„FESTIVALUL "AMZA PELLEA" CREAŢIA COMICĂ IN LUME

CAVALERUL VESELEI FIGURI

Ştiu că revista, deşi apare în condiţii grafic mulţumitoare, nu e citită de multă lume, că e un fel de revistă ”fantomă”, că apare doar în câteva zeci de exemplare, ca revistele de pe vremuri ale elevilor, ştiu că bucata a apărut trunchiată şi totuşi mă bucur. Cât de mic trebuie să fie sufletul unui om care vrea să-şi vadă rândurile într-o revistă dacă aceptă asemenea compromisuri. Dar sunt în bună vecinătate cu D. R. Popescu, Fănuş Neagu, Gh. Astaloş I. Băieşu, Pot să-l consider un cadou de ziua mea de la cel de sus**.**

25. 09. Repetiţiile cu „Acolo departe” au loc într-una din camerele de la sala Rapsodia, care e, descopăr acum, o „uzină” de…teatru. Are zeci de încăperi şi majoritatea facultăţilor de teatru apărute ca ciupercile după ploaie, după revoluţia din Dec. 89, au săli de clasă aici. Peste piesă, e vizibil, a trecut un timp şi, ce făcea farmecul ei altădată, acum pare desuet. (premiera în 1938). Bătrânul Iancu e un personaj al acelor vremuri idilice. De fapt, un „mahalagiu” sensibil. Nu departe de cei din mahalaua Ferentari. Nu departe de tatăl meu, care îşi făcuse o carte de vizită: **Tănase Rădulescu - Stoica: antreprenor de binale**. Cartea de vizită, pe vremea aceia, era o raritate printre mahalagii. Partener, eroul piesei, un tânăr entuziast, un actor extrem de talentat - Lucian Ghimiş...

29. 09. A murit Gelu Naum, ultimul reprezentant în România al curentului suprarealist, autorul lui ”Apolodor”, al ”Zenobiei”*, al volumului ”Soarele

www.cimec.ro

calm”, al piesei de teatru ”Ceasornicăria Taub”* și a altor minunate cărți de versuri. Se spune că în spital, grav bolnav fiind, avea în permanență pe piept un caiet, un jurnal, în care-şi nota evoluția boli la diverse ore din zi și din noapte și, credincios dicteului automat al suprarealiștilor, în mod sigur, și poezii. Dar pentru că nu mai putea ține între degete un pix, rugase să-i fie legat de mână, cu o bandă de scotch!

Eroul cărții **Apolodor,** e un pinguin care, plecat în cautarea fratilor lui din Labrador, și care trece prin peripeții ”palpitante”, călătorind pe uscat, pe apă, prin aer, ca, în final, după ce-și regăsește neamurile, se înapoiază la București, sfâșiat de dorul prietenilor de la circ. Cea de-a doua parte a "Cărților cu Apolodor" ni-l prezintă pe erou alături de doi prieteni: cangurul Ilie și leul Amedeu, la carnaval, la schi, la plajă etc.

Deci: "la circ, în târgul Moșilor/ Pe gheața unui răcitor,/ Trăia voios și zâmbitor / Un pinguin din Labrador, care se numea, Apolodor și cânta la cor, era tenor. Grăsuț, curat, atrăgător / în fracul lui strălucitor, trăia voios și zâmbitor" Dar Apolodor, pinguinul, dezrădăcinat din mediul său și departe de ai lui, trăiește dorul de a-și revedea frații din Labrador, : "Sunt foarte trist! / Mi-e dor, mi-e dor / De frații mei din Labrador.../ O, de-aș putea un ceas măcar/ Să stau cu ei pe un ghețar”, așa se plângea Apolodor și, după o călătorie lungă, Apolodor ajunge la Pol. După ce își revede neamurile, se înapoiază la București, de data aceasta sfâșiat de dorul prietenilor de la circ. cangurul Ilie și leul Amedeu și împreună cu ei trăiește alte întâmplări. Cartea scrisă în plină epocă proletcultistă de ”înflorire” a realismului socialist, poate fi considerată și ca o metaforă, o transcriere în altă cheie, a propriei vieți: pe scurt: născut în 1915, a fost trimis de familie în 1938 la studii la Paris, unde a făcut cunoștință cu cercul suprarealist din jurul lui Andre Breton. Întors în țară a inițiat un grup de poeți, care a aderat la teoria suprarealistă a dicteului automat: Virgil Teodorescu, Gherasim Luca, Dolfil Trost, Paul Păun… Naum e, sigur, Apolodor, dar cine oare o fi leul Amedeu sau cangurul Ilie? Pe scurt o carte fermecătoare*. Transcriu spre amuzament, o listă a personajelor: Apolodor - tenor în Corul Circului de Stat. Pisoiul Tiț, Iepurele Buză-Lată - colegi din cor. Cămila Suzi - a doua mamă a lui Apolodor, cea care l-a învățat prima gamă. Maestrul Domilasolfa - dirijorul corului. Mateloții de pe pescadorul „Meteor”, castorul Bursuk – cronicar. Sora cămilei Suzi, o maimuță, domnul Cimpanzeu - tatăl maimuței. doamna Cimpanzeu - mama maimuței. Banditul Salliver Tom - tâlharul din Connecticut. Tatăl lui Salliver Tom - savantul Fergus Mac-Piggott. Patruzeci de gură-cască, Primarul Bigg din Saint-Louis, Patruzeci de inși mascați, Jim și Jack – negrii. Căpitanul Cyrus Smith, Carlos Alfandor - un profesor din Uruguay. Bunicul lui Apolodor, Apolodorin, mama lui Apolodor – Apolodorica. Tatăl lui Apolodor - Apolodorel.

Cartea a prilejuit, în anul 1962, un minunat spectacol de marionete pentru copii la Teatrul Țăndărică, regizat de Margareta Niculescu, având protagoniste pe Dorina Tănăsescu și Antigona Papazicopol (două legende ale teatrului), marionetele fiind desenate de scenografa Ellei Conovici.

În timp ce notez despre plecarea dintre cei vii a lui G. Naum, mintea începe să mi se învârtască oprndându-se, ca și roata norocului, într-un punct fix - la imaginea unei ghete. Da, eram la Piatra Neamț. Era în 1962. Şi acolo am dat, într-un volum de Gellu Naum, proaspăt apărut, de o poezie care se numea **Gheata.** Împreună cu regizorul Cornel Todea ne-am amuzat citind-o și ulterior am și memorat-o. Încerc să readuc la suprafață, din cutele memoriei, ceva din ea: "Mă duc să-mi intâlnesc iubita/ și țin în mâna nu un buchet de flori, ci o gheată, / o gheată noua, de toata frumusețea, / o gheată cu talpa lucioasă ca un patinoar, / o gheată in botul căreia se reflectă norii, / crengile fluturânde ale arborilor,/ retina mea de îndrăgostit/ și gesturile încremenite ale statuilor. Mă duc să-mi întâlnesc iubita / și țin în mână o gheată, una singură, / fără nici o utilitate imediată; / fac asta nu pentru că iubitei mele i-ar displace florile. Mă duc să-mi întalnesc iubita în această zi a anului 1956/ să-mi întalnesc iubita și țin în mană/ o gheată CIVILĂ, care nu se va bălăci niciodată in sangele altuia. Mă duc să-mi întalnesc iubita / și țin in mână o gheată, / asa cum Abelard ținea poate o floare, / o gheată, o frântură/ din buchetul de vise al fraților mei care sângerează departe".

Mi-am adus aminte că în 95 i-am făcut, împreună cu regizorul Cornel Todea, care realiza un reportaj pentru tv, o vizită a poetului, la casa sa de la Comana și, spre stupefacția lui și a celor prezenți, i-am adus în dar…**o gheată!…**

- Cum e posibil să-ți fi amintit de asta? mi-a spus atunci poetul. E o poezie pe care am renegat-o de multă vreme, în plină epocă a realismului socialist, dar care, în ultimul timp, spre mirarea mea, mi-a produs mari satisfacții. Am primit în dar de atunci zeci de ghete, pe care le-am strâns într-o magazie și am intenția să fac o expoziție cu ele..."

Ni le-a arătat. Gheata pe care i-am adus-o, deși nu era nouă ca cea din poezie, era veche și scâlciată, aparținu-se tatălui meu, a fost pusă la loc de cinste lângă celelalte aduse cadou, adevărate ofrande pe tărâmul artei și al poeziei. Perechea ei nu mai exista, o rosese câinele nostru, Codiță, despre care, dacă aș avea puțin curaj, aș putea scrie un poem. Dar ideia că nu ar putea să rivalizeze cu Zdreanță al lui Arghezi sau cu motanul Arbagic al Anei Blandiana, îmi paralizează elanul.

A fost pentru mine o zi minunată când am întâlnit un mare poet. Mai întâlnisem și alți poeți, (Sorescu, Tudor George- Ahoe, Nichita Stănescu, Pucă, etc) dar nu de dimensiunea enigmatică a lui Gellu Naum.

(Îmi amintesc că am cunoscut. în studenție, când îmi petrecean vacanțele la Mamaia Sat, un poet popular care se lăuda că e nepotul lui Eminescu.

www.cimec.ro

Odată în impul unei furtuni când marea era agitată a versificat aşa: ”Marea se agită / valuri mari plutesc / momente de jale pentru cei ce privesc!”)

01.10. O vizită trăznet: B. B. la Bucureşti. Întâlnire cu Traian Băsescu în problema câinilor vagabonzi, care, vezi doamne, devenind o problemă în România, a venit B. B. să-i apere. Sunt mii. Eu cu Sara am adoptat doi. Îi adăpostim în faţa blocului. Le-am cumpărat două coteţe. Dar au mulţi duşmani care susţin că-i atacă, îi muşcă. Nu sunt agresivi, dar au un obicei prost. Vin cu boturile, pe la spate, să le miroasă degetele. Femeile, normal, se sperie şi încep să ţipe, câinii, la fel, se sperie şi încep să latre. De aici ţin-te, spectacol. Sudalme, drăcuieli, înjurături, blesteme, reclamaţii… Nu ştiu cum se va rezolva problema. B.B., de când nu mai filmează, se ocupă de apărarea animalelor. Are o fundaţie care se opune omorârii animalelor. Odată cu activitatea “canină” a scris şi carte, pe care a lansat-o la Athene Palace. Un elegant volum: **Iniţialele B. B. Memorii.** Am fost. Am privit-o pe autoare de aproape şi m-am îngrozit ce ravagii a făcut vârsta asupra unei frumuseţi. E născută în 1934. (mai în vârstă cu un an decât mine). Refuză operaţiile estetice şi machiajul.

După ce am consultat câteva dicţionare, cred că ar fi cazul să scriu ceva despre B.B. **Brigitte Anne-Marie Bardot** (n. 28 septembrie 1934, Paris), pe adevăratul ei nume **Camile Javal**, actrița devenită sex-simbol al anilor '60, reușind să transforme inițialele ***B. B.*** într-o legendă, care va evoca întotdeauna frumusețea, plăcerea de a trăi și libertatea. Deşi în copilărie, susţine în cartea sa, pe care a lansat-o la Bucureşti**,** că a fost timidă și urâtă, transformarea sa într-o superbă femeie și inițierea ei într-o carieră strălucită, s-au produs treptat. După ce lucrat mai întâi ca manechin la marile case de modă pariziene, la vârsta de 15 ani apare pentru prima dată pe coperta revistei *Elle.* Începe să filmeze la 17 ani făcându-şi debutul în *Le trou normand* de Jean Boyer. În 1952 se căsătorește cu Roger Vadim. Patru ani mai târziu triumfă în filmul *Et Dieu créa la femme* ("Și Dumnezeu a creeat femeia"), în regia soţului ei, cel care a lansat cu filmul respectiv, o nouă imagine a feminității, eliberată de complexe, directă, inocentă și provocatoare totodată.

Cu următoarele filme *En cas de malheur* ("În caz de nenorocire") şi *Babette s'en va-t-en guerre* ("Babette pleacă la război"), susţin dicţionarele de Cinema, devine în Franța mai populară decât Michelle Morgan iar în U.S.A. decât Marilyn Monroe. Are un eşec cu apoi filmul *La vérité* ("Adevărul"), al lui Henri Clouzot, succesul fiindu-i umbrit de dezvăluirea amănuntelor vieții ei intime, după despărțirea de Roger Vadim, făcută de secretara sa și publicată în revista *France Dimanche*. Are o tentativă de sinucidere, dar este salvată și - deși voia să abandoneze cariera cinematografică - acceptă să filmeze, cu Louis Malle, filmul *Vie privée* ("Viață particulară"), care i se potriveşte perfect. Devine cea mai fotografiată femeie din lume, cu o notorietate pe care uneori o resimțea ca un infern, urmărită continuu de admiratori și de *paparazzi*. În mijlocul acestui haos reușește totuşi să facă două filme excelente:, *Le mépris* ("Disprețul"), în regia lui Jean Luc Godard şi „Viva Maria" (regia Louis Malle). În 1966 se căsătorește cu bogatul om de afaceri german Gunter Sachs, petrece o aventuroasă lună de miere în insulele Tahiti, dar nici această căsnicie (a treia!) nu durează mult. Peliculele de la începutul anilor '70, *L'Ours et la poupée* ("Ursul și Păpușa"), *Les novices* ("Novicele") sunt mai puțin convingătoare, scriu specialiștii. Astfel că, în 1973, după filmul *Don Juan 73*, realizat cu Roger Vadim, şi-a anunțat retragerea definitivă din viața cinematografică. Avea 38 de ani și punea punct unei cariere. Căsătorită cu Bernard d'Ormale, de care se pare că s-a despărţit, este acum o doamnă în vârstă, ducând o viață retrasă, aproape lipsită de cochetărie, dedicându-se acțiunilor de protecție a animalelor. „Am fost - a declarat ea - foarte fericită, foarte bogată, foarte frumoasă, foarte adulată, foarte cunoscută, foarte nenorocită, prea adesea dezamăgită. Am avut decepții îngrozitoare şi am ales să trăiesc retrasă și singură". Extraordinar de lapidară expresie a unei vieți.

02. 10. A trecut ziua de astăzi: e deja ora 16. Câteva ore mai târziu: a trecut și seara. E deja ora 20.Alte câteva ore mai târziu: e deja noapte. E ora 23. 30. A mai trecut o zi . Nu vreau să las să treacă, minutele, să se ducă în gol,
Nu vreau să le las pierdute orele pentru totdeauna…
Deci B. B se numea **Camille Javal**. Omar Sharif: **Michael Sholhouz**: Tom Cruse: **Thomas Mapother**. Kirk Douglas: **Issur Davidovitch**. Yul Brynner:**Taidje Kahn**. Tony Curtis: **Bernard Schwartz** Robert Taylor: **Sprangler Arlington Brugh.** Wody Allen: **Allen Konisberg**. Rock Hudson: **Roy Shirer Jr**. Madona: **Luise Cicone**. Michael Caine: **Maurice Mickelewite.** Cary Grant: **Archibald Leach** : Iurie Darie: **Iurie Maximciuc**.
Și totuși timpul trece…
Peste câteva ore va începe o nouă zi.
Ah orele, cum se adaugă ele la viața mea…

03. 10. - Maia, vreau să facem, noi doi şi cu Florentina, poate şi cu Florin Tănase un spectacol cu marionete, mi-a spus azi dimineaţă Sara, în timp ce ne beam cafeaua. (în ultimul timp aşa mă alintă: Maia!)
- Adică cum, am întrebat nedumerit, pentru că niciodată până acum n-am auzit-o că ar dori aşa ceva
- Aşa bine! Un spectacol fără decoruri, eventual cu un paravan, pe care să-l putem juca oriunde, în şcoli, în case de cultură, chiar în magazine, chiar în stradă, cum e acum la modă în străinătate… Avem păpuşile de la „Spărgătorul de nuci", spectacolul pus în scenă de Cătălina Buzoianu. L-ai văzut, există şi muzica lui Ceaikovski, doamne ce muzică minunată, dansul zânei bomboanelor, dansul arab, dansul rusesc… Mai rămâne să scrii un text de prezentare… Ai reuşit să faci o fundaţie, un teatru, două trei spectacole, nu se poate să nu reuşeşti să mai faci unul…
Niciodată nu vorbise atât de mult. Se îmbujorase la faţă, iar ochii îi străluceau. De prisos să scriu că avântul şi patosul ei m-au impresionat. Niciodată o auzisem vorbind atât de...inspirată. Era ca un copil care vrea o bicicletă sau o minge de fotbal.
- Demult o coc în mine. Am vorbit cu Florentina care, e de acord.
I-am vorbit de greutăţile inerente unei asemenea spectacol, i-am amintit de „necazurile" mele avute cu „asociaţii", cu Iftimovici, dar n-a vrut să audă, să ştie de nimic. Vroia un spectacol şi gata. E visul ei. Dacă nu vreau să o ajut îl va realiza singură. O cunosc, când vrea ceva, va obţine

1**0. 10.** Am citit la cenaclul „Mofturi" bucata pe care am intitulat-o: „Iarina şi limbile de la Olteniţa", scoasă dintr-un caiet din anii „Impuşcatului", când Teatrul de Comedie făcea regulat deplasări la Olteniţa, mai ales pentru aprovizionarea noastră cu carne, Olteniţa. Era acolo un un director al casei de cultură harnic şi priceput, dar mai ales cu relaţii **abatorul** oraşului, fiecare plecând acasă, după spectacol cu o „pradă" de câteva kg. Doamne, ce vremuri am putut trăi…Ce oraș minunat era Olteniţa: avea abator. Unele orașe au teatre, muzee, filarmonici. Olteniţa, abator!
Deşi mă temeam că vor fi discuţii, bucata respectivă, având multe „asperităţi" de limbaj, am citit-o şi ciudat, a plăcut foarte mult. Am constatat că tinerii din cenaclu nu sunt pudibonzi. S-a râs şi a fost o bună dispoziţie generală. Mi-au cerut de amănunte despre Iarina şi despre episodul de dragoste pe care l-a avut cu Vl. Găitan, în urmă cu ani de zile, care, se pare, a intrat în folclorul teatral. Au vrut să ştie dacă e adevărat, că, mult mai târziu, după ce cei doi s-au despărţit, la o repetiţie, s-au certat teribil:
- Eşti măgar, i-a spus Iarina
- Dar atunci când în sugeai sula nu eram măgar? a întrebat-o Găitan. Le-am răspuns diplomatic cu: „Aşa se pare că a fost!" Dar precizând imediat

www.cimec.ro

că eu n-am fost de faţă, doar am auzit. Dar, se pare că aşa a fost, din moment ce mi-a spus chiar Găitan.

11. 10. Am descoperit o excelentă carte de teatru: ”Schimbare de sex”* de Dinu Grigorescu. 5 excelente piese dintre care una... teribilă: ”Nuntă cu miliardar” . Parcă, parcă e ruptă din ziare, din viață. Parcă nu e piesă, ci o realitate deformată. La ordinea zile: retrocedările, șpaga, furtișagul, excrocheriile, minciuna, demagogia. Toate aduse pe scenă într-un conflict dramatic, într-un ritm amețitor. O lume colcăindă, o lume avidă de înavuțire prin orice mijloace, cu procedeie exersate pe timpul regimului comunist... O lume de Kafka. O pagină antologică a lumii de azi. În care totul e de vânzare... Personaje adunate de pe stradă, de prin sălile de judecată și de audiențe, din antecamerele primarilor și miniștrilor. Mi-ar părea rău să mă înșel în privinţa valorii ei Dacă comedia asta nu se joacă e o... tragedie.

12. 10. Întâlnire cu familia Tănase. Îi mai propusesem Sarei, cu ani în urmă, un asemenea spectacol. Al ei. Comandasem chiar un scenariu unui textier specializat - R. M. Răţescu. Până şi M. Şeptilici îi scrisese un scenariu. Dar pe toate le refuzase. Nu i se păreau interesante. N-am înţeles-o. Acum, după ce se pensionase şi ea, dorea acest spectacol. Mi-am dat seama că şi-l dorea din toată inima. M-am bucurat. Ştiu cît de talentată este şi intuiesc ce poate realiza, dacă şi-ar înfrânge timiditatea.

Familia Tănase locuieşte în centru, într-un bloc lipit de teatrul Odeon. Un apartament cu camere vagon, plin de tablouri a unor pictori români de minimă categorie. O adevărată pinacotecă. O surpriză. Nu ştiam că Florin e colecţionar. E un tip arătos, gen actor american interbelic, gen Erol Flyn, expansiv, temperamental, câteodată arţăgos, lucid, citit, poet în intimitate, om de familie, care are o frumoasă şi talentată soţie şi doi copii reuşiţi, care n-au încă nimic din impeziozitatea lui nativă.

A avut o evoluţie sinuasă: Originar din Iaşi, a absolvit IATC ca o vedetă. A plecat la Timişoara, unde a jucat câteva roluri importante, dar, neaclimatizându-se, s-a întoars în Capitală şi, după un stagiu prietenesc pe lângă Lucian Giurchescu, este angajat la Teatrul de Comedie unde are o ascensiune rapidă, de la roluri episodice, la roluri principale. Însă, în urma unor neînţelegeri cu privire la executarea stagiului militar, îi este reziliat contractul şi este nevoit, în lipsă de alte propuneri, să se angajeze la Teatrul C. Tănase. Aici, mărturiseşte, se simte foarte bine. Între timp se însurase cu Florentina, o frumoasă actriţă şi excelentă mânuitoare de păpuşi, care i-a dăruit, printre picături, doi copii.

Familia Tănase era informată despre ce vream să realizăm. Erau de acord. Erau chiar entuziaşti. Florin ne-a asigurat că nu va exista nici o problemă. Vom realiza ceva ce nu există pe piaţa teatrală românească. Eu şi el vom fi doi clovni care ne vom numi eventual Costică şi Mitică sau Păcală şi

Tândală, Mitică şi Petrică, ori Jojo şi Bobo, n-are importanţă cum…Vom interpreta câteva pasagii cunoscute de circ, ale clovnilor celebri, pe care deocamdată nu le are, dar de care va face rost - i-au promis cei de la circ… Are un scheci teribil, scris chiar de el…

Ne-a vorbit cu pasiune, ca un vizionar. E adevărat, puţin bombastic M-a impresionat. Dar eu, vulpe bătrână, venisem pregătit. Aveam transcris dintr-o celebră antologie un scheci între doi clovni, intitulat „Mierea", pe care-l jucaseră, cu ani în urmă, Jorj Voicu şi Anda Călugăreanu, într-un spectacol al teatrului „Ţăndărică" şi pe care de mult timp doream să-l interpretez, dar nu găsisem partener. Florin părea partenerul ideal.

Florentina, colega Sarei, este încântată de proiect, de discuţia noastră şi ne-a servit cu plăcintă şi cu vin din producţia lor proprie. E minunat când găseşti colegi entuziaşti. A rămas să ne mai întâlnim.

15. 10 Premieră bombă la Teatrul de Comedie: "Banii din cer" de Ray Cooney. Un Text cum rar se întâmplă. Ray Cooney e un fel de Feydeau englez. Regizor H. Mălăiele. Distribuție de mare clasă: G. Mihăiță, Virginica Mirea, Mihaela Teleoacă, Gh. Dănilă, Eugen Racoți, G. Georgevici, Mihai Bendeac, Dan Tudor. O comedie excelentă, jucată în forță, de o echipă de mare comedie. Mare succes de public. Mihăiță și V. Mirea într-o mare formă. E. Racoți cea mai interesantă compoziție.

22. 10. Premiul Nobel pentru literatură a fost acordat anul acesta scriitorului indian, de limbă engleză, Sir Vidiadhar Surajprasad Naipaul. De care n-am citit nimic, fiindcă... n-a apărut nimic. Aştept **România literară**, ca pe o mană cerească, să mă lămurească cine e d-l Napuil.

24 10. În nr 42 al "României literare" publică un articol al Lidiei Vianu despre S.V. S. Nipaul (se pronunţă Nipôl), . Autoarea articolului face o scurtă incursiune atât în biografie cât, mai ales, prin întreaga sa operă: S-a născut pe 17 august 1932, la Chaguanas, Trinidad Tobago (o insulă ân marea Caraibelor), din părinţi indieni. Străbunicii lui au emigrat din India de Nord (Uttar Pradesh) în 1880, iar copilăria scriitorului s-a derulat în oraşul Port of Spain. În 1950, la nici optsprezece ani, tânărul Naipaul obţine o bursă de patru ani la Oxford, după ce a absolvit Queen's Royal College din Trinidad. A studiat engleza până în 1954. La absolvire, s-a angajat la BBC (programul Voci din Caraibe) până în 1956. O bibliografie selectivă din 11 octombrie 2001 menţionează romane, volume de istorie şi călătorie. Scrie multe romane, unele premiate, începând din 1957, altele de domeniul istoriei, iar altele de călătorii, dar care n-au fost traduse încă în limba română. A fost înnobilat de regina Angliei în 1990 pentru servicii aduse literaturii. Dar mai important de cât înşiruirea de titluri mi se pare a fi părerile lui Nipul despre biografia lui, despre evenimente, scoase în evidenţă, cu pregnanţă, de d-na Lidia Vieru. Cetăţean al lumii întregi, Naipaul colindă, fără a-şi găsi locul,

www.cimec.ro

India, Trinidad, Anglia… Despre toate are câte ceva de zis: Despre India afirmă că e nespălată, Trinidad e needucat, Anglia e falită intelectual şi cultural… Toate cele trei locuri i se par "inferioare'. În toate trei se vede ca un intrus, cel care nu e ca alţii. Ajuns în India, pentru prima oară în viaţă, s-a aflat printre mulţimea oameni ce-i semănau. S-a aflat între cei majoritari, lucru care l-a înspăimântat. S-a delimitat de acea experienţă cu afirmaţia, "Sentimentul de a fi altfel e un drog". A fost etichetat astfel: "Când e vorba de Naipaul, tradiţia începe de la el". În Anglia, dormind în camere încălzite electric, mărturiseşte că se trezea din coşmarul revenirii la tropice, în Trinidad." Plecat de pe o insulă pentru a se stabili pe alta (mai mare, ce-i drept, dar tot insulă), Naipaul îşi aminteşte: "Am greşit. Nu trebuia să merg la Oxford, încă mă ruşinez de ce am făcut. Oxford a fost o universitate provincială de mâna a doua." (I-a auzi nenică)
A urmat acestei experienţe viaţa în Londra, altă recluziune: "Eram limitat la o lume mai măruntă decât oricare până atunci. Eu eram apartamentul, biroul şi numele meu, atât." Nemulţumirea rătăcitorului de a se trezi prins în capcana spaţiului a atras după sine o detaşare fără de care Naipaul n-ar fi scris: "Trebuie să pui o distanţă între tine şi experienţele tale - ca să le foloseşti cum se cuvine." Şi din nou, "Nu pot scrie despre un loc decât după ce l-am părăsit. Experienţa trebuie să fie deplină casă pot privi înapoi." . "Încredeţi-vă în mine" tocmai acest lucru însemna, că Naipaul va privi înapoi şi va scrie absolut tot, chiar dacă întoarcerea îl va bântui doar ca un coşmar. Aştept cu interes traducerea în româneşte a cărţilor lui.
25.10. Altă întâlnire cu familia Tănase. Sara şi Florentina au ales marionetele și dansurile: al Zânei bomboanelor, dans arab, care se va face cu două mături, rusesc, dans chinezesc, al Pinguinului, al Zebrelor, al Ursului Balou și al zebrelor …muzica: Ceaikovski: ”Spărgătorul de nuci”
Florin a adus şi el scheciurile de circ. N-au vrut să i le dea. A trebuit să se ducă la spectacol să le imprime pe furiş. Cu alte cuvinte le-a furat. N-are scrupule când e vorba de artă. E teribil.
(*Şi eu am păţit cam la fel. Acum un an, invitat la un spectacol de revelion, mi s-a sugerat să spun un monolog al lui Mircea Crişan, pe care l-a spus Marin Moraru, la un canal Tv în urmă cu un an. I-am telefonat lui Marin şi l-am rugat să-mi dea şi mie textul respectiv doar pentru un singur spectacol, dar Marinuş, scumpul Marinuş a refuzat:*
- Nu pot, e monologul meu cu care îmi câştig pâinea”, mi-a spus.
- Nu el al tău, e a lui Crişan, i-am replicat.
- N-are a face. Eu sunt primul ocupant, mi-a închis el gura.
Artişti mari, dar mai mici în generozitate.
L-am obţinut absolut gratis şi fără fasoane de la Dan Tufaru.)

Am repetat cu Florin Tănase **Mierea** adus de mine şi scheciurile aduse de el. Schema lor e simplă. Jojo îl crede prost pe Bobo şi vrea să-l păcălească, dar Bobo, mai şmecher îl păcăleşte el pe Jojo. **Lecţia de gram**atică e un scheci mai lung: Bobo e profesor şi-l examinează pe elevul Jojo la limba română.
- Jojo, care e femininul de la nas?
- O nasoală, răspunde Jojo!
–Femininul de la Moş?
– O Moaşă!
- De la tort?
– O toartă!
Şi aşa mai departe. Răspunsuri anapoda şi la Zoologie:
- Ce ştii despre vacă?
- E nevasta boului. Dacă a fost bou şi a luat-o de nevastă!
La Istorie:
- Cum i se mai spunea lui Ştefan cel Mare?
– Fane Babanu!
- Cu cine s-a bătut Ştefan cel Mare?
– Ştefan cel Mare s-a bătut cu turcii!
- Şi cu mai cine?
- Cu turcii!
- Ai mai spus asta odată.
– Păi dacă s-a băut de mai multe ori!
- Ieşi afară. (Il aleargă în jurul paravanului de câteva ori. Ultima oară schimbă sensul oprindu-se, aşteaptându-l pe Jojo, care n-a observat mişcarea şi-l loveşte în cap cu un ciocan de plastic, ca în desenele animate) cu Tom şi Jerry. De fapt aşa se vor termina toate scheciurile.
27. 10. Şedinţă la UNITER. Suntem anunţaţi, ca o mare realizare, că s-a primit în dar de la Primăria Capitalei un loc pe malul lacului Tei, unde se intenţionează să se construiască un cămin pentru actorii în vârstă. E doar la două străzi de locuinţa noastră.
Cockteil chiar pe malul lacului. Masă bogată cu bunătăţi culinare şi băuturi la alegere. Grătar, Veselie, entuziasm. Scenă. Invitaţi să ne producem S-au produs mulţi, nu-i mai amintesc, deşi ar trebui. Arşinel a cântat melodii sud americane, pe care le cântă din studenţie, Eugen Cristea a debitat bancuri, Eugen Ştefănescu a recitat poezii de Nichita Stănescu, eu nu m-am putut abţine şi, după câteva păhărele de Wischi, am recitat din Sorescu, iar la final am declarat că am de gând să vând apartamentul şi am să mă mut la căminul artiştilor, că mie mi-a plăcut întodeauna să stau între artişti.
Am profitat de ocazie şi am cerut voie să repet la sediul UNITER spectacolul pentru copii. Sara a privit şi a zâmbit.

www.cimec.ro

01. 11. Altă repetiţie cu familia Tănase. De data asta la Teatrul Creangă. Am stabilit ordinea numerelor. Florin a găsit şi titlul spectacolului: „**Cum să se supere oamenii mari-mari şi cum să se bucure copii mici-mici**". E titlul cărţii pentru copii al lui Iordan Chimet* apărută pe vremea Împuşcatului. Spectacolul e aproape gata. Ne mai trebuie o casetă audio cu dansurile care va fi făcută de Vlad, unul din băieţii familiei Tânase.

05. 11. Bucurie mare. Sara a obținut (nu vrea să ne spună cum) să jucăm spectacolul pe care și l-a dorit atât de mult, la inaugurarea retailerului **Prisma 2** de la Corbeanca, a lui Țânțăreanu & asociații. Condiții avantajoase de plată. O mașină ne va transporta pe noi și păpușile la spectacol. S-ar putea să jucăm chiar două spectacole pe zi. Vom inaugura şi o scenă specială…

Nu ne vine să credem că am putut realiza un spectacol într-un timp atât de scurt. Și cu atâtea idei bune. Textele aduse de Florin sunt naive, dar amuzante, iar muzica lui Ceaikovski, (dansurile din Spărgătorul de Nuci) e splendidă, te unge la inimă. Acum ne ocupăm să asortăm costumele. Ne trebuiesc costume de clovni. Afară de faptul că trebuie să fie caraghioase la un moment dat trebuie să le rupem. Bubu îmi rupe mie mânecile de la jiletcă, iar eu (Jojo) îi rup pantalonii, lăsându-l în niște chiloți caraghioși. Circ nu altceva. Deocamdată Florin mi-a dat o pălărie joben.

07. 11. Altă bucurie. Am făcut rost de un nou scheci pentru spectacolul nostru: **Mersul pe sârmă!** Îl repet docamdată de unul singur. Voi anunța spectatorii că voi traversa scena pe un cablu de sârmă sau o frânghie groasăi. Cablul sau frânghia vor avea o lungime de minimum 5 metri şi vor fi instalate la o înălțime de aproximativ un metru și jumătate de la sol. Trebuie să dea impresia că poate merge pe ele un om. (Cred că o să folosesc cablul de remorcare al mașini, pe care l-am cumpărat și-l țin în permanență în portbagaj).

Suit pe o scară sau un scaun, încerc să pun piciorul pe cablul sau frânghia respectivă, vrând să dau impresia că o voi parcurge. Dar Bubu, care asistă la scenă stând pe un scaun, sună dintr-o trompetă și mă întrerupe (intenția de a pune piciorul pe cablu sau frânghie). Supărat, îl admonestez că trebuie să facă liniște, ca eu să pot traversa toată distanța până la celălalt capăt al cablului sau frânghiei. Şi pun iarăşi piciorul pe cablul sau frânghia respectivă, dar iar Bubu sună din trompetă. Mă opresc şi declar că, dacă i-am spus de două ori să facă liniște și el n-a înțeles, înseamnă că nu e român. După o examinare rapidă, a fizionomiei lui, declar că Bubu trebuie să fie un străin, un neamț și-i adresez câteva cuvinte de ciculație, în germană: Măi, Volkswagen, d-le, ăsta, **ghenose ich** trapezist. **Ich mahen**, execut **einț n**ommer periculoso, asta, **gefahr, verstehen? Must** liniște, **ruhe,** verstehen? Bubu nu zice nimic. Eu comentez: Cred că a înțeles. Şi iarăși vreau să pun piciorul pe cablu, dar Bubu sună iar din trompetă. Comentez (le explic

www.cimec.ro

copiilor): Ăsta nu e neamț. După mutră pare a fi italian. Da, un macaronar: Comentadore, **signore**, eu **faciamo una nomero periculozo sporgesi, salto mortale, capito?** Silențio! Cred că a înțeles. Și pun iar un picior pe cablu, dar Bubu iar sună din trompetă. Eu declar: De data asta cred că Bubu e rus. Dacă e rus îi spun **tiho, ponimaiete… Ia haciu**…
Același procedeu cu în cazul ”francezului”, dar în permanență Bubu sună din trompetă…În final, furios îl întreb: Nu esti român, nu ești neamț, rus, chinez, francez, ce dracu eşti, omule? Bubu nu răspunde, ci doar scoate de sub fund un carton pe care scrie mare, citeț: **Sunt surdomut!”.**
08. 11. N-aduce anul ce aduce ceasul. Ieri am găsit pe parbrizul maşini Olcit un fluturaş: firma, **Asclepios**, oferă, la preţul de 399 $, un calculator. În preţul respectiv dă gratis şi o imprimantă. Bam-bam! I l-am arătat Colonelului. Adică Sarei, cum îi spun în ultimul timp
– Ar fi bine să-l iei, pentru că maşina aia de scris, de care eşti aşa de mândru, la care baţi de dimineaţă până seara, mă enervează cumplit cu sgomotul ei. Dacă ai bani, cumpără-l.
Bani mai aveam de la diversele colaborări pe care le făcusem de-a lungul timpului, pe care „colonelul” îi strânsese cu grijă la ”ciorap”.
Deci am descins, la adresa indicată pe fluturaş, o străduţă în spatele primăriei sectorului unu, într-un subsol al unei viluţe, unde câţiva tineri încropriseră firma respectivă „aranjind”, din anume componente, un PC cum e acum la modă să spui. Toate fiind de fabricaţie chinezească.
Odată cu apariţia calculatoarelor din China preţul lor s-a diminuat. O lovitură pentru piaţa mondială. Celor de la „Asclepios” le-am arătat fluturaşul găsit pe maşină. Ei însă m-au intrebat, dacă mai vreau şi alte componente. Le-am răspuns ca și țăranul care, intrebat dacă acasă are, bideu a zis: Aşa şi aşa!
La un moment dat m-am gândit să fac chiar o economie
- Nu vreau placă video, nu vreau monitor pentru că am video recorder şi cablez totul la televizor, care e tot un monitor, le-am spus eu cu aerul unui cunoscător şi ei au început să râdă în hohote ca de o glumă:
- Dar Windows? vreţi m-au întrebat ei, zâmbind uşor.
- Vreau, dar să nu coste prea mult.
- Dar jocuri, dar muzică, dar internet explorer, dar office document?
- Nu prea cred, pentru că nu prea mai am bani…
- Atunci vi le punem gratis.
- Nu vreau gratis. Ce e gratis nu e bun.
- E obligatoriu, intră în preţ. Dar se vede că sunteţi ageamiu în materie de calculatoare. Dacă îl luaţi pentru d-voastră atunci o să vă cam scrântiţi degetele pe tastatură.

Mi-au înşirat componentele, deşi nu ştiu mare lucru despre calitatea şi capacitatea lor: procesor, placă de bază, placă video, memorie, Hard-disk, CD-rom, multimedia, Flopy – disc, tastatură + mouse, monitor şi carcasă.
- Nu vreau carcasă, dă-o dracului de carcasă, le-am spus şi am avut împresia că fac o glumă sau vreau să-mi bat joc de ei.
În final am avut surpriza să constat că toate componentele, afară de monitor şi imprimantă, sunt, asamblate în carcasa respectivă care este legată de monitor printr-un cablu. La fel şi imprimanta. Mare ignorant sunt. Am semnat mai multe acte, mai multe garanţii, am plătit bănişorii mei munciţi din greu şi neştind dacă am făcut un lucru bun sau am aruncat banii pe fereastră, am încărcat în maşină trei cutii mari de carton, şi ros de nerăbdare am luat-o din loc. În drum spre casă m-am simţit iar tânăr, făcând o şotie.
L-am chemat pe tânărul Anton M, care stă în apropiere şi care, în câteva minute, a legat computerul de monitor, de maus, de tastatură şi l-a cablat la curent spre admiraţia mea şi a „Colonelului". După care a început să facă, plimbând rapid pe ecran săgeata maus-ului, nişte operaţii destul de complicate, tainice pentru noi, comandate uneori prin tastatură pentru a introduce în memoria calculatorului diverse programe, mormăind cuvinte misterioase pentru noi: intru pe start, apoi pe file, acesez, dau dubu clic, dau clic dreapta, înegresc, şterg, măresc, bare de instrumente, meniu, icon, dekstop, butonul minimizare, butonul close, butonul tools, copy, paste, font şi mărime font, şi un cuvânt obsedant: browser.
După aproximativ o oră m-a invitat să scriu ceva cu clapele tastaturii. asemănătoare cu cele ale maşinii de scris. Cu mare emoţie, de teamă să nu greşesc ceva, am scris, mângâind uşor clapele, primele cuvinte: Te iubesc, Sara! Apoi Andrei, cu câteva mişcări ale maus-ului, ştiute numai de el, a mărit cele trei cuvinte de câteva ori, până au atins marginile ecranului, care arătau cam aşa: Te iubesc Sara

Te iubesc Sara!

Te iubesc Sara!

Am învăţat să fac şi eu operaţiunea asta şi am fost foarte mîndru de mine şi pentru câteva clipe m-am reîntors în vremea copilăriei când mă chinuiam să învăţ tabla îmulţirii…Ne-a mai arătatat multe lucruri din ce poate face un calculator. Zeci, sute de aplicaţi care pur şi simplu ne-au ameţit. Mă minunam, dar în acelaşi timp mă înfioram pentru că îmi dădeam seama că toate astea trebuiesc învăţate, memorate cu exactitate. M-am îngrozit câte

reguli voi avea de ţinut minte. Andrei ne-a vorbit cu detaşare. Pentru el totul era uşor. Pentru el totul era un fel de joacă și m-am gândit: oare am să pot? Ultimul examen pe care l-am dat a fost cel de şofer. Asta a fost în urmă cu peste zece ani. Atunci am avut un şoc. Şi atunci m-am chinuit. Şi atunci mi s-au întâmplat multe lucruri incredibile, care mă convingeau că ar trebui să renunţ. Dar simţind că o maşină i-ar face mare plăcere iubitei mele, Sara, m-am ambiţionat şi până la urmă am reuşit să obţin carnetul de şofer. Recunosc că şi mie îmi place, mă simt minunat lângă ea şofând. Dar maşina, şofatul, mi se părea acum minor în comparaţie cu imensa infrastructură a calculatorului şi a ramificaţiilor sale. Pe Sara o încânta că ar putea asculta muzică cu aplicaţia Winnap. Dup ce a plecat tânărul Andrei stam împietrit în faţa ecranului monitoruluilui şi nu mai îndrăzneam să ating clapele tastaturi sau să mişc maus-ul.

- Ai vrut calculator? Atunci învaţă, mi-a spus Sara! Probabil o să învăț.

10. 11. Prima promovare. Cine are bani în România? Băncile! Încurajat de succesul pe care l-a avut Sara cu complexul Prisma, ieri mi-am propus să iau cu asalt Băncile. Mai întâi m-am dus la a Banca Populară, abia deschisă de un an și ceva, cu sediul pe B-dul Nic. Titulescu. În fața unei tinere directoare am descris spectacolul noastru, care poate deveni un minunat proiect de promovare al Băncii. A rămas stupefiată. Nu mai avusese asemenea propunere. Era de acord, dar nu știa unde am putea juca, pentru că sediul băncii e foarte mic. I-am propus să închireze o sală. Eventual sala Teatrului de Comedie. A fost de acord.

- Dar cât costă spectacolul?
- O sută de dolari, i-am răspuns eu rapid, fără să mă gândesc prea mult.
- Dar ce spectacol poate fi acela de o sută de dolari? mi-a replicat, pe bună dreptate, tânăra directoare.
- Am greșit, m-am bâlbâit eu. Am vrut să spunt trei sute de dolari…
- Trei sute de dolari?! a ridicat din sprincene d-na directoare?
- Pardon, cinci sute, am vrut să spun, am rectificat eu
- Cinci sute?
- Da, cinci sute. E ultimul preț. Nici un cent mai mult, nici un cent mai puțin, am răspuns eu, lac de transpirație.
- Cinci sute de dolari e un preț normal, cinstit, mi-a răspuns, după o pauză scurtă tânăra directoare. Dar de ce ați cerut la început doar o sută de dolari?

– Pentru că…ăăă…n-am vrut să vă sperii…

Nici n-am terminat bine de rostit ultimul cuvânt că interlocutoarea mea a izbucnit într-un hohot de râs contagios.

- Auziți ce susține domnul…Cum ați spus că vă cheamă? N-am avut onoarea să vă cunoosc până acum. N-a vrut să ne sperie cerându-ne mai mult de o sută de dolari, nouă care învârtim milioane. Domnule, dumneata, ai haz,

dumneata trebuia să te faci actor, ai fi avut mare succes…
- Păi, sunt actor, am bâiguit eu…
- Îmi pare rău, n-am auzit de d-voastră, că eu n-am mai mers la teatru de pe vremea când am fost elevă, când ne duceau cu şcoala… Staţi, mi-am amintit, am văzut o piesă cu câini, nu mai ştiu cum se numea…
- Concurs de frumuseţe…
- Cam aşa. Era ceva cu unul care cădea într-un fel de bazin cu apă şi ieşea de acolo, ud, ca un rahat în ploaie
- Eu eram ăla…
- Scuze, n-am ştiut, arătaţi altfel. Aveţi o ofertă. Nu? Trebuie neapărat. Consiliul băncii o va analiza şi va da un răspuns. Aveti o adresă de e-mail? Nu? Atunci un număr de telefon mobil? Nu? O carte de vizită? Nu? Dar un telefon fix? Lăsaţi-l, pe acela dacă altceva n-aveţi. Vreţi să intraţi în circuitul afacerilor şi n-aveţi de nici unele…

Am lăsat numărul de telefon şi am plecat nervos. Câte instrumente de lucru îţi trebuie de fapt ca să închei o amărâtă de afacere. Un mic angajament, de fapt, pentru un spectacol pentru copii…Eram atât de nervos că, în primul moment, am vrut să abandonez totul.
- Au dreptate. Ai plecat câine surd la vânătoare! mi-a replicat Sara
- Cei de la Prisma, ţi-au cerut e-mail-ul, carte de vizită, telefon mobil?
- Eu n-am nevoie de carte de vizită. Eu însămi sunt o carte de vizită!
Măi, măi ce chestie!!!

12. 11.. Vizită la BRD. Telefoane în prealabil. Stupoare. Aceleaşi întrebari: aveţi o adresă de e-mail? Aveţi un număr de mobil? Aveţi o carte de vizită? Răspunsul nostru e unic: aveam doar o ofertă scrisă şi un telefon fix.

În aceiaşi zi, trei ore mai târziu: la fostul ”circ” al foamei din Floreasca, la un centru ”Copy, Design”, deschis de curând, am comandat pentru mine şi Sara câte 50 de cărţi de vizită şi am avut impresia că am intrat în rândurile oamenilor de afaceri. Târziu mi-am dat seama că pe cartea de vizită respectivă va trebui să adaug şi adresa de e-mail şi numărul de mobil pe care încă nu le-am obţinut. Alţi bani altă distracţie. fir-ar mama ei a dracului de adresă! Greu la deal cu boii mici. O să le adaug cu pixul…

15. 11. Învăţ să mă descurc cu calculatorul. Am impresia că am uitat tot. Ca să obţii o adresă de e-mail (un fel de poştă electronică) trebuie să te conectezi la internet. Ca să te conectezi trebuie să apeşi cu mausul pe mai multe puncte fixe, ca să se deschidă aşa zise ferestre, care apar numai dacă ai apăsat unde trebuie, şi să te loghezi. Colac pe pupăză trebuie să ai o parolă…Parcă mai uşor a fost cu tabla înmulţiri…

20. 11. **Iar întâlnire cu maestrul Capo.**

- Pun pariu că vreți să-i spuneți iar o glumă cu Goldenberg
- Dă-l dracului… sunt f. supărat. M-a dat afară
- Cine, soția?
- Ana Puran, care a scris o carte despre Gopo și despre mine care am fost colaboratorul lui cel mai apropiat nu pomenește un cuvânt. Dacă e posibil așa ceva! Să mă dea afară. Pe mine, care am luat Palm d Or alături de el. Să nu scrie un cuvințel? Să nu te apuce apoplexia?
- Ați putea pune pe note supărarea d-voastră? Un lied, o simfonie? Sau ceva de genul ”Șapte babe blestemate, clevetesc pe înserate”
- Ce a făcut D-na Puran se numește lipsă de profesionalism.
- I-ați reproșat?
- Bineînțeles. A zis că la ediția a II-a a cărții va adăuga și numele meu…auzi la ediția a II-a. V-a adăuga! Am ajuns un element adăugat…
- Vreți să vă spun ceva? Eu n-am auzit de Ana Puran
- Cum așa lucrează la revista Cinema?…
- Care nu mai apare…
- Hai că m-ai înveselit cu chestia și am să-ți spun un banc, că mi-a trecut supărarea. Herșcovici avea o gogoșerie lângă Manhatan Bank. Intr-o zi vine la el Goldenberg și-i spune:
- Împrumută-mi si mie 100$, că văd că îți merge mine cu gogoșile
- Îmi pare rău dar nu pot, pentru că am un contract strict cu Manhatan Bank. Ei nu vând gogoși iar eu nu împrumut bani. Ha, ha, e bună, nu-i așa?
L-am condus spre casa lui din spatele fostului cinematograf Florească unde locuiește de multă vreme într-o mică vilă moștenită de la o mătușă. La despărțire, m-a întrebat dacă nu aș putea face un interviu cu el, având în vedere că se împlinesc un număr de ani de când activează în ”domeniul muzicii. Bineînțeles că am să-l fac bucuros.
23. 12. Ieri găsisem în cutia de scrisori o filă cu un fel de poezioară de la d-l Capoianu. N-am luat-o în serios, Azi m-a sunat la telefon și m-a întrebat dacă am citit poezia.
- Nu-i o capodoperă, i-am răspuns.
- Ai avut o ideie foarte bună să fac un cântec de batjocură persoanei care m-a dat afară din biografia lui Gopo.
- Aveți de gând să puneți versurile pe muzică. S-ar potrivi Rossini...
- Evident. Muzica pe care n-am scris-o încă, va fi cântată de un bas bariton acompaniat de un cor de 15 soprane, 5 țambale și trei tromboane... va întrece ”7 babe blestemate ” al preotului Ion Popescu - Runcu.
-Vă urez succes. Chemați-mă la concert. Am transcris versurile: ”O babă nesimțită, vai vai / Ana Puran numită....nesimțită / din viața lui Gopo m-a dat afară, ca pe un pierde vară, m-a exclus, exclus, ca pe un netrebnic Zulus / de mine nu scrie un cuvințel / care am fost premiat alături de el” Oare se va

www.cimec.ro

întâmpla când versurile vor fi recitate de 15 soprane? **25. 11**.Am descoperit la chioșcul din fața muzeului literaturii române un supliment al revistei ”Apostrof” (nr. 9) dedicat lui Vlad Mugur și ultimului său spectactacol de la Teatrul Național din Cluj, cu ”Hamlet”, intitulat **Vlad Mugur, spectacolul morți**, conceput și realizat de Marta Petreu și I. Vartic (directorul Teatrului Național.

Un document excepțional. Fotografii inedite, reportaje de la repetiții, declarații ale actorilor, o scurtă biografie și un excepțional Jurnalal al perioadei când a V. M. a lucrat acest spectacol, un memorial al repetițiilor, o traducere a piesei semnată de regizor bazată pe echivalențe românești semnate de Nina Cassian, I. Vinea, Vl. Streinu, Leon Levițchi și Dan Duțescu, iar în final un emoționant ”Café Apostrof” semnat de Marta Petreu: ”știam că luptă cu moarte, medici îl diagnosticaseră cu cancer, și-l priveam cu spaimă, cum fără să se tânguie, fără să boleasscă, lupta cu moartea sa proprie creind din ea o operă de artă, făcând din ea un spectacol ce-i dezvăluia spaimele și-i trăda nostalgia de viață”.

248 de pagini cu informații extraordinare. Printre altele un istoric a spectacolelor cu ”Hamlet” la Teatrul Național din Cluj dealungul timpului. 1922: regizor: Sică Alexandrescu, Hamlet, **Zaharia Bârsan**: 1943: regizor: I. Dinescu, Hamlet, **Ion Tâlvan**: 1960: regia Miron Niculescu, Hamlet, **C-tin Anatol**: 1971(proiect nerealizat al lui Vlad Mugur cu **George Motoi** în Hamlet. V. M. a murit dormind așa cum visa Hamlet: ”A murii dormind”.

30. 11. Tot despre ”Ficțiunea Jurnalul intim” Am terminat de mult de citit studiul acad. Eugen Simion, dar, n-am mai avut răgaz să notez. Dincolo de comentariile critice, însă esența cărții mă urmărește. Mai precis multitudinea amănuntelor inedite scoase la iveală din miile de pagini parcurse. Există în vol. 3 la paginile 28-29 relatări ale unor martori oculari ale unor evenimente extraordinare, care pot fi numiți primii diariști români,.

”Un oarecare Nic. Scorțescu notează că vineri noaptea spre sâmbătă 18 august 1777 au fost tăiate capetele Vornicului Manolache Bogdan și Spătarului Ioan Cuza, iar capetele au fost puse pe laiță la poarta curții, pentru a fi văzute de norod”. Sau altă întâmplare înfricoșetoare relatată de logofătul Episcopiei Argeșului la mazilirea domnitorului C-tin Hangerli: ”Un turc ”peșchergiu” de la Țarigrad ”i-au luat capul”, i-au tras capul afară, jos la capătul scării domnești, despuiat, numai i-au lăsat izmenele pentru acoperirea trupului”. Și alte relatări spectaculoase despre tot felul de evenimente: cutremure, înmormâtări, despre capriciile vremii și chiar despre revoluția de la 1848, pe care am să le trec la **Note.** Ce vremuri!

www.cimec.ro

05. 12. (dimineața) Aseară la **Profesioniștii** Octavian Paler după amabilitățile de început, este întrebat brusc de frumoasa și abila realizatoare, de câte ori a fost împreună cu Nic. Ceaușescu.
- În aceiași încăpere? De două ori: când eram director la Televiziune, și nu era mulțumit de Festivalul ”Cerbul de Aur” a răspuns prompt O.P, evident mințind. Unde oare se țineau ședințele C.C- ului, congresele PCR, unde dădea raportul și primea O. Paler prețioasele indicații, se pot întreba mulți oameni care n-au uitat istoria acestei țări.

06. 12. Am primit de la Galați, prin poștă, un mic volum de întâmplări de scenă, al actorului poet Gheorghe V. Gheorghe intitulat: ”Întâmplări cu aplauze la scenă deschisă”. 90 de pagini. Le-am citit. La unele am râs, la altele doar am zâmbit. Întâmplări care au un haz nebun în momentul în care s-au întâmplat, când sunt repovestite mai puțin, iar când sunt transpuse pe hârtie unele dintre ele au un aer neverosimil, arătând că instituțiile teatrale sunt populate în permanență cu bețivi, idioți, proști și…foarte proști. Desigur că e meritul autorului de a le scoate din anonimat…cu modestia ce caracterizează fiecare slujitor al Thaliei, dar majoritatea n-au incisivitatea unor modele celebre, ca cel din ”Roman Teatral” a lui Bulgacov, care nu se sfiește să-l ia în colimator chiar pe Stanislavski și pe Nemirovici Dancenko. Scrise târziu, în grabă, fără grijă amănuntului, unele dintre ele par tocite de prea multă ”întrebuințare”. Altele sunt construite pe ”ruinele” altor întâmplări mai vechi, ca povestea cu salteaua, pe care trebuie să cadă un interpret, dar care lipsește, sau pe care doarme î un om al scenei proaspăt angajat, de care pomenește chiar Caragiale în ”Amintirile unui sufleor”. Câteodată însă pe autor îl fură condeiul și scoate la iveală multe din racilele nespuse ale provinciei teatrului românesc în comunism, ca povestea turneului la Râmnicul Sărat cu piesa ”Taina” de Horia Stancu într-o sală neîncălzită urmată de o noapte la un hotel aidoma, fiind nevoiți să ardă scândurile patului pentru a face un pospai de căldură în cameră. O bucată antologică.

10. 12. Continui să buchisesc tainele calculatorului. Să-i aflu secretele. Mai întâi s-a ivit problema locului unde să-l instalez și mai ales priza. O priză sigură la care să fie conectat un prelungitor, pentru că sunt câteva cabluri de care trebuiesc…conectate. Și încă ceva. Am descoperit că nu aveam difuzoare. Am aleargat, am găsit, (se găsește peste tot) am cumpărat, am instalat…și am ascultat… muzică: Iglezias, Aznavour, Beethoven, etc. Puteam să ascult și de pe casetofon, dar de pe calculator pare altceva…

www.cimec.ro

20. 12. La spectacolul de la BRD, sediul central, am fost rugaţi să jucăm chiar în sediu, fără să se întrerupă activitatea ghişeielor. În mijlocul holului mare a fost instalat un brad imens şi în faţa lui mai multe bănci, pe care au fost aşezaţi copiii salariaţilor (cam 25), alături de bunici, bone, mame. Iar în faţa lor, pe o mică estradă, amenajată ad-hoc, am evoluat Florin şi cu mine, urmaţi de Florentina şi Sara, care mânuiau cu dexteritate marionetele pe muzica lui Ceaikovski. Am jucat în timp ce oamenii veneau să ridice sau să depună bani. La început unii treceau pe lângă noi ca şi cum n-am fi existat, dar ulterior, alţii, mai ales femeile, se opreau şi ascultau. Majoritatea însă se cruceau de ce vedeau. La un moment dat, holul băncii se umpluse de spectatori, care, deşi veniseră pentru operaţii bancare, erau fermecaţi de mişcările miraculoase ale marionetelor şi de glumele naive ale noastre, se opriseră să caşte gura la noi. Chiar şi funcţionarii băncii închiseseră, ghişeiele pentru a venii să vadă spectacolul…
La toţi cei din spatele fhişeelor la un moment dat, li s-au adăugat şi alţi funcţionarii ai băncii de prin din birouri, care, curioşi s-au chemat unii pe alţi lăsând, pentru câteva minute, indeltnicirile lor normale. La toţi oamenii existenţi, la un moment, dat li s-a mai adăugat şi unii trecători de pe stradă, care n-aveau nici o treabă cu banca, dar care, auzind muzică, strigăte,, un fel de hărmălaie, au dat buzna şi ei în holul băncii…La un moment dat densitatea spectatorilor atinsese punctul maxim, când cel care s-a ocupat de spectacolul nostru, din partea băncii, ne-a rugat să terminăm mai repede, altfel există riscul să perturbăm serios activitatea BRD-ului…
Am sărit un scheci, un dans şi ne îndreptam vertiginos spre final. Şi, deşi se râdea, deşi erau f. mulţi spectatori, înghesuiţi ca sardelele, unii într-alţii, totuşi, nimeni nu aplauda. Doar râdeau pe înfundate. Însă, la un moment dat, în urma unui schimb de replici între mine şi Florin, s-a pornit un râs nemaipopenit, în cascade, care nu se mai oprea. Era un râs generos, satisfăcut, aproape cu lacrimi, care ne-a derutat puţin. Ne-am oprit, uitându-ne speriaţi în jur, dar şi la noi, controlându-ne dacă nu cumva suntem deschişi la prohab... De obicei de asemenea neglijenţă se râde… Însă, după alte zeci de secunde, recapitulând rapid, mintal, textul ne-am dat seama de ce se râde cu atâta poftă. Transcriu replicile:
Bubu : (în rol de profesor) Termină cu prostiile, că te dau afară din clasă. Să trecem la vacă. Ce ştii despre vacă ?
Jojo : (elev) E nevasta boului !
Bubu : Cum nevasta boului ?
Jojo : Păi, dacă a fost bou şi a luat-o de nevastă !
Bubu : Şi unde stă ?
Jojo : În biroul directorului!

Nu puteam ști că un director din bancă era poreclit - de către salariați – Bou, că se însurase, cu o subalternă, pe care o numise secretara lui.
Am terminat cu greu spectacolul, spre dezamăgirare celor care asistaseseră, care așteptau alte glume cu... directorul și nevasta lui. La final Florin, travestit în Moș Crăciun, a împărțit daruri copiilor, iar eu, am primit un plic cu bani, răsplata muncii noastre, dar și reproșurile organizatorului:
- A fost frumos, a fost haios, dar ce v-a venit să vă luați de nevasta directorului și s-o faceți vacă? Noroc că luasem banii înainte de la el, altfel nu i-ați fi văzut nici la sfântul așteaptă….
N-a fost chip să-l convingem să n-am făcut-o deliberat.
27-28-29-30. 12. Spectacolul ”Prisma 2”. Ce sărbători, ce anul nou, ce revelion? Spectacolul nostru a fost pe primul plan. Ne-a acaparat tot timpul. Nici o urmă de oboseală. Glume și bună dispoziție. Toți am fost într-o stare de vervă extraordinară, (așa îmi închipui eu). Mai ales Fl. Tănase. Patru zile câte două spectacole în fața unor oameni aferați, grăbiți care au venit să facă târguieli și a unor copii care își ”asistau” părinți la cumpărături...și poate noi le prezentam primul spectacol din viața lor.
31. 12. O să petrecem revelionul la restaurantul ”Mofturi”. E ora 21 și noi încă n-am plecat de acasă. Și nu cred că vom pleca în următoarele ore. Dacă am noroc, o să ajungem târziu după ora 12. Am pregătit o sticlă de șampanie, de rezervă, pentru cazul când noul an ne va prinde pe drum sau în mașină, cum ni s-a mai întâmplat. Asist neputincios și inregistrz cum Sara schimbă în permanență toaletele. De fapt, aceleași aranjamente din anii trecuți, cărora ea vrea să le dea o nouă înfățișare - cercei, coliere, mărgele… Toate provin de la rudele ei din străinătate. Mai tot ce s-au plictisit ele să poarte, ajunge la Sara...
Suntem atât de săraci că, după atâția ani de muncă, n-am reușit să-i cumpăr o rochie care să-i placă... Chestia asta mă deprimă și îmi alung gândurile negre folosind calculatorul...
Întuiesc că, până la urmă, va găsi o combinație care o va mulțumi și va arăta ...splendid... Îi amintesc că ar fi bine, să ajungem *acolo* înainte de ora 24. Dar ea nu pare convinsă de această necesitate. Îmi spune:
- Datoria mea față de noul an e să arăt bine.
Am închis televizorul, dar, făcându-se liniște în casă, Sara l-a deschis iar. Liniștea era plină de sgomote auzite numai de ea. Era apăsătoare... Am impresia că am mai trăit clipele respective. Mă chinuie mii de gânduri și, în secret, am temeri pentru anul ce vine, privind sănătatea ei, pe care însă nu vreau să le exprim...în scris.
Afară se aud când colindătorii, cu refrenul omniprezent, ”la anul și la mulți ani”, când tirul tiribombelor, al pocnitorilor de toate calibrele, iar rachetele, multicolore, sfâșie cerul, care nu mai e cer, ci un văzduh. Un văzduh care

pare să fi luat foc. Iar noi, oamenii de toate calibrele avem un singur gând, o singură speranță: să fie mai bine!

2002

01. 01. E ora…n-are importanță ce oră e…și nici ce zi e…Totuți ziua are importanță. Că azi e azi, nu e ieri. și acum e, sunt sigur de asta, ziua primă a anului. Deși ea nu se deosebește cu nimic de ziua de ieri, care era, sunt sigur de asta, sfârșitul anului trecut…hâc…Ce dracu m-a apucat_…Aici e o diferență: să pun două puncte sau să nu pun? Pun, nu pun, n-are nici o importanță…deși ieri a fost diferit de azi. Ieri nu eram amețit ca acum. Asta îmi amintește că în fiecare zi de întâi a fiecărui an, de când mă știu, am fost... asta... Cum se numește când ți se-nvârtește capul? Aaamețit! Mi-am amintit. Așa, deci, ce vreau eu să fac acum e să notez ce a fost la revelionul de la Mofturi, că acolo am fost chiar dacă a fost un…hâc, un moft, chiar dacă sunt împiedicat de niște mofturi de sughițuri…Deci, ideia e că revelionul s-a cam terminat repede, și dacă s-a terminat, înseamnă că nu mai e…pentru că, hâc, m-am trezit între niște oameni pe care nu-i cunoșteam, dar care erau hotărâți să sărbătorim venirea anului ăsta nou…(hâc). Deci, pentru chestiunea asta am ciocnit un pahar, am ciocnit două, mă rog, am ciocnit mai multe, am gustat ceva, n-are importanță ce, am și uitat. De fapt, niște mofturi. P- ormă (pe urmă) ne-am uitat la mofturile de la Tv-uri, care acum sunt multe și mărunte… Și la fel de slabe… nu ca alea la care paricipasem eu pe vremurile din timpurile împușcatului…ce varietăți erau pe vremuri, erau varietăți nu mofturi ca cele de acum…și chiar conversația era alta nu de belea ca cea care a fost în care a lipsit veselia… și cum veselia nu mai venea, hait, că am făcut o rimă, adică nu întârzia, pur și simplu nu era, am luat-o la vale spre casă ca să, hâc, nu-mi dau seama pentru ce am luat-o la vale…
A, mi-am amintit: Ca să…vorbim la telefon cu prietenii… hâc... Ce dracu au pus în piftia aia? Dar oare era piftie adevărată?…și, în ultimă instanță, asta îmi amintesc perfect, eram mânat de dorința să scriu ce s-a întâmplat la revelion…Dar problema e că nu s-a întâmplat nimic…și atunci ce să scriu dacă nu s-a întâmplat nimic? Se poate scrie despre nimic? Oare cum se materializează nimicul? Prin ce? Au, a început să mă doară capul de atâtea întrebări și, mai ales, o altă întrebare mă chinuie, nu-mi dă pace, îmi țâșnește

prin scăfârlie: De ce în casă nu există o ciorbă de potroace? Ce bună ar fi fost acum o ciorbă de potroace. Asta n-ar fi fost deloc un moft…
În lipsa ciorbei de potroace, Sara mi-a făcut un ceai de sunătoare…E bun și ceaiul de sunătoare, dacă ar avea votcă, dar era mai bună ciorba de potroace, că de scris mi s-a…acrit, așa că voi renunța…Of, greu e să fii diarist… Cred că ar fi bine să fac nani-nani… Așa că, dragă caietule, dragă calculatorule, nici nu mai știu ce am în față, la revedere…

02. 01: N-am șters însemnarea anterioară. De ce s-o șterg? Că eram amețit? Ea arăta starea mea adevărată…de atunci…Acum, după ce am băut ceaiul de sunătoare, combinat cu cel de gălbenele, făcut de Sara, după ce mi-a trecut starea de mahmureală, după ce am făcut nani, câteva ore, după ce m-am trezit, după ce am băut o cafea, parcă am devenit altă persoană. De fapt sunt tot eu cel de dinainte, numai că acum sunt treaz. Când ești treaz e bine și nu e bine. Devii de multe ori plictisitor cum am să devin eu acum făcând considerații serioase despre ce a fost de revelion… De Revelion, TVunu i-a readus pe sticlă pe iubiții mei colegi decedați, Toma Caragiu și Amza Pelea și pe Anda Călugăreanu, dusă și ea dintre noi și pe alți protagoniști ai revelioanelor de altădată care, acum iese la iveală, nu erau mofturi…la care participam și eu, pe vremuri…Ehei ce vremuri…La Pro Tv cei de la **Divertis** au avut umor. Cei al lor e al lor. Dar pe la 3-4 dimineața capetele luminate de la Antenă 1 ca și alți șmecheri de la alte canale gândindu-se că românul istovit de atâta pogoane de piftii, sarmale, având la bord vedre de vin și canistre de țuică, va simți nevoia să se relaxeze și au apelat la o soluție ”inovatoare”: au băgat filme… Fl. Călinescu, marele Flooooorin Căăălinesccccuuuu plecat de la Tele 7 abc a ratat revelionul…
Am aflat însă o altă chestie de tot hazul. De comă! Se zice că prezicătoarea **Urania,** la care se uită toată lumea în afară de mine, n-a fost în stare să-și ghicească propria-i debarcare din funcție. Probabil, o fi având o relație proastă cu astrele în care a citit, de-a lungul timpului ”căderea” și ”ridicarea altora”. De rest nu prea îmi mai amintesc nimic. Poate nici nu este ceva de amintit, sau dacă era le las altora sarcina asta. **(adnotare ulterioară).**
Ca să dăm, totuși, ce-i al Cezarului, trebue să recunoaștem că omul providențial al sfârșitului de an a fost nimeni altul decât Florin Piersic, care a ținut noaptea în cârcă cu prelunga lui logoreie, garnisind cu portofoliul său de povestiri care mai de care mai trăznite, câteva televiziuni (Oglinda, revelionul lui Vanghele, Antena 1) făcând ca toți dracii, intrând în contact prin ”metemsihoză” și prestigitație verbală cu colegii săi vii și morți, bătându-se pe burtă cu ei: : bă Tomiță ești mare, ești uriaș: te pup băi ciocoflendere…Comutând pe Pro tv, îl găseai acolo, povestind cum i-a dat el o lopată în spate lui Colea Răutu de la ologit trei zile, comutând la revelionul lui Vanghele îl găseai tot acolo pupându-se cu Albano și povestindu-i ăluia

www.cimec.ro

cum a sedus-o el pe Romina. Comutând la Antena 1, îl descopereai în plină desfășurare, plângând în hohote: Dacă vă zic una, plângeți bă! Într-o zi mă întâlnesc cu Gigi Dinică care nici una nici două mă face bou! Noroc că i-am răspuns imediat că altfel rămâneam bou: cine zice ăla e! Așa se face că Florin a plâns și s-a pupat simultan pe toate canalele și cu vii și cu morții, dar mai ales cu prezentatoarele.

03-04-05-06. 01. Deși au trecut sărbătorile cei de la **Prisma** au vrut să jucăm în continuare. Iar noi n-am zis nu. Chiar ne-am bucurat. Eu, dar mai ales Sara. Simt la ea că face lucrul acesta cu o plăcere cu totul și cu totul deosebită, însuflețire pe care mi-o transmite și mie…Așa e uneori în viață. Unii se odihnesc de sărbători, mănâncă bine, beau vârtos şi trag la aghioase. Alţi muncesc. Noi suntem din aceia care muncim. Şi noi mâncăm. Dar la Mc. Donald. Bem şi noi. Dar mai mult Coca Cola. In fiecare zi parcurgem cu două mașini trimise de grupul Prisma distanța București- Corbeanca cu marionete, cu paravan și cu două mici ciocane de plastic. În fiecare zi e un du-te vin-o continu.

Câtă tevatură în fața casei. Câte priviri curioase și iscoditoare ale vecinilor: Ce învârtim? Apropos de ciocanele de care am amintit. Sunt din plastic și sunt ”inovații” din arsenalul clovnilor.” Bubu mă urmărește să mă lovească cu un ciocan, dar înainte de a mă lovii el, îl lovesc eu pe el, spre bucuria copiilor…În sală copii cu părinți care au venit să facă cumpărături și care pentru câteva clipe redevin…copii… Multe mame tinere de care se ia Florin. Așa de garagață. E mare specialist în asemenea… garagațe. La finalul spectacolului, la dansul unui urs aducând cu celebrul Balou, din ”Cartea Junglei” suntem pur și simplu asaltați de copii care se urcă pe scenă vrând să pună mâna pe marionete. Cu greu îi potolim, făcând cu ei un fel de farandolă, un lanț lung care șerpuiește prin scenă și dispare în culise spre stupefacția părinților, bunicilor care, disperați, sar să-și recupereze odraslele.

04. 01 Articol de ziar. În zilele astea, de un du-te-vino permanent, am citit, în ziarul **Curentul** din 29-30 Dec. un articol incendiar al lui Stelian Tănase, intitulat ”Cultul Personalității” Se referă, la ”cultul” care începe să se zărească la orizont, la guvernarea Năstase. ”Delictul de les-Năstase!... Și-au făcut loc listele negre, a celor indezirabili, care circulă peste tot. Vocile contestatare sunt eliminate fără multă vorbă. Un telefon, o amenințare, un șantaj sau tranzacția tăcere contra bani, orice mijloc e bun pentru a nu se mai auzi critici la adresa premierului” Combate tare. Dacă e adevărat ce scrie d-l St. Tănase ne așteaptă zile grele cu d-l Bombonel.

06. 01. Iar la ziua teatrului. De obicei, la început e plictiseala formulelor de politețe: că ne întâlnim la 41-lea an, că s-a parcurs un drum glorios, că s-au realizat un lanț impresionant de succese, că în Teatrul de Comedie domnește o excelentă atmosferă de camaraderie etc.

Asta s-a spus și acum un an, și acum doi ani și sunt sigur acum zece ani. De fapt, în fiecare an. După care a început dansul. Nu se poate fără dans. Ăsta unește cuplurile, dar mai ales trupurile…După dans au venit la rând cupletele și încercările timide de a resuscita distracția. Târziu de tot a apărut și D. P. D și, nici una nici două a invitat-o la dans pe Aurora Leonte. Se cânta un tango apaș. Un tango celebru care se dansează în ...pași. Sau cu pași. Tangoul apaș face, sau preface partenerii de dans în niște oameni foarte serioși. Altfel ar fi un fel de maimuțăreală. Ei se străduiesc să execute complicate figuri de dans în uimirea celor de pe margini. Se știe, am aflat că D. P. D care s-a îmbogățit peste noapte a cumpărat o garsonieră pe calea Victoriei în blocul în care locuiește Aurora. Deci sunt vecini de...garsoniere. Ea e singură, el la fel, cine ştie ce se poate întâmpla intre ei de la un dans apaș.

La fel ca și altă dată Sara a fost asaltată de toată echipa tehnică a teatrului, care vroia să danseseze cu ea. În timp ce dansatorii evoluau, când languroși, când dezlănțuiți de ritmul deșănțat al rock-ului, a apărut și Toca, secondat de iubita lui Crina. Înconjurat de inerenții admiratori, printre care mă număram și eu, a început să se lamenteze că spectacolul său cu "O scrisoare pierdută" de la Teatrul Naţional, a fost scos de pe afiş şi, fiind o țară de căcănari.

- De ce nu protestezi, l-am întrebat.
- Eu sunt prea implicat. Ar trebui cineva din afară…
- Adică din străinătate?
- Din afara teatrului, prostule. (altul care mă face prost. Şi nu e singurul)
- Eventual societatea civilă, a mârâit un coleg.
- Societatea civilă e o forţă formidabilă, dar nu există!
- Sau cronicarii teatrali, a vociferat un alt coleg.
- Pe care îi doare în cur, a răspuns scurt Toca.

- Ai atâţia prieteni şi admiratori de la Pleşu şi Liceanu la Paleologu, am căutat eu să-i resurcitez ambiția.
- Sunt prea ocupaţi cu problemele lor, mi-a răspuns el blazat.
- Atunci, actorii din piesă, nu m-am lăsat eu.
- Le e frică să nu-i dea Săraru afară din teatru..

- Ion. Lucian, nu e angajat
- Nu se bagă!
- Ștefan Iordache?
- S-ar baga, dar nu vrea. E prieten cu Săraru.
- Albulescu?
- N-are nici un interes.
- Ivaşcu?
- E prea mic.
- De statură? Atunci Catone, e mai înaltă.
- E văzduhistă! Scrie tu. Nu te lauzi că faci tu dreptate, că ai apărat-o, cu ani în urmă, pe Doina Cornea? Scrie şi despre asta.
- Cu alte cuvinte a căzut măgăreaţa pe mine. Iţi iau un interviu. Acum pe loc.
- Adică vrei să scoţi castanele din foc cu mâna mea? Aşa ceva nu-mi place.

Ne-am ciorovăit mult şi am constatat ceva ciudat: Toca care, pe scenă, în montările sale, are mult curaj artistic, în viaţa diurnă, se codeşte. să-l atace pe un demagog, compromis de „limbile" pe care le trăgea regimului comunist. Dar n-am să renunţ.

07. 01. Am aflat, târziu, că la sfârşitul anului trecut, pe 23 Decembrie, s-a stins din viaţă la Santa Monica în California **Jan Kott,** cel care ne-a amintit că Shakespeare e contemporanul nostru. Dacă până acum nu ştiam decât foarte puţine lucruri despre el, acum ziarele au publicat date cu totul şi cu totul spectaculoase din biografia sa sinuasă. Le reproduc, dar nu cu scopul de ai micşora personalitea, ci din contră, de a revela un destin în care conştiinţa s-a trezit la timp.

Era născut în 1914 la Varşovia, dintr-o familie de evrei, dar a fost botezat în Biserica Catolică, la vârsta de cinci ani. Adolescent, a devenit comunist în anii '30. A luat parte la apărarea Varşoviei, după care petrece anii de război în Uniunea Sovietică, unde s-a alăturat Armatei Populare comuniste. A scris nenumărate laude despre Stalin, n-au uitat să-i amintească criticii. A publicat chiar şi un manifest cu privire la rolul teatrului, intitulat "Pentru un teatru demn al timpurilor noastre", în care a cerut o nouă subordonare a teatrului faţă de partid şi ideologia sa. Dar după moartea lui Stalin şi-a reconsiderat poziţia, a renunţat la calitatea de membru al partidului comunist, devenind un critic al societăţii comuniste, iar- în 1965 a emigrat în SUA şi acolo a rămas.

Lui, ca şi altora ca el, atraşi în tinereţe de ideologia marxisto-comunistă, i se poate foarte bine atribui titlul cărţi lui C. Turturică "Nu eşti obligat să mori tâmpit", apărută în 2000, la editura Eminescu... E adevărat, C. Turturică, n-a scris ode să-l preamărească pe Stalin, dar în cartea sa a avut curajul să se demaşte atât pe sine, cât şi multele din "mizeriile" regimului comunist. I se poate imputa faptul că l-a apucat târziu frica că o să "moară tâmpit", după

zece ani de la Revoluţie, dar, vorba proverbului: “Mai bine mai târziu decât niciodată” Sau: “Mai bine să-ţi găureşti papucii, decât să-i ţii înveliţi”
Revenind la Jan Kott, nu mă pot abține să nu notez afirmația unui coleg care a declarat că **pe el îl doare-n cot de moartea lui Jan Kott!**
”Shakespeare contemporanul nostru”, apărută la Varșovia în 1962, la Londra în 1967 și la București în 1969, a revoluționat total spectacologia shakesperiană. Comentariile și considerațiile sale despre Hamlet, Visul unei nopți de vară, Regele Lear, dar mai ales despre piesele istorice, (capitolul Regii) au uimit pur și simplu lumea teatrală, iar sintagma ”Marele Mecanism”, cu care explică multe din paradoxurile pieselor istorice, au făcut vâlvă și au fost adoptate cu entuziasm de majoritatea comentatorilor pieselor Shakesperiene, dar mai ales de regizorii de renume mondial ca Peter Brook și Peter Hall. Nu exagerez deloc când scriu că am recitit acum cartea, (după 30 de ani) cu sufletul la gură, cum se spune, ca pe un roman polițist. Dar mai ales ca ceva unic, cu mintea de acum.
08. 01 Azi noapte la ”Marius Tucă Show”, Sorin Ovidiu Vântu. Ora 22.07. Transmisie din alt studio de cât cel al Antenei 1. De ce? Mister. Tucă emoționat la culme, frizură cu breton, păr din ce în ce mai rar, vrând să-l imite pe celebrul Lary King… în cămașă grena, cu bretele albe. Sorin O. Vântu - costum negru, cravată, guler alb. Tucă începe tare. Acuzații de asasinare a unor ziariști … Sov își cere scuze pentru dicția defectuoasă, cauzată de dantură și demontează, aparent calm, acuzațiile care i se aduc, învinuindu-l, la rândul său, pe Marius Tucă de a vrea să judece capitalismul cu ajutorul legilor comuniste….

Până la prima pauză n-am avut mai nimic de aflat, decât că prin mâna lui Vântu au trecut sume de mii și mii de milioane de dolari, sume pe care le pronunța cu o indferență inflexibilă. Susține că profitul lui din afacerea FMI a fost mai mic decât dacă ar fi depus suma, cu care a început toată afacerea, la bancă (cam 27 de mii de euro) și că, din cei 1200 de angajați, pe care îi avea, 46 lucraseră în securitate, că n-a cumpărat personaje politice, n-are asemenea obiceiuri, n-a amenințat pe unii ziariști cu asasinatul, el neavând asemenea apucături… Dimpotrivă el a fost amenițat cu distrugerea ființei sale, de foarte mulți adversari de afaceri…

Personaj, cu câteva clase peste majoritatea excrocilor care au făcut avere peste noapte (bun de studiat, pentru tinerii studenți de la facultățile de teatru). Deși cred că M. Tucă. este un excelent ziarist, nu mă uit cu plăcere la emisiunea respectivă, de când a orchestrat, în urmă cu doi ani, în emisiunea lui, atacul penibil a lui Corneliu Vadim la adresa președintelui Constantinescu, folosindu-se de Rona Harrtner (persoană, după părerea mea instabilă psihic și ahtiată după publicitate)

09.01. Citesc cu întârziere în ”România Literară”, nr. 35, de anul trecut, o cronică pur şi simplu demolatoare a ultimului roman al lui Fănuş Neagu, ”Amantul d-nei Dracula”, semnată de Luminița Marcu. ”Dacă ar fi fost de găsit în acest ultim roman, semnat Fănuş Neagu, cea mai mică urmă de luciditate auctorială sau vreo cît de palidă auto-ironie, poate ar fi fost posibil să ajungem la concluzia că, în mod deliberat, suprarealist, avangardist, scriitorul îşi aruncă în aer propriile premise. Cartea arată în mod evident cum tot ce s-a spus laudativ despre acest autor a fost spus cumva în pofida textelor sale. Acestea nu conţin, în mod concret, decît semnale, virtualităţi a ceea ce acest scriitor ar fi putut să producă dacă... dacă ar fi avut un dram de autocontrol, fără de care un car de talent nu înseamnă nimic”.
Am să citesc neapărat romanul. ”Prostul gust nu vine din materia cu care scriitorul s-a hotărît să lucreze, cititorul român de azi nu se sperie de curve, blasfemii, de cuplul Ceauşescu sau de securiştii libidinoşi, ba chiar aşteaptă cu nerăbdare romanele care să folosească această faună, care a fost sau este una reală; problema e că ieftinătatea suportabilă a unei astfel de lumi e însoţită insuportabil de o concepţie rudimentară asupra literaturii. Ceea ce e deja prea mult”. N-am mai întâlnit afirmaţii negative atât de tranşante…

10.01. Tot de anul trecut: O apariţie stranie. În ultimul timp o serie de cărţi nu mai apar în librării, ci în alte “instituţii”, fundaţii, asociaţii, chioşcuri cu ziare şi chiar la autori acasă. Cazul lui Puşi Dinulescu: la el acasă se găsesc depozitate reeditările majorităţii cărţilor lui. (”Îngerul contabil”, ”Romanul sfintei Mogoşoaia”)
La sediul UNITER am descoperit, apărută în 2000, o carte minunată: **Ursit scenei: Mihai Popescu** de Margareta Andreescu. Un manuscris, programat să apară în 1984, interzis, dar păstrat cu grijă de Viorica Matei, redactorul cărţii - vede lumina tiparului după 16 ani la editura “Teatru Azi”, înfiinţată de d-na Fl. Ichim. Autoarea cărţii, care trăieşte în străinătate, născută în 1924, e absolventă a facultăţii de filozofie şi a lucrat la Ministerul Culturii…
Dacă textul despre unul dintre cei mai mari actori, ai scenei româneşti, se poate bănui, (plin de superlative), mărturiile celor ce l-au cunoscut, ca find un exemplar uman de mare calitate, filmografia şi notele lucrării sunt impresionante. Un destin unic, tragic - a murit la 46 de ani!
L-am văzut jucând în trei spectacole: “Julius Fucik” la teatrul din Giuleşti, “Othelo” şi “Bălcescu” pe scena “Comedia” a Teatrului Naţional. În anii aceia, eram salariat la Teatrul Țăndărică care avea una din săli într-o clădire ulterior demolată, care se găsea în fața Teatrului Odeon de azi și care adăpostea la parter librăria ”Cartea Rusă”. I-am zărit de multe ori silueta solitară travesând pasajul, îndreptându-se spre intrarea actorilor.
Eram nelipsit de la spectacolele Naţionalului, iar Othelo unde el juca alături de Emil Bota, (Othelo), pe Iago, l-am văzut de câteva ori. Student fiind,

încercam să-l imit, recitând celebra replică dată de Iago lui Roderigo, care începea cu "Umpleţi punga" spusă răspicat, cu un uşor accent străin, ca un exerciţiu de declamaţie. Puteam să declam oricum pentru că majoritatea colegilor mei, fiind foarte tineri, nu-l văzuseră niciodată jucând. Doar maestrul Ghelerter, care lucrase cu el Romeo, în spectaolul "Romeo şi Julieta", dădea dojenitor din cap. Desigur că într-o carte despre o mare personalitate autentică apar tot felul de amănunte, unele de-adreptul amuzante: prima lui soţie, Erika Pelikowski, era convinsă că poate juca rolul lui Mitrea Cocor în filmul a cărui producţie se pregătea în anii aceia. L-a jucat Septimiu Sever cu cinci ani mai tânăr. Dar soţia avea o scuză. Era femeie şi era sigur îndrăgostită de el. Dar nu numai ea. Toţi cei ce l-au cunoscut vorbasc despre el ca despre o personalitate cu totul şi cu totul ieşită din comun. Iurie Darie l-a avut profesor un an de zile la Institutul de Cinematografie şi mi-a spus ceva ce nu se mai poate comenta: Era fascinant, era incredibil! Ți se părea că nu e viu, că e o plăsmuire!

11. 01. Greu la deal cu… calculatorul. Ar trebui să mă înscriu la un curs, la o scoală. Să învăț temeinic. De învățat după cărți pare foarte ușor dar când trec la practică mă lovesc de lucruri insumortabile. Mai rău ca problemele de matematică și de algebră din scoală.... Oare să fi avut dreptate Lenin când îndemna proletariatul să învețe și iar să învețe?

12. 01. Aflu din ziare, că în România va lua fiinţă, (sau deja a luat), cu aprobarea Guvernului Adrian Năstase, un comitet de coordonare a manifestărilor dedicate împlinirii a 150 de ani de la naşterea lui I.L. Caragiale. Se vor relua oare vechile aserțiuni despre demascarea societății burghezo-moșierești, care l-au silit să se exileze de genul: "Atitudinea critică a lui Caragiale, oglindește nemulțumirea maselor de milioane de dezmoșteniți"? Ca elev și apoi ca student am avut la dispoziție toată bibliografia proletcultistă a vremii, pe care a trebuit să o studiez și de ale cărei idei sunt încă îmbibat. Îdeile despre Caragiale din studiul lui Silvian Iosifescu, din articolele lui I.Vitner, Traian Șelmaru, Vicu Mândra și ale altor articleri ai vremii sălășuiesc încă în mine. A fost o luptă crâncenă până când am reușit să mă debarasez de ele, ajutat de capitolul despre Caragiale din Istoria lit. Rom. a lui G. Călinescu, precum și de cartea și articolele lui Șerban Cioculescu despre Caragiale*.

Acum critica și-a reconsiderat ideile, și-a reciclat la alt nivel aseţiunile Deja a apărut noi studii cu o altă abordare a fenomenului Caragiale: studiul lui Florin Manolescu, "Caragiale și Caragiale"* din 1983 și capitolul din

Dicționarul Scriitorilor Români* scris tot de Fl. Manolescu, precum și cartea lui Marin Bucur* din 1989, fac parte din această acțiune. La fel, studiul introductiv al lui Dan C. Mihăilescu*, din ediția îngrijită de Marcel Duță, din 1999, precum și ediția din noua colecţie de "Opere", de care se îngrijeşte Academia Română, în două volume tip Pleiade (hîrtie biblie), unde e cuprinsă întreaga operă, alcătuită de Stancu Ilin, Nicolae Bârna, Constantin Hîrlav. Răsfoindu-o la repezeală și cu greutate, din cauza subțirimi filelor, am constatat că, în primul volum, e reprodusă toată dramaturgia şi versurile, şi, în al doilea, proza literară. Însă comentatori avizați reclamă lipsa corespondenței. Trebuia să existe un…însă! Și eu am un…însă. E teribilă, e grea, excelentă, grozavă, bibliofilă **însă**… e prea scumpă. (1)

13. 01. Aflu de abia acum, prin telegraful fără fir - Melania Ursu, Sandu Lazăr - că la Cluj, anul trecut, în luna Decembrie, a avut loc la Teatrul Național premiera piesei ”Logondinice aterizează” de Marc Camoletti, piesă care, în urmă cu ani, s-a numit “Boening, Boening”. Regizor și interpret principal: Florin Piersic. În distribuție: Melania Ursu, Maria Seleș, Petre Băcioiu, Vasilica Stamatin, Eva Ivanca. Am văzut piesa pe scena teatrului C. Tănase acum 20 de ani și mai bine. Aflată la graniţa teatrului bulevardier, comedia a făcut o strălucită carieră internaţională, din 1960 încoace. Actor charismatic, Florin Piersic se află aici într-o dublă ipostază de regizor şi interpret al rolului principal. Mi s-a transmis că e un spectacol cu succes de public nebun, fantastic și că lumea se omoară să obțină bilete. Au făcut deja un turneu în Germania, care s-a soldat cu un scandal la… împărțirea banilor! (*scandal inerent în orice întreprindere la care participă actorii, unde orgoliul ”abureşte” minţile: Îmi amintesc de o întâmplare petrecută cu ani în urmă la o ”şuşă”la Sala Polivalentă la care participam şi eu. Era la sfârşitul spectacolului. Mai erau două numere: al lui Puiu Călinescu şi al lui Ştefan Bănică. Dar înainte de a intra în scenă Puiu Călinescu l-a întrebat pe regizorul tehnic al spectacolului ce sumă primeşte Ştefan Bănică şi aflând că este remunerat cu una mai mare decât primea el, a intrat în scenă ”opărit” şi...n-a mai ieşit timp de jumătate de oră, debitând tot repertoriu de glume de care dispunea obţinând ropote de aplauze. Urmarea a fost că Ştefan Bănică a intrat în scenă, a cântat marele lui succes ”Gioconda se mărită” şi a ieşit doar cu câteva aplauze leşinate*...)

Ca să evităm ”neînțelegerile” de acest gen la spectacolul cu ”Canapea”, ca și la cel pentru copii, am hotărât ca onorariile să fie egale.

19. 01. Ieri s-a produs o reeditate în plan real a unei acțiuni de ficțiune. Un fapt imposibil în mod normal. S-a dat istoria înapoi cu peste o sută de ani și s-a amestecat ficțiunea cu realitatea. Incredibil! Şi totuşi s-a reusit. Fapta a avut loc: Un om a fost înşfăcat de poliţişti, în plină stradă, băgat într-o dubă şi dus la “hârdăul lui Petrache”. Pardon, la poliţie. Hârdăul lui Petrache era

pe vremea lui Caragiale. Acolo la dus Pristanda pe Caţavencu, după ce l-a arestat, la ordinul prefectului Tipătescu, pentru că ameniţa că va face public o scrisoare de amor a d-nei Zoe Trahanache către iubitul ei, prefectul Tipătescu, în piesa "O scrisoare pierdută". Ieri ziaristul Mugur Ciuvică a fost ridicat de pe stradă de poliţie, la ordinul primului ministru Adrian Năstase, pentru că a aflat că a postat pe calculatorul său personal un material numit "Armaghedon". Textul "Armaghedonului" dezvăluia, nu o legătură amoroasă a primului ministru cu vreo subalternă, ci fapte de corupţie ale guvernanţilor. Dar "O scrisoare pierdută" este o piesă de teatru, adică o ficţiune, care doar imita realitatea. Ieri, ficțiunea a fost imitată. Mugur Ciuvică a fost "umflat", real, de poliţişti, al căror nume nu ni se dezvăluie. Nu ni se spune nici cine a fost Pristanda-ul care l-a băgat pe ziarist la hârdăul lui...Năstase.

Personajul Caţavencu ştim cine era şi ce vrut: considerat prototipul arivistului, era, în cele din urmă o ficţiune, care trăeşte doar pe hârtie şi poate fi întâlnit numai pe scenele teatrelor, unde declară că vrea mandatul de deputat. M. Ciuvică e un ziarist, real, trăieşte, e contemporan cu noi şi ca orice ziarist cinstit vrea dreptate şi luptă cu armele lui împotriva ilegalităţilor guvernului şi a corupţiei. D-l Adrian Năstase e un politician tânăr, şcolit, autor multor volume, unul chiar de umor, care pozează în democrat, dar care, în ascuns, îl imită pe înaintaşul său, din piesa lui Caragiale.

25. 01. L-am întâlnit pe stradă pe scriitorul Marius Tupan, care m-a invitat la redacţia revistei "Luceafărul". (în spatele casei Vernescu). Îl cunoşteam puţin. E un bărbat înalt, cu părul grizonat, semănând a actor american, care trezeşte simpatie la prima vedere. Pretindea că mă cunoaşte bine. I se povestise întâmplarea de la Radio, cu piesa sa "Crucea de argint", care, înainte de imprimare, a fost refuzată de Albulescu, Dorina Lazăr şi Virgil Ogăşanu, pe motiv că nu o înţeleg, deşi era o piesă foarte simplă. În final, datorită sugestiei pe care i-am dat-o regizorului Dan Puican, de a schimba interpreţii, piesa s-a înregistrat cu succes.

Ştiam de vechea revistă "Luceafărul", unde şi-au făcut debutul foarte mulţi tineri. Ultimul redactor sef, contestat vehement de foarte mulți scriitori, a fost poetul Dan Fruntelată. După Revoluţie, revista și-a încetat apariția, la intervenția discreționară a lui Mircea Dinescu. Dar am aflat că există o nouă revistă cu acelaş nume, tot a Uniunii Scriitorilor, dar de fapt, e a unei fundaţii particulare, al cărei preşedinte e Marius Tupan!

Cu ocazia asta am mai aflat că editura revistei (are şi editură), a tipărit o carte mamut: **Istoria Literaturii române** (2 volume, 2600 de pagini: fiecare volum 1300 pg.). Autor: Marian Popa. Am cumpărat-o, deşi costă mult. Tupan m-a invitat să colaborez cu o povestire din lumea teatrului, la un Almanah pe care fundaţia respectivă îl va edita. Mă gândesc să-i dau micul

roman foileton, **Lulu,** la care am lucrat cu încăpățânare, extragându-o din mai multe pagini din Jurnalul la care scriu de zor și neîncetat de atâția ani (din 1971), fără vreo speranţă de a fi publicat. Am scris materialul pe calculator şi l-am **printat,** operație de care am fost foarte mândru. Materialul **printat** a fost însă, lamentabil. Lipseau diacriticile în anumite pasaje...Lui Marius Tupan care e un entuziast i-a plăcut, textul, dar mi-a recomandat să-l rescriu și să-l repaginez și neapărat să folosesc diacriticile. Nu se poate fără diacritice... Parcă eu vreau să scriu fără diacritice, fir-ar ale dracului de diacritice, care dispar când îmi e lumea mai dragă.
- Cine a scris articolul pe calculator, m-a întrebat el, pentru că e de beleaua lumii. Dacă l-ai scris d-ta trebuie să mai înveți...Cu calculatorul nu merge , așa după ureche. Trebuie să te pui serios cu burta pe carte.
- D-ta te-ai pus cu burta pe carte, ai învățat? ?
- N-am avut nevoie pentru că am angajată o specialistă în calculatoare, care face și revista. N-am timp să moșmondesc eu la calculator.
El personal are o rubrică în revistă în care consemnează acid multe evenimente. Revista arată bine.

27. 01. Şedinţă! Deunăzi, deşi sunt pensionat, am fost invitat la o sedinţă a grupei de actori, de Dan Vasiliu, directorul teatrului. Invitaţia se termina cu "dacă am plăcere". Am rămas mirat. Adică de ce să merg la o şedinţă? N-am fost la atâta şedinţe? Nu mi-a ajuns? Dar luând de bună invitaţia "dacă am plăcere", mi-am zis că, în fond, de ce să nu am plăcere? Și m-am dus!
Am stat, am jucat în teatrul de Comedie atâţia ani, din plăcere. Nu m-a obligat nimeni. E adevărat, am participat la sute de şedinţe. Dacă nu exagerez, poate chiar mii. Nu toate plăcute. Cred că n-am lipsit la niciuna. Aşa că ce mai conta una în plus? Nu era o şedinţă cu zarzavagii sau cu muncitori de pe şantiere. Era o şedinţă cu actori, intelectuali, creatori, oameni de spirit, chiar dacă unii au un clonţ mai ascuţit, chiar dacă unii practică arta liguşirii directorului, iar alţi sunt bântuiţi de demagogie. Şi dacă m-ar fi chemat să fac curăţenie în teatru, tot m-aş fi dus. În fond, în teatru, totul se face cu plăcere. Sau aşa ar trebui să fie. N-o mai lungesc, una peste alta, m-am dus. N-am regretat. Au fost prezenti toţi. Sau aproape toţi. Pe vremuri, la şedinţe, doi oameni lipseau regulat: Vasilica Tastaman şi Rucăreanu. Intrase într-un fel de obişnuinţă. Acum se părea că toţi sunt prezenţi şi atunci, mi-a trecut aşa prin scăfârlie, că trebuie să se discute ceva important. Că şedinţa avea o miză.
Secretul ei s-a arătat mult mai târziu, după rotocoale retorice despre repertoriul teatrului, despre o anumită disciplină, despre faptul că publicul se împuţinează, despre televiziunea care ne face o concurenţă neloială, despre salarii care sunt mici şi iarăşi despre repertoriu, care este bun, dar este de belea și ar trebuii să fie şi mai bun… Începusem să mă plictisesc, astea

www.cimec.ro

fiind, în general, subiectele şi tonul tuturor şedinţelor. Deodată însă Mihăiţă s-a ridicat şi a afirmat răspicat că, de toate deficienţele arătate, nimeni nu este vinovat decât directorul, care ar trebuie să facă şi să dreagă, adică să stimuleze, să impulsioneze, să dinamizeze, să aducă sponsori, să aducă pe scenă marile comedii, nu piesuţe, mari regizorii, nu de mâna a doua, etc…
Firesc, atmosfera s-a dezlănţuit. Ca un zăgaz care s-a rupt, au vorbit aproape toţi. Dar mai vehementi au fost Adina Popescu, Virginica Mirea, Florin Anton… Aceştia afirmau că nimic din activitatea directorului nu-i mulţumeşte. Şi nu numai pe ei, dar nici pe ceilalţi. Nimic din ce-a făcut până acum directorul, nu era la nivel european, teatrul este intrat într-un con de umbră, regizorii importanţi ocolesc Teatrul de Comedie. Nici ziariştii nu vin la premiere, iar de turnee în străinătate, ne-am lins pe bot de ele şi, probabil, în curând, până şi publicul ne va părăsi. Fiindcă lipseşte un élan spontan, un avânt tineresc. Totul este bătrânicios, vetust, neinteresnt…
Cam astea erau, în esenţă, ideile pe care le exprimau - mai făţiş, mai abscons, sau direct, răspicat, majoritatea vorbitorilor…
Colegii mei, care nu se pensionaseră, care mai erau în teatru, tăceau. Eu, deasemenea. Ce rost avea să mai vorbesc? Acum teatrul era al lor. Dan Vasiliu a zâmbit, a aruncat în dreapta şi-n stânga priviri prietenești, nu s-a enervat şi a citit o listă de comedii celebre, pe care se va strădui să le traducă în spectacole interesante, dar nu va putea să-şi ducă la bun sfîrşit planul, dacă nu va fi ajutat, cu bunăvoinţă, cu sinceritate şi cu prietenie de întreg colectivul teatrului…
...Şi, până la urmă, mai toţi s-au uitat la ceas… Timpul se scursese repede! Zarurile fuseseră aruncate, mărul discordiei fusese plasat... aşa că s-a hotărât să se mai facă o şedinţă şi un grup de lucru, care să dezbată repertoriul și probleme puse pe tapet de vorbitori, dar şi alte probleme legate de teatru și de evoluția lui ulterioară care acum este în regres... Şi ne-am despărţit…
Ședința s-a ținut în sala de repetiții de la etajul întâi, unde mi-am petrecut atâtea ore, atâtea zile, timp de peste 30 de ani, deschizând și închizând dulapul cu cărți, care mi-a produs multe bucurii și m-a ajutat să-mi cunosc mai bine colegii, care, acum, nu mai există: A fost desfăcut și zace pe undeva prin podul teatrului și spre disperarea mea nu am nici o fotografie cu el…Nu mai există dulapul, dar și o parte din colegi...
Am trecut apoi prin fața cabinelor în care mă machiam, mă îmbrăcam, uneori ajutat de cabiniere, alteori așteptând cu emoție gongul care dădea semnalul începerii spectacolului, alături de Șeptilici, de Lulu, de Amza, de Fane, de Consuela, de Lilian Țicău și alții care au plecat spre alte zări, fără să mă apuce melancolia. Ciudat însă. Parcă nu eu aș fi fost cel care a urcat scările de la maezanin, unde se află cabina cu nr. 14, sau cele de la etajul întâi, de la cabina 6, ci altă persoană. Într-adevăr eram altul. Eram tânăr și

www.cimec.ro

plin de élan. Iubeam teatrul, scena, piesele, spectacolul, colegii și nu precupețeam nici un efort…Acum sunt... pensionar dar elanul nu mi s-a diminuat. Încă mai vreau să mai fac teatru pentru că...altceva nu știu...
Am aceleați gânduri și îndemnuri ca la început de carieră care nu m-au părăsit nici o clipă...
Am coborât la parter și, trecând prin micul spațiu, așa zis de regrupare, am deschis ușa grea, de metal și am pătrus în semi-întunericul scenei. Am fost oprit însă, brusc, de un necunoscut, care îmi făcea, disperat, semne, să nu fac cumva zgomot, că se repetă…
Am făcut cale întoarsă, auzind în urma mea comentarii:
- Cine era tipul care a ieșit ?
- Dracu știe. E debandadă! Pătrund în scenă tot felul de neaveniți!
Am trecut, fluerând, cum se zice, prin fața avizierului, prin fața căruia 30 de ani îmi aținteam privirile avide, emoționate, să aflu în ce piesă mai eram distribuit. Dar care, acum, nu mă mai interesa de loc. Apoi, prin gangul de la intrare, pe care l-am parcurs de zeci de mii de ori şi am ieşit în stradă. În faţa ochilor mi s-a arătat biserica cu hramul Sfântului Dumitru, sub patronajul şi oblăduirea căruia am parcurs toți ani pe care i-am avut la dispoziție, deși, din varii motive, mi-am găsit în pseudonimul Candid, un alter ego.
Văzând turla bisericii m-am înviorat. Am considerat că e un dar de la cel de sus să trec zilnic, atâția ani, pe lângă biserica cu hramul sfântului Dumitru. Sub presiunea unui gând ascuns am am fotografiat intrarea în Teatru. Nu a spectatorilor ci a actorilor...

Prin această intrare am păşit fericit 30 de ani bătuți pe muchie. La prima vedere pare un hău, un abis, sau mai curând un labirint construit nu de Dedal ci un monstru mai înfricoşetor, **Timpul,** în care dacă intri te poți pierde, poți dispărea, sau din contră asemenea lui Tezeu poți ieşi învigător, dacă există o Ariadnă să te salveze. Mulți au intrat, puțini au mai ieşit…pentru că Ariadna de multe ori ori nu era atentă ori şoma…ori era plecată în deplasare. Sau era ”sechestrată” de anumite persoane. Nu m-a preocupat ”mitologia, nici futurogia și în urmă cu 30 de ani am pătruns, cu încredere pe respectiva intrare, fără să mă gândesc cum am să ies…Mi-am făcut doar datoria, față de cei care m-au învățat și m-au ajutat să o fac, fapt pentru care le port recunoștință veşnică.

29. 01. Am cititit pe nerăsuflate cele două volume ale **Istoriei literaturii române** ale lui Marian Popa. Sunt pagini, capitole întregi, care se citesc ca şi

un roman poliţist. Se găsesc fişe cu fapte, biografii, care, se pare, au ajuns la autor prin filiere suspecte. Sunt supiciuni că ar proveni din unele dosare al securităţii, la care autorul a avut, se pare, acces nelimitat. Cei mai mari poeţi contemporani, catalogaţi drept geniali, sunt: A. Păunescu şi C. Vadim Tudor! Aprecieri ditirambice, encomiastice. Unele aiuritoare. **Marian Popa** (n. 15. 09. 1938), autorul "Comicologiei", a tipărit în 1977, la editura Albatros, o primă istorie a literaturii române, sub formă de dicţionar. Acolo a întocmit o fişă chiar despre el, cu o biografie de scriitor american: fiul unei spălătorese, elev la o scoală tehnică, manipulant de materiale, macaragiu, frezor, rabotor, student, lector la o catedră de literatură comparată şi, însfârşit cercetător, (cu o bursă), la un institut din Stuttgart!

30. 01. "*Acum cinzeci de ani la Ploiești. Frig, ninge, viscolește. O femeie săracă, într-o odaie fără foc, se chinuiește nemâncată, pe o saltea de paie…Vântul vâjâie afară, nenorocita femeie se svârcolește înăuntru de dureri grozave…Și toată noaptea o duce așa. De-abia către ziuă se ușurează…Naște un copil fără noroc…ei bine, copilul sunt eu…*" (*din "*Viața lui I. L. Caragiale" de Șerban Cioculescu: momente inedite povestite de Al. Vlahuță).

Desigur, e un bun exercițiu de imaginație pentru nenea Iancu. Pentru că te poți întreba, cum și-o fi dat seama copilul nenăscut că mamă-sa era nemâncată și, odată născut. să realizeze că salteaua pe care stătea maică-sa era de paie? De unde știa fătul că trebuie, ar fi necesar o saltea de puf? Sau măcar una cu zegras în ea? (2)

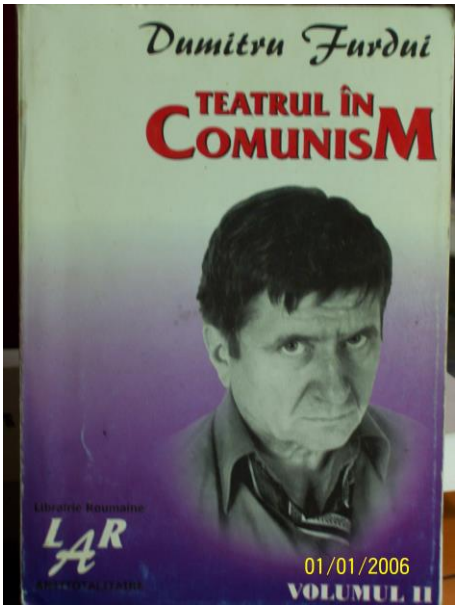

31. 01. Ecouri din anul trecut... pe care nu sunt sigur că le-am notat. Deși nu mai am standul de cărți, deși faimosul dulap în care îmi țineam cărțile a fost dezafectat, am continuat să mă ocup de cărți. Am rămas cu obiceiul ăsta. Mai bine zis cu năravul de a nota gânduri despre cărțile pe care le-am citit și nu mă pot opri să nu notez despre o carte apărută, de fapt anul trecut. O carte teribilă, după părerea mea. O carte document; "Teatru în Comunism" a lui Dumitru Furdui. Târziu am descoperit-o. Două volume, 800 de pagini, adevărată istorie a teatrului românesc, din perioada cât a stat în ţară. Privită la început cu mefienţă, înfrângându-mi neîncrederea am descoperit la lectură o carte captivantă. Prima întrebare care şi-o poate pune orice om care l-a cunoscut pe autor, pe năbădăiosul, pe talentatul, pe beţivul Mitică Furdui, devenit chiar personaj romanesc, într-o carte a lui Fănuș

www.cimec.ro

Neagu, e aceia de mirare: Cum şi când a avut timp să scrie atâtea pagini, el care trecea drept un superficial, dedat plăceriilor imediate.
Iată un paradox veritabil. Oamenii care l-au cunoscut în scurta perioadă pe care a traversat-o la Paris, povestesc că se "cuminţise", Adică nu mai bea. E oare posibil? Se dovedeşte fezabil. Asta se vede şi din concentraţia maximă de adevăr din paginile cărţi care, mărturiseşte autorul, au fost scrise numai din memorie. N-am motive să nu-l cred. Pagini acide, vitriolante despre demagogii vremi: Niki Atanasiu, Dinu Săraru, Dina Cocea, dar şi despre personalităţi despre care până acum n-am auzit lucruri negative - Liviu Ciulei, Marcel Anghelescu - sau despre informatori notorii ai securităţi ca Ludovic Antal. Imaginea pe care ne-o dă din interior, e că teatrul românesc a fost mai exact, o cloacă stăpinită de arivişti şi demagogi.
Moartea s-a abătut asupra lui ca un trăznet. O moarte stupidă. Avea 62 de ani. Era dotat cu plurale însuşiri şi o bogată gamă de valenţe artistice. Ca autor este un bun şi nervos povestitor, cu o memorie fenomenală, preocupat în primul rând de adevăr. Mărturiseşte că a scris numai şi numai din memorie, fără notiţe şi alte elemente ajutătoare…Întradevăr avea pe scenă mult umor, uneori umor tragic, care se transpune şi în carte, care, până la urmă e un fel de testament. Nimeni până la el n-a ridicat vălul edulcorat aruncat peste teatrul românesc în anii comunismului…
Relatează cu detaşare întâmplări, situaţii, scene dure despre potentaţii vremii, (ca aceia, sinistră, despre moartea lui Niky Atanasiu), despre colegi, despre prieteni, despre care credea că îi sunt sinceri prieteni şi se dovedeau a fi laşi (Leopoldina Bălănuţă), despre arivişti mincinoşi, despre multe întâmplări reale, destul de dureroase pentru el, pe care le-a străbătut cu capul sus şi de multe ori senin, alteori beat…Aproape fiecare pagină aduce la lumină, o epopeie, ca şi cum ar fi transpusă cinematografic, el fiind un erou controversat, totuşi un erou care are curajul să-şi recunoască înfrângerile…O carte care, în acelaş timp, pur şi simplu, mă umileşte prin calitatea informaţiei şi prin curajul de a spune adevărul despre o anumită epocă, deşi mult mai târziu şi de la distanţă de mii de kilometri.
Concomitent, mă simt încurajat ca prin modestele mele notaţii să mă apropii de performanţa sa… Avea în plan să scrie: "Teatru în capitalism", dar timpul nu i-a mai dat răgaz… Parafrazând un vechi epitaf (al lui Til Buhoglindă), se poate spune: "Dacă Furdui, la Paris, are mormânt, e semn că el trăit-a pe acest pământ". Dumnezeu să-l odihnească!
01. 02. Curs valutar: ! dolar SUA: 3.2120 : 1 euro: 27636.
03. 02. Anul Caragiale, a început de la…începutul anului: 150 de ani de la naștere. De mai mult timp, pe esplanada din fața Teatrului Național, a apărut un grup statuar cu personaje care se vor a fi Caragialiene, operă a sculptorul Bolborea, pregătit, probabil, pentru această ocazie. Trecătorii se

uită nedumeriți, unii înjurând, în gând sau vocal, iar alții privind indiferenți…Am văzut pe mulți scuipând a lehamite… Ansamblul realizat de sculptor reprezintă, stilizat, câteva personaje din opera lui Caragiale, respectiv Mița, Veta, Ziţa, Farfuridi, Brânzovenescu, Cetățeanul turmentat, Goe, Zoe, Mam'Mare, Chiriac, Rică

Venturiano,Mamița, Trahanache, Cațavencu si Pristanda. Lateral se află statuia lui Ion Luca Caragiale. Scluptorul a câstigat, anul trecu, concursul inițiat de primarie pentru realizarea unui monument dedicat marelui scriitor si imediat a început lucrările. Personajele sunt turnate in bronz, fiecare are o înălțime de aproximativ patru metri și sunt așezate pe o platformă, într-un fel de cub sau patrulater. Presa speculează că onorariul d-lui Bolborea s-ar fi ridicat la suma de cinci milioane de lei, din care drepturile de autor ar fi cam două milioane, însă artistul nu a confirmat cifra. O fi mult, o fi puțin pentru o lucrare enormă, care cântarește peste 16 tone? Trei dintre personaje au figura actorilor care vor rămâne în amintirile publicului drept cei mai importanţi interpreţi ai rolurilor respective: Radu Beligan, pentru inegalabilul său Rică Venturiano, Alex Giugaru, atât de convingătorul Trahanache, şi Ion Chelaru, servilul Pristanda, pe care l-a jucat în urmă cu ani pe scena Teatrului Mic în regia lui Silviu Purcărete. Prezent la manifestare, Ion Chealru, a mărturisit: "Sunt mulţumit, onorat, fericit că nepoţii nepoţilor mei vor spune, trecând prin faţa Teatrului Naţional, uite-l pe bunicu' !" Dacă-l va recunoaște!

Interesantă e și soarta statuii lui nenea Iancu (sculptor Baraschi), care a fost plimbată de acolo, până colo, ca moaștele sfintei Filofteia. Mai întâi a apărut prin 1970 în curtea

clădirii din strada Luigi Cazzavilan, care adăpostea editura Cartea Românească, dar, după Decembrie 89, odată cu editura, a dispărut și statuia, ca să apară, neașteptat, în scuarul din strada Maria Rosetti, aproape de strada I. L.Caragiale (fostă Rotarilor), unde, la numărul 23, se știe, a locuit, în anii 1901-1902, cu chirie, nenea Iancu. Statuia după ce a privegheat, pasager, un mic spectacol, al ifatigabilei mele colege Rodica Mandache, intitulat: ”Doamnele d-luiCaragiale”, a fost dusă în fața teatrului Național.

Dar de această statuie se leagă o poveste care, nu se mai știe dacă e adevărată sau nu. Dar cum lui nenea Iancu, de multe ori îi plăcea să înșire povești, o deșir și eu. Se zice, și dacă nu s-ar zice, nu s-ar auzi nimic, că ea, statuia, inițial, n-ar fi aparținut lu nenea Iancu, ci lui V. I. Lenin. Sculptorul a prezentat-o la concursul inițiat în 1956, dar a ieșit câștigătoare statuia lui Boris Caragea, care a fost instalată în fața Casei Scânteii. Dar Baraschi a înțeles să-și valorifice lucrarea, schimbând doar capul pleșuv al lui Lenin cu capul lui nenea Iancu cu…pălărie!

După statui, **Cărți**: Florin Manolescu: ”Caragiale și Caragiale; Jocuri cu mai multe strategii”*; Dorina Grăsoiu: ”Caragiale în presa vremii”*; I. Vartic: ”Clanul Caragiale”* Sunt execeze intelectuale interesante, dar nu au valoarea de document ale cărților lui Șerban Cioculescu* sau a lui Marin Bucur*. Sau ca cea a Georgetei Ene*, **Caragiale la Berlin,** apărută în 1992, cu o ipoteză tulburătoare, teribilă: Caragiale ar fi fost la Berlin nu în exil, ci într-o misiune ocultă, sub acoperire, trimis de Take Ionescu. Nu înțeleg de ce cărțile astea nu se reeditează. Apoi filme documentare la Tv și câte un filmuleț de câteva minute, cu câte o replică rămasă ca prototip, ca model pe care generații de-arândul s-au obișnuit să le pronunțe dealungul aniilor ca și cum ne-ar aparține: **C esti Copil!**

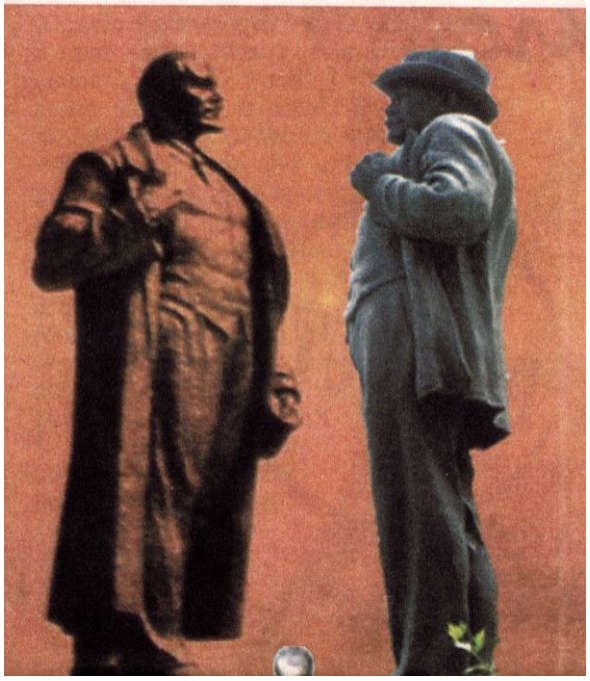

Filmul lui L. Pintilie, ”De ce trag clopotele Mitică”, interzis în anii 80, de Ceaușescu, a cărui premieră a avut de-abia după evenimentele din Decembrie 89, s-a bucurat de zeci de cronici entuziaste, altele mai puțin entuziaste și altele…revoltător de critice. Programat cu insistență, pe mai multe canale TV, a început să obosească... Povestea realizării filmului ar putea fi subiectul unui viitor film, despre felul cum se lupta un creator cu cenzura comunistă.

Revers: portretul dramaturgului Ion Luca Caragiale. Inscripţia "150 ANI DE LA NASTEREA LUI ION LUCA CARAGIALE", despărţită de un ornament romboidal, este gravată circular. De o parte şi de alta a portretului marelui dramaturg, figurează anul naşterii 1852 şi cel al trecerii în nefiinţă 1912.

Medalie aniversară scoasă de BNR.

Dincolo de articolele ocazionale, cu ton festiv, am citit și o luare de poziție contra. Se putea oare altfel: În ”Convorbiri literare”, într-un interviu, semnat de Marian Popa. Dar, față de articolele lui N. Davidescu* din epocă, care îl cataloga pe nenea Iancu drept ”măscărici literar”, colecționar de beți̦vi, de hoți, de curve, de escroci, de mincinoși și de proști încornorați, aserțiunile lui M. Popa par a fi niște pișcături de ţânţar. (4)

05. 02. **Prima lecție**. Însfârșit m-am înscris la o școală unde sper să învăț tainele calculatorul. Înarmat cu caiet, cu pix și cu...reportofon am așteptat răbdător ca profesorul să-și înceapă expunerea, ca și altădată elevul Stoica în banca unei clase a scolii elementare nr. 39 din Calea Ferentari nr. 2.

Actualul curs este pentru începători. Toți cursanții sunt mai în vârstă ca mine. Este înduioșător să vezi oameni trecuți bine de 70 de ani încercând să se mențină în pas cu vremea...Majoritatea sunt vizibil emoționați ca și cum ar fi venit la o spovedanie sau sfânta împărtășanie de Paști. Și eu am puțin trac: mă gândesc dacă am aptitudini pentru informatică sau dacă nu voi eșua lamentabil. Conferențiarul este și el emoționat. Este foarte tânăr. Sigur, acum își face debutul. Se uită disperat când la asistență, când într-un caiet unde are însemnat planul lecției. A tușit de câteva ori și a vrut să-și înceapă expunerea când a sunat telefonul mobil al unuei cursante.

- Da, scumpa mea, sunt la cursul de calculatoare de care am vorbit. Voi lua notițe, ca să le poți folosi tu, a răspuns o bătrânică de pese 70 de ani siguri.

Conferențiarul a tușit iar de câteva ori demonstrativ, a rugat să se închidă telefoanele mobile cu care erau înarmați mai toți cei prezenți și a vrut să-și înceapă expunerea Dar nici n-a apucat să rostească primul cuvânt că un domn cu părul alb, a ridicat mâna cerând să vorbească.

- Ce doriți, l-a întrebat vizibil enervat conferențiarul

- Vreau să știu ce caut eu aici, a răspuns senin, domnul în cauză, spre amuzamentul tuturor.

Conferențiarul l-a privit câteva clipe năuc, neînțelegând ce vrea să spună, după care, rapid, de frică să nu fie cumva iar întrerupt a decretat: ”Calculatorul este instrumentul de lucru am omului modern de care nu se mai poate dispensa. Prin calculator ajungem la Internet. Care este ultima descoperire tehnologică a omenirii care schimbă....

- Mai încet, mai rar, s-au auzit glasuri enervate, doar suntem oameni în vârstă , nu observați?
-Asta e introducerea. Sunt idei generale pe care sunt sigur că le știți, nu e nevoie să le notați, a explicat profesorul improvizat.
Mai toți ne-am relaxat....După ce am aflat că ne trebuie un *browser* care de obicei e *Internet explorer*...și după deschiderea unor ferestre succesive se ajunge la o bară de instrumente cu multe denumri, nu le mai înșir...(back forward, refrech, home, search, favorites, histeory, mal, print)... după ce executăm clic pe comanda tools, internet Opțion, tastăm în caseta adress, din zona Home page, adresa pagini dorite: www. yahoo. com și executăm clic pe butonul OK. (pare, că ce am scris e pe limba păsărească)
A venit și partea practică care trebuia exersată pe calculatoare existente care erau destul de multe. Calculatoare existau dar nu exista legătură de internet!!!. Școala respectivă omisese lucrul acesta, esențial. Conform teoriei teoriei: tehnica, ca tehnica, dar practica ne omoară!

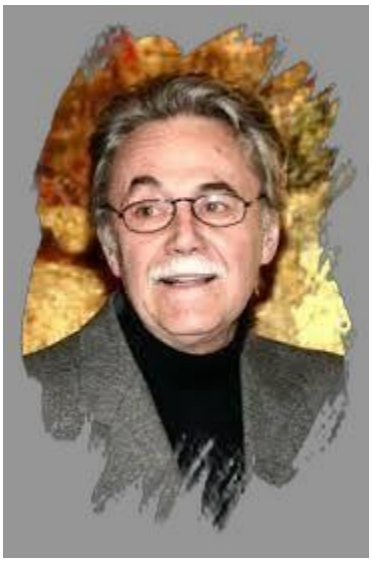

10.02. Discuție teoretică cu Titică. M-a chemat la el acasă. M-am dus. Locuiește de mult timp într-un bloc cu două nivele în str Polonă, unde ani de zile, cu multă vreme în urmă, lunea se țineau niște zaiafeturi teribile. Am sunat la soneria sub care scria **Dumitru Rucăreanu: Actor.**
- Iin int, babagăgă-te, iee dedeschis! am auzit un glas, venit de departe, în care am deslușit timbrul celui care cânta ”Sunt vagabondul vieții mele”, cântec pe care, ulterior, i l-a cedat prietenului său Gigi Dinică. Am pătruns într-un hol, am deschis o altă ușă și am pătruns într-o mare încăpere, care era pe post de sufragerie, în care trona o masă lungă, neagră, în jurul căreia se găseau mai multe scaune… Încăperea am recunoscut-o imediat, din unele filmele regizate de Geo Saizescu, cu subiect orășenesc.
- Șșezi, mi-a spus aceiași voce fermă, dintr-o cameră alăturată, unde am bănuit că era bucătăria.
M-am așezat și, vreme de cîteva minute am privit la masca neagră ca abanosul, din lemn, provenită din Africa sau din talciocurile Pariziene, spânzurată pe peretele din fața mea și de care Titică e foarte mândru.
- Știi cece mi-a făfăcucut Gigigi? m-a întrebat Titică, după ce a apărut brusc cu o sticlă de votcă în mână și cu două pahare.
- Care Gigi? l-am întrebat.
- E uun sisingur Gigigi.
- Acum sunt doi. Mai e și Gigi Becali.

- Eeu vovorbesc dede arti art arti, dede aactotor.
- Ce s-a întâmplat? Te-a făcut iar bou?
- Nunu cocontetează. Ți-am spuspu… zis că iee cacapapabil de didisosocieri. Ei bibine, dede când s-a înînsusurat ne înîntâlninim rarar șișiși ppee aasccuuns. și ddiiscucutăm nunumai liliteratutură. Nevastă-sa îl ține din scurt. Câcând eea sese duduce lala cocoafofor scascapă. Ieieri cece crecrezi căcă mă înîntrerebă?
- Câte grade are votka strong?
- Proprostii! Mă mă înîntrereabă ccee păpărere aam dede **Teteatrul Cruzizimii.** I-am spus că nunu susunt încă edidifififi… lămurit. Șși el m-a făcut bobou. Aavea dredreptatate. Dadacă susunt bobou, l-am înîntrerebat, spune-mi tu cucu cece sese mămănânâncă teateaatrul crucruzizimii. Dadar nunu știștia. Vrerea să-l lălămumuresc eu… Jojooacă înîntr-o pipiesă cacare apaparține Teteatrul Crucruzizimii, și nunu vrea să se ducă aacocolo bobou. Știștiu căcă ăla, Aantoine, a reregizat, pepe vrevremumuri, unun spespectacol uultra realist. A pupus în dédecor hăhălci rereale dede cacarne lala o pipiesa cece se pepetrecea într-o mămăcelărie. Lla Nanațional reregizorul vrea săsă fafacă ceceva sisimimilar. Cece zizici?
- Teatrul Cruzimi se bazează pe…
- Șstiu, sâsânge, totortuturi, mamasochichism, tatantrirism, aam văvăzut lala ”Didiscocovery” .
- Termenul de Teatrul Cruzimii, te rog nu mă-ntrerupe, este o traducere inadecvată din limba franceză. Antoine Artaud a publicat prin 1935 manifestul ”Le Teatre de la Cruaute”… Nu mă întrerupe!... care în românește s-a tradus impropriu prin ”Teatrul Cruzimii”, care te duce spre altă zonă. De fapt s-a vrut să fie un teatru al adevărului, al sentimentelor netrucate, jucate neteatral, nesincer, crud, adevărat, fără psihologism…
- Mm-ai lălămumurit bubuștean. Dede uunde șștii aastea?
– Din cărți, din enciclopedii…
- Știu că ți-a plăcucut ssă răsfoiești o cacarte. Șii mimie mi-a plăplăcut...
- Să bei o votcă, cunosc.
- Aam băbăut dde totoate, acuum nunu mai bbeeau dedecât aapă….
- Relund discuția despre Teatru Cruzimii, Cruaute în franceză înseamnă…
- Nunu mai cocontitinua că vovorba cocoanei Ninineta Gugusti, mi s-a umplut cucurul dede gâgânduri…
Am continuat discuția cam două ceasuri, în timpul cărora n-am mai vorbit despre nimeni altul decât despre neprețuitul lui prieten Gigi Dinică, despre isprăvile lui devenite celebre, când i-a zis maică-si, când îl alinta Gigișor: ”Adică acum ne tutuim!”, despre înfruntările lor verbale de idei, lupta de opinii, când după ce se eliminau mai toate argumentele ”teoretice” se făceau unii pe alții albie de porci, despre serile bahice petrecute împreună, când

aburii alcolului îi făceau să aibă idei aproape geniale, despre panseurile lui Gigi, echivalente după unele aprecieri, cu cele ale marilor moralişti, pe care le auzisem de atâtea ori, dar mai ales despre faptul că din cauza iubiri pe care i-o poartă admite să să fie făcut, bou.
- Aacucum tretrebuie săsă plepleci. Aam tretreabă. Aam o vivizizită…
- Vine Gigi Dinică?
- Rarahat, vivine Spispiss! Cel mamai mare tetenor al roromânilor. Oomul cu cece le mamai mamari suc suc succese inter nana ţiţionale.
L-am lăsat aferat, supra-agitat pregătindu-se pentru vizita altui mare prieten al său, vecinul de vizavi, marele tenor spinto, care extaziase lumea operei cu glasul său, fostul ministru al culturii cu o educaţie sumară, actual director omni potent al Operei de Stat din Capitală, care are mari necazuri cu salariaţii şi sindicaliştii
La sfârşitul întâlnirii biruisem amândoi o striclă de votcă, în urma căreia eram bântuit de o melancolie cleioasă, iar când am ieşit în stradă se înserase dându-mi posibilitatea să observ că timpul în ultima vreme se scurge foarte repede, lumea înaintează cu paşi mari spre alte zone de înţelepciune iar eu am deja 69 de ani, cifră fatidică în mâna sexologilor şi din punct de vedere social bat pasul pe loc în vreme ce colegii mei înaintează vijelios, unii ajunngând directori de teatre, alţii miniştri şi eu nici în Dicţionarul actorilor de film n-am intrat.
18. 02. Iar scandal la Teatrul Nottara. O recenta hotarire judecatorească, definitiva, prin care Vlad Rădescu si Stelian Nistor redevin iarăşi directori, a redeschis mai vechiul conflict - reflectat, la vremea sa, in paginile presei - dintre cei doi manageri şi o parte a colectivului instituţiei. Vlad Rădescu si Stelian Nistor, au fost atunci suspendaţi in urma unor acuzaţii pe baza cărora s-a declanşat un procesul penal. Nedovedite, acuzaţiile par să se fi datorat unor jocuri de interese din interiorul teatrului. In urma amintitei hotaririi judecatoreşti, a fost dată publicităţii o scrisoare adresată Consiliului general al municipiului Bucureşti, personal primarului general al Capitalei, în care este contestată revenirea in functie a celor doi. Scrisoarea, e semnata de 47 de actori si alţi 17 membri ai „Nottara“-ului, reprezentind secretariatul literar, regizoratul tehnic de scena si departamentul administraţie-producţie. Iată scrisoarea: *Colectivul Teatrului „Nottara“, întrunit azi, 17.02.2002, ca urmare a sesizarilor din presă privind revenirea in funcţie, pe baza unei hotărâri judecatoresti definitivă, a foştilor directori Vlad Rădescu şi Stelian Nistor, a hotărât ca - în cazul in care aceştia redevin directori de drept - să inceteze orice activitate în semn de protest. Reamintim că suspendarea lor, acum doi ani, a avut loc in urma unui conflict fără precedent in teatrul românesc şi a unui blocaj managerial, în care a fost angrenat întregul colectiv, fiind traumatizat si umilit public de către aceştia, dovedindu-se*

astfel totala incompatibilitate între colectiv şi cei doi. Este motivul pentru care considerăm ca inacceptabilă revenirea lor în funcţie, mai ales că, teatrul şi-a găsit drumul, sub actuala conducere: sălile sânt pline, urmând să apară doua premiere, pe lângă celelalte trei realizate de la inceputul mandatului noului director. Reamintim că cei doi se află în pragul unui proces penal de luare de mită, urmare a închirierii frauduloase a spaţiilor teatrului, fapt care demonstrează incompatibilitatea lor cu funcţia de directori ai acestui teatru.... In speranţa că veti intelege disperarea intregului colectiv de a-si apara profesia şi bunul renume, recăpătate greu după criza creată de cei doi, vă rugam să luaţi măsurile cuvenite. Colectivul Teatrului „Nottara.

Un manifest, un act singular, nemaiîntâlnit în analele teatrului românesc! La Nottara, doi artişti, altfel oameni simpatici şi talentaţi, au reuşit să capteze ura întregului colectiv, exact ca două personaje malefice din dramaturgie. Se poate scrie o piesă cu ce s-a petrecut în acel teatru. Am admiraţie pentru colectivul, care a reuşit să se unească într-un bloc unitar şi să-i înlăture pe cei doi ”aventurieri”. Unde-s vremurile când directorii numiţi, impuşi de partidul communist erau atotputernici şi intangibili, ca d-na Bulandra, Radu Beligan, Horia Lovinescu, d-na Deleanu… O simplă critică la adresa lor era considerată de toată lumea o blasfemie. Pe de altă parte, câtă distanţă de la numele enumerate mai sus şi cele ale celor doi cioflingari.

Trecând timpul, faptele se uită. Acum, tot tărăboiul de la Teatrul Nottara, mi-a amintit de ce s-a întâmplat - mai anii trecuţi - la Teatrul de Comedie, când a fost debarcat de la conducerea teatrului L. Giurchescu, pentru nişte motive puerile, de un grup de presiune, format doar din câţiva oameni, în fruntea cărora se afla pe post de vârf de lance, colega Iarina Demian.

19. 02. I-am telefonat lui Toca: dacă s-a decis să-mi dea interviul. L-a catalogat “nenorocit” şi m-a întrebat de ce ţin morţiş să-l fac despre scoaterea de pe afiş a spectacolului cu “O scrisoare pierdută”? Ce am eu la afacerea asta? Am stat câteva clipe, dacă să-i răspund serios sau nu.

- Nu pot să-ţi spun la telefon, i-am zis, încercând s-o fac pe interesantul.
- Aha, a zis el, înţeleg.

Ce o fi înţeles habar n-am. Dar mă anunţă că, între timp a vorbit cu Fl. Ichim, de la “România Liberă”, cu Crina, iubita lui şi cu alţii, care l-au sfătuit să-l facă. (interviul)

- Cu Dinu Sărau ai vorbit? l-am întrebat
- Lasă băşcălia. Mă sacrific.
- Adică vrei să fii tăiat. Mai e până la Crăciun când se taie, ştii tu cine…
- Nu tâmpitule. Mă sacrific eu. Îţi dau neorocitul ăsta de interviu. Toţi sunt de părere că, dacă nimeni altcineva nu s-a oferit să ia atitudine, n-am încotr-o şi va trebui să mă sacrific eu. Dar va fi un interviu amplu distrugător,

devastator, nimicitor, pustiitor. Va pune lucrurile la punct, va da în vileag şi pre mulţi îi va răspopi
- Hai că te lauzi, te crezi Alexandru Lăpuşneau.
- O să te văd eu atunci dacă o să ai curajul să-l publici. Ştii de ce te iubesc eu pe tine? Nu ştii. Pentru că eşti tâmpit.
Nu m-am supărat. Nu e primul. (M-au făcut atâţia tâmpit încât am început să cred şi eu că e adevărat).
În final, să viu la el acasă cu un reportofon. O să mă duc. Sunt curios dacă se va ţine de cuvânt sau a avut un puseu de moment. Am impresia că a devenit fricos. Toca, fricos! Mă apucă râsul.
20. 02. Am aflat că, având în vedere că cei doi directori de la Teatrul Nottara, Vlad Rădescu și Stelian Nistor, fiind respinși categoric de colectiv, a fost chemat ca director interimar Vladimir Găitan, care, se pare că a primit.

21. 02: Avansare în grad.

- Soţia mea e general, mi-a comunicat israelianul Martin S, bărbat la peste 80 de ani, proprietarul unui lanţ de magazine în Bucureşti şi mare amator de teatru, artă şi - în ciuda vârstei - şi de…femei. Are şi un atelier de "fabricat" tapiserii după tablouri celebre al unor pictori evrei, unde lucrează de zor zilnic două țesătoare calificate.
Eram în noul său apartament din, Dorobanţi, pe care l-au moştenit de curând, de la o mătuşă…româncă!
- Soţia d-tale e general în armata israeliană? l-am întrebat.
- În armata mea. Am o armată de angajate, mi-a răspuns cu bunăvoinţă M. S.
- Ce fapte de arme a făcut soţia d-tale?
- M-a cucerit pe mine!În aceiaşi ordine de idei (de fapt un joc), m-a povăţuit să îi confer şi eu Sarei gradul de colonel. Luând de bun sfatul am întrebat-o pe Sara dacă-i convine.- Îmi e **infiderent,** mi-a răspuns scumpa de ea.
22. 02. Cu două zile în urmă a murit Marcela Rusu: Ciudăţenie: Ultima ei dorinţă a fost ca moartea să-i fie anunţată discret, cu intirziere, iar cenuş Ce dorinţă nebună îi cuprinde pe unii oamenii înainte de a muri!… să-i fie aruncată pe treptele Teatrului Naţional din Bucuresti! Ceea ce s-a şi întimplat... Ceremonia a avut loc în prezenţa rudelor şi a unui grup de prieteni actori. (n-am fost, am aflat mai târziu). Dinu Săraru, mare admirator al ei, ca şi al defunctului ei soţ, Aurel Baranga, i-a îndeplinit dorinţa. Un membru al familiei a împrăştiat cenuşa pe treptele teatrului, iar deasupra s-au presărat ghiocei şi frezii. Au fost aprinse, apoi aruncate printre flori şi câteva ţigări, in memoria pasionatei fumătoare... Acum, se poate spune, că toţi cei care au păşit pe treptele de la intrarea Teatrului Naţional, au călcat-o în picioare pe Marcela Rusu?… Unele guri rele au amintit, în şoaptă, de bărbaţii pe care ea i-a înmormântat: Gică Buia (propietar al grădinii de vară "Pariziana" şi pasionat de cursele de cai), Mony Ghelerter (regizor), Alex.

www.cimec.ro

Bârlădeanu (communist de prim rang), Radu Şerban (compozitor), Aurel Baranga (dramaturg). Născută la Brăiliţa (cartier vestit pentru femeile sale năbădăioase), a intrat în teatru cu "talent" şi a fost o excelentă actriţă, un temperament dramatic autentic şi o femeie cu carismă dorită de foarte mulţi bărbaţi cu solidă poziţie socială. Am jucat cu ea în "Opinia Publică" de Aurel Baranga şi în "Mutter Couraj" de B. Brecht. A fost ireproşabilă. În ultimii ani ai vieţii a declarat că singurul bărbat pe care l-a iubit în viaţa sa a fost Aurel Baraga, care a scris pentru ea două piese de teatru. (''Povestea unei femei''și ''Opinia Publică'') Am notat, cu ani în urmă, în caietele mele, despre moartea "atroce", şi dubla înmormântare a lui A. Baranga: Prima anonimă, în cimitirul evreiesc din d-dul Mihalache (fost 1 Mai). A doua, prin incinerare, cu fast, la crematoriul "Cenuşa". O recapitulez pe scurt: A. Baranga (I. Leibovici), a murit în 10 Iunie 1979, în urma unui cancer galopant. Era născut în 1913. A vrut să fie înmormâtat fără pompă. Şi aşa s-a întâmplat. Afară de câţiva apropiaţi ai ei, aproape nimeni n-a aflat (nici măcar fiul său) de decesul marelui dramaturg, autorul atâtor piese de succes ca "Mielul Turbat", "Sfântul Mitică blajinul"... După aproximativ a săptămână a fost incinerat cu fast, fusese membru plin în C.C, în prezența unor înalți demnitari, la crematoriul ''Cenușa''.

Incidentul este comentat de Marian Popa în Istoria literaturii. Alţi comentatori ai literaturii susţin că a fost de fapt o farsă, pe care Baranga a ţinut s-o facă posterităţii cu bună ştiinţă. O farsă macabră, care i-a reuşit.

25. 02. Altă farsă. Aflu dintr-o cărticică a actorului Florin Scărlătescu, intitulată ''Să-ți mai spun una''*, apărută, în 1968, că iubitului nostru nenea Iancu, care s-a amuzat scriind atâtea farse, i s-a făcut și lui una de care s-au amuzat alții: nenea Iancu avea o mătușă care-l iubea tare mult, dar pe care el din diverse motive o vizita rar și mătușica suferea amarnic. Văzând că se împlinește aproape un an de la ultima vizită pe care i-o făcuse, mătușica s-a pus pe plâns de dimineață până seara, suspinând că vrea să-l vadă neapărat pe iubitul ei nepot, altfel se omoară. Văzând situația Iorgu Caragiale, care era mai tare-n farse decât nenea Iancu l-a trimis după Caragiale pe actorul Vasile Toneanu căruia i-a dat voie să-l anunțe că ''mătușica'' a murit. L-a găsind într-o berărie cu scriitorul Victpr Eftimiu căruia îi spunea:

- Măi, în țara asta sunt doi mari scriitori; Eu și tu!
- Iancule a murit mătușica, i-a spus Toneanu!

www.cimec.ro

– C ești copil! A exclamat nenea Iancu adânc mișcat. Merg imediat la ea să-i aduc un ultim omagiu”
- Dar nu poți să mergi așa îmbrăcat. Îți trebuie un costum negru, i-a spus Toneanu. Vrei să faci de rușine familia? Mergi și-ți cumpără țilinderu și ghetre. Fără ele nu se merge la un mort. Mătușica te-a iubit atât de mult
Nenea Iancu, cuprins de remușcări, și-a amanetat ceasul și tabacherea și-a luat un costum negru, țilindru și ghetre și s-a dus să sărute mâna rece a decedatei și tot timpul drumului își făcea amare imputări că fusese, atât de ticălos. Nevăzând însă cosciugul l-a apucat furia, dândindu-si seama că că deja au dus-o la cimitir pe iubita lui mătușică
- Nenorocitule, ce ai făcut cu mătușica, l-a întrebat nenea Iancu pe unchiul său Iorgu Caragiale/.
- E dincolo, vine imediat.
- Cum vine imediat? N-a murit?
- A zis că mai întâi te așteaptă pe tine și după aia se gătește să moară. Întradevăr peste câteva clipe a apărut și mătușica care l-a îmbrățișat.
- Și eu ce fac cu hainele astea de cioclu?
- Ori le păstrezi pentru alte ocazii ori le duci înapoi.
- Ce mă fac fără ceas și tabachere?
-Ți le-am răscumpărat. Uite-le.
Mi-o făcuși unchiule d-ta și Toneanu pe care când o să ajung directorul Teatrului Național o să-l dau afară..(5).
26.02 Emisiune Marius Tucă Schow. Învitat Oct. Paler și Cosmin Gușă (secretar general PSD.) Gușă îi amintește lui Paler că a fost membru al CC al PCR. Paler își pierde controlul, insultă afirmă că niciodată n-a scris și nu a vorbit despre Ceaușescu și că nu-i e rușine de nimic din ce a scris. Dezbaterea a deraiat. Dar a fost ca o scânteie. Ca un conflict de teatru neanunțat. Un moment al adevărului...adevărat!
27. 02. M-am dus la Toca, dar n-a avut chef de articol.
- Dar ai promis, ai vrut, i-am reproşat.
- Da, am promis, am vrut, dar acum n-am chef. Dacă ai încerca să-mi iei acum un interviu, ar fi ca un viol. Vrei să mă violezi?
- Nu, eşti prea bătrân şi eu nu sunt homosexual.
Am deschis o sticla de votcă Rasputin, pe care am adus-o eu şi i-am spus:
- Se povestesc multe despre tine. În viaţa particulară eşti un personaj bizar, contradictoriu, ai o nevastă şi un copil care sunt în Germania. Aici trăieşti , coabitezi cu Crina, care e cu 15 ani mai tânără ca tine…
- Cu 20 ani. Da, sunt sfâşiat în două, ca şi Germania după ultimul război.
- Porţi pe degete nenumărate inele, pe piept ai salbe ciudate, câteodată eşti ciufut, altădată generos, todeauna mefient. Cum eşti tu cel adevărat?
- Asta face parte din interviu?

www.cimec.ro

- Asta nu face parte din interviu. E o întrebare prietenească.
- Dacă nu face parte din interviu, nu-ţi răspund. Sunt înainte de moarte, asta nu pricepi. De fapt, trebuia să mor de mult. Cred că m-a uita Dumnezeu.
- Crezi în Dumnezeu?
- Asta face parte din interviu?
- Nu face parte din interviu, e o intrebare personală.
- Dacă nu face parte din interviu, nu-ţi răspund. Am dreptul ăsta. Cred, nu cred, nu e treaba ta. E doar a mea..
- Se zice prin târg că, iubind mult Institutul de Teatru, ai dorit să rămâi repetent cu tot dinadinsul.
- Dacă asta face parte din interviu îţi răspund: m-am lăsat repetent de două ori. Viaţa ca student la teatru e veselă, aşa că m-am lăsat.

- Cum aşa? Cu ce pretext?
- Cu pretextul că vroiam să învăţ temeinic. Să sug din ştiinţa profesorilor.
- Și ai reuşit? Ai avut ce să sugi?
- Nu prea. Dar dacă nu răspunzi corect la examene, dacă nu te prezinți, dacă faci pe prostu, n-au ce să-ţi facă…Am petrecut minunat, viaţa de student e admirabilă. N-ai nici o obligaţie. Eşti student şi gata, aşa că m-am decis să mai rămân repetent încă un an, dar n-a mai ţinut. Se săturaaseră de mine și au pus piciorul în prag: ”Ori termini anul ăsta, ori te dăm afară”,
- Pe ce motiv? i-am întrebat.
- Pe motivul că ai învățat deajuns, mi-au răspuns.
- Atunci m-am supărat rău. Dar, rău de tot. Şi m-am ambiţionat. Dacă s-au ambiţionat ei, m-am ambiţionat şi eu. Când mă ambiţionez e de rău. Le-am spus: dacă nu se poate să mai rămân repetent, atunci daţi-mă afară.
- Nu te dăm afară, te absolvim, mi-au comunicat ei.
- Bine, absolviți-mă, dacă nu se poate altfel, le-am spus, deși eu aș fi preferat să rămân un repetent perpetuu.
- Nu se mai poate. Ai rămas repetent destul, peste limite admise, mi-au comunicat profesorii.
- Dacă nu se mai poate atunci, mă sacrific, dar o să mă aveți pe conștiință, că n-am ajuns să învăț tot. Și, după cum vezi, am plecat să-mi duc crucea punându-mi în scenă spectacolele neînvățat îndeajuns
- Se povesteşte că, la un simpozion, încercând să pătrundă printr-un loc îngust ocupat de tine, corpolenta cronicăreasă Florica Ichim, ţi-a spus: “Toca, mai sugeți burta aia, ca să pot să trec”, iar tu i-ai fi răspuns amabil:

“Nu vreţi să mi-a sugeți d-stră?”
- Dacă nu e o întrebare din interviu nu-ţi răspund, gata, opreşte reportofonul.
- Nu-l opresc. O ultimă intrebare.
-De ce ultima? Crezi că o să mor curând - Știindu-te inegal şi cu toane, nu cred că voi mai avea ocazia. După ce ai plecat din țară, după 1987, în Germania, pe atunci Republica Federală a Germaniei, așteptând să-ţi vină rândul la un rinichi, te-ai dus într-o vizită la d-na Beate Fredanov, la Viena, care, între timp, săraca, orbise şi ai întrebat-o: “Acum, la zenitul vieți ce regretați că nu ați făcut?” . “Regret că nu am fost în India şi tare mult aș vrea să o văd, ţi-a răspus marea actriță, fosta comunistă convinsă” . “Glumiți. Poate vreți să spuneți că ați vrea s-o pipăiți!” i-ai fi zis tu… I-ai spus s-au nu i-ai spus? Fi cinstit şi mărturiseşte.
- Dacă nu face parte din interviu nu-ţi răspund. E bine? Mă plictiseşti cu întrebările tale tâmpite. Să terminăm odată sticla asta de votcă Rasputin. Dar în sticlă nu mai rămăsese decât câteva picături.
- Dacă ai adus doar o sticlă suspendăm. Când mai vii să aduci un bakst.
- După cum vezi chiar fără voia ta am obţinut un alt interviu.
- Pentru că eşti smecher şi m-ai dus de nas.
La final n-am mai băut nimic pentru că, în sticlă, nu mai era nimic.
28. 02. Sala Dalles. La lansarea cărții lui Stelian Tănase ”Acasă se vorbeşte în șoaptă”. Îmbulzeală mare. St. T. scriitor, eseist, istoric, politolog, publicist, scenarist, regizor, realizator de televiziune, analist politic român. După cele câteva cărți extrem de interesante este deja o vedetă a lumii literare. Dar are deja și detractori. Un ziarist al cărui nume nu-l cunosc a vrut să ia cuvântul dar nu a fost lăsat și a fost scos din sală forțat în timp ce amenița că va publica amănunte revelatoare și șocante despre autor care nu este ceea ce crede lumea despre el... Să fie un impostor?
Multe notabilități: Emil Constantinescu, Andrei Pleșu, Andrei Pipidi. Studenți și...pișcotari și ...multe gărzi de corp deghizate care pot fi descoperite ușor după fețele lor inexplesive și inadecvate lecturilor. Deși cartea este vitriolantă prezentând detalii din ultimii ani ai dictaturii ceaușiste, când era spionat îndeaproape de un ”bun prieten”, care este numit ”sursa”. Totul e scoas din dosarul de securitate al autorului.
Atmosferă e de obișnuită sfeștanie. Se bate monedă pe activitatea excelentă a autorului; Atmosfera deși iritantă la început s-a mai calmat...Doar în final Emil Const. se dezlănțuie, într-un atac la adresa presei și a unor gazetari care i-au truncheat și falsificat unele declarații ale sale despre renunțarea de a mai candida la alegerile prezidențiale din anul 2000. Mărturisiri tardive și inoperante.

www.cimec.ro

02.03.…Un eveniment: La patru ani de la plecarea din lumea celor vii, a apărut la editura **Semne** un volum "postum": **Sunt un om obişnuit,** semnat Silviu Stănculescu şi alcătuit de Corina şi Catrinel Stănculescu-Florea. Cartea este un proiect din anul 1998, în care Silviu se destăinuie: "Cartea de faţă nu se înscrie într-un gen anume. Nu va fi autobiografică, deşi cuprinde o seamă de momente ale trecerii mele prin lume. Nu va fi nici de memorii, deşi conţine destule evenimente ce m-au marcat. Nici plăsmuire nu va fi, deşi există întâmplări esenţiale legate de fapte şi, persone. Nu va fi nici oglinda unei epoci, lucru prea pretenţios pentru măruntele mele puteri"Îmi mărturisise că scrie un Jurnal. Nu ştiu cum ar fi arătat versiunea lui. În ce a apărut se vede mai întâi grija alcătuitorilor de a-l prezenta în condiţii optime, trandafirii ca om, ca artist, ca tată de familie, iar paginile propriu zis de jurnal din anii copilăriei, din vizitele de la Moscova, SUA, Paris, din turneele din Danemarca, Neapole, etc, sunt şi ele "trandafirii". Dacă partea de fond cam scârţâie, normal, n-avea timpul necesar să se concentreze, era prea dispersat în diverse direcţii, vrând să mulţumească prea multe personae, în schimb partea documentară, realizată de cei care s-au ocupat de tipărirea cărţii, este excepţională prin rigoarea şi exactitatea datelor biografice şi diversitatea fotografiilor. Tabele exhaustive ale apariţiilor la Radio şi Televiziune, rolurile interpretate şi teatrele în care a evoluat, chiar şi distincţiile primite, precum şi funcţiile în care a fost numit, sunt riguros notate….(Gurilele rele bârfeau că a fost numit director la T. C. pentru că Ceauşeasca l-ar fi arătat cu degetul pe ecranul unui televizor)"Existăm ca artişti câtă vreme suntem pe scenă. Restul sunt mărturii mai mult sau mai puţin fidele" ne spune el de pe ultima copertă, îmbrăcat în costumul regelui Ioan din piesa cu acelaş nume de Shakespeare. M-am îmbrăcat cu el în aceişi cabină, am jucat în câteva piese, mari succese, cu el, ne-am certat şi ne-am împăcat de multe ori, i-am cunoscut şi unele faţete mai ascuse, mai gri, am întâlnit oameni care vorbeau despre el ca de un al doilea Iisus Hristos, am asistat la scene când unii oameni îl scuipau pe stradă, am scris, am notat, sumedenie de întâmplări cu dragul de el, sau cu o parte a personalităţii sale complexe, unele absolut aiuritoare, ca aceia cu telefonul greşit dat soţiei, confundând-o cu una din multiplele prezumtive iubite, întâmplări care sunt imposibil de crezut deşi sunt absolute adevărate, I-am dat chiar un nou nume, Lulu, transformânu-l într-un fel de personaj de teatru, atât de apropiat, încât, la dispariţia sa, m-am văzut în situaţia de a nu-l mai avea, în mintea mea, decât ca un personaj. Nu pot să uit o altă remarcă

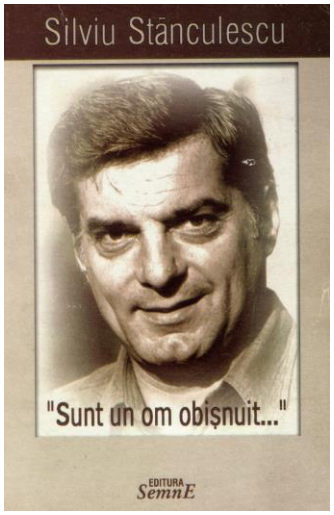

a lui, care ulterior s-a adeverit: "**O revoluție nu se face cu o piesă sau cu o poezie, ci atunci când miile de muncitori din marile uzine ale capitalei vor ocupa piața din fața Comitetului Central".** Deasemenea mă urmăreşte remarca unei profesoare de limba română, la o reuniune de 8 Marie, la liceul Sf. Sava, unde învăţa fiul lui, unde mă dusesem chemat de el, ca să recităm versuri: "Mulţumim celor doi actori care ne-au recitat, actori care ne bântuie nopţile noastre extraconjugale!". Bineînţeles că se referea la el.
07. 03. Stupefiant. La canalul "Realitatea TV" a aparut Dan Oprescu, "sursa" din cartea lui St. Tănase

08. 03. Hary Eliad m-a chemat să-l "salvez". Adică să-l înlocuiesc pe Bopsy Dinulescu în spectacolul Teatrului Evreiesc, "Nuntă cu Miliar...dar" de Dinu Grigorescu, care se va juca la Călărași peste câtva timp. Ce inimă poate să aibe un om, un actor, ca să reziste la asemenea milogeli prietenești.
- Nu știu idiș și nici ivrid, i-am spus încercând să scap.
- Nu e în idiș, nici în ivrid. E în românește, mi-a răspuns el
- Spectacolul nu este al Teatrului Evreiesc?
- Ba da, dar jucăm și piese românești în limba română, ca să sprijinim dramaturgia originală. Dinu Grigorescu este un dramaturg român contemporan, care a scris o piesă de actualitate, care atacă curajos multe din racilele lumii postdecembriste - înavuțirea peste noapte, minciuna, demagogia policitianistă…
- Te rog nu mă chinui cu explicații. Îl cunosc foarte bine pe d-l Grigorescu. Cunosc și piesa. Am citit-o anul trecut. Fac isprava asta ca să fie de "capură". Știi ce înseamnă? l-am întrebat.
- Mă mai întrebi? Cum să nu știu: un fel de pomană!
Dar eu știam ce înseamnă să intri peste noapte într-un spectacol care s-a jucat, în deplasare, într-un orășel de provincie. Puține repetiții și buchiseala rolului, de unul singur, zile întregi. Și bineînțeles emoții.

Am început să mă blestem în gând de ce dracu am promis că voi juca, rugându-mă ca spectacolul să se suspende. Piesa, surprinzătoare, este întradevăr o mărturie despre ce se întâmplă azi în România. Nu seamănă cu nimic din ce s-a scris până acum în literatura dramatică. Ar putea fi denumită un pamflet, dacă n-ar avea personaje credibile, replici antologice ("un degețel fără verighetă, e ca un stilou fără peniță") și scene de teatru autentic. Problema, tema, cu care e îmbibată până la refuz piesa e cea a retrocedărilor. Personajul meu se numește Parizianu (repatriat de la Paris, fost la Canal și deportat la Periș, fosilă vie, cum îl caracterizează autorul) venit în țară, după 40 de ani, să-și recupereze proprietățile confiscate de comuniști. O echipă de " specialiști" în domeniu (de fapt niște jagardele) îi propun tot felul de combinații, printre care și o căsătorie cu tânăra

Virginica... Parizianu și echipa sa de ”specialiști” cer retrocedarea apartamentelor din Armenească, calea Rahovei, Filantropia, Geamandurii, Horoscopului, din străzile Keops fost Kirov, Lămâiței, Melancoliei, din Ploiești, casa din Rădăuți și moșia sfântei Paraschiva...

O doamne, problema retrocedărilor! A fost și încă mai e o bilă fierbinte pentru mai toate guvernele care s-au succedat la cârma țării...O cunosc prin Pușa Dinulescu. El a avut de recuperat multe proprietăți și cu ani în urmă l-am însoțit în această aventură. Ce i s-a întâmplat lui Pușa, ce am descoperit eu,, cu această ocazie parcă se desprinde din piesa lui Dinu Grigorescu, replică cu replică...

10. 03 Altă zi de interviu cu Toca: Iar n-a avut chef. Iar am desfăcut o sticlă de Rasputin. Deşi face dialize, bea în continuare alcool. Nu ştiu cum de mai rezistă. Îmi spune că n-are importanţă, alcoolul se elimină la dialize.

- Ai spus, ai promis că dai un interviu în care îi vei face praf pre mulţi.

- Am zis, dar încă n-am chef. Le mai acord o sansă de supravieţuire. Poate crezi că îmi e frică? Da, recunosc. Îmi e frică, deşi n-ar trebui. Deşi sunt înainte de moarte şi n-ar trebui să-mi fie frică. Ce să fac? Dacă nema putirinţa ce mai chichirez gâlceava, a zis Anton Pan.

Neavând chef de interviul pentru “România Liberă”, iar ne-am conversat pe teme teatrale. L-am întrebat cum a fost cu alegerea lui C. Florescu în rolul Regelui din Hamlet, pe care îl repeata, cu ani în urmă la Teatrul Bulandra, care a consternat mai toată lumea actoricească.

- Repetam de peste doi ani **Hamlet l**a Teatrul Bulandra, premiera a fost, ţin minte, în 30 11 1985). Mă părăsiseră între timp, mulți. Chiar și infatigabilul V. Rebengiuc care juca regele.

- Cu ce pretext?

- Pretextul că e tâmpit. Un mare actor tâmpit. E un paradox, dar aici se potriveşte. Şi tu eşti tâmpit, chiar dacă eşti talentat. Să joci ani de-a rîndul personaje fără o problematică importantă, să te fîţîi pe scenă de colo-colo, strîmbîndu-te ca să obţii nişte aplauze, cu care să te poţi împăuna seara la cîrciumă, mi se pare un lucru foarte trist. Motivul invocat de Rebengiuc a fost că repetiţiile durau de foarte mult timp şi el era angajat în alte proecte. Ce dracu de proecte mai poţi să ai când repeţi regele din Hamlet?

- Dar de ce au durat atât de mult repetiţiile?

- Pentru că majoritatea din distribuţie, în cap cu Caramitru, aveau alte treburi de făcut. Când lucrezi Hamlet, nu e bine, să te mai gândeşti la altceva. Laşi dracului totul - Hamlet e un colos. Cum să faci hau-hau la Tv. şi apoi să vii la teatru să te întrebi: ”A fi sau a nu fi?” Spui, dar degeaba spui. Spui în gol, fără reverberaţii… Hamlet e o stare…dacă nu înţelegi asta eşti tâmpit. Nu te supăra, te fac tâmpit ca să te superi şi să renunţi la interviu, care e inutil, …nu înţelegi. Un ziar trăieşte o zi. După aia oamenii se şterg la fund cu el…

- Atunci te-a întrebat d-na Dina Cocea când o să dai premiera?
- Da, atunci. I-am răspuns însă că ea n-o mai apucă!
- Şi totuşi a apucat-o…
- A avut un noroc chior. Am încercat în rolul regelui pe mulți, chiar și pe miraculosul Dinică. Într-o zi, Ion Besoiu mi-a zis: " Ți-am dat o listă cu toţi actorii teatrului și i-ai respins pe toți. A rămas doar unul, dar care nu se potriveşte deloc cu rolul regelui: Costică Florescu. E liber, l-am întrebat?
- Ca păsările cerului, dar vorbește ca la Periș, m-a lămurit I. Besoiu.
- Ceaușescu vorbește ca un academician? i-am replicat. Și Constantin Florescu a fost Regele din Hamlet, l-ai văzut…
- Da, l-am văzut şi pot spune că ai fost pentru Florescu un fel de Pigmalion. Era de nerecunoscut…
- Gata cu laudele, gata cu interviul ăsta nenorocit cu care mă terorizezi de câtva timp…Lasă-l neterminat. Nu e bine să termini un lucru. Pare ireal. Nimic în natură nu e perfect. Nici oamenii…
- Tu nu-ți termini spectacolele?
- Niciodată!

După cum se vede, am realizat un alt interviu. Cel cu "O scrisoare pierdută" întârzie. Oare o să mi-l dea vreodată sau e un fel de Fata morgana?

Dar după câteva zile, cu o încăpăţânare demnă de o cauză mai bună, smulgându-i vorbele, cum se zice, cu cleştele, am reuşit să termin interviul pentru "România Liberă", despre scoaterea de pe afiş a spectacolului "O scrisoare pierdută" de la T. Naţional. L-am scris pe calculator după caseta reportofonului și i l-am dus să-l recitească. De data asta m-am străduit să scriu mai corect și cu nenorocitele de diacritice, luare-ar dracu de diacritice...
- Cine l-a scris, m-a întrebat Toca.
- Eu, după caseta reportofonului.
- Tu l-ai pus pe calculator și l-a printat? Nu cred. Eşti prea bou ca să reușești să faci așa ceva. Il dau Floricăi Ichim să vadă dacă e ceva de capul lui... De ale lui Toca!

15. 03. o bombă editorială care s-a...dezamorsat dealungul anilor. Am găsit la anticariat o carte "rară": **Sexus** de Henry Muller. Apărută în 2000. Primul volum din trilogia "Răstignire Trandafirie". Biblioteca Est. Traducere din limba americană de Antoaneta Ralian. Ediție necenzurată. 712 pagini, 10 lei. Etichetat scandalos romanul a apărut la Paris în 1930 dar din cauza temei și a limbajului explicit senzual cartea a fost interzisă în SUA și Marea Britanie, dar după publicarea ei după 30 de ani în cele două țări a devenit o legendă, însă în București n-a fost bătaie pe ea. Publicul larg din România a fost educat decenii la rând în...pudibonderie. Bucureștii sunt un loc al contrelor De multe ori respinge excenticitățile și limbajul încărcat de sexualitate. Eu parcurg cu plăcere dar cu greutate sutele de pagini pe care le-

am citit în alte ediții trunchiate. Greutatea provine din faptul că volumul atârnă, nu glumă. Aseară în pat am adormit cu ea în mână, Fatal, mi-a căzut și a lovit-o pe Sara care adormise. N-a rănit-o, dar a speriat-o. Probabil n-am s-o mai citesc în pat, unde pot avea loc alte îndeletniciri.

20. 03. Prima repetiție la "Nunta pentru Miliar...dar". Doar doi interpreți: Dan Tufaru și Nic. Călugărița. Restul…altădată. Așa se întâmplă întodeauna la înlocuiri de genul ăsta. Nefiind o problemă, rolul, deocamdată am notat intrările și iesirile care sunt, de-alungul spectacolului, destul de multe. Dan Tufaru mi-a dat explicații complecte despre rol, etc. Și ceva care o să mă ajute mult. Întrările și ieșirile din scenă, ale personajului pe care urma să-l interpretez, se fac odată cu personajul colegului Nic. Călugărița.

Dar am aflat altceva, care m-a pus pe gânduri și care trebuia să aflu de la început: Rolul meu îl joacă de la premieră Bobsy Dinulescu. Când am vorbit cu Harry Eliad am crezut că d-l Dinulescu este bolnav și de aceia nu poate merge la Călărași să joace. Dar nu este așa. Domnul Dinulescu e sănătos tun, dar repetă, tot la TES, Shylock de Shakespeare. Deci, d-lui Dinulescu îi vine foarte greu să se deplaseze la Călărași, când are o sarcină așa de grea, de al interpreta pe Shylock! Am plecat acasă încărcat de gânduri negre și am avut o noapte de coșmar: visam că m-au chemat să joc Shylock...

27. 03. Premiile Oscar: Noapte albă. Ce minune, se transmite la Tv. Dar din cauza diferențelor de orar transmisia a fost noaptea. A fost ceva extraordinar. Să vezi atâția actori minunați, strânși la un loc, într-o atmosferă sărbătorească, deși tensionată! Sala Kodak a fost plină până la refuz. Ce vânt de nebunie a circulat prin sală, prin fața figurilor zâmbitoare a participanților, care nu-și puteau permite rictusuri de nervozitate sau de revoltă că, eventual, au fost învinși sau nu li s-au dat premiul cu coroniță. Au fost actori mari, sau personalități regizorale care n-au primit niciodată un premiu Oscar, decât mult mai târziu, ca premii de consolare: Orson Wells. Charlie Chaplin, Jean Gabin, Marlene Dietrich, Erich von Stroheim. Iar altora, ca Eduard V. Robinson, oferindu-li-se premiul… Post-mortem

Deși, în majoritatea cazurilor, premiile au ajutat la construirea unor cariere, ele au fost şi contestate. Sunt celebre refuzurile lui George C. Scott, în 1971 (filmul Patton) și ale lui Marlon Brando în 1975 (filmul Nașul).*

Dacă anul trecut, ceremonia a stat sub semnul atentatului din 11 Septembrie, cu discursuri solemne, acum festivitatea a mirosit a scandal, fiind marcată de proteste față de războiul din Golf, fiind apostrofat chiar președintele SUA, de către regizorul documentarist Michael Moore. A urmat apoi o mare surpriză: filmul lui Martin Scorsese, "Gangs of N.Y", nominalizat la 10 categorii, inclusiv cel mai bun film și cel mai regizor, n-a luat absolut nimic, fiind preferat filmul lui Polanski, **Pianistul.** Cel mai bun film, Chicago, (Rob Marchal). Cel mai bun regizor, R. Polanski (Pianistul). Cel mai bun

actor rol principal: Adrien Brody (Pianistul). Cel mai bun actor în rol secundar: Chris Cooper (Hoțul de orhidee). Cea mai bună actriță, rol principal: Nicole Kidman (Orele), rol secundar (Caterine Zeta-Jones). Sau Am văzut pe un CD ”O minte sclipitoare”. Strălucitor.
Peter O Toole care a fost nominalizat de 8 ori, dar nu l-a primit niciodată. s-I s-a dat însfârșit un premiu pentru întreaga sa activitate
Se glumește că Oscarul a devenit un fel de sărbătoare evreiască.
(Pentru rândurile de față am recitit cu mare plăcere cartea Adinei Darian ”Mirajul statuietei de aur” apărută în 1985, precum și cea a lui Ștefan Oprea și Anca-Maria Rusu, intitulată ”Stelele Oscarului”* apărută în1999, care mi-au furnizat amănuntele descrise).*
01.04. Istoria unor înfrângeri successive. N-am mai notat progresele mele la învățătură în ale calculatorului pentru simplu fapt că a fost o luptă inegală în care eu eram în permanență învins. Apoi e tare plictisitor să copiezi notele pe care trebuie să le memorez cu exactitate dintr-un caiet în altul. De ce să le mai notez odată? Pentru cine? Am un întreg caiet cu aceste instrucțiuni precise. N-am făcut progrese uimitoare cu care pot să mă laud. Pe unele din aceste reguli le-am exersat de multe ori, uitând spre exasperarea profesorilor amânunte pe care n-ar fi trebuit să le uit și pe care orice tânăr elev, sunt sigur, le-a memorat mai ușor decât mine. Nu mi-a fost îndeajuns să urmăresc cursurile unui ciclu și m-am dus la altul, iar în ultimă instanță disperat că totuși nu reușesc să aprofundez multe taine ale calculatorului, ale Windows-ului și a altor aplicați mi-am luat un professor acasă pe care l-am plătit cu ora sperând să depășesc acest stadiu de începător care știe doar anumite lucruri și de altele habar n-are, deși ar trebui să stie neapărat pentru că le-a învățat, dar a uitat un mic amănunt.
05.04. Primăvara mult așteptată a venit. E frumoasă și iarna, dar parcă, nu știu de ce, îi mai frumoasă primăvara...
În fața fostului cinematograf ”Florească” unde cu ani în urmă rulau filme indiene, iar acum nu mai rulează nimic pentru că a fost transformată ba în studio Tv, ba în sală ce ceremomii ale unor evenimente. Primarul sectorului doi, Onțanu, mare gospodar, deși a fost general și de dragul alegătorilor a demisionat, devenind simplu cetățean, care se dă mare prieten cu colegele Adela Mărculescu și Carmen Stănescu, a construit în fața fostului cinematograf o arteziană și în jurul ei a aranjat tot felul de bănci pentru recreierea și bucuria celor care locuiesc prin preajmă, a pensionarilor, a bunicilor care au grjă de copii, a posesorilor de câini care vin să-i plimbe, a adolescenților care traversează aleiele pe role cu viteze maxime și dacă nu te ferești te poți trezi pe caldarâm cât ai clipi...Stau pe marginea fântânii și o aștept pe Sara care...mai întârzie. Nu se știe cât va întârzia. Dar n-a trecut

mult timp și deodată am auzit un glas cunoscut, care nu putea fi decât al maestrului Capo, care m-a întrebat:
- Să-ți mai spun una pe care sigur n-o știi?
- Cu Goldenberg?
- Fără Goldenberg și Herșcovici. Cu rabinul din Buhuși care fiind în vizită la Papa de la Roma a observat pe o măsuță un telefon de aur.
- E pentru convorbiri speciale, între mine și Dumneze i-a explicat Papa..
- Cât costă o asemenea convorbire, a întrebat rabinul din Buhuși?
- Șase mii de dolari a răspuns Papa.
După un timp Papa venind la Ierusalim ca invitat al rabinului din Buhuși, vede pe masa marelui rabin un telefon identic cu cel din cabinetul său.
- Ca să vorbim cu Dumnezeu, i-a explicat Papei, rabinul din Buhuși.
- Cât costă o convorbire, a întrebat Papa.
- Un dolar și 20 de cenți.
- Atât de puțin, s-a mirat Papa.
- Știți, aici, e o convorbire locală, i s-a răspuns Papei...
- Nu-i așa că că n-o știai, nu-i așa că-i bună, m-a întrebat maestrul Capo, care avea aerul fericit al unui copil care îți arată jucăria lui preferată.

10. 04. Alarmă în librărie: Rar se pot întâmpla incidente în librării, dar în urma faptului că am intrat în Europa s-au instalat sisteme de alarmă împotriva hoţilor. Asta ne lipsea, încolo aveam de toate. Dacă cineva iese din librărie, cu o carte pe care n-a plătit-o, se dă alarma. O astfel de alarmă s-a dat şi la lansarea volumului de caricaturi "Cine râde la… urnă". Autor: Adrian Darian. Editat de J/ T Adversting, şi lansat la librăria Dales. O librărie imensă, cu o varietate de cărţi extraordinară. Multă lume. Iura, Anca, Sara, eu, Martin, soţia. Autorul, într-un colţ, dă autografe. Sunt avertizat că nu pot primi cadou un album, deoarece toate sunt ale editurii. I-am transmis asta lui Anca P. care însă a uitat să-l avertizeze pe Iura şi, când au plecat, s-a…dat alarma. Adică s-a declanşat o amărâtă de sonerie. Imediat, câţiva oameni de ordine i-au înconjurat, acuzându-i că au luat o carte fără s-o plătească. Într-adevăr Iura avea în mână albumul de caricaturi al lui Darian "Cine râde… la urnă".

- Mi l-a dat cadou, cu autograf, le-a explicat Iura.
- Autorul nu poate face cadouri. Cartea e proprietatea editurii. Trebuie s-o achitaţi, i-a răspuns gealaţii care-l imobilizaseră.
- Dacă nu e un cadou, n-o luăm!, a declarat Anca.
- Cartea nici nu se poate returna. Are o dedicaţie pentru d-voastră. Va valora

mult dacă o s-o vindeţi la anticariat, i-a răspuns aceleaşi persoane.
- Nu vreau ca Iura să ajungă la anticariat, a vociferat Anca.

Deja în jurul nostru se strânsese multă lume - amatori de bârfe şi scandal - care începuseră de-acum să comenteze caustic:
- Ce autor zgârcit! O caricatură de caricaturist.
- Dar şi maestrul Darie e cam pomanagiu. Adică are depozit de vinuri şi n-are câţva lei să cumpere o carte.
- Dau eu banii pentru d-l Darie, dacă n-are, s-a oferit un fan spectator.
- Haideţi să facem o chetă, au propus nişte şmecheri.
- O achit eu şi o dăruiesc maestrului Darie, am declarat eu
- Din banii tăi? m-a întrebat Anca.
- Din banii fundaţiei, am lămurit-o eu, închizând incidentul.
S-ar putea face un remake al filmului din anul, oho, 1955, "Alarmă în munţi", în care I. Darie juca rolul principal, intitulat "Alarmă în librărie!"
03. 05. Performanța de a fi cenzurat, într-o epocă fără cenzură! Interviu publicat în România Liberă, de azi cu titlul**: Candid Stoica de vorbă cu Alexandru Tocilescu.** *Ai primit premiul UNITER pentru spectacolul Teatrului Național, cu "O Scrisoare Pierdută" de I. L. Caragiale. Deși, anul acesta, s-a declarat anul Caragiale, spectacolul nu se mai joacă. De ce?*
- Nu s-a spus, oficial că spectacolul nu se mai joacă, dar între timp am aflat de la regizorul tehnic Vlad Stănescu că s-a dat dispoziție ca decorul să fie casat. În discuțiile pe care le-am avut cu d-l Dinu Săraru, el mi-a spus că a tolerat acest spectacol timp de șapte luni, din clipa în care a fost numit director până când se va termina stagiunea și că are și el dreptul să aibă un spectacol așa cum dorește, și deci în consecință, va monta un alt spectacol cu "Scrisoarea". Or, stagiunea e pe sfârșite și nu a fost anunțată o nouă distribuție, iar cei care n-au văzut spectacolul meu, publicul larg, sunt împiedicați în felul acesta să-l vadă. Consider că scoaterea spectacolului din repertoriu este un gest care nu ține seama că acest spectacol a fost considerat "spectacolul anului", în stagiunea trecută și că a luat premiul UNITER pentru cel mai bun spectacol. Dar se pare că acest premiu îl deranjează pe d-l Săraru, cum deranjează și acest organism împotriva căruia, observ, se duce o luptă surdă. Premiile Ministerului Culturii și Cultelor, de anul acesta, nu au avut alt scop decât să micșoreze valoarea premiilor UNITER-ului și să arate că orientarea ministerului Culturii, a Teatrului Național și a Guvernului în general, este cu totul alta decât cea pe care o demonstrează UNITER-ul prin premiile pe care le dă anual…Numai că întâmplarea a făcut ca foarte multe din aceste premii să coincidă, dovedind în felul acesta că premiile Ministerului Culturii nu au avut alt scop, până la urmă, decât acela de a încerca să stârnească o zavistie între noi, între unii actori care sunt în

vederile d-lui Săraru și ale conducerii și alții care își văd liniștiți de treabă lor și-și fac meseria așa cum se pricep mai bine… Sunt sigur că motorul acestei încercări de destrămare a unității noastre, motorul acestei acțiuni se ascunde undeva și în spatele spectacolului cu ”Scrisoarea pierdută”, pentru că protestele numeroase care au apărut în presă, împotriva interzicerii – că n-am cum să-i spun altfel – acestui spectacol, au dus la tot felul de represalii. De pildă revista ”Scena”, care a publicat o masă rotundă, unde s-a discutat ”problema Scrisorii pierdute” este oprită spre difuzare la Teatrul Național și sunt critici ale căror cronici nu sunt afișate la avizier, pentru că semnătura lor îi displace d-lui Săraru. Opiniile lor fiind diferite de ale d-lui Săraru, au devenit persoane **non grata** la Teatrul Național.
Teatrul Național nu este și nu poate fi proprietatea nimănui. El este al națiunii, așa cum scrie pe frontispiciu, și nu poate cineva, oricine ar fi el și oricât de mari ar fi pilele și relațiile pe care le are la conducerea statului, nu poate să-și aroge dreptul de a gestiona discreționar o instituție de cultură și de a avea drepturi pe care niciodată nici un alt om nu le-a avut.

- La primirea premiului UNITER, de anul acesta, pe scena teatrului Național, ai ținut să spui că UN OM MIC MI-A OPRIT SPECTACOLUL! Îmi amintesc că în 1981, spectacolul Teatrului de Comedie, cu piesa lui Tudor Popescu, ”Concurs de Frumusețe”, regizat de tine, a fost interzis tot de un om mic și rău, care erat ***Gh.*** **Pană**, *primarul de atunci al Capitalei. Ești urmărit de oameni mici…și observ că ne-am întors la aceleași procedee de acum 30 de ani.*

- Am o informație că la o conferința națională a culturii, instituită de Partidul Comunist, de tristă amintire, al cărui membru marcant a fost d-l Săraru, când a luat cuvântul a spus: ”Eu nu vorbesc aici în calitate de scriitor, ci în calitate de activist de partid”. Mentalitatea omului Săraru este greu de schimbat. Mentalitate pentru care cea mai mare bucurie a lui e bucuria stăpânului și cea mai mare fericire a lui e fericirea stăpânului. El nu-și va satisface niciodată plăceri proprii, ci doar pe cele ale celui în slujba căruia se află. Această atitudine îmi spune mie că de fapt comanda vine de mai sus și că nu este numai bunul plac al directorului teatrului, care a condus la eliminarea spectacolului meu cu ”O scrisoare pierdută”, ci incomoditatea lui vădită, pentru toată clasa politică. Dacă avem în minte finalul spectacolului, în care personajele piesei, pe care eu am încercat să le ironizez tot timpul

spectacolului, se regăsesc în clipa de sărbătoare în loja lui Ceaușescu a Teatrului Național. Și dacă ne mai gândim la semnificația pe care am dat-o eu acestei loji și la faptul că Cetățeanul turmentat, singurul ”civil” din piesă, poate să vadă această serbare doar la televizor…Și dacă realizăm că la premieră, dorința mea ar fi fost ca invitații, oameni politici, să stea în această lojă și să se amestece cu Cațavencii, Tipăteștii și cu Trahanachii din piesă, ne dăm seama de impactul pe care această imagine îl poate avea asupra publicului, cu prezența în lojă a celor care au participat la premiile Ministerului Culturii…Și cât de departe e dusă satira mea și cum oamenii politici au picat în plasa acestei satire fără să-și dea seama.
-Ai dreptate și această imagine finală, ca de fapt întregul spectacol, să fi deranjat întreaga clasă politică prin similitudinile pe care le-ai creat. Și iarăși ne-am întors în felul acesta, când întreaga clasă politică din vremea lui Caragiale, regăsindu-se în personajele tale, a respins net mesajul ”Scrisorii pierdute” Te felicit pentru performanța obținută.
(Înterviul după ce primise girul Floricăi Ichim a apărut fără nici o modificare. Iată-mă deodată reporter la ”România Liberă”

10. 05. Lansare de carte: Maria Timuc, ziaristă la cotidianul **Național,** ne-a invitat la lansarea volumului ei de poezie: ”Și…Dumnezeu Dumnezeiește pe aici” (editura Diacon Coresi: 121 de pagini, 65 de poeme), care a avut loc la casa de cultură a MAI și despre care Fănuș Neagu scrie, pe ultima copertă a volumului: ”Maria Timuc vibrează de dragoste ca o creangă de vișin crescut pe mal de râu. Scrie cu o pană împrumutată de la o lebădă neagră, despre triste ți care se petrec doar în visul alb al zăpezilor intrate-n colind”

Prezenți mulți prieteni ai lui D. P. D. Un sponsor și inițiatorul formulei de infometare a populației, din timpul împușcatului, dr. docent Iulian Mincu. Înainte de a citi câteva poezii, am vrut să ”produc” puțină ilaritate, făcând o introducere sarcastică, trimițând câteva săgeți inofensive către câțiva colegi, intrebându-mă de ce Maria Timuc m-a invitat pe mine, când putea să invite de un ”par exemplu” pe H. Mălăiele și atunci lumea ar fi râs din răsputeri de moaca lui. Sau pe Fl. Piersic și nimeni n-ar mai fi apucat să vorbească. Sau pe Tonciu și Palade, și atunci lumea s-ar fi tăvălit de râs. Sau pe d-l fost ministru al sănătății, aici de față, căruia trebuie să-i mulțumim că, în pofida regimului recomandat,

propus de el, totuși am reușit să mai trăim. Am fost oprit drastic, de asistența indignată și chiar de poetă, ultragiată, de încercarea mea de a descreții frunțile, printr-o stratagemă naivă, stricându-i serbarea encomiastă…
Un mic poem:"Bună Vestire rogu-te-n fire să mi te duci / să mă aduci pe mine / lumine și turnuri înalte de culori / cu vîrfurile închise-n altă viață / acolo dorm și-aici doar mă visez / în unde înecate-n ceață.
15. 05. Mărturisesc că așteptam ca interviul meu cu Tocilescu să stârnească o mică polemică. Visam în secret la controverse, la luări de poziție a unor emuli ai lui Săraru, sau măcar a unor telefoane a unor oameni avizați care să mă combată, care eventual să argumenteze că gestul lui Săraru de a scoate spectacolul din repertoriu a fost cât de cât logic, dar nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Nici nu știu dacă a fost citit de către cineva pentru că n-am primit nici un indiciu. Nici de la colegi, nici de la cei în mediul cărora mă învârt. Nici măcar de la prieteni. De unde credeam în naivitatea mea că interviul va stârni ceva vâlvă, totul a căzut într-un trist anonimat, deaceia l-am și reprodus în acest Jurnal.
23. 05. O voce la Telefon. A d-lui Macovei, regizor de scenă la Teatrului Evreiesc. M-a anunțat că pe 26. 05, adică peste două zile, am un vernisaj. Pardon, adică un spectacol cu **Nunta cu miliar...dar** la Călărași…(d-l Macovei în tipul liber e pictor)
- Cum așa, am protestat. Nu cred că pot. N-am repetat.
- Cum n-ați repetatat? Ați pictat, asta, repetat. Am tabloul, condica în față.
- Acum câteva luni…
- Ați pictat cu vorbe acum două luni. Pardon, repetat în culori. Un profesionist ca d-voastră se descurcă. Doar nu e Hamlet. Veți avea o repetiție acolo, înainte despectacol
- De ce, totuși, nu se duce d-l Dinulescu?
- D-l Dinulescu vopsește, asta repetă, premiera cu Shylock.
- Amânați deplasarea….
- Chiar dacă amânăm, d-l Dinulescu nu poate merge în deplasare pentru că nu se simte bine, după efortul de a realiza în culori pastelate, Shylock. Ați jucat vreodată Shylock? Este un tablou bine pus la puct structurat în tușe violente și culori adecvate
- De ce trebuia să joc Shylock?
- Ca să vedeți ce greu se obține clar obscurul din fondul tabloului? Iar d-voastră ați promis că veți vernisa, asta că veți juca.
- N-am semnat nici un contract.
- N-ați semnat, dar v-ați dat cuvântul că veți juca.
- Cum să învăț o piesă și să joc doar un singur spectacol numai pentru că d-l Dinulescu nu vrea să se ducă la Călărași, pentru că repetă Shylock? D-l Dinulescu nu e salariatul teatrului?

www.cimec.ro

- D-l director vă promite că veți juca și la sediu…
- Am să mă duc cu o condiție: nu cumva d-l director să mă cheme să învăț Shylock, când teatrul va juca Shylock la Călărași.
- Aveți moacă de Shylock .V-ați gândit vreodată să-l jucați?
Nu mă gândisem.
- Am să-l recitesc. Ce traducere folosiți
- Noi, de fapt, nu jucăm piesa lui Shakespeare, care e considerată antisemită, ci o adaptare a lui Wesker.
- Trime-mi un text al ei, pentru eventualitatea că, d-l Dinulescu nu se va simți bine și va trebui să învăț și versiunea, lui Wesker.
Dar până atunci am luat caietul cu piesa lui Dinu Grigorescu și am început iar să buchisesc textul, dar, din când în când, trăgeam cu ochiul la volumul în care se găsea ”Negustătorul din Veneția”
24. 05. Da, a fost spectacol cu ”O nuntă cu miliar…dar” la Călărași. M-am dus. Ce dracu mai puteam să fac?... Drum lung și obositor. Am mai fost la Călărași, dar niciodată n-am reușit să văd Dunărea. Acum n-am mai avut răbdare. S-a întâmplat ceva însă de care începe să-mi fie rușine. Am scris despre Londra, New-York, Toronto, Bogota, Caracas și alte orașe, dar habar n-am ce e cu Călărașii, câți locuitori are, ce industrie e aici, ce muzee? Halal de mine! Am încercat să-i întreb pe cei câțiva călărășeni de la Casa de Cultură, dar, după privirea lor mirată, am renunțat.
Am găsit o scenă foarte mică, de fapt o cutie în care n-a intrat mai nimic din décor. Repetiția promisă n-am avut cu cine s-o fac. Cum au coborât din mașină, toți au dispărut, care-ncotro. Nu mă duce mintea unde ar fi putut să dispară toți. Târziu au apărut Tufaru și N. Călugărița și rapid am trecut cu ajutorul lor prin toată piesa. Doi profesioniști care m-au asigurat că totul, în ceace mă privește, va fi în regulă. Puțin timp înainte de începerea spectacolului au apărut și ceilalți, care au rămas mirați că mai repet.

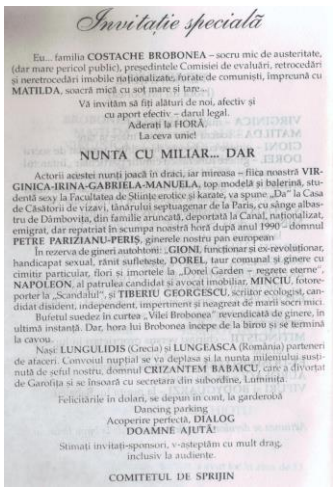
Invitație specială

Eu... familia **COSTACHE BROBONEA** – socru mic de austeritate, (dar mare pericol public), președintele Comisiei de evaluări, retrocedări și neretrocedări imobile naționalizate, furate de comuniști, împreună cu **MATILDA**, soacră mică cu soț mare și tare –

Vă invităm să fiți alături de noi, afectiv și cu aport efectiv – darul legal.
Aderați la HORĂ.
La ceva unic!

NUNTA CU MILIAR... DAR

Actorii acestei nunți joacă în draci, iar mireasa – fiica noastră **VIRGINICA-IRINA-GABRIELA-MANUELA**, top modelă și balerină, studentă sexy la Facultatea de Științe erotice și karate, va spune „Da" la Casa de Căsătorii de vizavi, tânărului septuagenar de la Paris, cu sânge albastru de Dâmbovița, din familie ruinată, deportată la Canal, naționalizat, emigrat, dar repatriat în scumpa noastră horă după anul 1990 – domnul **PETRE PARIZIANU-PERIȘ**, ginerele nostru pan european.

În rezerva de gineri autohtoni: **GIONI**, funcționar și ex-revoluționar, handicapat sexual, rănit sufletește, **DOREL**, taur comunal și ginere cu cimitir particular, flori și imortele la „Dorel Garden – regrete eterne", **NAPOLEON**, al patrulea candidat și avocat imobiliar, **MINCIU**, fotoreporter la „Scandalul", și **TIBERIU GEORGESCU**, scriitor ecologist, candidat disident, independent, impertinent și neagreat de marii socri mici.

Bufetul suedez în curtea „Vilei Brobonea" revendicată de ginere, în ultimă instanță. Dar, hora lui Brobonea începe de la birou și se termină la cavou.

Nași: **LUNGULIDIS** (Grecia) și **LUNGEASCA** (România) parteneri de afaceri. Cavoul nuptial se va deplasa și la nunta mileniului susținută de șeful nostru, domnul **CRIZANTEM BABAICU**, care a divorțat de Garofița și se însoară cu secretara din subordine, Lutinița.

Felicitările în dolari, se depun în cont, la garderobă
Dancing parking
Acoperire perfectă, **DIALOG**
DOAMNE AJUTĂ!

Stimați invitați-sponsori, v-așteptăm cu mult drag, inclusiv la audiențe.

COMITETUL DE SPRIJIN

Între timp a început că intre și publicul în sală, umplând-o până la refuz. Alți zeci de oameni stăteau în picioare pe margini, într-o atmosferă înăbușitoare. M-am speriat. Chiar m-a apucat frica. Dacă am să mă încurc, dacă o să mă bramburesc, dacă o să-i zăpăcesc și pe ei, și vor râde la sfârșit mine. Nu mă vor acuza că m-am sclerozat? Una e să joci într-o sală cât de cât goală și placidă, care nu sesizează micile acrocuri și alta e situația când sala e plină ochi și zeci de priviri înregistrează fiecare greșală…Apare un moment când ți se face alb în creier și ai împresia că nu mai știi nimic, că ai uitat tot… M-ai ales când ești

www.cimec.ro

întrebat naiv: Știi rolul, ești pregătit?
Datorită lui Nic Călugărița, care mă asigurase că voi intra în scenă și voi ieși în permanență cu el (așa cerea piesa), am reușit să scap de o bună parte de emoție… Întrările și ieșirile din scenă sunt o problemă, în situațiile când nu ai repetat un rol în mod normal. Odată, când Nic. Călugărița se pregătea să intre în scenă, am vrut să intru și eu cu el, așa cum îmi spusese, dar am fost oprit drastic: Acum nu!
- De ce? l-am întrebat, în șoaptă, în culise.
- Pentru că așa e piesa, mi-a răspuns el calm și a intrat în scenă fără mine.
Doamne, ce s-ar fi întâmplat, dacă aș fi intrat în scenă fără să am treabă? Desigur aș fi ieșit fără să spun nimic.
Am ajuns la final, fără să pricinuiesc încurcături colegilor și am reușit chiar câteva momente, credibile. Întodeuna îmi reușesc scenele de beție și aici am avut una. La final am primit felicitări, iar Ov. Cuncea, care între timp se cam ”aghesmuise” m-a sărutat, spunându-mi că am fost incredibil, că el credea că voi fi, în mod sigur, ceva de belea, un rahat cu mac…
Am ajuns acasă la 4 dimineața și am vrut să știu ce e cu orașul Călărași, dar Sara mi-a luat Dicționarul din mână. Am adormit fără să aflu câți locuitori are orașul Călărași…și am avut un coșmar: eram chemat să joc Shylock pentru că d-l Dinulescu nu se simțea bine. M-am trezit înspăimântat...
Dimineața, când am scris rândurile de mai sus, am descoperit în caietul meu un fluturaș cu o invitație la ”Nunta cu miliar...dar”, foarte amuzantă, care a fost distribuit în sală.*
25. 05. Concursul Eurovizion de la Tallin. Așteptat cu nerăbdare de milioane de români care vor neapărat să ne clasăm pe locul întâi. De ce? N-are importanță. Doar suntem națiunea care a inventat Doina. Să se termine odată cu mafia asta a cântecului...Monica Anghel și Pavel doi cântăreți cu voci admirabile care cu melodia ”Tell me ”why”, toată lumea e sigură că vor înfrânge mafia internațională. Dar, se pare că mafia a fost mai tare, pentru că ei n-au obținut decât locul...9 totalizând 71 de puncte. Am ascultat cu înfiorare melodia și mi-am dat seama, eu amator, că n-au nici o șansă. Mafia e tare, nu se predă, dar noi n-avem melodii de concurs. Dar mai ales n-avem prieteni care să ne dea puncte. De ce? Dracul știe. România e înconjurată de dușmani hrăpăreți care și de la premiul Nobel ne-au exclus. Pe noi, care am dat lumii un scriitor ca Eugen Ionescu, care s-a numit în final Ionesco, care nici el n-a luat premiul Nobel, deși între timp se făcuse francez, deși era de origină română. Totuși locul 9 și 71 de puncte se consideră de mulți specialiști ca o mare victorie...
27. 05. O dublă dramă, două destine. Șt. A. Doinaş a murit la Spitalul Fundeni, în urmă cu două zile. Avea 80 de ani. A făcut infarct la finalul unei operaţii. Soţia sa, Irinel Liciu, după ce l-a văzut pe Doinaş mort, s-a întors

acasă, s-a îmbrăcat frumos, şi-a corectat cu fard imperfecţiunile bătrâneţii, a scris câteva cuvinte pe o foaie de hârtie, după care a luat un pumn de somnifere, s-a aşezat pe pat şi a murit. A găsit-o în zori menajera.

”Domnul meu şi Dumnezeul meu, iartă-mă! Doinaş, dulcele meu, o prea mare iubire ucide", a scris Irinel Liciu în biletul de adio.

Odată cu ei a murit și o frumoasă poveste de dragoste

Ştefan A. Doinaş şi Irinel Liciu, scriu ziarele, s-au cunoscut prin anii '50, în Bucureşti. El era încă un poet minor, fiu de ţărani din Arad, ea era vedeta Bucureştiului, balerină la Operă, cu studii la Moscova şi Leningrad, curtată de Bodnăraş şi Maurer, prietenă cu fiicele lui Gheorghe Gheorghiu Dej. Se zice, se povestește că el, privind-o aproape seară de seară, pe scena Operei, s-a îndrăgostit de ea. S-a întâmplat ca și ea, întâlnindu-l întâmplător, să se

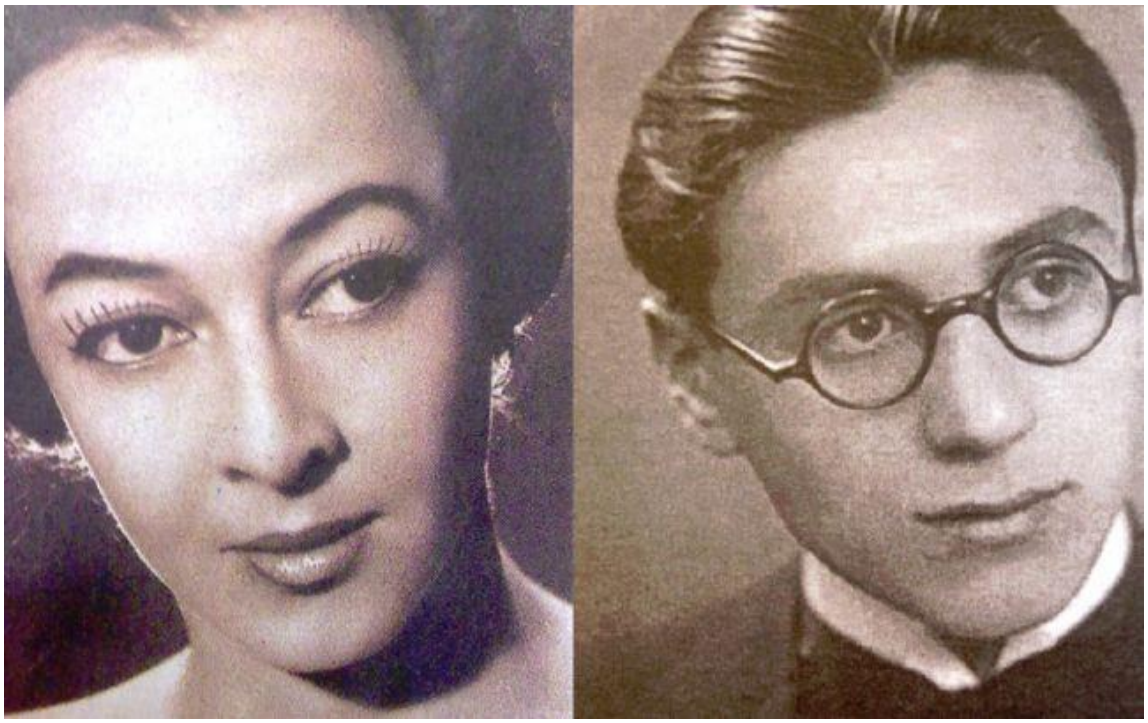

îndrăgostească de spectatorul care o privea fascinat seară de seară...

Dar, la începutul anului 1957, Doinaş a fost condamnat la puşcărie politică. Motivul: a omis să denunţe un coleg de la revista "Teatru", care vorbea despre extinderea revoluţiei maghiare şi în România*. A fost eliberat în februarie 1958 şi, pe la colţuri, se vorbea că eliberarea sa, după numai un an, nu e străină de intervenţiile lui Irinel Liciu. Doinaş şi-a continuat viața, bucurându-se de toate avantajele unui reeducat căsătorit cu o femeie celebră. Într-un interviu, la TVR Doinaş povestea: "Ani de zile, după căsătorie, am fost prinţ consort. Nevastă-mea fiind prim-balerină la Opera, pur şi simplu m-a întreţinut. Am trăit pe spinarea ei. Aveam interdicţie de a publica şi toate uşile îmi erau închise. Mergeam să îmi aştept soţia la Operă , după repetiţii, iar portarul mă striga: "Domnul Irinel".

www.cimec.ro

La Operă cuplul Irinel Liciu - Gabriel Popescu era însă mai celebru decât Irinel Liciu - Ştefan Augustin Doinaş. Gabriel Popescu - colegul ei de scenă, era însă homosexual. Ce fericire pentru Doinaş. Dar Gabriel Popescu a fost închis pentru orientarea sa sexuală, iar mai apoi a cerut azil politic în Occident. Fără Gabriel, Irinel Liciu a apărut tot mai puţin pe scenă, iar la sfârşitul anilor '60 a părăsit Opera din Bucureşti şi nu s-a mai întors.
Atunci când vârsta a împiedicat-o să mai apară pe scenă n-a mai avut nici un fel de preocupare în legătură cu baletul. Cu plăcerea de a dansa s-a încheiat la ea activitatea profesională. În schimb, în timp ce gloria ei apunea, Ştefan Augustin Doinaş îşi lua avânt spre marea literatură. Trecuseră anii purgatoriului comunist şi interdicţia de a publica. Au venit, pe rând : primul volum de poezie publicat, prima traducere, primul premiu al Uniunii Scriitorilor, medalia Goethe pentru monumentala traducere a operei "Faust", călătorii în străinătate, mari avantaje oferite de comunişti în schimbul unor mărunte compromisuri. De pildă, poeziile de propagandă semnate Ştefan Augustin Doinaş. "Le-am scris gândind că ce fac acum pot să repar mâine", spunea poetul într-un interviu acordat Eugeniei Vodă.
Doinaş a călătorit în Franţa şi Germania, îi întâlneşte pe Virgil Ierunca şi Monica Lovinescu, stă cu Cioran în mansardă şi face filosofie cu el. Merge la New York, doarme în apartamentul de protocol al lui Ceauşescu: "Am ajuns acolo graţie ministrului de Externe din acea vreme, George Macovescu, care a dispus aceasta cazare subalternilor săi de la New York.
Urmează un episod, în care cei doi se despart şi Doinaş are şansa să scrie poate una dintre cele mai frumoase poezii din literatura română: "Astăzi ne despărţim"*. Dar Irinel Liciu şi Ştefan Augustin Doinaş rămân împreună.
Revoluţia din 1989 îi prinde galopând spre vârsta a treia. Doinaș devine membru al Academiei Române și este propus, în 1992, pe lista pentru Nobelul literar. Intră în politică şi, între 1993 şi 1996, e senator al României, din partea Partidului Alianţa Civică, unde l-am întâlnit în scurtele mele popasuri la senatul României La final, a recunoscut public: "Calitatea mea de senator e nesatisfăcătoare".
Primeşte premii literare, distincţii, conduce revista, "Secolul 20". scrie săptămânal în "Cotidianul". Rămâne poet până la finalul vieţii. Spre regrettul meu, afară de poemul ”Mistreţul cu colţi de argint”, învățat în studenție, n-am reușit să mai reţin o poezie a lui Doinaș. L-am cunoscut, cu ani în urmă, la Senat cu concursul colegului Șt. Radov când a ascultat destul de plictisit expunerea mea despre conflictul soldat cu înlocuirea abuzivă a lui L. Giurchescu, spre deosebire de Ștefan R. care era indignat.
01.06. Schimbare de domnie. Şedinţa de care am scris la începutul anului și-a atins scopul: George Mihăiţă este noul director al Teatrului de Comedie. Îi urez mult success. E încă tânăr, dar a acumulat destulă experienţă, are

avînt, dar mai ales ambiţie, pe care şi-o maschează discret şi nu are idei preconcepute (sper).
A apărut în peisajul teatral românesc propulsat de filmul lui Lucian Pintilie, "Reconstituirea", unde a fost o revelaţie. După care a tatonat porţile succesului prin diferite teatre până şi-a găsit locul la Teatrul de Comedie, angajat de Lucian Giurchescu, înlocuindu-l pe alt tânăr de talent, Mircea Diaconu, în piesa "Fata Morgana" de D. Solomon. (1971). Nu am amănunte pe baza căror considerente oficiale s-a făcut schimbarea.
04. 06. Zi dureros de tristă. Deși mi-am promis să nu mai scriu despre decese și înmormântări, nu mă lasă inima să nu consemnez încă o plecare din lumea noastră. A fost înmormântată la Crevedia în împrejurări ciudate, de o sărăcie cumplită o mare actriță: Nineta Gusti. Părăsise de mult Bucureștiul după ce se pensionase și după ce un timp mai jucase în câteva spectacole pe scena Teatrului de Comedie.

Era deja despărțită de mulți ani de Radu Beligan, căruia îi spunea tată, deși era mai mare ca el cu câțva anișori și nu-și mai găsise stabilitatea. Era văduva neconsolată. A fost căsătorită cu el timp de 15 ani. N-au avut copii. Despre căsătorie, ea a afirmat: „cât despre căsătorie, eu nu am ținut niciodată la asta și nici nu cred în ea. Am fost împreună 15 ani cu Radu Beligan, dar nu mai știu câți dintre anii ăștia am fost căsătoriți; noi am fost 15 ani împreună".Îmi era foarte dragă. Avea un umor frust, care în gura altor femei ar părea vulgar dar ei îi dădea un farmec deosebit. A avut multe "panseuri" repetate pentru unicitatea lor de generații de actori. Le-am notat, nu le mai reamintesc. Nu e momentul. Teatrul și Radu Beligan a fost marile ei iubire. "În teatru mă simt ca la mine acasă; e meseria mea; sunt rolurile mele care îmi aparțin și mi-au fost toate la fel de dragi. Deși aveam emoții de fiecare dată, n-am zbârcit-o niciodată" Î se întâmplase două "cataclisme": Radu Beligan o părăsise, Teatrul o pensionase. Sufletul ei n-a rezistat. A fost Eleva la premiera Stelei fără nume. Mi-o închipui. Am văzut-o, cu ani în .urmă la teatrul Nottara în "Căsătoria" lui Gogol. Era de neegalat.
Am jucat împreună în primul meu spectacol pe scena Teatrului de Comedie , "Comedia intrebărilor" (1970) de Șt. Haralamb și H. Salem, dar care n-a fost un succes, deși avea în distribuție o echipă forte a teatrului în cap cu Nineta Gusti, piesa fiind prea slabă, deși din când în când se striga de către un personaj, "unde e strada Speranței?" .

Deşi avea o locuinţă confortabilă, a părăsit Bucureştiul prin 1971, mutându-se la Crevedia, unde a locuit singură într-o casă ţărănească de a cărei proveniență nimeni nu ştie mai nimic. Avea în faţa casei o grădiniţă cu flori pe care o îngrijea. În ultimii ani, a dus un trai foarte greu: uneori nu a avut nici măcar lemne cu care să-şi încălzească soba, iar acoperişul casei se ruinase. UNITER-ul îi trimitea în fiecare lună pachete cu alimente, iar la Gala Artiştilor din 2001 a fost premiată cu 80 de milioane de lei vechi. În februarie anul ăsta a suferit o pareză, fiind ţintuită la pat şi trebuind să renunţe la fumat. Vorbind despre moarte cu o lună înainte de deces, Nineta Gusti a spus: „eu nu cred în moarte, ci în plecare; o să plec pe o planetă cu oameni mai buni şi mai frumoşi care să se iubească între ei".

10. 06. Un actor patron de măcelărie: V. T are, după evenimentele din Decembrie 89, o evoluţie spectaculoasă. Joacă în câteva filme, făcute de tânara cinematografie post decembristă (Patul Conjugal, Asfalt Tango, E pericoloso sporgersi, Această lehamite) şi, cu banii obţinuţi din onorariile respective şi cu alţi adunaţi din reclame, deschide într-o piaţă centrală din capitală o... măcelărie. L-a pus responsabil pe un unchi al soţiei, care chiar era de meserie măcelar.

În prima jumătate de an afacerea mergea, prospera, lumea a dat năvală, "unchiul" face tot felul de învârteli, cumpără animale de pe la ţărani, vinde sub preţul pieţei şi-i aduce lui V. T. un substanţial câştig. Dar, la un moment dat, măcelăria începe să "sângereze", măcelarul se plânge de impozite şi de taxe mari, de loviturile de satâr ale celor din branşă, aşa că veniturile scad vertiginos, nu mai este vânzarea care era şi, după un timp, se ajunge la un faliment declarat şi măcelăria este închisă.

După o săptămână unchiul deschide, în aceiaşi piaţă propria-i măcelărie, care funcţionează, prosper şi astăzi. În concluzie, simbioza pe care colegul nostru a vrut să o facă între arta cuvântului şi arta despicării animalelor, pentru hrana populaţiei, a eşuat, actorul resemnându-se la traiul modest ca artist . Nenea Iancu Caragiale a fost barar, Dobrogeanu-Gherea, restaurator, Anca Pandrea patron de vinărie, V. Teodosiu, măcelar!

A mai fost un caz de artist... măcelar: Mihai Heroveanu. Era actor la teatrul Nottara. După 1971 a emigrat în Israel, pentru că moştenise o...măcelărie!

15. 06: Iar despre Anul Caragiale: În Ianuarie 1893, retras din ziaristică la sfârşitul anului 1889, Caragiale a înfiinţat revista umoristică **Moftul român**, subintitulată*„Revista spiritistă naţională, organ pentru răspândirea ştiinţelor oculte în Dacia Traiană"*. Începând cu numărul 11, revista a devenit ilustrată, tipărind caricaturi, iar prin publicarea unora dintre cele mai valoroase schiţe caragialeşti, **Moftul român** s-a dovedit şi un organ literar. Cu unele întreruperi, revista a apărut până în anul 1902 şi a avut numeroşi colaboratori: Teleor, Emil Gârleanu, I. Al. Brătescu-Voineşti, Alex.

www.cimec.ro

Cazaban. Italienii susține ”Moftul român” are specific vendeta, englezii spleenul, iar românul moftul!” (6)
26. **06.** Ieri, la C. M de fotbal, la Seul: Germania- Coreia de Sud: 1-.0.
27.06. Ieri, la C. M de Fotbal: Brazilia-Turcia: 1- 0.
Scoruri italienești!
29. 06: Iar Moftologie 1. În nr. 22 al României Literare, Gabriel Dimisianu publică o fotografie, în costum național, a Alexandrei Burelly, viitoarea soție a lui nenea Iancu, când era foarte tânără.
Apropos de spectacolul colegei Mandache: care sunt d-nele din viața lui nenea Iancu? Prima, ar fi mama sa, Ecaterina, de care, în procesul Momoloaiei s-a dezis. (După ce se dezisese și de tatăl său). A doua ar fi Lenci, sora. A treia este, după propriile mărturisiri, Fridolina (Leopoldina)* - o rudă a compozitorului Caudella, de care a mărturist că era îndrăgostit până peste cap și pe care o dorea de i se ”seca sufletul”, deși n-o văzuse decât de două ori. Apoi Veronica, iubita amicului Eminescu, căreia ia refuzat cu îndărătnicie să-i înapoieze scrisorile, dovedind că nu e ”cavaler”, cum îl credea ea. A urmat la rând, Maria Constantinescu, mama lui Matei și, ultima, Alexandrina, pe care a cerut-o ritos de soție de la viitorul socru: ”Tată socrule, mi-o dai?” Ultima este fiica, Ecaterina, după care, poate, ar mai trebui să o adăgăm pe foarte tânara, pe atunci, Cella Delavrancea…
De celelalte, cum ar fi una Marghioala, sau alta Marița, a căror nume apar fugitiv prin diferite povestiri, dacă or fi fost, sau dacă nu erau doar teme literare, nu se știe absolut nimic, restul fiind tăcere, vorba lui Hamlet.
Să mai fi fost Veta, să mai fi fost Zița, dacă luăm de bună afirmația lui că: ”Mă, Rică sunt eu!?”
Dar am intrat într-un domeniu care aparține criticilor, caragiologilor, criticologilor, istoriomoftologilor, unde desigur n-am ce căuta.
30. 06. La Cannes: **Pianistul,** Polanski, Brody, invingători: Marele Premiu!
31. 06. Yokohama: Finala C. M Fotbal: Brazilia-Germania: 2-0. A marcat Ronaldo în repriza a doua. Li s-a terminat multora o plăcere. Chiar și mie. Ce regal a fost finala asta! Ce jucători! E greu să învingi asemenea echipe. Fotbalul practicat la noi e viciat de corupție. Blaturi nesfârșite… Brazilia a avut un drum al adevărului, glorios, învingând în optimi Belgia și Anglia (în sferturi) cu 2-0. Singura care i-a rezistat a fost Turcia, în fața căreia s-a impus, în semifinală, totuși, cu 2-1. A totalizat 9 puncte din 9 posibile.
03. **07.** PușI îmi face cadou ultima lui carte, **Poezii bestiale,** concepută integral de el cu coperte (nu coperți) gen kitch, tipărită în regim particular. Îi dă mâna, dacă a avut moșteniri. Pe ultima copertă este fotografia lui și a unei tinere (mis Brăila), pe care o subintitulează, **Frumoasa și bestia**, punându-se în ipostaza de monstru. 400 de pagini de poezii. Un anumit gen de poezie. Adept al lui Apolinaire, a lui Alfred Jary, al căror humor absurd îl practică în

multe ocazii, cartea e, de fapt, un jurnal sentimental al iubirilor lui şi al întâlnirilor amoroase la care visează perpetuu... Mai toate poeziile au la bază o nouă iubire, o nouă întâlnire, o nouă ambalare erotică, dublate de multă tristeţe, pentru că, de fapt, nu este iubit. Puşi e un sentimental, în veşnică ebuluţie, doritor de aculpări pătimaşe, dar care îşi transcrie, lucid şi conştiincios, derapajele amoroase...

Am citi-o de multe ori şi de fiecare dată îmi arată o impresie de fragilitate, de lucru neserios, de dicteu automat... necizelat. (Dar ce-mi pasă / am şi eu o masă / stau şi scriu / până la sicriu). Pentru poezia ”O Relly”, de la pagina 242, găsesc însă, la Cuprins, o explicaţie interesantă, o splendidă pagină de Jurnal: *”Poezie scrisă pentru Puia, într-o splendidă seară de primăvară din duiosul an 1975, când era pe la mijlocul lui Martie, dealtfel din ziua aceia m-am lăsat de fumat, era 18 martie şi am mers cu Puia pe jos din strada Ceaikovski din cartierul Floreasca unde ea stă, până-n piaţa Romană, trecând peste pavajul uscat şi când am ajuns pe la Ana Ipătescu m-am uitat deodată la ceas şi în loc să-mi las braţul pe lângă trup am apucat-o de braţ şi am dus-o aşa până în piaţa Romană, simţind prin pardesiul ei roşu, braţul subţire şi gingaşele oase radius şi cubitus”*

Îl iubesc pe Puşi, deşi mi-a făcut multe ”porcării”. Pe unele le-am notat, pe altele le las în zona uitării. Puşi, cu toate ”defectele” lui, e poate cel mai ciudat, cel mai interesant personaj real pe care-l cunosc.

05. 07. Încă de la începutul anului Tv a transmis săptămânal mici clipuri cu sintagmele caragialene, devenite celebre, care au intrat demult în conştiinţa psihică a fiecărui român: Ce’eşti copil? Trebuie să ai curaj ca mine. Trebuie s-o iscăleşti, o dăm anonimă (Farfuridi) Bampir, pardon coane Fănică, iertaţi-mă că vă întreb, cei aia, bampir? Ghiţă, Ghiţă, pupă-l în bot şi papă-l tot. (Pristanda) Eu am o vorbă: o mie de ani pace! Eram ambetată absolut!(Zița) Pardonul ca pardonul (Veta)... Nu puteam... adrisantu cu domiciliul cunoscut! (Cetăţeanul turmentat) Prostul moare, dar prostia rămâne! Te iubesc cum iubeşte sclavul lumina şi orbul libertatea (Rică Venturiano), Industria română e sublimă, e admirabilă putem zice, dar lipseşte cu desăvârşire (Caţavencu) Eu am, n-am înfăţişare, la douăsprezece trecute fix sunt la tribunal (Farfuridi) Ori să se revizuiască, primesc, dar atunci să nu se schimbe nimic, ori să nu se revizuiască, primesc, dar atunci să se schimbe pe ici colo şi anume în părţile esenţiale (Farfuridi), O soţietate fără prinţipuri, va să zică că nu le are (Trahanache), Trădare să fie, dacă o cer interesele partidului, dar s-o ştim şi noi (Farfuridi), Că după cum le spui

www.cimec.ro

dumneata, una şi cu una fac două, n-are de unde să te mai apuce omul (d-na Efimița Leonida), Să am pardon de impresie! În România lingușirea şi hoția sunt virtuți! Eşti tare, stimabile, la machiaverlâcuri! Fraților, după lupte seculare care au durat aproape 30 de ani (Cațavencu), Eu pentru cine votez? (Cetățeanul Turmentat),Vreau ceace merit în orașul ăsta de gogomani unde eu îs cel dintâi... dintre fruntașii politici (Cațavencu), Scopul soțietății noastre este ca România să fie bine şi tot românul să prospere! Aveți puțintică răbdare (Trahanache) Sufăr peste poate parcă sunt turbat (Rică V.) Un popor care nu merge înainte, stă pe loc, chiar dă înapoi (Cațavencu), Omul, bunăoară, de par examplu, dintr-un nu-știu-ce ori ceva, cum e nevricos, de curiozitate, intră la o ideie: a intrat la o ideie? Fandacsia e gata (Leonida) Și după aia din fandacsie, cade-n ipohondrie. Pe urmă, firește, şi nimica mișcă! Ce căuta neamțul în Bulgaria? (Pampon), Să trăiască coana Zoițica că-i damă bună (Cetățeanul turmentat)
Lista, evident, ar putea fi mai lungă...
Și o replică, aparținând unui actor (I. Brezeanu), care a fost adoptată de nenea Iancu: ”Nu mai pupa mâna că se-nchide urna”. **(**deşi, unele ediții n-o trec, preferând-o pe cea originală: ”Nu mai e vreme... se-nchide alegerea”).
10. 07. Moftologie 2: Iarăşi despre fenomenul Caragiale. Toți criticii, comentatorii avizați eludează cauza adevărată a exilului care e, în fond, un mister de îți vine să exclami: De ce, nene Iancule? De ce la Berlin, dacă nu cunoşteai limba germană? De ce la Berlin, dacă confort găseai oriunde în Europa, de la Viena până la Paris? Oare nu te poți întreba, asemenea lui Pampon, ce căuta grecul (Caragiale) la Berlin? S-au scurs atâția ani şi încă nimeni n-a reuşit să deslege acest mister, pentru că mai toate explicațiile celor care s-au ocupat de biografia sa, în cap cu Șerban Cioculescu, la o inventariere atentă a motivelor, se poate observa cu ochiul liber, că explicațiile, motivele, nu stau în picioare. Singura care a avut curajul să ridice un pic vălul acestui mister a fost cercetătoarea **Georgeta Ene,** într-un studiu apărut în 1992, întitulat ”Caragiale la Berlin”, în care demonstrează cu documente că nenea Iancu a ales Berlinul pentru că acolo a fost trimis pentru a culege informații… Bam-bam! **(7)**
20. 07. De câtva timp Sara, alias “Colonelul”, cum o alint în glumă, de câtva timp, simţea nevoia lui Dumnezeu. A lui Adonai sau a lui Iehova cum i se mai spune lui Dumnezeu de către evrei. Neştiind cum e mai corect, am scris amândouă denumirile pe care le cunosc. M-am bucurat. Cred sincer că acela care simte nevoia lui Dumnezeu e un privilegiat. Chiar îi invidiez, pentru că eu niciodată n-am simţit nici nevoia nici curajul să intru în legătură cu el. Cu Dumnezeul creştin, bineînţeles. Aşa că, în secret, o invidiam pe Sara.
Unde poţi să-l găseşti pe Adonai? Se spune că poți să-l găsești oriunde, dar cel mai sigur la Sinagogă. Unii se laudă şi poate chiar aşa este, că-l au

pe Dumnezeu în suflet. Unora le e deaajuns o icoană, ca să intre în contact cu el, alţi nu au nevoie decât de un preşuleţ şi o privire spre Mecca. Mai sunt şi unii pe care chestiunea asta nu-i interesează. Ăştia se numesc atei. Ateu se declarase şi marele liber cugetător care a fost Voltaire, dar pe patul de moarte a cerut să-l spovedească un preot. Mai toţi mari comunişti s-au declarat şi ei atei, luând de bună afirmaţia lui Lenin că religia e opiul popoarelor, dar, la o adică, atunci când erau în situaţia să dea ortul popii, cum se spune, îi apuca frica şi cereau ajutorul lui Dumnezeu… să nu moară. Există şi specia fariseilor, care în vorbe îl hulesc pe cel de sus, dar în particular sărută cu foc icoanele şi se târăsc în genunchi în faţa altarelor. Marele actor Fl. Scărlătescu a recunoscut că, atunci când trecea pe lângă o biserică, de frică să nu fie socotit "obscurantist", nu se închina, cu mâna, cum fac toţi creştinii, ci doar îşi făcea cruce cu limba-n cerul gurii.
Un gând sincer trebuie respectat. Eu cred în Dumnezeu, deşi mă duc rar la biserică şi nu m-am mai spovedit de mult. Am în casă icoană, fac trei cruci întodeauna când trec prin faţa unei biserici şi sunt prezent în fiecare an la Înviere, pe care o consider cea mai mare sărbătoare creştină, şi cânt cu plăcere "Cristos a înviat". Când eram copil visam să mă fac preot şi citeam cu patos din evanghelii, imitând preotul de la biserica din cartier. Şi mai cred că, ori unde simţi nevoia să-l cauţi pe Dumnezeu, trebuie să te duci. Dar cum pustiul e departe, mai aproape, e Sinagoga din apropierea Pieţei Amzei.
Ce voi povesti s-a petrecut Vineri, când ne-am dus amândoi la Sinagoga de pe strada Take Ionescu, pe care comuniştii o numiseră Nikos Beloianis. Acum însă, când, oficial, marii comunişti au pierit, rămânând doar cei din rândurile inferioare ale partidului unic şi odraslele lor, strada se numeşte iar Take Ionescu. Amintesc că ne-am dus pentru ca Sara să se-ntâlnească cu Dumnezeu. Sau cu Adonai. Sau cu Iehova… Şi pe timpul comunismului Sinagoga tot acolo, era şi mai marele rabin Rosen care era chiar prieten la toartă cu Împuşcatul. Gurile rele spun că el a negociat vânzarea, asta, plecarea evreilor spre Ţara Sfântă, unde au ajuns cei mai fraieri, ceilalţi, isteţii, luând drumul N.Y-ului.
Am însoţit-o cu plăcere, spectacolul religios mă linişteşte şi, în secret, cred că mă purifică… Ne-am dus, dar ca nişte neştiutori în ale Torei sau în ale Cabalei sau Talmudului sau Zoharului şi a altor cărţi socotite sfinte, neştiind că slujba (si la evrei tot slujbă se spune şi se face), începe când la Ierusalim e o anumită oră a înserării, şi a trebuit să mai aşteptăm, ca la Ierusalim să treacă de o anumită oră şi anumite stele să intre în conjuncţie, aşa cum de câteva mii de ani s-a stabilit. Şi aşa a rămas până azi.
Ne-am mai plimbat prin piaţa Amzei, aşteptând ca stelele să dea semnalul începerii slujbei şi, când ne-am întors, începuse deja slujba, în ebraică. Ştii ebraică, e bine, înţelegi ce se spune. Nu ştii, taci şi asculţi.

www.cimec.ro

În altă ordine de idei, n-am să înţeleg cum se transmite semnalul de la Ierusalim, ca să poată să înceapă slujba. Prin cablu? Sau prin telefon? Asta în era modernă. Dar acum o sută de ani? Sau acum cinci sute de ani? Probabil prin metempsihoză? E un mister de nedeslegat. S-a păstrat de secole cu străşnicie. Ca şi numele adevărat al lui Dumnezeu care, după Talmud, sunt trei: unul de 12 litere, altul de 24 şi ultimul de 42 de litere. Şi ăsta a rămas unul din ele mai sacre mistere, ştiut doar de o mână de iniţiaţi.
Întrând iar în templu, Sara mi-a pus pe cap celebra chipă, obligatorie când intri într-o sinagogă… Era albastră şi, pentru că aluneca, mi-a prins-o de păr cu o agrafă… După care ea s-a dus sus, la etaj. La Sinagogă femeile stau sus şi bărbaţi jos. In viaţă e invers, deşi sunt şi situaţi, când femeia e sus şi bărbatul jos. Dar nu la sinagogă.
Jos toate locurile erau ocupate, dar, găsind un scaun stingher, m-am aşezat pe el şi, neînţelegând chiar nimic din ce se spunea, am aşteptat să se termine toată litania… De fapt, după cât am putut să-mi dau seama, există un dialog între cel ce ţine slujba, adică rabinul, şi enoriaşii, care, aici, erau în majoritate bătrâni venerabili. Mai toţi, aveau înfăşurate pe braţe nişte şnururi din piele maro, iar pe frunte ceva care aduce cu lupa ceasornicarului de pe vremuri. Toţi ştiu "piesa" şi citesc răspunsurile la întrebările rabinului din cărţile răspândite peste tot. Unii enoriaşi, venind des, le ştiu pe de rost.
Întrebările sau interogaţiile rabinului sunt, de cele mai multe ori vindicative, acuzatoare, ca în corurile din piesele antice, dar răspunsurile enoriaşilor sunt întodeauna monotone şi la unison. Rar se întâmplă ca un bătrân să rămână în urma celorlaţi şi atunci se creiază, pentru un spectator neutru, un clivaj comic. Toate răspunsurile enoriaşilor sunt însoţite de un soi de aplecare a bustului spre sol, ca un fel de bâţâială obsedantă… Făcută de un „goi", cum sunt denumiţi cei de altă religie, bâţâiala asta ar părea ceva extrem de comic...Stam relaxat şi ascultam litania. De fapt, aşteptam să se termine, pentru că în situaţia respectivă, altceva nu puteam face. În unele momente căutam să mă relaxez complect, fără să mai gândesc la nimic, cum procedam la orele de actorie de la Institut. Dar, deodată, mi-a întrerupt liniştea interioară, răsărind lângă mine, un tânăr roşcat, cu barbă şi, bineînţeles, cu nelipsita chipă pe cap și secundele următoare, l-am recunoscut a fi unul dintre rabini, care m-a întrebat scurt, într-o românească stricată, cine sunt şi ce caut acolo? Surprins, puţin zăpăcit, puţin enervat, nu mă aşteptam la o asemenea interpelare, cam ca la poliţie, cum se spune, am bâigiuit ceva neinteligibil, după care, remontântu-mă, i-am spus clar şi răspicat:
- Am venit cu Colonelul, care acum e sus.
O clipă fizonomia rabinului a rămas perplexă, după care, fără să mai spună ceva, a făcut stânga împrejur, rapid, plecând ca din puşcă. Slujba n-a mai

www.cimec.ro

durat mult şi, peste câteva minute, a apărut şi Sara, de la etaj, însoţită de câteva enoriaşe din Israel, plecate de mult din România.
Împreună ne-am plimbat până la Universitate şi înapoi. La un moment dat, în faţa noastră, cam la o sută de metri distanţă, a apărut tânărul rabin, care mă interogase, cu soţia sa şi cu doi copii. Observându-mă de departe, i-a spus ceva nevesti-si, după care şi-a luat familia şi a traversat rapid bulevardul, pe trecerea de pietoni din faţa teatrului Nottara… Fiind ora 23 şi circulaţia maşinilor de pe bulevardul Magheru cam anemică, n-au păţit nimic. Altfel, mă gândesc, s-ar fi putut întâmpla, doamne fereşte, un accident. Să fi ajuns eu o sperietoare, m-am întrebat…
- Am impresia că rabinul s-a speriat de noi, mi-a zis Sara.
- Cred că ţi s-a părut, am mormăit, neavând curaj să-i mărturisesc ce i-am spus rabinului. Nici nu m-ar fi crezut.
Adevărul e că, nici acum, când transcriu povestea, din memorie, nu reuşesc să pricep de ce i-am răspuns aşa rabinului.
25. 07. Lansare de carte. Multe află omul. Nu știam că Fl. Tănase scrie versuri… Nu numai că a scris, dar a și tipărit un volum cu versuri pentru copii - ”O zi în ogradă” (povestiri de la Obedeni). Un frumos volum de 50 de pagini, format mare, excelent ilustrat și paginat de Mălina Ionescu, la editura Aramis, cu o prefață a Mihaela Tonitza și o postfață a lui Fănuș Neagu. Frumoasă surpriză. Prezent autorul cu familia și Fănuș Neagu, Silvia Kerim, M. Tonitza și alte persoane neindentificabile, în holul teatrului Țăndărică. Luări de cuvânt acide, solemne, sentimentale, duioase, amicale, encomiastice, exprimând surpriza de noua postură a autorului. O mică altercație a mea cu Fănuș Neagu pe teme politice. Și-a adus aminte că ne-a dat aprobare să jucăm la Național, când era director, ”Curve de Lux”.

- O piesă mizerabilă, scrisă de un nepriceput, unde era bălăcărit Ion Iliescu.
- Ați văzut-o, cumva? l-am întrebat.

www.cimec.ro

- Cum să-mi pierd timpul cu asemenea texte scandaloase, scrise de neaveniți? Iftimovici ar fi trebuit arestat. Nu știu cum Iura, care e un mare actor, a admis să joace asemenea prostie, cu un titlu atât de vulgar…

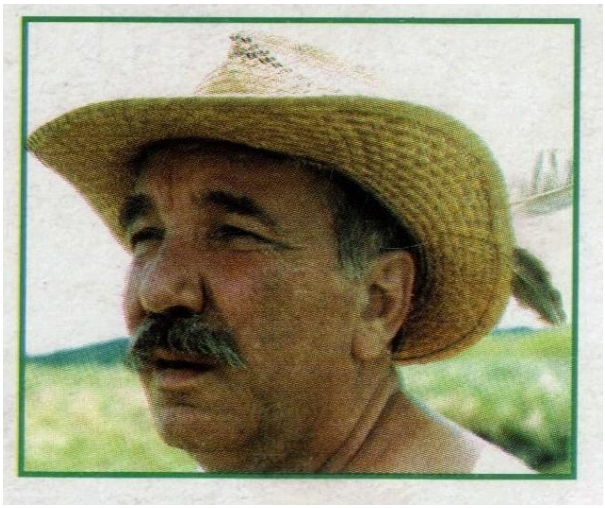

- Sunteți pudibond?

- Sunt român demn de numele străbun. Dar nu mai vreau să vorbesc de ce a fost și ce interese a avut d-l. Candid, care nu mi se pare a fi candid, ci mai curând perfid…ha ha, ha, ți-am zis-o…Eu iubesc actorii. Iubesc pe poeți. Deci îl iubesc și pe Florin Tănase. Poezia lui e plină de miresme de iasomie, de câmpie, de brazda țarinei. Ia uitați-vă ce titluri au poeziile lui Florin: Făcăleț, Aricii, Bondarul, Tarzan, Porumbeii, Măgărușul, Orătăniile, Libelula etc. Sunt după cum se vede din titluri mici crochiuri despre universul diurn, pe care-l descoperă un orășean, prin ochiul unui copil, ajuns în universul și peisajul…unui sat. Are dreptate Fănuș Neagu, nimic din personalitatea afișată de ”macho” a lui Florin nu lăsa să se întrevadă sensibilitatea și delicatețea, versurilor lui amintind de Topârceanu și de Ana Blandiana cu al ei motan Arbagic… Dar cine poate scăpa de dulceața versurilor lui G. Topârceanu?

Cu ocazia asta mi-am amintit că Silvia Kerim a scris o frumoasă carte (Vedere din Parfumerie)… Una peste alta, o frumoasă surpriză…

- Măi Silvia, ce frumoasă ai fost! Măi Silvia, încă mai ești ispititoare, măi, Silvia, ce rău îmi pare că nu mi-am pus mintea cu tine când eram tânăr. Dar n-aveam loc de alții, care se înghesuiau să fie lângă tine. Mai ales unul Albulescu care-ți plăcea și ție”….

Fl. Tănase nu e singurul dintre actorii care scriu versuri. E o listă lungă, cu nume care îmi vin în minte, la întâmplare: Emil Bota, Dinu Ianculescu, Ionescu-Gion, Șt. Ciubotărașu, Toma Caragiu, Adrian Pintea, Șt. Radov, Dionisie Vitcu, Ioana Crăciunescu, Mircea Albulescu, Zaharia Bârsan, Ion Chelaru, Mihai Codreanu, Alexandru Davila, Ion Lucian, H. Mălaele, Tudor Gheorghe, Dorel Visan… Așa că, Fl. Tănase stă așezat într-o frumoasă panoplie. Am auzit că și Aglae Pruteanu și Mihail Pascaly ar fi scris versuri. Nu m-ar mira să aflu că și Gigi Dinică să fi…versificat.

Ar fi interesant de alcătuit o antologie. Mai știu că într-o vreme Magda Popovici strângea materiale pentru o asemenea antologie, dar pe unde or zace materialele strânse cu grijă de ea nu știu?

29- 30. 07. De câteva zile ne pregătim să plecăm la Sinaia.

www.cimec.ro

Obținusem printr-un noroc nesperat să stăm 12 zile într-o cameră la vila UNITER-ului de la Cumpătu. Cineva renunțase. Ne te poți opune norocului...ori fugi de el, ori dai peste el...Sau fă-mă mamă cu noroc și aruncă-mă la... Cumpătu....Am început acținea Geamantan: haine adecvate (pulovere, cămăși groase), ustensile uzuale (fierbător, umbrelă, desfăcător de bere, pix). Și neapărat cărți. Nu poți părăsi cărțile din apartament fără să iei câteva reprezentante ale lor. Se țin după tine ca scaiul.
- Câteva cărți nu înseamnă un geamantan a ripostat Sara.
Aici s-ar putea să aibă dreptate, dar ce te faci dacă nu-ți amintești un vers dintr-un sonet de Shakespeare? Ce te faci? Asta poate să-ți dea insomnii. Constat târziu și cu mâhnire că eu și Sara avem păreri deosebite în privința conținutului bagajului. Dacă în multe alte privințe ne înțelegem de minune, în privința bagajului avem păreri opuse. Sara susține că trebuie, e chiar necesar, ca în vacanță, să ne debarasăm de obiceiurile, tipicurile, apucăturile pe care le avem acasă și să ne lăsăm spiritul liber ca să se regenereze. Să visăm, să ne încărcăm bateriile...Eu, mă acuză ea, am devenit robul deprinderilor zilnice, maniacale...nu pot trăi fără cărți, fără notații, fără jurnal, calculator și mai ales fără...cafea...care-i o otravă curată.
Uită să spună că eu nu pot trăi fără ea.
Dimineața mai adăugăm ceva, o ustensilă, o carte, seara le retragem. Ne trezim la un moment dat că geamantanul e prea mic. Mult prea mic, prea meschin pentru aspirațiile noastre. Singura soluție care se impune e să mai luăm unul mai mare sau un alt geamantan. În fond ce dacă în loc de unul vor fi două? Dacă vor fi două se poate face o repartizare mai corect a lucrurilor.. Pentru că ori ce s-ar spune facerea unui bagaj e o treabă aparent banală, dar în fond e foarte complicată. Trebuie îndeplinită minuțios. Implică multă responsabilitate. Te poți trezi acolo că ai luat doar un ciorapi? Sau adidașii? Dacă plouă și tu ai doar sandale? Ce te faci? Sau ai uitat papucii! Că năuc fiind ca toți năuci poți uita, acasă papucii...Ce te faci?
02. 08. **Vacanță la Sinaia** …(Relatarea unei zile lungi): Până la Sinaia sunt 123 km. Nici trei ore de mers. Dar depinde cu ce viteză te deplasezi. Sunt multe sate și...mai ales...Posada. Știu asta că am mai făcut drumul ăsta de multe ori. N-am fire de păr în cap de câte ori l-am făcut, ori cu mașina mea, ori cu a Teatrului de Comedie...Dacă mergi ca melcul poți pleca dimineața și deabia pe seară să ajungi
Am plecat după ora zece prin Barbu Văcărescu și ne-am împotmolit la intrarea în DN1 înainte de aeroportul Băneasa cam în dreptul noului restaurant ”Cocoșatul” de la care veneau mirosurile îmbietoare ale micilor pregătiți chiar de cel care a dat numele localului. N-am rezistat. Ne-am oprit, am parcat și l-am privit îndelung pe acest Quasimodo modern pe fața

căruia şiroiau broboane de sudoare, întorcând micii pe un grătar imens cu o răbdare de invidiat, Am intrat (în local) şi am comandat... mici.

Doar suntem în vacanţă, ce...dracu! Localul e...pe val, cum se spune, fiind frecventat de ”mondul” bucureştean: scriitori prosperi însoţiţi de câte o tânără (emulă) admiratoare, ziarişti în căutare de subiecte, ministeriabili în costume Armani, cu figuri satisfăcute, (vezi doamne cine sunt ei), tineri actori care deabia împuşcă francul, gagicari în căutare de noi aventuri, redactori şi prezentatoare Tv, foşti activişti de partid, acum prosperi oameni de afaceri, provinciali curioşi, nelipsiţii turişti israelieni, chiar unii parlamentari mai purii. Un nelipsit al localului este colegul Eusebiu Ştefănescu însoţit în permanenţă de superiorul lui de la Universitatea Hyperion, regizorul Geo Saizescu patronul revistei Harababura”. Totul se vrea să fie elegant şi cu ”stil”. Chelnerii sunt îmbrăcaţi ca-n filme, şi se pare că unii dintre ei sunt şcoliţi în străinătate şi au chiar masterate în materie, deşi din când în când se mai aude un sgomot făcut de un tacâm căzut pe jos sau de o farfurie spartă, următă de bruftuială în surdină a unui ”ober”.(tu-ţi mama mătii de mameluc)..făcută cu cele două cuvinte pe care tot românul le pronunţă de dimineaţa până seara, chiar şi cei cu studii universitare şi din ce în ce mai des chiar unele doamne...

Mici n-au fost mai ”altfel”, adică mai cocoşaţi, au fost normali...

A fost un moment de derută când ne-au întrebat dacă vrem apă minerală sau apă plată. Neştiind ce să răspund i-am lăsat puterea deciziei Sarei.

- Apă plată bineînţeles, a răspuns sigură pe ea.
- Apa plată nu e tot apă minerală, am întrebat-o?
- Apa plată e apă plată şi apa minerală e apă minerală, mi-a răspuns ea scurt.

Explicaţia ei m-a făcut să râd.

- Am spus o prostie de ce râzi?
- Râd pentru că mă gândesc la vremurile când, dacă cumva te serveau cu apă normală, minerală, Harghita, trebuia să te consideri fericit.
- Au fost vremuri care s-au dus. Le regreţi cumva?
- Regret doar faptul că eram mai tineri, iar eu, doamne, ce potent eram!
- Hai să nu mai vorbim de lucruri perisabile. Plăteşte şi hai să plecăm.
- Cum să plătesc dacă banii sunt la tine.

Mi-a dat portofelul, (ea e casierul) şi cu chiu cu vai lăsând un minuscul bacşiş, am ieşit. În parcare însă am avut o surpriză de proporţii. Olcitul era

blocat de o imensă Toyota Corola. Am clacsonat îndelung crezând că e în local, dar nesimțitul n-a venit decât după zece minute...
- Ce domnule, de ce clacsonezi ca un disperat. Nu puteai să mă suni pe mobil, s-a răstit el la mine. Doar am lăsat numărul pe bord.
- Tacă-ți botul, ia droaga și mână măgarul, am auzit-o pe Sara adresîindu-se..
- Doamnă, vă rog fără invective, că altfel vă las aici blocați toată ziua...
- Și când o să-ți iei mașina o s-o găsești cu toate cauciucurile dezumflate.
- Ce oameni, ce gură, ce maniere, l-am auzit exclamând în timp ce-și scotea mașina din parcare. Zic de mașina mea că-i o droagă și ei au un amărât de Oltcit antedeluvian...
- Am învățat să mă port cu asemenea neisprăviți de la soferul teatrului Țăndarică, care fusese șofer pe un Tir, mi-a explicat calm Sara...
După acest incident ne-am continuat drumul, bară lângă bară până ce am depășit Otopenii, care au devenit de nerecunoascut fiind invadați de tot felul de reprezentante ale unor firme care de care mai simandicoase, în clădiri noi, numai sticlă: Fiat, Renault, Peuget, Volvo, alături de care stau injghebări din lemn, ca pe vremuri, cu anvelope, piese de schimb auto, suveniruri de vacanță, pălării de paie, mărgele, gablonțuri...
Ne-am oprit la Săftica în fața proprietății pe care D. P. D a recuperat-o (lângă primărie) și pe care a revândut-o cu sumă mare (așa a zis) (cinci hectare), Venisem de multe ori cu el aici pe vremea când era sărac și credea că-l pot ajuta să o recupereze... Nu era nimic schimbat. Ori se laudă că a vândut-o, ori cei care au cumpărat-o încă nu știu ce să facă acolo.
(Săftica e la Km 23 și numele i se trage de la Safta soția logofătului Radu Slătineanu, care a ridicat aici o biserică)
- L-ai întrebat pe Pușî ce a făcut cu banii? Sigur o să-i bea sau o să-i cheltuie cu curvele. Povățuiește-l să facă o casă pentru actorii bătrâni?
- L-am povățuit dar știi vorba că prietenul la bani se cunoaște...
Chiar în fața fostei proprietăți a lui Pușî era un panou mare care anunța că:
CURĂȚĂM ȘI VOPSIM HAINE DE PIELE ȘI ALAIN DELOANE
Am pornit mai departe trecând cu 60 km. pe oră prin satele Tâncăbești, Ciolpani, Pucheni, Potigrafu unde pe marginea drumului se găsea o adevărată piață cu roșii, castraveți, ardei, pepeni...care m-au făcut iar să râd.
- Ce faci, râzi?
- Îți amintești cum după Cernobâl am plecat să cumpărăm de pe la țăranii de pe aici brânză, caș, legume și fructe crezând că nu sunt contaminate?
- O doamne nu-mi mai aminti, de coșmarul pe care l-am trăit.
- Dar eram tineri și ce potent eram eu...
- Iar tr lăuzi cu ceva perisabil...
Înainte de Bărcănești am fost avertizați cu luminile farurilor de mașini care veneau din sens contrar că s-ar putea să fie un Radar, dar a fost o falsă

alarmă. În schimb am întâlnit un mare post de poliție prin fața căruia ne-am târât cu 30 de km la oră....
De acolo se face un drum destul de îngust plin de poduri care ocolește Ploieștiul îndreaptându-se spre Câmpina. Mai întâi am dat de o mare bifurcație, întâlnindu-ne cu drumul care a traversat orașul și unde se află o mare benzinărie și instinctiv iar am început să râd
- Ce faci iar râzi?
- Da, mi-am amintit despre cozile de la benzină de câte o zi și o noapte din vremea Împușcatului.
- O doamne ce vremuri de tristă amintire ce coșmar, am trăit.
- Dar eram tineri și ce..
- Lasă nu te mai lăuda cu ceva supus dispariției
Porțiunea de șosea care merge spre Câmpina e tare plicticoasă. E dreaptă și pe dreapta și pe stânga nu e mai nimic de văzut decât terenuri agricole și drumuri care duc spre satele din jur. Nu se poate scăpa de plictiseală decât apăsând pe accelerație....și având în urechi vâjâitul motorului turat la maximum ajungând astfel la porțiunea din șoseaua care ocolește orașul Câmpina, care e un fel de autostradă și bine înțeles am apăsat iar pe accelerație și ”Olcitul” a început să alerge de data asta pe anumite porțiuni chiar cu 100 de km la oră.. constatând că viteza îți dă un fel de euforie Adrenalina lucrând intens, vrei și mai mult și mai mult.
În timp ce Sara somnola alături, mașina părea un fel de jucărie care sbura pe panglica șoselei...Încă puțin și am ajuns la 120 de km...Ce frenezie te poate cuprinde deodată ...E formidabil că te poți deplasa cu o viteză așa de mare. Șoseaua era liberă și totul în jur mi părea că aleargă, sboară .
- Dacă vrei să te sinucizi aleargă tot așa, dar oprește și pe mine lasă-mă undeva, pe aici, am auzit glasul Sarei care se trezise.
Deja însă ajunsesem la ”acele” strânse de la Posada care te obligă în permanență să mergi cu viteza a doua și cu motorul turat la maximum... Au mai lărgit terenul șoselei și pe dreapta, tăind din stânca masivă și pe stânga, adăugând desupra prăpastiei câte un fel de podeț, dar oricât de corect ai merge tot se găsește câte un nebun care vrea să te depășească...neținând seama că din sens contrar vine o altă mașină cu gabarit mare, cum s-a și întâmplat la un moment dat, obligându-mă în ultimă instanță să-i fac loc, aproape înghesuindu-ne amândoi în peretele din dreapta... riscând să avariem ambele mașini...și făcând să-mi sară inima din piept de emoție...Deși sunt absolvent al Institutului de teatru n-am scăpat prilejul de a-i administra intrusului niște înjurături...de mamă!
De la 500 de metri altitudine cât este la Comarnic suind prin Posada se ajunge la 720 m. cât este o primă altitudine la intrarea în Sinaia...Nici astăzi

după 600 de ani de la celebra bătălie a lui Basarab I cu Carol de Anjou istoricii nu s-au pus de acord dacă aici a avut loc sau în altă parte...
De la restaurantul ”Isvorul rece” până-n Sinaia nu mai e decât o aruncătură de băț și când am ajuns în fața clădirii gării din Sinaia am răsuflat ușurat...
Am sosit în Cumpătu la vremea prânzului și ne-am oprit la restaurantul

cantină unde ne-a întâlnit cu colegii...de anul trecut: Ioana Citta Baciu de la Galați, Romeo Pop cu soția, Doina Lupu de la UNITER, soția regretatului regizor Adrian Lupu, fostul director al Teatrului Dramatic din Galați, decedat cu cinci ani în urmă la numai 59 de ani, dupa ce suferise o comoţie cerebrală, Valeriu Arnăutu de la Nottara…Anul trecut îi lăsasem în aceiași formație tot aici....Mai erau acolo, Soroana Coroamă, Mugur Arvunescu și Radu Panamarenco de la Odeon, Sanda Manu și Mișu Fotino.
Sunt plecați de zece zile dar toți vor să știe ce mai e nou la București.
- Nu vă uitați la televizor?
- Veștile pe care le așteptăm nu apar acolo.
- Vreți să știți cine se mai ține cu cine? Habar n-am
- Vrem să știm de câte ori s-au căsătorit Iura și Anca.
- Ei se căsătoresc de câte ori e nevoie și de câte ori le cere cineva, le-am răspuns și n-am înțeles de ce remarca mea a stârnit hohote de râs.
Am mâncat cu poftă de parcă am fi ieșiți de la închisoare, (mămăliguță cu brânză și tochitură, asistați de V. Arnăutu care e nelipsit pe-aici. Prin diferite stratageme reușește să stea chiar o lună. Face ”operația” asta de ani de zile. Este un bărbat înalt, cu un chip frumos, tras prin inel, alură de ”Jean Marais”, moștenitor al unor hectare de vie și adversar declarat al F. S. N.-iștilor. Dar locvace din cale afară. Bineînţeles, s-a instalat la masa noastră și a vorbit, a vorbit, despre tot și toate, avertizându-ne de pericolele ce ne pot paște…că dacă nu venim la timp la masă s-ar putea să nu mai găsim friptură, și că nu cumva să luăn sarmale pentru că sunt făcute cu două zile în urmă, că e mai bine să cumpărăm brânza din magazin de la Sinaia și să cerem doar o porție de mămăliguță, dacă vrem să mâncăm mămăliguță cu brânză, etc...
V. A a apărut în filmul ”Pădurea Spânzuraților” unde a fost splendid filmat de Ovidiu Gologan și Liviu Ciulei în secvența spânzurătorii arătând un chip de o frumusețe stranie, făcând-o, îmi duc bine aminte, pe Ecaterina Oproiu să scrie, cu ani de zile în urmă, despre sacrilegiul pe care l-a făcut cinematografia română, renunțînd la chipul actorului Arnăutu...
După ce am mâncat ne-am continuat drumul spre vila unde o să locuim zece

zile. E un drum cu o pantă condimentată cu câteva ”ace de păr” , pe care însă Olcitul le-a depășit iar cu succes în viteza a doua...
Am parcat mașina în curtea vilei și am luat în primire camera care nu e de Hilton dar e acceptabilă. Am despachetat, Sara e specialistă în asemenea operații și am ieșit pe balcon unde se află o banchetă de două persoane și am stat mult timp, mână în mână ascultând foșnetul pădurii din jur perturbat din când în când de muzica tranzistoarelor care transmiteau manele
- Vreau să spun...
- Te rog nu spune nimic.
Am ascultat-o și după un timp, am adormit un pic amândoi. Nu știu cât a durat, dar când ne-am trezit începuse să se întunece și de jos, din pământ, se ridicau aburi ușori...Seara târziu ne-am dus iar la cantina restaurant și ne-am întâlnit cu Rodica Tapalagă, (însoțită de tăcutul ei soț I. Popescu-Udrișteț), pornită rău de tot împotriva lui Caramitru, care, susține ea, ar fi obligat-o să se pensioneze, cu replica: ”Dacă nu-ți convine ceva, pensionează-te” .
Ei, nu i-au convenit multe și s-a pensionat și acum regretă amarnic făcând diferența dintre salariul pe care l-a avut și pensia ce i-a revenit...
- Măi oltene, zi și tu ceva, spune dacă am avut dreptate sau nu, și-a indemnat Rodica soțul să se pronunțe despre pensionarea ei.
- E așa cum le zici tu draga mea, i-a răspuns scenograful cu trei nume.
- Deci Caramitru e un bandit sau nu?
- E și nu e, că după aia nici lui nu i-au convenit ceva și a plecat și el...
-Teatrului nu-i mai ajungea. A vrut să fie ministrul culturii...
- Și a reușit, iar tu ai rămas o biată pensionară...Te pui cu machedonii?
Controversa dintre cei doi soți a continuat dar eu n-am mai recepționat-o.
Mare plăcere mi-a făcut să o întâlnesc pe Sorana Coroamă (profesoara mea din anul întâi de Institut), care și-a exprimat fățiș ideile anti Iliescu, anti comuniste povestind și repovestind nenorocirile care s-au abătut asupra ei în urma episodului de dragoste dintre fratele ei și Lica Dej. E adevărat nu mai e femeia frumoasă și vijelioasă de acum 45 de ani, de care mai toți studenții din clasa ei eram îndrăgostiți, fiind evident că vremea și-a depus ampenta și pe trupul ei, dar temperamentul și gândirea i-au rămas aproape intacte, fiind, în aparență, la fel de bătăioasă
Cu Fănuș Neagu, dar mai ales cu Arnăutu, edecul nelipsit al așezământului, o să-i văd zilnic și prevăd că o să întrăm în conflict pe baza convingerilor noastre, Fănuș fiind un admirator înrăit al lui Ion Iliescu spre deosebire de V. Arnăutu care are convingeri anti comuniste de nezdruncinat, dar care, paradoxal nu este de acord cu politica opoziției...Vom avea conversații, și va trebui să descarc și eu un sac de anecdote, să emit bârfe, să fac mici încercări de a încropii un schimb de idei despre ce se-ntâmplă prin teatre, discuți eșuate din plecare prin dictonul: Acum suntem în vacanță!

Cumpătu e de fapt o parte din Sinaia. Un cartier de vile aşezat peste drum, cum se spune, peste şosea, peste calea ferată, spre Poiana Ţapului. De la Gară în loc să urci spre oraş, laşi spre stânga drumul care duce la Peleş şi ţii drumul (şoseaua) spre Poana Ţapului, şi undeva pe dreapta se face un drumeag care traversează mai întâi râul Prahova, apoi calea ferată care merge spre Braşov, apoi, urcând parcurgi străzile Zamora şi Gârbova şi ajungi la ultima vilă care mai aparţine UNITER-ului. Nu e mare, nu e mică. Are 4 camere, pentru care se ”bat” de la începutulul anului aproape mai toţi actorii ”săraci” din toată ţara, membrii UNITER. Câteodată eu şi Sara avem norocul să obţinem pentru zece zile o cameră. Acum stăm, zicem noi, în cea mai frumoasă pentru că are un balcon de la care se poate admira...mai ales...pădurea, care începe chiar puţin mai încolo...În jur, peste tot vile care au aparţinut, ehei, ştim noi cui, explotatorilor, burghezilor şi acum, după ce au fost confiscate de comunişti, încă mai aparţin unor uniuni de creaţie, (a scriitorilor, a artiştilor plastici, a celor din cinematografie, etc) sau a unor instituţii de stat cum ar fi chiar Banca Naţională. Două puncte de reper. Imediat ce se trece de calea ferată la capătul unui drum scurt se află vila George Enescu, (unde se găsesc multe lucruri care i-au aparţinut, chiar şi pianul la care a cântat), iar undeva, după ce se depăşeşte drumul cu vila Enescu, cam pe la jumătatea urcuşului se află cantina restaurant unde ne regrupăm la cele două mese benevole ale zilei: Cea de prânz şi cea de seară. (micul dejun deobicei îl luăm în cameră sau pe balcon). Clădirea are un stil eteroclit obţinut prin desele transformări ale faţadei care s-a vrut neapărat modernă. În faţă se află o mică grădină amenajată cu mese şi scaune unde la umbra unor pomi, printre bancuri şi glume debitate când mai cu haz, când mai fără, se joacă sah, table, tabinet, popa prostu, şeptic, eventual poker, pe sume mici...sau jocurile intelectuale la modă: remy, canastă, ori...nebunia secolului: scrabble!

- Soţul meu, Adrian si-a petrecut ultimele ore din viaţă punând la punct spectacolului cu piesa "La umbra vintului", a cărei premieră urma să aibă loc a doua zi. "Piesa a fost gata, premiera piesei a avut loc, doar el a lipsit” mi-a mai spus a doua zi printre lacrimi Doina Lupu în timp ce pe lângă noi se juca fetiţa lor.

-Ai fost acolo când s-a întâmplat?
- Din păcate nu, și regret amarnic. N-am mai putut să fac decât să-i aduc trupul neînsuflețit la București.
Dar în seara asta toți cei prezenți par obosiți și fără chef de glume. Gândurile par a fi spre situațiile pe care le-au lăsat acasă, la rolurile pe care s-ar putea să le joace și la eventualele pensionări care vor veni. E aproape sigur că în curând teatrele nu vor mai avea actori în vârstă, iar rolurile de bătrâni vor fi jucate de tineri cu barbă...Sunt svonuri că teatrele vor fi privatizate și mai ales că se vor publica listele cu informatori din instituțiile de cultură și multora le dă o neliniște suspectă. Dar de asemenea svonuri tabu se pare că nu e bine să vorbești...

A fost o zi lungă și sunt sigur că am omis multe lucruri, pentru că secretul de a spune totul este acela de a plictisi pe toată lumea, avertizează o lege a lui Voltaire
03. 08. O zi de vis. Azi n-am întâlnit pe nimeni cunoscut. Sara și cu mine, amândoi, am schimbat puține cuvinte, mai mult am tăcut, am citit, am privit din balcon la pădurea care se întinde la nici 50 de metri de noi, am ascultat păsările și foșnetul frunzelor, am privit cerul limpede ca și cristalul, ne-am uitat la două pisicuțe ce se jucau în iarbă...Deasemenea am ascultat chemarea disperată a unei păsări pe care n-am reușit s-o identificăm și nici nu ne-am dat seama pe unde ar avea cuibul.
Să scriu că n-am făcut dragoste aș minți...
E o zi ciudată. Ceilalți locatari au plecat dis de dimineață într-o excursie spre Brașov. În jur nici țipenie...Am fost singuri, singuri departe de lumea zgomotoasă. Ce poate să însemne oare starea asta de apatie?
Deabia spre seară foamea ne-a împins spre cantina restaurant unde ne-am întâlnit de data asta cu Gigi Dinică care deși era beat criță ar fi vrut să bea ceva cu mine. I-am spus de cartea lui Paraschivescu.
- Un rahat, mi-a răspuns după care a adăugat în stilul lui caracteristic: Cine-i curva asta de lângă tine.
- E soția mea și te rog să fii cuviincios..
- Madam, doamnă, scuze
- Unde stai, l-am întrebat?
- Nu știu, mi-a răspuns el sigur pe sine.

- Cum ai ajuns aici?
- Nu știu, mi-a răspuns el dezorientat,
- Te-a adus cineva?
- Cred că da, cred că m-a adus cineva...
Întradevăr din restaurant a ieșit un șef de producție de la o echipă de filmare, care fără să dea vreo explicație, l-a luat ”de-o aripă”, l-a băgat în mașina cu care veniseră, o Dacie combi și a demarat în trombă.
- Parcă a fost o nălucă, a exclamat Doina Lupu, care asistase la toată scena
04. 08. E bine, e frumos, e aer curat, e liniște la Cumpătu. Nu doream altceva. Și Sara la fel. E ceace am visat amândoi un an întreg: că o să ne plimbăm, că o să admirăm peisajul sălbatic din jur, că o să privim crestele munților, crucea de pe Caraiman, că o să tragem în piept, aerul curat, ozonat, o să stăm cu picioarele goale în apele reci ale Prahovei și...la un moment dat după ce am făcut toate astea, ne-am...trezit în oraș...Ca somnambulii. Orașul ne atragea ca un magnet. Acolo e piața, cu tarabe pe care se află tot felul de nimicuri, librăria cu apariți târzi și scumpe, cofetăriile, porumb fiert și copt, pepeni... și multă lume... din Israel. Parcă s-a produs o invazie. Majoritatea sunt în vârstă, și sunt utilați cu aparate de fotografiat pe piept, bărbații în cămăși de culori țipătoare, iar femeile cu rochii lungi, gipsy, vorbesc gălăgios părând fericiți că se regăsesc cu alți pe meleagurile pe care le-au părăsit în urmă cu zeci de ani. Îi recunoști după accent și mai ales după românesca cântată cu iz de idiș.
- Uiti, pi cini întâlnesc, exclamă o femeie corpolentă care se îmbrățișează cu alta de aceiși calibru. Te știam la Richon Le Țion.
- Și eu pi tini la Petah Tikva. Când ați vinit?
- Alaltăieri. Ne-am cazat la hotel Sinaia, foarte bine. Ia te uită ce bine arăți. Nu cumva ți-ai făcut operații...
- Lasă că și tu arăți de mare clasă, ti țâne bini bărbată-tu.
Alături doi bărbați rubiconzi se băteau pe burtă și se mângâiau:
-Yosălă, măi da ci bini arăți!
- Dar nici cu tini nu mie rușine. Ci afaceri învârți pi aici? Ai revenit la patria mumă?
I-am ocolit. Erau mulți. Și expansivi...Știu din experiență că dacă intri în vorbă cu ei nu mai scapi. Te descos: Ci faci, undi lucrezi, ce dever ai, care-i șmenul? Cum ti discurci? Care-i cursul? Pi cini ai mai văzut? Etc.
Și colac peste pupăză tocmai atunci acostase un autocar și din el coborau alene alți turiști care păreau de aceiași proveniență. Am traversat și când credeam că am scăpat de aglomerație am auzit pe cineva, un bărbat care striga: Saraaaa....
- Auzi te strigă, i-am spus Sarei.
- Pe dracu, astea toate se numesc Sara.

www.cimec.ro

Strigătul s-a repetat de data asta în duet: Saraaaa!
Un bărbat și o femeie de pe trotarul de vizavi o strigau de zor pe Sara
- Domne, Dumnezeule pe mine mă strigă. E Benny cu nevastă-sa!
Îi cunoșteam. Și de aici și din Israel. El era văr bun cu Sara. Băiatul lui Iser, fratele mamei lui Sara și al Belei. Frate cu Cornel care după ce a emigrat odată în Israel, a mai emigrat odată în ...Canada. Ea era soția lui Bemy, fiica fostului președinte al comunității evreiești din Bacău, Eizerman...Emigraseră și ei în Israel în urmă cu 25 de ani.
- Măi, dar ce rahat de urechi ai de nu auzi, că mi-am vărsat bojogii strigându-te, ne-a spus Benny în timp ce ne îmbrățișam când cu unul când altul. Veniseră în excursie prin mai multe orașe. Au fost la București și acum se duceau la Brașov și de acolo la Bacău. Au urmat o serie de întrebări de ambele părți care se încălecau, fără să se mai aștepte răspunsul. La toate întrebările Sarei răspunsul lor era același: bine, foarte, bine, excelent, minunat, wonderful, mișto...La întrebările lor despre situația noastră, ca să facem notă discordantă am răspuns: nasol, foarte nasol, extrem de nasol.
- Atunci e...e **beseder**, au exclamat amândoi în cor.
Beseder e echivalentul israelian al lui OK
Dar n-am mai putut continua conversația pentru că au fost chemați la autocar. Ne-am îmbrățișat iar și ne-am despărțit cu urarea tradițională a lor: ”la anul să ne întâlnim la Ierusalim” (a se citi Ierușelaim)
După ce autocarul a demarat m-am uitat la Sara. Avea lacrimi în ochi.
Altă zi (următoarea)
Luasem cu mine două cărți: **Cu și fără Mască*** de Gaby Michailescu și **Gh. Dinică, un histrion de cursă lungă*,** a lui C-tin Paraschivescu....Le-am citit în paralel cu Sara. În prima, e un delir encomiastic: actorii, eroii cărții sunt teribili, formidabili, cei mai buni, cei mai mari, fantastici, unici, dăruiți de zei, glorioși, triumfali, divini, inegalabili, făuritori de glorie, devotați, nețărmuriți. Primele două capitole se numesc: Giganții teatrului Românesc și gloriosul Teatru Național, după care sunt luați în antrepriză, cu un potop de laude, mai toate numele importante ale teatrului românesc. Contaminat, era să scriu, mărețe, strălucitoare, falnice, de la Costache Caragiale și Matei Millo, la Marioara Ventura și Ion Iancovescu, de la P. Ștefănescu- Goangă la Elvira Poescu și Mania Antonova, neuitându-i pe N. Stroe, Leonard, Gr. Vasiliu Birlic, într-un viraj ametitor de iubire. Dar peste tot și toate, admirația autorului este nedesmințită, nețărmurită, pentru două persone, inegalabile, unice - Iancovescu și Mania Antonova!
Oare așa se scrie istoria?

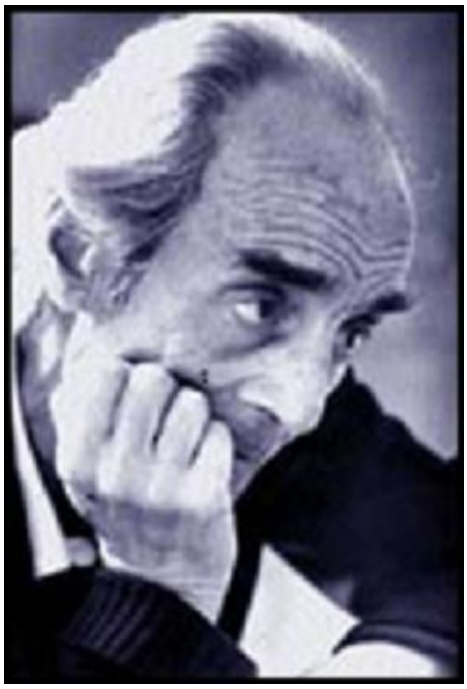

Deseori vedeam, în fața avizierului Teatrului de Comedie, un bărbat slab, slab, cu părul sur, fără să fie alb, înalt, adus de spate, aproape cocârjat, cu un nas mare lăsat în jos, spre bărbie, şi ea ascuțită, care nota de zor, meticulos, cu mare atenție, într-un catastif, folosind un creion de tâmplar, ceva ce noi nu ne dumiream, deşi era la mintea cocoşului: Nota zilele când Stela Popescu nu era ocupată la T. de Comedie, ca să-i programeze spectacole prin diverse oraşe din provincie, aşa zisele şuşanele.

- Şocariciu! exclama Bebe Giurchescu cum îl vedea.

- Salut pe Regele şuşanelelor, îi spunea Titică, în timp ce îl îmbrățişa.

- Degeaba râdeți, încerca să ne înghită gura Stela Popescu. E cel mai mai mare impresar. A făcut cele mai mari rețete de când e teatru în România. E un om care a mâncat şi mănâncă în continuare teatru pe pâine,

Cea de a doua carte e o capodoperă amețitoare a amănuntelor despre viața şi activitatea celui căruia mai toți îi zicem familiar Gigi, dar despre care nu aflăm mai nimic despre ce gândește, ce are în cap, ce idei i-a iscat formidabila accensiune, uluitoare, pe scena teatrului şi filmului românesc. Am fost colegi, l-am cunoscut, sau mi s-a părut al cunoaşte. Am făcut odată şi o vacanță de iarnă împreună la Lacul Roşu trimişi amândoi de Asociația Studenților...Extraordinarele amănunte culese cu acribia unui colecționar. Însă n-am aflat mai nimic în plus din ce ştiam.

Seara la taclale: Neavând, evident ce face, stăm la mese şi aşteptăm să treacă timpul sau să se întâmple ceva. Nici noi nu ştim ce, deşi la ora aia, de seară, nu se mai poate întâmpla ceva. Doar că timpul se va scurge inexorabil. În curând va veni miezul nopții şi va trebui să mergem, totuşi, să ne culcăm. Dar se pare că fiecare nu vrea să lase timpul să treacă...agățându-l de amintiri. Atunci începea carnavalul bancurilor. Cel mai greu este până sparge cineva ghiața. Campionul bancurilor e nea Mişu Fotino. El are curajul chiar să spargă ghiața. O sparge debitând repede, sec, fără comentarii, neaşteaptând. să se râdă. Cum termină un banc începe altul:...În cinci minute a debitat zeci bancuri. E şi asta o tehnică.

- E unu noaptea a zis el, deodată.

- E doar 22. 30, l-a contrazis Valeriu Arnăutu care juca şah cu Panamarenco

- E unu noaptea, a continuat netulburat nea Mişu Fotino şi un copil neputând să doarmă a rugat-o pe maică-sa să-i spună o poveste.

- Lasă că trebuie să vină taică-tu și după ce am să-l întreb pe unde a umblat până la ora asta, ne va spune spune el sigur o poveste".
- Eu credeam că ți-a luat-o ceasul înainte. Apropo ce ceas ai? Eu am un Rolex, dar Rolexul de azi nu mai e ce a fost.
- Ești nebun lasă-l să spună bancul, au exclamat ceilalți. Spune nea Mișule.
- Păi ăsta a fost bancul. A fost sec.
- Bagă unul mai plin
- Goldenberg are un magazin pe o stradă din Paris, a continuat nea Mișu ca și cum n-ar fi fost interrupt. Dar lângă el s-au mai deschis încă două magazine cu același profil. Disperat s-a dus la un Rabin și-i-a spus necazul cerându-i un sfat.
- Scrie pe ușa din stradă, **Intrare**, i-a răspuns Rabinul!
- Și a scris, a întrebat Panamarenco mimând naivitatea.
- N-a mai apucat să scrie că a dat faliment, i-a răspuns nea Mișu care în ciuda celor șaptezeci de ani e încă țeapăn la...minte. A deschis altul...
- Dar ce fel de magazin a deschis Goldenberg, a mai întrebat Panamarenco?
- Apropo de întrebarea ta, Panamarenco, care aduce cu a unui uricios care vrea să strice bancul...la vama din New-York Herșcovici a fost găsit în bagaj cu un săculeț cu diamante.
- E mâncare pentru papagalul meu, a explicat Herșcovici vameșilor.
- Mănâncă papagalul tău diamante, l-au întrebat vameșii.
- Eu îi dau. Dacă mănâncă bine, dacă nu, iar bine, eu mi-a făcut datoria, a răspuns Herșcovici...(n-a râs nimeni)
- Cu Bulă nu știi, s-a auzit un glas
- Bulă s-a dus cu soția la grădina zoologică. Erau în fața cuștii unui urangutan. În timp ce soția sa avea întenția să-i dea ceva de mâncare, animalul a întins ghiara printre gratii, a apucat-o de un braț și avea intenția să o aducă spre el.
- Bulă, nu vezi că vrea să mă violeze. salvează-mă, a strigat disperată soția.
- Sunt curios să văd dacă ăstuia ai curajul să-i spui că ești obosită, sau că n-ai chef, i-a răspuns Bulă..
Să nu întrebați dacă Bulă a salvat- o sau nu.
- Chiar vream să te întreb dacă a salvat-o, nu s-a lăsat Panamarenco...
- Chestiunea este că eu bancuri mai am, dar nu știu dacă voi mai aveți timp.
- Timp avem, că doar suntem în vacanță, dar răbdare nu mai avem, i-a răspuns Rodica Tapalagă. Hai, mai zi unul...că le zici bine. Tu Popicule de ce taci ca un pește . Zi și tu o glumă.
- Eu pot să desenez o glumă, sau să-i fac un costum, a răspuns tăcutul scenograf. Și întradevăr pe spatele unei filei de hârtie pe care se afla meniul zilei s-a putut vedea o cușcă un urangutan care agățase femeie care se asemăna cu Rodica Tapalagă și care striga HELP

- Jucam cu ani în urmă, împreună cu maestrul Beligan în ”Romulus cel mare” de Durenmatt, și-a continuat netulburat ”recitalul” nea Mișu. Mai juca și Alex Georgescu, căruia, știți, i se spune Giony, care însă avea obiceiul să vină la spectacol în ultimul moment, ceace îi producea maestrului o agitație deosebită. Toți trei intram în scenă chiar la începutul piesei
- A venit Giony, întreba Maestrul care venea cu o oră înainte.
- N-a venit, dar trebuie să apară, răspundea regizorul tehnic.
- Faceți-mi o cafea ruga maestrul cabiniera în timp ce se îmbrăca în costumul personajului.
- A venit Giony, întreba maestrul după o jumătate de oră
- N-a venit, dar o să vină, îi răspundeam eu încercând să-l calmez.
- Mai faceți-mi o cafea, comanda maestrul. Giony ăsta mă omoară cu zile.
Cu un sfert de oră înainte de începerea spectacolului maestrul întreba iar dacă a venit Giony și cum răspunsul era același, maestrul mai cerea să i se mai facă o cafea... Cum nu se putea suspenda speectacolul, singura soluție era ca replicile lui, care nu erau multe să le spun eu...
- Ați văzut maestre că am ajuns la timp, a spus Giony în timp ce se ridica cortina, aranjându-și costumul..
- Nu-i făcea rău atâtea cafele, a întrebat Panamarenco.
Întrebarea aparent naivă a lui Panamarenco a stârnit un râs mai mare ca poveste lui nea Mișu
- Vreau să spun și eu o întâmplare nostimă de la Iași, s-a auzit glasul sonor cu inflexiuni vag moldovenești al d-nei Sorana Coroamă. Se juca o piesă cu trei stâlpi ai teatrului vestiți prin corectitudinea lor: era o scenă cu un schimb de replici acide între Dăncinescu și Sava despre personajul pe care-l intepreta Veniaș care se termina cu apariția furioasă, a acestuia. Dar la un spectacol cei doi l-au așteptat mult și bine pe Veniaș care n-a mai venit.
- Trebuia să fii în scenă, l-au informat cei doi când l-au găsit pe Veniaș în cabină fumând liniștit.
- Dacă voi sunteți aici înseamnă că nu era nevoie de mine în scenă, a răspuns calm Veniaș.
...Târziu de tot am realizat că totuși trebuie să mergem la culcare...Se întrezăreau zorii...sau cum spune poetul : ”Ursuzei nopți îi râd în față zorii”...Am parcurs greu, cam împleticit, sprijinit de Sara, drumul până la vila noastră, pentru că între timp biruisem mai multe sticle de bere...
(Însemnare făcută rapid dimineața, în timp ce Sara mai somnola, de aceia cred că e posibil să se fi strecurat multe inadvertențe)
06. 08. Excursie la Bușteni. Nu se poate să fii la Sinaia și să nu te repezi până la Bușteni. Ar fi un nonsense, ar fi spus Teodor Mazilu. Și cum cel mai bun mijloc de a scăpa de o tentație, zice o lege a lui Oscar Wilde, este obținerea ei, am plecat la drum, deși legea drumutologiei spune că cele mai

bătute drumuri nu duc nicăieri. Dar ca să ajungi la Bușteni trebuie să treci neapărat prin Poiana Țapului. E obligatoriu. Iar la Poiana și-a făcut o casă familia Teodorescu, prietenii noștri, din vremea împușcatului. Originari din România, (din Drumul Taberei) dar care trăiesc actualmente la...Koln! Conform cântecului: ”Fie pâinea cât de rea tot e mai bine în Germania”. Deși știam că sunt puține șanse să-i găsim acasă am făcut un ocol, conform principiului că dacă există 90 % posibilitate să-i nu-i găsim, totuși e bine să ne încercăm norocul.
În nici 20 de minute, pe o șosea lină, dar aproape goală, am ajuns pe o stradă laterală cu o pantă destul de accentuată în fața unei frumoase vile nou construită, proprietatea familiei Teodorescu, care însă, bineînțeles, nu erau acolo. Erau în Germania. Ca să vezi. (știam drumul, mai fusesem: str. Amurgului). Dar vizita noastră a stârnit curiozitatea oamenilor și în câteva minute s-au strâns în jurul Oltcitului mai mulți vecini care au vrut să ne cunoască. Cu mare greutate am refuzat invitațiile de intra în casele lor, de a lua masa cu ei dar mai ales de de a servi un păhărel dintr-o specialitate de țuică din prune. Eu am refuzat, dar Sara, neașteptat, a dat peste cap rapid unul după altul două păhărele spre veselia gălăgioasă a celorlalți.
- Auzi, mi-a spus Sara în timp ce ne îndeptam lin spre Bușteni, având în dreapta râul Prahova și în stânga o pădure deasă.
- Din ce în ce mai slab, i-am răspuns.
- Lasă gluma, știu asta, că uneori sunt nevoită să strig ca să mă auzi... nu știu de ce, acum, m-a cuprins o căldură plăcută. Cred că de la păhărelul ăla de țuică..., mă rog două...mi-au dat o stare de cum să-ți spun ca să mă înțelegi?
- Reverie, s-ar putea să fie termenul potrivit.
- Da și mi-a amintit, așa deodată de turneul pe care l-am făcut cu ani în urmă la Charlevile cu Till Eulenspiegel, pus în scenă de Cătălina Buzoianu...doamne ce succes, doamne ce plăcere am avut, îngenucheau oamenii în fața noastră, ne sărutau, ne îmbrățișau...nu le veneau să creadă că existăm și că noi suntem ăia care am jucat în fața lor spectacolul respectiv... a fost ceva nemaipomenit...a fost ceva de vis...și acum când îți povestesc nu-mi vine să cred că a fost adevărat...
- Ce să fie adevărat?
- Că ni s-a întâmplat, ce ni s-a întâmplat...Nu e o născocire. Succesul pe care l-am avut și bucuria pe care ne-a creiat-o la toți, nu numai mie...uite, acum când vorbesc mi se face carnea de găină pe mine, numai când îmi amintesc. Dar nu ești atent la ce-ți spun. Crezi cumva că exagerez?
- Deloc. Sunt atent la drum și mă miră faptul că ai început deodată să vorbești atât de mult. Tu care nu ești o vorbăreață....
Drumul deși sinuos era cât se poate de simplu. ...Totul e să te prelingi încet cu 40 de km pe oră și să fi atent la cele câteva serpentine care uneori apăreau

www.cimec.ro

neașteptat. Ce bine că n-am mania vitezei, altfel Oltcitul urcat a coborât usor, fără efort. În nici zece minute eram la pasarela care marchează intrarea în Bușteni și la drumul din partea stângă care duce spre hotel Silva. Acolo însă un echipaj de poliție blocase drumul. Doi polițiști controlau calmi actele. Le-am dat, prin geamul mașini lăsat în jos, dar polițiștii nemulțumiți m-au invitat să cobor din mașină. M-am conformat.
- Ați băut, mirosiți de la o poștă a țuică.
- Nici măcar o picătură.
- Atunci de unde vine mirosul?
- De la nevastă-mea!
- A băut? Atunci o să-i luăm actele...
- Păi, n-are...
- Cum n-are? A condus fără acte? Și mai grav. E pasibilă de închisoare...
- N-a condus că n-ar acte Nu știe să conducă.
- Cum nu știu, nu m-ai învățat tu odată?, a ripostat Sara din mașină
- Taci din gură. Ai băut un păhărel...
- Două păhărele. Știu sigur că am băut două păhărele
- Două păhărele, și acum e numai gura de tine.
- Decideți-vă cine a băut și cine a condus, ne-au spus cei doi polițiști după ce s-au sfătuit între ei.
Le-am explicat de-a fir a păr toată întâmplare, dar ei nu înțelegeau cum de am rezistat să nu beau și eu un păhărel de țuică
- De frica noastră?
- Nu, din cauză că mie îmi face rău țuica. M-am îmbătat odată cu țuică de la cazan, mi s-a făcut rău și de atunci n-am mai pus picătură în gură.
Nu i-am convins, sunt sigur că nu m-au crezut, dar neavând ce să-mi facă mi-au înapoiat actele și...am pornit mai departe. În câteva minute am parcat în centru lângă primărie" având în față panorama mari cruci de pe Caraiman, care e o atracție, dar acum pare departe, aproape inacesibilă pentru noi. Mai aproape și bineînțeles mai la îndemână e marele magazin "Coștila", un fel de "Cocor" local, unde altă dată se puteau găsi multe lucruri care n-ajungeau în alte magazine. Acum era în totală... decădere. Raioane întregi erau închise, sau cu o minimă marfă, așa că am terminat repede "vizitarea" lui și ne-am dus în piață unde Sara a descoperit multe lucruri mai ieftine ca la Sinaia: pepeni, ardei, fructe. Am vrut prune, dar nu erau.
- Din prune se face țuică, ne-a spus un țăran. O țuică foarte bună. Dacă vreți vă pot oferi să gustați.
Am refuzat dar Sara a vrut neapărat să cumpere o stică un kg. pentru că o adusese într-o stare de reverie nemaiîntâlnită. Am cumpărat-o dar l-am rugat pe țăran să astupe bine sticla, să o învelească în mai multe ziare și cârpe după care am ascuns-o în fundul portbagajului și tot drumul de întoarcere am

trăit un coşmar: Dacă sticla cumva se va sparge şi ne vom întâlni cu alt echipaj de poliţie, dacă ne vor face un control şi vor descoperii sticla? Dacă, dacă... Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea şi după ce am mai întârziat prin alte câteva magazine, după ce am mâncat câte o gogoaşă înfuriată, după ce ne-am fotografiat, după ce am mers în parcul central de lângă primărie, am intrat în biserica Sfântul Gheorghe din apropiere şi am aprins lumânări pentru linişte părinţilor mei, ai ei şi a rudelor care le mai avem...
La întrarea în biserică ne-a atras atenţia un afiş cu un text interesant: DACĂ AVEM RUJ PE BUZE NU SĂRUTĂM ICOANELE CI DOAR LOVIM UŞOR CU FRUNTEA GEAMUL.
Drumul înapoi spre Cumpătu ar fi trebuit să fie fără probleme, dar n-a fost. Înainte de a intra în Poiana Ţapului a apărut de pe un drum lateral din stânga iar o maşină a poliţiei care ne-a făcut semne să tragem pe dreapta
Am înlemnit, gândindu-mă la sticla de ţuică din porbagaj. Dacă cumva ne fac o percheziţie, va fi vai de capul nostru. Sigur îmi pot suspenda carnetul de conducere. O frică animalică a pus stăpânire pe mine. Ce am să mă fac eu fără carnetul de conducere auto de care sunt atît de mândru şi pe care l-am obţinut cu mari sacrificii materiale?
Fără comentarii de prisos am fost amendat pe bază de proces verbal de contravenţie, că am încălcat legea care stipula că ziua pe un soare puternic e obligatoriu să ai farurile aprinse. Eu omisesem. Dacă plăteam amenda în 24 de ore era mai puţin, dacă o plăteam după 24 de ore, era maxim.
- Dar, dacă având în vedere că suntem în concediu, şi o să ţi-o plătim d-tale aşa amiabil, fără proces verbal ce s-ar întâmpla, l-a întrebat Sara pe poliţist.
– S-ar întâmpala că ar trebui să fac un alt proces verbal de ”conrupere” la luare de mită şi eventual să vă arestez. Vă menţineţi propunerea?
- Mi-o retrag. A fost doar o glumă, a ţinut să adauge Sara
– Dacă nu ştiaţi de legea ”regimului luminilor” pe şosea când soarele e puternic va trebui să vă fac o trimitere la un program de reeducare, a ţinut să adauge poliţistul foarte competent. I-am dat asigirări că ştiam lege şi numai dintr-o lacună de moment am eludat-o, aşa că n-ar avea nici un rost trimiterea mea le un nou curs de conducere auto.
M-a crezut şi ne-am despărţit: eu cu un proces verbal de amendă, iar el fericit că a mai adăugat un fraer la amenzile pe baza cărora va sălta în grad.
La cantină vestea întâmplării a făcut senzaţie explodând în zeci de exclamaţii, unele la adresa poliţiei,: jigodiile, nenorociţi, capsomanii, slugile lui Iliescu, nu i-ar mai răbda Dumnezeu, că s-au îmbogăţit peste noapte. Tot miliţie au rămas deşi s-au numit Poliţie.
Altele la adresa mea: ”de ce trebuia să te duci cu maşina personală la Buşteni? Tuşeai, dacă mergeai cu trenul sau cu transportul în comun?. Ai

www.cimec.ro

pățit ce ai căutat! Ăștia au pus ochii pe tine și or să te urmărească...În locul tău aș lăsa amărâtul ăla de Oltcit aici și aș pleca acasă cu trenul...

06. 08. Seară, alte taclale: De data asta intrat în scenă Valeriu Arnăutu. El are povestiri cu George Vraca pe care majoritatea dintre noi le cunoaștem. Știu din proprie experiență că e foarte greu să spui anectote în fața unor actori. E chiar imposibil. Îți trebuie pe lângă îndrăzneală și un fel original de a le spune. Nu trebuie să înfloreşti, să lungeşti gluma, dar nici să o expui prea sec. Ori cum ai spune-o însă tot se găsește cineva care să te amendeze cu o reflexie care sună ca o ghilotină: Ai stricat poanta! Sau: cacarisit-o!

Dar de data asta au fost mai indulgenți și le-a plăcut să mai audă odată glumele despre omul cu o voce atât de minunată. Arnăutu nu e un spuitor de bancuri versat. Nu se bâlbâie în apropierea poantei, nu o uită, ca Gicu Crâșmaru, dar o schimbă cum vrea el. Asta se consideră un fel de sacrilegiu pentru că asistența cunoaște versiunea originală, o știe pe dinafară și-i amendează discursul: Vraca a fost chemat la sectorul de partid de pe vremea aceia, și a fost întrebat care au fost relațiile lui cu casa regală.

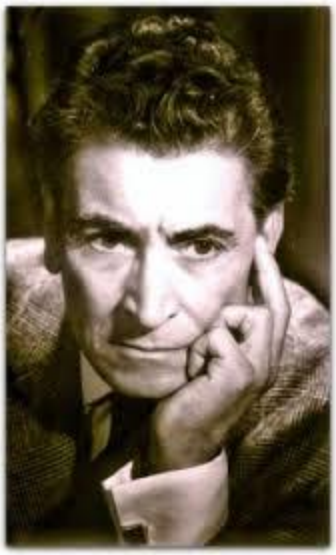

- Regina Maria ținea la mine, a susținut Arnăutu că ar fi răspuns Vraca.
- **Maria m-a iubit**, am strigat toți, care știam răspunsul adevărat, celebru prin condensarea lui, ca pe o arie vestită dintr-o Operă de Verdi sau Puccini.
- Lăsați-mă să vă mai spun una pe care jur că n-o știți, s-a milogit Arnăutu.
- Dă-i drumul, i-au spus, deși nimeni din cei prezenți nu credea că Arnăutu ar deține o anecdotă cu Vraca pe care să n-o știe nimeni.
- Vraca stătea împreună cu Ion Dichiseanu la o masă la Capșa. La un moment dat a intrat în local o doamnă, o femeie foartă frumoasă pe care Vraca a salutat-o dând ușor din cap.

O cunoașteți maestre, l-a întrebat Dichiseanu?

- **Vaginamente**, ar fi răspuns maestrul.

Reacția a fost formidabilă. Nimeni nu cunoștea răspunsul maestrului. Aplauze. Iată că se mai pot întâmpla și minuni.

- Și soțul meu știe o intâmplare nostimă cu maestrul Vraca, s-a auzit vocea tremurată de emoție a Sarei. Au urmat zeci de ironii.
- I-a auziți, soția își recomandă soțul. Dar de ce nu vorbește el? E timid? Auziți avem în mijlocul nostru un coleg timid.
- Hai, lasă fasoanele și dă-i drumul.
- E cam lungă
- Scurteaz-o...

- Mi-e teamă să nu vă plictisesc.
- Ești nebun? Bagă anecdota. Nu ne mai fierbe. Dă-i drumul
- În vara 1958 maestrul a jucat în reprezentație la Constanța ”Vlaicu Vodă”.
- Ai început-o prost. Ai luat-o de la 48...
- Acolo, în pauze, în trupa teatrului se discuta aprins despre ”teatrul trăiri” și despre ”teatrul reprezentării”. Erau mulți actori, mai ales tineri, printre care și George Popa-Mijea care susțineau cu înfocare teoria teatrului trăirii, învățată, conform teoriei lui Stanislavski, la Institutul de Teatru. Alți colegi mai în vârstă susțineau că teoria teatrului trăiri e o aberație și că valabilă e teoria teatrului reprezentări...

Maestrul se abținea de la discuții, dar la un spectacol a dat un exemplu de ce înseamă atât teatrul trăirii cât si cel al reprezentării. În momentul când spunea celebrul monolog care începe cu versurile: ”Chinuri? Tu vorbești de chinuri?”, După primul vers s-a întors către boierii din scenă, cu spatele la public și a spus încet: ”Îi am în mână. (se referea la spectatori) Unu doi trei, patru, cinci, șase...(a numărat până la zece) după care s-a întors spre public spunând restul monologului cu o combustie internă greu de descris, în aplauzele entuziaste al publicului..

- Da, alte vremuri, alte obiceiuri, alți oameni. Dar întâmplarea n-are haz.
- Hazul e că la al doilea spectacol Dimitrie Bitang, care juca un copil de casă, care intra în scenă ca să facă doar un anunț: Doamna Clara, aprofundând lecția maestrului a spus ”Doamna”...și s-a întors cu spatele la public, asemeni maestrului, șoptind:
- Îi am în mână (pe spectatori)” Unu, doi trei, patru” (a numărat până la zece) , după care s-a întors cu fața la public și a rostit restul replicii: ”Clara!”

Publicul, captivat de temperatura la care maestrul, spunea versurile n-a băgat de seama pauza în care se numărau secundele, dar șotia, tânărului Bitang, n-a fost înțeleasă. A trecut conform zicalei: așa e piesa. Dar ea a avut un succes imens la toți cei din scena care s-au prăpădit de râs. Neștiind cum să se mai ascundă, unii sau întors cu spatele iar alții au ieșit pur și simplu în culise. Scena, a fost așteptată cu interes la următoarele spectacole dar nu s-a mai repetat. **A fost unică.**

- De unde ai auzit-o, a fost întrebarea tuturor celor prezenți.
- N-am auzit-o, am trăit-o. Eram acolo. Făceam figurație.

I-am întrebat dacă vor să o știe și ce a urmat, că există și o urmare

- Dar povestea asta se întinde ca o pomană țigănească, au protestat unii în cap cu Panamarenco ridicându-se demonstrativ în picioare.
- Hai, spune-o, unde a fost suta merge și mia, a spus doamna Sorana dându-mi într-un fel, undă verde să continui

Maestrul a jucat 5 spectacole după care a a plecat la filmări. În locul lui a intrat să joace Vlaicu Vodă, G. Popa Mijea, adeptul înfocat al ”teatrului

trăiri", care până atunci jucase rolul lui Rumân Gruie. În locul lui a intrat actorul Enache. S-a repetat și cu unul și cu altul, dar la spectacol s-a întâmplat (cum se-ntâmplă de multe ori, ca Enache (Rumân Gruie) să cadă după ce a fost omorât (din greșală) de Mircea (viitorul Mircea cel Bătrân) undeva în spatele tronului ceace l-a deranjat pe noul interpret al lui Vlaicu, adept înfocat al teatrului trăiri, care a exclamat în barbă: **Nu puteai să mori dracului mai în față!**

Majoritatea celor prezenți, aici la Cumpătu, au râs și ei în barbă, ca să nu se observe, fiind convinși că nu e adevărat mai nimic din ce le-am povestit, lumea fiind plină de mincinoși și lăudăroși. Doar d-na Sorana mi-a sugerat să scriu întâmplarea pe care am povestit-o pentru că, zicea ea, n-a mai auzit-o și ar fi păcat să se piardă.

- Am scris-o, am mărturisit eu imprudent.
- Cum așa, unde?
- Într-un caiet. Țin un Jurnal.

Am observat că mai toți au rămas interzișI. Parcă îi lovisem cu ceva în cap.

- De când, zici că ții jurnalul ăsta, m-a întrebat Panamarenco.
- Din 1971?...

Adică de peste 30 de ani? Ești nebun. De ce? Ce ți-a venit, m-a întrebat Sanda Manu care până atunci tăcuse.

- Așa, ca să omor timpul...
- Înseamnă că ai scris si ce s-a întâmplat la Zăpăcitul, la "Măseaua de minte" și "Trei surori cu Stănculescu, cu Crâșmaru și scandalurile ulterioare cu Șerban Ionescu...
- Am scris și cum ați aflat, tu și soțul tău,Tapalagă că vi s-a măritat fiica cu Bleonț și voi habar n-aveați
- Dar ești periculos rău de tot, Să-mi dai și mie să citesc. Spune-le și lor ce a zis Ștefan într-un spectacol cu Zăpăcitul, dacă zici că ai notat, că eu nu pot să pronunț ce a zis.
- Trebuia la finalul unui act al spectacolului cu "Zăpăcitul" să zică: "Luați pildă de la dânsul", .dar a zis: "Luați pi...ă de la dânsul"
- În spectacol? Cu lume în sală? Și sala?
- În delir...dar el nu și-a seama. Era senin.

După intervenția mea nimeni n-a mai avut de spus nimic. Așa ceva nu se mai auzise. Să te bâlbâi, să schimonosești un cuvânt două, chiar o replică se poate întâmpla oricui, dar să spui clar: "Luați pi...dă de la dânsul e ceva ieșit din comun....e chiar monumental....Toți am plecat în tăcere spre locurile unde eram cazați. Se făcuse deja târziu.

08. 08. A doua zi la masa de prânz .

Arnăutu: Am aflat aseară că scrii un jurnal. Dacă-i adevărat și nu te lauzi vreau să-ți mai spun una bună de tot. Trăsnet.

- O s-o spui diseară la masă.
- Nu, ți-o spun acum ție. Tu te duci la vilă, o scrii și mâine mi-o arăți scrisă, ca să văd dacă e exact cum ți-am spus-o și după care faci ce vrei cu ea, dar să scrii undeva că ți-am spus-o eu...Jucam în ”Petru Rareș” de Horia Lovinescu. Petru Rareș era George Constantin. Eu eram un boier și mă numeam...cum dracu mă numeam? Ce lapsus...eu care n-am lapsusuri
- Lasă cum te numeai, spune întâmplarea.
- Întâmplarea a fost a dracului. Era cât pe acii să fac un infarct... Cum ziceam, era o piesă cu Petru Rareș. Eu aveam doar trei replici și ieșem din scenă după care plecam din teatru. Nu mai stăteam la aplauze pentru că în seara respectivă aveam o întâlnire amoroasă cu o femeie formidabilă, ceva a întâia...care a doua zi dimineață pleca în străinătate
- Lasă femeia, spune întâmplarea...
- George Constantin, Petru Rareș, știind de întâlnirea pe care o aveam, când am vrut să ies din scenă, m-a oprit sub pretext că vrea să se sfătuiască cu mine în treburile țării. Am stat, am așteptat, dar cum timpul trecea am vrut să plec, dar George Constantin m-a oprit iar. Eram disperat, curgea transpirația pe mine, dar nu puteam să părăsesc scena fără să cer învoire domnului. Am stat, am stat și la un moment dat nemaiputând suporta tensiunea, iar a vrut să plec, dar domnitorul iar m-a oprit și eu iar am stat, deși gândul îmi era doar la întâlnire pe care o aveam .
- Mărite Domn, aș vrea să plec că mă așteaptă o întâlnire importantă, care nu suferă amânare, i-am spus ca să înțeleagă că mă grăbesc.
- Când se discută viitorul Moldovei treburile personale pot aștepta, mi-a răspuns domnul Petru Rareș, alias George Constantin.

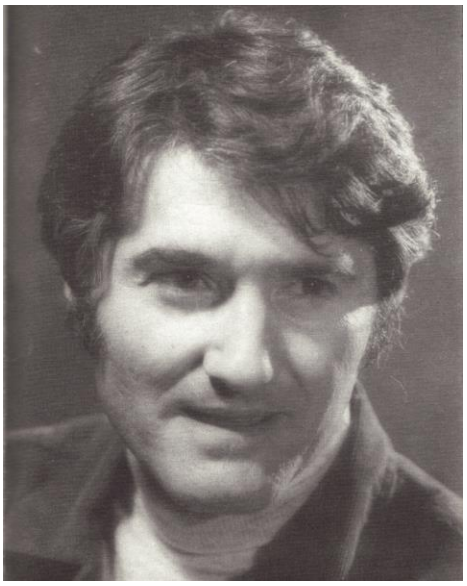

Am trebuit să stau până la sfârșitul actului deși nu mai aveam nici o replică de spus. Era un act care dura peste o oră. Și când m-am dus la întâlnire nu mai era nimeni...Am pierdut întâlnirea, am pierdut și femeia. Ai s-o scrii?
- În mod sigur.
După tăcerea care se lasă deobicei după ce se spune o anecdotă s-a auzit un glas timid: Era a scenografului I. Popescu
- Udrișteː Spun și eu una.
Rodica T: Zi-o oltene...plesnește-o
I. Popescu- Udrișteː. (pauză) Dar mai bine n-o spun. (pauză) Totuși, hai să o spun (pauză) Dar mai bine lasă..
Rodica T: Ești cam de mămăligă oltene.

A doua zi
I. Popescu-Udrişte: Ai scris întâmplarea pe care ţi-am spus-o?
- Păi mi-ai spus-o?
- Nu ţi-am spus-o? Păcat. Ţi-aşi spune-o acum dar am uitat-o! Şi ce întâmplare grozavă era! Era de la Craiova! (D ale lui Popicu!)
08. 08. La cota 1400 se poate merge pe jos şi cu telefericul. Noi ne-am dus cu maşina. E un loc unde fiecare turist care a ajuns în Sinaia vrea să ajungă. Se pote considera un fel de sacrilegiu să fii în Sinaia şi să nu urci la cotă. Ar fi fost mai nimerit să mergem pe jos, să facem mişcare, dar ar fi durat mult. Am comprimat timpul, urcând mecanizat. Olcitul s-a comportat impecabil. Acolo sus e... ca şi jos. Aceiaşi ambianţă: brazi, pini molizi pe un drum şerpuitor cu multe serpentine. Aerul însă pare mai curat, mai rarefiat. Şi soarele mult mai puternic. Fără să vrem ne-am bronzat. Cât pe aci să ne insolăm. Asta evident după ce am părăsit maşina şi ne-am întins pe un fel de rogojină pentru plajă, pe care o ţin permanent în portbagaj. Aci sus e linişte, sau ar trebui să fie dacă nu s-ar auzii ”sgomotul” produs de aparatele de radio portabile sau cele instalate pe maşinile care au pătruns ca şi noi până aici. Adamo, Prisley, chiar Asnavoir, chiar obsedantul ”Jungla la Cita” al lui Celentano. Se aud la intensităţi maxime când slow-uri melancolice romantice, când ritmurile zdrăngănitoare ale ale unor rock-uri îndrăcite. Lângă noi dintr-un cort din apropiere se aude lălăit un asezonat: ”Te lasi pi mine cam tare”, care ar fi trebuit să fie popularul şlagăr ”Laşate mi cantare!” Aici eşti, sau ar trebui să fii, într-un fel mai aproape de cer dincolo de...civilizaţie, deşi de elementele ei omul normal se desprinde foarte greu..
Ne-am întors la Cumpătu, coborând la vale şi am intrat în cantina restaurant cu o mare poftă de mâncare.
Seara, nea Mişu Fotino ne-a oferit alte întâmplări din teatru.

De data asta cu Iancu Brezeanu.. Tony Bulandra şi cu Tantzy Cutava – Barozzi (o actriţă la modă în vremea aceia).
Cei doi repetau pentru compania ”Bulandra, Maximilian Manolescu” ”Tosca” de V. Sardou şi într-o zi după terminarea unei repetiţii s-au dus să mănânce la Capşa şi bineînţeles să discute despre piesă. Madam Bulandra convinsă că între cei doi a început o idilă i-a urmărit. Intrând intempestiv în cafenea, toţi cei prezenţi au devenit atenţi urmărind posibilul scandal. Madam Bulandra dându-şi seama de situaţie şi de teama unor viitoare bârfe pe socoteala ei, s-a aşezat la o masă unde se găsea Iancu

Brezeanu, care-şi bea liniştit porţia de ţuică zilnică, întrebându-l familiar
- Ce mai e nou nene Iancule?
- Păi, eu cu plosca, d-ta cu Tosca şi Toni **cu tava**, a răspuns Iancu Brezeanu făcând un calambur cu numele actriţei, **Cutava** Deşi toată lumea cunoştea anecdota, aici la Cumpătu s-a râs voios .
- Mai ştiu una: Se zice că Brezeanu pleca la Paris şi a fost condus la gară de mai mulţi prieteni care îi cereau să le aducă câte un cadou.
- Să-mi aduci un...sculament, i-a zis un călător aflat pe peron.
- Dacă nu te găsesc acasă, când mă întorc, pot să-l las soţiei d-tale, i-a răspuns Brezeanu aflat pe scara vagonului, după o clipă de gândire.
- Aoleu, e rea de tot, să n-o mai spui, l-a rugat d-na Soroana Coroamă.
Şi totuşi anecdota asta a plăcut cel mai mult
Omul ăsta, nea Mişu, e un sac cu poveşti. Au mai spus şi alţii, am spus şi eu, dar nici eu nici alţi n-au avut succesul lui nea Mişu.
Târziu ne-am despărţit greu de tot...
09. 08. Am prins gust de excursii. Dar în timp ce alţi se duceau la Stâna Regală sau spre alte destinaţii montane, noi, citadini învederaţi, am plecat la**...Braşov!** Deşi pare un drum cunoscut, pe care l-am mai făcut, nu e deloc uşor. E plin de multe capcane care constă în multele serpetine, atât la coborâre, cât şi la urcare şi care trebuiesc parcurse cu mare atenţie. Am trecut iar val vârtej prin Buşteni, Azuga şi urcând în spirală, serpentină cu serpentină am ajuns pe nesimţite în Predeal, la 1000 de m. altitudine, (punct maxim), unde am poposit pentru o jumătate de oră ca să vizităm gara, dar mai ales magazinul din centru, unde, spre deosebire de vremea împuşcatului n-am găsit nimic interesant de cumpărat. Au urmat, în coborâre în ”acele de păr” de la Timişul de sus şi la ”cel de jos”, pe care le-am parcurs fără probleme cu viteza a doua, după care am avut drum deschis spre Braşov. Un oraş, pe care orice roman are tendinţa, dacă nu l-a vizitat, să-l viziteze. şi, neapărat, să petreacă o seară la celebrul restaurant ”Aro”.
Un oraş mit pentru mine şi Sara. De foarte multe ori am trecut prin el, de foarte. multe ori am stat în el. Aici prin anii 1955-56 am urmat o scoala de păpuşerie, iar ulterior am făcut mici escale spre Poiana Braşov unde ne-am petrecut multe vacanţe. Bineînţeles că n-am rezistat tentaţiei şi am urcat pentru o oră la Poiană.
Oraşul de la poalele Târnpei a avut dealungul timpului, poate, cele mai multe denumiri: Barassu, Brasai, Corona, terminând cu actul de slugărnicie al comuniştilor români de al denumii Oraşul Stalin (1950-1960) şi a intrat în conştiinţa publicului ca locaţia unde s-a desfăşiral festivalul ”Cerbul de Aur”. Ar fi multe de povestit despre evenimentele întâmplate la Braşov dealungul timpului, dar care, desigur pot fi găsite uşor în cărţile de istorie. Unul din cele mai importante evenimente ale oraşului din epoca modernă a

fost pentru conștiința noastră revolta muncitorilor de la întreprinderea **Tractorul** care a arătat că nu toți românii sunt obedienți, că nu toți românii sunt adunați în mare partid de patru milioane de oameni..
La Teatrul care până la urmă poartă numele lui Sică Alexandrescu au fost angajați trei colegi din promoția 61: Ion Jugureanu, Nicolae C. Nicolae (posesor al unei chelii excepționale autentice) și frumoasa, trupeșa Ruxandra Ionescu. Cu nici unul dintre ei, de când am absolvit Institutul de Teatru nu m-am mai întâlnit.
Cu N. C. Niculae ar fi fost, dealtfel, greu, pentru că a decedat în condiții misterioase în 1986. La fel și cu Ruxandra Ionescu, care, după un stagiu de câteva stagiuni a părăsit țara și trăiește în SUA.
I. Jugureanu părea cel mai matur dintre noi și dacă ar fi avut norocul să fie repartizat la un teatru bucureștean, sigur ar fi devenit o vedetă, un demn urmaș al marilor actori de altădată. Nu-mi dau seama ce neajunsuri la făcut să intre într-un anonimat prelungit, deși a jucat pe scena Teatrului din Brașov multe roluri consistente (Vlaicu Vodă, Vlad Țepeș, etc)...
...Am parcat în fața Poștei și am privit cu nostalgie spre grădina din spate unde într-o seară, cu mulți ani în urmă, o frumoasă păpușerească m-a chemat insistent să-i văd ”grădina”, iar eu, naiv, neînțelegând subtextul respectiv, am fost denumit Candid!
Apoi am pornit agale spre piața unde se găsește sediul Primăriei și puțin mai încolo majestoasa și misterioasa Biserică Neagră, devenită celebră și din cauza romanului lui A. C. Baconschi. Am parcurs încet, la pas, cu încântare strada Republici plină de magazine, magazinașe, tonete, tarabe, mai mari, mai mici, care ni se par că expun o altfel de marfă decât magazinele bucureștene: cămăși, prosoape, tricouri, ciorapi, adidași, chiloți, papuci, pijamale, șlapi, agrafe, cosmetice (mai ales crème de față), săpunuri, deodorante, șepci, veste, chiar sacouri, fuste, bluze, sutiene, batiste, mănuși, umbrele, maiouri de corp, furouri, ceasuri de mână, articole de galanterie și pasmanterie care mă asigură Sara nu se găsesc în București, alături de prăjituri, checuri, gogoși, un fel de corn preparat pe loc, la vedere, din cocă cu mult zahăr, la un cuptor special, o prăjitură ungurească, mezeluri, brânzeturi, cârnați de toate soiurile, dar mai ales celebri cârnați Plai cu miros apetisant. O altă fațetă a comerțului *(am scris **maiouri** după ce am consultat Îndreptarul Ortografic al limbii române alcătuit de Gh. Constantinescu-Dobridor*)
Am intrat în atâtea magazine, am întârziat în fața atâtor tarabe, am asistat la extrem de multe probe, făcute ad-hoc sau în cabinele improvizate, din magazine numai ca să-i fac Sarei plăcere asistând-o cum descoperă lucruri noi, pe lângă care eu aș fi trecut fără să le observ. Dealtfel toate chestiille astea, mărturisesc, mă plictiseseau. Pe mine în altă parte mă atrăgea ața.

www.cimec.ro

La capătul străzii Republicii, pe care deja am parcurs-o, când deja am ajuns în piața centrală unde se găsește Primăria, până la meterezele Bisericii Negre se face o străduță de nici 50 de metri și pe la mijlocul ei se află într-o căsuță modestă, un anticariat, unde dealungul timpului am văzut multe ”minuni” și am cumpărat cărți epuizate pe care greu le găseam în anticariatele de București, ca de exemplu...”Viziunea vizuinii”, a lui M. Sorescu, prima ediție a ”Poemul invectivă” al lui Geo Bogza, piesele ”Vin Soldați” și ”Garderobierele”, de G. Astaloș, romanul ”Obstinato” al lui Paul Goma, apărut în Germania, precum și volumul ”Plantații” al lui Tonegaru etc. De fapt tot timpul drumului ardeam de nerăbdare să ajung acolo.
- Anticariat? Înăuntru trebuie să fi oribil, te aștept în piață, mi-a spus Sara. A refuzat să intre.
Eu însă, n-am regretat că am intrat
Patronul (se privatizase), apărut imediat după sunetul plăcut al clopoțelului de la intrare, m-a primit clipind din ochi a nedumerire. Probabil de multă vreme nu-i mai intrase cineva înăuntru. Avea pe nas un pince-nez, iar deasupra părului sârmos și alb, o șapcă de licean
- Probabil vreți să știți de unde se pot cumpăra brânzoaice, m-a întrebat el, cu un vag accent german, dar după câteva minute observând modul cum privesc cărțile și-a schimbat atitudinea. Am un mod special de ale privi. Le privesc când intens, când cu detașare. Mai curând le ghicesc, le intuiesc. Umblând cu ele de peste cinzeci de ani, frecventând bibliotecile și mai ales librăriile, am înregistrat în memorie aproape toate cotoarele cărților care m-ar putea interesa. Culoarea lor. Nu sunt nevoit să scot o carte din raft, nu fac niciodată gestul ăsta, pentru că de departe știu dacă e ceva care să mă pasioneze, sau este una din molohul de cărți fără valoare apărut atât în timpul comunismului cât și după revoluția din Dec. 89.
Fără să spună vreun cuvânt domnul din fața mea a început să așeze pe o masă înaltă, asemenea unui scamator, sau a unui dealer de la cazinou, ba o primă ediție în două volume cu ”Doctor Jivago” de Pasternac, ba o ediție samizdat, apărută la Chișinău cu ”O zi din viața lui Ivan Denisovici”, ba o ediție în franceză a ”Arhipeleagului Gulag” și cum eu nu dădeam nici un semn că m-ar interesa, le făcea nevăzute cu mișcare abilă a mâinilor, punând în locul lor ”Așa s-a călit oțelul” de N. Ostrovski, ”Cimentul” de Gladkov, ”Cavalerul Stelei de Aur” de S. Babaevski și ”I. V. Stalin, curs scurt de Istorie a Partidului Bolșevic”, dar, iar nesimțind din parte mea niciun indiciu de interes cu aceiași agilitate le făcea dispărute punând în locul lor alte exponate care i se păreau lui rarisime și de interes major. Au fost etalate câteva volumașe cu nuvele ale lui Mircea Eliade... Lao Tse: ”Cărarea și virtutea”: Pamfil Șeicaru: ”Rechizitorii”*) Pe unele le aveam, altele nu mă mai interesa. Ultima tranșă au fost două cărțulii și un cărțoi imens: ” A. S.

www.cimec.ro

Pușkin: Jurnal", "Căticica roșie a lui Mao" (În chineză) și celebrul "Omagiu". Deși portofelul era la Sara, fără să mă tocmesc le-am adjudecat pe toate trei. Am pentru asemenea situații fonduri secrete. Le-am lăsat acolo, cu promisiunea că le voi lua ulterior

Dar afară, surpriză. N-am mai găsit-o pe Sara în piață. Am căutată îndelung dar în zadar. Am strigat-o disperat. Degeaba. Nu m-a auzit, nu mi-a răspuns, dar într-un târziu după ce m-am așezat la o masă a unui "drugstore" din apropiere bând o sticlă de bere Ursus, o doamnă care a trecut pe stradă pe lângă masa la care stam. m-a intrebat dacă nu cumva sunt soțul unei doamne care mă așteaptă în biserică. Cum am răspuns că e posibil m-a sfătuit să n-o las să mă aștepte mult. M-am dus și am găsit-o. Era și ușor, nefiind multă lume în biserică. Împreună am ascultat, fragmente dint-un concert de orgă care, probabil, era de J. S. Bach omul care pe lângă faptul că a compus multe capodopere muzicale, a dat și numele străzi pe care locuim. (asta, bineînțeles, mult mai târziu)

În final cu un maldăr de pungi am poposit la un restaurant unde ne-am "regalat" cu bere, cu un șnițel pane și cu o prăjitură marca Brașov care nu era defel o...Brașoavă!

Am mai făcut și alte excursii, dar nu vreau să înnegresc paginile cu descrieri care pot fi găsite ușor prin cărți de călătorii...

Peregrinări făcute când în oraș, când sus la Peleș și Economat, când pe Furnica, întâlnind câteodată persone pe care nici nu mă gândeam că le mai pot întâlni, ca pe fostul meu coleg de bancă de la Liceul Mihail Eminescu, Gh. Popovici - Poenaru, fost actor la Teatrul Național pe care l-a părăsit de bună voi și nesilit de nimeni pentru o funcție de profesor de actorie la o scoală din Montreal și cu soția sa, Adina Atanasiu, plecați (fugiți) cu peste 30 de ani din țară.

- Ce cauți pe coclaurile aste, l-am întrebat.
- Îmi vizitez țara, mi-a răspuns el sec.

M-au năpădit deodată amintirile, anilor de școală, de la Institutul de Teatru profesorii, colegii. El însă nu părea afectat. Sau nu lăsa să se vadă. Arătau foarte bine amândoi. Parcă nu trecuse timpul și peste ei. I-am intrebat de Septimiu Sever de Marieta Luca, care, știam că sunt stabiliți la Montreal dar n-am aflat decât că nu se prea vede cu ei, deși cu Septimiu e chiar vecin, pentru că s-au certat.

După un timp n-am mai vorbit și ne-am uitat unii la alți timp de peste o jumătate de oră după care ne-am despărțit pentru că...erau foarte grăbiți (le era foame) și n-am putut afla mare de lucru despre ei, deși pe vremuri am fost foarte apropiați. Câtva timp am fost foarte trist.

10. 08. În căutarea lui nenea Iancu: o aventură. (rezumat)

- Unde a stat nenea Iancu în Sinaia, am început să întreb de când am sosit în

stațiune pe mai fiecare sinaiot întâlnit, dar cei chestionați îmi răspundeau matematic: în Sinaia! .

Știam din volumul ”Caragialiana”* a lui Ș. Cioculescu că nenea Iancu în lunile calduroase nemaiputând suportând canicula capitalei fugea des cu familia la Sinaia. Drept urmare există în opera sa 4 schițe cu subiect sinaiot sau sinaian: **Intârziere, Amicul X, Tren de plăcere** și **La Peleș**. Ele au făcut parte din volumul ”Momente”, au fost scrise între anii 1899-1901 și au fost publicate în foileton în cotidianul ”Universul”. Le știu pentru că pe toate 4 le-am dramatizat pentru televiziune, dar alții le-au folosit, după ce eu le-am descoperit. (afirmație infatuată. Desigur erau descoperite de mult). Cunosc toate astea, dar nu știu strada unde a stat. Șt. Cioculescu nu a dat nici un indiciu și nici alți comentatori.

- Auziți de ce-i arde lui acum. Să afle unde a stat Caragiale acum o sută de ani. Poate acum nici nu mai există casa aia, mi-au răspuns unii colegi.
- Nu știu. Eu în ultimul timp am fost și bolnav, mi-a răspuns un trecător:
- Caută în cartea lui Cioculescu. Nu se poate să nu fi aflat el, mi-a spus sigură pe ea d-na Sorana Coroamă.

Citisem ”Caragialiana”, dar o asemenea informație i-a scăpat marelui critic scormonitor de arhive.

Am întrebat la poștă, la bibliotecă, la librăria din centru, la primărie, la benzinărie, la o agenție de turism, dar răspunsurile erau aiurea.

- Când, m-a întrebat o funcționară de la poștă privindu-mă ca pe un năuc.
- Fugi d-le de aici! De unde ai scos-o că a stat Caragiale în Sinaia, mi-a răspuns un portar de la primărie?
- Unde a locuit Caragiale când venea la Sinaia, am întrebat-o, așa la plesneală, pentru amuzamentul colegilor pe ospătărița care ne servea la cantina restaurant de la Cumpătu?
- Pe strada Caragiale care s-a numit Isvor.
- Există o stradă Caragiale în Sinaia?
- E colț cu strada pe care stau eu: Avram Iancu. M-au mai intrebat și alți. Nu știu dacă era Caragiale, dar pe strada asta la nr. 28 a stat unul mare de tot. Să fi fost scritor sau avocat, să fi fost Caragiale să fi fost altul, nu știu.
- Cam pe unde e strada asta?
- E în oraș, paralelă cu b-dul principal...E o stradă care se face prin spatele hotelului ”Internațional”

M-am dus fără Sara. Am luat micul reportofon cu mine și m-am dus. Am căpătat un tic. Unde mă duc iau reportofonul cu mine.

Am ajuns în oraș și întradevăr prin spatele hotelului ”Internațional” se face o stradă lungă, lungă, Avram Iancu, care duce exact la strada Caragiale. Acolo la nr 28, am găsit o vilă, unde credea ospătărița de la cantina restaurant din Cumpătu, că ar fi stat cineva important care trebuie să fi fost nenea Iancu.

Nu era mai deosebită decât casele din jur. Un singur nivel cu pereți intretăiați de stâlpi de lemn și cu multe geamlâcuri, casă tipică de oraș de munte, așezată într-o curte aproape goală, doar cu câțva copaci. Un gard de fier forjat o despărțea de trotuarul îngust al străzii.
Am bătut, sonerie nu exista, am strigat multă vreme, până când din vilele vecine au ieșit câțva cetățeni care mi-au explicat că nu se poate închiria vila, dacă asta vreau, pentru că propietarii sunt plecați în Germania.
- Vreau doar să știu dacă aici a locuit pe timpul verii Caragiale.
- Păi mai trăiește, n-a murit? Eu așa știu că a murit, mi-a răspuns un vecin.
- Așa e, a murit, dar vreau să știu dacă atunci cînd trăia venea pe aici...
- O fi venit, cine dracu mai știe...N-am auzit! Cine v-a spus?
- Cineva, o cunoștință...
- Și-a bătut joc de d-stră. Eu stau aici de 30 de ani. Sunt venit de la Nestorești. Am moștenit casa de la fratele meu care a murit, iar nevastă-sa cu copii s-au mutat la Iași de unde era, că suferea de reumantism. Aici toți suntem atinși din cauza frigului de peste iarnă, dă boala asta.
- Asa scrie și-n hărți că nenea Iancu ar fi stat sigur aici, am insistat eu.
- În cărți scrie tot felul de prostii. Vă văd om serios, nu vă luați după ce scrie în cărți...păi, câte cărți n-a trebuit să învăț eu pentru învățământu politic dă pă timpu lu Ceaușescu, n-am fire de păr în cap că am rămas chel...
- Eu cred că chestia asta care o zici e doar o acoperire. De fapt sunt sigur că vrei altceva. Ai pus ochi pă casa asta, o vezi nelocuită și crezând că n-are stăpân vrei, să o luați cu japca, că ar fi a unchiului d-voastră, Iancu.
- Nu e unchiul meu, așa i se zicea lui Caragiale...
- Vrăjeală! Intinde-o de aici până nu chemăm poliția.
- Fă pași că nu mai țin chestiile astea. Ați pus mâna pe prea multe case cum că ați fi, sanchi, moștenitori..
- Mucles că te **damudarel gagiosu***, mi-a zis un negricios care se oprise instantaneu pe stradă și care, cred, că nici nu știa depre ce e vorba.
Între timp se strânsese cam multă lume, în jurul meu, iar alți dădeau ocol Oltcit-ului. Unii, am avut impresia, că nici nu știau ce se-ntâmplă.
Observând că deveneau tot mai belicoși, profitând de un moment de acalmie când gâlceava stagnase, m-am strecurat ușor printre ei, am întrat în mașină și demarând am părăsit în trombă strada Caragiale lăsând în urmă un grup jumătate destul de furios, jumătate nedumerit, care a început să mă înjure vârtos de mamă, de morminte, de tot ce poate înjura un...român neoș. vrând cu tot dinadinsul să mă bage, să mă scoată prin toate orificiile corpului uman. Dar eu asemenea lui Rică Venturiano, m-am făcut că nu aud.
* *Nu am reuşit, ori cât am încercat, să dau o traducere exactă a remarcii respective*
Dar, la un moment dat, motorul supra solicitat al mașinii s-a oprit brusc Atunci i-am zărit prin oglinda retrovizoare cum veneau amenințători spre

mine. Văzând pericolul, nervos, am întors cheia de contact cu spaimă, şi am manevrat schimbătorul de viteză apăsând până-n fund pedala de acceleraţie, dar maşina în loc să demareze înainte, a luat-o brusc înapoi. Mai era o jumate de metru şi dădeam peste ei. De emoţie, de frică greşisem comenzile, acţionând schimbătorul de viteză invers de cum ar fi trebuit. Speriat la culme, cu corpul invadat de sudoare, am pus o frână bruscă care era cât pe acii să mă arunce cu capul în parbriz şi am reluat comenzile, de data exact, demarând cu viteza a doua din faţa grupului care rămăsese la rândul lui împietrit de frică....

N-am mai oprit până la Cumpătu.

- Aţi dat de belea. Am aflat că le-aţi spus că e unchiul d-voastră, m-a luat la zor doamna Olga, ospătăriţa...De ce?

- Nu le-am spus că e unchiul meu. Am zis nenea Iancu. Aşa i se zicea lui Caragiale, la vremea aia, de către prieteni.

- Atunci înseamnă că şi-au bătut joc de d-voastră...S-a înrăit lumea! Din orice sar cu harţag la bătaie. Mai ales pe politică. Dacă cumva zici ceva de rău de Iliescu sau de vreunul din mahării de la guvern, sunt în stare să te şi omoare...Şi la urma urmei ce importanţă are unde a stat persoana de care vorbiţi. A stat acolo sau în altă parte, pe undeva, o lună, două, cât ţineau căldurile la Bucureşti, după care îşi punea palma-n fund şi pleca..

- Renunţă domnule, renunţă, mi-au strigat colegii, auzind că mai vreau să mă mai duc încă odată de data însoţit de gureşa ospătăriţă. *(Atunci mi-am amintit de o serbare de sfârşit de an de la şcoală când o elevă trebuia să recite o poezie. A urcat pe scenă şi a încercat să o spună, dar a rămas mută, suspendată, cu gura deschisă, cu privirea rătăcită, neamintindu-şi nimic din poezie. Atunci mama ei, din sală i-a strigat:*

- Renunţă Jeny, renunţă! Aşa i-a rămas numele: Jeny renunţă!)

Speriat că o să-mi rămână numele, renunţă, am renunţat şi eu să aflu unde a locuit Caragiale în Sinaia în lunile de vară.

.11. 08. Dar a venit vremea să ne despărţim de toată ambianţa în timpul cărei am inhalat destul aer proaspăt venit din pădurile din jur. Am fost nevoiţi să cedăm camera altor colegi. De altfel ni se făcuse dor de casa noastră, de cartierul Florească, de căţelul din faţa blocului, de Iura şi Anca, de Iftimo, de Bandel-Mohr, de Ion şi Mihaela şi de alte cunoştinţe...

Am plecat din Cumpătu într-o după amiază, cu un soare puternic, făcând mai întâi un tur al oraşului: parcul Central, unde se găseşte bustul lui Iancu Brezeanu, Piaţa, sus la Peleş, la Economat, am coborât pe Aosta şi am intrat la cofetăria de la hotel, Internaţional, şi după un plin la benznăria din oraş ne-am îndreptat plini de voioşie spre capitală de data asta cu luminile aprinse. Dar chiar înainte de a demara, m-a strigat Arnăutu care venind zâmbitor către mine şi mi-a spus triumfător: Mi-am amintit. Mă numeam

www.cimec.ro

boier Dumșa în piesa Petru Rareș de H. Lovinescu
- Foarte bine felicitări, la revedere...Am să-ți citesc la București întâmplarea pe care mi-ai povestit-o , acuma vezi și tu, că plec...
- Citește ce ai scris...
I-am făcut plăcerea. N-a avut obiecții. Am simțit că era chiar emoționat
- Și ai s-o tipărești, așa cum ai scris-o?
- Promit că am să tipăresc cartea cu povestirea ta, așa cum mi-ai povestit-o.
- Dacă n-ai să uiți că să scrii și numele meu îți urez drum bun, l-am azit pe Arnăutu spunând în timp ce demaram și mai multe clipe i-am mai zărit prin geamul din spate al mașinii frumoasa figură pe care o are mulțumită datorată, promisiunii mele că în cartea care va apărea va fi și pățania lui din piesa "Petru Rareș" de H. Lovinescu, unde el juca un boier al cărui nume nu și l-a amitit din prima clipă, ci a doua zi: Dumșa...
- I-ai înebunit cu promisiunea că vei tipări o carte unde va exista și o întâmplate cu ei. Ce ți-a trebuit?
-Ai văzut, ei cred mai mult decât mine și tine că voi tipării cartea, în timp ce eu încă visez la ea...
Drumul a fost mai relaxat ca la venire, serpentinele de la Posada mai ușor de abordat neîntâlnind nici o mașină cu gabarit mare care să te oblige să stai în spatele ei, înghițind tot fumul de la motorină, și... pe nesimțite ne-am trezit la Comarnic, unde am oprit și am băut o Cola, neapărat **ligt,** Sara a mâncat o prăjitură și de data asta am luat drumul Bucureștiului cu gândul să nu ne mai oprim până acasă... Dar poți? Am oprit și la Pucheni ca să luăm roșii și castraveți și la Potigrafu să luăm Pepeni și ardei grași, dar mai ales lapte și brânză...de la țăranii de pe marginea drumului care vindeau mai scump decât în piață la Matache. Prin mai toate satele astea am văzut unele aspecte ale privatizării: firme care anunțau că acolo este Vulcanizare, că se vând piese auto din Germania, sau Scoabe autohtone (Pucheni), că distribuie scaune pentru terase și piscine (Potigrafu), iar la Ciolpani se vindeau...pitici! Adică mici statutete din gips, circa 30-40 de centimetri cu diverse mutre nostime de... liliputani, de la Statu Palmă Barbă cot la Prâslea. Sara a vrut să cumpărăm un pitic pe care să-l punem în fața blocului.

- Ca să ni-l fure imediat a doua zi...
- Luăm doi. Ne fură unul îl înlocuim cu al doilea... Am cumpărat trei. (acum sunt în boxă. O să-i punem pe toți trei în spațiul din fața blocului. În felul ăsta blocul se va numi: blocul cu pitici! (Vorba zicalei: Era scris pe frontispici, la blocul cu trei pitici!)

Înainte de București, după Otopeni situația s-a înrăutățit. Mașinile s-au înmulțit, viteza s-a redus, dar noi nu mai aveam răbdare. Vream acasă. – Calc-o, mi-a strigat Sara, îndemnându-mă să apăs pe accelerație.

Cu chiu cu vai am ajuns când începuse deja să se întunece la bifurcația de la Barbu Văcărescu și peste nici un sfert de oră eram în fața case din strada Bach asaltați de cățelul Roșu..care ne-a făcut o demostrație de bucurie cum n-am mai văzut. Am urcat cele două etaje, am deschis ușa de la intrare și apoi cele exterioare, alungând căldura și aerul închis care se strânsese pe perioada cât am lipsit, după care ne-am așezat amândoi pe canapeaua din sufragerie. Totul în jur era așa cum lăsasem. Lipsisem exact zece zile.

Parcă trăisem un vis

- La Cumpătu, puțin mai încolo de vila la care am stat era o pădure în care noi n-am intrat deloc. De ce oare, m-a întrebat Sara și n-am știut ce să-i spun. Întodeauna are întrebări la care nu știu să răspund.
- Nu era mai bine doar să scrii că am fost la Cumpătu, la Bușteni și Brașov decât să înegrești hârtia cu atâtea amănunte ale unor intâmplări ce sigur vor fi considerate neverosimilesau plictisitoare, m-a mai intrebat Sara?
- Ar fi fost bine, dar nu era adevărat, pentru că ce am scris așa s-a întâmplat, i-am replicat, de data asta sigur de mine. Lumea e tentată să dea crezare faptelor descrise într-o carte oricât ar fi de exagerate Îți reproduc, din memorie, un dialog dintr-un film cu Stan și Bran care urcau un deal:
- Stan Laurel: Nu dispera, o să ajungem, pământul e doar rotund.
- Oliver Hardy: Ești sigur de chestia asta?
- Stan Laurel: Da, am citit asta într-o carte!
- În capul tău sunt numai filme și cărți, mi-a spus Sara cu jumătate de gură.
- Și tu, n-am rezistat să-i amintesc.
- Lasă gargara și desfă gemantanul, mi-a replicat ea.

A urmat o serie de operațiuni domestice pe care întradevăr n-are rost să le mai amintesc și…după ce am închis televizorul ”Panasonic” ne-am culcat. (Insemnare făcută cu greu a doua zi dimineață între orele 5 și 8.30)

14**. 08**. **Revedere.** M-am reîntâlnit cu un amic care mi-a lipsit două săptămâni: **calculatorul!** Eu am fost emoționat. El nu dădea semne...de iubire, deși a răspuns promt solicitărilor mele. Deși el e doar un aparat. Un fel de robot. Dacă cumva nu mă va recunoaște, îmi spuneam? Dacă i s-a stricat un circuit? Dacă nu se mai aprinde un led. Dacă cumva i s-a șters memoria? Sau, o o altă temere mai groznică: dacă n-o să reușesc să-mi aduc aminte cum se umblă cu el? Dacă n-o să-mi amintesc nimic din ce am învățat la scoală? Întrebări Hamletiene, chinuitoare.

L-am cablat. Adică am băgat în priză cablul care îl alimentează și după câteva secunde am apăsat pe două butoane. Pe cel al calculatorului și pe cel

al monitorului și deodată s-au aprins două leduri care îmi arătau că programul Windows se derulează, apărând pe Dekstop, Iconițele, bine cunoscute mie. Am apăsat pe una dintre ele pe care scria My Document și s-a deschis fereastra mult așteptată unde sub titlul Text Carte erau transcrise o parte din filele Jurnalului la care notez din anul 1971. Am început să transcriu paginile de la Cumpătu. S-au strâns destul de multe. Le pot inttula: **Jurnalul de la Cumpătu**! Dar câte întâmplări nu le-am notat, de lene, din suficiență sau având ideia că nu sunt importante?

15. 08. Bombă literară. Am aflat că în lipsa mea (în urmă cu câteva zile) a apărut în suplimentul literar al ziarului Ziua (Ziua literară), numerele din 5 și 12. 08, ”Juralul foarte intim” al lui Marin Preda care cuprine perioada 24. 08. 1958-12. 11. 1958. Am fost în redacție și am obținut numerele respective. Deși, asemeni lui G. Călinescu, făcuse declarații că Jurnalul în sine ar fi o prostie, totuși, se știa, se aflase, că ar scrie un Jurnal, care ar fi fost confiscat de securitate după moartea s-a năpraznică. L-ar fi ascuns inițial într-un sac de voiaj și apoi a fost ținut sub cheie într-un dulap din biroul lui de la editura ”Cartea Românească”, de unde l-ar fi înhățat Securitatea. Deși mai toată lumea nu crede în autenticitatea lui cei de la la ”Ziua” dau asigurări că textul este absolut autentic. E posibil.

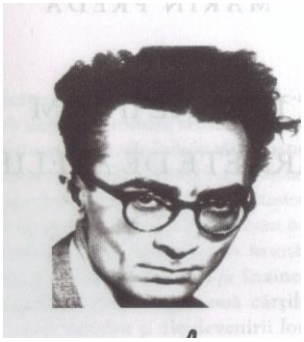

Dacă cumva e o contrafacere cei ce care au lucrat la ea l-au cunoscut destul de bine pe autorul Moromeților în perioada respectivă colaționând diverse mărturisiri făcute în volumele ”Imposibila Intoarcere” și ”Viața ca o pradă”, Dar descoprind în multitudinea de notații amănunte semnificative despre viața sa, ca și notațiile despre boală, despre mamă și tatăl său ca și relatările despre Aurora Cornu, ipoteza că Jurnalul n-ar fi autentic, cade.

20. 08. Dincolo de întâmplările zilnice pe care mă străduiesc să le notez cu conștinciozite, am făcut o mișcare de mare importanță de care mă simt mândru...Renunțând la concepția greșită, ca să nu spun învechită, am reușit să-mi instalez internet. Finul meu V. Mușat, care e ”mare specialist”, dar mai ales pasionat de calculatoare, m-a convins, că fără internet, fără e-mail, fără Google ești un nimeni, ești om mort. Aveam o ideie preconceptă că internetul e o pierdere de timp, folosit numai de snobi. Dar am constatat că nu e așa…Internetul, ca să folosesc o denumire banală, e o deschidere spre lumea largă...Se obține greu, asta e prima mea impresie, prin multe manevre fixe, prin multe apăsări de anumite butoane, dar în final ai satisfacția că ești conectat la ”Univers”. Pot avea corespondență cu toți prietenii răspândiți prin lume: M. Pruteanu, V. Gheorghiu (SUA), Gicu Popovici-Poenaru (Canada), Cornel Poenaru, Ioana Măgură (Germania), L. Giurchescu (Danemarca), Dan Bandel, I. Marcu (din Israel) sau cu ceilalți de prin țară.

Este ceva extraordinar. De neconceput până acum. Sunt extaziat. Dar există două neajunsuri. Primul: folosind un sistem deocamdată, rudimentar, cât timp ești conectat telefonul nu funcționează. Al doilea: este obligatoriu ca celălalt partener cu care vrei să coresponezi să fie și el conectat la Internet. Altfel nu se poate. Îi scrii un mesaj:
- Ce mai faci, băi, frate?
- Bine, nasolule îți poate răspunde el imediat. Tu ce mai faci, măi șmechere?
Și tot așa...Aș vrea să corespondez zilnic cu S. Lazăr, dar el se încăpățânează să fie adeptul pixului. La fel Turturică. Doamne, ce mesaje aș mai schimba cu ei. Deși, deocamdată, e o conectare rudimentară, îmi dă mari satisfacții. I-am dat un e-mail colegului Raul Seranno tocmai la Rio de Janiero
- Ce mai faci, i-am scris.
- Molto bene, salud, mi-a răspuns el sec.
- Hasta la vista, i-am răspuns și eu pe același ton
Am deja adrese de e-mail care, de fapt, înseamnă poștă, pe Hotmail, pe Yahoo… Mai este programul Messinger…În continuare învăț, exersez, dar realizez pe zi ce trece că, computerul meu nu este performant și va trebui să mai investesc în el, sau, eventual să-l schim în totalitate.
Câteva cuvinte despre finul meu: V. M. e un caz clinic. I-au murit amândoi părinții în același an (o mamă foarte tânără) și a fost prădat și părăsit de o logodnică avidă de imbogățire. A făcut o lungă și consistentă depresie. S-a salvat printr-un miracol, datorită unei noi iubiri: **calculatorul!**
Vrând să uite tenebrele amintirilor care-l asediau, s-a cufundat în lumea de necuprins a informaticii și a reușit, după chinutoare svârcoliri ale subconștientului, să se redreseze și să poată supraviețui…
03. 09. Stau și mă întreb dacă să notez, sau nu ceea ce urmează.
Ori unde te învârți pe stradă, prim magazine, la teatru, afli o problemă care e la ordinea zile în România: Retrocedările.
D-l Ov. Popa, un vecin. e câte ori m-a întâlnit până acum dealungul ultimilor ani, mi-a vorbit de necazul său cu o vila a sa, din cartierul Primăveri, moștenită de la părinți, care fusese confiscată de regimul comunist și pe care noii guvernanți, după revoluția din Dec. 89 o dăruise unui ”nou locatar”, un coleg, un actor foarte cunoscut.
A vrut, daatorită unei false impresii, ba să-i recomand un avocat bun, ba să-i dau un sfat, cum să-și recapete vila înapoi, ba să vorbesc eu cu colegul meu, încercând o reconciliere. Bineînțeles că n-am putut să-l ajut cu nimic decât... cu sfatul: să vorbească cu locatarului cu pricina.
- Am fost, i-am arătat actele, dar d-l în chestiune, ”noul locatar”, este de o aroganță greu de suportat. Ca să nu spun obrăznicie. M-a avertizat că nici mâna pe clanța de la ușa de la intrare nu am dreptul să pun, deoarece el are

repartiție guvernamentală semnată de cei în drept și de alții mai mai sus puși. Povestea descrisă mai sus s-a derulat ani în șir.
Dar acum câteva zile d-l O. P m-a anunțat că ”problema” lui s-a rezolvat: noul locatar, în urma unei înțelegeri amiabile care a constat în primirea unei sume de bani și a unei hotărâri judecătorești irevocabile, acceptase însfârșit să părăsească imobilul respectiv. D-l O.P. m-a invitat să văd ce lăsase în urma lui ”fostul locatar”. Curios m-am dus și am văzut un adevărat décor de film: pereți stropiți cu spreyuri de diferite culori, parchetul jegos, ușile scrijelite, păianjeni pe la colțuri, ziare vechi rătăcite peste tot, sosuri pe chiuvete și un ”rapăn” de ani de zile...
Întradevăr nici într-un film nu se putea realiza un décor mai halucinant.
Mi-a părut rău că am fost curios. Ce m-o fi apucat să vin să văd o mizerie... Dar, în ultimă instanță, nu e problema mea. Numele ”noului locatar”, din motive lesne de înțeles am să-l pun la **Note**. Pentru că, am mai scris, visez ca viitoarea carte să aibă și **NOTE**
02. 09. Un malatandu de ”neînțelegere”. Întors din concediu, am aflat următoarea întâmplare: S. T. după dispariția mult iubitului ei companion, (M. P.), nu și-a mai refăcut viața. Trăiește singură și ca orice femeie singură, trecută de prima tinerețe, are anumite greutăți pe care numai un bărbat le poate rezolva. Nu toți. Numai unii mai pricepuți. Există unul foarte priceput și, mai ales săritor, care, de câte ori cineva aflat la ananghie îl solicită, sare imediat în ajutorul celui care a ajuns în impas. Se numește… Nu pot să-i dau numele. Dacă, doamne ferește, însemnările astea văd lumina tiparului risc ca respectivul personaj să fie asaltat de cereri de ajutorare.

Deci, S. T. apelează la E. R că i s-a înfundat chiuveta. E. R., care și el e singur din cauză că soția sa l-a părăsit, plecând în lumea umbrelor, în urmă cu câțva ani, s-a prezentat, la chemarea disperată a S. T., imediat la locul…chiuvetei înfundate. A intrat rapid sub ea, fără să mai aștepte aprobări speciale. Dar s-a grăbit și nu e bine să te grăbești în astfel de situații.
- Ai intrat sub chiuvetă și sigur ai să-ți murdărești pantaloni, i-a spus S. T. Ieși de acolo și scoate-i. Am să-ți aduc unii care au fost ai soțului meu. Ți se potrivesc. Și a plecat în altă cameră, să-i aducă o pereche de pantaloni de-ai soțului său. Ascultător, E. R și-a scos pantalonii și aștepta, în chiloți, să i se aducă ceilalți. Dar, între timp, a sunat cineva la ușă.
- Întră! a strigat, de unde era, S. T. E deschis.
Ușa fiind întradevăr neîncuiată, a intrat o vecina și pentru că de la intrare se vede bucătăria l-a zărit pe. E. R care luat prin surprindere, n-a mai avut timp să se ferească și vecina l-a văzut în bucătărie în chiloți.
- Scuze, a zis nou-venita și a zbughit-o afară val-vârtej vociferând: Ce mi-a fost dat să văd! Bărbat în chiloți, în bucătăria doamnei S. T.!

www.cimec.ro

Între timp, a apărut și d-na S. T. cu perechea de pantaloni în mână care, cum l-a văzut pe E. R în chiloți și-a dat seama de situație și a exclamat.
- Asta o să umple tot blocul că a a văzut un bărbat gol la mine în bucătărie…De ce nu te-ai ferit? Nu știai că o să intre cineva, doar m-ai auzit strigând intră… Şi de ce era așa o mare grabă să te dezbraci?…Şi dacă te-ai dezbrăcat, nu puteai să închizi ușa. E posibil să fii atât de neîndemânatic în zilele astea, când toți umblă după cancanuri, când fiecare mișcare ne este observată, comentată, catalogată? Gata, o să-mi iasă vorbe că sunt o curvă și o să-mi sune la ușă zeci de bărbați priapici, gata de aculpări nerușinate. Gata, m-ai compromis, m-ai compromis! Cum am să mai dau eu ochii cu vecinii, cărora le-am declarat că de la moartea lui Mișu mie nu-mi mai trebuie alt bărbat, că el a fost bărbatul vieții mele… Şi acum să fiu compromisă pentru o nenorocită de chiuvetă înfundată. Doamne, unde mi-or fi fost mințile când te-am chemat?
- Îmi dau seama de lucrul ăsta foarte grav, a reușit să îngaime, rușinat peste măsură, E. R. Totul s-a întâmplat numai din cauza netrebnicului de mine. Nemaiștiind cum să mă dezvinovățesc, mă simt nevoit, dacă nu există altă cale de întoarcere, decât să te cer de nevastă, ca să-ți spăl onoarea pătată.
- Ba, pardon! Află că eu altă izmană nu mai spăl. Am avut 4 bărbați, îmi ajunge. Du-te cu Dumnezeu, eu am să-mi port crucea de femeie infidelă…
El e născut în 1936, iar ea în 1934. Mai toată lumea, toți prietenii se întreabă cum vor putea supraviețui acestui nefericit malatandu?
05. 09. A murit Cornel Vulpe. Plecase de multişor timp dintre noi şi stătea cuminte, conectat la aparate în spitalul Municipal și toată lumea, dar mai ales familia, spera într-o revenire spectaculoasă. Ieri, s-a şoptit, nu ştiu dacă e real, că printr-o eroare a surorilor, care au uitat să-i facă un anumit tratatament, a fost găsit fără viaţă. În spital. Ce dramă! De fapt, el ”murise” cu aproape un an în urmă, când avusese un atac cerebral chiar la finalul spectacolului cu piesa “Uite tata, nu e tata”, al Teatrului Evreiesc, la Călăraşi. A căzut jos, pe scenă, moarte visată de majoritatea actorilor, de la Moliere încoace. (nu ştiu de ce). În spectacolul respectiv trebuia să joc şi eu, alt rol. Dar n-am putut merge (am avut spectacol la T. de C.) şi a jucat colegul meu Boris Petrov, care mi-a povestit cum s-a întâmplat. Se terminase spectacolul şi erau aplauzele, când, săracul Cornel, cu zâmbetul pe buze, a căzut jos, pradă unui spasm cerebral…
Era născut în 1927 în Basarabia. Fiu de preot, a slujit scena, cu neobosită credinţă, timp de 50 de ani. Mai întâi la Teatrul din Giuleşti şi din 1968 la Teatrul de Comedie. Mic de statură, agil, semăna ca, comportament, cu prietenul său L. Giurchescu care i-a propulsat cariera.
A fost expus în holul Teatrului de Comedie. Dumnezeu să-l odihnească. A avut parte de o slujbă extraordinară, împresionantă făcută de preotul de la

www.cimec.ro

biserica Sf. Dumitru, aflată vis-à-vis de teatrul nostru care se împrietenise cu Vulpe. (preotul a avut mai tot timpul ochii în lacrimi). L-a ajutat la slujbă şi un preot de la biserica rusească, adus de d-na Vulpe.
Am scris despre el multe pagini. Pe seama lui circulă multe anecdote, unele puse în circulaţie chiar de el. Se poate face o carte cu ele. Acolo, la Bellu, după înmormântare, după slujbă s-au povestit întâmplări amuzante cu Vulpe. Una dintre ele a fost relatată de Vl. Găitan:
- Prin 1985, când la Teatrul de Comedie. se repeta o piesă poliţistă ”Capcană pentru un bărbat singur” în care juca Stela Popescu, Silviu Stănculescu, Cornel Vulpe, Iurie Darie şi eu, apăruse o modă: a ”carabinelor” pentru chei care era un fel de…belciug alungit… Nu ştiu de ce i se zicea carabină, dar aproape toţi ne cumpărasem una în care ne pusesem cheile de la uşa casei şi de la maşină, după care o agăţam de găicile de la cureaua pantalonului. Într-o zi, în pauza unei repetiţii, Iura pradă unei crize de nervi ne-a spus:
- Fraţilor, mi se-ntâmplă o lucru misterios. Ştiţi că la Carabina pe care mi-am cumpărat-o mai toţi există un ţâmburuş care ajută să se închidă perfect. Însă alaltăieri am constatat că la a mea **îi lipseşte** ţâmburuşul, care probabil se rupt. Cum se închide şi fără ţâmburuş a păstrat-o. Dar ieri, după ce am plecat de la repetiţie am observat că la Carabina mea care rămăsese fără ţâmburuş, **i-a apărut** ţâmburuşul. N-am dat importanţă, zicându-mi că poate mi s-a părut atunci când am observat că i-a dispărut ţâmburuşul, dar azi când am văzut că ţâmburuşul, **a dispărut** din nou, m-am panicat deabinelea..Ce poate să însemne asta oare??
Am să las Carabina cu aici pe masă şi dacă la terminarea repetiţiei apare ţâmburuşui…nu ştiu ce am să fac.
Am repetat piesa şi la terminarea ei ne-am dus toţi la Carabina lui Iura care era…cu ţâmburuş!!! Când a văzut Iura Carabina, cu ţâmburuş a desprins cheile de la ea şi a început să o joace în picioare strigând furios: Fir-ar măta a dracului de carabină şi de ţâmburuş, convins că e victima unei malversaţiuni a diavolului,
- Dar ce s-a întâmplat de fapt, l-au întrebat cei prezenţi pe Vl. Găitan. Cine de fapt schimba Carabina: când cu ţâmburuş, când fără:
- Drăcuşorul care schimba Carabina lui Iura nu era altul de cât Cornel Vulpe.
…Doamne, nu pot să-l uit, în ultimul rol mare, din piesa “Colivia nebunelor” (un travesti), dar, mai ales, din “Concurs de frumuseţe”, spectacol care a fost considerat un atac împotriva lui N. Ceauşescu*
“Să mori e uşor, comedia e grea!” a spus un minunat actor, al cărui nume l-am uitat. Spunem de multe ori în viaţă, la revedere, dar ne temem să spunem adio... Adio, dragă Cornele!
06. 09. **Iar o neînţelegere**. La câteva zile de la înmormântarea lui C. Vulpe a murit mama unei prietene (d-na Străchinaru) şi m-am dus iar la Bellu. Dar,

www.cimec.ro

întârziind, m-am dus singur, nu cu cortegiul funerar.
- Nea Candid, ai ajuns prea târziu. Înmormântarea lui Vulpe a fost acum două zile, mi s-a adresat un portar la intrare, care m-a recunoscut.
- Eu n-am venit la inmormântarea lui Vulpe. Am fost la ea.
- Ai fost? Eu credeam să ai uitat ziua şi de-abia acu ţi-ai adus aminte.
D ale portarilor de cimitire. Ce imagine pot am: de om plecat...cu sorcova!
M-am dus la capelă, unde am asistatat la o slujbă impresionantă, făcută de 8 preoţi, care, fiecare, asemenea unor actori cu notorietate, au vrut să se evidenţieze prin recitalurile lor, bineînţeles folosind textul noului testament. Aveau voci frumoase, psalmodiau cu ştiinţă, rosteau cu dicţie versetele, vestimentaţia le era luxuriantă, la fel şi cădelniţele cu care tămâiau de zor şi obsedant... ”Şi iarăşi cu pace să ne rugăm şi cu înţelepciune să ascultăm sfânta Evanghelie de la Marcu cetire”....Totul era cât se pote de corect, înălţător, dar era ca o piesă de teatru, jucată de nişte actori rutinaţi. Câtă deosebire faţă de slujba simplă, dar făcută cu simţire, cu sinceră durere, de cei doi preoţi anonimi, de la înmormântarea lui Vulpe. Există artă, dar există şi arta trăirii care nu se învaţă la şcoală..

12. 09. **Moftologie 3.** Descopăr o mică afinitate a mea cu unul dintre personajele lui nea Iancu: **Şi eu sunt Mitică!** Mă cheamă, după actul de botez, Dumitru. Mitică e o prescurtare a lui Dumitru. Dar n-am niciuna din deprinderile personajului care l-au făcut celebru. Nu sunt limbut sau, dacă sunt, nu-mi dau seama. Dar, mai ales, nu scot vorbe de duh care vor rămâne memorabile. Iar când scot, nu mi le repetă nimeni. Zicerile mele nu au acel aer de absolută notorietate, cum scriu criticii despre aserţiunile lui Mitică.
De exemplu, odată am spus ceva despre măsurile impopulare luate de Ceauşescu, care mi s-a părut important: ”Cu cât e mai rău, cu atât va fi mai bine”. Şi aşa s-a întâmplat. Din cauză că a fost, pe zi ce trecea, tot mai rău, au ieşit oamenii în stradă. Obligându-l să fugă, am scăpat de el.
Dar şi ce dacă am spus? Am spus şi s-a dus… Ehei, dacă cineva, un alt nenea Iancu, mi-ar fi popularizat zicerea…alta ar fi fost situaţia. Poate aş fi devenit şi eu alt…Mitică: **Mitică de la Comedie!**
Am produs şi eu o replică pe care am auzit-o repetată ulterior de mai mulţi colegi. Am fost întrebat de un coleg care întîrzia, dacă a venit: ”n-a venit, dar vine el...până diseară”, a fost răspunsul meu, pe care l-am auzit de multe ori spus ori din gura unor colegi sau a altor oameni pe care nu-i cunoşteam.
Dar să stăm drept şi să judecăm câteva secunde strâmb, deşi, Ecaterina Logadi, fiica lui nenea Iancu a mărturisit că prototipul lui Mitică a fost Gh. Matheescu* patronul magazinului ”Paradis” din Sinaia, eu cred că nenea Iancu a pus în cârca unui Mitică al său zeci de replici care au aparţinând altor zeci de Mitici pe care i-a întâlnit, pe care i-a auzit vorbind şi cu care ”s-

a bătut pe burtă" în calitatea sa de patron al unor berării.
Pe când eu, săracul de mine, sunt unul singur.
Dar de fapt lamentația mea e un fel de...naivitate. Nu devin eu oare altul, în fiecare seară, pe scenă? Cu fiecare spectacol, cu fiecare rol? Care e rezultatul? O cronică, în care se menționează că… am fost pe scenă! (8)
15. 09. Veşti noi despre Cornel Vulpe. În povestea despre moartea lui sunt câteva neconcordanţe. Dar mai ales acuzaţii, împotriva personalului spitalului care ar fi fost…neglijent, dar care acum nu mai au nici o importanță… Săracul Cornel, și-a luat zborul spre tărâmul spre care vom merge toți și de unde nu s–a întors, doar pentru trei zile, decât unul singur, cum scriu scripturile: Iisus Cristos."

Împreună cu Sara ne-am gândit să programăm spectacolul „Cum să se supere oamenii mari-mari şi cum să se bucure copiii mici-mici", la diverse instituţii care sărbătoresc venirea lui Moş Crăciun cu cadouri pentru copii şi pom de iarnă. Am făcut o listă: Banca Naţională, magazinul Cocor, Spitalul de urgenţă, BRD, magazinul Unirea, Banca Populară (nou înfiinţată), ministerul de Finanţe, Loto, MAI, partidul Democrat, Parlament, şcoli, primăriile sectorului 2 şi 3 etc. E o listă lungă cât o zi de post.… Cum s-ar zice, folosind o replică din „Canapea", o să atacăm la baionetă!

01. 10. Am mai câștigat o treaptă în legătura cu afilierea micului și modestului meu computer la "Univers" …Am căpătătat o legătură optimă printr-o "linie sigură" care nu poate fi interceptată cum spun cei de la CIA. Am aflat că într-un apartament pe o scară paralelă cu scara mea de bloc câțiva tineri și-au deschis o "afacere de soft" cu toate aparatele trebuinciose unei asemenea operații și mai ales cu o legătută internet oficială. Întrebați dacă nu pot să-mi dea și mie o extensie, amabili și generoși au fost de acord. Bucurie mare. Numai că a trebuit să cumpăr 50 de metri de cablu care să traverseze jumătate din bloc de la scara lor, pe deasupra, la apartamentul meu.Tevatură mare, dar a meritat. Am acum o legătură internet stabilă, de mare calitate la orice oră din zi și din noapte. De acum pot să dau e-mail-uri, pot să navighez pe Google, pot să citesc "România Literară", "România liberă" și presa opoziției, precum și ziarele de Cancan, plus comentariile politice acide ale lui Cr. T. Popescu și ale lui I. Cristoiu.
Băieților le-am făcut cadou o ladă de bere și o sticlă de Wiski și după ce m-am mai cumpărat niște cărți de specialitate, am chemat acasă un profesor titrat în informatică și m-am pus, cum se zice, cu burta pe carte, spre exasperarea Sarei.
06. 10. Eveniment: Ieri a avut loc la Ateneul Român lansarea tetralogiei lui Emil Constantinescu, "Timpul dărâmării, timpul zidirii". 4 volume format

mare. Enorm de multă lume. Cine vrei și cine nu vrei. Holul mare al Ateneului neîncăpător. Parcul din față, desemenea. Se ascultă la difuzoare luările de cuvânt. De peste hotare președintele Lucinschi: (Moldova) și Stoianov, (Bulgaria) veniți sprecial pentru eveniment, susțin organizatorii, l-au omagiat pe autor. În total, cred, peste 1000 de oameni. Ziariști, oameni de televiziune, fotografi, notabilități, profesori universitari, oameni din conducerea partidelor și persoane neidentificabile s-au călcat pur și simplu pe picioare. N-am întâlnit nici un coleg. Nici pe ifatigabilui Mircea Albulescu, nici pe durul V. Rebengiuc. Într-un sgomot asurzitor se citesc mesaje de peste hotare al unor ”nume” avizate.. N-am cumpărat cartea. 4 volume! Mult prea scumpă pentru buzunarul meu. O să o iau de la bibliotecă sau de la… anticariat. Se pare că e o apariție senzațională în care se fac dezvăluiri șocante despre guvernarea PSD. Mare curiozitate. Ce a gândit un om care a stat la vârful conducerii țării timp de patru ani, care a refuzat să mai candideze și care a declarat că a fost invins de securitate…

11. 10. Scandal în urma emisiunii de ieri cu C. V. Tudor de la OTV, unde liderul partidului România Mare s-a dedat la atacuri sub centură la adresa multor oameni politici și a proferat injurii antisemite, sub privirile binevoitoare și zâmbărețe ale amfitrionului Dan Diaconescu. Voci autorizate cer suspendarea postului, ceace, probabil, se va întâmpla.

20. 10. Premieră la Teatrul de Comedie: **Escu...**

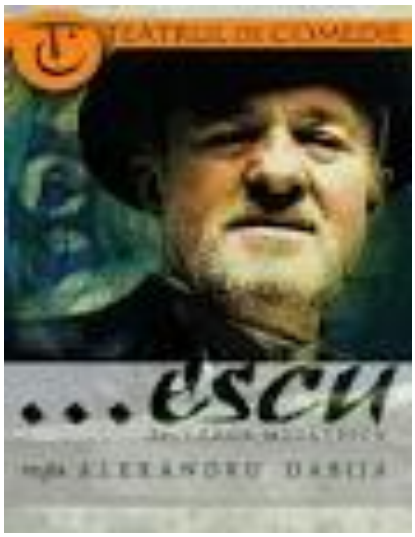

de T. Muşatescu. Un spectacol verist, într-un decor chiar ultra realist (Puiu Antemir) şi cu o interpretare și mai realistă, realizat de Alex Dabija. Vl. Găitan (rolul titular), a atacat cu destul curaj un rol contrar celor jucate până acum și a reușit să-l ducă cu succes până la capăt. Gaby Popescu, cu un haz nebun, în rolul d-nei Stamatescu realizează un personaj savuros, iar Șerban Georgevici și George Grigore alcătuiesc un cuplul de bătăuși de zile mari. Ceilalți: Mihaela Teleoacă, (soția), D. Chesa (general Stamatescu), Gh. Şimonca, (Traian) I. Lucian (Iorgu Langada), Delia Nartea, Radu Bânzaru, Dan Rădulescu şi Paula Creţ creionează cu un deosebit simț al umorului personaje dinstincte speculând replicile savuroase.. La final, moment antologic: bătrânul Langada a anunţat că a căzut guvernul, în sală au izbucnit aplauze entuziaste. **O curiozitate**: După spectacol, o ”trataţie” a direcţiei. Întâlnire cu distribuţia. Felicitări, pupături, firitiseli, amabilităţi, unele sincere, altele din vârful buzelor. Fl. Tănase, prezent la spectacol, i-a spus lui Gh. Şimonca, înterpretul lui Traian:

- În mod normal trebuia să ai 11 „palme” (aplauze, în limbajul teatral neoficial) la scenă deschisă. Le-ai ratat pe toate. Ciudat pentru tine, care ai fost şi la Teatrul de Estradă.)
Cinic, rău? Sau numai realist? Mă întreb când o fi avut timp să le noteze? Dar ce simţ secret al „palmelor”!
(După opt ani, în rolul lui Traian, interpretat la premieră de Gh. Şimonca, a intrat Titi Rucăreanu.. Perfect distribuit, nu trebuia decât să spună textul. Era personajul. Era inegalabil). *Adnotare ulterioară.)*
(*După zece ani, în locul lui Rucăreanu am intrat eu, cu textul în mână. Am avut multe aplauze. Probabil pentru efortul de a citi corect textul). Adnotare şi mai ulterioară.)*
23. 10. Încă un deces. Ieri a plecat dintre cei vii, brusc, fără să fi dat semne că ar fi bolnavă, Ileana Berlogea, pe adevăratul ei nume Ileana Bărbulescu Boeriu. Era născută în 1931. Absolvise cursurile Institutului de teatru în calitate de actiță, având profesoară pe Irina Răchițeanu, dar n-a profesat. A preferat catedra, parcurgând toate treptele până la aceia de profesor plin şi decan. Avea un doctorat la Moscova în 1964, iar prin anii 1975 a beneficiat de o bursă în SUA care i-a permis să scrie lucrarea ”Teatrul american azi”.
A lăsat în urmă un soț, nomenclaturist, medic, fost ministru, doi copii şi foarte multe cărti, majoritatea dintre ele studii de teatru* Din păcate, afară de volumul despre Oct. Cotescu, (doar îngrijit), şi cea despre teatrul american contemporannu nu mai am nici o carte semnată de ea. Era o apariție luminoasă, solară, de intelectual tolerant, veşnic zâmbitoare, căreia nu puteai să-i reproşezi mai nimic. Am avut-o profesoară, pe vremea mea fiind doar asistentă, la una din istoriile teatrului, (cred că cea universală), dar, spre rușinea mea, nu-mi amintesc deloc de vreo lecție a ei. Desigur, atunci, oho, prin 1957-61, ea era la începutul carierei şi nu putea să desfășoare decât o lecție cuminte, între limite impuse de regulile regimul totalitar care împânzise instituțiile de învățământ cu politruci. Iată o confesiune făcută într-un interview de Ileana Berlogea: ”M*ă pasionează mai mult prezentul. Trecutul se lasă analizat, studiat, exploatat în măsura în care subiectivismul nostru ne îngăduie să-l înţelegem, în timp ce prezentul, în continuă schimbare, ne domină, rămânând totodată de neînţeles. Mă gândesc, la ce vor scrie istoricii peste un veac despre epoca noastră, despre căutările noastre, despre transformările dorite şi încă neîmplinite”*.
Mai toate informațiile le-am obținut de la Alex. Lazăr, care, după anii petrecuți la Teatrul din Piatra Neamţ, a revenit în Institutul de Teatru, de data asta ca asistent şi, în mod sigur, a cunoscut-o foarte bine pe d-na Ileana Berlogea, având despre ea amintiri consistente.
25. 10. Iar despre nenea Iancu. Am găsit în ediția Caragiale a Academiei o poveste amuzantă care pare să fi scăpat cercetătorilor: bucata ”Țara lui

Hubisch", unde se face apologia a…**două vorbe** pe care le înregistrază zilnic majoritatea românilor, atât vocal cât şi auditiv. *"Țară frumoasă cu veselă lume! Nimeni nu te-a caracterizat mai bine decât bunul nostru amic Hubisch cu două vorbe, Două vorbe! Pe care le spun copiii tăi la toate împrejurările mari şi mici…Două vorbe pe care le aruncă românul…Două vorbe pe care le aruncă fii tăi…"*

Nenea Iancu pudibond, cum îl ştim, nu scrie care sunt cele două vorbe, dar noi astăzi le putem ghici uşor că cele două vorbe ar putea fi : pi..a măsi!

Se spune că şi regele Carol I ar fi zis ceva asemănător: "Wunderbar volkershaft, mensch intellighent, aber viel… pida măsii!"

27. 10. **Bombă în lumea literară**. Premiul Nobel pentru literatură pe anul în curs a fost acordat scriitorului maghiar, de origine evreiască **Imre Kertesz**, născut în 1929, (supravieţuitor al lagărelor naziste de la Birkenau şi Auchwitz), cu specificaţia: „Pentru o scriitură care susţine experienţa fragilă a individului contra arbitrariului barbar al istoriei". I. Kertesz a început să scrie din anul 1988. Niciunul din romanele sale nu s-au tipărit în România!!!

Despre chestia asta nu se poate scrie decât ce spune neamţul: ohne wort!

Parafrazându-l pe nenea Iancu putem spune că mai toate poparelele au un Nobel al lor, numai nouă românilor ne lipseşte cu desăvârşire.

29. 10. Nr. 42 al "României literare" tipăreşte pe prima pagină fotografia câştigătorului premiului Nobel pentru literatură pe anul în curs.

Adriana Bittel, în interiorul revistei, se străduieşte să dea câteva informaţii sumare despre **Imre Kertesz,** culese de pe internet, constatând că şi presa mondială, a rămas cu pantalonii în vine, cum se spune, sau mai elegant, surprinse, de alegerea Academiei Suedeze. A. Bittel enumeră titlurile romanelor apărute până acum în limba maghiară şi care au fost traduse în engleză şi germană:„Fără destin", „Eşecul", „Kadisch", „Cronica unei metamorfoze". E născut în 1929. La 14 ani a fost deportat la Auchwitz) Vor apărea oare volumele şi în limba română?

A. B. recunoaşte că n-a găsit pe nimeni care să-i fi citit cărțile autorului maghiar. Îmi închipui că presa maghiară de pretutindeni e în delir.

02. 11. Aflu cu stupoare că Fl. Tănase a avut un accident. S-a răsturnat cu maşina sa şi va fi obligat să stea un timp întins în pat din cauza unor dure contuzii pe tot corpul. Totuşi, se pare că a scăpat uşor. Putea să fie mai grav. Crede că se va reface şi vom putea juca spectacolul pentru pomul de Crăciun. El e încrezător. Să-l ajute cel de sus să se pună repede pe picioare.

11. 11. O surpriză: O carte, o piesă, un autor. Intru des în librării. Nu scriu asta ca să mă laud. Doamne fereşte, dar am o deosebită plăcere să intru într-o librărie, să răsfoiesc cărţi, să mă interesez de noile apariţii. Apar cărţi atât de diferite, atât de interesante, cu nişte coperţi extraordinare. Mă pierd într-o librărie. Uit de mine. Dar câte cărţi poţi să cumperi şi mai ales câte poţi să citeşti. Tot umblând de la un raft la altul, tot scotocind, am descoperit în librăria de pe Dorobanţi (reamenajată), un volumaş cu trei piesa intitulat: „Poker şi alte două comedii" (editura Compnia). Autor: Adrian Lustig. Un nume nou. Nu i-l mai întîlnisem pe nici un volum de teatru. Probabil, m-am gândit, e un debut. Răsfoiesc acolo, în librărie şi, după pagina cu titlul cărţii, am găsit distribuţia la piesa **Poker.** O redau întocmai: **Titel Pangică,** miliardar român, **Claudiu,** senator, **Horia,** doctor, **Monica**, curvă. Formidabil, ce concizie!

M-am gândit imediat că s-ar putea să fie o piesă care ne poate oferi un spectacol pentru teatrul nostru. Patru personaje! Nesperat. Dacă cumva piesa e bună, avem oferit pe tavă viitorul spectacol al teatrului Incomod. Am citit primele tablouri în librărie. Deocamdată vorbărie, badinaj, însă replici scâteietoare, desprinse parcă din piesele lui Mazilu şi Băieşu.

Am plecat urgent acasă să o…devorez

În aceişi zi, pe seară: Am terminat de citit piesa lui Lustig. Totul a fost captivant, spectaculos. O avalanşă de sperjururi, imoralităţi, de abjecţii, de ticăloşii, josnicii, parşivenii, murdării, mizerabilităţi aruncate pe hârtie cu o nonşalanţă şi cu un curaj cum n-am mai întâlnit. Să mă aflu în faţa unei capodopere? Să fie oare Adrian Lustig un nou Shakespeare? Greu de spus. M-a apucat un frison. Mă oprisem să am un respiro la pagina 54. Urma să citesc ultimul tablou de patru pagini şi jumătate. Prea multe ticăloşiii, prea multe înşelăciuni, excrocherii, tâlhării, evaziuni fiscale, grandomanii financiare, cacialmale, devalizări, trădări, mistificări, prea multe cadavre… De nesuportat. Ca în melodramele de altă dată.

Dar totul e posibil la teatru. Au fost melodrame celebre mai absurde decât absurdul care au avut un succes imens, desfundând mahalalele: „Moartea Civilă" de E. Giacometti cu I. Manolescu în rolul principal. Nu sunt fumător, dar simţeam nevoia unei ţigări tari.

După care mi-am continuat lectura. Dar, vai, dezămagire. Mai bine nu aş mai fi citit. Mai bine aş fi uitat să citesc aceste patru pagini şi jumătate… Fiindcă, ce urmează este chiar de nesuportat. Momentul s-ar putea numi: tăierea capului Salomeiei... A fost un subiect pe care fabricanţii de teatru l-au exploatat intens pe vremuri... Aici se întâmplă ceva asemănător. Eroina, Monica, este împuşcată mortal, după care i se taie capul cu o sabie Ninja, în timp ce ea - cu ultimile puteri - cântă Kalinka, Kalinca, Kalinka… Am convingerea că textul ăsta doar în parodie poate exista.

www.cimec.ro

12. 11. Agitaţie pentru promovarea spectacolului destinat pomului de Crăciun, spectacol realizat anul trecut. Drum la Banca Naţională, dar eşec. După multe telefoane, de la Informaţii mi se comunică: au deja ”antamat” un spectacol cu d-na Brânduşa Zaiţa Silvestri. Şi anul trecut a fost tot d-na Brânduşa. Tot ea, tot ea? Nu s-or fi plictisit copiii de ea? Am revăzut-o de curând. Doamne, ce poate face timpul şi bolile dintr-o femeie frumoasă. Ce păr avea, ce trup, ce picioare, ce glas, ce temperament. Elevă a maestrului A. Pop Marţian, colegă cu cele două Popeşti celebre, Stela şi Rodica, a optat pentru teatrul de păpuşi, unde a ajuns vioara întâi. Acum e profesoară la IATC şi are aproximativ o sută de kilograme. Vadim, în România Mare, are un cuplet cu ea, al cărui refren este: „Brânduşa cât uşa !”

13. 11. Am uitat să notez. Am citit toate cele trei piese ale lui Lustig. Nu mai vreau să scriu impresiile. Cu multe amendamente sunt pozitive. Dar trebuie să ascult şi alte păreri. Două piese din volum s-ar putea să ne intereseze. A doua, „Clinica”, are cinci personaje cu nume pitoreşti: Raul Dragobete, actor: Narcis Pasăre, fost boxer: Crinu Săndoi, bancher: Violeta Drăghici, psihiatru: Angelica, bucătăreasă. Şi este scrisă în cheie absurdă. Ultima, „Circul Matteo”, nu intră în discuţie, are 13 personaje.

Trebuie să vorbesc neapărat cu asociaţii, care sunt însă de negăsit. Unde or umbla? Ultima oară mi-au spus că au fost să căsătorească, în calitate de naşi, pe fiul lui Morărescu... Acel Morărescu care a fost director adjuncr la Teatrul de Comedie. Dar nu s-a putut să-i cunune băiatul imediat, întrucât ei, Iura şi Anca, nu erau căsătoriţi religios! E absolut obligatoriu ca naşii să fie cununaţi la biserică. Atunci, pentru a putea năşi tinerii, Iura şi Anca s-au căsătorit la biserică.

Gurile rele spun că ei se căsătoresc ori de câte ori sunt solicitați. Dar asta e, desigur, o răutate, pe care, poate, nu ar fi trebuit să o notez.

16. 11. Însfârşit, mi-am găsit asociaţii. Filmează zi şi noapte la serialul „Numai Iubirea”, produs de Pro.tv. Iura, tatăl eroinei (Irina Movilă), Anca, o vecină. Erau veseli, fericiţi, aferaţi, ca doi porumbei. Mă uit uimit la Iura. El, eroul atâtor filme, se bucură ca un copil că a prins un rolişor într-un serial… Grandoare și declin? Sau pur și simplu supraviețuire? Sau ceva și mai simplu: plăcerea de ați face meseria.

Le-am vorbit de piesele din volumul lui Lustig, pe care i l-am lăsat. Mi-au promis că îl vor citi. Sunt însă sceptic. Actorii, am verificat, nu-mi explic de ce, citesc, foarte greu piese de teatru.

17. 11. **Probleme**. Apropiindu-se sărbătorile, am început să alerg iar pe la diferite instituții, magazine, şcoli, bănci pentru promovarea spectacolului de Căciun, pentru copii. Dar am aflat cu surprindere că Florin Tănase, fiind într-o lungă convalescență, după accidentul de mașină, nu mai poate juca. Cu regret în suflet va trebui să ne despărțim de el. Ce păcat. Sunt

www.cimec.ro

într-un fel disperat. El a îmbrățișat ideia spectacolului cu entuziasm de la început. Şi a fost un partener minunat… Să dea Domnul să se refacă. Și la anul vor fi sărbători, la care o să putem juca iar împreună

- Nu oricine mă poate înlocui, m-a încurajat Florin. Nu cumva să iei un nepricopsit, fără talent. Sau unul care doar să spună textul sec…Aici trebuie un actor special, care să știe să ridice la plasă, cum am fost eu. Un actor cu haz, pe care copiii să-l îndrăgească…Şi să știe să improvizeze.

Am fost de acord, dar cei care ar fi corespuns exigențelor noastre erau, ori foarte ocupați, ori nu vroiau să se înhame la o așa treabă - li se părea neserioasă. După îndelungi căutări am ajuns la un punct mort: Nu era nimeni care să corespundă exigențelor noastre. Sau existau dar nu aveau încredere într-un asemenea spectacol. Şi timpul trecea. În ultimă insanță am fost tentatat să renunțăm la spectacol.

- Ești nebun! mi-a zis Florentina, soția lui Florin, nervoasă. I-a pe oricine, că doar nu e Hamlet. Acum vine Crăciunul… E doar un clovn. A murit marele actor George Vraca și s-a jucat mai departe Vlaicu Vodă…

Până la urmă m-am oprit la colegul meu de la Institut și de la Piatra Neamț, Sandu Lazăr. Acesta, după ce a citit textele, mi-a spus: ”Ce prostii sunt astea? N-au nici un haz. A rămas foarte mirat când i-am spus că la toate replicile se râde și se aplaudă.

– La toate prostiilea astea?

– La toate prostiile astea se râde, i-am răspuns. Și așa era.

Despre Sandu Lazăr am tot notat delungul timpului nenumărate pagini. El a fost profesor asistent la IATC, iar acum este tot profesor, dar la Universitatea Hiperyon. Deci n-are spectacole. Costumul cu mici retușuri o să i se potrivească. I-am dat textul și l-a învățat, dar tot o părere proastă are despre el. Mi-a adus un text al lui. L-am citit. Era cu Păcală și Tândală.

- E foarte bun, dar acum trebuie să jucăm textul ăsta cu clovni, i-am spus. Cu Păcală și Tândală o să jucăm altădată.

A fost de acord. E reconfortant să te întâlnești cu vechi colegi. Repetițiile cu el s-au transformat în ”ședințe de amintiri”, spre plictiseala și enervarea Sarei și a Florentinei, care ne-au spus că arătăm ca cei doi bătrâni din serialul cu păpuși ”Mupets Show”.

Doamne, de câte lucruri ne-am amintit. Au trecut 40 de ani de când am terminat Institutul de Teatru și împreună am plecat la Piatra Neamț, unde am locuit trei ani împreună în același apartament, dar întâmplările de atunci sunt atât de prezente în mințile noastre, de parcă s-ar fi întâmplat azi…I-am trecut în revistă pe mai toți colegii. Aproape că n-a scăpat niciunul.

Sandu Lazăr s-a specializat în a alcătui și a tipări compendii cu absolvenții promoțiilor Institutului de Teatru, dealungul aniilor* Având fișe cu toți absolvenții IATC, a putut alcătui și un bilanț destul de trist al **promoției**

1961: În anul întîi am fost peste optzeci, repartizați în patru clase, cu patru profesori: I. Finteștieanu, G. Dem. Loghin, Dina Cocea, Mony Ghelerter, și cu câte doi asistenți la fiecare clasă. Grupa Finteștieanu a avut asistenți pe Sanda Manu și Dem Rădulescu. Grupa Grupa prof. Mony Ghelerter, din care am făcut parte eu și Lazăr - pe Ion Henter, pe Lidia Ionescu și Savel Știopul. Horia Popescu, Lucian Giurchescu și Virgil Popovici au fost asistenți Grupei care l-a avut profesor pe G. Dem. Loghin, iar Ion Cojar și Gr. Nagacevski, au fost asistenții profesoarei Dina Cocea.

Am absolvit 53: 11 sunt în străinătate: Vasile Gheorghiu (SUA), Cornel Poenaru, Măgură Ioana-Bernard, Maydic Ion (Germania), Mihai Pruteanu (SUA), Brebulescu Adriana, Popovici Eftimie (Elvetia), Lemnaru-Matici Genoveva (Israel), Manolescu Ioana (Suedia), Seranno-Perez Raul (Argentina) Traian Păruș (Canada).
10 decedați,: Nicolae C. Nicolae, Chiuaru Paula, Cristescu C-tin, Martin Ion, Berezniţki Angela, C. Florescu, Heica Tudor, Dumitraș Cornel, Voicu Jorj, Tapalagă Ștefan. 2 sunt dispăruți: de fapt, sunt două colege, care n-au mai dat, de-a lungul anilor, nici un semn de viață, oricât s-a străduit Sandu Lazăr să le găsească. E vorba de Anca Roșu și Ana Pozdercă. S-au dat, cum se zice, la fund. Foarte ciudat cazul lor.
30 în viaţă, care încă mai profezează (majoritatea fiind pensionari). Nu le mai trec numele. Și despre cei morți și despre cei vii S. L. a scris o mică caracterizare. Ca la biserică. Unele amuzante. Despre mine a scris o…prostie. **Că eu nu sunt Candid!!!**.

Printre multe alte povestiri despre activitatea sa de profesor, două îmi atrag atenția în mod deosebit, prin ciudățenia lor. A fost martorul respingerii, de către comisiile de examinare formate din profesori prestigioși, a doi copii ai unor mari actori, catalogați „fără talent” și care, ulterior, au făcut o bună carieră: fata lui Amza Pellea (Oana) și băiatul lui Florin Piersic. Ambii au fost respinși categoric de către comisiile de examinare. Numai după intervenția părinților lor, și a lecțiilor pregătitoare, suplimentare, administrate de el (Sandu Lazăr), au reușit să intre în Institutul de Teatru, să-l absolve și ulterior să facă chiar o frumoasă carieră scenică.

18. 11. Surprinzător, Sara a descoperit că am putea să jucăm la spitalul de urgență din Floreasca, unde o fundație ne poate susține financiar. Eu m-am dus la magazinele Unirea și Cocor și le-am propus același spectacol. Florentina, la Loto și Ministerul Finanțelor...Atacăm la baionetă!

Ne-am învățat de acum. Altă dată n-aveam asemenea griji. De asemenea lucruri se ocupa organizatorii teatrului. Asta am vrut, asta avem. O să propunem un spectacol și la Parlament. Suntem într-o emulație continuă.

20. 11. Moftologie. Se zice, că în timpul campaniei la alegeri din 1908, când nenea Iancu a candidat pentru un post de deputat, pe listele

www.cimec.ro

Partidului Conservator Democrat, proaspăt înființat, al lui Take Ionescu, s-ar fi întâlnit cu Leon Troțki, care venise în România, expulzat din Rusia de poliția țaristă**,** în urma revoluției din 1907. Locuia la Ploiești, la Dobrogeanu Gherea. Care, așa e povestea, îi istorisise, de a fir a păr, piesa prietenului său bun, Caragiale, ”O Scrisoarea Pierdută”. Și toți trei au luat parte la un meeting de susținere a șefului partidului amintit la care Take Ionescu, poreclit pentru calitățile sale oratorice, **Gură de aur** a ținut un discurs fulminant care l-a impresionat pe Troțki. La adunarea a ținut și nenea Iancu un discurs sforăitor, encomiastic, aplaudat vârtos de asistență:
- ”Ridic toastul acesta lui Take Ionescu, pentru că, în momentele de azi, e un mare noroc să avem un asemenea șef. De aceia îi zic: Fericit e omul politic cu talentul pe care îl ai, când ai avut parte de asemenea împrejurări fericite. Ești un geniu politic, pune mâna pe inimă, șterge-te pe frunte și un moment să nu te dai înapoi, căci ar fi păcat să scapi un așa frumos moment istoric (ovații nesfârșite)*
-Tâ, Cațavencu? i-ar spus Troțki lui nenea Iancu, asistând la scena respectivă,
- Net, Take Ionescu e toje Cațavencu, i-ar fi răspuns rapid Caragiale.
Autentică sau doar o anecdotă, nu se știe, are totuși multă credibilitate.

25.11. Discuție liberă cu Titică Rucăreanu. L-am întâlnit undeva, pe la piața Romană, ducându-se spre casă abătut. Parcă ducea pe umeri o suferință fizică. M-am speriat. El care era mai tot timpul cu zâmbetul pe buze. Mi s-a părut ceva anormal.
O fi cumva bolnav, mi-am zis. L-am și întrebat.
- Ninicicidedecum. Ca ca ro roseria (caroseria) e bubună. Rerezistă.
- Cum de ești fără bicicletă sau motoretă?
- Nenenorociciții de dodoctori mi-au spu spu… zis că, dadacă nunu mă mimișc, o să momomo… decedez. O săsă cracrap. Dar nunu asta e propro pro… chestia care mămă fră frământă. Nunu pro problelema momorții mămă neneliliniștește cici…

- Etenitatea ei…
- Da, dodomne, veveșninicia ei. Dadar dede uunde știi tu chechestia aasta?
- Doar știi că mi-a plăcut să răsfoiesc o carte. Tu de unde o știi?
- Dede lala Gigigi
- Care Gigi?
- Gigigi Didininică. Pepentru mimine nunu eexistă aalt Gigigi.

- Ți-a spus Gigi chestia asta cu eternitatea? Ești sigur?
- Preprecicis. Șși mumulte aaltele pepe care lele dididis cucu… vorbim
- Când sunteți trezi?
- Câcând susuntem trezi nunu didiscucutăm ninimimic.
- Din ce cauză?
- Trezizi n-avem cece săsă diciscucutăm..
- Și ce discutați când nu sunteți trezi?
- Mumulte. Știi, că e capapabibil dede ababstractitizare.
- Cine e capabil de abstractizare?
- Gigi. Vorbibim de Gigi, nu?
- Am înțeles, de Gigi Dinică. E cumva filozof…?
- Nu-l crededeai în stare? Gregreșești. …Deși aa stat în cârciumă zizi și nonoapte e totobă de carte. Dede eexemplu, el împaparte memedicina în două cacategori: fifiziolologia și papatologia. Fiziziologia e dudupă el, când oomul umblă pe pipicioare, iar Papatologia când oomul nu mamai poate memerge și stă la…papat! Aare anaanalogii grozazave. Zice că viviața fără băbăutură e…o lătură! Faface coco co co co conenex nex…nex..
- Zi legătiri, e mai simplu.
- Popot și coco coco co nenexiuni. Lelegăgături gegeniale șișsi mămă înîntreb când a băbăgat în el aatâta cucultură. Cece crezi că-mi spuspune deunăzi?
- Să nu-mi spui că ți-a mărturisit secretul votcii Rasputin.
- Nu, d-le. Eu l-am chechemat ieri la mimine lala un șpr șpriiț, că vovotcă nu mai beau și el îmi spuspune că nu bebea că l-au chemamat la Opeperă să cânte Bobo caca negra...
- Adică Bocanegra?
-Iești bebe at i-am spus. Nunu exexistă oopera aasta.
- Ba există, boboule, m-a contrazizis el. Ei, cece zici?
- Ce să zic? Că te-a făcut bou?
- Nu, d-le, cucu asta susunt obibișnuit. Didiscuțiile noastre se termină aașa: mă face bou! Dadacă pe titine nunu te-a făcut bobou ai avuvut nono...baftă.
- Vrei să știi dacă există opera Bocanegra? E de Verdi…
- Cece dadacă e de Veverdi? Nunu de dede operă e vovorba…
- Atunci despre ce poate fi vorba?
– Nunu mamai susuport să mă fafacă bobou. Odată, dede dodouă ori, tretreacă meargă, dadar totot titimpul, totot titimpul…
- Tot timpul, ce, tot timpul?
- Totot titipumpul ssăă mă facă bobou?
- Credeam că te-ai obișnut.
- M-am obișnuit, dar totot titimpul, tot timpul…
- De ce nu-l faci și tu bou?

www.cimec.ro

- Nu popott că mimie jejenă. E cecel mai mamare ac actor roroman. Cucum să-l fafac boboupe cecel mmai mamare aactotot roromân?
- Poate e și el bou, chiar dacă nu-l faci tu.
- Eexclulus!
A plecat de lângă mine repetând:
- Tot timpul, tot timpul…
Apoi, l-am zărit prin fereastra de la stradă a apartamentului său, din strada Polonă, vorbind cu sine însuși…Probabil că spune în continuare: ”Tot timpul, tot timpul”...
Acum, când scriu rândurile de față, mă gândesc că nu e rău când un om vorbește cu sine însuși, nu numai pe scenă. Oare eu ce fac acum?
Și poate nu trebuie să elimin ipoteza că, într-adevăr, Titică Rucăreanu, precum și Gigi Dinică, sunt capabili de abstractizare!
29. 11. Deși am promis să nu mai scriu despre cei plecați dintre vii, de fiecare dată, ca un făcut, ca o pacoste, nu-mi pot ține jurământul, fiindcă i-am iubit pe toți.
Ieri a fost înmormântat **Dan Tufaru**. Avea doar 58 de ani. (născut în 1944).

A făcut parte din promoția 1961-1965 și la avut profesor pe Mony Ghelerter. Lansat la televiziune de Alex Bocăneț, împreună cu Fl. Pitiș și Anda Călugăreanu, a lăsat în urmă o carieră sinuoasă, cu suișuri și coborâșuri. Dar și o fiică, Ioana, concepută cu Anda Călugăreanu, o ființă nejutorată, cu multe probleme de sănătate.
Deși am fost colegi multă vreme, l-am cunoscut mai bine după ce a plecat de la Teatrul de Comedie, cu ocazia spectacolului ”O nuntă cu miliar…dar”, montat la TES. Acolo l-am descoperit: un om cald, un coleg afectuos, pasionat de meserie, dar trist și măcinat interior de ”problema” pe care o avea cu fiica sa, Ioana. Pe timp ce trece, bola ei, bulimia, se agravează şi îi scăpă de sub control.
În urmă cu mulți ani, a uimit multă lumea, fiind multă vreme în atenția iubitorilor de cancanuri, când a părăsit-o pe soția sa, Anda Călugăreanu, pentru a se însura cu Vasilica Tastaman.
Dumnezeu să-l odihnească…
02. 12. O carte despre un succes: Andreia Marin*. Am găsit la un anticariat **o** cărticică de 120 de pagini, frumos editată, cartonată, romanțată, ușor afectată, aferată, monologată, unde Andreea e interpelată, fotografiată, lăudată, vag judecată, alintată, umanizată, glorificată etc. Într-adevăr, poate e singura vedetă de televiziune care, datorită emisiunii mamut ”Surprize,

Surprize", întră săptămânal în casele oamenilor, producându-le bătăi rapide de inimă și surprize lacrimogene. Mărturisesc că rar mă uit la surpizele ei, de multe ori trucate, pentru că se desfășoară, în linii mari, cam așa:
Sunt abordate două persoane, de obicei soț și soție, care stau mai în față și sunt puși de către moderatoare să povestească despre o persoană, sau două, rudă a lor, sau cunoștință, pe care n-au mai văzut-o de ani de zile, de obicei zeci de ani, pentru că, după ce a făcut pușcărie, ori a emigrat legal, ori a fugit din țară, persoana respectivă, în final, să apară în platoul televiziunii. Și, în timp ce lacrimile curg din abundență și persoanele respective se sufocă îmbrățișându-se, emoţia spectatorilor din platou și a telespectatorilor a ajuns la apogeu. Fac excepţie cei care au bănuit de la început, din inflexiunile insidioase ale moderatoarei, ce se va întâmpla…
Andreia dezvoltă o știință a seducției naivă, cum numai artiștii amatori o foloseau. Dacă însă, în carte, despre începuturile ei de "televizionistă" sunt date mii de amănunte, despre relațiile ei cu mogulul Lazarov și cum a reușit, nu doar să-i atragă atenția, ci cum a ştiut să dezvolte cu succes emisiunea, și, mai cu seamă, despre animozitatea pe care a stârnit-o în rândurile unor condieri, cartea ziaristului Alex. Runcanu, nu suflă o vorbă.
17-18. 12 Totuși Florin Tănase s-a refăcut și, împreună, am jucat spectacole în holurile magazinelor Cocor și Unirea. E adevărat, am fost primiți de directori, la început, cu neîncredere, dar, ulterior, au "mușcat" serios din oferta noastră. La "Unirea" am jucat în holul de jos, în fața lifturilor centrale, câte două reprezentaţii pe zi înconjurați de vizitatorii magazinului și de o liotă de curioși. Era o premiară. Mai nimeni nu văzusese un spectacol cu păpuși în holul unui magazin universal!!! Erau și persoane pe care le cunoștea, dar ele pe mine, machiat, travestit în clovn, evident, nu mă recunoșteau. Bineînțeles fară de copii…

- Mamă, nenea ăsta, cu nasul roșu, e vecinul nostru, am auzit un copil că îi spune maică-si în timp ce jucam.
- Vecinul nostru joacă la teatru. Nenea ăsta e de la circ, l-a lămurit maică-sa.

20 12. Interferențe teatru-realitate. La spitalul de Urgență cu spectacolul "Cum să se supere oamenii mari-mari și cum să se bucure copiii mici-mici". Dar, iar ghinion. Florin Tănase, refăcut parțial în urma accidentului, era la o filmare. Ne-a trimis vorbă să începem fără el că, până

la urmă, sigur va ajunge. Luând de bună afirmația lui că va veni, am început spectacolul în holul prim, mare, de la parter, din fața lifturilor, unde se afla un pom de crăciun, încărcat cu beteală și beculețe, la baza căruia se aflau cadourile pe care Moș Crăciun le va dărui copiilor.

Sara și Florentina au prezentat dansurile marionetelor la care copii se uitau extuziasmați. Dar Florin intârzia. Ca să trag de timp, am folosit scheciul cu surdomutul, ale cărei intervenții am aranjat să le susţină Sara, travestită și ea în clovn. Am lungit momentul, spre bucuria copiilor, introducând, pe lângă un rus, un neamț, un francez, un japonez. Cumpărasem un cablu de remorcare destul de gros, ca să dea impresia că am să pot merge pe el și îl legasem strâns de doi stâlpi care existau acolo în hol.

Holul se umpluse cu copii, dar mai ales cu bolnavi sau cu oameni curioși. Toate inprovizațiile mergeau excelent, eram în mare vervă, mai ales cu intervenția rusului, pentru care aveam un bagaj mare de cuvinte învățate în școală. Dar, la un moment dat, a apărut, într-o parte a holului, un brancardier cu un pat pe roți, pe care se afla un bolnav. Din cauza cablului pe care mimam că voi merge, nu puteau să treacă. Brancardierul era consternat că nu putea să înainteze. Eu, la fel, am rămas ca paralizat. Nu îmi dam seama ce căuta acolo. Asta a fost doar timp de câteva secunde, după care, luat de un ”vânt de nebunie”, l-am oprit drastic pe sărmanul brancardier, strigându-i:

- Nu vezi că aici are loc un un număr senzațional, periculos?
- Nu văd, mi-a răspuns el, mofluz
- Cum nu vezi, ești chior?
- Nu sunt chior, sunt miop, mi-a răspuns el foarte serios, stârnind amuzamentul copiilor, al mamelor și bunicilor, care îi însoțeau. Eu trebuie să duc bolnavul la analize și nu mă interesează ce faci d-ta aici.
- Lasă-l să mă ducă la analize, a strigat disperat bolnavul din pat, altfel mor?
- Înțelegeți odată că pe aici nu se poate trece! le-am strigat eu.
- Treci domnule, dă-l dracului de nebun, de sifilitic, a strigat bolnavul.
- Vrei să vezi că trec? mi-a spus, îndârjit, brancardierul.

N-am apucat să văd, pentru că o soră aflată cu copilul ei în asistență, mi-a venit în ajutor și l-a determinat să-și ducă patul cu rotile pe alte culuoare, ocolitoare, ca să ajungă cu bolnavul la analize.
În toiul scandalului a apărut și Florin, așa că, după ce s-a îmbrăcat, am putut juca scheciurile noastre. Dar câte emoții și mai ales ce balamuc. Asta numai din cauza unei ”trăiri intense”.
- Nu ești zdravăn la cap! mi-a spus Sara, la finalul spectacolului
Dar eu am avut impresia că mă laudă…
După spectacol s-a hotărât ca la anul viitor când vom juca iar la urgență să băgăm în scheciul respectiv, momentul întâmplării cu bolnavul care trebuie dus la analize. Nu va fi un pat, va fi un scaun cu roți. Florentina va fi bolnavul disperat iar Sara, asistenta medicală care v-a împinge scaunul. Iar eu va trebui să le scriu textul
22. 12. Ziarele de ieri au difuzat știrea că soția generalul V. A. Stănculescu s-a sinucis, aruncându-se de la balconul casei în care locuia după ce scrisese, doua bilete de adio, în care făcea cunoscute motivele pentru care si-a curmat viața: se săturase de „opt ani de mizerie umana“, blestemîndu-i pe cei ce l-au târât pe soţul sau în „tribunale si puşcării“.
Lucrurile, se relatează, s-au petrecut astfel: Generalul, deşi era condamnat la închisoare, în aşteptarea recursului, dormea acasă. Trezindu-se, dimineața, a început să-și caute sotia prin toată casa, însa n-a găsit-o. Ieşind pe balcon, a zărit-o pe caldarim, intr-o baltă de sânge. Medicii legisti, au confirmat faptul că decesul ei a survenit ca urmare a multiplelor traumatisme produse in urma impactului cu solul. Verdictul, implacabil: „Sinucidere prin precipitare“. Ce disperare, ce curaj la o femeie în vârstă.

23. 12. George Busch, intepestiv la Bucureşti. Convorbiri la Cotroceni cu Iliescu. Mare miting în Piaţa Revoluţiei. În timp ce vorbea despre prietenia Româno-Americană, a apărut pe cer un imens curcubeu - proiectat, zic gurile rele, de C.I.A şi FBI. Potrivit însă cotidianului "Ziua", in Parcul Cişmigiu din Capitală, au fost instalate de specialiştii de la Unitatea Pilot de Combatere a Căderilor de Grindină Prahova, doua baterii mobile de rachete sol-aer, modificate. Acestea au lansat, în cursul dimineţii de miercuri, mai multe încărcături, care au spart plafonul de nori și au creat condiţiile favorabile apariţiei unui curcubeu. (La bursa bârfelor se comentează că președintele SUA Busch jr a avut în delegație pe generalul de cinci stele Colin Powel care are de mai mult timp o relație sentimentală cu nimeni alta decât cu…Corina Crețu. Bam-Bam!)

24. 12 Moftologie. Stau acasă și acaparat de fenomenul Caragiale, recitesc cu stupoare, din cartea lui Marin Bucur, ”Viața lui I. L. Caragiale”, întâmplările lui nenea Iancu din anul 1908 când, sperând că o să fie ales deputat, s-a alăturat Partidul Conservator Democrat și a participat, timp de

câteva luni, la mai toate întrunirile și mitigurile partidului respectiv, prin mai toată țara. Orașele Iași, Ploiești, Roman, Craiova, Pașcani, Buzău, Râmnicu-Vâlcea, Târgoviște, Mehedinți, București, Botoșani au fost străbătute de caravana Partidului Consevator Democrat, botezată de opoziție ”Trupa lui Caragiale”. În fiecare oraș a avut loc un meeting de adeziune, urmat de un banchet, unde era cântat neapărat imnul partidului ”Marșul democrației române”, compus de muzicantul de fanfare Anton Kratochvil, pe versurile avocatului craiovean Mihail Drăgănescu.

La toate manifestările a luat cuvântul nenea Iancu, preamărind și aducând laude nemăsurate șefului partidului Take Ionescu: ”șefule, mari prefaceri așteaptă țara de la d-ta, că ești singurul care poți să le aduci la îndeplinire cu ajutorul țării. Ești un briliant pus la culmea unei statui a cărei bază sunt sufletele noastre. Aceste prefaceri au o directivă binemeritată. Această directivă o avem în omul cel mai mare al acestei țări, în Take Ionescu”

Ce să mai zicem, noi, cei de astăzi, cărora ni se sterpezeau dinții și ni se întorceau stomacurile pe dos, când auzeam laudele aduse de Adrian Păunescu, C. V. Tudor, Dinu Săraru, N. Dragoș și altor cohorte de adulatori ai geniului Carpatin, strategul genial, Nic. Ceaușescu, dacă și nenea Iancu se deda la asemenea indeletniciri encomiastice pentru un post de deputat? **(9)**

26-27-28-29-30. Spectacole la Mall Vitan. Câte două pe zi, în urma unui contract ferm. În pauze dintre spectacole vizităm zecile de magazine ale Mall-ul și aproape nu-mi vine să cred de ce văd. Unele magazine uluiesc. Le-am învățat pe dinafară. Dar și oamenii din Mall au început să ne cunoască.

Într-o pauză stam într-o braserie și beam o cafea. În spatele meu, doi adolescenți beau și ei cafea și vorbeau de ale lor. La un moment dat am auzit următoarele replici:
- Uite-te la ăsta din fața noastră
- Care, mă?
- Ăsta care stă cu spatele la noi…
- Ce-i cu el?
- E unul din clovnii ăia doi, din spectacolul la care ne-am uitat și noi.
- Cine, tâmpitul ăsta?
- Mai încet, că te aude.
- Nu cred, clovnul ăla arăta a om inteligent… Ăsta…Dumnezeu cu mila
N-am mai auzit urmarea.

De câte ori am fost în străinătate și vizitam un Mall mă gândeam: când oare o să avem și noi așa ceva. Parafrazându-l pe Cațavencu se poate spune: toate capitaIele mari ale Europei au mall-urile lor, numai Bucureștiul n-are un mall al lui. Iată că acum avem și noi unul. Împresionantă fântâna din mijlocul Mall-ului care izbucnește cu un jet care ajuge la etajele superioare. La fel atmosfera din jur, parcarea, benzinăria ca și interiorul, cu scările rulante, cu zecile de braserii și localuri, chiar și cu o librărie. Totul îmi dă impresia că mă găsesc într-o altă țară.
- Exact ca în străinătate, suntem sincroni cu Europa, i-am spus Sarei
- O să fie mai bine? îmi răspunde ea cu o întreabare.
- Nu știu, dar n-am altă alternativă: trăiesc cu speranța că o să fie mai bine.

30. 12. Curs valutar: 1 dolar SUA: 3.3499 : 1 euro: 34750.

31. 12. Revelion la familia Tănase. Pentru prima dată am ajuns mai devreme de ora fatidică. Cu un taxi. În ambianța dată de frumoasele tablouri pe care le are și de care este foarte mândru, am ciocnit tradiționalul pahar cu șampanie, urându-ne unii altora un an nou, bun și prosper, și am mâncat, în sfârșit, miel, după care am închis televizorul și ne-am spus unii altora glumele acumulate de-a lungul anilor, pe care acum ni le aminteam.

Florin știe atâtea anecdote despre cei de la estradă, despre Puiu Călinescu, al cărui partener a fost până la moartea marelui comic, în mai toate scenetele jucate împreună ca de exemplu ”Inspecția”.

Al subiect: Gică Petrescu: despre vârsta lui matusalemică (are aproape 90 ani) și despre ”sgârcenia” lui proverbială… În altă ordine de idei am aflat că Florin a scris, după piesa lui Victor Eftimiu, ”Omul care a văzut Moartea”, un text pentru un ”muzical”, pe care ”visează” să-l joace Teatrul Tănase, dacă Arșinel ar binevoi să...vrea. Florin ne-a citit un act. N-a fost rău.

Familia Tănase deși sunt într-o situație limită, fiind amenițați cu evacuarea din apartamentul pe care l-au cumpărat de la stat, sunt totuși optimiști.

www.cimec.ro

Inventar: L-a sfârşit de an deobicei se fac evaluări. Cine nu mai e, cine a mai rămas în picioare. Anul acesta au mai plecat dintre noi spre alte zări: Tamara Dobrin (05. 03-n. 1925), Alex. Balaci, scriitor (07. 03-n. 1919), G. Macovescu, fost ministru, scriitor (20. 03-n. 1913), Bily Wilder (28.03-n. 1906), Petru Dumitriu, scriitor (06. 04- n. 1926), Florica Mitroi, poetă (14. 05 - n. 1944), Rod Steiger, actor american (09, 07 - n. 1928), R. O. Braşoveanu, scriitoare (02. 09 -n. 1928), Mircea Belu, actor (15. 09 - n. 1941), Vasile Cosma, actor (n. 1926), Raf Valone, actor (31. 10 - n. 1916), James Coburn, actor american (18. 11 - n. 1926), Dan A. Lăzărescu, avocat, om politic, traducător (06. 12 - n. 1918), Constanța Crăciun, om politic comunist (n. 1925), cel de sus să-i odihnească pe toți la un loc.
(*Însemnare cam nepotrivită făcută la început de an la ora 12 în timp ce beau o cafea şi mănânc o felie de cozonac, privind reluarea programului de revelion din care constat cu regret că eu n-am fost prezent deloc, pe când altă dată eram nelipsit. Ehei, alte vremuri…Încerc să mă consolez că vor venii şi alți ani în care, poate voi mai putea apare la Tv. Şi dacă nu, nu va fi nici o dramă, zic eu, deşi ştiu că nu e adevărat).*

2003

Ianarie. Asediat de evenimente, chiar din primele zile ale anului, am lăsat deoparte notațiile despre sărbători, despre seara de revelion şi am stat, ca şi Conul Leonida, cu ochii pe... televizor, să văd, ca şi altă dată Conu Leonida, cum ”opoziția a prins iar la limbă. Ca un strigoi în întuneric, ea stă la pândă, ascuțindu-şi ghearele şi aşteptând momentul oportun pentru poftele ei anti naționale”. Şi am stat deştept, ca să nu dorm, dar degeaba. Deşi a prins limbă, pe unele canale tv, totuşi, opoziția de astăzi, societatea civilă, e prea slabă, prea firavă pentru momentul oportun, pentru că e cumpărată... de guvern, care are şi pâinea şi cuțitul. Ori, s-a dovedit, cine le are pe astea, are şi puterea. E trist dar adevărat.
02. 01. Accident straniu. Chiar la început de an, o ştire a invadat ecranele televizoarelor: La 1 ianuarie, Dumitru Tinu, directorul şi acţionarul majoritar al ziarului **Adevărul,** a murit într-un accident de circulaţie. Se fac tot felul de supoziţii şi, bineînţeles, ies la iveală lucruri şi fapte senzaţionale. Un personaj cu mai multe faţete. Un fel de doctor Hyde.

Ziarul, transformat, a doua zi după Decembrie 89, din Scânteia, oficios al Partidului Comunist Român, mai întâi în „Scînteia Poporului”, iar apoi în „Adevărul”, şi-a păstrat acelaşi comitet redacţional. Şi a avut o politică editorială mizerabilă, sprijinind, prin redactorul său şef Darie Novăceanu, cu articole şi reportaje jenante, politica FSN-istă din anii imediat următori Revoluţiei, continuând principial linia Scânteii şi adoptând puncte de vedere critice în raport cu opoziţia anticomunistă din România.
D. Novăceanu, deşi nu era ziarist, a fost impus de Petre Roman. Numai că n-a stat mult. Odată cu acutizarea conflictului dintre I. Iliescu şi P. Roman, în martie 1990, Darie Novăceanu a fost obligat să părăsească ziarul, acesta fiind preluat de o echipă condusă de Dumitru Tinu.
Din 14. 10. 1990 are şi un supliment cultural, „Adevărul Literar şi Artistic”, condus şi el de doi oameni de la „Scânteia”, C. Stănescu şi Nic. Arsene. Spre deosebire de cotidian, suplimentul, de multe ori, îl citesc cu interes.

04. 01. Spectacol cu “Canapeaua” la Teatrul de Comedie. Teatrul de Comedie nejucând imediat după anul nou, ne-a cedat nouă sala. Contrar scepticilor că, după sărbători lumea nu vine la teatru, sala a fost plină. După sărbători românul vrea să se distreze şi noi am profitat. A fost o reţetă bună. După ce o să plătim toate datoriile către teatru - maşinişti, electricieni, plasatoare şi onorariile noastre - probabil că o să ne mai rămână ceva bani de pus de o parte pentru alte activităţi.

Supărare mare însă din partea cabinierelor: de ce nu avem nevoie de ajutorul lor? Ce avem cu ele? De ce să nu câştige şi ele nişte bani? Nu ne dăm seama că trebuie să facă curat după noi?
- Vom plăti o femeie de serviciu care o să facă curăţenie, le-a răspuns Anca.

- La spectacolul următor o să vă chemăm, a pus Iura capăt discuţiei. Vorbiţi cu domnul Candid. El e cu banii.

- Domnul Candid e cu banii? Atunci ne-am dat dracului…
Eram în scenă, strângeam recuzita… Neavând recuziter, trebuie să facem noi treaba asta, nu cineva de meserie. Adunăm, împachetăm, strângem, că n-avem încotro, dar bombăneam: Teatrul particular ne trebuia? Era cel mai trist moment al spectacolului. Maşinişti care strâng decorul, pe care noi îi plătim, se uită la noi cu puţin dispreţ pentru ceea ce facem.
- Vă cauta cineva! am fost anunţaţi la un moment dat.

- Să ne aştepte în cabină, a spus Iura.
În cabină ne aştepta o surpriză. Un domn necunoscut, îmbrăcat elegant, care s-a prezentat scurt: Carol Szechereş, impresar din Canada.

Când am auzit cine e, toţi trei - Iura, Victor şi cu mine - am sărit în sus. Şi de mirare, dar mai ales de bucurie. Se poate primi o surpriză şi fără să sari în sus, ca un saltimbanc sau ca un hopa mitică, dar noi am sărit în sus fără să ne înţelegem între noi, fără să ne fi programat să sărim în sus. A fost ceva

www.cimec.ro

spontan. Nu ştiu dacă am fi procedat aşa altă dată, când ni s-ar fi făcut o surpriză. Nu cred că am mai fost, toţi trei la un loc, ca să luăm cunoştinţă de o surpriză împreună. De aceia cred că a fost o situaţie unică şi nerepetabilă.
- Deşi nu te cunosc decât din auzite, după reacţia lui Candid, cred că eşti omul care aduce un turneu, a exclamat Iura.
- See maniific, a zis Victor, care vorbeşte curent limba franceză, deşi e născut în Gongo. (probabil acolo, în Congo, toți mănâncă franceza pe pâine)
Eu n-am zis nimic. Câteodată, în fața unei surprize, devin mut. Ca în fața unei revelații. Eu îl cunoşteam de d-l Carol. E drept numai, de pe Internet. Deşi nu ştiam cum arată, deşi avusesem cu el zeci de schimburi de mesaje, de e-mail-uri, după ce îmi cumpărasem calculator, bineînţeles, şi, mai ales, după ce îmi instalasem internet. Bănuiam că trebuie să fie el. În gândurile mele cele mai ascunse îl aşteptam. De la bun început, cum i-am dat primul e-mail, am ştiut… Mai curând, am sperat că el va fi omul providenţial care ne va duce peste ocean. Şi iată că aşteptările şi predicţiile mele s-au adeverit.
- Am venit să vă văd, să vă pipăi, pentru că aveam informaţii, de la colegii români din Canada că, de fapt, nici nu existaţi. Am văzut spectacolul…
- Ai văzut spectacolul, am sărit iar toţi trei ca arşi.
- L-am văzut, mi-a plăcut şi cred că v-a place şi românilor de peste ocean. E distractiv, e amuzant, fetele sunt frumoase, d-voastră - toţi trei – bărbaţii sunteţi extraordinari. Fiecare reuşiţi să faceţi o performanţă în rolurile respective, aşa că, una peste alta, nu vreau să o mai lungesc, că ştiţi…
- Vorba lungă e sărăcia omului, am zis eu.
- Vorba-i vorbă, treaba-i treabă, zice un proverb, a completat Yila.
- Eu vin din alt spaţiu, în care se spune "Time is money", aşa că vă invit într-un turneu de două săptămâni în SUA şi Canada.
- Și nu există nici un impediment? a întrebat Iuliana, care - auzind ţipetele noastre - intrase în cabină,.
- Exista un dar, adică o problemă. Banii de drum! Preţul biletelor de avion. Ar fi bine să-i obţineţi dintr-o sponsorizare de la guvern, de la bănci sau de la diferiți oameni cu bani…
- Slabe speranţe, am spus într-un glas, toți, dezumflaţi.
Sunt nevoit să comentez. Dezumflarea entuziasmului nostru a fost iar unanimă, fără să ne înțelegem între noi, fără să ne facem vreun semn discret. Adică a fost foarte sinceră. Există și situații când actorii care sunt doar oameni, nu personaje din spectacole, reacționează uman, pentru că, în ultimă instanță, în majoritatea timpului sunt simpli oameni în viață.
- Încercaţi să faceți rost de bani, a zis d-l impresar Au venit în Canada atâtea echipe de amatori, de dansuri, spectacole încropite, cu actori slabi, încât publicul este pur şi simplu scârbit de invazia de prost gust a echipelor care

vin din România. Nici Vacanţa Mare n-a avut success, fiind nevoiţi să suspende câteva spectacole…

- Ce face Ortansa, l-a întrebat rapid Anca, pe care nu o interesa dacă Vacanța Mare a avut success sau nu în SUA

- Nu ştiu, suntem despărţiţi de 20 de ani. Dar de ce mă întrebaţi de Ortansa?

- Pentru că în România eşti cunoscut ca soţul Ortansei!

Am râs toţi de gluma Ancăi şi ne-am dus la Mofturi, unde d-l Szekereş ne-a expus care vor fi oraşele unde vom juca în SUA şi Canada: New-York, Philadelfia, Boston, Chicago, Toronto, Montreal…

Noi i-am spus: ca turneul să se desfășoare în bune condițiuni, ar trebui să mai ia încă o persoană, un fel de regizor de culise, care să se ocupe de toate problemele tehnice ale spectacolului: telefoane, suflat, aranjat elementele de decor, descărcat bagaje, etc.

- Nu-mi pot permite încă un om, s-a opus, categoric, d-l Szekereș.

- Cine va face toate aceste munci și aranjamente?

- Eu, ajutat de d-voastră.

Toate încercările noastre să-l convigem că mai e necesar, pentru turneu, de încă un om, n-au reușit să-l convingă. Aşa că, până la urmă, am renunțat și ne-am dedat glumelor, amintirilor, în care suntem mari specialiști, uitând cu totul și de cine va căra în turneu canapeaua, de cine va sulfa și de cine va apăsa pe soneriile telefonului din spectacol, dar, mai cu seamă, de banii pentru biletele de avion.

Noul nostru prieten s-a dovedit un om cald, inteligent, fără ifose și, mai ales, un bun ascultător al tuturor poveștilor noastre.

- Proverbul ăla care l-ai spus, că vorba-i vorbă, treaba-i treabă, e din Congo?, l-a întrebat d-l Szekereş pe Victor Yila?

- Nu, e de aici. L-am auzit de la socrul meu, care e oltean.

Conversația a continuat, asediindu-l, pur și simplu, pe oaspetele nostru, cu toate bancurile din ultimii ani, care s-au revărsat în cascade… La care el, săracul, extaziat, în final, a exclamat:

- Mai bine facem un spectacol cu toate chestiile pe care le-ați debitat aici. Ar fi ceva formidabil!

Spectacolul noastru ad-hoc a fost întrerupt de d-l Iozefini junior, (fiul marelui prestidigitator), care a venit să-l ia pe d-l Szekereș (sunt prieteni). Din clipa aia, nimeni n-a mai putut scoate o vorbuliță măcar, pentru că d-l Iozefini junior este, acum am descoperit, o mașină infernală de mestecat vorbe, glume, povești, bancuri, întâmplări de demult și actuale, scandaluri, anecdote, amintiri, snoave, cimilituri, considerații personale, proverbe, pățanii vechi și mai noi, relatări din ziare, bârfe, accidente de la circ, cancanuri… Toate s-au amestecat într-un vârtej amețitor, lăsându-ne pe noi, cei cinci, cu gura căscată. Nu mai văzusem, nu mai auzisem, nu mai

www.cimec.ro

întâlnisem așa ceva. Noi, cu producția noastră leșinată de bancuri antedeluviene, devenisem ridicoli. Chiar şi Fl. Piersic, cu logoreia lui dulce acrișoară, ar fi părut, pe lângă d-l Iozefini-Junior, un copil de țâță.

N-am putut decît să ne resemnăm tacit.

În impostură de Moliere. Din cauza hărmălaiei care a existat am uitat să notez un lucru important: Szekereș mi-a cerut să prezentăm neapărat, pe lângă spectacolul cu Canapeaua, la Chicago şi Toronto, un spectacol pentru copii, pentru care a şi închirat sălile. Acest spectacol era cerut de părinții copiilor respectivi, care țin neapărat ca micile lor odrasle să nu uite limba strămoşilor. Cinste lor!

- În ce condiții, a întrebat Anca, ca un barosan comerciant
- În condițiile pe care le vom stabili acum.
- Atunci, pentru spectacolul respective, vrem 200 de dolari canadieni.

Dar Iura s-a opus, mustrând-o pe Anca: El va desena pentru copii, cum o făcea pe vremuri la TV, și se mulțumește cu o sută.

- Doar n-o să ne îmbogățim cu o sută de dolari în plus, pe seama copiilor româno-americani… Iar tu o să mă ajuți.
- Adică ce să fac?
- Să-mi dai creta, să ștergi tabla și să stai lângă mine și să zâmbești.
- Cu alte cuvinte, să ”duc tava”. Nu-mi convine. Vreau să mă prezint cu ceva care să mă reprezinte. Că doar sunt actrița Anca Pandrea.
- Bine, sunt de accord. Dar cu cu ce o să te prezinți tu? a întrebat-o Iura.
- O să-mi scrie Candid, care este pe post de Moliere, al nostru, un text. .
- Candid va fi însă Moliere doi, a conchis Iura.
- Ce text ai să-i scrii?
- Dacă am fost ridicat în rang, pe poziția de Moliere, am să scriu ceva frumos! O comedie care se va numi Cârciumăreasa! Probabil, o parodie după Hangița lui Goldoni, folosindu-mă de întîmplările Ancăi cu comercializarea vinului…

Lumea a fost încântată. Doar eu nu știu pe unde am să scot cămașa

06. 01. Sărbătorirea teatrului. Deşi sunt pensionar, nu lipsesc de la această aniversare: E a 42-a!... Eu am venit la opt ani după înființarea teatrului, în 1969, deci am participat doar 34 de ani la producţiile lui. Odată cu el aniversez şi eu 34 de ani de muncă sub acoperişul Teatrului de Comedie. 40 de spectacole în care am fost implicat artistic. Să le amintesc, să la enumăr? Poate n-ar strica. Sunt anii în care am fost şi fericit şi nemulţumit, în care am visat la mai mult şi, dacă nu s-a împlinit, hai să zic că nu e numai vina mea. Aşa a vrut soarta, destinul meu. Eu am fost mulţumit că am stat alături de artişti de la care am avut de învăţat şi cu care, acum, la 68 de ani, mă mândresc că i-am avut parteneri, colegi şi tovarăşi de muncă, cum nu am sperat nici în visurile mele cele mai optimiste…

www.cimec.ro

Poate în teatrul de la Piatra Neamț să fi avut o altă soartă. Poate…

L-am luat la ziua teatrului pe d-l Szekereș și l-am plimbat, l-am prezentat colegilor ca pe sfintele moaște. A fost o acțiune riscantă, pentru că, la un moment dat, am avut surpriza să aud o conversație între el și un coleg binevoitor din breaslă.

- Îl luați într-un turneu în America? Aveți curaj. Eu nu v-aș sfătui!
- Luați un spectacol bun, nu o improvizație, i-a spus alt coleg.

Acum, când scriu rândurile de față, în timp ce Sara mai somnolează, mă gândesc: Ori ăia au dreptate, zicând că suntem disperați, ori invidia e mare!

10. 01. Turneul peste ocean ne acaparează. D-l Szekereș a plecat. Și-a luat sborul dar ne-a lăsat cu o problemă a dracului de grea: Să facem rost de bani pentru drum…

Fără să ne gândim mult, ne-am dus toţi trei (Iura, Anca şi cu mine), la Ministerul cultuii. Desigur, pentru a obține sponsorizarea turneului nostru în SUA şi Canada… Dacă vrem să plecăm altă soluţie nu avem.

Ne trebuiesc 2500 de dolari pentru biletele de avion, pe care nu-i avem.

N-am mai făcut aşa ceva, dar avem credinţa naivă că "Ciufulici", cum este denumit d-l Răzvan Teodorescu, ministrul Culturii şi Cultelor, ni-i va da de cum vom deschde gura. Suntem prima trupă particulară din istoria teatrului românesc care pleacă într-un turneu pe continentul American. Nimeni până la noi n-a cutezat să facă aşa ceva. Sau, poate n-au avut ocazia. Sau poate nu știu eu. Trebuie să ne dea suma respectivă. Nu doar teatrele suvenţionate au dreptul ăsta. Ce înseamnă pentru ministerul culturii un rahat de 2500 de dolari?

Are obligaţia să ne sponsorizeze şi pe noi, ne făceam toţi trei curaj, în timp ce ne îndreptam, în maşina Dacia 1400 a familiei Darie, spre fosta "Casă Scânteii", edificiul etalon al anilor de comunism, care acum e denumită "Casa presei libere"

Şi am urcat, plini de optimism, monumentala scara care duce spre ministerul culturii. Toţi trei!

- Am venit fără să aducem o sticlă de vin pentru Ciufulici, şi-a exprimat regretul Anca înaintre de a deschide uşă de la intrarea în incinta ministerului
- Cum, Anca? O sticlă de vin pentru ministrul culturi, dă-o-n colo de treabă!
- Ai dreptate, iubitule, trebuia să venim cu o damigeană.

Dar n-au mai putut continua controversa că în uşă a apărut chiar "Ciufulici" Adică, enigmaticul și nebunaticul ministru al Culturii…

Răzvan Teodorescu, persoană tobă de carte, personaj enigmatic, cu aspect de om naiv, de n-ar trece în faţa unora drept caraghios. Deşi e profesor universitar, cu un discurs de cele mai multe ori doct, dar sforăitor, scriitor, eseist, plăcânu-i să pozeze în om de stânga - se svoneşte că ar fi

www.cimec.ro

moştenit conacul lui Cuza de la Ruginoasa. În 1990, a oprit emisiunea Televiziunii Române, sub pretextul că a fost atacată de legionari…
Acum, când ne-a văzut, a avut o reacţie de parcă i-ar fi întâlnit pe regina Angliei şi pe prinţul moştenitor.

- Vecinii mei din Dorobanţi au venit în vizită la mine? Ce onoare! Deşi tocmai plecam la o consfătuire la guvern, întârzii să vă ascult doleanţele…
- Am venit să ne ajutaţi într-o problemă, a spus Iura care, în asemenea situaţii se fistâcea inexplicabil… Dar cred că Anca o să vă explice mai bine,

- Am venit la d-voastră ca atunci când vinul începe să fiarbă, adică cu sufletul la gură, să ne ajutaţi, pentru că suntem la ananghie şi în situaţia în care butoiul este gol… Ştiţi şi d-voastră!... dacă nu mai este lichid şi nu ai ce să mai vinzi, e nasol de tot şi numai d-voastră ne puteţi ajuta… Dar cel mai bine o să vă explice despre ce e vorba, colegul meu Candid Stoica, pe care desigur îl cunoaşteţi
- Cum să nu, l-am admirat deseori pe scenă. Dar aş fi vrut să-l aud pe maestrul Darie. Ce vă face să lăsaţi filmările şi să veniţi la mine?

- Păi, cel mai bine, şi pe scurt, o să vă explice Candid, s-a fofilat Iura.
Căzând măgăreaţa pe mine, i-am relatat ministrului Culturii şi Cultelor, în câteva cuvinte, că ne trebuiesc bani, adică o sponsorizare a statului, pentru turneul teatrului Incomod, pe teritoriul americano-canadian, fiind primul turneu al unei trupe particulare…

Ultima parte a frazei n-am mai mai putut să o pronunţ, pentru că ministrul Culturii a izbucnit într-un tril lung, demn de marii tenori italieni ai secolulului trecut, sau de crainicii sportivi sudamericani, după ce se marchează un gol.
- Baaaaaaannniiiii?
- Da, bani! am răspuns toţi în cor, la exclamaţia ministrului Culturii.
- Bani nu mai are Ministerul culturii deloc. Dar nu trebuie să disperaţi, ne-a încurajat d-l Ciufulici, văzându-ne mutrele plouate. Mergeţi în biroul de alături, la d-l ministru Antonescu, care e mai bogat decât mine şi, sigur, are să vă dea suma respectivă care pentu dânsul e un fleac. Câteva bilete de avion, pentru un nabab ca d-l Antonescu e un mizilic, iar pe mine, cu tot regretful, trebuie să mă iertaţi, sunt aşteptat chiar de d-l Iliescu…
A plecat, după ce ne-a strâns cordial mâinile şi ne-a îmbrăţişat prietenește. deşi nu ne-a oferit nimic, decât un...mizilic. Totuşi, cu puţinul optimism care ne mai rămăsese, am intrat la d-l subsecretar de stat Ion Antonescu, vestit prin generozitatea sa faţă de artişti.
Acesta, la fel ca superiorul său, la vederea noastră, s-a mirat, de parcă i-ar fi intrat în birou o delegaţie de senatori americani prosperi.
- Dar ce onoare pentru mine să vă văd…

www.cimec.ro

- Mareşale, lasă gargara că nu ştii ce te aşteaptă! i-a tăiat-o, sec, Anca Pandrea, care, se cam bătea pe burtă cu el. (Aflase că îi plăcea nespus să fie gratulat cu titulatura respectivă).
Însă n-am apucat să îi spunem scopul vizitei, pentru că el a cerut secretarei să ne aducă cafea, coniac şi ţigări, după care ne-a vorbot despre realizările sale în postul respectiv. Iar noi l-am ascultat, politicoşi, sorbind din ceştile de cafea şi din paharele cu coniac, explicaţiile lui detailate, despre munca sa, despre greutăţile pe care le are cu inerţia oamenilor...
- Dar poate ai treabă aici, aici la minister şi noi te reţinem, i-a oprit logoreia Anca. Am venit la tine să ne ajuţi. Plecăm într-un turneu în America şi tu ne ameţeşti cu realizările tale…
- Plecaţi, ce vă reţin eu, i-a răspuns promt I. Antonescu
- Păi, am pleca, dar n-avem bani. De asta am venit la minister. Ciufulici însă ne-a spus că ministerul nu mai are şi că, în cazul ăsta, tu ar trebui să ne dai…
- La cine te referi când spui Ciufulici?
- La d-l Răzvan Teodorescu. Nu e el ministrul Culturii?
- Nu ştiam că i se spune Ciufulici.
- N-ar importanţă. Ne-a spus să ne dai tu banii, că o să ţii înapoieze ministerul, când o avea.
- Ministerul mai are să-mi dea de anul trecut 50.000 de dolari. Dar eu, acum, nu mai am bani.
- Ai dat faliment?
- Nu, îmi fac un hotel şi toate lichidităţile merg acolo, aşa că, cu tot regretul, trebuie să vă refuz…
- Nu mai ai ceva, acolo, pe fundul sacului?
- Nimic, nimic, nici de sămânţă.
- Atunci daţi-ne bilete gratis prin agenţia d-voastră de turism, am băgat eu o strâmbă. Nu e nevoie de cinci locuri într-un avion. Putem pleca pe rând, câte unul, câte doi. Într-o săptămână ajungem.
- Nu e o ideie rea. Vă fac o reducere substanţială, dacă aveţi grosul banilor…
- Mareşale, atunci pierdem vremea cu tine. Eşti un sac gol sau, mai curând, un cont de bancă devalizat, aşa că la rividerci pe limba lui Goldoni… Haideţi băieţi să mergem în altă parte, dacă aici a înţărcat bălaia…
- A rivederla, a ţinut Iura să arate că ştie ceva din limba lui Goldoni.
- Toată stima şi consideraţia, d-le ministru! am spus şi eu, ca să nu rămân mai prejos de colegii mei.
După cum se observă ne-am despărţit amical.
- Am venit boi şi ne întoarcem…vite, a ţinut să precizeze Anca, în timp ce intram în Dacia lui Iura.
Ion Antonescu e un bărbat înalt, bine făcut, cu faţă plăcută, cu statură gen Gregory Peck, îndatoritor ca un restaurator, care, pe vremea împuşcatului, a

lucrat mult timp în turism… În 22 decembrie a intrat în sediul CC şi a asistat la formarea primului guvern postdecembrist a lui Ilie Verdeţ (l-am văzut pe o casetă video), iar, mai târziu, membru FSN şi ulteriaor PDSR, iar acum, fiind propietarul firmei "Marchal Turism", s-a specializat în a face pelerinaje, în grup, în Israel, precum şi în rolul de a fi un fel de "mecenă" a artiştilor, pe care îi invită la excursii (gratis) la mânăstiri.

13. 01. **Vizită pentru sponsorizări la BRD**. Primire entuziastă a secretarei: îmbrăţişări, sărutări, după care, aflând scopul vizitei, ne anunţă cu durere în glas, că preşedintele băncii (filialei) este plecat în SUA.

- Ce coincidenţă, şi noi vrem să plecăm în SUA.
- Vă urez drum bun. Cu altceva nu vă pot fi de folos. Planul nostru de sponsorizări s-a umplut…Vreau să spun, s-a extins, asta, a expirat… La dracu, nu mai sunt bani…
- Sunteţi emoţionată? a întrebat-o Iura.
- Sigur, pentru că nu vă pot fi de folos.
- Ce zi e azi? a mai întreabat Iura. E, cumva, marţi?
- Nu e marţi, dar e treisprezece!
- Atunci ne pierdem vremea de pomană. Destinul se împotrivește

16. 01. **Documentare.** Citesc cartea lui Stelian Tănase "**L. A vs N.Y - Jurnal American"**.* Eseist, romancier, istoric, publicist, scenarist, regizor, analist politic, un adevărat Homo Universus. Pagini dense, intense, interesante, unele chiar teribile, despre cele două metropole americane, pe care a avut posibilitatea să le cunoască îndeaproape, de-alungul mai multor călătorii…. Expoziții, monumente, piețe, parcuri, metroul, instituții, celebrități, istorii retro, descrieri amănunțite ale comunităților etnice, a mediilor universitare prin care s-a învârtit, dar, mai ales, librării și biblioteci etc. Acide relatări despre mediile românești de emigranți. Prin unele locuri descrise am trecut și eu cu ocazia turneului din 1991 cu Teatrul de Comedie și am avut posibilitatea să verific cele afirmate de St. Tănase, Una peste alta, o carte captivantă și un îndreptar, un model pentu un diarist amator ca mine. L-am invidiat pentru multele pagini scrise cu un deosebit talent și cu un simț al observației remarcabil. De aș putea și eu să scriu măcar cu jumătate din talentul pe care-l dezvoltă el, aș fi un om fericit.

20. 01. Descoperiri uluitoare. N-am descoperit nici polul magnetic, nici un nou continent, nici un nou "perpetum mobile" sau un nou combustibil. Am descoperit că, dacă vrem să plecăm în turneu peste ocean, trebuie neapărat să avem viza americană și canadiană, că doar nu plecăm la Pătârlagele sau Pocreaca. Asta n-ar fi mai nimic. Dar am descoperit că Victor Yila nu are nici un fel de pașaport!!! Absolut nici unul! Are doar o hârtie dată de ambasada Republici Gongo, (care sunt trei: populară, democrată și…nedefinită), care arată că e cetățean congolez, hârtie care e

www.cimec.ro

însă expirată. Stăm şi ne minunăm cum stă de ani de zile omul ăsta în România, fără un act corespunzător. Cum a fost posibil?

La toate întrebările noastre râde şi dă din umeri. Oare ce ascunde? Să fie adevărată povestea care ne-a spus-o, pe care o repetă mereu şi pe care noi am crezut-o, că a venit în România de la Paris unde locuieşte sora sa, din ”curiozitate”, şi la noi a rămas, pentru că i-a plăcut ţara, dar mai ales femeile? A fost student, acum e professor la facultatea de construcţii, a fost căsătorit, a avut o discotecă cu care a dat faliment, dar cu ce acte s-a legitimat? Cum a fost posibil să se strecoare printre atâtea organe ale autorităţii de stat, doar cu o simplă hârtie? Să fie la mijloc altceva, pe care-l ascunde sub masca bonomiei? Nu ştiu ce vom face. Nu ştiu dacă vom putea obţine un paşaport legal, pe baza căruia să poată pleca. Dacă nu reuşeşte turneul nostru e compromis.

Dar şi nouă ne lipseşte viza. Luând la cunoştinţă acest amănunt am plecat la ambasada Canadei. Parcă eram fraţii Marx. Şi fraţii Marx erau patru.

Ambasada îşi are sediul într-o casă veche, pe strada Iorga, stradă de tristă amintire. Iura, Anca, Victor şi cu mine am stat la rând la tot felul de ghişeie, am depus respectivele paşapoarte, am complectat formulare cu întrebări complicate pentru noi, nefiind obişnuiţi cu aşa ceva şi, după aproximativ o oră de aşteptare, un funcţionar, elegant, care mirosea a colonie Dior şi cu cravată Paco Rabane, încălţat cu pantofii ultima modă, ne-a înmânat paşapoartele. Lui Victor, desigur, hârtia de la ambasada republicii Gongo. Apoi, ne-a ţinut un mic discurs, care începea cu ”me dame et monsieur”şi se termina cu: Ill be seeing you, adică pe curând.

Dar, în timp ce vorbea, domnul respectiv se uita pe rând, când la unul, când la altul, dintre noi şi pufnea în râs, făcându-ne să credem că suntem foarte amuzanţi sau comici, deşi nu spusesem nimic. După care recomandându-se şi-a luat la revedere de la noi:

- Avenplesir, a zis, după ce i-a sărutat mâna Ancăi.
- Anca Pandrea, s-a recomandat Anca
- Avenplesir, a zis domnul, dând mâna cu mine
- Candid Stoica, m-am recomandat eu, strângându-i mâna afectos.
- Aveplesir, a repetat domnul, strângându-i mâna lui Victor.
- Con piacere, a zis Yila.
- Mez omaj, a zis şi Iura.

Şi ne-am despărţit.

- Iura, lămureşte-mă: de ce nu te-ai recomandat şi tu d-lui Avenplesir ca mine şi Candid, l-a întrebat Anca pe Iura?
- Pentru că el nu se recomana. El spunea Avec plesir, adică ”cu plăcere” în franceză şi voi credeaţi că el se recomandă, că ăsta-I numele lui.
- Nu-l chiamă Avenplesir?

www.cimec.ro

- Deloc!
- A zis Avenplezir, am protestat eu și Anca. Era numele lui: Avenplezir.
- A zis avec plesair, şi cu asta, gata. Ascultaţi-mă. Situația stă cam așa. Ne dă viza, ne-a urat drum bun, dar trebuie să ne schimbăm pașapoartele pentru că…aici s-a oprit câteva secunde, să se gândească de ce trebuie să le schimbăm. După care a continuat: că sunt expirate.

- Și cu mine cum rămâne? a întrebat Victor.

- Cu tine rămâne că ai venit degeaba. Nu poate să-ți dea viză pe o simplă hârtie, chiar dacă are ştampilă… Dar s-o lăsăm moartă și să mergem peste drum să ne facem pașapoarte noi

- Să stăm iar la coadă? Mai bine să mergem la o bere.

Aceiași zi, o oră mai târziu, l**a Pașapoarte.** Cum se poate obține pasapoarte, fără să stai la coadă, cum am fost obișnuiți? Cu pile! În timp ce stăteam la o masă toți trei și sorbeam dintr-un pahar cu bere, la restaurantul ”Boema 133” de peste drum, căutând o soluție să nu mai stăm la coadă, mi-am adus aminte că medicul care o interna pe mama, la Spitalul Municipal, şi cu care mă împrietenisem, lucra și la pașapoarte. *(Bineînțeles, lucrătorii din Ministerul de interne, de care aparţinea seviciul paşapoartelor*) Așa că, toți patru, am traversat iar strada și am întrat la celebra adresă din strada Nic. Iorga nr. 27, vizitată, cu ani în urmă, de mii de români, cu speranța că vor putea evada, din raiul ceaușist. L-am căutat pe medicul B. și l-am găsit, şi a fost bucuros că mă revede. Sigur, a fost impresionat de cei care mă însoțeau: Un mare artist, o frumoasă și năbădăioasă doamnă și un artist de culoare.

Revenind la realitate, i-am spus că, în urma unei amnezii temporare, n-am observat că pașapoartele noastre sunt expirate. Normal, acum am vrea să avem altele, dar fără să stăm la coadă.

- Acum nu mai e coadă. În trei zile d-voastră veți avea pașapoarte noi. –Vă prezentăm însă pe d-l de față, care e din Congo şi…

- Suferă cumva de vreo boală tropicală?

- Nu, dar ar vrea să i facă ”operația” aia, dificilă, în urma căreia ar urma să posede un un pașaport, pentru faptul că noi plecăm, peste câteva zile, într-un turneu în SUA, iar dânsul n-are pașaport deloc. Are doar o hârtie

- N-am mai auzit de așa ceva. E un caz grav, care, mă tem, nu mai e de competența mea. Obligatoriu, va trebui să pasăm situația d-lui commandant, care, în asemenea chestiuni, e mult mai competent decât mine.

- D-l comanadant e medic? l-am întrebat eu, încercând să fac pe spiritualul.

- D-l comandant nu e medic, e colonel, a răspuns doctorul B…. Poftiţi!

Nu ne-a venit să credem, dar așa era. Curtea, care altădată era asaltată de oameni, acum era goală. Iar holul din fața ghișeielor, unde, altădată - tot aşa - se înghesuiau sute de oameni, tăcuți și cu frica-n suflet, era gol.

Doctorul B. a mers, împreună cu noi, la comandantul seviciului respective - acum se numește: ”Serviciul public comunitar pentru eliberarea și evidența pașapoartelor” - în fața căruia am expus din nou ”boala”, atât a noastră, cât și a congolezului. La rândul său, comandantul a rămas impresionat de componența delegației noastre, dar după ce a auzit de ce ”boală” suferea Yila, ne-a ținut un discurs:

- Viața, după cum ne arată tov…asta…documentele…asta ziarele, televiziunea, ne pune de multe ori în fața unor situații neprevăzute și după cum ne învață… toți marii noștri înaintași, începând cu Decebal, Mihai Vitezul și Ștefan cel Mare, trebuie, e necesar să le rezolvăm, ca poporul să fie mulțumit, pentru că noi pentru popor muncim, ca să-l ajutăm să prospere și să înflorească. Văd că mă imprimați… Sunt plăcut impresionat de vizita d-voastră și o să acționăm ca și d-stră, pe acolo pe unde vă duceți, să fluturați stegul țării noastre cu succes…

Toți l-am aplaudat, dar comandantul a ținut să adauge:

- Noi, armata română, împreună cu instituția pe care o conduc, ne simțim onorați că d-l, aici de față, cetățean congolez, vrea, cu tot dinadinsul, să devină cetățean român și nu cetățean american, de exemplu…

- Nu vreau să fiu american. Nu-mi place să trăiesc în America. Îmi place să fiu în România. Dacă ies pe stradă în America, trec neobservat. Pentru că acolo sunt mii de negri. Aici, când ies pe stradă, toată lumea se uită la mine.

Noi, restul delegației, am certificat că Victor Yila, spune adevărul

Se putea vedea cu ochiul liber că șeful pașapoartelor e fericit să descopere, în congolezul Yila, un patriot roman. Puteam bănui şi cum va raporta chestia asta superiorilor lui. Deaceia am plecat de acolo cu speranța că Victor va primi amărâtul ăla de pașaport, a cărui lipsă ne tortura, amenițând soarta turneului peste ocean.

31. 01. Curs valutar: 1 dolar SUA: 3.3130: 1 euro: 3.8560. Un dolar canadian: 2.1676. Se poate observa că valoarea unui euro a întrecut valoarea unui dolar american şi că un dolar canadian e mult mai mic decât cele două.

05. 02. Viza canadiană. Primirea pașapoartelor noi a fost o formalitate. La fel şi viza canadiană, pe care am primit-o fără nici o dificultate. Victor însă n-a primit-o, pentru simplu motiv că n-avea încă pașaport. Ne-am burzulit puțin împotriva lui. L-am catalogat drept indolent.

- Ce înseamnă inolent, ne-a întrebat el?
- Nu inolent, ci indolent !
- Ce înseamnă indolent?
- Adică lasă-mă să te las…
- Ce înseamnă lasă-mă să te las?
- Adică…bou! Asta ai înțeles?
- Am înțeles de la incipit, dar vrut să necăjesc la voi.

www.cimec.ro

Am descoperit acum, cu surprindere, că Victor nu e chiar așa de naiv cum ni-l închipuiam noi.

07. 02. În sfârșit, Victor a primit pașaport. Acum e și el un om în rândul lumii. Am sărbătorit evenimentul, destupând o sticlă de șampanie. Din partea Fundației. O sticlă de șampanie, pe care a desfăcut-o Iura cu tot dichisul. A sărit şi dopul în tavan, cu sgomot. Noi ne-am minunat, fiindcă, la sfârșitul spectacolului cu ”Canapeaua”, Iura destupă tot o sticlă de șampanie, dar n-a reușit niciodată performanța de astăzi.

10. 02. Biletele de avion, reținute dar neridicate la timp, au fost vândute. Am rămas, cum se spune în aer. Vream să plecăm, dar nu aveam cu ce. Adică este cu ce, sunt destule avioane care pleacă spre continentul dincolo de ocean, dar nu aveam locuri. Neobișnuiți cu voiajurile ”aeronautice”, credeam că e de-ajuns să declari că vrei să pleci peste ocean și imediat ți se rezervă locuri. Ieșiți de curând (de 13 ani), din prea fericita țară ceaușistă, nu puteam să ne închipuim că este o atât de mare îmbulzeală la cursele transoceanice.

Agitație sterilă. La orice agenție ne duceam, primeam acelaș răspunsuri: Nu mai sunt locuri. De ce nu v-ați rezervat din timp? Chiar dacă intervenția o făcea Iura. Atunci ne-am dat seama că ne trebuie nu o pilă, ci o rangă!

12. 02. Mi-a venit ideia să fac niște CD-uri cu fotografii din spectacol, pentru a le vinde (comercializa) acolo, în turneu. Deasemenea, m-am apucat să fac tot un CD audio cu ”Povestea Poveștilor” a lui Creangă, transpusă după o casetă audio. Am cumpărat câteva zeci de CD-uri, blank pentru operația asta pe care am făcut-o pe calculator. Mărturisesc, cu emoție. Am făcut pentru prima dată o asemenea înscripționare cu Nero. Am cumpărat şi carcase și plicuri, în care am pus CD-urile. Muncă grea, nu glumă, de care niciodată nu mă credeam în stare.

- Crezi că ai să te îmbogățești cu chestia asta? m-a întrebat Sara, care nu vede cu ochi buni asemenea operațiune.
- Chiar dacă nu se va întâmpla asta, voi căpăta experiență, i-am răspuns.
- Şi chiar crezi că o să treci cu ele la vamă?

Nu i-am mai răspuns nimic, pentru că la asta nu m-am gândit.

Am multe idei, dar, se pare, nu toate sunt bune.

15. 02. Citesc pentru documentare cartea istoricului C-tin C. Giurescu **Jurnal de Călătorie**, (găsită la un anticariat). A fost scrisă în urma unei calători, făcute în anii 1965. În ea sunt pagini despre New-York și Boston… Am descoperit chiar un capitol care m-ar putea interesa, intitulat: ”Românii din Statele Unite și Canada.” Dar, afară de niște nume și a unor date sumare, geografice, nu am aflat mai nimic interesant. Grija marelui istoric, ieșit din închisoare, după cinci ani de detenție, de a nu comite ceva care să supere regimul ceaușist era mare. ”Scriu ca un om de știință. Nu sunt un apologet al

Statelor Unite, nici un critic". Acolo s-ar fi putut întâlni cu o serie de români de substanță, profesori la unele din marile universități americane, ca Anghel Rugină și Radu Florescu. E adevărat, îi amintește, îi înșiră, dar... atât.

Îmi amintesc că, dupa Revolutia din Decembrie 1989 (sic), Anghel Rugină a revenit in Romania, propunând un plan de refacere si stabilizare monetară și financiară, pentru a se realiza un "miracol economic.. A propus instaurarea unui sistem de economie socială liberă, bazată pe o monedă de argint, convertibilă în relațiile cu străinătatea și convertibilă in diferite produse nationale pe piața internă, care reprezenta, in opinia sa, calea de ieșire din criză și de renaștere economică a Romaniei. Propunerile lui n-au avut nici un ecou. În 1990, a fost ales membru de onoare al Academiei Romane și i s-au acordat titlurile de Doctor Honoris Causa din partea mai multor Academiei de Studii Economice din Bucuresti și din țară.

Radu Florescu este autorul unui studiu despre Vlad Țepeș. A fost și el de mai multe ori în țară și, mai ales, a fost în cercul românilor care l-au primit cu bunăvoință pe Ceaușescu la amândouă vizitele pe care acesta le-a făcut în SUA, încercând un fel de reconciliere. Studiul lui despre Vlad Țepeș însă n-a fost publicat în țară, ci doar în străinătate.

Am făcut o listă cu numele românilor, înșirate de marele istoric, cu gândul să mă interesez de ei și, eventual, de ai cunoaște: Nic. Iliescu, prof de limba și literatură la Harvard, Alex. Moisi, teolog, professor de limba română la colegiul din Boston, Mircea Fotino, specialist în fizica atomică la Harvard atomic reactor, Nic. Ioanițiu, avocat, care lucrează la o intreprindere particulară, Flaviu Roman, nepot al fostului episcop de Roman, specialist în neurologie, prof. la Harvard Medical School… În cazul în care mai trăiesc.

25. 02. Obținerea vizei americane. Știam, din auzite, că se obține greu, în câteva săptămâni. De-abia acum ne-am întrebat de ce nu ne-am dus din vreme la Ambasada Americană pentru viză? De ce? Răspunsul ni l-am dat singuri, fără echivoc: de indolenți. Sau, cel mai sigur, de proști, deși, evident răspunsul nu convine nimănui.

După vechiul sistem moștenit de la înaintași, al lanțului slăbiciunilor, descris de Caragiale, disperați, am dat zeci de telefoane la mai toți cunoscuții care ar fi putut avea, cât de cât, relații la ambasada SUA. Mai toți ne-au povățuiți să ne înscriem într-o audiență. Am avut surpriza să constatăm că nici una dintre cunoștințele noastre nu s-a dat mare, că îl cunoaşte pe ambasador. Nici chiar pe una din secretare. Nici măcar pe un portar. Așa că, scârbiți de lumea în care trăim, până la urmă, am fost nevoiți să ne înscriem într-o audiență.

Acum două zile ne-am înscris şi, ciudat, azi, Iura a primit telefon să mergem acolo. A doua zi. Aşa că, iarăși ne-am pornit în binom dublu sau,

mai precis, ca fraţii Marx… Iuliana, n-a mers, pentru că ea are un paşaport cu viză americană pe zece ani, obţinut imediat după revoluţia din Dec. 89, când românilor li se făceau multe cadouri! Ce spirit de prevedere a avut Iuliana! Cum a ştiut ea că peste zece ani va pleca în SUA şi s-a asigurat din vreme de viză. Oare, nouă, celorlalţi, cum de nu ne-a dat prin gând să obţinem o asemenea viză? Sau de ce? Dar lui Victor? El care nu provenea din civilizaţia socialistă care, nouă, ne anihilase iniţiativele? La el, mă gândesc, a fost, cum să scriu, simplu. Descoperind etenul feminin în România, a se citi edenul, n-a mai vrut să ştie de o altă ţară… Dar noi?

N-ar mai trebui să pun această întrebare, pentru că, fatal, voi ajunge la acelaşi răspuns, care nu este măgulitor pentru nimeni: De proşti…

Deci, lăsând la o parte consideraţiile despre indolenţa unora, ne-am dus, trecând cu greu prin numeroasele ”şicane” şi prin tot atât de numeroasele sisteme de identificare a vizitatorilor, la ambasada americană, de pe strada Batiştei şi de pe încă două străzi adiacente… Aici, în faţa unor funcţionari competenţi, ascunşi pe după ghişeuri, pe care nu aveam posibilitea să-i vedem decât fragmentar, toţi patru, cu Iura în frunte, am încercat să le spunem că vrem să ”plecăm în SUA, ca să jucăm teatru”

- În ce calitate?

- Auziţi ce ne-a întrebat? s-a întors Iura spre noi. Părea zăpăcit de asemenea întrebare, care, mai mult ca sigur, nu i se mai pusese niciodată. Iar el nu ştia cum să răspundă. Noi, care stăteam masaţi în spatele lui, nici atât.

Oamenii de după ghişee au aşteptat câteva minute ca să audă răspunsul, după care au strigat:

- Next.

- Ce-au zis? am întrebat noi în cor.

- Au spus Net. Adică valea, ne-a tradus Iura, care ştie bine limba rusă.

- Zice next, adică următorul, ne-a explicat Victor, a cărui conaţionali coborâseră doar de curând din copaci, dar care vorbea curent limba franceză, şi o rupea şi în engleză, deci era mai informat decât noi.

- În ce limbă? l-a întrebat Anca.

- Mai mult ca sigur, în engleză. Pentru că aici - i-a explicat Victor, Ancăi - e ambasada americană. Înţelegi?

- Înţeleg, cum să nu înţeleg, că doar nu-s tâmpită, dar eu ştiu că ne găsim în România şi vreau să ni se răspundă în româneşte.

Observaţia ei a stârnit în piepturile noastre un val de patriotism vocal, potolit rapid de Iura:

- Am venit aici ca să ne certăm cu ei sau să obţinem viza?

Înţelegând că intrebarea lui Iura nu cere răspuns, ne-am reconsiderat poziţiile şi, după un mic conciliabil, am fost împins de colegii mei, în faţa

www.cimec.ro

ghișeului, considerându-se că sunt mai apt să răspund la întrebările încuietoare, ce veneau după gemulețele ghișeielor. Totuşi, am protestat:
- De ce eu?
- Pentru că tu ești Next, mi-au închis gura colegii mei.
Înghițind gălușca în sec, m-am postat în fața ghișeului, cu aerul că sunt în fața unui pluton de execuție.
- Spik ingliș? m-a întrebat funcționara, cu un ton mai potrivit pentru întrebarea: ”Ce-ați furat?”
- Nu, nein, non, net, not spick inliglis, am pornit să răspund, din rărunchi, ca nu cumva să se înțeleagă că aș ști cumva limba engleză
- Was spick mister, am auzit altă voce întrebând și alta răspunzându-i și, cu puțina intuiție pe care o posed, mi-am dat seama că cei de după ghișeu, vorbesc despre mine, că cineva i-a răspuns că nu știu engleza…
Atunci, după un mic zumzet de dincolo de gemulețele ghișeelor, a venit la vorbitor o doamnă care ştia limba română, (bineînțeles că știa și engleza). Asta, având în față un formular, m-a întrebat clar:
- Ce căutați acolo?
Aici am fost tare. Am răspuns de nota zece:
- Nu căutăm pe nimeni. Suntem un teatru și vrem să plecăm în SUA, ca să jucăm pentru comunitățile de români din America, un spectacol cu piesa “Patru pe o canapea”…
- Nu ne interesează titlul piesei, m-a intrerupt distinsa interlocutoare. Vreau să-mi răspundeți dacă, pentru prestația d-voastră artistică, în SUA, veți fi retribuiți.
Am vrut să răspund, sincer, că da, vom fi plătiți în mod sigur, așa cum ne-am înțeles cu impresarul, d-l Szekereș, cu o sută de dolari de spectacol, dar înainte de a pronunța primul cuvânt, intuind răspunsul meu, funcționara a ținut să mă atenționeze cu următoarea frază:
- Fiți atent, chiar dacă veți fi remunerați cu un singur dolar, se va considera că e o prestație de muncă. Fatal, veți intra sub incidența altor legi și regulamente. Așa că nu știu dacă vi se va da aprobare pentru viza necesară de a intra în SUA. După care, lăsând loc unei pauze, a adăugat: Cel mai bine ar fi să cereți o viză de turist pentru tot grupul d-voastră, adeverind, prin hârtia pe care o aveți la dispoziție și pe care ați anexat-o la cererea de audiență, că sunteți invitați de d-l pe care l-ați menționat… În formularul pe care o să-l complectați, o să-i specificați adresa d-lui respectiv, precum și obligația lui de a vă întreține pe toată durata sejurului d-stră în SUA.
- Dar noi nu plecăm să vizităm SUA! au strigat, la unison, Anca, Iura și Victor. Plecăm să jucăm teatru.
- Chiar dacă veți juca teatru, o veți face în mod benevol, fără a fi retribuiți. Cu alte cuvinte, gratis, altfel intrați sub incidența altor legi și…

- Și poate nu vom primi viza de intrare în SUA, am complectat eu, încercând s-o fac pe inteligentul…
- Nu poate, ci în mod sigur! a conchis interlocutoarea mea de după gemuleț, căreia acum am reușit să-i zăresc puțin din coafură.
După un cociliabil scurt, între noi, am hotărât, cu durere în suflet, că suntem de acord să plecăm și ca turiști.
- Dacă jucăm ca turiști, vom mai fi plătiți? a întrebat Victor în șoaptă.
- În mod sigur. Ce, ăștia de aici or să știe că Szekereș, ne va plăti pe șest?
- Și dacă se află și vom fi arestați? a întrebat Iura.
- Va fi foarte bine. Vom sta în închisoare. Am auzit că închisorile americane sunt ca niște hoteluri. După ce vom ieși de acolo, că doar n-o să fim condamnați pe viață, Candid va scrie o carte cu titlul: ”Candid, Anca și Iura, după gratii în America”… Se va vinde ca pâinea caldă…
Încep s-o apreciez altfel pe Anca. Scriu, apreciez, ca să nu spun că o iubesc. Ar trezi suspicini de altă natură. Ea a început să aibă în mine o încredere… oarbă, Crede cu tărie, cu sinceritate, că aș fi capabil să scriu orice, chiar și o capodoperă. Încep să mă simt, la propriu, onorat, dacă nu, chiar mândru.
- Atenție, mai există un dar, ne-a atenționat glasul femenin de după ghișeu.
- Măi ai dracului sunt ăștia, a exclamat Anca.
- Taci din gură, că te aude, au microfoane peste tot.
- Mai rău ca pe timpul lui Ceaușescu.
- Dacă veți primi viza și veți juca, atenție, benvol, mai trebuie o aprobare de la ministerul culturii, pe care ar fi bine să o luați cât mai repede.
- Cine să ne dea repede o aprobare? O hârtie pleacă de la minister peste două zile și până ajunge aici, pierdem iar biletele de avion. N-avem ce să facem. Dă-i în mă-sa de birocrați. Așa că spune-le că renunțăm, a hotărât Iura
- Doamnă renunțăm, m-am adresat eu ghișeului.
- Aprobarea poate fi și telefonică, a răspuns ghișeul. Mergeți la minister, poate găsiți pe cineva care să ne telefoneze și peste câteva zile aveți viza.
- Peste câteva zile? Renunțăm.
- Peste trei zile…
- Peste trei zile imposibil, renunțăm, am spus eu și am simțit un nod în gât.
- S-ar putea și în mai scurt timp. De exemplu mâine.
- Mâine? E bine, nu renunțăm.
- Dacă nu renunțați, fugiți imediat la minister (în engleză)
- Ce a zis?
- A zis că…N-are importanță, vă spun pe drum!
Și am fugit iar toți la minister.
Am fugit, e un fel de a spune în aglomerația de la oara 15. Dar, cu multă echilibristică, luând-o pe căi numai de Iura știute, până la urmă, am ajuns la fosta Casă a Scânteii, în fața căreia trona, până nu demult, statuia lui Lenin.

www.cimec.ro

Mânați de un elan neobișnuit, am parcurs în fugă drumul, din locul unde am parcat mașina, până la treptele de la intrare, pe care le-am urcat vitejește, urmare a unui elan tineresc, sărind câte două trepte. Având norocul să găsim un lift liber am ajuns gâfâind în fața marilor uși ale ministerului, când tocmai d-l Morărescu, director în ministerul cu pricina, pleca.
Disperați l-am oprit și i-am spus rugămintea noastră, iar el, atenție, deși era grăbit, s-a întors și, după ce i s-a comunicat de către secretară numărul, a telefonat personal la ambasada americană, menționând că ministerul culturii ne dă aprobarea să jucăm teatru în SUA...benevol. După care am plecat împreună. El, Morărescu s-a urcat într-o mașină Toyota Corola, iar noi în Dacia familiei Darie. El, n-am reținut în ce direcție a plecat, iar noi, Iura, Anca, eu și Victor, urmând traseul Arcul de Triumf, Piața Victoriei, Universitate, rond, Intercontinental, ne-am întors la Ambasada Americană, unde, cu ajutorul celor de după ghișeie, stricând, la început, mai multe exemplare din formularele respective, le-am complectat… A durat câteva ore, care mie mi s-au părut o eternitate!... După care însă am răsuflat ușurați, am ieșit din clădirea ambasadei, transformată într-o baricadă și ne-am îndreptat spre casă, în timp ce afară începuse să ningă…

10. 03. N-aveam bilete de avion. Cum se poate ajunge în America? Cu puțină intuiție se poate răspunde simplu : Doar cu avionul! Iar am pus în aplicare lanțul slăbiciunilor. Am telefonat cunoștințelor mele, care aveau cunoștințe la benzinării, la IREB, la ICAB, la adminisrația financiară, la IATC, la Fabrica de sticlă, la garda financiară, la școala de șoferi, la fondul Muntenia, dar nu exista nimeni la o agenție de bilete de avioane.
În disperare de cauză Iuliana a telefonat Corinei Crețu care, la rândul ei, a telefonat, nu știm unde, a rămas secretul lui Polichinelle, și a obținut rapid bilete de avion pentru tot grupul. Ce lovitură...
Cu privire la viza americană, am uitat să notez că nu toți din grup au fost de acord că ne-am călcat ”pe demnitate”, acceptând să plecăm ca turiști și nu ca artiști, ce suntem, dar a răzbit până la urmă ideia că e necesar să te faci frate și cu dracii ăștia de americani, pe care românii i-au așteptat atâta timp și acum, când vrem să ne ducem noi la ei, au pretenția să ne impună să ne ducem ca turiști când noi suntem artiști, că altfel nu ne dau viza!!!

11. 03. Zilele trec și peste două zile chiar plecăm, dar textul spectacolului pentru copii a rămas în aer. De fiecare dată mi se răspundea că mai este timp. Iată că nu mai este. Iată că n-a mai rămas. Și încă ceva dureros pentru mine: am vrut ca în spectacolul pentru copii să intre și Iuliana. Dar ea a refuzat spunându-ne că nu e de demnitatea ei, de realizatoare la televiziune, să apară într-o improvizație de spectacol pentru copii. Există orgolii la orice nivel. Oare eu nu fac comentariul ăsta lovit în orgoliul meu de realizator? O las baltă, nu mai comentez…

www.cimec.ro

12. 03: **Făcutul bagajului**: Superstițios am amânat această operație până în ultima zi. Dacă fac valiza și nu plec? Dar dacă plec și n-am valiza făcută? O să fiu obligat să o fac, deoarece nu se poate pleca fără valiză. E un non sens să pleci fără valiză. E limpede ca bună ziua. Dar totul e să plec. Că, dacă fac valiza și nu plec, e cam…nasol. E și riscant. Dacă am valiza făcută și nu plec s-ar putea să am surpriza ca Sara să-mi zică: ”Ai valiza făcută, pleacă Și atunci unde să mă duc?!”. Nu vreau să risc.

Dacă scriu că nu-i ușor, e de fapt o banalitate. Greu nu e cuvântul potrivit. Cel mai potrivit ar fi să scriu. E f.f. greu. Chiar incomensurabil. Mai întâi valiza. E foarte important cu ce valiză pleci la drum. De fapt, ce e valiza? Sau geamantanul? Valiza sau geamantanul este, de fapt, o geantă mai mare, care e un fel de obiect din piele (pe vremuri) sau din material plastic (astăzi), folosit la transportarea cu mâna sau cu căruciorul și, mai nou, pe roți, a obiectelor de îmbrăcăminte, atunci când pleci de acasă, scrie DEX-ul…

Aveam două soluții sau două valize. Una mai mică și una mai mare. Am dat cu banul și Sara a ales-o pe cea mai….mică. Recapitulez. Ce e necesar? O carte! Da, o carte e necesară. Dar au fost obiecții. Ce să faci acolo cu o carte? Ai citit atâtea cărți și ce-ai realizat? Așa că renunță. Vine la rand, Jurnalul. Nu plec la drum lung fără jurnal. Deci, un caiet. E indispensabil.

- Ia unul de 50 de file și nu cumva să scrii în el aiureli, mi-a replicat Sara.
- Cum să nu scriu în jurnal, când **a** devenit una cu mine, i-am spus.
- Ai zis că **eu** am devenit una cu tine, de când suntem împreună, iar mi-a replicat ea. Şi am fost obligat să tac, să nu-i răspund, că ăsta era adevărul, declarasem textual… Așa că am schimbat vorba, punând în valiză cafea, ness, fierbător, care au fost îndepărtate, pe motiv că nu o să am nevoie de ele acolo, pentru că, în așa numită țară a făgăduințelor, se găsesc de toate…
- Dar chiloți, maieuri, ciorapi, cămăși, pajama, papuci, nu crezi că ar trebui să-ți iei? m-a întrebat, nedumerită, Sara.
- Evident, iubit-o, i-am răspuns și am vrut să o îmbrățișez.
- Până nu termini cu bagajul, nu sunt disponibilă pentru jocuri sentimentale, mi-a zis ea, îndepărtându-mă.

În ultimul moment am schimbat valiza mică, pe care o alesesem, cu una mare, cu roți, pentru că uitasem un lucru foarte important, pentru care, de fapt, plecam în America: costumul personajului! (haină, pantalon, halat, robă, cămăși, pantofi), precum și o serie de obiecte de recuzită, indispensabile spectacolului. De asemenea, costumul clovnului din spectacolul pentru copiii românilor americani, cerut imperios de Sekereș .

Astea, lângă hainele mele, pur și simplu, au burdușit valiza.

Într-un ultim moment, am făcut un gest absurd, luând cu mine agenda cu telefoane. De ce am luat-o, nu pot să mă lămuresc. Și tot într-un ultim moment, Sara a făcut și ea un gest absurd: mi-a dat să iau cu mine 500 $.

- Nu o să mă plătească impresarul? i-am zis.

- Și dacă nu? mi-a replicat ea.

Cu ocazia asta m-a trecut un fior: Char, ce fac dacă se-ntâmplă așa ceva?

În final, după ce ne-am băgat în pat, Sara mi-a spus:

- Să știi că nu sunt obosită!" *(era ora 2 noaptea. Notațiile sunt din avion*)

13. 03. **Aventura americano-canadiană**.

"După al doilea război
Se svonise printre noi
Că ar veni americanii
Să scape de ruși Balcanii
Vor elibera Carpații
Și-om trăii cu ei ca frații". (din lirica populară).

Am plecat de acasă, spre America, cu un taxi, la ora 6 dimineaţa. Deşi e 13, zi care poate deveni, doamne ferește, fatidică, am plecat, repet, din Otopeni spre NY (așa am să scriu de acum numele New-York-ului), cu avionul. A trebuit să fac această precizare, ca să nu se creadă, cumva, că am folosit alt mijloc de locomoție. Am fost avertizați că altfel nu se poate ajunge acolo. În nici un caz cu piciorul, cum a ajuns Brâncuşi la Paris. Sau Badea Cârţan la Roma. Sau cu caravela Santa Maria, dacă te numești, Cristofor Columb! Actalmente e absolut, musai, cu avionul.

Mărturisesc că cel mai greu și mai greu a fost despărţirea de Sara…

- Nu cumva să faci prostia să nu te mai întorci, mi-a spus ea ascunzându-și lacrimile. "Ah, urăsc despărțitile", au notat marii scriitori ai lumii, nu mai înnegresc inutil hârtia și eu, deși nu pot să mă abțin să nu simt că ceace se numește inimă din corpul meu, o luase razna, bătând groaznic de aritmic. Fiind, cum s-ar zice, în exercițiul funcțiunii, am reușit, totuși, să trec cu bine peste momentul de proveniență cardiacă, ca și peste formalitățile de îmbarcare și m-am trezit, deodată "aerian", într-un aparat de zbor care se numește uzual avion, aeroplan, iar, mai modern, turboreactor.

Dar nici n-am apucat să mă desmeticesc bine, că nu visez, să mă așez comod pe scaun și să iau în antrepriză cu privirea ce e în jur, să mă conving că nici unul dintre noi n-a rămas în aeroport, că respectivul avion a și aterizat pentru o escală de două ore la Budapesta. Aș putea să cuget sonor la faptul că distanța aeriană dintre București și Budapesta, e…minimă, nici cât ai fuma o țigare, dar mă abțin pentru că aș putea fi acuzat de banalitate.

Cele două ore de așteptare, le-am petrecut în avion, notând toate întâmplările de dinaintea plecării: paşapoartele, vizele, biletele de avion, care puteau să ne dea tot turneul peste cap. Scenele de la ambasada

americană, persoanele enigmatice de după ghișee, ministerul culturii şi fostul director ajunct de la Teatrul de Comedie de pe vremea când era director Giurchescu, dar mai ales Iuliana, care s-o cunoască pe Corina Creţu, iar ea cunoscând personae importante, să ne obțină biletele de avion…
Ah, femeile, ce ne-am face fără ele, exclam și eu ca miile de bărbați care sau întrebat ca și mine, dealungul anilor
Și mai ales ce ne-am face fără ”cel de sus?” Ne-a născut, ne privegheaza și, de multe ori ne salvează miraculous din necazuri. Dacă nu era el să ne sprijine, nu mai pupam noi să vedem America, în care încă n-am ajuns… Am devenit, deodată, euforic!
În mod sigur, din cauza înălțimii la care sburăm: 1200 metri altitudine!
După ce am recitit ce am scris, totul mi se pare de domeniul fanteziei. Chiar mă ciupesc să fiu sigur că totul e chiar adevărat și nu rodul închipuirilor mele, pentru că oricine ar citi această aglomerare de ”gogomănii”, combinate cu un noroc atât de mare, care nu poate fi denumit decât porcesc…Cu toate astea, ceea ce am relatat, jur, este adevărul adevărat.

(*Pagini scrise în avion, în timpul celor două ore de escală la Budapesta, în timp ce Iura, Anca, Victor şi Iuliana zburdau prin aeroport sau prin oraş. O să aflu mai târziu pe unde au umblat*).

De la Budapesta pasărea asta măiastră, în care ne-am depus corpurile, ca să nu scriu personalităţile, și-a luat zborul spre continentul American. Va fi un drum lung, plictisitor, de cel puţin 12 ore, închişi în această cutie zburătoare, care se mai numește și Turbo Get…

N-ar fi nimic neplăcut, au mai pățit și alții, sute, mii de călători, dar drumul ăsta îmi pune fantezia și memoria, la încercare și mă face să raționez intens, dându-mi acut senzația că exist, vorba lui Pascal…

Vom fi prima trupă particulară de teatru, care va efectua un turneu pe continental american. Gândul ăsta îmi dă furnicături de mândrie. Au mai ”hălăduit” și altii prin continentul American, cu spectacole de teatru, dar erau trupe ale unor instituții de stat, stipendiate de la buget, ca enormul ansamblu al Teatrului Național, deplasat cu ”Troenele” în Brazilia…

Ceilalţi pasageri, observ, nu sunt stăpâniţi decât de grija de a ajunge cu bine la destinaţie, grijă care pe mine, inconștient, pare că nu mă preocupă deloc, fiind sigur că voi ajunge... cu bine. Am impresia că marea majoritate a călătorilor se gândesc la masa care se va servi și, mai ales, la băuturile care se vor oferi - whisky, coniac, bere Heiniken, vin… Sunt două probleme în joc, ca să ajungem cu bine la destinație: treversarea și aterizarea. Dacă se vor face cu…noroc și una și alta, va fi, ca să zic așa, minunat. Dacă nu, vor fi…probleme. Dar nici nu vreau să mă gândesc. Dar eu sunt sigur că vom traversa oceanul fără incidente şi că vom avea o aterizare asișderea...

www.cimec.ro

Nu îmi dau seama de unde îmi vin asemenea gânduri. Poate din inconştienţă. (am mai scris). Totul, de când am început să visez că va fi posibil să zburăm peste ocean, cu spectacolul nostru, totul s-a derulat sub semnul neverosimilului şi al miracolului, începând cu întâlnirea cu Sergiu Cioiu - cel care ne-a inoculat gândul că am putea face un turneu în SUA, apoi găsirea, după multe incertitudini a unui impresar entuziast în persoana d-lui Carol Szekereş, venirea acestuia la Bucureşti în ajunul Anului Nou, când a putut vedea spectacolul "Canapeaua" pe scena Teatrului de Comedie, despre care avea informaţii negative!... Apoi obţinerea vizelor, mai ales a celei americane, procurarea biletelor de avion, cu banii lăsaţi de el (de impresar) şi, mai ales, obţinerea locurilor de avion la data respectivă…

A fost, orice s-ar zice, şi cu oricâte ironii ar fi privită situaţia, a fost, repet, de domeniul fantasticului. Și dacă Anca, Iuliana, Victor şi eu stăm liniştiţi acum în scaunele imensului Turboget, care traversează magnificul ocean, se datorează, cred, numai celui care, mai sus de noi, a vrut să fie așa.

Dacă majoritatea pasagerilor stau liniștiți pe locurile lor, Iura e neliniştit şi patrulează mereu pe culuoarul dinte scaune.

- Aveţi răbdare, staţi jos, că tot acolo ajungeţi, i-a spus un pasager.

- E adevărat, dar eu mă grăbesc, i-a răspuns Iura*. (*însemnări din avion).*

De la Einstein încoace am aflat că timpul e relativ, dar, în avion, am realizat că relativul se traduce prin foarte încet. Când, probabil, avionul a luat altitudine, am simțit cum mi s-au astupat urechile. Nu m-am panicat. Știu că o să trecă și, peste un timp, relativ scurt, întradevăr, am putut auzi normal.

Pe un ecran ni se arată o hartă, în care un mic avion desenat înaintează încet, deasupra Groenlandei. De asemenea ni se arată altitudinea, temperatura, durata, poziția... Inutil, pentru că, sunt convins, pe nimeni nu interesează. Ce să faci cu aceste informații? Cum poți să le folosești?.

În timp ce notez de zor, din când în când mă uit pe fereastră. Văd doar aripile avionului. Am citit că America, sau mai exact SUA, spre deosebire de Adam (ăla cu Eva), are doar două coaste: coasta de est și de coasta de vest. Dar de la înălțimea în care suntem este imposibil să văd pot vedea vreuna

Deși pe micul ecran ni se arată, didactic, că se înaintează, avionul, parcă stă pe loc, suspendat în spațiu. Dacă n-ar fi zgomotul surd al motorelor, aș putea avea senzația stranie că sunt prizonierul spațiului extraterestru și nu m-ar mira să văd apărând la ferestre astronauți…

exclamație ajunsă celebră în epocă, pe care, am aflat mai târziu, ar fi făcut-o înaintea lui Iura marele actor* ***Costache Antoniu**, tot într-un avion.*

În timp ce majoritatea pasagerilor, ca să treacă timpul, somnolează, sau citesc diverse ziare sau reviste, eu scriu. Asta nu ca să treacă timpul, ci ca să-l comprim, să-l stabilesc, să-l adun. Nu știu dacă e ceva de capul a ce

www.cimec.ro

”comprim”, dar mă încăpățânez să scriu, adică să înregistrez timpul. Am credința asta, desigur naivă, că îl pot înregistra…
Și, din când în când, mă uit la ceas, refăcând, fără voia mea, gestul reflex al lui Ceaușescu, din timpul procesului din ganizoana de la Târgoviste.

Încă ceva: Înainte de a decola avionul de pe aerodromul din Budapesta, le-am dat, lui Victor și Ancăi, textul scenetelor cu clovni, pe care va trebui să le interpreteze, avându-mă partener pe mine. Au rămas surprinși:
- Spectacolul, pentru copii? Adică chiar o să-l jucăm? Eu credeam că ai promis doar așa de formă. Când o să învățăm textul?

- Acum în avion. Sunt doar două pagini.

Ar trebui să mă obișnuiesc cu mofturile colegilor. Doar și eu am făcut de multe ori unele mofturi și poate mai fac. Acum însă scriu de zor... Dar cele mai geniale ”mofturi” le-a făcut nenea Iancu Caragiale...
O vreme am somnolat, ca mai toți ceilalți, apoi iar m-am apucat să scriu, mirând vecinul din dreapta, o doamnă destul de în vârstă, care, bineînțeles, trăgea cu ochiul, fiind curioasă să știe ce scriu și de ce scriu, fiindcă avea chef de vorbă – voia, probabil, să-și deșire mosorelul cu amintiri. Așa că, după ce m-a iscodit ce sunt, ce fac, cu ce mă ocup, de ce mă duc în America, unde o să stau, și ce bani am, a început să-mi spună povestea vieții ei, pe care am ascultat-o câteodată cu interes, altădată resemnat…

O lungă poveste terifiantă: cum a scăpat de la moarte, în timpul războiului, fiind acoperită cu pământ într-o groapă făcută de un obuz, cum a supraviețuit, peregrinând zile și nopți nemâncată, hrănindu-se cu rădăcini și cu scoarță de copac, trecând fraudulos granița cu un copil mic în spate și, până la urmă, nemaivrând să se înapoize în Basarabia, de frica rușilor, a ajuns la București și a fost ani de zile profesoară de limba engleză, la o școală de cartier, iar acum, fiind pensionară, se duce la fiul său, plecat de mult timp din țară, care e inginer, are doi copii și o nevastă, cu care ea nu se prea înțelege… Lor le duce acum un cadou neprețuit: cu toate economiile ei a cumpărat brățări și verighete de aur, cu care a trecut fraudulos la vamă…
Chestia cu aurul, mi-a suflat-o în ureche, dar cred că a auzit-o tot avionul…
Am dat neîncrezător din cap și atunci ea a scos o basma, în care era înfășurată mica ei comoară. A vrut chiar să mi-o arate.
- Nu va fost teamă că se putea să vă aresteze pentru așa ceva, am întrebat-o.
- Mi-am luat măsuri de prevedere. M-am îmbrăcat sărăcăcios ca ei, hoții ăștia de la vamă, să nu-și închipuie cumva că aș fi în stare să port cu mine o cantitate mare de aur…A fost un risc, dar d-ta nu poți ști de câte sacrificii e în stare o mamă pentru copilul ei…
Inventivitatea românilor în materie de șiretlicuri, am constatat, e uriașă! Tot respectiva doamnă mi-a povestit altă ispravă a ei: După ce a fost prinsă, pe timpul împușcatului, că n-are abonament la televizor și, fiind amendată, a

www.cimec.ro

ajuns, cu reclamația, tot printr-un șiretlic, până la un președinte al televiziunii, în fața căruia a leșinat și a fost iertată de amendă. Mi-am mai spus cum a reușit să-l trimită pe fiul ei în SUA, tot printr-un șiretlic, dar asta am să relatez altă dată.

Și mi-a mai spus, o doamne, câte mi-a mai spus!

În final m-a îndemnat să scriu poveste vieții ei, pentru că e un adevărat roman. Avea dreptate. Aș putea umple zeci, de pagini cu întâmplările prin care a trecut… Dacă o să mi le mai amintesc, pentru că n-am avut curajul să o înregistrez…Ar trebui să-i mulțumesc pentru că depănându-și amintirile, iar eu ascultându-i-le, timpul s-a strecurat mai ușor prin viața mea…*(notații făcute, cifrat, în timp ce ea îmi vorbea. Le-am corectat mult mai târziu)*

Trebuie să întrerup însemnările. Am fost anunțați că este obligatoriu să ne punem centura de siguranță pentru că în scurt timp vom ateriza la New York…Venind dinspre nord, în locul oceanului am văzut râul sau fluviu Hudson, care poartă numele primului navigator european, care l-a descoperit și cele trei insule pe care se întinde orașul, apoi *(ulterior am aflat că sunt cinci, deși eu am văzut trei)* și fel de de fel de vase, mari, mici și sute de yacht-uri, apoi docuri și instalații portuare și, în final, imensii sgârâienori, pe care piloții avionului nostru îi ocolesc cu dibăcie sau, mai curând, urmând un drum invizibil, bine stabilit, trasat de marile antene ale aparatului de sbor, imensa cutie sburătoare cu care am traversat oceanul Atlantic…

A fost un moment unic când, la un moment dat, pe geamurile din spre partea stângă nu s-a văzut decât cerul înnourat, iar pe geamurile din dreapta albastrul nesfârșit al oceanului…(*notații fâcute la "botul calului", cum se spune)* Ca să scriu că a fost o aterizare ușoară, ar trebui să folosesc un eufemism, marea navă așezându-se aparent lent pe pista unui teminal al marelui aeroport care poartă numele ilustrului om de stat, J. F. Kennedy, în aplauzele entuziaste ale tuturor pasagerilor…

Nu vreau să fac pe viteazul, dar spre deosebire de unii colegi ai mei, care au avut o frică ancenstrală de a sbura cu avionul și s-au prăpădit în urma unei operații de prostată, pe mine nu mă stăpânește această teamă.

Si iată-mă din nou în marele oraș american de pe malul râului Hudson, la distanță de zece ani. Am lăsat toți pasagerii să treacă, grupul nostru coborând ultimul. Ce păcat că nu s-a găsit nimeni să ne fotografieze pe scara avionului, ca să imortalizeze momentul. Se pare că ziariștii americani nu au fost anunțați de sosirea noastră. Nici New-York-Times, nici, Washington Post, nici tu BBC, nici CNN? Nesimțiți! Dar cred că a fost mai bine. Cred că arătam toți, afară de Iuliana, jalnic, cu tot efortul noastru de a ne fi îmbrăcat cu tot ce aveam mai acatărăi, în dorința noastră de a fi cât de cât eleganți, pentru un voiaj transoceanic.

www.cimec.ro

Coborând din avion, am fost năpădit de un impuls: să o iau la goană prin aeroport, dincolo de pistele de aterizare și să găsesc un loc cu pământ adevărat și să refac gestul pe care se zice că l-ar fi făcut Cr. Columb, atunci cînd a descoperit Noua Lume. Adică să îngennuchez și să sărut pământul! Dar am renunțat subit la intenția mea, pentru că toată întinderea aeroportului era acoperită cu zăpadă… Atunci mi-am zis că ar trebui să-mi treacă prin scăfârlie ceva important, un gând ca al aceluia care a ajuns primul pe vârful Anapurna sau al lui Amstrong când a ajuns pe Lună și a zis: ”Un pas mic, un pas mare pentru omenire”.
Nevenindu-mi în minte nimic substanțial, am renunțat și la asemenea gest și la asemenea aserțiuni și, împreună cu ceilalați colegi, am făcut, cuminte, drumul spre incinta aeroportului ca orice pasager, lăsând altora posibilitatea de a pronunța ceva memorabil.
- Parcă am fi la Otopeni, a zis Iura
- Mi-am uitat periuța de dinți acasă, a zis Anca.
- Și aici ninge, a zis Iuliana.
- Am avut ”mal de mer”, a zis Victor.
- Doamne, nu-i da omului decât ce poate duce, am zis și eu ceva, ca să nu rămân mai prejos de ceilalți.
- Americă, ferește-te că te halesc, a adăugat Victor.
Până să ajungem în clădirea aeroportului a trecut destul timp, parcurgând tot felul de terminale, dintre care unele nu se parcurgeau cu piciorul, ci cu o bandă trasportoare, după care, fiecare trecând prin operațiunile plicticoase ale vamei, cel mai important fiind verificarea mutrelor noastre de pe pașapoarte cu cele originale, dar mai ales a vizei de intrare în Statele Unite.
A făcut senzatie aparatul improvizat pentru soneriile de scenă. A fost un moment de panică, fiind convinși că au găsit o bombă cu explozie intârziată. Știam că așa o să se întâmple. Anticipasem, dar credeam că o să găsim vameși inteligenți, care vor pricepe că e o sculă inofensivă, dar n-am găsit comprehensiunea necesară, iar soneriile noastre, la care am lucrat cu atâta migală și abnegație, au fost confiscate.

După ce ne-am recuperat bagajele de pe imensa bandă transportoare și ne-am regrupat, ne-am dat seama că uitasem că cineva, totuși, ar trebui să ne aștepte. Stam stingheri sub cupola aeroportului și amuțisem. Dacă nu ne așteaptă nimeni? Ce vom face? Care va fi soarta noastră? Dacă d-l Szekereș a uitat? Sau s-a

răzgândit? Dacă cumva a telefonat sau a avut intenția să telefoneze și nu ne-a găsit acasă? Dacă în drumul lui de la Toronto la New York i s-a întâmplat un accident și, domne ferește, nu mai e?

Întrebări peste întrebări. Şi toate fără răspunsuri. Adică cum poate lăsa 2500 de dolari ca noi să luăm bilete de avion, pentru un prezumtiv turneu, și el să nu vină să ne întâmpine? Sau măcar să trimită pe cineva să ne preia, ne întrebam unul pe altul, surescitați. Deodată însă, s-a auzit un glas puternic, care striga din rărunchi, punând capăt chinuitoarelor noastre întrebări:

- Iura, Anca, Candid, Victor, Iuliana…

Într-o o hărmălaie generală, el striga cinci nume, iar noi urlam toți cinci unul singur: Caaaroooool!

- Nu credeam că veți veni, ne-a spus el, în timp ce ne îmbrățișa.
- Fii liniștit, că nici noi nu speram să te întâlnim, i-a răspuns Iura.

Când am ieșit din aeroport, ne-am dat seama că afară ningea.

Sekereș ne-a condus în îmensa parcare a aeroportului, la un microbuz Ford, murdar de sus și până jos de noroi, care ne-a făcut o impresie… nasoală e puțin spus!... la care era atașată o mică remorcă.

- Ce ai în remorca asta, l-am întrebat.
- Canapeaua cu ajutorul căreia veți juca piesa. Am venit cu ea de la Toronto
- Ai luat-o din casă? Ai lăsat familia fără canapea?
- Am închiriat-o. Mi-ați spus că nu puteţi juca piesa fără canapea?

Așa era, dar nu știu de ce am râs cu poftă de chestia asta. Spre deosebire de exterior, înăuntru, microbuzul arăta însă elegant: În mijloc trona o masă cum nu mai văzusem în nici o altă mașină, iar în jurul ei erau două fotolii și o canapea pe care ne-am așezat zgribuțiți. Dar, într-un fel, fericiți. Am început să ne dezbrăcăm pentu că, după câteva minute, în drum spre centrul orașului, în mașină se făcuse tare cald. Ca și în inimile noastre.

- Mergem la un restaurant românesc, **Casa Română**, în Quenns, ca să vă comunic programul, ne-a spus eliptic d-l Szekereș.

Şi deodată, după exuberanța revederii, s-a instalat o tăcere plină de neliniște. Microbuzul Ford, mânca distanța care ne despărțea de megaorașul spre care ne îndreptam și nu se auzea decât zgomotul motorului. În schimb, subconștientul nostrum duduia de nerăbdare. Dar, mai ales, de curiozitate. Nu ne mai impresionau reclamele mari, imense, care străjuiau autostrada și mai apoi acopereau fațadele enormelor clădiri, care la noi încă nu s-au construit… Priveam cum afară fulgi mari de zăpadă cădeau pe largul

parbriz al microbuzului, îndepărtați rapid de ștergătoare. Gândurile noastre o luaseră razna cu viteza fulgerului, la surprizele care e posibil să ne aștepte în această aventură, în care ne aruncasem orbește, fără să avem o minimă plasă de siguranță, ci doar promisiuni verbale, ale unui om pe care îl cunoscusem de curând și despre care nu aveam nici un fel de referințe, decât că a fost organizator de spectacole la Teatrul C. Tănase și că a fost soțul colegei noastre Ortansa, o actriță de ansamblu de la acelaș teatru.
- Mergem spre **Queens,** al cincilea cartier ca mărime al New York-ulu, care se află în vestul insulei Long Island – născut prin 1683, sub formă de comitat al coroanei britanice, și integrat ulterior în New York.
- Și acum unde se află Quenns ăsta? a întrebat Yila.
- Tot acolo. Are o suprafață de 461,7 km² și o populație de 2.229.379 loc., cu o densitate de 7.880,4 loc/km². Numele lui a fost dat în cinstea reginei "Queen Catherine of Braganza" (1638–1705), soția regelui Carol al II-lea al Angliei, iar acum este locuit de mulți români…
- Bravo, domnule, ești mare, nu te știam așa de informat! i-a spus Anca.
- N-am făcut decât să citesc de pe un **site** de pe calculator, i-a răspuns Carol, modest și, după aproximativ o oră de mers, după ce părăsise autostrada și intrase pe niște străzi înguste și întortocheate, pe care se găseau case mărunte, la parterul cărora se aflau zeci de mici magazine, cu un aspect ce îmi amintea de piața Matache din București, a oprit microbuzul în fața unui clădiri pe care se lăfăia o firmă, pe care scria: **Casa Romană.**

Aproape abulici, după 12 ore de zbor, storși de emoții, de vagi aprehensiuni, de temeri nelămurite, am intrat în incinta unui restaurant împodobit cu ornamente românești: steaguri, fețe de mese cu binecunoscutele motive florale, iar, pe pereți, ștergare cu același aspect. Deasemenea, scaunele și mesele…Mai lipseau portretele iubiților conducători, care or fi fost, dar acum, sigur, fuseseră scoase… Și clienții.

- Doamne, or sosit, or vinit românașii noștrii iubiți, văleu, văleu ce plăcere… Pohtiți, pohtiți, simți-ți-vă ca la muma dumneavoastră, acasă… Ioaneee, Văsile, dați în foc țuica si veniți cu plăcintilii, că or fi tare osteniți… Așa, puneți-vă fundu pi scaune… Mario, adu fa perinile alea noi-nouțe, să-și puie fundul pi iele… Așa, maică, așezați-vă, dar credeam că veți fi mai mulți… Di la ci iechipă sânteți?
- De la echipa de zgomote, a replicat excedat Iura.
- A, bateți la dobe. Toți? Și doamnele? Sau ele joacă după tobe… Că avem și noi fetele noastre, care joacă-n draci… Bini-bini, înțeleg, vin acu cu plăcintili, că ăștia de la bucătărie văd că nu vor să-și miște fundul… Măi, momârlanilor, aduceți odată cafelili...
- Problema stă cam așa, și-a început discursul d-l Szekereș, după ce noi ne-am dus pe rând la toaletă, după ce am sorbit primele înghițituri din păhărele

cu țuică fiartă și din ceștile de cafea, care semănau cu cele de la Athene Palace. Programasem trei spectacole aici la New-York...
- Mișto, nu e rău, ești mare, ești monumental, am reacționat noi în cor…
- Numai că acum, în New-York, sunt 6 trupe românești. Una de folk, de la Țăndărei, alta de dansuri din Sighetul Marmației, plus corul Madrigal, plus o orchestră de tinere femei din Lugoj, așa că noi, d-voastră, nu mai avem loc. Sau putem avea, dar n-o să avem martori. Așa că vă propun următoarele: După seria de trei spectacole de aici, care nu se mai țin, avem programat un spectacol la Boston unde veți juca sigur… Sunt șase zile până atunci. Vă propun să stăm aici șase zile. Să vizitați orașul în care sunt multe de văzut. Dacă nu vă plac muzeele, sunt destule cârciumi și să știți că aici wiski-ul nu se dă pe cartelă…Va fi ca un mic concediu. La București v-am întrebat dacă aveți cumva prieteni buni în New-York. Vă mai amintiți? Mi-ați spus că aveți fiecare. Eu pot să vă duc să vă cazez la un hotel din afara orașului, dar ar fi mai bine dacă aveți cunoștințe în oraș, să dormiți astea 5, 6 nopți pe la ele, ca să-mi faceți și mie o economie… Văd că mă înregistrezi, dar nu știu cu ce scop...*(intr-adevăr, pusesem în funcțiune reportofonul).*

Nu-mi dau seama de ce propunerea lui a fost primită cu entuziasm de toată lumea, în afară de mine. Nu mă așteptam, nu prevăzusem așa ceva. Știam că voi sta o zi și voi pleca. La București, totuși, telefonasem cunoștințelor mele: Jerry Bolea, Sorin Cruceru și chiar fiului unei vecine, Remy R, cu care eram în corespondență - plecat și el din țară cam de multișor - să-i anunț că voi fi o zi la N.Y., dar, cum nu mi-au răspuns niciunul la telefon, îmi luasem gândul de ai întâlni. Eram făcut K.O.

Stam năuc și mă uitam cu invidie la Anca, la Iuliana care dădeau zeci de telefoane la tot felul de prieteni, de cunoștințe și o dezamăgire surdă creștea în mine. Oare de ce nu luasem cu mine numerele de telefon ale celor trei persoane pomenite mai înainte? Sau măcar pe al Lidiei Ionescu, asistenta mea din primii ani de institut, și ea plecată din țară cu mulți ani în urmă, soția lu Vlaicu Ionescu, cel cu Nostradamus, la care a stat Rucăreanu când a fost în S. U. A? De ce, de ce?. Există o vorbă pe care o repeata des maică-mea: întrebă-mă să te întreb!
Iuliana telefona unui prieten din copilărie, de pe telefonul ei, pe care, din țară, și-l aranjase ca să poată vorbi și în America. Anca la o prietenă din adolescență, a lui Iura, o cântăreață de muzică folk, folosind telefonul lui Carol. Numai Yila nu telefona la nimeni.
- Ar trebui să dau mii de telefoane la conaționalii mei, ne-a răspuns el.
- Sună-i doar pe câțiva, l-a îndemnat Carol.
- Imposibil. Sunt în Africa.
- Atunci sună-i doar pe cei care s-au dat jos din copaci, i-a spus Iura.
Dar, ca un făcut, la toate numerele de telefon la care sunau, în disperare, nu

www.cimec.ro

răspundea nimeni. Deodată însă, mi s-a făcut, cum se spune, lumină-n cap: Mi-am adus aminte că aveam cu mine o agendă de telefoane…Agenda de care Sara obiectase să n-o iau… Dacă cumva am acolo numărul Lidiei Ionescu*? Dacă nu cumva visez că am luat agenda…
Am început să scotocesc prin toate buzunarele și până la urmă am găsit-o, și am început să o răsfoiesc frenetic. Erau acolo notate zeci de telefoane ale prietenilor din străinătate și, bineînțeles, și al Lidiei Ionescu. A durat mult și numai cu ajutorul lui Carol am putut să-mi dau seama că nu era numărul din București, ci din…N. Y. Atât eram de bulversat de tot ce se întâmpla.
Practic, rapid, Carol a format numărul și, fenomenal, cineva a răspuns.
- Da, înțeleg, a răspuns, Carol, după ce a ascultat un timp ce i se spunea de la celălalt capăt al firului… Condoleante, a mai zis, după care a închis.
- Ați înțeles, că a murit. Era fiica ei. A murit și tatăl ei. Ești fantastic, ce baftă poți să ai, mi-a mai spus Carol, bătându-mă pe umăr. Ia vezi dacă nu mai ai cumva și alte numere de telefon...de morți.
Am căutat și, ciudat, am găsit un număr de telefon al ficei verișoarei lui Sara, Finca, chiar din N.Y, d-na Anda Andrei.
- Ești sigur că trăiește m-a întrebat Carol în timp ce forma numărul de telefon al d-nei Andrei la care însă nu răspundea nimeni.
Bărbat civilizat și mai ales inteligent chestia că nu răspundea nimeni nu l-a impresionat prea mult și n-a uitat să lase un mesaj din partea noastră.
Ca și Anca. Ca și Iuliana. Toți trei eram în în impas. Numai Victor stătea calm, zâmbind impasibil. El nu avea nici o cunoștință în orașul ăsta mare. Nici un congolez. Nici de sămânță. Ne uitam la el și-l compătimeam.
În timp ce eu și Anca telefonasem în draci, smulgându-ne nervoși telefonul mobil al lui Carol Szekereș, Iura, visător, zâmbea.
- Nu mai zâmbi la lume că aici nu te cunoaște nimeni, l-a certat Anca, la un moment dat, când se uita la un cuplu de la o masă, ocupată între timp.
- De unde știi, de unde sare iepurele? a răspuns Iura, fericit că are lângă el o femeie tânără, căreia îi mângâia șoldurile.

Într-adevăr, peste câteva minute, cei doi, ea și el, au venit la masa noastră și i-au cerut lui Iura un autograf.
- Sunteți din New-York? i-a întrebat Iura, în timp le desena pe pagina unui carnețel un iepuraș, mascota sub care își semna mai toate autografele.
- Suntem din Pașcani și am venit cu același avion, dar acolo, în avion, în aeroport n-am avut curaj că vă cerem un autograf…
Au venit și alții salariați ai restaurantului să le dea autografe, iar noi, ceilalți, stăteam ca pe ace. Cel mai supărat era Yila. A încercat să dea și el câte un autograph, dar, mai întâi, l-au întrebat cu ce se ocupă?
- Sunt cel mai mare actor de culoare de România, le-a răspuns el, puțin bosumflat de neîncrederea cu care era privit.

www.cimec.ro

- Și eu sunt cea mai bună bucătăreasă de pe strada asta, i-a răspuns o femeie voinică, care purta în față un șorț de bucătărie și în mână un linguroi.
Dar timpul trecea extrem de rapid și nimeni din cei chemați la telefon nu sunau. Nici pe Iuliana, nici pe Anca și Iura. Nici la mine. Am format numerele de telefon până când, obosiți, ne-am resemnat și am renunțat fiecare la a mai suna …Paștele și grijania lor de… Pe unde or umbla?
- E o oră dificilă. Voi îi sunați acasă și ei sunt la serviciu. Trebuie să aveți răbdare că vă vor răspunde…Lăsați mesaje și ne vor suna. Fiți siguri de asta. Aici suntem în America și oamenii, deși sunt români, au devenit alții. S-au americanizat! Nu știți ce înseamnă asta, dar o să descoperiți pe parcurs.
Şi cum stam noi așa, deziluzionați, deodată micuțul telefon mobil a sunat. Excitați, toți am sărit în picioare. Cine să fie, cine să fie? Pe cine să caute ?
- Da, a răspuns Szekereș. Vorbiți românește… Sunteți d-l Minovici? Și ați fost căutat? … Nu eu vă caut, ci o încântătoare doamnă de lângă mine …
Era pentru Iuliana un moștenitor al familiei Minovici, ăla cu vila de la Şosea, prieten din copilărie cu ea… Na, că am făcut o poezea, cu o rimă de belea, care va veni peste o oră să o ia, de acolo unde Iuliana se găsea.
- După ce vine d-l Minovici, vă propun să vă arăt orașul din mașină făcând un tur prin ce are el mai la stradă de arătat. Între timp continuați să telefonați. Pe Victor îl iau să stea cu mine la niște prieteni aici în Queenns.
- Păi afară ninge-n draci.
- Și ce dacă? Să lăsăm natura să ningă. Nu ne împotrivim ei, a replicat Carol.

D-l Minovici, cunoștința newyorcheză a Iulianei, (prieten din copilărie), a telefonat că întârzie, așa că am pornit toată trupa, (toți cinci și cu Szekereș șase), cu microbuzul șapte, prin marele oraș. Asta după ce ne-am despărțit de toți angajații localului, care, în cap cu bucătarul șef, ne-a urat mult succes, dar care, mai înainte, ne întrebaseră, în cor, dacă, cumva, la București mai cântă Gică Petrescu?
- Mai cântă, le-am răspuns noi. Gică e nemuritor.
Din când în când microbuzul se oprea și Szekerș ne explica unde suntem. Dar cum nu putea staționa prea mult, pentru că era claxonat în mod înfiorător, era nevoit să pornească mai departe. Am trecut pe lângă: Rockfeler Center, făcând un mic popas, întrebându-mă în gând cum ar fi arătat coloana infinită a lui Brâncuși, implantată aici. La Madison Squar am făcut alt mic popas (mai văzusem), la muzeul Gugenhaim (îl mai văzusem), n-am oprit, mare lucru nu se putea vedea… Până când am ajuns la ruinele, sau ce mai rămăsese din cei doi Gemeni, în urma atacului banditesc din 11 Septembrie 2001, unde am stat mai mult…

Acum era un loc de pelerinaj, ca un muzeu în aer liber, cu tot felul de panouri lămuritoare și, mai ales, cu lista celor morți. Totul luminat ”agiorno” de reflectoare puternice…

www.cimec.ro

Stăteam privind înmărmuriți. Americanii au un cult al morților. Peste tot se găsesc memoriale ale luptelor, și a altor calamități celebre…Lumina reflectoarelor, combinată cu fulgii mari de nea, care cădeau din abundență, dădeau locului un aer straniu, dacă nu chiar lugubru…
Și timpul, spre deosebire de alte dăți, când adăsta, acum, se pare că nu mai are răbdare, pentru că trecea uluitor de repede, iar noi stăteam agățați de un apel telepfonic. Se făcuse ora 21 şi telefonul nu suna și pace.
- New York City, cum de fapt se numește orașul, pentru a-l deosebi de zonele din jur, unele purtând același nume, este împărțit în cinci zone, ne informa iarăși Carol: The Bronx, Brooklyn, Manhattan, Queenns și insula Staten Island. Sunt 19,2 milioane de rezidenți, pe o arie de 830 km², în New York găsindu-se cea mai mare densitate de locuitori din Statele Unite.
-- Știm, am urlat toți, nu te mai obosi…
- Eu acuma aflu, ne-a răspuns Szekereș.
De-abia atunci ne-am dat seama că, ce ne spusese, citise iar din laptopul său personal, care stătea deschis pe bordul mașinii.
- Vă mai spun ceva, așa ca să treacă timpul: Regiunea era locuită de cca. 6.000 nativi americani lenapi, în momentul descoperirii sale, în 1524, de către Giovanni de Verrazzano, un explorator italian, în seviciul coroanei franceze, care a denumit-o „Nouvelle Angoulême“... Instalarea europeană a început odată cu fondarea unei așezări olandeze în 1614, ce se ocupa cu comerțul de blănuri, denumită „Noul Amsterdam“, situată cam pe aici, adică în Mannnhattan. Alt olandez, Peter Minuit, a cumpărat insula în 1626, oferind în schimb 60 de monede olandeze de aur. Legenda spune că Minuit ar fi cumpărat zona cu mărgele din sticlă, valorând 24 $... În 1664, orașul a fost cucerit de către englezi și redenumit New York, după ducele englez de York și Albany. La sfârșitul celui de-al Doilea război Anglo-Olandez, Olanda a căpătat controlul asupra insulei Run, iar Anglia a obținut New York-ul. Până în anul 1700, populația lenapilor a scăzut la 200…
- Gata, ne-ai uscat, ne-ai plictisit! am strigat toți.
- Nu vreți să vă culturalizați? Atunci renunț, ne-a spus d-l Szekereș, închizând Laptopul. Dar s-a făcut ora 22 și n-ați primit nici un telefon. Înseamnă că o să mergeți cu mine undeva, în New-Jersy, la un motel și o să mă decavați plătind trei camere...
Dar a fost intrerupt de propriul său telefon şi a început următoarea discuţie:
- Yes, da, vorbiți românește. Bănuiesc ce căutați, și noi vă căutăm... Da, noi v-am sunat... Pe mine mă cheamă Carol Szekereș... Îmi face plăcere să vă cunosc…Azi au sosit de la București maestrul Iurie Darie și soția sa Anca Pandrea, d-na Iuliana Marciuc, vedeta televiziunii române, d-l Candid Stoica de la Teatrul de Comedie…
- Spune-ne odată cu cine vorbești! ne-am răstit la el, eu și Anca.

- Aţi făcut bine că aţi telefonat... Mi-am închipuit că sunteţi la serviciu. Le-am şi spus că veţi telefona cînd veţi ajunge acasă şi aşa s-a întâmplat…
N-am mai rezistat. Am vrut să-i smulg telefonul de la ureche, dar Anca a fost mai rapidă decât mine.
- Alo da!... Tu eşti Flora, prietena din copilărie a lui Iura?... Eu sunt Anca, iubita lui. Nu sunteţi Flora?... Sunteţi Anda Andrei şi-l căutaţi pe Candid?... Băi, ce noroc are ăsta!… Vi-l dau imediat... Bă-i, ce băftos eşti. Cum dracu de te-a găsit pe tine, iar pe mine şi pe Iura nu ne găseşte nimeni?
Am vorbit cu Anda. Nu era de loc mirată. Primeşte săptămânal prieteni din Bucureşti. Intuieşte ce vreau. V-a araja pentru mine o cameră la hotel Paramount, unde de fapt pot dormii 4 persoane. Asta imediat. De unde sunt, să merg cu un taxi acolo. Ea în cinci minute va aranja totul. Şi a închis.

I-am reprodus lui Carol conversaţia, care imediat a căutat pe laptop adresa hotelului şi, formidabil, a găsit-o, (ce ţară!) şi am pornit să ne strecurăm prin ninsoarea, care continua cu perseverenţă, spre hotel Paramont. A fost uşor de găsit pe o stradă lăturalnică, în zona Brodway. Ajunşi la hotel, am avut impresia că am mai fost pe acolo, în urmă cu zece ani. Am întrebat cine vrea să vină să doarmă cu mine, deşi intuiam că Victor ar fi cea mai previzibilă opţiune…
- Ştiu că ai prefera să vină cu tine Iuliana, dar ea va dormi astă seară cu d-l Minovici, aşa că puneţi pofta-n cui, mi-a strigat Anca, în timp ce coboram din maşină, urmat de Victor
- **E târziu, e frig, seniori şi afară ninge!** am asezonat o replică, pe care o folosea în cazuri dificile, regretatul Laurenţiu Fulga.
Bineînţeles că ne-a însoţit Carol şi toţi trei ne-am prezentat la recepţia hotelului. Aici totul fusese deja aranjat. Anda Andrei telefonase şi ne reţinuse o cameră cu două paturi. (ce ţară!) După ce ni s-a înmânat cheia camerei nr.13, mi-am notat numărul de la mobilul lui Carol şi ne-am despărţit… Nu înainte de a mă întreba îngrijorat:
- Oare cine va plăti camera voastră?
- În cel mai rău caz d-ta, i-am răspuns.
- Aş prefera să nu se-ntâmple aşa, mi-a replicat, îndreptându-se spre microbuz. Iar eu cu Victor, spre camera ce ni se rezervase de fiica d-nei

Felicia Mohr, ajunsă pe plaiurile americane - cu peste 30 de ani în urmă - împreună cu soțul ei, arhitectul Andrei.
Am urcat un etaj sau două, n-am reținut, târând geamantanele. Apoi am întrat într-o cameră obişnuită, în care însă tronau două paturi mari, cum nu mai văzusem la nici un alt hotel… Era, în ultimă instanță, mai tot ce-mi doream, după aproximativ 24 de ore de când m-am despărțit de Sara…Un ”calvar” pe care mi l-am visat. (*restul pe a doua zi*).

A doua zi. (*insemnări făcute în cursul zilei.)* Aseară, era ora 24, după ce ne-am despărțit de ceilalți, fără să știm unde vor dormi.
Eram de aproximativ 20 ore pe pământ american și în țară, în România, s-ar putea, dacă calculez bine, să fie 6 dimineața. La ora asta, în mod sigur, Sara mai doarme… Iar aici ninge...al dracului

Revin însă la instalarea în hotel. Ne-am dezbrăcat, am dat drumul la televizor, am vrut să deschidem ferestrele ca să aerisim, dar n-am reuşit, de… inculți. După care am intrat în baie, pe rând. După ce Victor s-a bălăcit , a îmbrăcat o pijama albă, care contrasta cu tenul lui ”închis”, apoi s-a vârât în patul dublu şi a adormit instantaneu. Eu, în schimb, având experiența atâtor ani de turneu, am rămas în aşteptare, întrebându-mă, îngrozit, ce o să fac dacă Victor va sforăi? (În turneie, în țară, prima grijă pe care o aveam, când intram într-o cameră de hotel, însoțit de un coleg, era să ne întrebăm reciproc: Sforăi? Am avut experiențe fericite cu Rucăreanu, cu E. Racoți și alte nefericite cu Titi Chesa sau Mitică Savu, de care îmi aminesc cu groază... Constat că, deşi sunt la N.Y., târăsc după mine o biografie și un sac de amintiri.
Dar Victor n-a sforăit. Frânt de oboseală cum eram, după ce am mai notat câte ceva în caiet, am mai întârziat uitându-mă la un documentar de pe un canal tv. (unul din cele câteva sute) în care un copil secera cu mitralieră un grup de școlari, nedându-mi seama dacă era o fantezie sau o știre de ultimă oră, am închis televizorul, și…am adormit buştean. Sau blană, cum îi plăcea tatălui meu să zică... Fiu de țăran dintr-un cătun, de pe lângă Bolintinul din Vale, reuşise, venind pe jos la București, să termine o şcoală de meserii, ajungând, în scurt timp, ”constructor de binale”... Aşa scria pe cartea de vizită, pe care și-o făcuse prin anii ’41, și de care era tare mândru.

Dimineața, m-am trezit buimac. Cred că am dormit doar câteva ore... Am avut şi un vis. De fapt un coşmar. Se făcea că, nu doar o seară și o

noapte ninsese, ci zece zile la rând. Ca atare, orașul fusese pur și simplu acoperit de zăpadă Era așa numita ”zăpadă totală”. Ajungea până la jumătatea zgârâie norilor. Ca să iasă din case, din blocuri, oamenii, new-yorchezii, săpaseră tuneluri. Se mergea pe munți de zăpadă. De circulația vehiculelor nici nu mai putea fi vorba. Desupra survolau avioane și elicoptere care aruncau o pulbere argintie, care, căzând pe munții de zăpadă, îi transforma în sloiuri de gheață. Aeroporturile erau închise, șoselele deveniseră impracticabile. De turneu nici că se mai putea vorbi…Rămăsesem captivi la mii de kilometri distanță de România. La etajele superioare al hotelului Paramount, unde locuiam, o comisie numeroasă, formată ad-hoc, ne examina actele și decreta că, având în vedere situația creiată, ne era interzisă întoarcerea în țară și că vom rămâne prizonieri pentru totdeauna aici. La auzul unei asemenea vești, am izbucnit în plâns și m-am trezit din…coșmar.

Lac de sudoare, în cap având parcă gelatină, în loc de creier, am stat mai multe clipe pe marginea patului, să mă desmeticesc. În cameră era o căldură de cuptor. După care am deschis televizorul, unde se derulau, încontinuu, imagini incredibile: Reportaje de pe străzile orașului, oameni cu fețe radioase, care exclamau, cu un aer fericit:

- To snow, to snow!

Am aruncat pijamaua de pe mine, am intrat în baie și, în timp ce mă bărbieream, urmăream prin ușa deschisă a băii, imaginile de pe televizor, cu ninsoarea care cădea în cantități masive și mă înfioram, gândindu-mă că s-ar putea ca visul meu să se adeverească. Am făcut un duș rece, ca să mă trezesc deabinelea, realizând că mă aflam, de aproape 20 de ore, pe un nou continent, la distanță de mii de kilometri de Sara, de România. Apoi am băut un pahar cu ness, făcut la repezeală, din provizia adusă, totuși, de acasă, întrebându-mă, în gând: Ce mă făceam, dacă nu luam cu mine cutia cu ness?

În concluzie, sau pe scurt, lăsându-l pe Victor, partenerul meu de cameră și de teatru, să mai doarmă, am vrut să plec, să ies în stradă. Tocmai atunci însă a sunat telefonul. Contrariat... Oare cine putea să mă sune pe mine aici la New-York?!... Să fie Sara? Imposibil. Nu avea cum să afle, atât de repede, unde sunt și în ce hotel m-am cazat. Sau mai știi? Femeile află rapid mai totul… Am ridicat receptorul. Era Carol, care ne comunica că o să ne întâlnim cu toții, după amiază, la restaurantul românesc din Qeens. Înainte să închidă, a ținut să ne avertizeze să ne cumpărăm cartele, dacă vrem să telefonăm în țară. În nici un caz să nu folosim telefonul din cameră, pentru că taxează foarte scump.

- Ce-ți pasă? i-am spus.

- Îmi pasă! mi-a răspuns el. Dacă doamna care v-a rezervat camera, nu plătește voi fi nevoit să plătesc eu. Şi-a închis.

www.cimec.ro

Am închis şi eu. Şi telefonul şi uşa camerei, după care, coborând, de data asta cu un lift micuţ, am ajuns în holul hotelului (destul de lugubru). La ora aia părea pustiu. Am ieşit în stradă, împingînd uşa masivă şi beneficiind de urarea unui portar galonat:

- God morning sir!

Ştiu din cărţi, dar, mai ales, din cealaltă călătorie din 1991, cu Teatrul de Comedie, ce important personaj e portarul unui hotel. El este cerberul cu o mie de ochi, care ştie absolut tot şi te evaluiază exact ceea ce eşti, nu ceea ce vrei să pari. Cu alte cuvinte te dezbracă. De aceia m-am postat în faţa lui şi, zâmbind, i-am spus:

- My name iz Candid Stoica, I am on Romania.

- Roman? I like Hagi, mi-a spus el, zâmbind cu toată dantura şi strângându-mi strașnic mâna. După care a adăugat un cuvânt românesc: maine!

- Yes. What is maine?

- Maine, is tomorrow. Maine is first word, lern în Romania, mi-a spus, îmbinând cuvinte englezești cu cele românești.

Dar m-a părăsit repede, pentru a prelua geamantanele unui grup de doamne cu aspect mongoloid care tocmai intrau.

Am ieșit în stradă, gândindu-mă că o să aflu eu, până la urmă, cei cu maine ăsta, care, sigur, este, de fapt, mâine.

După primii pași, făcuţi până la colțul străzii, mi-am dat seama că eram foarte aproape de Brodway... Deşi încă mai ningea, mi-am dat seama de asta, datorită intuiției mele proverbiale. Intuiţia asta nu mă părăsește decât rareori. Vine după mine…. Unde mă duc eu intuiția asta vine și ea…Însă, deocamdată, ceea ce vedeam mă uluia: Ca și la televizor, într-o agitație și o veselie de nedescris, oamenii, newyorkezii, sau new-yorkoni, turiștii și alte persoane neindentificabile, se aruncau în zăpadă și se fotografiau, fericiți că…a nins. Şi că ninge în continuare.

La un moment dat, luat de entuziasmul general, am vrut să mă arunc și eu în zăpadă, ca ceilalți, dar m-am stăpânit, realizând că mie, ninsoarea, nu îmi va produce aceiași bucurie… ci doar amintiri neplăcute…despre iernile din țară. Ce diferență de mentalitate. Mă uitam îngrozit la mormanele de zăpadă, de aproape o jumătate de metru înălțime…

Mergând, tot privind în sus la fulgii mari, care cădeau alene, m-am ciocnit de o doamnă. Mai curând, am dat peste ea... Drept urmare, am formulat câteva scuze, folosind, pe lângă uzualele de acum I m sory și câteva cuvinte românești...

Îi căzuseră din mână, în urma impactului, câteva pachete, pe care mă străduiam să i le repun în brațe. Dar ele, cum i le așezam în brațe, cum cădeau iar, până când, la sfârșit, am reușit să i le pun iar în brațe, după multe aplecări și ridicări. La sfârși cerându-mi scuze am privit-o cu atenție, și am

www.cimec.ro

avut impresia certă că o mai văzusem, că o cunoşteam de undeva…
În faţa mea se afla o doamnă mai în vârstă decât mine, (care nu sunt încă în vârstă, ci între două vârste), de o frumuseţe stranie, care nu pierise şi care zâmbea indescriptibil. Incidentul nu o enervase... În România, incidentul ar fi fost urmat de o ploaie de reproşuri, gen: De ce nu te uiţi şi dai peste mine, boule?… Doamna se uita la mine ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Eu însă eram extrem de agitat, continuând să-mi cer scuze. Nu ştiu cum s-a întâmplat, dar palmele noastre s-au întâlnit, iar eu am avut impresia certă că ea mi le-a reţinut pentru câteva clipe, zâmbind. Atunci am fost convins că mai văzusem zâmbetul respectiv…
- Sunteţi român? am auzit-o întrebându-mă, într-o şoaptă abia perceptibilă.
-Din totdeauna, i-am răspuns, uzând o sintagmă de pe plaiurile basarabene.
- Chiar român? a mai şoptit ea, pentru că…aici a făcut o pauză mare…şi deşi, prin natura meseriei sunt obişnuit cu pauzele unui partener, n-am avut răbdare şi am reluat:
- Pentru că…?
- Şi eu sunt româncă, a zis ea, uşor jenată. Dar asta a fost de mult… de tot…nu mai ştiu când…nu mai ştiu unde…acum nu mai ştiu ce sunt…cred că sunt…o stea care s-a stins…
În clipa aia, ori cât de neverosimil ar părea, mi-am dat seama pe cine am avut norocul să întâlnesc…Şi, în mintea mea s-a produs un declic - mi-am amintit, fără tăgadă, de spectacolele în care am văzut-o, dar mai ales de spectacolul în care am jucat amândoi…Atunci am spus rapid:
- Sunteţi ”steaua fără nume”, sunteţi Mona.. Vă cunosc…Am jucat împreună, am fost într-un turneu cu ”Steaua fără nume”, în locul lui Corado Negreanu. Eu am jucat Udrea, în timp ce d-voastră eraţi Mona… O inegalabilă şi misterioasă Mona. Mai jucau alături de d-voastră Mihăilescu-Brăila, Papaiani, Marga Anghelescu… Sunteţi…
Dar n-am mai putut vorbi, pentru că limba mea, atât de slobodă de obicei, acum parcă se încleştase…
- D-le, pronunţaţi nume pe care ar trebui să le cunosc, mi-a spus ea, vizibil speriată. Cine sunteţi?

I-am spus cine sunt, de unde vin şi că am admirat-o, cu ani în urmă, în atâtea spectacole şi filme.
- Cred că s-ar putea să faceţi o confuzie. Eu sunt aici… în acest oraş de mult timp… şi nu-mi mai amintesc nimic din ce a fost înainte…Ştiu că am o soră departe, într-o ţară…din care am venit… din care se ajunge foarte greu…cum îmi spune sora mea…eu nu-mi amintesc cum am ajuns aici…şi acum aş vrea să plec… trebuie să plec…
- Vă rog nu plecaţi. Eu sunt aici într-un turneu, cu o piesă de teatru, în care mai joacă şi Iurie Darie, care ar fi fericit să vă revadă… De mine nu vă

www.cimec.ro

amintiți, sunt sigur, dar de el, de Iurie Darie nu se poate, este exclus să nu vă amintiți… Ieri de abia am sosit aici…Şi, deodată, am şansa de a întâlni aici, pe stradă, pe una dintre cele mai interesante actrițe din România, plecată de foarte mult timp din țară…

Şi am tăcut. Aş fi vrut să-i spun că știu povestea vieții ei, sau măcar varianta care circula în România prin teatre, că plecase cu fiica ei, aici în SUA, ca să se întâlnească cu fostul ei soț, poetul Jaleş, care plecase mai demult din țară și care o ademenise ca să-i aducă fiica. Dar a fost un truc, a fost mințită. Fostul soț se încurcase cu fiica altei actrițe emigrante, Luiza Derderian-Marcoci. Mințită, deziluzionată n-a mai avut putere să se întoarcă în țară… și trăia aici în New-York, fiind…femeie de serviciu la un hotel!
Dar vorbele nu îmi mai ieşeau din gură ca înainte când erau un şuvoi de neoprit, iar ea stătea în fața mea și mă asculta zâmbind și nu dădea semne că m-ar înțelege…de aceia i-am propus să ne întâlnim mâine la aceiași oră 11 aici la hotel Paramount, sau chiar în locul acesta. unde ne-am întâlnit acum, cu d-l Darie și cu ceilalți colegi de ai mei…vă convine ora 11?
- D-le, de numele pomenite de d-voasră parcă îmi amintesc ca prin ceață. D-ta susții că eu am fost actriță și că am jucat pe scenă în România…Nu cred că așa ceva ar fi posibil…cred că în capul d-tale e o confuzie…eu sunt o persoană acum destul de în vârstă și nu-mi amintesc defel ce susții d-ta… eu sunt o femeie tare în vârstă……
- De ce vorbiți așa? Sunteți încă o persoană tânără, doar sunteți născută ca și mine prin 1935…Eu nu mă consider bătrân, dovadă că am pornit, fără ezitare, într-un turneu de 2 săptămâni, printr-o țară în care ne-am de neamul meu n-a pus piciorul…

Nu mă mai puteam opri, parcă luasem foc…

- De unde cunoașteți anul în care m-am născut, m-a întrerupt ea……
- Dintr-o carte… un dicționar de filme…
- Scrie acolo despre mine? Tare mă mir…Ce mai scrie?
- Că ați jucat în multe filme, că sunteți o actriță de o frumusețe stranie, cu un joc înteriorizat, elegant, modern, plin de senzualitate, am improvizat eu o frază stereotipă, din ce îmi aminteam că scrie în dicționarul respectiv*
- Am jucat în mai multe filme? m-a întrebat ea și, deodată, am văzut cum fața ei se transformă, se zbârcşte și lacrimi abundente încep să-i curgă pe obraji… Ascultându-vă, a continuat, pot să vă dau crezare, dar asta, d-le, cred că a fost tare demult, poate într-o altă viață…După care s-a oprit brusc și, ferindu-și ochii, cu o batistă, pe care nu-mi dau seama cum ajunsese în mâinile ei, a continuat: Deși mi-a făcut plăcere întâlnirea cu d-ta, dragul meu domn, acum dă-mi voie să mă retrag, pentru că mă așteaptă o serie de treburi de la care nu pot lipsi. Și vă rog să nu cumva să mă urmăriți.
A făcut o reverență, s-a întors și a plecat, aproape fugind, cu pași mărunți.

www.cimec.ro

Pironit locului, am urmărit-o cu privirea până a dat colțul după o clădire de la capătul scurt al străzii pe care ne aflam. După care, desmeticinu-mă, am alergat acolo, dar n-am mai văzut-o. Mai mult ca sigur, intrase într-unul din blocurile din apropiere. Dar în care? Ori cât sunt de perspicace nu mi-am putut da seama.

- Dacă nu te miști, ajungi omu de zăpadă! m-a trezit Victor la realitate... Stătusem în ninsoare minute întregi, aproape în transă, gândindu-mă la întâlnirea stranie pe care am avut-o, neobservând că pe umeri și pe cap mi se așezase destulă zăpadă.

Victor se sculase și declara că-i era foame, deși mânca de zor un sanviș.

- De unde ai luat sanvișul? l-am întrebat.

- De la tine din geamantan. A mai rămas unul. Superi cumva?

- Cum să mă supăr de așa ceva? Dar ce te făceai dacă Sara nu-mi punea în ultimul moment două tartine, iar vameșii mi le confiscau?

- Făceam răbdări prăjite. Acum vreau să mâncăm la restaurant. Eu canibal dimineața, devreme…

- Vrei să spui carnivor?

- Adică mâncător de carne…Ce mai huța, puța…

Greu cu limba română, pe care el o învață în mers, cu ce aude în dreapta și-n stânga. Învață papagalicește anumite expresii și le emite cu nonșalanță. Am vrut să-i explic că folosește cuvintele anapoda…

- Ce are a face sula cu primăria? m-a întrebat el.

Mi-am zis că nu sunt cel mai indicat să dau lecții de limba română unui profesor de limba franceză, la facultatea de construcții din București, și am pornit să căutăm un local, unde partenerul meu de cameră, congolez să-și astâmpere foamea ”canibalică”... Pur și simplu înotam prin zăpadă - care cădea în continuare. În unele locuri se așezase de aproape o jumătate de metru. Cu ea, se luptau vitejește echipe întregi de oameni, utilați cu lopeți de diferite mărimi, încercând să elibereze trotuarele, formând la rigole mici munți de zăpadă proaspătă. În schimb, pe carosabil, mașini puternice, elevatoare, absorbeau munții de zăpadă, încărcându-i în camioane uriașe…

Părea că toată energia umană a orașului se luptă cu urgia iernii.

Dar ce porcărie, ce ghinion. Să ajungi în America și să înceapă să ningă ca-n România. Unde s-a mai pomenit așa ceva?…

N-am mers mult și am intrat în primul local intâlnit. Era unul din acele localuri văzute în mai toate filmele americane, pe vitrina căruia scria mare: Grill 7.50 și era desenat un grătar cu fripturi pe el. La ora aia localul era gol. După ce am alungat sentimentul de tristețe, pentru că îmi zărisem în geamul ușii de la intrare silueta mea, care mă arăta ca un emigrant sărac.

www.cimec.ro

După ce ne-am dezbrăcat, i-am spus tare micuțului chelner, care încerca să ne ajute să ne facem comozi, scuturând cu o măturică zăpada de pe noi:

- I like steak, pork, gril, understen...

Iar el, după ce a holbat ochii la noi, a zis all right, cu un glas piţigăiat, care m-a făcut să râd... Cred că era coreian... Dar nu s-a mişcat din loc. Mai mult, ne-a poftit pe noi să ne aşezăm la o masă. Convins că n-a priceput ce i-am spus, l-am întrebat imitându-i glasul subțirel.: Iz okey? l

- Iz okekey, mi-a răspuns el şi s-a deplasat spre bucătărie, râzând.

- Râde la tine, ciob de farfurie spartă, mi-a spus Victor, cu un surâs superior, de profesor la Facultatea de construcții...

Am uitat să precizez că Victor, deşi e profesor universitar, când e obosit, de multe ori, vorbeşte o rămânească originală, fără respectarea acordurilor gramaticale recomandate de Academie.

Aşteptând friptura, i-am povestit lui Victor întâlnirea pe care am avut-o.

- A fost gagica ta?

- N-a fost gagica mea. Era una din marile actrițe ale noastre: Dana Comnea.

- Nu cunosc, nu auzit. Va sta cu noi? Vrei culci cu ea? Câți ani are?

- Ca și mine…

- Atunci nu face. Strici la orz pe rațe, mi-a replicat.

- Numai la gagici îți e gândul, l-am certat eu.

- Ce să fac, dacă la mine este dependență de sex, mi-a răspuns, neputându-mi da seama dacă vorbeşte serios. Nici altă dată nu realizam dacă este inteligent sau are un instinct puternic de supraviețuire, pentru că ignoranţa, spun filozofii, este de trei feluri: când nu ştii nimic, când ştii numai prostii şi când ştii ce nu trebuie. Aici însă încep să observ că Victor dovedeşte că are, spre deosebire de mine, un coeficient de inteligență ridicat…

- După ce plecat tu, telefonat Carol. Iuliana răpită fost de Minoviciu, Anca și Iura pus capul pe pernă la prietenă, cantatrice de muzicologie folk.

A venit friptura. Două bucăți mari-mari de carne, alături de un morman de cartofi prăjiți, cum n-am mâncat niciodată într-un restaurant în România. Bineînţeles, le-am devorat… Nu mi-am dat seama că sunt aşa de hămesit.

- Iz Ok-ey? ne-a întrebat, la final, micuțul coreian, cu glasul lui piţigăiat, în timp ce strângea farfuriile și tacâmurile.

-Îz Ok-ey, i-am răspuns eu în acelaşi mod, stârnindu-i râsul.

- Plătește fundația la fitecare? m-a întrebat Victor.

- Nu, Victor, plătește fiecare din banii lui personali.

- Şi dacă nu este bani personali la fitecare?

- Dacă nu sunt bani personali, fite-cine-ul respectiv lasă pașaportul.

- Atunci plătește eu masa. Are Yila peşte.

A plătit 16 dolari, scoțând din buzunar un portofel burdușit cu bancnote de o

sută, lăsând, ca un nabab, bacșiș, un dolar, pentru care micuțul coreian i-a mulțumit cu mii de temenele.
Ajungând afară, cu imaginea chelnerului corean în minte, mi-a revenit în memorie o întâmplare pe care o credeam uitată…
Era prin 1952, în vremea așa numitului război rece, care mi-a marcat adolescența. Celălalt război – real - dintre cele două Corei, era în floare. Toată mașinăria propagandistică a marelui frate de la răsărit, prin KGB-ului său, din care făcea parte toată publicistica românească, înfiera pe agresorul american…Scânteia, Scânteia Tineretului, România Liberă, Munca, erau pline cu versuri ale poeților români, care stigmatizau agresorul, capitalismul american și proslăveau lupta neînfricatului popor coreian de dincolo de paralela 45, iar eu - viitorul actor, care-şi făcea ucenicia pe scenele unor cămine culturale din capitală - recitam cu patos: „Sunt eu, Wu-Wing al tău cel mic, mi-e foame și mi-e frig… Dar crește un cânt din mii de țări, o mici orfani pribegi, durerea voastră a stârnit mânia lumii întregi”…. O, memorie, de ce mă urmărești, de ce oare nu pot să scap de tine?
Revenind…Și am mers, am mers, prin New-York fără să vedem, practic, mai nimic, decât ninsoare și iar ninsoare. Şi oameni care se extaziau în fața zăpezii, pe de o parte, iar alții care cărau, cărau, măturau, măturau, vrând cu tot dinadinsul s-o înlăture. Numai că ea nu se lăsa învinsă. Oare cine va câștiga? mă întrebam, bănuind răspunsul. Nu știu cât am mers, nu mai știu pe unde am luat-o și, deodată, ne-am trezit în fața unei minuni răsărită în fața noastră, fără să ne anunțe, prin ninsoarea deasă, care nu mai contenea, celebra Trinity. Amândoi am rămas trăsniți de atâta măreție. Nu sunt sigur că și Victor a fost tot atât de impresionat ca și mine. El mesteca o gumă și era ocupat să privească, zâmbind frenetic, la femeile de pe stradă, care, nu-l băgau în seamă de loc, probabil fiind sătule de negrii americani get beget…
Ne-am întors înapoi, sau mai bine zis ne-am închipuit că facem cale întoarsă spre hotel, când, deodată, fără vreun avertisment prealabil, timpul și-a schimbat înfățișarea, stârnindu-se, ca din senin un fel de furtună. Fulgii de zăpadă înghețați ne loveau peste față, făcându-ne să nu mai vedem nimic din ce e în jur. Nici oameni, nici clădiri, ci doar ninsoare și iar ninsoare.
În fața acestei vitregii a timpului, ne-am așezat unul în fața altuia, făcând un fel de binom, încercând să ne apărăm unul pe altul, lăsând vântul să ne învăluie și zăpada să ne troienească, gândindu-ne că viforniţa va înceta, nu v-a dura o veșnicie, iar noi nu ne von transforma în stane de…ghiață!
Întradevăr, după câtva timp mica vijelie s-a mai potolit, iar noi, dezmeticindu-ne, cu mișcări încete, ca niște roboți, am încercat să căpătăm orientarea. Scuturându-ne unul pe altul de zăpada care se așezase pe noi, agitând picioarele, bătând caldarâmul, ne-am dreluat drumul spre hotel Paramount. După un timp însă, ne-am dat seama că nu recunoșteam mai

www.cimec.ro

nimic din ce era în jur. Totul părea necunoscut. Deși teoretic ne dădeam seama că nu puteam fi departe de hotel, pe mine m-a cuprins teama.
- E nasol, i-am spus lui Yila. E posibil să nu mai găsim hotelul și o să fim găsiți aici înghețați între blocuri.
- Nasol nu, mi-a răspuns el și a început să se sbată, să facă niște mișcări dezordonate, să ridice mâinile în semn de implorare spre cer, să bată cu picioarele în stratul de zăpadă care se formase deja peste asfaltul trotuarului.
- Ce faci? l-am întrebat speriat că ar putea avea un acces de nebunie
- Dau afară spirtul negru…Alung **spirtul** rău.
- Poate vrei să alungi **spiritul** rău. Spirtul e alcool
- Este la tine sigur de asta? m-a întrebat el cam năucit.

- Așa am învățat la școală, i-am răspuns. E una din certitudinile mele.
- Calarse, a zis el
- Adică ce înseamnă? l-am întrebat nedumerit
- Adică buche, în franceză. Calarse e în spaniolă.
- Dar în congoleză cum se spune taci?
- Doar ssst, înțelegi?

Înțelegeam. Care om, care romă, când îi spui ssst. nu înțelege că trebuie să tacă din gură? Deja mă obișnuisem cu ciudățeniile de limbaj ale amicului Yila, care înțelegea ce vroia el din limba română. Și, deodată, a început să se caute frenetic prin toate buzunarele pe care le avea: la pantaloni, la haina de dedesupt, la geaca de deasupra... Nu s-a oprit decât atunci când a găsit într-unul din buzunare un obiect mic, negricios, pe care mi l-a arătat triumfător, strigând: evrika!
- Ce-i aia, l-am întrebat? Un totem?
- Mii de sfinți! Busola! Eu nu pierd niciodată busola. Eu găsesc drumul invers cu busola. La mine este mereu la buzunar, busola.

Am răsuflat ușurat. Aveam naivitate să cred că dacă obiectul din mâna lui era o busolă, atunci eram salvați. Vom găsi drumul. Busola doar a ajutat atâția călători faimoși, atâția exploratori înverșunați. Columb a avut sigur busolă, la fel și Admusen. Busola lui Yila era un exemplar vechi. O relicvă istorică. Mi-a spus că e o amintire de familie. Aparținuse stră, străbunicului său, care o avea - sau o șterpelise - de la unul care se numea Sir Monton

Stanley, unul din primii exploratoro, din zona Congo, trimis al regelui Leopold al II-lea al Belgiei, care dorea să transforme Congo într-o colonie.

Acuma, busola, ne v-a ajuta în mod sigur și pe noi. Așa că mi-am spus toate speranțele în ea.

Ea însă a rămas impasibilă la speranța noastră. Acul busolei ori unde ne învârteam noi nu ne arăta unde ar putea fi hotelul, ci doar Nordul.

- Dacă știi că hotelul e în nord, atunci mergem la sigur.
- Asta e că nu sunt sigur că hotelul e în Nord
- A funcționat vreodată? l-am întrebat, pentru că acul busolei părea înțepenit
- Nu știu. Acum probez la ea, mi-a răspuns Yila.

Până la urmă nu noi am găsit hotelul. Ne-a găsit pe noi Carol Sekereș. Ne-a căutat la hotel, nu ne-a găsit, Mike, majordomul, i-a spus că probabil, am plecat să mâncăm, și, închipuindu-și că suntem prin apropiere, a pornit în căutarea noastră. Cum zice românul? Prost să fi, prieteni să ai!

În timp ce-l urmam pe Carol, Yila a ţinut să-mi spună:

- Familia mea făcut comerț cu cauciuce, înființat atunci.
- Cauciuce spunea doar Ceaușescu. Pentru că era analfabet.
- Deci cauciuce e corect.
- Cauciuce nu e corect. Faci pe prostul? De ce?
- Să enervez la tine!

Până la urmă, ghidați de Carol, am ajuns la Hotel, unde am fost întâmpinați de majordom cu cuvintele:

- How nice, to see you again.
- How nice to see again, am repetat eu. I am actor. I am actor a big Theatre. Do like theatre? I am Candid. Do you like my name? Is a nice name, good bye, see you, a recitat, aducându-mi aminte de primele lecții din ”Engleza fără profesor” a lui Dan Duțescu…

O operațiune ratată. Un episod greu de înțeles. După masă, aflându-ne încă în hotel - așa cum ne-a povățuit Carol - am cumpărat cartele telefonice și am încercat, eu să vorbesc cu Sara, Victor cu soţia lui, în două cabine separate. După o jumătate de oră de încercări ratate, am ieşit din ele, întrebându-ne: Ai reușit?

- Deloc. Blocat, mi-a răspuns el furios. Capitaliști împuțiți și tâmpiți!

Trebuia să execuăm foarte multe apăsări de butoane, la niște indicații rostite rapid în engleză, într-un timp foarte scurt și cum nu eram obișnuiți cu asemenea ”manevre”, cu toate străduințele, nu reușeam să prindem tonul pentru România, ulterior pentru București. Am greșit de multe ori comenzile și, până când am învățat succesiunea mutărilor, cartela s-a descărcat…

Doi români la NY nu reușesc să folosească niște amărâte de cartele telefonice sofisticate. Să-i numesc analfabeți?

L-am rugat pe Majordom. Nici el n-a reuşit. L-am rugat pe recepţioner, care a reuşit, dar a greşit numerele şi a nimerit la alte adrese . Până la urmă am amânat operaţiunea. Era clar că cineva se opune.

15. 03. O zi în New-York. Am aşteptat-o, a doua zi, pe Dana Comnea la locul unde o întâlisem. Iura, Anca, Victor, Iuliana, Szekereş, convocaţi de urgenţă, m-au aşteptat în holul hotelului, întreţinându-se cu majordomul, care se pare are o problemă.

Am aşteptat-o emoţionat peste o oră, dar n-a venit… La un moment dat, m-am gândit că ar fi bine să o mai aştept o jumătate de oră…Colegii însă au râs de mine, aşa că am mai aşteptat-o o oră… Iura încă nu aflase până acum, că Dana Comnea, cu care filmase, cu ani în urmă, în ”Alarmă în Munţi”, plecase din ţară în urmă cu 20 de ani. Nu credea că ea nu-şi mai aminteşte că a fost actriţă. Nu i se părea posibil. Credea că mai degrabă eu fac ori o confuzie, ori că dacă persoana respectivă e într-adevăr Dana Comnea s-a ferit de mine, de frica vechii securităţii, ale cărei ramificaţii încă se mai găsesc în lume. Asta şi pentru faptul că eu am o figură suspectă…

Cel mai sigur, dacă nu-şi aminteşte, are boala aia care se numeşte, Eisberg!

- Goldzeimer, l-a contrazis Yila

- Eisberg, Alzheimer tot un drac. Să ne întâlnim cu unul din ei, a zis Yila.

- Cu Alzheimer ne întâlnim. vrem nu vrem, vine, fără ştirea noastră, a zis Carol, care mai totdeauna avea replică la obiect.

Între timp, intrând la barul hotelului am aflat ”noutăţile zilei”: Iura şi Anca nu mai pot sta la prietena lor, din diverse motive. Iuliana nu mai poate coabita cu d-l Minovici, moştenitorul familiei cu acelaşi nume, care n-o dusese la el acasă, pentru că se certase cu nevastă-sa şi o ”cazase” în biroul, unde lucra. Cum fiecare îşi adusese bagajele Carol le-a propus să locuiască la Institutul Român, unde sunt posibilităţi de cazare.

Am plecat, toată trupa, pe jos, printre munţii de zăpadă, spre Centrul Cultural Român, care îşi avea sediul prin apropiere (200 East 38th street) unde am ajuns după o oră de mers, transpiraţi, uzi, obosiţi, însă fericiţi că tot acest lung drum l-am făcut, nu oriunde, nu la Tirchileştii din Vale, ci la New-York, cel mai mare oraş din lume, după cum scriu ghidurile de călătorie şi mai toate cărţile de geografie... Na, că am făcut iar o poezie.

Vizita şi întâlnirea cu directoarea, d-na Vişan (fostă realizatoare TV) plină de invăţăminte, dându-mi prilejul de a face succinte şi acide caracterizări…

După recomandările de rigoare, Carol i-a propus să jucăm ”Canapeaua” într-una din zilele următoare, chiar acolo, la Centrul Cultural, propunere care a declanşat, din partea d-nei Vişan, un discurs virulent. Vorbind fluent în limba română, cu un uşor accent dat de slangul american al limbii engleze, despre superficialitatea anumitor persoane, români, care trăiesc în SUA, care îşi închipuie că Centrul Cultural, condus de ea, poate sta, în orice zi, şi la

www.cimec.ro

orice oră, la dispoziția lor, că toate aceste persoane, care cred că Centrul Cultural Român ar trebui să fie servitorul lor, satisfăcându-le dorințele. Dar trebuie, odată pentru totdeauna, atât de românii din țară cât și cei stabiliți în SUA, temporar sau definitiv, să înțeleagă că Centrul Cultural nu este un hotel, sau niște ciorapi pe care îi schimbi după o scurtă folosire, ci o instituție care promovează cultura românească, care are un program făcut o lună înainte și care nu suferă schimbări și fluctuații ocazionale, la discreția unor întâmplători turiști, apăruți peste noapte la N.Y…

- Mă imprimați? Știți că nu puteți face asta fără acordul meu?... Vi-l dau, dar am rugămintea să transcrieți integral, fără croșete, intervenția mea…

D-na Vișan reprezită o apariție ciudată, ca să nu scriu stranie. Spun d-nă, poate comițând o inexactitate. Nu știu dacă a fost măritată, dar îmi închipui că nu mai e domnișoară, la vârsta pe care o are. La prima vedere ar părea o olandeză, dacă n-aș ști că are părinți autohtoni neaoși. E subțirică și bălae, păr ondulat, obținut prin punere pe bigudiuri, ochi albaștri tulburători. Privind-o atent, realizezi ușor că femeia asta are un farmec deosebit și atâta inteligență încât nu mai știe ce să facă cu ea…

Dar nici cu Sekereș nu îmi e rușine. I-a dat o replică inteligentă, plină de demnitate, care a obținut toată admirația mea:

- Stimată și distinsă doamnă Vișan, dacă nu știți, aflați acum, eu sunt un organizator de spectacole și aduc pe banii mei personali, fără a primi nici un dolar de la statul român, trupe de teatru din România, pentru a fi vizionate de comunitățile românești din SUA. V-am oferit gratis, pentru spectatorii d-voastră din N. Y. un spectacol de mare calitate artistică - nu o simplă șușanea - jucat de o trupă de elită a teatrului românesc, în frunte cu maestrul Iurie Darie, pentru care oricare om de bună credință ar face orice ca să-l programeze…Dar dacă din motive birocratice, de minimă importanță, d-voastră îl refuzați, pierderea nu este, cu siguranță, a mea, și nici a excelentei echipe de actori cu care am venit de bună voie, neobligați de nimeni...

Toate cuvintele și frazele astea, care altui personaj i-ar fi dat posibilitatea unor gesturi emfatice și unor ridicări de tonuri accentuate, au fost rostite calm, cu o privire aproape absentă în spatele ochelarilor…

Am redat întocmai cele două cuvântări, două înfruntări, aici pe malurile Hudsonului, printre clădirile uriașe ale sgârâie norilor, între doi români, la mii de km departe de țară, nu pentru a demasca sau pentru a lăuda, ci doar pentru a imortaliza două atitudini antagoniste, elegante, lângă care m-am aflat ca un fel de martor mut.

Problema cazării, la Centrul Cultural, s-a rezolvat prin Iuliana, fără discursuri, ci doar cu zâmbete de circumstanță… Am filmat dormitorul și l-am filmat pe Iura stând întins într-un pat…

www.cimec.ro

După care am început să ne ciondănim, unde să mergem şi ce să vizităm. Până la urmă, de la ICR am pornit să vizităm Muzeul figurilor de ceară, care, ni s-a spus, e în apropiere.

Discuțiile se fac unde sunt mai mult de doi actori. Dacă cei doi sunt, întâmplător, de acord, al treilea are o altă idee, contrazicându-i. Iuliana ar vrut să mergem la statuia Libertății, Yila la muzeul Sexului. (se pare că există). Până la urmă, a învins dorința lui Iura şi a lui Anca:

- Nu se poate să fii la New-York şi să nu vizitezi muzeul figurilor de ceară…Asta ar fi ca şi cum n-ai avea curajul să pătrunzi o femeie după ce i-a desfăcut picioarele, a filozofat, Anca Pandrea

Am ajuns, tot printre munții de zăpadă, după aproape o oră de mers…Asta apropos că e foarte aproape

- Eu nu intru înăuntru. Aştept afară, ne-a spus Yila, desvelindu-şi dantura spălată în fiecare dimineață cu Colgate. Frică la mine să nu mă oprească.
- În ce calitate ar putea să te oprească?
- De exponat. Şi Iura la fel.
- Auzi Anca ce zice Yila. Ce fac dacă mă oprește să mă facă de ceară…
- Rămâi! Îți fac statuia după care or să-ți dea drumul.

A stat afară, in timp noi am aşteptat la o coadă, ca să pătrundem înăuntru. Ne-am perindat prin fața statuilor unor personalități istorice, artistice, mondene, celebrități de ultimă oră etc. Cel mai impresionant cadru a fost scena impușcării președintelui Lincon, de către actorul Booth. O scenă ce nu putea să nu ne atragă privirea a fost cea a "Frumoasei din pădurea adormită", realizată în 1765, fiind cea mai veche figurină de ceară a muzeului. Un mecanism de ceas, electric, ascuns sub corsajul rochiei, produce respiraţia Frumoasei adormite.

Există o "Galerie a astronauţilor", în care, pe lângă portretele lui Ptolemeu, Copernic, Galilei, Newton şi Einstein, suntem introduşi în lumea fascinantă şi plină de mistere a Universului. Ni se atrage atenția, prin panori explicative, că unele din celebrităţile în viaţă au fost modelate chiar în atelierul muzeului, iar altele la ele acasă. Printre personalităţile expuse se numără şi scriitoarea de romane poliţiste Agatha Christie, îmbrăcată cu haine din garderoba personală. Statuia în ceară a Lizei Minnelli a fost realizată în urma unei vizite pe care aceasta a făcut-o la hotelul în care locuim eu cu

Victor şi are o pereche de gene false donate de actriță. Membrii formaţiei Beatles sunt modelaţi stând în picioare, în jurul unei pianine. Humphrey Bogart este prezentat într-o secvenţă din filmul “Casablanca”. Copia în ceară a Sofiei Loren pare a fi în apartamentul ei, iar a Ellei Fitzgerald, în cabina ei. Mai pot fi întâlniţi celebrii jucătorii de tenis Bjorn Borg şi John McEnroe, bineînțeles tot în ceară. Copia în ceară a lui Larry Hagman, celebrul J.R. cunoscut nouă românilor din serialul ”Dallas”, are pe cap o pălărie autentică, donată de actor. Alături se află o bucată de gazon autentic de la Southfork Ranch din Dallas. Există și o sală a tenebrelor, a execuțiilor sângeroase, din care însă lipsește execuția lui Ceaușescu. Împreună cu Iuliana am încercat să le explicăm îndrumătorilor muzeului, care însă ne-au arătat un caiet, un fel de condică de reclamații, unde să ne scriem impresiile: Am și făcut-o, eu și Iuliana scriind: Murder of Ceaușescu absence! To be out of stock!
- Sunteți siguri, că ce ați scris nu e o porcărie? ne-a întrebat Anca, care nu cunoște și nici nu pronunță vreun cuvânt în altă limbă decât în limba română
Dar ar trebui să scriu un capitol despre istoria a acestui muzeu și a celei care îi poartă numele: Marie Tussaud. (De fapt, se numea Grosholtz şi era născută la Strasbourg în 1872).*
Dezamăgire: nici un român, nici Palade, Eliade, Nadia, nici Ilie Năstase nici Nic. și Elena Ceaușescu
La ieşire l-am găsit pe Victor stând de vorbă cu un celebru actor de culoare.
- Fiți atenți, vorbesc cu individul ăsta de când ați plecat şi nu vrea să-mi răspundă de loc. Face pe mutulache.
- Păi dacă e de ceară, cum să-ți răspundă? la lămurit Iura.
- Formidabil, nu mi-am dat seama. Ce minune. Am crezut că e viu!
Am râs toți, înconjurând statuia de ceară a lul Wesley Snipes care părea viu!
- Hagi e de ceară? ne-a mai întrebat Yila, care e pasionat de fotbal.
- Din păcate, doar Pele.
- Atunci e un muzeu de beleaua mă-si! Uitați-vă ce scrie pe firmă Wax muzeu! E scris cu dublu V dar tot vax înseamnă.
Dar ce ai să zici dacă vax cu dublu W înseamnă ceară?
– Am să înghit în sec, a răspuns Victor.
La ieşire, deşi totul părea o muncă sisifică, mi s-a părut, a fi un kitch…
La ieşire toată ”delegația”, a intrat într-o braserie din apropiere. Fiecare a comandat câte ceva. Yila și cu mine, bere. Iuliana, o ciocolată fierbinte. La N. Y. e la modă. Mai toată lumea bea ciocolată fierbinte. Iura şi Anca au vrut cafele. Am fost serviți foarte rapid. La cafele li s-a adus și fursecuri…
Ne simțeam, nu bine, ci foarte bine. Cine mai era ca noi. Eram, cum s-ar zice, în centrul Universului, într-o braserie elegantă, din cel mai important oraș al lumii, cum scriu toate pliantele de turism, fără nici o grijă... Grija spectacolul rămăsese undeva departe… Iuliana, super excitată, vorbea

www.cimec.ro

necontenit și încontinuu, la telefon, când cu d-l Minovici pe care-l chema să vină neapărat, când cu iubitul ei de la București, Enache… Noi, ceilalți, povesteam, râdeam, eram veseli și bine dispuși...
Când, deodată, Iura a deschis gura și așa a rămas cu ea, deschisă, mult timp. În primul moment am crezut că s-ar putea să aibă un atac de apoplexie.
- Iura, te rog, închide gura! a strigat Anca.
- O închid, dar o să vrei s-o deschid, i-a răspuns Iura.
- Dar ce s-a întâmplat?
- Mi s-a rupt un dinte…
- Un dinte? Al tău? Când?
- Cum când? Acum.
- De unde?
- Cum de unde? Din gură!
- Din gură, din gură, dar de unde din gură? a strigat Anca.
– Nu știu. Cred că din față. Uite o bucată.
Într-adevăr, între degete toți am văzut o fărâmă dintr-un dinte
– Deschide gura.
– Nu vreau…
- De ce nu vrei?
- Pentru că o să vă uitați în gura mea…
- Deschide gura, Iura, să ne uităm în ea…
A deschis-o și pe rând ne-am uitat în gura lui.
- Ai scrâșnit din dinți, cum faci, câteodată, noaptea, și s-a rupt.
- N-am scrâșnit. Am mușcat din fursecul ăsta și, deodată, am auzit trosc.
- Ești sigur că ai auzit trosc?
- Foarte sigur. Chiar mă gândeam ce s-a întâmplat de am auzit trosc.
- Înseamnă că fursecul ți-a rupt dintele. Din cauza lui ai auzit trosc. Fir-ar-ar ei ai dracului cu fursecurile lor cu tot. Ce o să facem acum? Cum o să joci cu un dinte rupt? Marele actor Iurie Darie cu un dinte rupt…
- Poate nu se vede, a zis Yila.
- Cum să nu se vadă? I-a zâmbește! Zâmbește, dragă, când îți spun!
(Iura a zâmbit). Aoleu, e oribil, e îngrozitor… Ce dracu ne facem?
- Ce ne facem? a intervenit Iuliana, între alte două telefoane. O să mergem la un dentist și o să vedem acolo ce e de făcut, că doar nu suntem în pustiu Dar în timpul ăsta, de la mesele vecine s-au ridicat două persoane, doi bărbați, care au venit la noi și, după ce s-au recomandat, au așezat pe masă cărțile lor de vizită şi au început să ne explice ceva ce nu înțelegeam. La un moment dat, cei doi au început chiar să se certe între ei destul de violent. În discuție au intervenit și chelnerii, precum și alți clienți. Până la urmă am înțeles că cei doi erau doi avocați, care vroiau, fiecare, să preia cazul, în eventualitatea unui proces. Pentru că, susțineau ei, este cazul ca Iura să dea

în judecată pe patronul braseiei care oferă clienților fursecuri tari, care, în mod sigur, i-au rupt dintele. Am avut noroc că, în vacarmul general, a apărut d-l Minovici, pe care îl chemase, la telefon, Iuliana. În câteva secunde, acesta a potolit toată tevatura. Adică, d-l Minovici i-a întrebat, scurt, ceva, și cei doi avocați n-au mai zis absolut nimic ducându-se cuminți la mesele lor. La rândul nostru, ceilalți, am rămas cu gurile căscate.
- Cum de s-au potolit atât de repede? l-am întrebat.
- Cu o simplă întrebare, ne-a precizat d-l Minovici.
- Ce întrebare?! aproape că am strigat toți ceilalți.
- L-a întrebat dacă eu, avocatul d-lui Darie, am dreptul de a prelua exclusuv cazul respectiv?
- Dar tu ești avocat? l-a întrebat Yila.
- Nu, dar n-am voie să întreb? a răspuns senin dl Minovici.
- Numai un evreu putea să pună o întrebare ca asta! a exclamat Iura.
- Nu sunt evreu, sunt inteligent! A precizat dl. Minovici. De fapt, sunt aromân. Mai bine zis urmașul lor...
În final, d-l Minovici, i-a promis lui Iura că îl va duce la un dentist, evreu român, plecat de mult timp din România şi care e căsătorit cu o româncă, care îi va repara dintele.
- Ori unde întorci, dai nas în nas de un român, a comentat Yila.
Cu ocazia asta am aflat mai multe despre d-l Minovici: Are la N.Y o carieră bine stabilită, ocupându-se de comerțul cu diamante. Vrea să recupereze vila, muzeu Minovici, care a aparținut unchiului său, Nicolae, vilă despre care știe că este într-o stare de degradare accentuată, deși s-au primit fonduri europene pentru a fi refăcută. A angajat, prin telefon, mai mulți avocați, pe care i-a schimbat de mai multe ori, deoarece, s-au dovedit nepricepuți sau necinstiți. Unii au avut nerușinarea să-i propună ca, în cazul că i se va retroceda vila muzeu, să o vândă și suma obținută să fie împărțită în două. Ne-a povestit cum, pe zi ce trece, avocații lui se lovesc de funcționari necinstiți, de legi alambicate și mai ales de ura unor oameni impotriva celor din străiniătate, care vor să-și recupereze averile, proprietățile. Este în curs de a înființa o fundație, la care și-au dat asentimentul să facă parte mulți oameni importanți și în care ne învită să intrăm și noi.
- Întru dacă dai la mine un diamant, i-a răspuns Yila.
La urmă, uitându-se în ochii Iulianei și cu o mână pe unul din picioarele ei, urmașul familiei Minovici ne-a povestit istoria familiei sale *
- Ce chestie formidabilă! a exclamat Iura. Am venit în America, la N.Y., ca să ascultăm o poveste din România, despre familia Minovici.
Ce personaj acest domn, ultimul vlăstar al unei familii puternice. La prima vedere pare un ins șters, gri, dar, în timp ce vorbește, descopăr la el calitățile care i-au permis să supraviețuiască: o inteligență ascuțită, un realism al

www.cimec.ro

judecăților de valoare și, în același timp, o dulceață a glasului și a privirilor apreciate vizibil de Iuliana. Ne-a vorbit foarte mult si noi l-am ascultat cu plăcere despre viața americanului obișnuit, despre unele problemele acute ale Americii de azi și, de multe ori, am rămas surprinși de precizia caracterizărilor lui: ”La București mai nimeni nu știe despre timp, despre durată. Se trăiește între ploi și ninsori, între anotimpuri, între nașteri și morți. Aici, ceasul a întrat sub pielea oamenilor. Aici nimeni nu întârzie. Timpul la București nu se măsoară, aici se trăiesc intens clipele, secundele. Numai aici o să puteți vedea lume grăbită, bând cafea fierbinte pe stradă și alergând după un autobuz. Aici toată lumea e cu ochii pe ceas”…
Aici, dl Minovici se înșală, fiindcă, de la un timp, și la București poți vedea scene de genul acesta. Mai cu seamă în trafic, în mașini: conduc, vorbesc la telefon, își beau cafeaua, având alături o parteneră care, nu rare ori, se ocupă de prohabul lui…în timpul mersului.
De scris am scris, dar recitind, constat cu groază că am înegrit zeci de pagini și o să-mi trebuiască foarte multe caiete, dacă după o singură zi de turneu eu am consumat aproape un caiet.
O să fie obligat să scriu mult mai succint. Dar oare o să pot?
15. 03. Altă zi la NY: necazurile unor familii româno-americane.
Ziua a început cu vizita majordomului hotelului, venit ca să vorbească cu noi…”He have an problems”… Într-adevăr, are o problemă…Știe câteva cuvinte românești și ne-a spus, ajutându-se, la cinci cuvinte englezești de unul românesc, o poveste: Timps Ceaucescu, great guvernator fost la el în românia io muncitor works of gold und cunoscut worker român Leahu… Frend, good friend (a scris numele pe o hârtie, Leahu)…
Din păsărească lui, până la urmă, am înțeles că de fapt el Mike Lord (așa îl chiamă) e majordom (portar) pasager. A fost muncitor și a venit în România, pe timpul lui Ceaușescu, cu un grup de tehnicieni americani ca să monteze o fabrica de purificat aurul. În timpul lucrului s-a împrietenit la toartă cu muncitorul Leahu, pe care ulterior l-a invitat în SUA. Leahu, după grele și chinuitoare formalități, a fost în SUA și l-a invitat la rândul său pe Mike în România, unde a și fost, generând un mare scandal, Leahu fiind acuzat că întreține relații cu ”spioni americani”. După episodul respectiv și-au scris scrisori și și-au dat telefoane anii în șir. După revoluția din Decembrie 89, Leahu i-a scris că va moșteni câteva proprietăți, printre care și un atelier de reparații auto, dar are nevoie de un avocat bun și n-are bani. Dacă îl ajută să vândă o parte din ele o să se recompenseze. Mike are un cumnat avocat pe care l-a trimis în România să-l ajute pe Leahu să-și recupereze proprietățile, dar cumnatul avocat, după ce a făcut mai multe drumuri în România, dezamăgit și furios, n-a mai vrut să se ocupe de Leahu și de procesele sale, pentru că a constatat că în România e haos și ori unde s-

www.cimec.ro

a dus a trebuit să dea…un bacşiş gras, substanțial, altfel nimeni nu stătea de vorbă cu el. Problema nu a fost că n-a dat. Cumnatul lui Mike a dat cât a putut. Dai, dar nu se ştie cui să dai şi mai ales cât. De la un timp însă prietenul lui Mike, Leahu, a dispărut. N-a mai răspuns nici la telefon, nici la scrisori. A mai auzit de la alte persoane că şi-ar fi deschis un restaurant: ”Red Snake” (Șarpele Roşu). M-a întrebat dacă am auzit de restaurant. I-am zis că da. M-a rugat să mă duc acolo. I-am promis… Problema e că Mike a rămas cu o mare datorie la cumnatul său… În final Mike m-a rugat pe mine să-l caut pe Leahu…Hodoronc tronc, să caut acul în carul cu fân şi să-i spun că l-am întâlnit pe el, pe Mike, care aşteaptă veşti şi mai cu seamă bani…

M-am lămurit ce e şi cu **maine**, care e de fapt **mâine.** Oamenii din echipa de specialişti americani, care se ocupa de instalația de purificare a aurului, pe timpul lui Ceaușescu, din care făcea parte Mike, aveau nevoie, câteodată, de un aparat sau de un utilaj sau de țevi, de cabluri, de simeringuri, care nu fuseseră prevăzute inițial, pe care le cereau.

- Mâine! li se răspundea în permanență la fiecare cerere. Într-adevăr, a doua zi sau peste câteva zile li se aducea ceea ce cereau. Celor din echipă şi lui însă le-au plăcut foarte mult cum suna cuvântul mâine, pe care el, intuind, că reprezintă o amânare, îl pronunțau agale, tărăgănându-l.

Grupul Iura, Anca, Yila, Iuliana, a plecat să viziteze statuia Libertății. Eu, care o văzusem cu ani în urmă, i-am rugat să mă scuze față de ea, pentru că aveam întâlnire cu altă doamnă, nu atât de celebră, dar vie: D-na Izabela R., soția fiului d-nei Weintraub, vecina noastră din strada Rahmaninov, din cartierul Floreasca, eroina multor însemnări din jurnalul meu, supranumită şi Harpagon cu fustă…. Î-am promis lui Mike că am să-l caut pe Leahu. De fapt, eu am cunoscut cu ani în urmă, când am fost internat înr-un spital de reumatologie, un muncitor, care lucrase la o fabrică de purificat aurul, care se numea, îmi amintesc perfect, Leahu. Notasem în jurnal multe pagini cu el. Dacă a lucrat la purificarea aurului era sigur ”friend-ul” lui Mike. Ce mică e lumea câteodată, chiar dacă la mijloc e un ocean! ar fi zis Bulă.,

I-am promis dar n-aveam idee unde şi cum aş mai … putea da de el.

[redacted]Pe Izabela cu care urma să mă întâlnesc n-o mai văzusem de 25 de ani. Deşi, în tot acest interval de timp, trăise în ”raiul capitalist”, totuşi

trecerea anilor lăsase destule urme pe fața ei. Era mamă a doi copii; un băiat cuminte și studios și o fată cam rebelă cu care, aflasem din scrisori, au avut greutăți. Cea mai celebră poznă pe care le-o făcuse, fiind aceia că-i reclamase la poliție, că o molestaseră, iar părinților li se interzisese, printr-un act oficial, să o mai ”urecheze”…Acum, tânara lor fiică era măritată și mamă, la rândul ei, a doi copii.
- Hello, may dear, good afternoon, mister Candid. How are you? mi-a spus în timp ce ne sărutam
- Good afternoon, miss Izabela. My name iz Candid. I’m fine thanks. And how are you. How nice to see you again, i-am spus eu ca să nu rămân mai prejos. Niște fraze învățate pe dinafară din Engleza fără profesor, după care am râs amândoi.
Un amănunt necesar: Îmediat ce ne-am întâlnit, fiind ora prânzului, d-na I. m-a invitat la masă. Eu însă, băiat modest, nevrând să o bag la cheltuială, i-am spus că nu-mi e foame, gândindu-mă că, până la urmă, o să iau totuși masa la ei acasă…
M-a dus să văd câteva magazine elegante, am urcat într-un zgârâie nor și am admirat o parte din panorama orașului năpădit de zăpadă, ne-am plimbat prin fața unor imense vitrine al unor mari magazine, care aveau lifturi exterioare, transparente, pline de zeci de luminițe care urcau și coborau încontinuu…
Într-un târziu, am plecat spre locuința lor. Un drum destul de lung și întortocheat, pe care l-am parcurs luând câteva autobuze și schimbând câteva linii de metrou. Plecasem din Manhatan cam pe la vremea prânzului și am ajuns când se însera în Bronx. Deși locuiau de mult timp acolo, Izabela, mare lucru nu știa despre cartierul respectiv, decât că e situat cel mai în nord și că majoritatea locuitorilor sunt negri. Locuiau la etajul cinci, într-un bloc dintr-un cvartal de cinci ”lame” a câte 20 de eteje. Din balconul lor nu se mai vedea nici o casă în jur, ci doar zăpada așezată pe o întindere mare de teren. Mă găseam, de fapt, la marginea marelui oraș. Blocurile îs construite de primărie, ei plătind o chirie modică, primăria achitând și încălzirea și aerul condiționat. Remy, soțul ei însă nu era acasă. Nu știu de ce, deodată, m-a cuprins o neliniște, o nervozitate, pe care până atunci n-o avusesem. Și nu înțelegeam de ce. Mă mișcam nervos în fotoliu...
- Vrei cumva să telefonezi Sarei, m-a întrebat Isabela?
Am sărit în sus și capul mi s-a luminat. Da, sigur că da, cum să nu?… Asta era. De asta eram agitat. De asta nu puteam să-mi pun ordine în gânduri.
Am vorbit cu Sara rapid, doar făcând numărul de telefon de acasă cu prefixul României…Doamne, unde s-au dus vremurile când pentru asemenea legătură telefonică din România spre exterior câteodată erai nevoit să aștepți ore întregi. Am găsit-o, am vorbit și m-am liniștit. N-am vorbit mult. I-am spus doar că sunt la Remy acasă și stau de vorbă cu Izabela, iar

ea m-a întrebat doar dacă sunt sănătos. După care i-am dat telefonul gazdei mele, care i-a povestit pe îndelete toată întâlnirea și tot drumul pe care îl făcusem împreună, precum și alte multe lucruri despre ea, despre Remy, despre copiii lor, timp de aproape o oră… Stranie convorbire.
După care a trebuit să-l așteptăm pe Remy, trăncănind în românește peste două ore, cu povești despre situația din țară. Informată numai de canalele Tv care ajung în SUA, avea o imagine viciată asupra situației politice din România. De exemplu: Legionarii și opoziția l-au detronat pe Petre Roman și nu-l lasă pe I. Iliescu, care a făcut revoluția din Dec. 89, să conducă ţara. Ce dacă a fost comunist? Comunismul a făcut multe lucruri bune etc...
Ce pot să spun despre asemenea opinii? Cum urma să dorm la ei o noapte, am încercat timid să-i schimb puțin orizontul și a rămas foarte mirată când i-am înfățișat adevărata situație…
- Te rog să nu-i spui nimic din toate aste lui Remy, când o să vină, pentru că o se supere și o să înceapă să țipe.

Și iar am vorbit. Mi-a spus că îi face mare plăcere să discute în românește, pentru că acolo n-are cu cine vorbi. Doar cu soțul său.

Pe la orele opt a apărut și Remy R.
- Cred că ați mâncat în oraș, i-a zis Remi soției sale, după ce ne-am îmbrățișat afectoși.
- N-a vrut deloc să mergem să mâncăm la un restaurant, i-a răspuns Izabela.
- Atunci o să mănânci un rahat, a mai spus el. Izabela nu gătește acasă, eu am mâncat deja de seară, iar frigiderul e gol.

După care am pălăvrăgit până la 12 noaptea despre mama sa, pentru care face tot felul de intervenții ca să poată să o aducă legal în SUA, despre un vecin, Mateescu, din strada Rahmaninov, care avea o droagă de mașină, pe care o repara zilnic, despre câțiva prieteni ai lui și, mai ales, despre Gică Petrescu - mai cântă? - Radu Beligan și Calboreanu dacă mai mai joacă? Mi-a povesit apoi câte ceva despre viața lor. Nu se mai înțeleg și au vrut chiar să se despartă. Izabela n-a mai avut serviciu o vreme și asta i-a dat o stare de depresie și a trebuit să meargă la Psihiatru, care costă o avere…
- Ce fericiți suntem noi în România, că nu trebuie să mergem la psihiatru!… Putem să mergem, dar sigur nu există psihiatrii oficializați ca în SUA…

O vreme le-a închiriat ei și copiilor o casă în New-Jersey. În America e criză, au avut probleme cu copiii - fiica lor fugise de acasă și se înhăitase cu un grup de negrii. Acu însă s-a măritat și nunta ei l-a costat o groază de bani… Izabelea n-a vrut să plătească costul nunți cash și acum i se oprește lui, lunar, o sumă, la care se adaugă câteva procente.
Ce credem noi că, în America viața e ușoară? Nu-i ușoară de loc. Tot timpul se ivește câte o problemă și trebuie să mergi la psihiatru… În România doctorii sunt gratis. În America asigurările medicale sunt o pacoste, o

www.cimec.ro

nenorocire. Un om sărman, dacă e bolnav grav, nu vine salvarea să-l ia, ca în România. El trebuie să recurgă la o șmecherie: să leșine în fața spitalului de urgență… Ehei, din România, aici totul pare roz, dar nu e…

Mi-a arătat o foaie contabilă de salariu, pe care erau trecute reținerile care i s-au făcut. Ca înginer într-o mică uzină, care fabrică piese pentru un avion supersonic, are un salariu de 5000 $, dar în mână nu a luat decât 2000 de $. Din cauza reținerilor ce i se fac, cea mai consistentă de peste 500 de $ fiind pentru nunta fiicei lor.

- De ce sunt obligat eu să plătesc nunta Corei? a strigat el. A plătit cineva nunta noastră în România? A plătit mama ta sau mama mea?
- Nu striga, a țipat Izabela. Mă îmbolnăvești. Trebuie să mergi la psihiatru.
- Am fost, am cheltuit o groază de bani. Pentru ce?
- Pentru că ești nervos și eu nu-ți mai suport nervii…
- Pentru asta nu gătești și acum prietenul nostru o să mănânce un rahat, a mai țipat el și a intrat iar în baie, trântind ușa după el…
- Nu știu ce să fac cu el, pentru că e nervos, mi-a mărturisit ea în șoaptă…
- În America, a zis Remi, revenind, cel mai nasol lucru e să lucrezi la o întreprindere particulară, pentru că te exploatează scoțând tot unul din tine. Cel mai bine e să lucrezi la stat. Acolo e ca și în România. Lucrezi opt ore și gata. Aș fi fericit dacă aș găsi să lucrez la stat. Acolo domnești. Nu-ți cere nimeni performanță…

A venit în America, mi-a mai spus, îndemnat de maică-sa, care i-a zis că are rude aici, dar care s-a dovedit că era o minciună. El o ducea bine în România. A vrut să-mi dea niște bani, dar l-am refuzat. A rămas surprins când i-am arătat cele cîteva sute de dolari pe care le aveam, spunând că să am grijă de ei, că ăia sunt bani care valorează ceva…

În ală ordine de idei, amândoi păreau interesați de problema danturi lor, cerându-mi informații despre prețurile pe care le practică cabinetele dentare, pe care credeau că ar fi mai bine să și le refacă venind în România.

- Sunteți nebuni, le-am răspuns eu năucit de dorința lor... Adică, să ai posibilitatea de a folosi tehnica dentară cea mai înaintată și să vrei să vii într-o țară când noile tehnici dentare sunt incipiente...
- Dar aici, orice lucrare dentare de avengură costă o avere, mi-au precizat ei.

Totuși, până la urmă, Izabela a reușit să încropească ceva de mâncare și pe la 12 noaptea, după ce mi-am luat la revedere de la el, pentru că s-a dus să culce, pentru că la cinci dimineața trebuia să plece la serviciu, am putut lua și eu masa de seară care s-a dovedit a fi de…noapte.

Remy avea a doua zi de făcut un drum destul de lung, pe care-l parcurgea cu două mașini personale: una cu care pleca de acasă și mergea până într-un anumit punct, unde avea parcată o altă mașină, tot a sa, cu care parcurgea

restul drumului până la locul de producție... Mi-a spus de ce face acest drum cu două mașini, dar am uitat. Oricum, are o viață ”ușoară”, săracul Remy…
Problemele americane de familie, seamănă cu problemele românești…
Am plecat la opt dimineața de la ei, însoțit de Izabela, care mergea la serviciu, într-un vagon de metrou plin cu persoane de culoare…neagră. Pe bancheta din fața mea sta o tânără negresă, foarte elegant îmbrăcată, machiată excesiv la ochi și la sprâncene și cu niște buze exagerat de mari, la care mă uitam intens.
- Nu te mai holba la ea, că are transplant la buze, mi-a șoptit Izabela dându-mi un ghiont, dovedind că a rămas, în apucături, tot româncă.
M-a mai întrebat ceva care m-a mirat: Dacă nu cumva ea n-ar putea cumpăra casa în care a copilărit și unde mama ei a stat ani de zile cu chirie la stat. O casă de pe b-dul Ana Ipătescu, despre care crede că în viitor poate valora bani mulți.
- Nu cred i-am spus, pentru că între timp a fost demolată și se construiește acolo, probabil un bloc cu mai multe etaje
- Bine, dar acolo era un loc mic îngust, mi-a replicat ea.
– Dar ce, locul pe care s-a ridicat Emaire State Building, era cât un teren de fotbal? i-am răspuns eu, mirat de insistența cu care românii americani își amintesc de România…
- Atunci, probabil, o să ne cumpărăm o casă în Florida, ca să avem unde să ne retragem la pensie și unde o să te invităm și pe tine.
Ne-am despărțit într-o stație de metrou, după ce mi-a dat toate instrucțiunile de cum am să ajung la hotel, iar în final, m-a întrebat:
- Ai văzut ce nervos e Remy? Aproape isteric. Nu știu ce am să fac, că nu-l mai pot suporta! Ne-am despărțit spunându-mi:: **Have a nice day” Mi-au plăcut mult a**ceste patru cuvinte și le-am învățat pe dinafară, cu intenția de le folosi și eu în varii împrejurări. Am ajuns cu bine la hotel Paramount.
Altă neînțelegere. Agitație mare. Chiar trac. Iuliana aranjase să apărem toți, în direct, într-o emisiune a canalului România Internațional. Deci, ne-am îmbrăcat cu ce aveam mai bun: bărbații cu cravată, Iura și-a pus o haină neagră, Anca s-a coafat, Yila și-a îmbrăcat o vestă cochetă.
La ora 20, strecurându-ne printre munții de zăpadă, am ajuns la Casa Romană… Eram cinci, și cu d-l Minovici, șase, care i-a dăruit Iulianei un splendid inel de care ea era tare mândră.
- Și nouă? a întrebat Yila.
- Nouă, praful de pe tobă, a zis Anca.
Ne-am dus la Casa Romană și așteptam să ne vedem mutrele pe ecranul mare al televizorului restaurantului. Dar, foarte târziu, ne-am lămurit că… nu ne vom vedea.
- De ce?! am întrebat toți foarte mirați, foarte supărați, foarte nervoși.

- Vom intra în emisie doar audio, prin telefon, ne-a explicat Iuliana. Oameni obișnuiți cu televiziunea, am căzut într-o capcană copilărească…
Ne-am enervat pe chestia asta atât de tare, încât n-am mai avut nici un chef să râdem de noi. Dar nu puteam da vina decât pe oboseală…
La ora 21 crainica de la tvr a anunțat că va intra în legătură telefonică cu Iuliana, care se găsește la New-York, cu o trupă de teatru, condusă de Iurie Darie, din care mai fac parte Anca Pandrea și Candid Stoica…
- Și marele actor Victor Yila? a sărit cu gura Victor.
- Nu înțeleg ce spui, Iuliana, a zis crainica de la Tv Internațional.
- Eu n-am zis nimic, a spus Iuliana.
- Eu am zis că pe mine m-ai uitat, nu s-a lăsat Victor.
- Cine bruiază acolo, Iuliana?
– Nu bruiază, protestează, că pe el l-ai uitat.
– Pentru Dumnezeu, pe cine am uitat, Iuliana?
- Pe mine m-ai uitat.
- Cine ești tu?
- Sunt…marele actor Victor Yila
- Și ce cauți acolo?
- Terminați. Victor Yila face și el parte din trupa noastră, a teatrului Incomod, care, de aici, va pleca într-un turneu prin câteva orașe americane și canadiene, cu un spectacol pentru comunitățile de români din aceste orașe…Urează-ne succes…
Cu intervenția Iulianei s-a încheiat și intervenția noastră.
Dar Anca s-a necăjit că n-a fost invitat să vorbească Iura.
Eu nu m-am supărat că n-am vorbit. Am felicitat-o pentru prestație pe Iuliana și am făcut haz de întâmplarea că o crainică de la Tvr Internațional nu auzise de marele actor Victor Yila, iar emisiunea TVR Internațional a fost catalagotă un ”mare eșec”.
Altă zi în NY. Trebuia să mă întâlnesc cu Anda A., în buricul orașului NY, să-i mulțumesc pentru cazarea mea și a lui Victor. Dar, ca un făcut, d-na A. era foarte ocupată. Ieri a fost la Londra. Alaltăieri la Amsterdam. Nu știam că fiica d-nei, Felicia și a d-nului Gogu Mohr din Vatra Luminoasă, ocupă un post atât de important. Câteva clipe m-am simțit destul de mândru de situația asta. O româncă ajunsă într-un post de conducere, într-un trust hotelier cu sediul central în NY, nu e de ici de colo! Azi trebuia să luăm un ”diner” împreună (așa se spune aici la masa de prânz), în restaurantul hotelului. În locul ei însă a venit soțul respectiv de la doamna, cu scuzele de rigoare în gură și, probabil, să-mi ție de urât. Domnul A. e un tip, bine făcut, înalt, brunet, școlit, vorbește românește curent, deși e român din Timișoara și e de peste 20 ani în State. (așa am observat că se spune: State, în loc de SUA), cu o eleganță în costumație bine studiată: costum Stefaneli,

cravată Lacoste, pantofi de firmă, ceas Rolex autentic (şi eu aveam la mână un Rolex, dar, în comparaţie cu al lui, al meu părea de câţva dolari)…
M-a primit cum primeşte un un mare gentilom o rudă săracă, la o masă într-o lojă în elegantul restaurant al hotelului Paramount. Probabil arătam ca vai de lume. D-nul A. e arhitect, dar nu mai profesează. A fost coleg cu Anda la facultatea de arhitectură, s-au plăcut, dar d-na era măritată. În urma unui divorţ scurt (nepotrivire de caracter) s-au căsătorit şi, de comun acord, s-au mutat la Timişoara, fieful de baştină al d-lui A. După un scurt popas în oraşul de pe Bega, soţii A. hotărăsc subit să plece în SUA. N-au mai putut trăi şi profesa în România. Erau amândoi arhitecţi. Ce să construiască? Chiţimii de patru pe patru când gândul lor era la marile construcţii din lume. Şi, minune, reuşesc să obţină aprobarile necesare. Mai mult, d-nul A. nu mai vrea să fie creştin. E român. Când eşti în străinătate, nu mai contează că eşti român. Se apreciază că eşti evreu. D-l A a vrut să plece în SUA ca evreu get beget. A descoperit după căutări îndelungate şi trudnice, în arhive, că o străbunică a sa ar fi fost evreică şi a început demersurile necesare, pe care le-a străbătut cu brio, punând în stare de alertă tot lanţul slăbiciunilor, atât de cunoscut românilor şi, bineînţeles, şi evreilor. Aşa că a primit aprobarea marelui rabin din Timişoara şi, în urma unui examen sumar (nu ştiu în ce a constat) a devenit evreu. Deveniţi amândoi evrei în totalitate, calea reîntregirii familiei era deschisă. Imediat s-a găsit o familie cu care se înrudeau şi, după alte aşteptări şi conciliabile, şi-au luat sborul şpre ţara tuturor făgăduinţelor: SUA. (la o verificare mai atentă a textului respectiv am observat că scrisesem tutulor!).
Din conversaţia cu d-l A, am înţeles că, deşi era arhitect, negăsind un angajament conform aspiraţiilor sale, o vreme, s-a ocupat de comerţul cu calculatoare dar s-a retras din afaceri dedicându-se literaturii: a scris un roman autobiografic, în care a descris ”fuga” lor din iadul comunist, care însă n-a interesat nici o editură Dar o să-l trimită în România, după ce va obţine o bună traducere, pentru că romanul e scris în englezeşte. Chestia asta mi s-a părut tare caraghioasă: Un român scrie în englezeşte o carte şi vrea ca cineva să o traducă în româneşte!!!
Acum lucrează la un roman de ficţiune, care se va petrece în Brazilia…
- Aţi fost în Brazilia? m-a întrebat el. Dacă n-aţi fost, trebuie neapărat să mergeţi. Dar am citit undeva, cred că pe Net, că aţi fost…
- A fost Teatrul Naţional. Eu sunt la teatrul de Comedie. Acum sunt pensionar. Spectacolul cu care am venit e al unui teatru particular…
- Înseamnă că sunteţi plini de bani. Anda mi-a spus că sunteţi nişte amărâţi care n-aveţi unde sta. Cât primiţi pe spectacol?
- 100 de dolari aici, în State şi 150 în Canada

- Câââât? Înseamnă că sunteți niște… Asta, cum se spune? Ah, am uitat cuvântul… Giurumele. Aici suma asta o primește un actor făcând figurație, știu, că am făcut la câteva filme. Cum de a-ți acceptat? Înțeleg că sunteți actori profesioniști, nu amatori…

I-am explicat coordonatele și circumstanțele turneului, pe care le-a ascultat plictisit, scoțând rotocoale din fumul unui trabuc cubanez, pe care i l-a oferit ceromonios un picolo, ca unui obișnuit al localului.

D-l Andrei, acum trebuie să-și intrerupă lucrul la carte, fiindcă este solicitat de părinți să vină în țară, pentru ai ajuta la redobândirea unor moșteniri…

- Și d-voastră?! am exclamat eu. De câteva zile, de când am venit în NY, numai asta aud de la românii cu care am venit în contact.

- Deși ne desparte un ocean, mulți din noi trăim sufletește în România și suntem conectați la realitățile de acolo… Apropo de teatru, în ce limbă a jucat trupa care a fost în Brazilia ?

- În greaca veche.

- Cum așa? Există o colonie de greci acolo?

- E mult de spus și de explicat, dar Andrei Șerban a montat spectacolul respectiv cu ani în urmă și aici în NY. N-ați auzit ecouri?

- Nasoale. Nimeni n-a înțeles nimic. Se vorbea într-o limbă necunoscută.

N-am mai continuat. Ar fi trebuit să-i explic multe. L-am întrebat ce spectacole a văzut înainte de a pleca din țară. Și-a amintit câteva, de pe când era student și frecventa Podul casei de cultură a studenților din București.

- Dar aici, la N.Y., vă duceți la spectacole?

- Din păcate, Anda e foarte ocupată. Când e liberă, ne ducem la operă și pe Brodway. Avem abonament la Meropolitan și am văzut cu ani în urmă ”Traviata” cu Angela Gheorghiu… Bună de tot. E aici pe cai mari…Are voce, dar are o presă proastă, pentru că e cam nevricoasă…

Toată conversația a fost udată din plin cu aperitive abundente. D-l A. s-a dovedit un băutor zdravăn și de durată. Felul doi mi s-a oferit caracatiță. Am refuzat și am acceptat somon la grătar. Felul trei: Fructe de mare. Era cât pe aci să vărs!

Nu l-a interesant amănunte despre turneul nostru, nici despre piesă, nici despre situația din Români, dar mi-a reproșat că nu le-am adus cutiile de făină, zahăr, griș ale bunicii Andei, vechi de peste o sută de ani, cu care vroiau să-și împodobească bucătăria din noua casă din New-Jersy, unde se vor muta în curând... Le luasem cu mine, dar mi-au fost oprite la vamă, la Otopeni. Apoi a vrut să știe, ceva bizar: Dacă restaurantul ”Șarpele Roșu” funcționează, pentru că mai mulți prieteni de-ai lui, i-au vorbit (în scrisori), la modul ditirambic, de restaurantul respectiv… Cică vin acolo mari actori, fac tâmbălău, se îmbată, se păruiesc și la urmă încep să cânte… I-am dat

www.cimec.ro

asigirări că restaurantul funcţionează, dar habar nu aveam dacă aşa era. De mult nu mai trecusem pe acolo…

În final, ne-am despărţit convenţional, nu înainte de a-mi face două propuneri. Una: Să mă ocup de tipărirea cărţii lui în România, care se va numi, **Dubla Fugă.** A doua: Să mă duc la Timişoara, să-i ajut pe părinţi să-şi redobândească proprietăţile. Pentru amândouă acţiunile urma să fiu stipendiat corespunzător. Mamă, de ce nu m-ai bătut să învăţ ca să devin avocat?... La despărţire i-am spus şi eu **Have a nice day**

Dar poate am insistat prea mult asupra figurii domnului A. şi s-ar putea citi că, în loc să-i mulţumesc pentru gestul făcut de soţia sa, de a ne găzdui la un mare hotel şi lui pentru masă copioasă oferită - cu fructe de mare la desert – eu, am scris despre el folosind ironii necontrolate, cea ce nu ar fi conform adevărului. *(ulterior d-l A. a avut un destin tragic. Un accident controversat: unele surse explicând că s-ar fi aruncat de la balcon, altele că ar fi avut un accident de automobil - adnotare ulterioară).*

Vizită la un canal Tv românesc. Carol ne-a întrebat dacă vrem să dăm un interviu unui canal tv. românesc. Cum să nu? am răspuns noi. M-am simţit onorat. Şi am observat că şi ceilalţi membri ai trupei au avut acelaşi sentiment. Eram chiar bucuroşi că un post TV ne va lua interviuri şi vom apărea ”Video”, cu mutrele noastre. Şi, sigur, ne-am consultat între noi despre ce ar fi bine să vorbim, ca elevii de şcoală. Ba am făcut schimb de idei, ca nu cumva, în ceace spunem, să ne repetăm.

Dar mai înainte de toate, eu eram curios să văd cu ochii mei cum arată un studio Tv particular, aici la NY, avînd în minte imaginile apărute prin filmele marilor studiouri de la Holywood. Deja ne vedeam intrând într-o imensă clădire, apoi în nişte săli mari, mobilate modern, cu aparatură performantă. Şi, bineînţeles, foarte mulţi angajaţi…

Am plecat cu microbuzul în Qeenns, într-o stare de emulaţie extraordinară, fiecare formulând în gând ideile pe care le vom prezenta celui care ne va intervevia… Care trebuia să fie neapărat un mare ziarist, o personalitate - doar sunt atâţia ziarişti de mare performanţă în Statele Unite.
Dar ne-am oprit în faţa unei căsuţe modeste, tip. Toate casele de pe străduţa respectivă erau la fel. Ca cele din Vatra Luminoasă din Buc. Ne-a întâmpinat cu bucurie şi ceremonie d-na şi d-l Joldea, oferindu-ne o abundentă trataţie de alcool şi de prăjituri româneşti, un fel de mastică şi de poale-n brâu, care ne-a lovit drept în mijlocul capului…Am crezut că de acolo vom pleca la postul tv respectiv, dar nu mare ne-a fost mirarea să aflăm că postul respectiv se află chiar la subsolul clădirii în care locuia familia Joldea şi consta doar dintr-o mică încăpere în care se aflau două reflectoare şi o camera de luat vederi, asemănătoare cu a mea. Iar cel care ne v-a lua

intreviul era chiar d-l Joldea, care, în viața civilă, era agent sanitar… și care ne-a avertizat să nu formulăm critici la adresa regimului din România.
Iarăși dezamăgire. Parcă e un făcut. De când am aterizat pe teritoriul SUA dezamăgirile se țin de noi scai. Dar ne-am regrupat, ne-am concentrat, străduindu-ne să dăm niște interviuri de adevărați intelectuali…
- Aici, în State, se face mare tevatură despre deciiziile în anulare, pe care le-a dat, în multe procese, justiția Română. Ce părere aveți d-voastră? m-a întrebat d-l Joldea. Nu-i așa că e o furtună într-un pahar cu apă?
- Procesele în anulare sunt o mizerie, am răspuns eu scurt…
- Vă mulțumesc! mi-a spus, tot scurt d-l Joldea. După care a schimbat placa, folosind sistemul Marius Chicoș Rostogan: Nu-i așa, d-le Candid Stoica, că actualul guvern din România, condus de d-l Năstase, sprijină teatrul particular, inclusiv turneul d-voastră în SUA.
- Nu! am răspuns eu scurt. Spectacolul nostru, ca și turneul în SUA, este sponsorizat din fonduri particulare.
- Nu-i așa, d-le Candid, că televiziunea română, unde zilele trecute ați dat un interviu, și unde, poate, se va prezenta și interviul cu d-voastră, este un post de televiziune foarte…
- Mizerabil, i-am retezat-o, fiindcă manipulează populația.
- Mulțumesc! a zis, sec, d-l Joldea.
- I-ai stricat interviul, mi-a șoptit Carol, la sfârșit.
Cu ceilalți a fost mai ușor. Cea mai ”pe linie” a fost însă Iuliana. Ea a vorbit despre turneu, despre piesă și că, împreună, am pregătit acest turneu pentru coloniile de români din State.
Ne-am fotografiat în grup. Tv-ul d-lui Joldea emite pentru românii din NY odată pe săptămână, două ore. Scurte știri, și reportaje…Unul va fi cu noi…
Dar de ce mă temeam mai mult n-am scăpat. Mă gândeam că o familie modestă, ca cea a soților Joldea, nu va avea de revendicat averi. M-am înșelat. Familia Joldea avea de recuperat o moșie. Nu case, nu apartamente, ci pământ. Hectare de pământ arabil undeva pe lângă București…
Părinții d-nei Joldea au avut o moșie care le-a fost confiscată de regimul comunist. Au fost la București de câteva ori, dar n-au reușit mai nimic, pentru că pământurile fuseseră date în folosință unei gospodării colective, care - după decembrie 89 - se desființase, iar pământurile, care aparținuseră familiei d-nei Joldea, fuseseră adjudecate, împărțite samavolnic de diverși țărani, primari etc. Au angajat o avocată cunoscută dar care a vrut jumătate din suma pe care ar obține-o dacă ar vinde pământul…
- Am angajat pe altcineva, cineva recomandat, care însă s-a înțeles cu țăranii din vecinătate, care vroiau să se extindă pe pâmântul nostru, profitând de faptul că nu suntem în țară…
- Nu cumva să-mi dați procură să mă ocup eu de povestea asta.

- D-voastră sau d-l Darie şi cu d-na Pandrea sau, eventual, d-na Iuliana, sunteţi oameni cunoscuţi, aveţi relaţii, pământul e aproape de Bucureşti, va fi uşor pentru d-voastră. Vă implorăm chiar… Veţi găsi la noi, aici, întodeauna un loc unde aţi putea sta cât vreţi, dacă mai veniţi în America...
Ce poţi să zici la asemenea propuneri? Bineînţeles că le-am refuzat oferta. Şi Iuliana la fel. Nu mai vorbesc de Iura. Singurul care a fost interesat de oferta familiei Joldea au fost Victor, care s-au retras împreună cu d-na Joldea într-o cameră alăturată pentru a ”araja afacerea”. Victar are tupeu nu glumă.
Întâlnire cu Anda A. Şi, totuşi, am întâlnit-o şi pe d-na Anda. Deşi era f.

ocupată, s-a întâlnit cu noi. A rămas surprinsă de noi, iar noi am rămas surprinşi de ea…Este foarte frumoasă, o frumuseţe specială, f. distinsă, f. populară, cu mult tact şi mai ale fără fasoane.
Întâlnirea a avut loc într-un restaurant popular, un fel de cantină de salariaţi şi unde am fost serviţi cu tot ca am dorit: fructe de mare, (aici e o nebunie cu fructele de mare), icre de Manciuria şi… Caracatiţă. Eu care mai mâncasem, am comandat salău…
După care ne-am fotografiat sugând, cu ”paie”, dintr-un vas plin cu un punch alcoolizat. În jurul nostru roiau chelnerii ca şi cum noi am fi fost nişte personalităţi. Anda A deja îl prezentase pe Iura ca pe un De Niro al României, pe Iuliana ca pe Oriana Falaci, pe Anca Pandrea ca o Goldie Hawn, iar pe Victor ca un fel de de Sindey Poatier… La mine însă, n-a mai găsit nici un echivalent şi a zis că sunt celebru cu numele.

- Camera Candid! au exclamat chelnerii și ceilalți consumatori de la mesele vecine, într-o veselie nebună.
- Camera Candid e o emisiune mult gustată pe unul din canalele de mare audiență, de aici mi-a explicat d-na Anda A. entuziasmul lor.
După numele celorlați numiți de d-na Anda se striga, eeeee, aaaa. La mine au exlamat: ooooo!
Spre final, când în jurul nostru se strânsese și alți consumatori, de pe la alt mese, Victor a făcut furori, stârnind stupoare și bineînțeles aplauze, cu o demonstrație fără cuvinte: A luat o sticlă de bere obișnuită și i-a desfăcut obișnuitul capac cu ajutorul… genelor și sprincenelor lui.
- Cum de reușești? l-a întrebat d-na Anda, adânc impresionată.
- Prin efort supraomenesc, prin antrenament și repetiții zilnice de câteva ore, a explicat Victor. Nu încercați că e periculos, vă puteți răni.
A făcut bine atenționând lumea că e periculos, pentru că mulți dintre cei prezenți începuseră să experimenteze procedeul.
- Reușește această performanță pentru că, înainte de a începe chestia asta, a desfăcut capacul cu un desfăcător obișnuit, după care l-a pus la loc, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, a demascat Iura toată șmecheria, spre dezamăgirea tuturor.
16. 03. Am părăsit New-Yorkul troenit, care se lupta din răsputeri să se dezăpezească. Am lăsat în urmă un oraș minunat, puternic, îndrăzneț până la nebunie, fabulos, poate unic în măreția lui, considerat ca fiind aproape o țară, deși se afirmă, de cunoscători, că N.Y., de fapt, nu este America. Din păcate, spre deosebire de acum zece ani, acum n-am putut vedea mare lucru… Doar câțiva români și… zăpadă și iar zăpadă…
Ne așteaptă un turneu lung, ale cărui capcane, succese sau greutăți, nu aveam cum să le anticipăm. Sunt cam speriat și…nu o am lângă mine pe Sara - cu ea mi-a fost bine întodeauna. Dar acum ea e departe…
Zile libere, petrecute, în urma unor accidente de programare, deși euforice, au fost anonime, fără mari întâlniri, ca cele de acum zece ani, când, în decurs de un an, am revenit de două ori în acest mare oraș. Pot spune, fără să mânii pe Dumnezeu, că am trecut pe aici, mai mult strecurându-ne, umblând pe străzii, înotând printre nămeți, uitându-ne la blocurile de înalțimi amețitoare, la reclamele uriașe, admirând cum primăria orașului se luptă din răsputeri cu iarna și cu munții de zăpadă, cunoascând doar câțiva oameni.
Dar n-am ajuns măcar în fața unei sali de teatru, darămite la un spectacol. Plecaserăm târziu, într-o grabă nebună, fără să ne mai uităm înapoi…
Până ne-a cules Carol din orașul cu o circulație supra-aglomerată, plin cu munți de zăpadă, a trecut mult timp. La ora 14 nu plecasem. Grea mi-a fost despărțirea de majordom, cu care mă împrietenisem. Cât se poate înprietenii un actor în vârstă și un majordom la un hotel din centrul New-Yorkului…

Și Iuliana s-a despărțit greu de de la d-l Minovici. Dintre noi toți, la plecare cel mai fericit a fost Carol, pentru că hotelul a fost achitat de d-na Anda Andrei. Scriu în timp ce ne îndreptăm spre **Boston.** Acasă mă informasem. Citisem, răsfoisem, înainte de a pleca, dicționare, atlase geografice, chiar cărți de călătorii, ca cea a istoricului C-tin Giurescu. Știam ceva, de fapt niște banalități: că e un oraș în nordul SUA, la țărmul Ocenului Atlantic, centru comercial și financiar, că are o orchestră filarmonică celebră, unde a dirijat Berstein, undeva prin apropiere locuiește Anghel Rugină și istoricul Radu Florescu, că orașul a fost întemeiat pe la 1630 de primii coloniști, că e puritan, că are șase milioane de locuitori, că e sediul unei puternice loji masonice, care a dat cei mai mulți președinți americani.
Ardeam de dorința de a merge acolo unde a început ”scandalul ceaiului” care a zguduit noile teritorii aflate sub dominația engleză, adică la bordul corăbiei ”Dartmouth”, ancorată în port și transformată într-un teatru plutitor care reface, pentru turiștii ocazionali, incidentul de acun două sute și ceva de ani, despre care am citit pagini întregi.
Pe scurt, despre ce e vorba? La 16 decembrie 1773 celor trei corăbii încărcate cu ceai, (Darmouth. Eleaonour, Beaver), aflate în rada portului, care veneau din Anglia, li s-a refuzat marfa, cerându-li-se întoarcerea navelor acasă. Concomitent, sute de locuitori au luat cu asalt corăbiile, aruncând în ocean lăzile cu ceai, răsculații amenințând ca portul să devină un teatru de luptă. Acțiunea bostonezilor supusă represaliilor, a dus, câteva luni mai târziu, la izbucnirea unui război care a durat șapte ani.
E lung drumul până la Boston**.** Ba e și lată… autostrada**.** Trei piste pe un sens. Patru ore de mers, cu 120 de mile pe oră. Fără zăpadă. O șosea linsă. Fordul alerga cu 120 mile la oră și, totuși, pe lângă noi treceau lin, depășindu-ne, camioane, mașini frigorifice, probabil cu 200 mile la oră.
Dar Carol nu vrea să depășească viteza legală de frica elicopterelor care, ni s-a spus, supravegheau traficul. În față, la volan sta, bineînțeles, Carol. Alături de el se așezase Iura. La mijlocul mașini, de o parte și alta a unei mesei rotunde, stăteau Anca și Iuliana. Pe fundul mașinii, pe o banchetă destul de largă, tronam eu cu Victor Yila. Ca niște Pași. Sau ca niște granguri, cum am văzut noi că se lăfăiesc, în mașinilile lor superelegante, ”boșii”, în filmele americane. Ne lipseau doar trabucurile cubaneze. Și în urma noastră venea ascultătoare remorca, în care se afla…canapeaua…
Pe geamul din dreapta mea se perindau pancarte mari, care anunțau localitățile de prin apropiere: Stamford, Bridgeport, New Haven, Hartford, Mancester, Worcester, Cambridge (Ce obicei, de a denumi localități americane, cu numele unor orașe din Europa!)

www.cimec.ro

La un moment dat ne-am oprit la un refugiu, unde se afla doar o mare reclamă, așezată pe un stativ metalic, pe care scria: **to lake Chargogogoggmanchaugagoggchaubunagmaug.**
- Ce-i asta? am exclamat toți.
- Spre lacul cu numele de 42 de litere, cel mai lung nume din lume. Înseamnă: tu pescuiești în partea ta de lac, eu în a mea. Nimeni nu pescuiește la mijloc. În limba vechilor locuitori, indienii, care au dat și numele statului în care se află orașul Boston, Massachusetts înseamnă ”loc înalt”
- Ce deștept ești tu Carol, i-a spus Anca, cu admirație sinceră în glas.
- Mi-a plăcut să răsfoiesc cărțile de geografie, a răspuns Carol, arborând un aer modest. Vreau să vă avertizez că oamenii din Boston au un IQ ridicat.
- Dumnezeule mare, oare ce înseamnă IQ?! a exclamat o parte dintre noi.
- Coeficient de inteligență.
- Aoleu, ăsta ce mai înseamnă? A întrebat Anca.
- Un coeficient de inteligență sau **IQ** este un scor, obținut din diferite teste standard, prin care se măsoară inteligența, am auzit-o pe Iuliana că ne explică. Coeficientul mediu de inteligentă al unui om este 100. Cel mai mare IQ al unui om depașește 240. Nouă, la Televiziune, ni s-au făcut acest test.
- Al tău cât este? a întrebat Yila.
- E secret, a răspuns strategic Iuliana.
- De unde le vine coeficientul ridicat de inteligență? a întrebat Yila.
- De la mama lor, i-a răspuns Iura.
- Și de la mama lor, dar și de la Colegiul Harvard*, din apropiere, înființat prin 1636. Aici, de-a lungul timpului, au studiat 6 președinți americani.
- Îi știi? l-a întrebat Iuliana.
- Cum să nu. În câteva clipe vă spun. A deschis Laptopul și după nici două minute ne-a citit: John Adams la 1797-1801, J. Quicy Adams LA 1825-1829, Ruherford Hayes, 1877-1881, Theodore Roosvelt, 1901-1909, Franklin. D. Roosvelt, 1933-1945, J. F. Kennedy la 1961-1963…
- Ce deștept ești tu Carol, i-a reamintit Anca.
- N-am terminat. Aici s-a născut și a studiat colega d-voastră Beate Davis…
- Ar fi fost bine să ne fi născut și să studiem și noi pe aici, a adăgat Iura
- Și scriitorii Eugene O Neill, Norman Mailer, John Updike și Dos Pasoss…
- Dosul cui? a întrebat Yila.
- Al lui Pasoss.
- A studiat cu dosul și de aceia are un coeficient de inteligență ridicat, a gândit cu glas tare Victor Yila, spre amuzamentul nostru.
După ce ne-am urcat iarăși în mașină, au urmat exerciții de dicție cu cele două nume atât de lungi și de încâlcite pentru limbile noastre…Massachusetts a fost mai ușor de pronunțat, dar lungul **Chargogogagoggmanchaugagoggchaubunagungmaung,** imposibil…

Exercițiile pe care le făcusem la institut cu ”Rege Paragegalamus când te vei desorigionaliza”… au părut o jucărie, pe lângă kilometricul nume de lac…Niciunul dintre noi n-a reușit să-l spună dintr-o dată, afară de Carol, spre consternarea noastră….Probabil îl exersase cu turneele anterioare…
Am ajuns cu o oră mai târziu și am început, după altă jumătate de oră. Pauza a fost și ea de o jumătate de oră, așa că finalul s-a prelungit, cam în jur de orele 23. Noi, emoționați, agitați, nu mai jucasem de mult, încercam să-i facem curaj Iulianei care, însă, nu avea nici un fel de emoție.
Szekereș era însă calm și surâzător. Faptul că nu plătise hotelul în care eu și Victor ne lăfăisem timp de șase zile, îi adusese în buget o sumă substanțială. Iar în sală, 100 de spectatori. Dar ne avertizase de la București că nu vor fi săli de 300, 400 de locuri, cum suntem obișnuiți.
Spectacol a început bine cu aplauze la apariția lui Iura, dar ce a urmat a fost ceva de coșmar, sau de ”cascadorii râsului”… Nu ne-am dat deloc seama, n-am putut prevedea că lipsa micii instalații care producea sunetul telefonului și al soneriei de la intrarea în apartamentul familiei Bergman, care ne fusese oprită la vamă, ne va da, în unele momente, spectacolul peste cap. Am vrut ca la N.Y, să cumpărăm o simplă sonerie, dar nu am reușit. Nu se mai găsea așa ceva, ori… Era un lucru ”antedeluvian”, care ieșise de mult din circulație. Szekereș însă ne-a propus o soluție, pe care noi, în lipsă de altceva, o acceptasem. Spectacolul începea cu un telefon care suna și la care trebuia să răspundă Iura, în calitate de valet. Szekereș a pus lângă telefonul din scenă, mobilul lui, promițând că va suna de la alt mobil, al unei cunoștințe, din hol, la momentele când telefonul trebuia să sune, telefonul din scenă, dând impresia că sună, de fapt telefonul celălalt, al casei. Asta a fost aranjamentul, dar punerea lui în practică a fost nulă, pentru că Szekereș, neobișnuit cu asemenea activități, uita când trebuia să sune. Și situația se prezenta în felul următor: Iura a intrat in scenă în timp ce telefonul ar fi trebuit să sune și cum nu suna, pentru că Szekereș uita, Iura s-a simțit obligat să improvizeze, spunând: ”Parcă a sunat telefonul, sau mi s-a părut. Ia să văd dacă e adevărat sau nu și a ridicat receptorul, spunând: ”a da, e cineva la telefon”, după care a adăugat textul din piesă, așa cum era de fapt:
- Alo doriți cabinetul denatar al doamnei ăăă…sau biroul d-lui ăăă… Și, deodată, a rămas blocat, pentru că nu-și mai amintea numele pe care trebuia să le spună, numele personajului meu și al Ancăi. Realizând că are un lapsus, a spus, în receptor:
- Scuzați-mă un moment, după care l-a pus jos și a venit în culise unde știa că sunt eu, care așteptam să intru în scenă, și m-a întrebat în șoaptă:
- Cum te cheamă ?
- Stoica, i-am răpuns eu sigur pe mine.

- Pe dracu, te cheamă Bergman, mi-a spus el, amintindu-şi pe loc numele ce trebuia să-l spună, în scenă, la telefon.
S-a întors şi a vorbit în receptor ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimie: ”Doriți, cabinetul dentar al doamnei Bergman sau biroul d-lui avocat Bergman?” Şi am jucat mai departe, dar situațiile s-au repetat tot timpul spectacolului: salvam un telefon, răsuflam uşurați, dar venea următorul telefon. Iarăşi Szekereş nu era atent să sune, iar improvizam, întrebând naiv: ”Nu cumva a sunat telefonul şi n-am auzit, îl întrebam pe Iura”.
- Aveți un auz perfect, d-le, dar, în mod sigur, vă pot spune că n-a sunat nimeni, a răspuns Iura, fără să-şi dea seama că nu mă ajută de fel.
- Ridică receptorul, l-am somat eu.
El se executa spunându-mi: verificați, nu e nimeni.
Am luat receptorul şi am spus: ”E cineva pe fir. Vorbeşte, d-le, te ascult. ”
Totul spre amuzamentul publicului, care şi-a dat seama de situație.
Totul a culminat cu un telefon care a sunat când nu trebuia**, dat din greşeală de Carol, c**ând nu era nevoie. De data asta Iura a salvat situația spunând: ”E un telefon neprevăzut. Să-l lăsăm să sune”. (A luat aplauze)
La sfârşit Români generoşi, au aplaudat. Majoritatea erau oameni în vârstă, care veniseră să se distreze şi să-l vadă pe unul din idolii tinereții lor: Iurie Darie. Dincolo de unele încurcături descoperiseră o piesă amuzantă, jucată cu pasiune şi talent de o trupă de oameni de meserie. (adică de noi). Dar, mai ales, veniseră să audă vorbindu-se româneşte.
De fapt, veniseră neîncrezători la spectacol. Ne-au mărturisit că au fost la multe trupe româneşti şi avut nenumărate decepții, pentru că erau nişte improvizații. În mândria lor de români. s-au bucurat ca nişte copii care au descoperit în spectacolul nostru teatrul de calitate, pe care l-au văzut în România adolescenței lor.
La final, pur şi simplu au năvălit peste noi şi ne-au strâns în braţe şi ne-au sărutat exclamând: “Bravo, bravo, de mult n-am mai râs aşa, felicitări, sunteți grozavi, n-am crezut că aveți atâta talent, ce seară minunată, felicitări, a fost minunat, dar să-i lăsăm să se spele, că sunt transpirați, uzi, da să-i lăsăm, să nu-i sufocăm, sunt şi ei oameni…”
Cel mai entuziast era însă un tânăr, care s-a recomandat Bebe şi care a vrut să-mi lase impresia că mă cunoaşte. Nu s-a mai dezlipit de mine toată seara. Mai târziu, am aflat cu stupoare că e nepotul lui Miron Radu Paraschivescu. Majoritatea spectatorilor vroiau să vorbească cu noi, însă noi eram morți de oboseală. Mai cu seamă, nemâncați. Dar nici nimeni nu-şi dădeau seama de asta până când Yila n-a strigat; ne e foameeee”, Vrem să mâncăm”
- Da, sigur, spuneau ei, dar ne e teamă că nu aveți unde la ora asta.
- Nu există în intreg oraşul ăsta mare un restaurant? am întrebat noi uluiți.

- Există, dar aici sunteți la periferie. Cel mai bine ar fi să mergeți la noi acasă, în apropiere, unde avem de toate…
Undeva, în apropiere, a fost cam la 20 km. distanță. Ne-am dus, n-am avut de ales. A urmat un drum făcut cu un convoi de mașini. Parcă eram la o nuntă. Lipsea doar mireasa. De fapt nici nu ne dădeam seama unde și la cine mergem. Era intuneric beznă. Farurile mașinilor spintecau violent aerul. La un moment dat, au apărut, nu mai știu de unde, câteva sticle de șampanie. Au fost destupate în grabă și trecute pe la fiecare, ca să sorbim câte o gură…
A fost, de fapt, o capcană în care am căzut. Un fel de ambuscadă. La un moment dat s-a părăsit autostrada. De o parte și alta a șoselei vedeam numai munți de zăpadă și …pădure. Parcă eram într-un film cu gangsteri. Erau multe mașini, peste 20 de persoane care se suiseră în mașinile lor. Cu farurile aprinse și cu motoarele duduind, tot convoiul, cu patru dintre noi la urmă, s-au îndreptat spre o direcție necunoscută nouă. Iuliana se găsea într-o altă mașină, ”răpită” de alte persoane, de fapt, niște necunoscuți. O vedeam prin geamul din spate al mașinii din fața noastră cum râde încântată…
De fapt ne era indiferent unde ne ducem. Cele câteva guri de șampanie ne amețiseră subit. Starea de bucurie a tuturor, ni se transmitea, părând că își face efectul, iar noi ne lăsam duși de valul entuziasmului…
Acolo, până la urmă, ne-am oprit, ”undeva”, printre mormanele de zăpadă perfect aliniate. Am găsit o casă, primitoare, chiar destul de mare, după cum am putut să-mi dau seama, un fel de cottage, într-un mic părculet, plină de copiii de vârste diferite, de mătuși, de mame, soacre, care fuseseră la spectacol, care ne așteptau cu o masă pregătită anume pentru noi. O masă copioasă, cu tot felul de bunătăți, mai toate românești: salam de Sibiu, sarmale, fripturi de porc și de vită, copane de pui, piftie, tot felul de salate cu maioneze, cu ciuperci, gogoşari, gogonele, castraveți, conopidă și țuică, palincă și vinuri…românești, dar mai ales...aplauze sgomotoase.
Cum ne îmbiau cu țuică i-am întrebat dacă n-au whiski.
- Nu vă pace țuica românească?! ne-au întrebat.
- Ba da, am răspuns noi, dar suntem sătui de ea.
Am început să mâncăm în mare grabă, tot ce întâlneam pe masă, stând în picioare… Era ceea ce se cheamă ”bufet suedez”, adică fără scaune.
- Fraților luați-o mai încet, că o să ne creadă cei de aici, nemâncați de luni de zile, ne-a șoptit Iura trecând prin spatele fiecăruia.
Bineînțeles, asupra noastră s-au abătut zeci de întrebări. Sub privirile curioase ale gazdelor, pe lângă faptul că se uitau la noi cum înfulecăm, vroiau să știe noutăți de prin țară, bârfe, cancanuri, la care noi răspundeam printre înghițituri:
- Ce mai face Vraca?
- A murit de mult.

www.cimec.ro

- Ce păcat. Ce actor, ce voce! Ţi-am spus că a murit, dar m-ai contrazis, că l-ai văzut pe un canal românesc, s-a ciorovăit o doamnă în vârstă, soacra domnului care ne-a invitat, cu o alta, de aceiași vârstă, probabil mama soției domnului în casa căruia ne aflam acum.
– Săracul, când?
- În urmă cu ani, în 1964...
- Acum îmi amintesc, eram în țară, nu venisem aici, în pustietatea asta, să stau singură cuc în casă, fără să am cu cine vorbi, fără să fie o coadă la care să stau și la care să mai pot schimba câte o vorbă cu cineva…
- Mamă, te rog, nu începe iar cu aceleași reproșuri!…d-le Candid, ce nume frumos aveți, ce inspirat a fost cel ce vi l-a pus. Vraca era un actor care-mi plăcea tare mult…Dar cel care preluase rolul lui Ștefan cel Mare…
- Cozorici, doamnă. A murit şi el acum zece ani
- Dar Beligan, trăieşte? Tot așa fonfăne? Am auzit că nu mai e directorul teatrului Național…
- Mi-a spus un nepot de al meu care a fost în țară, că la București există un local nemaipomenit, unde actorii își fac de cap.... niște lucruri incredibile, cum că acolo există o statuie a lui Stalin și, când actorii se îmbată, sparg paharele în capul monstrului, iar după miezul nopții au loc adevărate orgii...
–Așa se spune. Când am fost eu era liniște.
- Mamă, te rog, renunță!
- Eu vreau să știu cu cine se mai ține Stela Popescu
- Mamă, te rog termină. Haideți să vorbim despre lucruri mai serioase. Pe noi ne frământă, ce se întâmplă cu proprietățile confiscate de statul comunist. Ce se întâmplă cu procesele astea în anulare inițiate de Iliescu, care sunt o mizerie?
- Habar n-am, doamnă. Eu n-am proprietăți de revendicat, chiar dacă pe locul unde a fost demolată casa părinților mei, s-a construit un bloc.
La rândul meu, i-am întrebat de persoanele pomenite de C-tin Giurescu în cartea pe care o citisem înainte de a pleca pe care le scrisesem pe o hârtiuță: Nic. Iliescu, Alex. Moisi, Mircea Fotino, Nic. Ioanițiu…
Dar nu auziseră de ei.
- Nici de Anghel Rugină n-ați auzit? i-am întrebat.
- Ba da, dar e foarte bătrân și locuiește lângă Boston la Jamaica Plain.
N-am avut curajul să-i întreb dacă au fost la teatru din localitate și ce piese au văzut. Pentru că între timp însoțul doamnei Arpad a început un discurs:
- Stimați soli ai gloriosului teatru românesc, care în ciuda destinului nefericit al țării noastre, sunteți astăzi în sânul nostru, al românilor din diaspora românească. Și în ciuda tuturor veștilor groaznice care ne-au venit dealungul timpului din țară, dânșii au știut să țină sus stindardul românismului. Îi felicit din toată inima și termin cu cunoscuta lozincă a fraților noștri de la ’48, care

ne-au predat o țară, o România grozavă, cu care conaționalii noștri n-au știut ce să facă: ”Dreptate și frăție!” Aplauze frenetice
- E ungur? l-am întrebat pe Szekereș.
– Nu, e român.
- E roman și-l cheamă Arpad?
- Da, Arpad Ionescu! E din Ardeal. Când Ardealul era unguresc îl chema Ionescu Arpad. Când a devenit românesc se numea doar A. Ionescu.
- Profit de prezența d-voastră, a continuat d-l Arpad Ionescu, ca să vă anunţ că am făcut o scrisoare către congresul American, prin care noi, un grup de români americani, protestăm împotriva proceselor în anulare inițiate de guvenanții de la București…
N-am mai fost atent la finalul discursului că, în toată vânzoleala respectivă, a apărut iar d-l Bebe, de data asta cu o chitară caldă în mână și a cerut liniște, care, ca la comandă, s-a făcut. A început să cânte, acopaniindu-se la chitară, cu niște acorduri lungi şi grave. Avea pe cap o șepculiță care îi dădea un aer strengăresc și un glas cald melodios, ușor răgușit. A rostit destul de corect versurile celebrului epitaf al unchiului său: ”Aici s-au dus cu jale și în tihnă se albesc, oasele domniei sale de Miron Paraschivesc, ce au fost trecut prin lume, ca să dea la toate nume…”
Dar imediat după ultimul vers, d-l Bebe a anunțat scurt:
- Acum, d-l Candid Stoica vă va recita una din poeziile celebre ale unchiului meu, ”Cântec de dor și of” pe care a recitat-o într-un spectacol, în urmă cu ani, la casa studenților din București.
Am rămas trăznit. Numai recitasem poezia asta de ani de zile. A urmat o pauză în care mă gândeam cum să mă scuz, ce argumente să folosesc. Că sunt obosit, ar fi fost prea banal, că s-ar putea să nu mi-o mai amintesc, iarăși mi se părea neverosimil. Cel mai indicat ar fi fost să spun poezia. Numai că, cei de lângă mine, colegii mei, adică, îmi şopteau:
- Dacă nu ți-o amintește, las-o baltă…
- Nu ești obligat să o spui. E sufcient să te scuzi că ai o amnezie temporară.
- Gîndește-te că aici reprezinți ţara, România și, dacă te faci de rahat, o să ți se ducă buhul prin lume…
- Hai, nu te mai fandosi atâta, e doar o poezioară acolo, ce dracu…
Erau și glasurile unor oameni care vroiau să mă audă, crezând că le voi spune ceva de râs… Cum nervii îmi erau întinși la maximum, n-am mai stat pe gânduri, nu m-am mai codit, m-am gândit doar câteva fracțiuni de secundă la Sara și i-am dat drumul… ”O să plâng o viață-n treagă după a care mi-e dragă. O să plâng ca un nătâng…Că era gagica neichii să-i săruți poala scurteichii, cu buze de micșunele, mușcara-ar neica din ele… și de mândră ce era mă apucă la lingurea numai când mă gândesc la ea“
La final au fost aplauze. Dar nu aplauze normale, ci dintre alea la care nu te

www.cimec.ro

aștepți: entuziaste rău. Şi mai toată lumea s-a aruncat asupra mea să mă felicite, iar femeile să mă sărute…
- Ești dat dracului, domnule! mi-a spus Iura, bătându-mă pe umăr.
Se făcuse ora 2 noaptea când a venit d-l Popescu, vecinul de vizavi, care ne-a anunțat că dacă nu mergem și la el, să-i vedem casa, se supără foc și e în stare să scrie la ziarul local lucruri neplăcute despre artiștii români, asta cu toată dragostea pentru distinșii noștri oaspeți…
Puteam să-l refuzăm? Ne-am dus, ce să facem? Era o noapte neagră, cu luna-n ceruri lipsă, cum a zis odată marele Arghezi…
Acelaș scenariu. Masă, prieteni, de data asta nu numai români. Un ceh, un polonez și un Jamaican. Şi femei, multe doamne. Toți veniți de prin vilele de prin imprejurimi. Victor era în elementul lui… Alt discurs frenetic, patriotic, dar…plin de banalități, interrupt, din când în când cu :
- Românii sunt un popor viteaz… Românii sunt un popor mândru… Românii sunt un popor care a supravietuit în istorie…
- Știm asta, ne-ai mai spus-o! au strigat ascultătorii în cor
- Românii sunt un popor care a avut mulți dușmani. Românii sunt un popor talentat. Unul din cele mai talentate popoare.
- Românii sunt un popor care are multe jigodii, s-a auzit în final un glas moale și răgușit de prea mult alcol consumat.
Au fost aplauze atât de puternice din partea asistenței, încât oratorul, cu greu, și-a mai putut ține mai departe discursul…
- Un popor care nu numai că își omoară conducătorii, dar care-i și alungă din istorie. Cazul marelui nostru patriot, mareșalul Antonescu, care nici măcar statuie nu i s-a făcut. În timp ce omul care l-a dat pe mâna rușilor este primit cu onoruri la Parlament, la București… Dar nu mai pot să vorbesc, dați-mi ceva să beau că mă înneacă plânsul…
Luați de entuziasmul general ne-am simțit obligați să spunem și noi câte ceva. Aşa că fiecare dintre noi a povestit ”câte ceva” spre veselia tuturor.
Iura - cum a fost pensionat.

Yila: cum a ajuns să fie el oltean de la Brăila.

Anca - cum l-a întâlnit prima oară pe Iura.

Eu – cum, dealungul a patru ani de repetiții, am avut parte de patru regizori, pentru că toţi ne-au părăsit pe rând…
Iuliana n-a povestit nimic, doar a zâmbit, dar a avut cel mai mare succes.

Ne-am culcat la 6 dimineața.

A doua zi. M-am sculat greu. Eu care mă scol ușor. Era ora 10. Știam că trebuia să plecăm devreme, pentru că iar aveam de făcut un drum lung. Şi mai știam că trebuie neapărat să aștern pe hârtie ce s-a întâmplat, ce am trăit, toată tevatura, toată amestecătura de vorbe, de replici, tot alaiul de de întâlniri cu atâtea personae necunoscute, mai ales cea cu tânărul Bebe, care

pretindea că e nepotul lui Miron Radu Paraschivescu, că mă cunoaște foarte bine, că a luat parte, alături de mine, la spectacolul de poezie, pe care-l făcusem împreună, la Ploiești, în 1968, și, ulterior, în anul următor, la București, la Nocturnele Teatrului Țăndărică, de care eu, puteam să jur, oricât îmi storceam creierii, nu-mi aduceam aminte de loc, ca, în final, să mă pună într-o situație imposibilă, să spun o poezie pe care nu o mai recitasem de ani de zile. Era adevărat ce spunea, dar, oricât mă concentram, nu reușeam să-mi aduc aminte de el.
Încă ceva: am avut imprudența să-l intreb pe d-l Arpad dacă are calculator.
- Câte vreți? m-a întrebat, la rândul său. În casă cred că sunt vreo cinci. Unul al meu, unul al soției și vreo trei ale copiilor…
M-am dus imediat la unul dintre calculatoarele din casă, și am intrat pe Internet și de acolo pe adresa mea de Hotmail din România și am vrut să-mi iau mesajele dar n-aveam nici unnul. Atunci am început să trimit mesaje, atât celor din țară, cu informații despre mine, îndeosebi la Finca Mohr, care să le transmită Sarei, cât mai ales colegilor din SUA, Mihai Pruteanu, Vasile Gheorghiu și, în special lui Gh. Popovici-Poenaru, pe care sper să-l întâlnesc când voi ajunge la Montreal. Ce băieți deștepți! Cum au părăsit ei țărișoara noastră dragă și avut curajul să o ia de la început într-o țară străină...Ce curaj, ce mister, cu ce aventurieri am fost coleg: Vasile Gheorghiu înainte de a pleca în SUA juca la Teatrul Mic, rolul principal din Ruy- Blas! Ce nemulțumiri strângea în el, ce aspirații avea? La fel Gicu Popovici. Era actor la Teatrul Național, jucase Lenin și avea o deja o carieră promițătoare. Ce l-a îndemnat să o părăsească? Mare mister. Sau cazul lui Mihai Pruteanu. Era din Blăgești și ajunsese actor la Teatrul Nottara. A ajuns în SUA un fel de felcer și apoi la postul de radio ”Vocea Americi”, unde semna editoriale sub numele de Rosetti! Ce misterioasă ascensiune!
În timp ce e-mail-am (cred că așa se spune sau scrie) și beam o cafea, pregătită de o doamnă în vârstă (cred că bunica d-lui Arpad), iar a apărut d-l Bebe Paraschivescu, care, fără nici o introducere, așa tam-nesam, cum se zice, mi-a făcut o ofertă amețitoare, de domeniul fanteziei: să revin în vară la Montreal, împreună cu Sara și toți trei, după ce vom reface împreună spectacolul cu ”Cântece Țigănești”, să plecăm într-un turneu pe cele două coaste ale SUA și Canadei, în toate orașele unde sunt comunități românești. El se va ocupa de tot ce va fi necesar. Va trimite invitațiile, pentru obținerea vizelor, bineînțeles după ce eu îi voi trimite toate datele de pe pașapoarte, atât al meu cât și al Sarei, iar, pe timpul pregătirii spectacolului, vom locui la el și tot el va suporta prețul călătoriei noastre!!!
Ce puteam să spun în fața unei asemenea propuneri? Mi se părea că visez. Mi-am dat acordul, deși, ca orice român, eram destul de neîncrezător. Mi-am dat acordul, mai ales că, deocamdată, nu aveam față de acest proiect nici o

www.cimec.ro

obligație. D-l Bebe și-a notat adresa mea de e-mail și numărul de telefon, mi-a lăsat adresa lui de e-mal și numărul de telefon și a a plecat, lăsând în urma sa, poate, o himeră…
Dar colegii mei dispăruseră: Victor, Iura și Anca care dormiseră la nişte vecini, nu mai erau. M-am speriat.
- S-au dus la o ”ieftinire” de pantofi, un fel de sold, undeva în apropiere, mi-a spus Carol, pe care l-am găsit în sufragerie, mâncând simandicos o omletă, preparată de aceişi bunică și sorbind dintr-o ceaşcă de cafea, în timp, ce picior peste picior, trimetea în aer rotocoale de fum.
- N-avem ce face. Atracția pantofilor e mare. Pe fete le înțeleg, dar Victor? El e mai curios de cît femeile. N-ai văzut ce elegant era îmbrăcat aseară? În altă ordine de idei, ai reușit să imprimi ceva din discursurile ținute de gazdele noastre? Ce o să faci cu ele?
I-am explicat că scriu, că țin un jurnal al turneului.
- O să scrii și ce s-a întâmplat la spectacol. O să relatezi toate intâmplările?
- Cât o să pot, cât o să țin minte, poate și convorbirea asta.
- Atunci înseamnă că eşti periculos.
- Aparent, pentru că nu știu dacă vreodată vor vedea lumina tiparului.
- Atunci e un fel de…labagerie…
După această nu prea inteligenă discuție, dându-ne seama că timpul trece, ne-am deplasat amândoi, rapid, printre mormanele înalte de zăpadă, la ”ieftinirea” respectivă de pantofi și, cu mare greutate, am reușit să ne extragem colegele din mijlocul sutelor, miilor de perechi de pantofi de toate felurile, de toate sorturile, expuși într-o sală imensă.
Amândouă ar fi vrut să cumpere zeci de pantofi, dar, până la urmă, n-au plecat decât cu câte două perechi. În schimb Victor, și-a adjudecat cinci perechi de pantofi…de damă. Ce o face cu ele nu e un mister.. Eu, având la activ o achiziție de pantofi, în urmă cu ani la Budapesta care nu s-au potrivit de loc, n-am mai avut curaj să cumpăr nici...papuci pentru Sara…
După despărțiri teribil de sentimentale, de toate doamnele din familiile Ionescu și Popescu, mai toate îndrăgostite în secret de Victor, care au constat în zeci de îmbrățișări entuziaste, zeci de săruturi, zeci de strângeri de mână, mai zdravene sau mai moi, după care ne-am transportat bagajele în remorca lui Szekereș și cu regretul că, deși eram foarte aproape de orașul Boston, am amânat pentru altă dată vizitarea mândrului bastion al puritanismului.
Oligați de orar și de program, am luat iar drumul…autostrăzii, cu formația intactă, regretând amarnic că mai nimic din ce-mi propusesem să văd din Boston, din varii motive, nu s-a putut întâmpla. Îndreptându-ne spre următoarea țintă a turneului nostru - minusculul oraș **Rochester** - mi-am dat seama că nu știam nimic despre el: Nici câți locuitori are, nici când a fost întemeiat, nici dacă acolo există un teatru…

- Câtă viață îngrămădită într-o singură zi și o noapte! a exclamat Iura, înainte de a adormii pe bancheta din spate, cu capul pe umărul meu.
Nu ne-am închipuit că un drum poate fi atât de lung. Drumul de la NY. la Boston a fost un fleac. Actualul drum am crezut că nu se mai termină, că nu mai ajungem la Rochester. Carol, probabil, că îl mai făcuse, pentru că nu dădea seme de nervozitate sau oboseală .
- Câtă viață îngrămădită într-o zi și o noapte, a repetat Iura, când s-a trezit.
- Notează, Candid, a remarcat Anca, încântată de panseul iubitului ei….
- N-avea grijă că notează, i-a răspuns Iura și mi-a făcut cu ochiul, adăugând: Vom merge pe drumul ăsta până la sfârșitul vieții,
- Chiar dacă drumul e lung, ești cu mine, i-a spus, sărutându-l, Anca.
Aveam experiența drumurilor făcute cu autobuzul, în deplasările Teatrului de Comedie. Cel mai lung fiind cel de la București la Zalău.
- N-am ajuns? au întrebat fetele, când ne-am mai oprit, pe undeva, pe autostradă, la un restaurand, ca să mâncăm… mâncare chinezească.
Eram trist pentru că n-am ajuns să văd nimic din orașul Bostan: nici măcar casa în care s-a născut Allan Edgar Poe al cărui părinții erau actori. Rămânând orfan a fost adoptat de un negustor bogat căruia i-a dat mult de furcă. După o viață agitată, plină de beții inimaginabile a fost găsit într-o stare de degradare accentuată pe o stradă din Baltimore. A fost dus la un spital și după o comă de 7 zile și-a dat sfârșitul într-o stare de nebunie totală iscată de alcool și droguri...lăsând în urmă o operă fabuloasă...
- Poeziile ”Corbul” și ”Anabe Lee”, ale lui Poe le-am studiat cu Mihai Popescu la Institut.
- Spune-ne și nouă Corbul, am sărit toți cu gura.
- E o poezie tare lungă. Nu cred că mi-o mai amintesc...
- ”Stând, cândva, la miez de noapte, istovit, furat de şoapte”, i-am şoptit
- ”*Din oracole ceţoase, cărţi cu tâlc tulburător, Piroteam, uitând de toate, când deodată-aud cum bate, Cineva părea că bate – bate-n uşa mea uşor. E vreun trecător – gîndit-am şi-a bătut întîmplător. Doar atît, un trecător."*, și-a adus aminte Iura primele versuri din ”Corbul”
- Și CORBUL sunt sigură a răspuns ”Nevermor!”, nu-i așa, a spus Anca.
- În limba română, a întrebat Yila?
- Termină cu prostiile Victor, l-a certat Iuliana. De unde să știe Corbul limba română? Corbul vorbea engleza. Așa e poezia. Spune mai departe Iura.
- Mai departe nu mai știu decât finalul:
”Fie-ţi blestemat cuvîntul! Piei, cu beznele şi vîntul,
Piei în beznă şi furtună, sau pe ţărmul Nopţii-n zbor!
Nu-mi lăsa nici un fulg în casă din minciuna-ţi veninoasă!
Singur pentru veci mă lasă! Pleacă de pe bust, în zbor!”

www.cimec.ro

Spuse Corbul: ”Nevermore!”
Toți l-am aplaudat.
- Acum am înțeles. Corbul ăsta avea o ideie fixă: să spună Nevermor în engleză a comentat Yila.
- **Corbul** a fost inspirat de corbul vorbitor din romanul **Barnaby Rudge** de Charles Dickens, făcând uz de rimă internă și aliterație. „Corbul” a apărut pe 29 iunie 1845 în New York Evening Mirror, a citit Carol o informație din Laptopul său, care ne-a lăsat perplexi, de ce ne putea informa Internetul…
- Ce deștept ești tu Carol, a exclamat Yila.
- Nu eu, internetul…
- Anca să cumpărăm și noi internet.
- De ce să mai cumpărăm dacă are Candid.
În timp de microbuzul gonea fiecare a vorbit mult, s-a râs nestăpânit, de prostiile lui Yila, iar Iura ne-a povestit de admirabilele lecții de actorie ale lui Mihai Popescu. Și-a adus aminte chiar de versuri din Anabel Lee:
S-a-ntâmplat, de demult...
Era lângă-o mare cu ape-argintii,
O fecioară trăia, şi poate c-o ştiţi,
O fecioară, Annabel Lee;
Şi trăia doar c-un gând - s-o iubesc mereu,
Şi trăia - să mă poată iubi...a recitat Iura și apoi ca un trubadur de pe vremuri s-a întors către Anca și i-a spus: Anabel Lee ești tu Anca!
- Sunt fericită că mă numești așa, dar, Iura, ai uitat că eu nu mai sunt fecioară, i-a răspuns Anca. Te-am avertizat asta de la început.
(Am reprodus discuția asta care, bineînțeles a fost mai amplă și mai plină de un exces de banalități, ca să arăt că artiștii pot avea conversații cât de cât culturale. Versurile n-au fost recitate chiar exact, memoria jucându-i fiecăruia dintre noi feste și a trebuit să le aranjez ulterior după o traducere a lui Mihu Dragomir) (adnotare, bineînțeles ulterioară)
S-a făcut puțină liniște și, ca să schimb vorba, l-am întrebat pe Yila
- În Congo sunt drumuri atât de lungi?
- Acolo nu sunt drumuri, sunt poteci, mi-a răspuns el, mofluz
– Sunt curioasă dacă drumul ăsta se va sfârșii, a exclamat Iuliana, care, de obicei, când nu vorbea cu Enache la telefon, era foarte tăcută.
Și vorbea cu Enache minute întregi deși Enache era la București, iar ea se găsea în SUA! Asta da iubire! ne gândeam, cu invidie, noi cei trei bărbați din trupă, în secret. Dar când ne aminteam de d-l Minovici, de la NY de la care primise în dar un inel, parcă nu ne mai mușca invidia…
- Nu cumva am trecut de orașul ăsta spre care mergem și nu ne dăm seama? a întrebat Anca și pe toți ne-a bufnit râsul.
Ar fi fost, într-adevăr, ceva formidabil una ca asta!

Se povestește că așa ceva i s-a întâmplat lui Mircea Albulescu, într-o vacanță în Austria. Mergea la Viena, cu mașina personală, cu familia. Erau înainte de Viena. Înaintea lui se afla un Tir. Mircea s-a gândit că și Tir-ul merge la Viena și l-a urmărit de-aproape, până a realizat că de fapt…trecuse de Viena.

- Dar poate că orașul Rochester nici nu există, a complectat Iura. Mergem spre o… Fata Morgana care se cheamă Rochester!

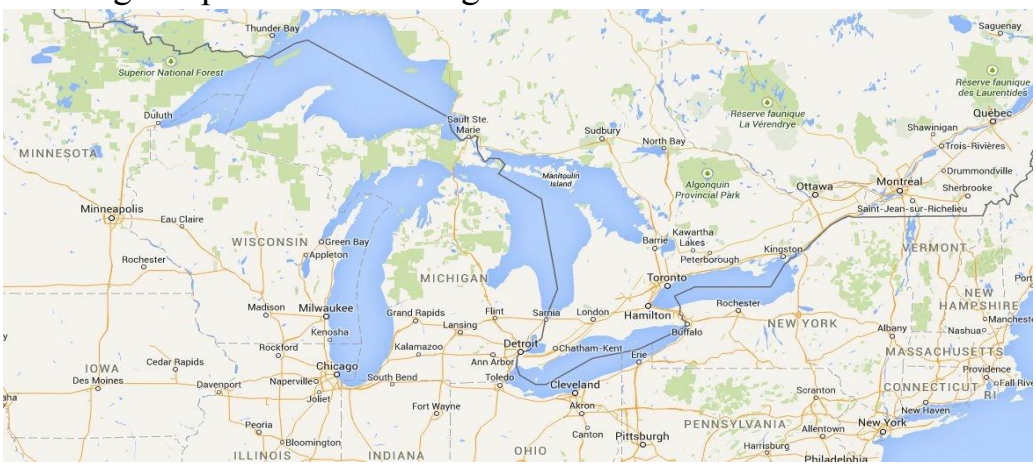

Intr-adevăr, pe marginea șoselei, ieșeau din munții de zăpadă panouri care indicau că în apropiere era orașul Clevland și altele, a căror denumire abia reușeam s-o înregistrez vizual, în goanna microbuzului: Worcester, Soutbridge, Cicopee, Lee, Chatham, Castion on Hudson, Westmere, Rotterdam, Amsterdam, Stone Ridge, Fort Plain, Iilion, Utica, Oneida, Liverpool, Auburn, Sullivan, Albany, Syracuse (scriu la întâmplare)…Dar pe nici un panou nu scria ”spre Rochester”, ceace ne făcea să credem că Rochester e un oraș fantomă!

S-a dovedit însă că Sekereș cunoștea bine ruta, pentru că ironiile și micile noastre disperări păreau să nu-l atingă… Sigur, mai parcursese ruta asta și altă dată, cu alte trupe…

După ce se inserase, după ce toți adormisem și ne luasem gândul că vom ajunge vreodată la destinație, Carol a oprit microbuzul.. spunând: Am ajuns!

Bezmetici, amorțiți, am coborât toți, în afară de Yila care sforăia, cu capul pe bordul mașinii și refuza să coboare din mașină. Chiar dacă eram somnoroşi, ne-am putut da seama că eram în curtea unei instituții impozante. Coloane inalte cu capiteluri și scări somptuase, flancate de lei placizi străjuiau intrarea. Ceva asemănător se găsește la București, la ministerul de extene, prin apropierea aleei Alexandru.

În jur, munți de zăpadă, însă nici țipenie de om. Stam și admiram peisajul când, la un moment dat, un claxon prelung a spintecat liniștea. Era claxonul microbuzului nostru, pe care, din greșală, căzuse capul lui Yila.

Imediat, din spre intrarea principală a năvălit un grup de oameni, îmbrăcați însă elegant speriați, care au venit spre noi vorbind românește:

- Ce este, ce s-a întâmplat?
Carol le-a explicat cine suntem și de ce am venit acolo.
- Noi pe d-voastră vă așteptăm, de mai bine de o oră.
Buimaci, am intrat în sală, în aplauzele tuturor celor prezenți… Nu erau mulți. Circa o sută… Am vrut să ne ”echipăm” pentru spectacol, dar am aflat cu stupoare că nu există cabine, nu există scenă, decât un podium pe care se afla o catedră…Nu știam cum să procedăm. Evident nu puteam să ne dezbrăcăm în fața spectatorilor
- Eu nu mă dezbrac în fața publicului nici moartă, a zis Iuliana
- Eu mă dezbrac, a zis Anca. Crezi că n-au mai văzut oameni goi?
N-a fost nevoie ca fetele să-și arate coapsele, iar noi băieții, unii bicepși, iar alții grăsimile, pentru că Szekereș a adus mai multe paravane și a îndepărtat catedra de pe podium pe care a pus, ajutat de Yila canapeaua din remorcă.
În jurul ei am jucat întregul spectacol… Sigur, după ce ne-am dezbrăcat și ne-am îmbrăcat costumele de scenă și după ce am bătut în podea, în loc de gong, începutul spectacolului, ca altădată artiștii ambulanți, care jucau pe la castelele nobililor…
Totul a mers ca și cum am fi avut décor, Szekereș învățase de acum chestia cu telefonul, era atent, dar, în ultimul act a venit rândul scenei de urmărire a mea de către Victor, care ne-a pus într-o situație pe care n-o mai întâlnisem: *Soții Bergman nu se mai înțeleg. Bernard Bergman, personajul meu, vrea să se despartă de, soția sa și aduce în apartament o tânără cu care are intenția să-și refacă viața. Soția aduce și ea în apartament un tânăr actor de culoare, vrând să-i facă în necaz soțului…Dar, Bernard se răzgândește și vrea să-și recucerească nevasta. Mai întâi încearcă să-l îmbete pe tânărul actor de culoare. Tentativa nu-i reușește. Atunci, la sugestia valetului, va încerca altă alternativă: să dovedească, în fapt, că noul iubit al soției este homosesexual. Și, Victor, așa îl cheamă pe rival, fiind actor, chiar intră în joc și-l atacă pe Bernard sexual. Acesta se sperie și fuge. Urma o goană nebună prin toată scena, pe care o parcurgeam de mai multe ori în toate sensurile cu ”homosexualui feroce” după mine…*
Asta pe scena unui teatru adevărat. Urmăriri care au făcut deliciul publicului, aplaudate frenetic. Dar aici, unde să faci aceste alergări, pe podiumul de cinci metri pe șase? Ne-am alergat o dată, de două ori în jurul canapelei, dar totul mi s-a părut meschin și atunci, deodată, am avut o ideie care mi s-a părut…salvatoare: să scap de urmăritor, fugind în sală.
…Și am fugit printre spectatori, când prin fundul sălii, când printre rânduri, printre scaune, urmărit de Yila. Acesta a intuit imediat că o asemenea acțiune va fi aducătoare de aplauze…

Şi, într-adevăr, la final, au fost din plin. Pot spune entuziaste, publicul fiind surprins, chiar excitat de cursa noastră îndrăcită, pe care sigur nu o mai văzuseră la un spectacol de teatru…
- Cred că nu e nevoie să descrii în rahatul tău de jurnal, de condiţiile mizerabile în care am lucrat, mi-a spus Anca, în timp ce ne schimbam cu hainele noastre de zi. (*după cum se vede nu i-am ascultat sfatul: adnotare ulterioară)(există filmat de mine imagini cu noi dezbrăcându-ne)*
După ce ne-am strâns tot calabalâcul, trebuia, aşa cum plănuise Sekereş, să mergem să dormim la Toronto, dar un grup de spectatori, care mai întârziaseră, stând de vorbă cu noi, auzind că plecăm la Totonto şi văzându-ne obosiţi – cum şi eram de fapt - s-au oferit să ne ia la ei acasă. Neaşteptată şi insolită situaţie! Să mergem să dormim la…spectatorii, care plătiseră bani pentru a ne putea vedea în spectacol…
- E o onoare pentru noi să vă găzduim, mi-au spus soţii Plumcake, care m-au luat la ei. (În România se numeau Cozonac)
- E o onoare pentru mine care aţi plătit bilete…
- 50 de dolari..
- …să dorm la d-voastră!
Nu stăteau departe. Aveau maşină. Un Ford Espero, confortabil, de tip vechi, dar pe care-l întreţinuseră bine. Mi-au mărturist că ţineau la maşina respectivă, pentru că avea o calitate: maşinile autohtone nu se fură, ci doar cele noi, în special cele japoneze.
Locuiau într-o mică vilă cu un singur etaj, pe o stradă plină cu asemenea locuinţe. Toate semănau între ele ca două picături de apă. Pe toată strada zăpada fusese curăţată şi aranjată, dovedind că şi aici ninsese zdravăn. Cei doi în ţară, înainte de venirea comuniştilor la putere, erau o familie instărită care reuşise să se strecoare cu greu printre furcile caudine ale legilor comuniste ca economişti… Amândoi erau născuţi în 1940. Rămăseseră în străinătate, prin anii 70, după ce avuseseră norocul să plece separat într-o excursie ONT şi, după multe peripeţii, ajutaţi de un unchi instărit, dar bolnav şi singur, ajunseseră în America. (Ah, unchii ăştia americani). După care, tot aşa, prin chinuitoare proceduri reuşiseră să-şi aducă şi cei doi copii.
După o masă pregătită în pripă de d-na Plumcake, am ascultat toată povestea vieţii lor…Erau îngroziţi de ceace se petrece în ţară, cum vechii comunişti acaparaseră tot ce se putea. Erau revoltaţi de procesele în anulare şi se luptau, de ani de zile, să-şi recupereze fostele proprietăţi, pe care, între timp, statul le vânduseră unor oameni de bună credinţă… Nu aveau o părere bună despre nimeni din guvern: toţi li se păreau nişte impostori, mincinoşi, arivişti, demagogi, puşi pe îmbogăţie imediată. Îliescu, Roman, Văcăroiu, nişte comunişti. Nici despre opoziţie nu aveau o părere bună, pe mai toţi îi catalogau ca pe nişte bătrâni obosiţi, care vor să se înfrupte din bunătăţile

puterii, iar alții, erau compromiși pentru că după ieșirea din închisori, deveniseră informatori ai securității, având pe conștiință multe delațiuni…
- De unde știți d-voastră, aici, în America, asemenea chestii?
- Oho! Totul se află…Uitați că majoritatea celor care au făcut ani grei de închisoare și care acum sunt în Parlament, au avut și colegi de detenție care acum sunt în America și au dezvăluit cine a turnat. Ei se cunosc între ei.
Nici despre intelectualii care s-au vândut…nu au păreri bune: Sunt la curent cu absolut tot ce se întâmplă în țară. Nu au o părere bună nici despre canalele de televiziune care ajung la ei, România Internațional, de pildă. Nici chiar Pro Tv, deși le vizitează zilnic, nu le inspira încredere…Dar, mai cu seamă, despre trupele de teatru, de muzică sau de revistă care ajung pe aici. Se duc și la Toronto sau chiar la Montreal să vadă spectacole de teatru serios, cum a fost cu o piesă în care juca Beligan… Au rămas cu pasiunea asta pentru că, în tinerețe, amândoi cântaseră în corul Radio…
M-au întrebat şi de pensie, în general, cum îmi câștig existența și au rămas uluiți de cât de săraci suntem. Probabil de aceia am admis să participăm la turneul lui Szekeres, așa cum s-a prezentat el, în disperare de cauză. Mai mult ca sigur, Szekereș vrea, cum se spune, să-și facă mâna, iar noi să mai câștigăm niște bani. În final m-au întrebat ce părere am despre retrocedările proprietăților confiscate de comuniști și de procesele în anulare inițiate la propunerea lui I. Iliescu…
- Și cei de la Boston m-au întrebat. Aveți și d-voastră ceva de revendicat?
- Bineînțeles, de ce vă mirați? Avem de revendicat o casă în centrul Bucureștiului, lângă teatrul Odeon, unde acum locuiește cineva, mi se pare un actor, care a cumpărat legal casa de la stat, iar noi ne judecăm cu ei, care n-au, săracii, nici o vină.
N-am mai întrebat unde este apartamentul pe care-l revendică. Lângă Teatrul Odeon locuiește familia Tănase, care a cumpărat apartamentul și se judecă cu propietarii care sunt în…străinătate. Coincidențele ar fi prea mari, ca respectivii proprietari să fie chiar cei care mă adăposteau pentru o noapte
Am dormit cu intermitențe, visând mii de decizii în anulare și o avalanșă de plângeri la CEDO…Ce paradox: la mii de km de România, aici la Rochester, ca și la Boston, auzi, te lovești de aceleași povești, de aceleași probleme generate de regimul communist. *(20. 03. Rochester).*
21. 03. ” Orașul **Clevleand** spre care ne îndreptăm acum, este un oraș pe malul lacului Erie, al cărui nume provine de la Moses Clevleand… Domnul ăsta, pe la 1800, a cartografiat prima dată zona. Tot aici a înființat Rockefeller, **Standard Oil”**… Aud astea de la Szekeres, în timp ce Fordul goneşte cu 120 mile pe oră, iar eu somnolam de data asta cu capul pe umărul lui Iura. La Clevleand există o colonie românească numeroasă, care, speră Szekereș, va fi prezentă în număr mare la spectacolul nostru…

www.cimec.ro

Din când în când mă trezeam și atunci, cu reportofonul în mână, imprimam audio numele localităților pe lângă care trecem dealungul autostradei: Buffalo, Tohavanda, Erie, Painesville, Mentor, Astabuba,
Ultima ne-a făcut să râdem. Cu ocazia asta am descoperit că e mult mai ușor și prezintă mai multă autenticitate, să-ți imprimi gândurile decât să le scrii… Faci doar efortul de a deschide gura și de a emite sunete…Am auzit că, tot așa, în goana mașini, își ”scrie” poemele Adrian Păunescu.
Aș fi vrut să știu cum s-au descurcat Iura, Anca, Victor…
De Iuliana nu aveam nici o grijă. Ea știe să se descurce în orice situație… dar îmi era frică să deschid discuția. Intuiam că mai toți sunt nemulțumiți de condițiile în care am jucat și probabil cu prima ocazie au să-mi reproșeze…
- Lasă aburelile, i-a interrupt Iuliana discursul lui Carol. Nu uita că după două spectacole ai să ne dai la fiecare câte 300 de dolari
- Inexact, doar 200, a răspuns Carol de la volan.
- Cum 200, dacă ai zis că ne dai 300?
- Am zis 100 $ americani pentru spectacolele din SUA și 150 de $ canadieni pentru cele din Canada. Suntem încă pe teritotiul SUA. Ați jucat 2 spectacole și veți primi 200 $ americani. Cum ajungem, cum îi primiți.
- Atunci, după spectacolul de la Clevland vor fi 300.
- Dacă apucați să-l jucați…
Nu îmi e rușine cu Carol, dar nici cu Iuliana. Amândoi știu să socotească.
- Aici, în orașul ăsta, unde a înțărcat mutu iapa, tot în condițiile mizerabile ne vei obliga să jucăm, l-a luat în primire Anca
- Doar improprii, a ținut să precizezee Carol.
- Pentru că am înghițit gălușca, nu s-a lăsat Anca
- Aici o fi nins?. Pentru că nu mai suport atâta zăpadă, a întrebat deodată Yila încercând să destindă atmosfera.
- Câinele moare de drum lung și Yila de grija ninsorii, i-a replicat Iura.
Ne-am oprit, la un fel de mic restaurant și după ce ne-am așezat la o masă, Carol ne-a servit plicurile cu banii câștigați atât de greu, cu prețul parcurgerii atâtor kilometri…și, de multe ori, făcând rabat la calitatea spectacolului.
Ne-a interrupt discuția un preot care, auzindu-ne vorbind românește, s-a apropiat de masa noastră și ne-a întrebat
- Nu vă supărați, am impresia că sunteți români.
- Cum ați dedus, l-a întrebat Iura? Ne-ați auzit vorbind?
- Nicidecum. După haine.
- Ce au hainele noastre?
- Se vede de la o poștă că sunt din România. Mi-am dat seama de asta pentru că, numai de o lună sunt venit din România, unde am fost să reglez niște afaceri de moștenire ale familiei mele.

- Procese în anulare ale proprietăților confiscate de comuniști, i-am spus eu
- Așa e, taică, ai ghicit. Nu știi ce jale e acolo cu problema asta. Plâng oamenii prin judecătorii, se plâng la CEDO pentru că oamenii legii sunt corupți, cer danie pentru orice fleac, pentru orice serviciu…
- De ce nu cereți ajutorul lui Dumnezeu?
- Dumnezeu, e mare, el vede și aude tot și va face dreptate. Nu trebuie să-i cerem ajutorul, cei vinovați vor arde în focul iadului…
- Dăăăă Doamne, am psalmodiat noi

După asta ne-a invitat să-i vizităm biserica care se găsea în apropiere. Ne-am dus, am vizitat-o și până la urmă am fost nevoiți să ascultăm alte necazuri: de data asta ale preotului. Ce coșmar! Doi preoți se ceartă pentru un loc. Enoriașii nu-l mai vor pe vechiul preot, care s-a dovedit că a fost informator al securității, l-au alungat și au cerut, din țară, un nou preot. Așa a venit el. Dar vechiul preot a revenit și nu recunoaște că a fost alungat.
- Sunteți sigur că ce ne-ați spus s-a petrecut aici? l-am întrebat. Pentru că un caz, similar cu ăsta, s-a petrecut în România, la Pitești.
- Cu d-voastră, artiștii, mi-a replicat preotul, zâmbind, nu se știe niciodată când vorbiți serios și când glumiți.

De la preotul Macarie am aflat multe lucruri interesante despre preotul Calciu Dumitreasa. După ce a scăpat de închisorile comuniste, în 1985, acesta, stabilindu-se în Statele Unite, a locuit cu familia o vreme în Clevlend și a lucrat în construcții, ca muncitor necalificat, cărând saci de ciment. În anul 1989, s-a mutat cu familia la Washington DC, unde a preluat parohia românească "Sfânta Cruce", continuând să muncească în construcții, până când a reușit să-și cumpere o casă, la circa 20-30 kilometri de biserica parohială, care biserică de-a lungul păstoririi sale și-a mărit, impresionant, numărul credincioșilor, multe persoane de alte confesiuni convertindu-se la ortodoxie, pentru dragostea şi harul pe care le avea părintele. În SUA și-a continuat lupta, în numele lui Dumnezeu și eforturile pentru apărarea intereselor românilor, fiind autorul ideii de Romfest și unul dintre fondatorii evenimentului bienal - cea mai mare sărbătoare a românilor de pretutindeni - al cărui Comitet Internațional l-a condus, fiind primit la Casa Albă de 2 președinți - Ronald Reagan și George W. Bush.

Înainte de a pleca, preotul ne-a dat câte o carte: **Solia Calendar 2003** (400 de pagini), editat de Romanian Ortodox Episcopate of America. Grass Lake, Michigan. Calendar bisericesc cu fotografii ale tuturor preoților din episcopie: 115! Deasemenea adresele tuturor bisericilor din regiune., precum și o mulțime de fotografii ale enoriașilor și ale celor care au făcut danii substanțiale bisericilor… Îmi atrage atenția fotografii al unor biserici din NY, de care habar nu aveam. În special cea a bisericii Sf. Dumitru, pe lângă care sigur am trecut. Toate fotografiile ne arată români prosperi, aproape de senectute, îmbrăcați elegant, maii ales doamnele, alături de fețe bisericești. Românii emigranți s-au strâns de nevoie, în jurul bisericilor. Două fotografii: una a ansamblului de dansuri ”Isvorașul” (Romanian Danse Ensemble) și alta a unei echipe, de dansuri, formată din copii, ”Dunărea” (Childern‘s dans group), conduse de John Omorean (nu scrie unde își au sediul…

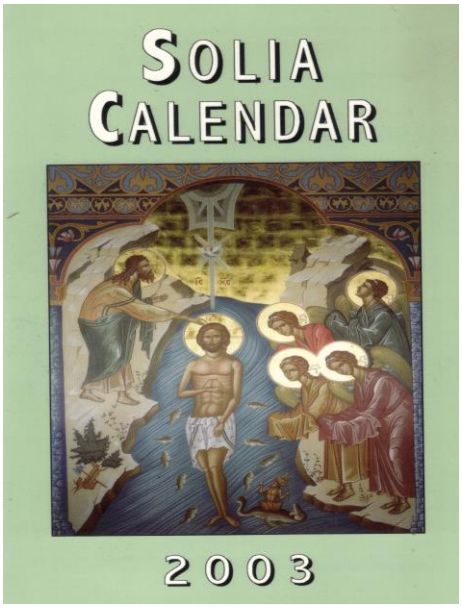

La Clevland, pentru spectacolul nostru, Carol închiriase o sală a unei case de cultură, care era ca un fel de sală Polivalentă de la București, dar… în miniatură, ca să nu spun alt cuvânt. Într-un colț era amenajată o capelă de dimensiuni reduse, cu tot ce era necesar pentru a ține slujbe: un mic altar, loc unde se puteau pune lumânări, icoane, iconostase etc. În alt colț, era amenajat un stand cu vânzare de cărți și obiecte bisericești. În alt loc, era un Snack Bar și chiar un birou de turism. Până la urmă s-au strâns 60 de oameni, majoritate tineri…

Nimic nu este mai descurajant pentru un actor decât să joace într-o sală aproape goală. Și totuși trebuie să o facă. Nu atât din cauza unor obligații contractuale, cât din cauza un angajament moral: Cum să lași să meargă acasă oamenii care au venit să te vadă jucând?... Am auzit de multe ori această frază, spusă de actorii bătrâni, pe care generația noastră i-a înlocuit și de la care am avut enorm de învățat… Așa că, deși am jucat un act fără chef, ulterior simțind reacțiile lor calde și râsul sincer la replicile noastre, am uitat că sunt puțini și am jucat strâns și cu aplomb, fără să așteptăm reacții și aplauze imediate. Ne-am mirat și noi de reacțiile lor entuziaste de la final. Probabil nu mai văzuseră de mult un spectacol de teatru adevărat. Sau poate nu văzuseră niciodată. Au ținut să ne servească cu bere, să ciocnim și mai ales să vorbească cu noi. Le părea rău că n-a fost mai multă lume. Majoritatea nu mai au încredere în trupele care vin să joace acolo. Noi voiam să-i auzim pe ei, dar ei vroiau să ne asculte pe noi. Îi interesa ce

facem, cum ne descurcăm în țară. Ne era foame și ne-am despărțit cu regret de ei…Majoritatea erau tineri…

22-23. 03 Chicago. *(Insemnări făcute seara târziu, ajunşi, după o cursă infernală de aproape o jumătate de zi şi de alta de aproape două ore de perignare, cu microbuzul condus de d-l Carol Szecherş.)*

- Bagă informații despre satul ăsta amărât, spre care ne îndreptăm, că ne plictisim! i-a strigat Victor lui Carol, în timp ce microbuzul sbura pe autostradă spre Chicago.

– Chicago, în limba indienilor locali, înseamnă **locul în care miroase urât,**

- Aoleu! am exclamat toți. N-or avea vidanjori…

- Și ne așteaptă pe noi, pe post de căcănari? a întrebat Victor…

- Asta datorită faptului că în urmă cu trei secole, pe locurile unde e acum orașul, se cultiva ceapă. Chicago se mai numește și „Marea piață centrală a SUA", datorită depozitelor sale de grâu …- Înseamnă că vom găsi ceva de mâncare, că mie a început să-mi ghiorăie mațele, a strigat Victor…

- Orașul e vestit pentru depozitele de carne, precum și pentru faimoasele sale abatoare și fabrici de conserve, care livrează carne ambalată pentru întreaga țară. Se mai numește și "orașul superlativelor". Pentru că, dacă în oricare oraș există ceva "mare", aici, la Chicago totul este "cel mai mare!". Cel mai mare hotel, care are 2600 de camere, cel mai mare turn, Sears Tower, înalt de 450 de metri, cea mai mare piață, care are coridoare lungi de 12 km, iar aici a fost construit primul sgârâie nor modern între anii 1884-1886 clădirea de zece etaje Home Insurance Building, pe structură de otel şi cadre din fier demolată in anul 1931, pentru a se construi apoi La Salle National Bank Building de 110 etaje care a fost cea mai inalta cladire din lume intre 1974 si 1996, când au fost construite turnurile Patronas in Kuala Lumpur..

- Ce deștept ești tu Carol și ce boi suntem noi, a ținut să-i spună Victor.

- Referă-te doar la tine, l-a avertizat Anca.

- În legătura cu vaca, a cotinuat Carol, orașul are cele mai multe statui cu vaci, pentru că din cauza unei vaci s-au ridicat sgârâie noriii

- Ai dat cu bâta-n baltă. Ce legătură are vaca cu sgârâie norii? i-a zis Iuliana.

- Are. Se povestește că, din cauza că o vacă a dat cu copita într-un felinar, în urmă cu foarte mulți ani, s-a produs un incendiu devastator, care, pur și simplu, a mistuit tot orașul, locuitorii fiind nevoiți să-l reconstruiască, inventând…sgârîie norii…

- Ce deștept ești, Carol. Mai spune că te ascutăm ca pe Papa, i-a spus Victor.

- Mai stiu și ceva în legătură cu tine, Victor, adică și cu negrii.

- Să nu spui că aici e rasism…

- A fost până de curând. Negrii au venit aici ca să scape de sclavie, dar n-au scăpat de rasism. O vreme, legile nescrise ale rasismului i-au ținut departe,

scriu ziarele, de slujbe, scoli și case bune. Au existat deseori ciocniri între negri și albi, când au fost omorâți mai mulți negri.
- Aoleu, câți?
- 20, 30 de negri… Se mai zice că au fost lupte urmate de... linșaje și omoruri… Atunci a rostit Martin Luther King celebrele cuvinte: **I have a dream!** Dar în 1968 Martin Luther King a fost împuşcat.
- Nu mai spune că mi s-a făcut carnea de pe mine de rață…
- Vrei să spui de găină.
- De găină, de rață, tot un curcan… Nu sunt laș, dar mi-e cam frică…
Am discutat, am vorbit, am râs până am oboist, când, fără voia noastră, s-a instalat tăcerea, fiecare gândindu-ne la cei dragi de acasă… Dar, la un moment dat, am realizat că am intrat într-un oraș. Să fie chiar Chicago?
- Da, suntem în Chicago, ne-a spus Carol, parcă ghicind întrebarea noastră
- Unde sunt Sgârâie nori? am strigat toți.
- În centru, ne-a răspuns eliptic, Carol, strecurând, cu greutate, maşina prin niște străzi înguste și întortocheate, ale unui cartier al oraşului. Aici locuieşte d-l Dumitru, care va fi gazda noastră timp de câteva zile, cât vom sta în Chicago… Deşi Carol avea pe laptop-ul său instalat un sistem electronic (GPS), care-i indica pe unde să meargă ca să ajungă la destinaţia respectivă, la care noi ne uitam ca mâța-n calendar, se întâmpla ceva ciudat. Nu nimerea strada cu pricina, deşi în timpul ăsta vorbea la telefon cu d-l Dumitru…
- Unde sunteți? întreba d-l Dumitru pe telefonul mobil.
- La intersecția de la piața Lincoln.
- Ia-o la dreapta, pe Libertystreet, faci stânga și ai ajuns.
- Aşa am făcut, dar n-am ajuns.
- Băi, Carol, întoarce-te pe unde ai intrat…
- Habar-n-am pe unde am intrat…
- Ne-am dat dracului…Eu vă aştept cu haleală și cu udătură și tu, umbli brambura. Eşti cumva beat?
- Nea Dumitru, se scrie beat şi se citeşte bit, i-a răspuns Carol cu o veche vorbă a unui beţiv notoriu: Petre Bărbulescu- Conți.
După o oră şi jumătate, am ajuns. Strada aia s-a dovedit a fi o fundătură.
Ne-am dat jos din maşină, mototoliți rău de tot și aproape anchilozați… Ne-a trebuit destul timp până să ne dezmorțim. Dar, după o masă copioasă, stropită din belşug cu whisky şi cu vinuri româneşti… D-l Dumitru fiind bun ”viveur” și ne-am pus pe povești și pe glume.
D-l Dumitru e doritor de oaspeți, pe care îi tratează cu mâncăruri românești, preparate de soția sa și, mai ales, cu băuturi tari. E iubitor de artiști. E prieten cu mulți, dar mai ales cu Arșinel, pe care îl alintă spunânu-i Parșivel.
După câteva pahare de whiski depăna povestiri extraordinare cu mai toți artiștii care, dealungul anilor, i-au trecut pragul: Tamara Buciuceanu, Ileana

Stana Ionescu, Radu Gheorghe, Luminița Anghel, Mihai Constantinescu, Dan Spătaru, Dorobanțu, și, bineînțeles, Arșinel și Stela Popescu… Aș umple o pagină întreagă cu artiștii și cântăreții români care au trecut prin locuința sa și pe care i-a ospătat.
- Sunt chiar atât de săraci? ne-a întrebat d-l Dumitru, adăugând: Mi-au spus că în România n-au nici după ce bea apă şi sunt nevoiți să facă drumul peste ocean ca să mai ciugulească ceva bani.
Replica asta a stârnit un hohot de râs atât de mare că o parte dintre noi s-au înecat, lăsându-l pe d-l Dumitru interzis. Apoi, revenindu-ne, după câteva minute, toți am exclamat:
- Auzi, Arșinel calic, oropsit, milog! gargarisea Victor.
- Stela Popescu, sărăntoacă, se îneca de râs Anca.
- Ăștia te-nbracă-n bani, sunt putrezi de bogați, a complectat Iura.
-Te-au tras în piept, te-au aburit, i-a spus Victor.
- Cum așa? Doar nu vream absolut nimic de la ei, ne întreba nedumerit d-l Dumitru. Arșinel mi-a lăsat niște CD-uri, cu diverse cântece interpretate de el. O parte i le-am vândut, o parte nu, pentru că aici nu se mai cumpără muzica cântată de el. Am și 300 de dolari pe care am să v-i dau să-i duceți.
Mi-a dat mie. Restul CD-urilor nevândute, l-am sfătuit să le facă cadou prietenilor sau cunoștințelor…
Ceilalți mai stau la taclale, cu familia Dumitru, (d-na Dumitru o excelentă gospodină), iar eu m-am refugiat în baie, să scriu rândurile astea: mâine vom avea o zi încărcată: un spectacol pentru copii și altul cu ”Canapeaua”. Dar n-am apucat să scriu mare lucru, pentru că n-am putut să țin mult timp ocupată baia. Veneau, băteau la ușă, eu strigam, ”Ocupat” și trăgeam apa. Asta de mai multe ori, până când Victor mi-a spus într-o șoaptă șuierătoare:
- Dacă nu deschizi, fac în pantaloni!
- Mai ține-te puțin, i-am răspuns, mai am de terminat o pagină.
- M-ași ține, dar nu mai pot, deschide dracu ușa...că mă cac pe mine.
Am fost nevoit să-i deschid. Cum să scrii, dacă n-ai minime condiții?
Iată ce brânză am scris:
Iată-ne în Chicago! Vestitul oraș al gangsterilor și al tot atât de vestitul Al Capone, în care neam de neamul meu n-a visat să ajungă. Aici a fost omorât după ce mult timp a scăpat de poliție, alt celebru gangster, Dillinger, în iulie 1934, după ce a fost turnat de romînca, bănățeanca, Ana Cumpănaș, proprietara unui bordel, pe care îl frecventa Dillinger - care l-a atras la Biograph Theatre - unde a şi fost ucis…Știu povestea asta a lui Dillinger din romanul textualist, ”Femeia în Roșu*”, apărut imediat după evenimentele din Decembrie 89*.
Se mai spune că trădătoarea Cupănaș s-a întors în România unde a fost la rândul ei asasinată, probabil pentru a o pedepsi pentru povestea cu Dillinger.

www.cimec.ro

Când notez rândurile de față, pe retina ochilor îmi apar imagini din filmele cu gangsteri și simt cum pielea de mâini mi se face ca cea de găină. Oare a fost un lucru înțelept că mergem aici? Sigur, situația nu mai e aceiași. Prohibiția e demult depășită, e doar o amintire, dar, în acelați timp, îmi amintesc de Luky Luciano, de Ioan Buduc, șoferul lui Capone și, mai ales, de Culianu, care a fost asasinat întru-n WC, public.
Am cunoscut în tinerețe un fel de gangster, care nu era, de fapt, decât un mardeiaș. Care nu folosea, doamne ferește, pistolul. Doar pumni. Avea o față și o statură care mă impresionase și care nu arăta însă de fel cu cea a gangsterilor americani. Când te uitat le figura lui te înfiorai. Te electriza. De multe ori, tânăr fiind, visam să am o față ca a lui. Se numea Mafoame Bărzoi, și era prieten la toartă și de blestemății cu verii mei din partea mamei, frații Frâncu… Odată, pe vremea când eram eu adolescent, se lăuda, că ar fi bătut un restaurant întreg. (restaurant ”Desrobirea” din Ferentari.)
Încerc în mintea mea să reabilitez situația. Aici e un centru universitar faimos, unde a avut o catedră de istoria religiilor Mircea Eliade, care, alături de Palade și Eugen Ionescu, este, unul din cei mai faimoși români.
La Chicago vom sta câteva zile. Mă iluzionez că voi putea merge în centrul universitar să văd unde a locuit Eliade. Și el și soția sa sunt morți demult… Dar sunt aproape sigur că nu mai există mai nimic care să amintească de ei. Poate doar o placă comemorativă… Și câte aș mai fi putut să scriu, dacă Victor nu făcea în pantaloni...
A doua zi, dis de dimineată, am mers să vedem sala unde vom juca spectacolul pentru copii, pe care cei din Chicago l-au vrut neapărat pentru odraslele lor. E o sală de festivități a unei şcoli destul de mare
Am repetat cele două scheciuri cu Anca și cu Victor. Dar am avut de furcă cu ei. Au știut textul, nu s-au încurcat, nu s-au bâlbâit, dar aveau idei contra lui, în sensul că replicile li se păreau naïve, copilărești, de Bulă, și că nimeni n-o să râdă la ele, că e ceva de circ și ar fi bine să nu le spună pe toate...
Am rămas trăznit. Cum să joci cu parteneri care n-au încredere în replicile cu care știam că vor lua aplauze?... Mi-a trebuit multă putere de convigere să-i decid să spună, să joace textul așa cum este, pentru că a fost testat de generații de clovni. Am făcut o înțelegere: Dacă nu vor avea success, la următorul spectacol vom schimba textul.
A urmat o masă cu mâncare românească: Brânză și smântână în căuș de mămăliguță, făcut în cuptor, sarmale cu cârnați alături și plăcinte poale-n brâu în care d-na Dumitru e specialistă şi în care toți ne-am aruncat cu inconștiență, uitând că avem spectacol la ora 16. A trebuit să bem o mare cantitate de cafea după cele câteva pahare de vin de Odobești …

www.cimec.ro

Am rămas f. mirați când am văzut marea sală a unei scolii plină ochi cu copii. Peste 300. M-a apucat și pe mine frica. Dacă copii ăștia care vorbesc zilnic la şcoală engleza și doar acasă româna, nu or să ne înțeleagă ce vorbim? Dacă o să jucăm în fața unei săli mute? Și am început spectacolul.
Dar, ca și la București, la fiecare replică s-a râs. M-am uitat la figurile celor doi colegi stupefiate când, la așa zisele poate minore, naive, copii râdeau în hohote, înțelegând toate quiproqourile copilărești ale scheciurilor noastre și au aplaudat. Au râs la gluma că nevasta boului e vaca, care stă în biroul directorului, și că e bou că a luat-o de nevastă. Deasemenea când am spus că femeninul de la un **Moș** e...o **Moșă** și de la **nas** e....**nasoală..** și, mai ales, când l-am păcălit pe Victor în scheciul cu mierea, iar când Victor m-a stropit cu apă au fost cascade de râs. S-au amuzat la alergările noastre gen Tom și Gery (din desenele animate). Râdeau copiii, dar cel mai tare râdeau părinți lor, care câteodată chiar lăcrimau, cum mi-au mărturisit ulterior.
Când am spus că Ștefan cel Mare a construit tot atâtea biserici cam câte a dărâmat Ceaușescu, s-au pornit ropote de aplauze, care ne-au făcut ca aproape un minut, să nu mai putem juca. Replica asta care, în România, făcea pe mulți să strâmbe din nas, acolo a căpătat o amploare emotivă deosebită. Acolo la mii de kilometri de țară...
Călătorind printre românii în străinătate afli că ei n-au uitat multe lucruri care, în țară, au fost trecute în derizoriu.
La spectacolul cu **Canapeaua** au fost 200 de spectatori. Să scriu că s-au amuzat ar fi prea puțin. Scena cu telefonul, pe care îl primea personajul Iulianei de la un iubit, cu care își aranja o întâlnire și când o întrebam cine e, îmi răspundea că e o greșală, pe care am inventat-o noi la repetiții, a fost înțeleasă și aplaudată.

Alergarea mea din ultimul act a fost dificilă. Scena fiind mare şi spaţiile deasemenea, la un moment dat, eram chiar epuizat, realist. Dar cel mai mult le-a plăcut scena de homosexualitate, în care de multe ori încercam să-l imit pe C. Vulpe din ”Colivia Nebunelor”, unde Vulpe era ...inimitabil. Am avut senzaţia că a mai toţi cei din sală nu mai fuseseră de mult la teatru şi au savurat spectacolul ca spectatori ”inocenţi”.

La final iar aplauze şi surpriză: un grup de tineri au năvălit pe scenă şi ne-au îmbrăţişat. Cei mai asaltaţi au fost Iuliana şi Victor. Iuliana de bărbaţi şi Victor de femei. Iura, Anca şi eu stăteam şi priveam...invidioşi!

Spectacolul de la Chicago era de fapt promovat de un domn care se numea Dumitru Prişcovoreanu - Telega, pe care noi l-am numit Dumitru 2, ca să facem economie de cuvinte. Dar, de cele mai multe ori – între noi - îi ziceam nea Caisă, din cauza tenului său cam gălbejit.

Era un domn contrar primului nea Dumitru – bondoc, jovial, guraliv, pus pe băutură şi pe povestiri – acesta era înalt, slab, important, scorţos, bănăţean, îmbrăcat impecabil, de modă veche (îi lipsea doar jobenul sau gambeta), plecat de mult din ţară, nu admitea să fie contrazis şi care ştia tot ce se poate şti despre arta promovării unui spectacol şi care-l dădăcea în permanenţă pe Carol, care nu ”făcuse, nu dresese” la timpul potrivit tot ce trebuia să facă şi, din cauza asta, au fost mai puţini spectatori decât programase el...

Şi încă ceva scandalos: Nea Caisă comandase flori pentru actori, dar Carol nu se dusese să le ia şi la spectacol, actorii n-au avut flori la aplauze, ceea ce a fost un lucru ruşinos pentru care-şi cerea scuze... Şi Carol trebuia să ştie că el (nea Caisă) oferă întodeauna flori actorilor...În altă ordine de idei, nea Caisă avea doi nepoţi, care învăţau medicină la Bucureşti.

În ziua următoare d-l Dumitru 2, (nea Caisă), ne-a plimbat cu o elegantă maşină, de care era foarte mândru, deşi semăna cu vechile maşini Ceaika. (un Dodge) Ne-a dus pe malul lacului Erie, de unde am putut vedea în toată

măreția lor faimoșii zgârie nori. Dar, ghinion, bateria camerei mele de luat vederi se descărcase, așa că n-am putut filma și am fost nevoit doar să privesc și atât. Dar, mă consolez că sunt pe net sute de filme și fotografii cu sgârâie norii din Chicago. Ne-a dus să vedem chiar- **Centrul John Hancock** unde se află o zona a orasului recunoscuta pentru magazinele si complexele sale comerciale și unde se găsește a 4-a cea mai inalta clădire in Chicago: are 100 etaje si o inaltime de 344 metri, iar impreuna cu antenele din vârf măsoară 459 metri. Ne-am urcat la etajul 95 al cladirii, unde exista un restaurant faimos, The Signatura Room, care ne-a oferit o priveliste spectaculoasă asupra lacului Michigan fără mâncare pentru că nea Caisă nu ne-a invitat fiind cam... Pungaș, adică...strâns la pungă

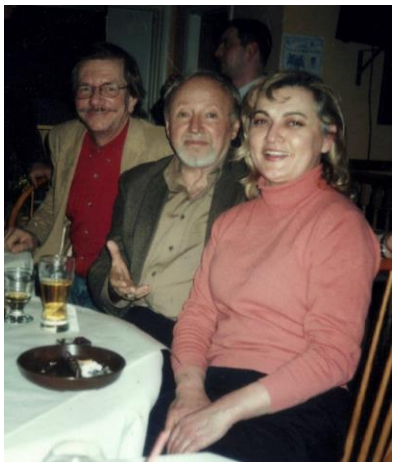

În mașină, care avea bar, nea Caisă s-a revanșat cu o sticlă de șampanie. În timp ce mașina mergea ca la paradă, s-a destupat o sticlă de șapanie și ne-am ”regalat”, cum îi plăcea să spună colegului meu de Costică Drăgănescu.
După spectacol am fost invitați la un club al asociației de prietenie Româno-Americane, unde am avut o revelație: Parcă eram în România! Aceiași atmosferă de bar, de înghesuială, de mică bârfă, de oameni care au venit acolo nu ca să se vadă, ci pentru alte scopuri. În America era criză - sau de-abia începuse - și toți sunt tensionați, cu nervii în batistă, iar noi eram niște intruși. O mare parte nu fuseseră la spectacolele noastre și se mirau cînd aflau că suntem veniți de la București și atunci exclamau:
- De la București? Păi acolo e maică-mea, soră-mea, bunică-miu.
Cineva ne-a explicat termenul de **recesiune** care ar fi atunci cînd vecinul nu mai are servici, iar când rămâi tu fără serviciu se numește **depresiune**. Dacă despre Mircea Eliade n-am mai aflat nimic despre soția lui, Cristinel, numită de intimi Georgette, am aflat cu totul întâmplător, o poveste interesantă de la Dan Deftu, cu care m-am întâlnit la Clubul de prietenie Româno-Americana. Mai tot timpul îl bătusem la cap pe nea Caisă să mă ducă acolo unde a locuit Mircea Eliade, sau măcar la mormântul lui și nea Caisă ajunsese, din cauza asta, să se ferească de mine. Dar, aici la Club, mi-a adus așa, tam nisam, un domn, cu care să stau de vorbă, care avea să-mi spună ceva ce nu știam. Era român. Plecase nu de mult timp din România, ca să-și ”întregească” familia în SUA. Era un bărbat tânăr, de aprope 40 de ani, negricios, cu mustață și bărbuță, plus o claie de păr abundent, legat la spate ca o codiță. Altfel, destul de corpolent, îmbrăcat ca un cow-boy (fără pistol

la brâu) având pe piept tot felul de zdrăngănele. Fusese, sigur, avertizat de nea Caisă de ce mă interesează, sau poate mai fusese intervievat asupra chestiunii respective de alți ziariști, căci. fără nici o introducere, fără să-i pese că-l imprimam, a dat naștere unui șuvoi neîntrerupt de informaţii. După primele vorbe mi-am dat seama că e cât de cât școlit:
- Soția mea a fost angajată, în urmă cu ani, prin noiembrie 1997, in calitate de companie permanentă a bătrinei Eliade. I-a administrat tratamentul, i-a pus perfuzii, a ținut legatura cu medicul de familie și a răspuns la telefon. Pe scurt, făcea de toate pentru ca doamna Georgette să nu ducă lipsa de nimic.
- Cum a ajuns soția d-voastră în această postură? l-am întrebat.
- Cu doi ani in urma, a urmat el (după ce a băut dintr-o sorbitură o jumătate de halbă de bere), sora soției mele a obținut una din cele cinci vize pe țară, acordate de Loteria Vizelor Internationale pentru Statele Unite. A plecat să muncească aici, în SUA. Iar dupa ce soția mea a rămas șomeră, în țară, sora ei i-a facut chemare in America. Ajunsă, aici la Chicago, ea a dat o groază din chestiile astea care, aici și aiurea, se numesc interviuri, pentru a găsi un loc amărât de muncă. Pentru că le vedea la limbi și pentru că era si româncă, a aiurit-o pe o doamnă care se numea, dacă-mi amintesc bine, Lacoque… Chestia asta a fost cu ani în urmă!... D-na Lacoque se ocupa de găsirea unei ingrijitoare pentru madam Eliade. Pe scurt, făcea de toate pentru ca doamna Georgette să nu ducă lipsa de nimic. A avut grijă de ea mai mult de un an de zile. Între timp am reușit să ajung și eu aici prin diverse tertipuri. Bătrâna. după ce a dat ortul popii, a fost înmormântată lângă soțiul ei. Adică cenușa ei, că a fost arsă ca și el. A fost incinerată chiar de ziua ei… Ce gusturi la oamenii aștia învățați, să fie arși! Probabil le e frică să nu fie mâncați de viermi...Domne, eu nu-mi dau seam de ce cad ăștia în cur după cărțile lui nea Eliade....Am răsfoit și eu câteva, dar m-au plictisit îngrozitor. E una cu un amărât care se chiamă Fărâmiță, care ca să scape de bulău inventează povești, sau alta cu unul care după ce a fost la curve, îmbătrânește cu o sută de ani. Povești, fantezii...Păi dacă m-aș apuca eu să scriu poveștile mele adevărate, ar îngheța lumea de spaimă...cum am vrut să fug din țară într-o cisternă și m-au prins, cum am vrut să trec dunărea înot și iar m-au prins...I-am văzut câteva fotografii lu nea Eliade. Arăta îngrozitor. Era descărnat. Pe aici umblă vorba că ar fi fost legionar și că ar fi făcut pușcărie...de aia a fugit din țară... Cred că ăștia care vorbesc la superlative de ele sunt masochiști...Acum, soția mea și cu mine nu mai avem loc de muncă si, probabil, ne vom intoarce in țară, unde ne așteaptă copilul… Avem un băiat, pe care l-am lăsat în grija bunicilor. Crește și trebuie să fim lângă el, să n-o apuce pe căi greșite.... Mai avem probleme şi cu niște procese de revendicări, unde și-au băgat coada niște șmecheri, pe care vreau, neapărat, să-i dau în gât, fiindcă ne-au aiurit părinți... Peste câțiva ani o să ne

www.cimec.ro

rentoarcem toți trei aici, pentru că e o țară babană, formidabilă...
- Cum o să reușiți să veniți toți trei iar? l-am intrebat.
- Cu dolari! Aici am învățat că dacă ai dolari, poți obține ce vrei.
- Am impresia că nu ești de prin Moldova, că nu le prea ”moldovinești”.
- De felul meu sunt dintr-o mică comună de pe lângă Bolintinul din Vale, care se chemă Poenari Ulmi…
Ehei, doamne Dumnezeule, câte nu află omul, dacă nu stă acasă cu fundul pe cearceaf și călătorește prin lume....
Nu i-am mai spus, totuşi, că din Poenari Ulmi e tată-l meu, că am cunoscut familia Deftu din satul respectiv și că un Deftu, care era de aceiași vârstă cu mine, pe vremea aia, era vestit ca cel mai mare mincinos din sat. Nu pot să uit cum m-a mințit că are, în coșarul din curte, un avion.
- Al cui e avionul? l-am întrebat atunci, pe tânărul Deftu.
- Al lui tata.
- Și te lasă să zbori cu el?
- Sigur, pentru că el nu știe să piloteze...
Că el m-a mințit n-a fost mai nimic. M-a mințit și gata. Dar că eu l-am crezut, mă minunez şi azi. Cum am putut să cred că poate exista un avion în coșarul unui țăran intr-un cătun de lângă București? Sigur, am circumstanțe atenuante: eram de mic copil, un naiv, un candid.
În altă ordine de idei am încercat să am un dialog cu oamenii cu care am venit în contact despre Eliade, despre scriitorii americani, despre Saul Below și Palade care a trăit la Chicago, care a primit premiul Nobel, despre teatru, încercare eșuată pentru că se uitau la mine ca la un Marțian, neînțelegând ce vreau de la ei și de ce îi chinuiesc cu întrebările mele.
- De ce a primit Below premiul Nobel, m-a întrebat soția lui nea Caisă.
A rămas foarte surprinsă când i-am spus că pentru literatură.
- Și Palade tot pentru literatură a primit premiul ăsta?
- Palade a primit premiul pentru...Aici m-am oprit că nu-mi aminteam pentru ce a primit Palade premiul Nobel și a trebuit să treacă ceva timp ca să-mi amintesc că Palade a primit premiul Nobel: pentru fiziologie și medicină.
- Păi Palade n-a murit?
- Nu. Are peste 90 ani și trăiește la San Diego în California.
- Despre băbăciunea ailaltă (Below) de care ai pomenit cred că am auzit câte ceva, că s-ar fi însurat cu o româncă, mi-a spus d-l Deftu. Parcă am văzut ceva la CNN, dacă nu cumva am aflat chestia asta când eram în țară, că d-l ăsta a venit în țară pe vremea lu nea Ceașcă...
- Dragi și stimați actori din România, l-am auzit iar pe Carol informându-ne tardiv, am părăsit oraşul emblemă a gangsterismului…
- N-am întâlnit nici un ganster, nici unul de operetă, l-a intrerupt Anca
- Oraşul lacurilor, al treilea oraş ca mărime al Statelor Unite, după N.Y. şi

www.cimec.ro

Los Angeles, a continuat netulburat Carol, dar şi oraşul unde a trăit de mai mulţi ani George Emil Palade şi Mircea Eliade...
- Pe care nu l-am putut vizita din motiv că decedase, a ținut să observe Iura.
Era adevărat. Deși ne plimbasem pe malul lacului, deși admirasem siluetele enormilor sgârâie nori, profilate pe apa lacului Erie, deși ne plimbasem prin mai multe străzi comerciale, încercând în zadar să cumpărăm o sonerie pentru spectacolul nostru, n-am prea văzut mai nimic din marele oraș.
Ce turneu atipic este ăsta!
Nici, americani, americani, n-am cunoscut. Doar românașii de ai noștri fugiți cu ani în urmă și aciuați pe aici… Pot, eventual, să mă laud că atunci când am fost eu la Chicago, la Boston și Clevland era o iarnă de coșmar... Mai exact, am trecut prin orașele amintite... Doamne ce puţine lucruri ştiu despre oraşele astea. De fapt, numai banalități…
La plecare un lucru straniu pe care n-am mai avut timp să-l notez în detaliu: n-am mai găsit cei 300 de dolari pentru Arşinel**…** Îi pusesem în valiză, ca să nu umblu cu ei prin oraș. Dacă aș fi fost cumva victima unui jaf, l-aș fi sărăcit pe Arșinel de 300 de dolari. La plecare, refăcând valiza, cei 300 de dolari nu mai erau unde i-am pus. Ce puteam să cred? Că mi i-au luat colegii sau d-l Dumitru? Am preferat varianta că s-or fi zăpăcit în valiză și, până la urmă, scotocind-o bine, am să-i găsesc.
- Să vă spun ceva despre Detroit, spre care ne îndreptăm, a continuat Carol...
- Varsă tot ce ştii, i-a zis Yila.
Carol: De fapt ce v-ar interesa?
Victor: Adresa unor bordeluri.
Iuliana: Victor, să-ți fie rușine! Ce îți e și cu bărbații ăștia priapici.
Victor: A fost doar o intrebare. Tu vorbești care te-ai întâlnit cu atâția bărbați? Cei ai priapic?
Iuliana: Unul ca tine care numai la sex se gândește. Carol, citește-ne de pe laptop ceva despre oraș.
Carol: Numele orașului provine de la râul Detroit, care, în traducere franceză înseamnă „râul strâmtorii”.
- Treci peste strâmtoarea asta. Bagă ceva mai interesant.
- În Detroit se află marile concerne ale industriei automobilelor din lume - "Ford", "Chrysler", "General Motors". Astea au determinat și dezvoltarea altor ramuri industriale: siderurgie, chimie, construcții de mașini unelte...
- Altceva, mai interesant, am strigat toți
- În nici o altă metropolă din lume, industria de autoturisme nu are o influență la fel de mare, asupra vieții locuitorilor, ca în Detroit. Aici, șoselele au fost marcate pentru prima dată cu vopsea albă, aici au apărut primele semafoare și, tot aici, a fost săpat primul tunel subacvatic destinat mașinilor. Toate s-au datorat industriei care a transformat orașul în capitala mondială a

www.cimec.ro

producției de automobile încă de acum o sută de ani.
- Asta în timp ce noi dormeam, construind socialismul, a ricanat Iura.
- În Detroit își au sediul doi giganți industriali: General Motors (care cuprinde, printre altele, și firma germană Opel) și Ford. A treia putere în acest sector industrial este Chrysler. În mod sigur ați aflat și d-voastră că industria autoturismelor a fost inventată de Henry Ford, care, în 1903, a înființat, în Detroit, prima sa firmă. Până în 1927, a produs 15 milioane de autoturisme.
- Stai puțin. Ești al dracului de deștept și de informat. Ce ne spui e cumva de la tine din cap? l-a întrebat nedumerit Iura.
- Sunt date pe care le citesc de pe computer.
- Care computer? Ăsta pe care-l ai în față? Cine le-a băgat acolo?
- Cineva specializat cu așa ceva. O firmă. Sau persoane particulare.
- Au voie să facă așa ceva?
- Da, dacă se loghează. Adică, dacă își declară adresa de e-mail și parola.
- Deci trebuie să aibă voie de la poliție. Mă miram să fie pentru toată lumea.
- E pentru toată lumea, doar că vor să știe cine ești…
- Da, ca după aia să te agațe. Toate astea apar acolo scrise în românește?
- În englezește, dar o să se ajungă să fie și în românește.
- La sfântul așteaptă. Zi-i mai departe… Ce scrie acolo că a mai făcut Ford?
- Ford a fost folosit pentru prima dată o linie de asamblare, a continuat să citească Carol, și muncitorii au avut cele mai mari salarii din Statele Unite, beneficiind și de ziua de lucru de opt ore. Numărul tot mai mare de muncitori angajați de fabricile de autoturisme, a asigurat orașului resurse financiare uriașe, provenite din taxe, datorită cărora Detroit s-a putut dezvolta. Ford a mai înființat și o fundație, care sprijină financiar construcția de obiective de interes public, mai ales spitale, școli și universități. Și încă ceva formidabil: când a înființat prima s-a companie sa dus la o bancă și a cerut un credit. Directorul băncii i-a răspuns că invenția lui e o prostie. **Calul a fost și va rămâne singurul mijloc de trasport terestru al omului**
- Când s-a inventat computerul ăsta noi, românii, unde eram? D-ta, când ai plecat din România, stiai să manipulezi computerul?
- Habar n-aveam! a răspuns Carol. Dacă nu învățam nu puteam supraviețui.
- Ce te miri așa? l-a luat Anca la rost pe Iura. Doar şi tu i-ai cupărat lui fii-tu computer, din străinătate, chiar înainte de revoluția din decembrie 89.
- I-am cumărat computer, dar n-am știut ce cumpăr. Credeam că e o jucărie!
(*Discuția a fost mai lungă și intersectată de multe întreruperi. Am redat ceace mi s-a părut a fi esențialul, pentru că asta era situația la ora aceia: Unii învățaseră computerul, alții habar nu aveau de el. Replica pe care o auzeam la mai toate cunoștințele mele era : Pe mine computerul mă enervează!...*

24. 03. Detroit. Iar pe autostradă, iar printre munți de zăpadă, drum lung, tot pe malurile lacurilor. Am impresia că ne învârtim în cerc. Ori unde ne-am îndrepta, până la urmă tot pe malul unui lac ajungem. Dar de data asta însă am ajuns mai devreme. Cu trei ore înainte de spectacol. Însă n-am găsit niciun impresar. Nici măcar un afiş că spectacolul nostru ar fi fost anunțat. Prin urmare, spectatori, ioc.

Ne plimbam prin piațeta mare din fața Casei de cultură şi nu ştiam ce am putea face… Spectacol trebuia suspendat. Am intrat în holul micuţei casei de cultură, dezorientaţi. Acolo, din cinci în cinci minute suna telefonul, dar nu răspundea nimeni. Aflându-mă lângă telefon am ridicat receptorul.

- Şini cântă azi? am auzit o voce în dulcele grai moldovenesc.
- Iurie Darie, am spus, fără să clipesc.
- Şi cântâ şâ d-alea d-ale noastrâ di pi la Dorohoi?
- Cântă tot ce vreți.
- Arunc pi mini nişte boarfe şâ vin mintenaş. Stau la o asvârlitură di băţ…

La Detrroit am jucat la câțva români… Să fi fost 25! După care a început o altă aventură. O tânără doamnă, o româncă zdravănă, care se căsătorise doar de un an, cu un tânăr american, get beget, ne-a invitat la ea acasă. A insistat atât de mult, încât noi, inconștienți, dar și curioși să cunoaștem o familie mixtă, ne-am dus. Locuiau în apropiere, adică la 20 de Km., chiar în mijlocul unei păduri troenite, într-o imensă casă din lemn, cu spații mari, la parter, pentru camera de zi, pentru bucătărie, pentru birou, pentru bibliotecă. La etaj dormitoare, băi, toalete, alte birouri și altă bibliotecă. Totul într-o ordine și o curățenie perfectă, exemplară. Mobilă modernă, canapele imense, fotolii, taburete, ustensile de bucătărie, mașini de spălat rufe și vase, frigidere, televizoare foarte mari, peste tot mochetă, scări, lumini, parcă eram într-un platou de filmare…Sau într-un décor de teatru.

Masă mare, mâncare pregătită la repezeală, cola, cafele, whiscky, coniac, bere, vin, salate, mezeluri, icre, omlete, cârnați, murături, castraveți și gogoșari și, într-un târziu, chiar fripturi, într-o ordine ameţitoare, în care noi, supra-excitați, vorbeam tare, spuneam bancuri, țipam fără să ne ascultăm unii pe alții, încercând să ne facem înțeleși de tânărul American, cu față și atitudine de ofițer… De fapt era meteorologist în armata americană…

Omul se uita nedumerit, când la unul când la altul care-i vorbeau, când în românește, când folosind câteva cuvine și expresii englezești. Iar el, conștiincios, răspundea mecanic și politicos:

- OK! când noi îl bruscam cu întrebarea:
- Understend?

Chiar și pe Carol, care era de obicei rezervat, devenise exuberant. Toți cinci și cu Carol șase, cu gazdele opt, făceam un zgomot de parcă am fi fost

un escadron…Într-un cuvânt, parcă luasem mescalină - substanța aia care se spune că te face să vorbești și ce vrei și ce nu vrei, ore-n șir.
Într-o pauză, am aflat povestea celor doi (gazdele noastre): El, tânărul telegrafist Washington, a ajuns cu un vas de război american (crucișetorul Lincoln) la Constanța, unde vasul a stat ancorat o săptămână. Într- una din permisiile sale în oraș, s-a dus însoțit de alți camarazi, la o reuniune dată de primăria orașului, unde Amalia (soția actuală) venise însoțită de tată-l său. Acolo s-au întâlnit, cu totul și cu totul întâmplător: Au dansat, ea fiind o bună dansatoare, el de-asemenea, au conversat cu rudimente de limbă engleză obținute de ea de la un curs de informatică, pe care-l urma la o universitate pariculară din oraș, iar el, folosind o românească manuală, curs intensiv de câteva zile, și, evident, plăcându-se, au hotărât să se mai întâlnească. Și s-au mai întâlnit de data asta pe malul mări, au admirat stelele, luna, el susține că i-a arătat steaua polară, iar ea i-a fredonat ”Stranger în the night”, pe care, coincidență, și el îl știa.
Dar el a trebuit să plece odată cu încheierea misiunii de pace și prietenie a crucișetorului. Însă, după câteva luni, ea a primit de la tânărul telegrafist o scrisoare și o invitație de a-l vizita, iar ea, cu un curaj de care nu se credea în stare, a plecat la Detroit, unde tânărul Washington, deblocat de pe vas, avea serviciu. Și acolo a rămas...

O poveste parcă decupată dinr-un film American...

Târziu, pe la trei noaptea, ne-am liniștit și ne-am culcat fiecare în altă cameră. Bineînțeles, eu după ce am scris rândurile de mai sus.

O glumă de dimineață. M-a trezit Anca, (era după ora 11). Mi-a propus o farsă. Să mă duc, în pijama, și să mă bag în patul în care doarme Iuliana, iar ea să ne fotografieze. Şi așa am făcut. M-a fotografiat în pat, în pijama, lângă Iuliana. Până să se dezmeticească ea, poza era făcută. Scopul? Să i-o trimitem lui Enache! Iuliana, fată inteligentă, nu s-a supărat, iar în final, chiar s-a amuzat. Dar să vedem ce o să zică Enache...
A urmat un mic dejun: lapte cu fulgi de porumb, de ovăz, sau muzy, omletă, cafea, plăcintă, dulceață, gem, unt, pâine, de trei categorii, evident, prăjită și fructe. Ceva de speriat, cât de mult se poate mânca dimineața aici în ... Nici nu mai ştiu unde sunt, în Canada, ori în SUA?
Un calendar arăta **25. 03** și bănuind că în perioada asta se transmite gala premiilor Oscar, am întrebat-o pe Amalia, dacă cumva s-au transmis
- Habar-n-avem, mi-a răspuns ea. Dar de ce vă interesează?
- Cum de ce? Nu suntem actori?. Pe d-voastră nu vă interesează?
- Noi ne ducem rar la film. Ce se-ntâmplă dacă știi cine a luat Oscarul?
- Ne bucurăm. E ca o sărbătoare…
- Evreiască. Știm. În România nu există premii Oscar?

- În România există premii Uniter la teatru și la film.
- Și tot evreii le câștigă?
- Le întodeauna Victor Rebengiuc și Horațiu Mălăiele. Lăsând gluma la o parte, spectacolul premiilor din România, deși are loc la teatrul Național, nu e atât de fastuos ca cel al premiile Oscar.
- Am văzut și noi gale din astea, pe România Internațional și premianții erau aceiași: V. Rebenciuc și un actor tare urât, Horațiu Mălăiele.
- A fost o întâmplare… Horațiu însă nu e urât.
- Așa vi se pare d-voastră. Mie nu-mi place. Marinuș Moraru, da, Dinică, da, Arșinel, da, dar Mălăiele se scălămbăie...

Mi-am dat seama că n-are rost să discut...gusturile, iar despre premiile Oscar nici atât. Pe mine mă pasionează. E un fel de istorie. Mă extaziez, că un film sau un coleg actor a prmit ce merita... Pe toți marii actori omagiați, ca și pe ceilalți neomagiați, îi consider colegii mei. Uneori mă mir că un film sau un actor a primit premiu în defavoarea altuia. Cum să nu te revolți că A. Quin n-a primit premiu de interpretare pentru Zorba Grecul, în 1964?

Dar colegii mei nu sunt cinefili, iar româno-americanii pe care i-am întâlnim, deloc. Pe Anca ar interesa-o dacă Iura ar lua un premiu al UNITER-ului, dar se pare că pe UNITER nu-l interesează teatrul particular.

După masă ni s-a propus să mergem ”undeva în apropiere” să vedem ”ceva” ce n-am mai văzut. Un magazin care funcționează tot timpul anului, cu tot ce e necesar pentru sărbătoarea de Crăciun și de Anul nou. Ceva feeric care e doar la o oră distanță de locul unde ne aflam.Ne-am dus. Curiozitatea a fost mare. Intuiam însă că nu va fi aproape. Era ”undeva” mai la Nord. Dar la Nord, bine de tot. Mai mult de două ore cu microbuzul lui Carol. ”Undeva” unde ”se face” un fel de imensă peninsula care intră puternic într-unul dintre lacuri, împărțindu-l de fapt în două. Am depășit mici localități, străbătând un peisaj cu aspect arid, am trecut prin apropierea unor așezări, al căror nume cred că nu se găsesc pe o hartă normală: Warren, Rochester Wells, Fint, Southerfield, Waterford, Clio, West Bloomfield până când am ajuns ”undeva” lângă orășelele Frankrenmuth și Saginaw... Carol ni le-a arătat pe o hartă a computerului, care se mărește și se micșorează. Există un anumit site cu hărți. Bineînțeles și harta României și a Bucureștiului. Doamne, ce papuași suntem!

- Dacă o țineam așa pe drumul ăsta unde ajungem? a întrebat Iura.
- Probabil în Groenlanda, a răspuns promt Carol.
- Groenlanda! Vrem în Groenlanda! am țipat toți. De ce n-ai organizat un turneu și în Groenlanda?
- Pentru că Groenlanda aparține Danemarcei, și pentru că acolo sunt temperaturi de peste minusv 50 de grade care pur și simplu v-a îngheța... Aici, lângă orășelul Frankrenmuth…
- Probabil unde a îțărcat Frakmutu iapa, l-a întrerupt Victor.
- În locul numit Bronner's Christmas Wonderland, se găsește, din 1992, "Oberndorf Silent Night Chapel", o copie a capelei Sf. Nicolae (Sankt Nikolaus), din Oberndorf, lânga Salzburg. În acea capelă, în 1818, organistul Franz Xaver Gruber și capelanul Joseph Mohr au cântat prima oara "Stille Nacht, Heilige Nacht" și "O Tannenbaum", versurile celui mai iubit imn creștin de Crăciun, care pot fi citite in 300 de limbi, așa spune, pagina de Internet a familiei Bronner's, proprietarii magazinului…și în românește, ne-a mai spus Carol citindu-ne de pe laptopul său…
-Și în congoleză? a întrebat Victor.
- În congoleză nu, pentru că n-au găsit pe nimeni care să-l traducă din nemțește în congoleză. Tradu tu Stille Nacht.
- Ce înseamnă Stille Nacht?
- Noapte liniștită. Tradu, acum pe loc, în congoleză.
- Dar ce, eu mai știu congoleză?

Am stat trei ore și am privit la ornamentele cu care se împodobesc brazii în ajun de crăciun: Mii de lumânări multicolore, electrice și din ceară, sute de brazi (de plastic), sute de metri de beteală de toate culorile, mii de globuri, globulețe, figura lui Moș Crăciun hipertrofiată, care aici se numește Santa Claus, ca și în Japonia, Germania, Țara de foc, Insulele Faukland, etc
Am transcris, spre amuzament, numele lui Moș Crăciun în diferite țări: Franța: *Père Noël,* Afganistan: *Baba Chaghaloo,* Germania: *Weihnachtsmann,* Bulgaria: *Diado Koleda,* Malta: *San Niklaw,* Rusia: *Ded Moroz,* Serbia - *Deda Mraz,* Ungaria - *Miku Święty Mikołaj,* Portugalia - *Pai Natal*, Spania: *Papá Noe*, Italia - *Babbo Natale*, Japonia - *Santa-san*, Liechtenstein - *Christkind*, Chile: *Viejito Pascuero,* Marea Britanie - *Father Christmas,* Danemarca – *Julemanden,* Egipt: *Papa Noë,* Iran: *Baba Noel…*
Am mai aflat că *Santa Claus* este anglicizarea lui *Sinterklaas*, care înseamnă Sfântul Nicolae în limba olandeză. De fapt, Sf. Nicolae fiind arhetipul lui Moș Crăciun.

Afli că poetul Washington Irving a susținut, într-o satiră, că termenul *Santa Claus* a apărut în SUA, prin contactul imigranților olandezi cu alte populații americane. Ca o ciudățenie, olandezii susțin că *Sinterklaas* e sărbătoarea neaoșă, iar Crăciunul este sărbătoare de import. Protestanții conservatori din Olanda nu introduc brad în casă de Crăciun, fiind considerat obicei catolic, de origine păgână. În cartea sa, *„Nicholas: The Epic Journey from Saint to Santa Claus”*, un scriitor de care noi n-am auzit, Jeremy Seal, scrie că Moș Crăciun a început să devină un simbol al comercialismului de la 1800 încoace, când i s-au atribuit elemente ca sania, clopoțeii, renii, etc. și că Sfântul Nicolae oferea cadouri celor săraci, iar noul Moș Crăciun reprezintă mai mult o risipă ostentativă. Se pare că în unele state, în viitor, Moș Crăciun ar putea să fie interzis.

Îl interziseră în anii trecuți și comuniștii în țara noastră, numindu-l Moș Gerilă, care în gura poporului ajunsese Moș Crăcilă!!! (Eu am refuzat să fiu și Moș Gerilă și mai ales Moș Crăcilă).

Am aflat mai multe lucruri, pe care, de fapt, le cam știam de la cursurile pe care le-am urmat pentru a deveni Moș Crăciun. Pentru că nu poți deveni peste noapte Moș Crăciun. Am urmat cursuri, am dat și masterat în…Moș Crăciun și, în curând, îmi voi da și doctoratul în Moș Crăciun. Iată ce se spune în ”Instrucțiunile de folosire ale lui Moș Crăciun”:

În urmă cu aproape un secol, s-a descoperit că la Polul Nord nu există reni. Şi, pentru a-i găsi moşului o nouă casă, Markus Rautio, un prezentator de emisiuni pentru copii, de la postul naţional de radio finlandez, a declarat că Moşul locuieşte în Finlanda, în oraşul lapon Rovaniemi *Joulupukki în limba finlandeză, de la poalele Muntelui Ureche, acolo unde există reni*. (ziaristul ăsta nu auzise de mine care locuiesc, toată lumea o știe, în Florească). *Acolo se pot comanda, de atunci, cadourile care vor fi oferite de Crăciun, chiar din biroul lui Moş Crăciun. Moşul nu răspunde însă copiilor egoişti, care-i cer în scrisori doar jucării şi, dacă vrei un răspuns de la Moş Crăciun, scrie-i din inimă, ne îndeamnă unul dintre spiriduşii lui. Se spune că Moş Crăciun îşi petrece anul în Laponia, împreună cu ucenicii săi, iar când se apropie Crăciunul, îşi ia cadourile pentru cei care au fost cuminţi şi porneşte prin toată lumea, cu sania sa magică, trasă de nouă reni care pot zbura, al căror nume este:* Vixen, Blitzen, Comet, Cupid, Dancer, Dasher, Donder, Prancer şi Rudolf**.** *Pe când Rudolf era doar un pui, a fost atins de magia Crăciunului şi de atunci nasul lui este strălucitor şi roşu. Dar cum reuşeşte moşul să ajungă într-o singură*

noapte în casele tuturor copiilor din lume? Simplu. Cu multă vreme în urmă, Moş Crăciun şi spiriduşii săi au descoperit o formulă specială, pe care o ţin secretă, a prafului magic pentru reni, care îi face să zboare. (și pe care n-au vrut să mi-o dezvăluie și mie, pentru simplu fapt că eu fiind un Moș Crăciun sărac, n-am Reni. Am doar o mașină. Un amărât de Olcit). *Deci, se împrăştie acest praf magic peste fiecare ren cu puţin timp înainte de a pleca din Laponia, în ajunul Crăciunului, şi ei pot zbura întreaga noapte în jurul lumii.* (la lecțiilea astea de sburat n-am luat parte. De fapt nu mi-au distribuit și mie niște praf magic, dovedind că-s cam scârțani). *Se spune, totuşi, că Moş Crăciun nu se odihneşte nici în timpul anului,* (nici eu nu mă odihnesc, din care cauză am fost denumit ”neobositul Costăchel”), *pentru că verifică scrisorile pe care le primeşte, pregăteşte cadourile şi onorează şi alte obligaţii. (*asta fac și eu*). De exemplu, în luna iulie, este "Maratonul Moşi Crăciunilor", după care moşul merge si la Congresul Mondial al Moş Crăciunilor.* (eu neavând încă acreditare n-am fost invitat*). Oricât ar fi de ocupat, în fiecare noapte de 24 Decembrie, în Ajunul Crăciunului, Moş Crăciun alunecă prin hornul căminului* (operație la care eu am rămas repetent) *şi lasă daruri pentru toată lumea, în cizmele puse sub bradul împodobit şi apoi pleacă înapoi pe coş. Dar cum alunecă Moşul pe coş? Asta deja e altă poveste”.*

Alte amănunte șocante pe care le-am aflat: Spaniolii şi portughezii au dus pomul de Crăciun în America Latină, dar cum acolo nu există conifere, sud-americanii decorează cactuşi, pini sau brazi din plastic. Luminiţele din Pomul de Crăciun au fost inventate în 1917, de un adolescent american, Albert Sadacca, care s-a gândit să transforme bradul întunecat într-o mare de lumini şi a adaptat unele dintre decoraţiunile, vândute de familia lui, în lumini, cu care putea fi ornat pomul. În primul an au fost vândute doar 100 de seturi, dar în următorul an vânzările i-au adus venituri de milioane de dolari şi astfel a început una dintre cele mai profitabile afaceri din lume: beculeţele pentru pomul de Crăciun!

Și încă ceva: Se cunoaște de către cei care, copii fiind, şi au colindat, că din arsenalul colindătorilor pocnitorile sunt nelipsite. Se zice că au fost inventate prin 1847 de Tom Smith, un brutar din Londra. Pârâitura unui buştean i-a dat ideea fabricării unei pocnitori: a trasat dâre mici de salpetru între două bucăţi de carton subţire. Prin frecare se crea o pârâitură şi o luminiţă.

Am filmat panoramic, am făcut prim planuri cu exponatele și cu colegii care, atunci când erau filmați strigau:

- Moș Crăciun, fără Reni ești inoportun!

Iar eu, care am făcut de multe ori pe Moș Crăciun, le răspundeam că am venit incognit-o, în inspecție la colegul meu Santa Claus și le dam bomboane pe care le cumpărasem de la bufetul de la intrare...

Dar după o oră și ceva de preumblare prin acest imens magazin, având în urechi ori ”Stille nacht”, ori ”O tanenbaum”, care se auzeau în difuzoare, peste tot, am simțit, la un moment, că mi se face rău și, dacă nu ies imediat afară, la aer, o să leșin. Iată că neobositul Costăchel, cum mă numea Mircea Șeptilici, care sunt eu, a oboist.

A mai durat o jumătate de oră până au venit și ceilalți, după care am plecat spre gazda noastră pasageră dintr-o pădure de lângă Detroit, unde am ajuns obosiți de parcă am fi cărat saci la moară.

Am uitat să amintesc că Iuliana filma și ea cu o cameră de luat vederi și de multe ori ne întâlneam și ne filmam...reciproc.

N-am mai notat despărțirea de familia Washington, care a fost sfâșietoare, care ne-au spus că nu s-au distrat în viața lor atât de bine cât s-au distrat zilele astea cât am stat la ei...

Ne-au însoțit cu mașina lor până la Detroit, când iar ne-am îmbrățișat, iar ne-am sărutat și ne-am promis să ne întâlnim la anul ce vine, după ce vom pregăti un nou spectacol, pe care Carol îl va aduce iar în SUA și Canada.

26. 03. Windsor.

- Ne îndreptăm spre un orășel de graniță. E, cum s-ar zice, peste drum de Detroit. Mai exact peste lac. Are doar 200.000 de locuitori, dar trăiește prin cazinourile sale, ne spune, Carol în vreme ce Ford-ul, urmat de remorca în care se găsește canapeaua și bagajele noastre, aleargă pe autostradă:
- Cazinouri? Vrem neapărat la cazinou! am exclamat toți la unison, de parcă ăsta ar fi fost gândul nostru secret…Vrem să ne duci neapărat la cazinou… Să jucăm la ruletă,
- La ruletă se și pierde, dacă n-aveți noroc.
- Noroc avem, dacă am ajuns până aici…
- De ajuns ați ajuns, dar pentru ruletă vă mai trebuie bani…
- Bani o să ne dai tu în contul spectacolelor pe care le vom juca.
- Nu vă dau. O să-i pierdeți. La ruletă se pierd averi.

- N-avem averi de pierdut.
- Jocurile la cazinou dau dependență. Gândiți-vă la Omar Sharif...
- Nu ne interesaază Omar Sharif... Dar ce-a pățit Omar Sharif?
- Omar Sharif a devenit dependent de cazinouri.
- Na beleaua! Hai, că vrei să ne aiurești...
- Habar n-aveți de jocul de ruletă.
- Dar de norocul prostului, care a devalizat cazinoul din Constanța, ai auzit?
- Voi nu sunteți proști...
- De unde știi, de unde ne sare norocul
- Am văzut în filme, am citit în cărți…
- Una e în filme, alta e în realitate. O să pierdeți și o să veniți plângând la mine …
- Vrem la Cazino nu ne mai plictisi.

Uite așa, ca niște copii, ne alintam.

Am fost cazați la un hotel adevărat: ”Confort Windsor”. Adevărată surpriză. Patronul e roman. Îl chiamă Carantopulos. Are cam aceiași vârstă cu Iura, dar e cochet, nu mărturisește, zice că are peste 65 de ani. Arată bine, e jovial, vorbește perfect românește și manifestă o mare bucurie că ne vede. Și Iura, la cei 75 de ani, arată bine. Are părul încă negru, (înspicat cu fire albe, deși cred că și-l vopsește pe ascuns.), e suplu, deci n-are burtă.

La fel ca și ceilalți români, pe care i-am cunoscut în drumul lung pe care l-am făcut de la New-York, patronul hotelului nu și-a uitat limba, e bucuros să primească oaspeți din România și, mai ales, să vorbească cu ei românește. E plecat de mult din țară cu părinții, de la care a moștenit afacerea cu hotelul. Oaspeții lui, dealungul timpului, au fost, bineînțeles, infatigabilul Fl. Piersic, de la care are o fotografie cu dedicație și o scrisoare de mulțumire, nelipsitul cuplu Stela Popescu, Arșinel, Nicu Constantin, Ileana Stana Ionescu și mulți alții, nenumărați etc Mișună românașii! Formidabilul Florin. Mă întreb, când o fi avut timp să scrie și scrisori? D-l Carantopulos a văzut mai toate filmele cu Iura. A văzut-o și pe Iuliana la România Internațional. Pare impresionat de alura ei: înaltă, cu o figură inteligentă, coafată (cu șuvițe înspicate) și îmbrăcată modern… Într-adevăr e o apariție eclatantă. La Victor se uită chiorâș. Și Victor la el. Pe mine mă confundă cu Marin Moraru. Am mai pățit. Nu am insomnii din cauza asta.

Camerele sunt elegante, paturi mari și comode, saltele relaxa, mobilă nouă, aleasă cu gust, pe pereți imagini din România și peste tot mochetă…

Îmediat am fost invitați la masă, într-o sufragerie somptuasă, cu ferestre mari ce dau spre o grădină care acum e plină de zăpadă. Observăm că patronul vrea să ne impresionaze, oferindu-ne havane autentice din Cuba, de care însă nu se servește decât Carol. Insistă să fumăm fiecare câte o havană. Ne arată mai tot dichisul cu care se pregătește și apoi aprinde o havană.

Îi facem plăcerea, chiar și Anca și Iuliana și – după câteva minute - toată trupa trage din...havană. E un adevărat spectacol. Dar, după câteva fumuri, începem să tușim groaznic, spre amzamentul amfitrionului...
Iarăși aceiași ofertă cu țuică, pe care o refuzăm elegant. Doar n-am ajuns în America să bem țuică…Meniu românesc, de care ni s-a cam acrit, dar calul de dar nu se caută la…sarmale.
- Vin din România, Galbenă de Odobești, autentic! se laudă patronul. E din cel pe care, l-ar fi băut Ceaușescu.
Berea era autohtonă. Anca s-a dat mare specialistă-n vinuri și a cerut să deguste mai multe soiuri…
- Ai să te-nbeți, i-a atras atenția Iura.
- Și ce dacă? i-a răspuns Anca.
- Ai s-o iei pe coajă, a avertizat-o Iura.
- Și ce dadacă, i-a răspuns Anca. O s-o iau pe coajă dede la titine. De mumult n-am mai luat-o pe... coajă de la titine...
- Hai să te culc. Duceți-vă voi înainte, venim și noi mai târziu
- Nu vreau la cuculcare, vleau la cazinou, vleau să ne dea banii Carol...
- Da-țiii o cafea și o să adoarmă pe umărul meu.
Discuție animată, la cafea, cu patronul, la care se adaugă un bucătar și un chelner, care e căsătorit cu o româncă, care însă e plecată în țară. Dar el (chelnerul) vrea să știe dacă la București mai e restaurantul ”Șarpele roșu”, unde a fost angajat o vreme și unde, mărturisește, că deși patronul era un pezevenghi, care nu prea îl plătea, a petrecut acolo nopți nemeipomenite când în local venea Gigi Dinică, care atunci când era ”atins în aripă”, îi făcea boi și rahați pe bărbați, iar pe femei curve, iar ”geanabeții” și fufele din local, în loc să se supere, râdeau în hohote, într-o veselie de nedescris....
Sunt înebuniți după Jean Constantin. Au văzut serialul ”Toate pânzele sus”. Patronul ne întreabă însă de Calboreanu, de Elvira Godeanu, de George Vraca, de Birlic, de Giugaru…și de Gică Petrescu… E impresionantă fascinația pe care au avut-o artiștii din vechea gardă asupra unui anumit public. Ce siaj formidabil poate da un rol ca Stefan Cel Mare…Și cum a intrat el în conștiința publicului…Sau Gică Petrescu cu ”Garofița” și ”La margine de București”...
Se miră când îi spun că majoritatea celor pomeniți de el sunt dispăruți. A auzit că Gică de când i-a murit soția a îmbătrânit și că e așa de sărac încît n-a avut bani să-și cumpere un casetofon - el care intorcea banii cu lopata... Totul se aude, totul se știe, totul se comentează...
La rândul lui, îmi furnizează amănunte despre Mircea Șeptilici, pe care l-a cunoscut, despre soția și fata lui, care, știe sigur, e la Washington. A auzit, a citit în ziarele de limbă română că el ar fi murit la Montreal... A fost la Windsor cu ultimul lui spectacol: ”Take, Ianke și Cadâr”, făcut cu o trupă de

www.cimec.ro

amatori şi au stat la hotelul lui...Avea în trupă o actriţă de o frumuseţe stranie: Marieta Luca. Pe scenă juca o babă, baba Safta, dar când se demachia, electriza, fascina, ca marile actriţe de altădată

În altă ordine de idei, confidenţial, numai pe mine, m-a întreabat, dacă e adevărat scandalul izbucnit între iubitul Iulianei, cântăreţtul Enache - care şi el a stat în hotelul lui (ani trecuţi) - şi fosta sa nevastă, de care n-a divorţat?

La mii de km de ţară, totul se află, totul se comentează. Şi încă o bombă, care l-a aruncat pe Iura într-o adâncă stare de melancolie: D-l Carantopulos a susţinut că a cunoascut-o în tinereţe pe Consuela Roşu, prima soţie a lui Iura, a văzut-o dansânnd la teatrul de estradă, apreciază că era una din frumuseţile oraşului, ştie şi cum se numea cu adevărat**: Elena Mufte Tantan**

- Cât de bine aţi cunoscut-o? l-a întrebat Iura.

- O doamne, e foarte demult de atunci, a răspuns diplomatic d-l Carantopulos. Asta s-a întâmplat înainte de a te căsători d-ta cu ea, când era măritată cu un alt domn. Apoi s-a inveselit deodată, dovedind că amintirea Consulei Roşu i-a făcut o mare plăcere...

- Ce te interesează cine a fost înaintea ta între picioarele ei? a sărit Anca. Or fi fost mulţi.

- Ca şi la tine, a ripostat Iura.

(o frumuseţe, mama lui Ducu Darie: Consuela Roşu)

- În viaţa mea n-a existat şi nu va exista decât un singur bărbat: Iurie Darie!

-Aşa-mi spunea şi Consuela...

- Eu îţi spun adevărul,, iubitul meu. Eu sunt vie. - Uite aşa ne încântă pe noi femeile, abia a putut să ni se adreseze Iura, pur şi simplu sufocat de îmbrăţişarea şi sărutările Ancăi.

Dar se vedea că declaraţiile ei i-au făcut plăcere - cine n-ar fi rămas încântat? După scena asta conjugală, discuţia a alunecat încet-încet, bineînţeles, de la teatru, de la artişti, spre politică… Majoritatea românilor din State şi Canada fiind dezamăgiţi de prestaţia opoziţiei. Au crezut că, după ce ea a câştigat alegerile, totul se va schimba şi, dintr-o ţară comunistă, România trebuia, în opinia lor, să devină, peste noapte, o ţară capitalistă… Dar tătucul Iliescu s-a opus. Şi-au pus mari speranţe în revoluţia din Decembrie 89… Au fost mândri de ce s-a întâmplat în decembrie 89… Au văzut cum creşte admiraţia lumii întregi faţă de conaţionalii lor, faţă de ţară. Şi au venit bucuroşi la locul de baştină. Dar s-au întors dezamăgiţi, văzând cum ”tătucul Iliescu” şi ”şleahta” lui de securişti, au rămas la putere...

www.cimec.ro

A vrut să cumpere blocul în care se găsește fostul restaurant Gambrinus din Brezoianu, colț cu b-dul Elisabeta, dar s-a lovit, el și fiul său, de zeci de chichițe ale legilor și au renunțat. E convins că mai toată lumea, toți funcționarii din ministere și de la primării așteaptă șpagă... D-l Carantopulos știe chestia asta, că oriunde în lume se dă șpagă, pe vremea lui se numaea șperț, dar în România e o problemă: nu se știe cât și cui trebuie dată șpaga...
Ca mai toți interlocutorii noștri, nu cred că trupa noastră nu e finanțată de la buget și, mai ales, nu cred în ruptul capului că Iurie Darie nu e bogat, dacă are un depozit de vinuri și după ce a făcut atâtea filme…I s-a dus buhul că ar avea o moșie, un ranch, undeva, într-o comună de lângă București, de unde se trage și primul ministru Adrian Năstase, ceea ce, în mare parte, e adevărat: Are, într-adevăr, o casă în comuna Tărtășești, făcută din onorariile de la câteva filme realizate în Germania Democrată și o jumate de pogon în jurul casei, dat în arendă de primăria comunei. Dar acum are probleme cu aceste propietăţi, din cauza fiului său.

Nici Windsor n-a fost scutit de zăpadă, care, ca peste tot pe unde am trecut, este aranjată, parcelată, ca și cum ar face parte din décor.

Curioși, excitați, ne-am dus la Casino - ruletă, chimen de fer, poker european, poker american, blackjack, aparate cu jocuri cu fructe, fără fructe etc. Dar, înainte de a pleca, am jurat să nu ne aruncăm în vârtejul hazardului jucând sume mici neatingând sumele pe care le-am câștigat cu spectacolul nostru. Am vrut să iau camera de luat vederi, dar Carol s-a opus:
- Nu o să ţi se dea voie să filmezi în interior.
Deocamdată, un scurt film, realizat de mine, în parcarea hotelului, înainte de a pleca la Cazino. O așteptăm pe Iuliana care, ca orice vedetă, întârzie. E soare. Un soare de iarnă, care strălucește palid drept deasupra capetelor noastre. Nu e nici cald nici rece. Suntem mâncați, băuți și cu bună dispoziție. De fapt, de când am debarcat pe pământ americant, avem o bună dispoziție permanentă... Părem neobosiți!
Acum, în parcare, Carol pare o figură stranie, de busnissman. Victor are pe el o canadiană ciudată, pe care scrie cu litere mari SOS - nu știu de unde dracu a cumpărat-o. Anca are o haină de blană lungă, iar Iura un fel de balon căptușit, care-i dă o alură de Sherlock Holmes. Iar Iuliana, cu părul galben

inspicat, cu o elegantă haină de blană, pare, cu puțină îngăduință, o apariție de Holywood. Iar eu, care filmez, par, un tip pe care îl găsești mai peste tot...
Urmează un mic scenariu fără vorbe: Carol scoate dintr-un buzunar un teanc de bancnote, iar noi ne așezăm la coadă, fiecare primind o sumă. Unora, 10 de câte 10 dolari, altora mai mult, după cereri, pe care Carol le onorează pe îndelete. Iura întinde șapca și lasă să-i cadă bancnotele în ea, după care așează șapca pe cap cu bancnote cu tot. Anca încearcă să îndese bancnotele în sân. Iuliana le așează elegant într-o mică și elegantă geantă... Mie mi-a lipit, cu scotch, o singură bancnotă pe frunte.
- Numai una? Protestez.
- Una, dar e de o sută, a răspuns Carol. (am schimbat-o mai târziu, la caseria cazinoului, luând fise și jetoane)
Deși fusesem avertizat că n-o să am voie să filmez, n-am mai vrut să mă întorc să las camera de luat vederi la hotel și am îndesat-o în geanta de care nu mă despart decât atunci când dorm, fără să mă gândesc la urmările acestui gest și am plecat spre, sau la Cazinou… Acestuia, americani și canadieni, chiar francezii, îi spun Casino.
Grupul nostriu si-a făcut o apariție, ca să zic așa, ”vivantă”. De pomină! Ca să pătrunzi în incinta Cazinoului, trebuia să urci câteva trepte, după care trebuia să cobori altele - mai multe decât celelalte. Neobișnuiți cu ”ritmul” treptelor, toți am călcat, cum se spune, strâmb și ne-am prăbușit pe jos - afară de Carol - unul peste altul. Dar în loc să sară lumea să ne ridice, să ne ajute, ca la un accident, toți cei de la intrare, câți erau, se uitau nedumeriți la noi, ca și cum am fi executat un număr comic, comandat dinainte... Ne-am sculat, ajutându-ne între noi.
- Ce noroc am avut că azi dimineață mi-am pus chiloți, că altfel aș fi ”fotografiat” tot cazinoul, a ținut să ne spună Anca, în timp ce ne scuturam de praf, încercând să ne refacem, cât de cât, imaginea șifonată. Apoi, jenați, deși mai nimeni nu ne băga în seamă, (sau așa ne închipuiam noi), ne-am îndreptat spre lungul salon, în care erau înșirate mesele de joc și cârdurile de aparate de jackpoturi...
Atrași ca de un magnet, am mers direct la mesele de joc. De la inceput însă suntem un pic dezamăgiți. Puțină lume în jurul șirului lung de mese cu ruletă și la cele cu poker. În schimb, mare aglomerație la aparatele cu jocuri. Zeci de bătrâni, doamne și domni eleganți, zeci de tineri (elevi-studenții), unii supra excitați, alți placizi, introduc încontinu monede și trag cu regularitate de manetele respectivelor aparate. Necâștigând nimic, ghioniștii introduc iar alte monede și reiau ciclul cu perseverență, cu tenacitate.
După ce am mers la ”cassa” de schimb și am obținut fiecare monede de un dolar, în locul bancnotelor, ne-am încercat și noi norocul pe la câte un aparat. Ca să câștigi trebuie să se așeze ori o figurină, un fruct, deobicei o

prună, un strugure, sau banană, sau cifra 7 (la unele aparate), pe aceiași linie de patru ori. Se poate întâmpla ca din prima întroducere a unei monede să câștigi, adică să se așeze 4 figurine în linie și să curgă în cutia aparatului, cu un sgomot specific, mai multe monezi. Dar se poate întâmpla, cum s-a și întâmplat, să bagi zeci de monede și să nu reușești să aduci 4 figurine, patru de șapte, patru banane, 4 piersici, pe aceiși linie și să nu cadă nimic, să nu auzi nici un sunet. Se așează în linie ba două, ba câte trei figurine și mai niciodată patru, aducând de multe ori jucătorul la o stare de exasperare vecină de multe ori cu disperarea. Și pe noi deasemenea, deși eram convinși mental că o să pierdem. Eu am câștigat odată, m-am bucurat și am continuat, dar am pierdut tot ce am câștigat și ceva pe deasupra. Așa au pățit cam toți afară de Carol, care, după ce a câștigat 50 dolari, s-a oprit. Ce baftă!
Anca însă, la un moment, dat când s-a auzut zornăind puternic, de multe monede căzând în cutia aparatului, a scos niște țipete de care ne-am speriat.
- Am câștigat, am câștigat! a strigat supra excitată, sărind într-un picior.
- Stai cuminte că nu tu ai câștigat, a potolit-o Iura cu greu, ci persoana de lângă tine. Ai o iluzie auditivă!
Într-adevăr, o tânără cu aspect de liceană, a scos din cutia aparatului 150 de monnede de câte un dolar... Toți ne-am uitat cu jind la ea și, pe moment, am avut impresia că mai toți am...invidiat-o.
În fața meselor de ruletă însă domnea liniștea. Erau puțini competitori. Mai toți cu aspect de turiști care au venit în vizită, dornici să ciupească un mic câștig. Comparând realitatea cu ceea ce am văzut în filme (**Casino** al lui Scorsese)* se naște o diferență enormă.
- Adevărații pasionați, oameni pentru care jocurile de noroc sunt viața lor, vin mai târziu, spre seară, ne spune cu glas scăzut Carol. Joacă mai toată noaptea și părăsesc localul, lăsând aici sume mari de bani, unele de ordinul milioanelor. Pentru mulți, ruleta este simbolul jocului de noroc de cazinou. O să vedeți că este ușor să joci ruletă, nu sunt multe reguli, dar șansele sunt întotdeauna în favoarea lor, adică a casei, adică a cazinoului. Ruleta are la bază o roată și pe ea niște numere, cuprinse între 0 și 36, și o bilă de metal. Fraerii ăştia, adică jucătorii, stau în jurul mesei și-și plasează pariurile, până ce crupierul așteaptă să încetinească roata, urmând ca bila să cadă pe un număr. Când bila a căzut pe un număr, se poate vedea cine a câștigat. Puteți paria pe un singur număr. Dacă acest pariu iese câştigător, plecați acasă cu cel mai mare câștig pe care vi-l oferă jocul. Se poate paria pe culoarea roșu sau negru, pe o linie (2 numere), unul sau două rânduri, numere din colț, grupuri colective de numere și numere pare sau impare....
- Ce dăștept ești tu Carol, exclamat Victor, când Carol a făcut o pauză în expunerea lui. Cum le știi tu pe toate. Ești contrabas de carte…

- Se spune tobă. de carte! i-a răspuns Carol. Am pierdut mulți bani ca să vă pot povestii tot ce știu.
- Știu că există două tipuri de ruletă: europeană și americană, a zis Iuliana
- Africană nu există? a întrebat Victor.
- Încă nu. Pentru că africanii de-abia s-au dat jos din copaci, a răspuns Carol.
- Rasistule, nu s-a lăsat Victor.
- Singura diferență este că roata ruletei americane are un număr în plus, zeroul dublu (00), și-a continut Carol discursul. Asta face ca ruleta americană să fie și mai greu de învins,
- Ai dracului americanii ăștia, a exclamat Iura. Nemți, domnule!
Iura a filmat în Germania și a căpătat un respect deosebit pentru nemți. Pentru el tot ce e perfect, are marca nemțească, e efectuat de nemți.
Am stat toți, cum se zice, drepți, cu ochii cât cepele, privind uimiți la o masă de joc, în care un japonez scund și gras, având alături o tânără de aceiași naționalitate, miza, sau mai bine zis, ponta un morman de fise, cu perseverență, pe același număr, 13. Dar bila ruletei se încăpățâna să se așaze matematic alături, ori pe 12, ori pe 14. Însă de fiecare dată când se opera roata ruletei amândoi japonezii scoteau niște sunete ascuțite, de credeai că au fost înjunghiați… Când au terminat mormanul de fise din fața lor, amândoi s-au ridicat, s-au îmbrățișat și au plecat, părând extrem de fericiți.

- Japonezul crede că a câștigat, ne-a lămurit Carol.
Ne-am aşezat şi noi la o masă, dar jucăm sume mici (fise), pe culori. Bineînțeles, pierdem.
Crupierul, după ce anunță magicile formule:
- Rien ne va plus! Sau: No more bets…
Și adună, cu o lopățică, conștiincios, gospodărește, pot zice, fisele, care reprezintau banii noștrii, câștigați atât de greu.
-- Și mâna greblă i se facu, nenorocitului! l-am auzit pe Iura exclamând, când crupierul ne lua bani mizați...
De fapt, am pierdut tot ce ne propusesem să pierdem, însă cu gândul ascuns că-i vom recâștiga. A fost un vis, o nălucă. În schimb, am fost recompensați de pierderile suferite, cu un adevărat spectacol de teatru adhoc, fiind martori la un eveniment excepțional: cu un zgomot infernal, cu strigăte care simulau bucuria și extazul, a fost prezentată, pe o mică estradă amenajată în grabă, câștigătoarea unei sume de 6.000 de dolari, la un aparat, după ce introdusese doar 10 $. Fericita, care nu era decât o bătrânică de 75 de ani, care venise la

Cazino cu nepoții ei. Cecul pe care i-l înmânau și pe care scria suma respectivă, avea dimensiunile de un metru pe 50 cm.
- Ce noroc chior pe babă, a exclamat Anca.
- Aiurea, totul e un aranjament, a ricanat Victor. E o reclamă. Asistăm la o farsă, totul e regizat, suntem luați de idioți…
Ne-am uitat invidie după alaiul care o conducea pe bătrânică și pe nepoții ei, spre ieșire, gândind că ar fi fost bine să fie unul dintre noi în locul ei...

Aveam în cap mai multe idei de a câștiga. Chiar îl întrebasem pe Carol dacă pot să transfer în țară o sumă mare de bani, legal câștigată.
- Crezi că ai să spargi banca cazinoului cu un mare câștig? Câştigul cinstit, la cazinou e aproape imposibil. Şi asta deoarece matematica este întotdeauna în favoarea casei. Pe termen lung, un jucător, care joacă un an de zile, de două ori pe săptămână, nu are cum să iasă în câştig, spun oamenii din industrie, mi-a răspuns Carol .
- Au fost cazuri celebre....Cu norocul nu te joci!
Am vrut să joc la zaruri. Mă știam specialist. În tinerețe jucasem și barbut și la mai mare cu băieții din mahalaua Ferentarilor, când dam ușor serii de șase-șase. Dar, oricât am insistat, nu m-au lăsat. Atunci mi-a venit ideia de a pune în practică metoda lui James Bond, dezvăluită în "Casino Royale", care era infailibilă - mizând întodeauna pe cifra 17. Câștiga matematic. Așa am făcut și i-am sfătuit și pe ceilalți să joace cifra 17. M-au ascultat, au mizat pe cifra 17, dar, bizar, chiar inexplicabil, am pierdut și eu și ei, tot atât de matematic precum câștigase James Bond. Înțelegând că la mijloc există o defecțiune cauzată, ori de traducerea textului, pe care-l citisem cu ani în urmă, ori de o simplă laudă a celebrului agent secret 007, eroul romanelor lui Ian Fleming și, ulterior al filmelor cu numeroşi James Bonzi*, alegându-mă cu "alintăturile" colegilor, care m-au catalogat drept bou bătrân, cretin, idiot, încrezut, tembel. mistificator, prost de dau în gropi, prost făcut grămadă, nasol, crețoman, bun să belească vulpea. Atunci m-am hotărât să pun în aplicare infailibila metodă "Martingale"*, cunoscută de foarte puțini oameni, pe care mi-o dezvăluise, într-un moment de mare sinceritate, ca urmare a unei simpatii deosebite pentru mine, d-l Carantopulos, patronul hotelului, asigurându-mă că voi câștiga sigur… O notasem cuvânt cu cuvânt… Ea consta în a dubla miza după fiecare pierdere. La primul câștig se va recupera toate pierderile anterioare**...**Ambiționat subit, împins de un gând ascuns cu grijă până acum, m-am întors la una dintre mesele de ruletă și am început, în timp ce aplicam metoda Martingale, repet cunoascută de foarte puțini oameni, să notez febril, într-un caiet (de fapt caietul Juralului), frecvența numerelor care ieșeau câștigătoare. Concluzia a fost că pe cifra 3, bila ruletei s-a oprit de 15 ori. Am mizat tot ce mai aveam pe ea și am

așteptat cu înfrigurare decizia norocului. Eram emoționat, deodată devenit jucător. Eram asemenea celor descriși de Dostoevski, devorat de dorința de a câștiga, de a avea bani din belșug, de a nu mai fi un amărât de actor, care își drămuiește banii, care se îmbracă de la secand hand, care se zbânțuie două ore pe scenă pentru ridicola sumă de 100 de dolari americani sau 150 canadieni. La un moment dat însă am fost trezit din reveria mea și din indeletnicirea mea momentană, de o mână viguroasă a unui necunoscut, care, după ce mi-a smuls caietul, îmi apăsa puternic umărul, adresându-mi-se pe un ton gutural:
- My name ist Goldgraber".
- A nice name. I like your name. My name ist Stoica, Candid Stoica, I'm a actor. I live în Bucharest. Bucharest iz a big city. Wat do you do? i-am răspuns cu rudimente de limbă engleză învățate din "Engleza fără profesor" a lui Dan Dutescu. De fapt am realizat că mister Goldgraber mă ivită, cu un gest autoritar, să-l urmez spre o direcție necunoscută.
Speriat, l-am strigat pe Carol, care a venit imediat
- Cred că d-l e homomosexual și mă invită undeva spre un loc dosnic.
- D-l nu e homosexual, e șeful supraveghetorilor și te invită, cred, la Direcția Cazinoului, m-a lămurit Carol, după un scurt conciliabil cu necunoscutul.
- Vrea să mă premieze și pe mine?
- Mai mult ca sigur vrea să te aresteze.
- Pe mine? Nu se poate. E o nebunie.
- Evident, trebuie să fie o greșeală. Ar fi bine să nu te împotrivești.
- Având în vedere gabaritul și dimensiunea personajului din fața noastră, evident n-am să mă împotrivesc.
- Bine faci. Asta dovedește inteligență.
Bineînțeles, nu m-am împotrivit. Împins de la spate de d-l Goldgraber (care, deși i-am spus că are un nume frumos, nu-i decât o matahală) și avându-l alături pe Carol, am ajuns fără dificultate, traversând mai mai multe culuoare, după ce am trecut prin fața unor oameni care mă priveau cu reproș, iar alți, aveam impresia, că vor să mă și scuipe, mă apostrofau cu cuvinte necunoscute mie: swindler, rogue...
- Ce zic, caraghioși ăștia? l-am întrebat pe Carol.
- Zice că ești escroc. Nu-i băga în seamă.
Nu i-am băgat în seamă. Mai bine i-aș fi băgat în mă-sa...
Am trecut de mutrele lor rânjinde și am ajuns într-o încăpere, unde multi bărbați numărau și ordonau de zor bancnote de toate categoriile. Aceştia, cum m-au văzut, au interrupt numărătoarea și m-au dus în fața altei mese, pe care se găseau două rânduri de fotografii: unele cu mine, fotografiat în Cazino și altele cu un ins necunoscut.
- Ce vor? l-am întrebat pe Carol. Care e subtextul?

www.cimec.ro

- Sunt convinşi că eşti un celebru escroc internaţional de Cazino, m-a lămurit Carol, după un scurt schimb de replici cu cel care mă sechestrase.
- Ce tâmpenie!
- Semeni cu cel din fotografiile de pe masă, pe care ei îl urmăresc de mult.
- Individul din fotografii n-are barbă şi mustaţă, am obiectat.
- Ei cred că barba şi mustăţile tale nu sunt autentice.
- Ce prostie...Să încerce să mi le smulgă.
- Vor să te radă!
- O, nu, asta never, niciodată, se un crime, se un oppression, e o samavolnicie, to mistake, protest, protestez, am strigat disperat, când doi haidamaci m-au imobilizat pe un scaun, ducându-mi mâinile la spate, în timp ce altul mă înfăşura, de jur împrejur, cu o bandă de scotch, iar un al treilea, cu un foarfece în mână, se apropia periculos de barba şi mustăţile mele.
- Explică-le că e o greşală, că sunt actor, că n-am antecedente penale, vociferam într-una. Pot lua relaţii adevărate despre mine de la tine, care mă cunoşti, de la ambasadă, că sunt pentru prima oară în oraşul ăsta...

- Ei cred că m-ai înşelat şi pe mine. Spun că ai devenit suspect de când ai intrat în Cazino, organizând busculada de la intrare.
- A fost o întâmplare nefericită... Un malatandu, cum zic francezii.
- Ei zic că nu. Că a fost ceva pus la cale ca să distragi atenţia. După care te-ai apucat să notezi într-un caiet…
- Nu e voie să notezi frcvenţa numerelor câştigătoare? am strigat. Apropo, unde e caietul? Să-mi dea caietul înapoi care e un jurnal…
- Nu vor. Li se pare suspect ce ai scris. Vor să analizese cu raze gama.
- Înţeleg ei româneşte?
- Unul dintre ei o rupe. Are o legătură cu o gagică romăncă.
- E o prostie. Cer să mi se restituie imediat şi de urgenţă jurnalul.
- Probabil nu-l vei mai recăpăta.
- Imposibil, n-au dreptul. E un caiet nevinovat.
- Ai devenit suspect cu caietul ăla nenorocit. Mi-au explicat: În urmă cu câteva luni, individul din pozele de pe masă, în înţelegere cu dilerul respectiv, din zia aia, au aranjat să câştige o sumă mare, după care au dispărut amândoi. Îi caută de ani de zile. Dar, de curând l-au prins pe dealerul respectiv. Te vor confrunta cu el. Dacă tipul ăla mărturiseşte că eşti cel cu care a organizat furtul eşti pierdut.
- E o nebunie, e o samavolnicie! am strigat.

Dar în zadar. În scurt timp, alți haidamaci, înarmați cu pistoale, cu bastoane electrice au adus în încăpere un tânăr slab, sfrijit, cu ochii tumefiați, cu mâinile în cătușe și l-au întrebat răstit ceva arătându-mă pe mine.
După o pauză, tânărul fost dealer (crupier), am aflat mai târziu, a dat din cap energic, negând. Alți patru haidamaci l-au luat pe sus, ca pe un stâlp culcat, ca pe un berbece și l-au izbit cu putere de o ușă metalică. Odată cu puternica bubuitură, s-a auzit și un strigăt din rărunchi, care m-a înfiorat. Tânărul a fost pus în picioare, și am putut vedea cum din țeastă i se preling șuvițe de sânge. I-au pus aceiași întrebare, indicându-mă cu un deget pe mine. Dar de data asta tânărul a dat din cap afirmativ, în sensul că da, mă recunoaște.
Am crezut că înebunesc. Dacă, până acum, tot timpul am avut impresia că asist la o farsă, acum realizam că totul e ceva mult prea serios, care se poate transforma, cu nebunii ăstia, într-o dramă, eventual într-o tragedie.
- Accept să mi se taie barba și mustățile, dar vreau să mi se facă proba cu detectorul de minciuni, i-am spus lui Carol să le transmită.
Pentru câteva clipe care mi s-au părut o etenitate s-a făcut liniște și, în liniștea asta, a sunat un telefon și toți s-au oprit din acțiune, fiind atenți la matahala de manager care răspunsese la telefon… Ăsta stătea drepți, cu receptorul la ureche, spunând:
- Se une misunderstanding.
- Ce zice? am urlat.
- Că e o neînțelegere, mi-a spus Carol, după o pauză lungă, în care toți bărbații din încăpere au fost cu ochii ațintiți spre cel care vorbea la telefon, în mod sigur un mare șef, pentru că alți haidamaci au şi început să desfășoare scotch-ul - cu care mă imobilizaseră - de pe mine și să mă elibereze de pe scaunul unde fusesem țintuit cu câteva minute mai înainte.
- Ok, let gout! li s-a adresat matahala.
- Escuze, pardon, i-am auzit mormăind pe acestia.
Odată dezlegat, am început să am față de ei altă atitudine, privindu-i cu îndrăzneală și chiar cu impertinență.
- Spune-le că pardonul ca pardonul, dar vreau o recompensă pentru onoarea mea terfelită și pentru momentele de stress la care m-au supus. Putem să am un atac cerebral, fiind posibil să dau ortul popii.
- Fi atent, mi-a spus Carol, după ce le-a transmis pretenția mea. Ei îți propun o sută de dolari,
- Spune-le că e puțin, i-am zis lui Carol.
- Îți vor da 200 de dolari, mi-a spus Carol, după ce le-a spus pretenția mea.
- Spune-le că ce îmi oferă ei e un mizilic.
- Nu știu să traduc mizilic, s-a scuzat, încurcat, Carol.
- Că ce îmi oferă ei e o nimica toată.
Și Carol le-a spus, dar n-a apucat să termine frază, că matahala a luat masa

pe care se găseau fotografiile, a ridicat-o în sus și a dat cu ea de pământ, masa făcându-se ţăndări. Nu m-a impresionat reacția lui. Știam că joacă teatru. Mai văzusem scena asta în filme. Știam, îmi dam seam că ei sunt înghesuiții, că n-au încotro, erau obligați să acepte condițiile mele.
- Spune-le că sunt și ziarist și că, dacă nu primesc despăgubiri, au încurcat-o. O să fac public incidentul, am spus după o pauză. În concluzie, am continuat, vreau înapoiera sumelor pe care le-am pierdut, fie la aparate, fie la ruletă și încă o sumă cu trei zerori în coadă de dolari despăgubiri morale.
- How, non anderstein! A izbucnit un muget din piepturile lor.
- Ce zic? l-am întrebat pe Carol.
- Nu înțeleg cât vrei.
- Scrie-le suma. Și adaugă: Nu vreau jetoane sau fise. Vreau bani cash.
Carol le-a transmis, după care s-a lăsat o tăcere grea. O pauză lungă, în care nimeni n-a schițat nici o miscare. Nici eu. Sunt obișnuit cu pauzele. Am jucat în atâtea piese cu pauze grele. După un timp, matahala s-a dus alene la maldărele cu bani, a ales zece bancnote și mi le-a întins, rânjind furios.
- Spune-i să ți le dea ție.
Carol i-a transmis matahalei cel rugasem și matahala, făcând ochii cât cepele și scrâșnind din dinți i-a întins bancnotele, spunând:
- Let gout!
- Spune-le că au uitat de scuze, dar la banii ăștia îi iert.
Dar înainte de a părăsi încăperea, l-am mai rugat pe Carol să fie amabil şi să-l întrebe pe domni respectivi, dacă mamele lor știu cu ce se ocupă ei.
- Mamele lor, n-avea grijă, că știu. S-ar putea ca mama unuia dintre ei să fie cea care a câștigat cecul cu 6000 mii de dolari. Așa că cel mai bine e să părăsim cât mai repede această încăpere, fără întrebări inutile. Ține minte, a fost cel mai reușit rol al dumitale, jucat în teatrul vieții, cu care, sigur, nu te vei mai întâlni niciodată...
La întoarcere, mi-am găsit colegii înconjurați de bodyguarzi și, curioși, perorând fiecare în favoarea mea:
- Este un abuz!.Vom reclama. Un actor roman este ultragiat… Protestăm împotriva acestui tratament discriminatoriu față de un mare artist…
Strigau, când mai tare, când mai încet, când mai cu vlagă sau mai cu delăsare, știind că nimeni nu-i va lua în seamă.
Dar, părăsind în grabă cazinoul, am uitat de jurnal și am vrut să mă întorc.
- Dă-l dracului de jurnal, ai să scrii altul, mi-a strigat Carol.
- Ce faaaceeee? Cum să scriu altul? Îmi îngheță sângele-n vine când te aud vorbind așa. Asta e o blasfemie. Cum să mai refac eu momentele de încordare, de emoție, de bucurie sinceră, chiar de extaz pe care le-am trăit toți împreună?
- Simplu, rescrii ceace îți amintești...

www.cimec.ro

- Asta înseamnă să fac literatură și eu asta nu vreau. Acolo e viață, e sânge, sunt nervi, sunteți voi cu vorbele voastre de spirit, cu tâmpeniile voastre și ale mele, cu arta voastră și a a mea. Dacă nu îmi iau jurnalul înapoi, vă asigur că mă omor.
- Rahat, acum o să te omori pentru un caiet amărât! Dă-l dracului.
Dar nu vream în niciun chip să-l dau dracului...Eram atât de surescitat, încât m-am aruncat în pat, în camera de hotel, și am început să plâng cu sughițuri. Am refuzat să merg la masă și am declarat că nu voi mai juca seara în spectacol, dacă nu-mi recapăt caietul
Până la urmă, auzind toată povestea, toată întâmplarea, văzând în ce hal de agitație sunt, d-l Carantopulos a telefonat la un șef de la Cazinou și, după explicații detaliate, mi-a fost trimis înapoi jurnalul, liniștindu-mă.
Nu mi-a venit să cred că îl am din nou în mână. Îmi e jenă să scriu că i-am sărutat coperțile, deși așa s-a întâmpleat. De prisos să mai scriu că l-am verificat pagină cu pagină...
Dar, înainte de a ajunge la mine, Jurnalul a trecut mai întâi prin mâinile colegilor mei, care, după ce i-au puricat pe îndelete, mai fiecare pagină, mi l-au înapoiat dezamăgiți, cu comentariile lor destul de acide:
- O tâmpenie! Atâta agitație și scandal pentru o tâmpenie.
- Niște smângălituri penibile.
- Se crede mare scriitor. Caz clar de dedublare a personalității.
- Se crede Tolstoi în persoană. E ceva insupotabil.
- Nu mai poți să stai de vorbă cu el, normal, pentru că, ori te inregistrază, ori fuge imediat să noteze ce ai spus.
- Sau ce își imaginează el că ai spus. E bolnav la cap.
- Ți se face greață, de tot ce s-a întâmplat.
Povestindu-i d-lui Carantopolos eșecul meu și al colegilor de la ruletă cu cifra 17, cifră cu care James Bond câștiga întodeauna, m-a întrebat despre cine vorbesc, la cine fac referire?
- La Bond.
- Bond și mai cum?
- James Bond, eroul romanelor lui Jan Fleming.
- Bine, dar asta-i literatură și, de multe ori, vă spun sincer, literatura e o mare pacoste. Se poate ca d-ta, actor inteligent, să nu faci minima distincție dintre literatură și realitate?
Hai că mi-a zis-o! Hai că m-a înfundat! Am râs de mine de unul singur. Așa-mi trebuie. Dacă am încurcat borcanele!
Spectacolul nostru cu Canapeaua, din seara respectivă, din orășelul de graniță Windsor, n-a mai avut nici o importanță, față de emoțiile prin care am trecut, față de teatrul adevărat pe care l-am jucat, poate cu multă

www.cimec.ro

inconștiență, dar ajutat de noroc, am avut ocazia să interpretez cel mai reușit rol al meu, după cum mi-a spus Carol.(Ce bine e să ai martori oculari).
Aveam impresia că toată pățania mea de la Cazinou fusese făcută cunoscută și că în timp ce jucam spectatori își dădeau coate și chicoteau...În final, acum când transcriu, cele întâmplate, stând întins pe pat, într-o elegantă cameră a unui hotel din orașul de graniță Windsor, cu un pahar de whiskhi alături, în timp ce Victor sforăie, mă întreb dacă ceea ce am descris mi s-a întâmplat sau sunt imagini auzite, văzute, culese de memoria mea din diferite filme..
Noaptea ce a urmat a fost groaznică. Pe ecranul minții se proiecta la diverse dimensiuni cuvântul: misundertating, misunderstanting misunderstating, misunderstating care se mărea, se mărea, după care literele lui se spărgeau în mii de exemplare, ca niște artificii multicolore.care mă înconjurau... *(tot timpul, chiar și acum când trec pe calculator întâmplarea cu Cazinoul din Windsor, realizez că am uitat ceva din clipele tensionate, neverosimile la prima vedere și mai adaug câte ceva...ce uitasem)*

A doua zi: A fost o despărțire duioasă până la durere. Am avut impresia că d-l Carantopulos se îndrăgostise de noi, mai ales de Iuliana și, la micul dejun, i-a propus lui Carol să mai jucăm un spectacol în zilele următoare doar pentru salariații hotelului. Eventual, să mai stăm câteva zile în oraș. Una peste alta, în final ne-a dăruit la toți pixuri înscripționate cu numele hotelului și după nenumărate îmbrățișări și sărutări ne-am urcat în Ford, luând loc într-o formație diferită (Carol și Victor în față, Iuliana și Anca la mijloc, iar eu cu Iura pe canapeaua din spate, ațipind cu capul când eu pe umărul lui, când el pe umărul meu) și am pornit iar la drum ca nomazii.
- Următoarea țintă e orașul orașul Hamilton, l-am auzit pe Carol vorbind...Vă întreb: cum preferați să mergem? Prin sud, adică prin SUA, de-alungul malului sudic al lacului Erie, până la Buffalo și apoi traversând lacul Ontario, să ajungem la Hamilton? Sau să folosim o rută, mai scurtă: prin Canada, prin Nord, de-alungul celuilalt mal al lacului Erie?
- Ne-ai pus creierul pe moațe cu alternativele tale geografice, i-a spus Anca.
- Alege drumul cel mai scurt, a tăiat Iura, ca și Alexanru, nodul Gordian.
Drumul ales, străjuit de mormane de zăpadă, deși aveam de-asupra un soare strălucitor, a fost lung. Nu știu ce variantă a folosit. Dacă a folosit varianta scurtă drumul s-a dovedit lung. Dacă a folosit variantă lungă adevărul a ieșit la iveală: a fost...tot lungă! Și noi eram obosiți, rumegând în tăcere plăcerile, aventurile popasului la Windsor. Nu mai aveam nici un élan, nu mai aveam chef de vorbă, nu se mai spuneau glume, nu se mai depănau amintiri. Eram mai toți făcuți fleașcă.

www.cimec.ro

- Atansion, madam e messieur, amici e comendadori, la microfon e cel mai mare actor de culoare din Europa, s-a auzit, deodată, vocea lui Victor, în difuzoarele microbuzului. Stând în față, lângă Carol, se folosea de microfonul cu care era înzestrat microbuzul. Deasemenea, sunt centrul înainaș al echipei de footbal ”Flacăra Cortinei” a actorilor și cântăreților, în care mai joacă și celebrul Enache, iubitul de taină a celebrei prezentatoare Tv, Iuliana Marciuc
- Nu iubit de taină, prostule. Soț, a sărit ca arsă Iuliana.
- Soț cu acte, nu s-a lăsat Victor?
- Cu acte nu, dar e ca și cu acte, a adăugat cu jumate de gură, Iuliana.
- Dar de ce e fără acte?
- Are un copil și nevastă-sa și soacră-sa i-a pus, în caz de divorț, niște condiții umilitoare. Dar ce contează o hârtie? El este, în fapt, soțul meu, cu care o să am, în mod sigur, un copil. Ne iubim, îl iubesc. Vă mărturisesc că numai când îi aud vocea la telefon mă piș pe mine...

Deodată mașina s-a oprit brusc ca urmare a unei frâne puternice, în plină șosea aruncându-ne, pe pe unii cu capul înainte, spre parbriz, iar pe alții trântindu-i pe jos.

- Nu cumva să vorbești cu Enache al tău, când ești în mașină, că îmi uzi bancheta și-mi împuți mașina, a avertizat-o Carol, lămurindu-ne motivul pentru care a frânat atât de brusc.
- Am vorbit metaforic, a adăugat Iuliana, de pe jos.

După declarația asta a doamnei prezentatoare tv, atât de șocantă, s-a lăsat o tăcere grea. O consemnez, atât pentru curajul exprimării, cât și pentru unicitatea unei asemenea mărturisiri.

Carol a pornit mașina dar după o jumătate de oră, iar s-a oprit.

- Ce s-a mai întâmplat?! am întrebat, disperați. Nu cumva a făcut pipi pe ea?
- Am ajuns! Suntem în fața casei familiei Burcea, a răspuns Carol. Conform planificării, azi 27. 03, aveam spectacol în orașul Hamilton.

A ieșit să ne întâmpine în fața unei case asediată de zăpadă, unde se puteau vedea, pe lângă trei mașini și un plug pentru dezăpezit, familia Burcea, compusă din d-l George Done-Burcea, senior, d-na Sevastița Burcea și fiul, John Burcea (deja americanizat), care fusese anunțată telefonic.

Îmbrățășări, sărutări, strângeri viguroase de mâini. Am observat că pe Iuliana, d-l Burcea o strângea obsesiv la piept și aproape că i-a fost luată cu forța de Carol. Același spectacol de bucurie oferit de Anca față de niște oameni pe care îi cunoștea atunci și pentru care se entuziasma la maximum.

După ce ne-am dezmorțit, am fost invitați la masă într-o încăpere, adică nelipsitul living room din toate casele americanilor, aranjată, cu tot ce e necesar, plus nelipsita țuică românească, adusă, cu sacrificii din țară,

După primele momente de luare de contact cu interiorul, bineînțeles cu baia, ne-am așezat iar la masă. Dar numai pentru a ciuguli ceva din aperitivele întinse, care-ți făceau cu ochiul: salate, trei feluri de brânză, tobă, cârnați, babic, pastramă, chifteluțe, rulouri cu șuncă, cu somon și cu ton, ouă și roșii umplute, aspicuri și piftii în diverse forme, urmate de o fabuloasă ciorba de perișoare. Ce puteam să facem în fața unor asemenea bunătăți.
- Ce facem, sărbătorim anul nou sau ziua nunți voastre? a exclamat Iura, când a văzut o masă așa de îmbelșugată.
- Sărbătorim venirea d-stră, a replicat solemn d-l Done Burcea-senior. Mă uit la d-voastră și la tânăra d-stră soție, d-le Darie, cu admirație, cum vă înțelegeți și vă iubiți… În sănătatea d-voastră.
Și s-a băut primul pahar.
- Stimați colegi, și oaspeți… Pardon, oaspeți suntem noi… Stimate gazde, vă mărturisesc că având alături o femeie tânără și frumoasă, sunt, fericit. Închin și eu în sănătatea d-voastră... Anca, ăsta e al șaptelea pahar pe care l-ai dat peste cap - le-am numărat...
- Le-ai numărat? Nu pot să cred.
- Da, le-am numărat și, te rog, să nu mai bei...
- Atunci nu le-ai numărat bine. Asta e al optulea!
Și-a dat peste cap, într-adevăr, încă un pahar. După care ne-am apucat să mâncăm ca... sparții. În câteva minute masa s-a golit.
- Să știți că mai avem mâncare, a ținut să ne anunțe d-na Sevastița.
- Cred că am luat câteva kilograme de când sunt în turneu, s-a văitat Iuliana. Mănânc ca o disperată.
Am ciocnit și am băut iar un vin ușor, dulceag, care se ducea repede pe gât.
A urmat felul doi: Șalău ”Bonne Famme”. Pește în loc de sarmale! Ceva nemaipomenit. O rețetă aparținând d-nei Sevastița, care ne-a împărtășit, în timp ce ne servea, cum a reușit să facă mâncarea atât de delicioasă:
- În zonă, din cauza lacurilor, se mănâncă pește. Așa că am renunțat la fripturi de porc și am dat-o pe pește, care se prepară rapid, dar bărbaților mei nu prea le place. Vor carne … Ioane, te rog, folosește furculița.
- John, mamă, John! a atenționat-o fiu-său.
- Pentru mine nu ești decât Ion... Și, te rog, nu mai băga în tine ca într-o magazie... Scuzați!... Așa cum spuneam, fileurile de pește, condimentate cu sare și piper, date apoi prin făină, le pun în tigaia cu ulei la prăjit, după care le scot și le pun peste patrunjel... Ioane!
- John, mamă John! Ce mai e?
- Folosește furculița... Scuzați... Într-un alt vas, cu unt, călesc ciupercile tocate mărunt, doamnele știu cum se călesc, după care se adaugă vinul, dafinul, nucșoara… Le las la fiert pâna scade. Atunci adaug smântană, se mai condimentează puțin și le las pe foc până se îngroasă sosul. Pe ăsta îl

www.cimec.ro

răstorn peste pește… Ioane, de câte ori să-ți spun să folosești furculița?... La urmă, bag vasul la cuptor, 30 de minute, și-l servesc cald cu cartofi natur, cu patrunjel și lămâie… Alo, Ioane, nu băga în tine ca spartu, că mă faci de rușine față de oaspeți, față de d-l Darie… Știți, eram tânără, când d-voastră și Mihaela desenați la televizor. Ce s-o fi ales de fata aia?
- S-a măritat, are și copii, a lămurit-o Iura.
- Copii sunt o bucurie. Cum vă înțelegeți cu fiul d-voastră Ducu?
- Ca dracu-n păpușoi, a răspuns Anca în locul lui Iura.
- Anca, te rog...
- Nici un te rog, nici o Anca! Să vă spun eu cum se înțelege...
- Anca să știi că nu vreau să te ascult, a spus Iura și a ieșit afară din casă.
- Nu vrea să audă, dar știe că am dreptate. Nu se-nțelege cu fi-su. E un...copil alintat
- Ce copil, că are 30 de ani.
- Tot copil alintat a rămas. Poate să treacă luni întregi și să nu-i dea un telefon. Sau să-l felicite cumva de ziua lui. Doar e tatăl lui. Dar chestia care a pus capac la toate e că de curând, Iura a vrut să clarifice problema cu casa de vacanță de la Tărtășești, care este pur și simplu ocupată de familia Mariei: soacră, socru, cumnat. I-a spus că vrea s-o vândă, punându-i în față cea mai avantajoasă ofertă: Ai jumătate din ea din partea maică-ti. Eu îi dau 25 % lui nepotă-miu Serghei. Rămâne 25 % care-mi revin. Cum facem? .
- Îți dau o maşină în banii ăştia" i-a spus Ducu.
- Foarte bine, a zis Iura.
Ne-a adus o droagă de mașină:. Bineînțeles am refuzat-o.
- Între tată și fiu trebuie să existe o armonie, a suspinat d-na Sevastița.
- Mureai, dacă nu povesteai chestia asta? i-a reproșat Iura, revenind.
- Am spus ceva neadevărat?
- Nu, dar poate era mai bine dacă tăceai. Pe cine interesează chestiile astea?
- Să afle și alții ce copil nesimțit ai...
- Copiii, pentru cine nu știe, sunt niște dulci escroci sentimentali, a zis Iura evident mâhnit.
Mărturisirile lui Iura și ale Ancăi, ciondăneala lor pe tema copiilor, ne-a dispersat, fiecare căutând, în casa familiei Burcea, un loc unde ne-am fi putut odihni puțin....și după câtva timp am plecat la teatru
La spectacol am avut cam 90 de spectatori, dar buni. Cel mai mult le-a plăcut scena în care făceam pe femeia, pe care eu, acum, la Hamilton am decupat-o mai bine, cu mai toate ingredientele necesare: bâțâieli de șolduri, pițigăeli accentuate ale vocii...gargariseli gen Miluță Gheorghiu în Coana Chirița, dar care mi-a atras reproșurile Ancăi:
- Ai făcut ca toți dracii, ca să iei aplauze. Parcă erai Ciacanica*.

www.cimec.ro

(Acuzație complect neadevărată, Ciacanica fiind clovn gri, care deobicei, nu se tăvălește pe jos și nu dă picioare în fund partenerului)
După spectacol lungi discuții animate cu spectatorii, care vor să știe de la noi adevărul de ce se întâmplă în România, deși ei urmăresc canalele tv românești, iar o parte dintre ei au fost în vizită în țară, majoritatea dintre ei fiind legați ombilical prin rude de situația din țară. Dar nu cred nici o iotă din comunicatele oficiale. Intuiesc că totul e o minciună pentru ”aburirea” occidentului, ca și pe timpul ”împușcatului”. Majoritatea dintre ei care au avut rude în închisorile comuniste vor o lege de condamnarea a comunismului... Unii mai bătrâni vor să se reîntoarcă în țară, dar copii lor refuză cu îndârjire. Toți speră să se producă în România un miracol care ar consta în alungarea foștilor comuniști de la conducerea țării.
Fotografii și alte invitații la masă refuzate de noi elegant și târziu după ora 12 ne-am așezat temeinic la masă la familia Burcea.
De data asta d-na Sevastița ne-a servit sărmăluțe în foi de viță, cu exces de smântână. După câteva pahare din deliciosul vin alb, ne-am lansat într-o conversație despre spectacol. Contrar celor întâmplate până acum, când cele mai multe felicitări erau primite ori de Iura, ori de Victor, acum cele mai multe felicitări le-am primit eu, spre surprinderea colegilor, care… colegi, colegi, dar când e vorba de felicitări se uită chiorâș la cel care este lăudat...
Obosit, amețit și de succes, ca și de vinul Galbenă de Odobești care am fost serviți din belșug, m-am culcat târziu, aproape spre dimineață și m-am sculat după un somn scurt în mirosul aromat dat de o minunată cafea și am mers ca un somnabul spre ea... pregătită din vreme de d-na Sevastița, pe care am turnat-o în mine sperând să mă înviorez...operație pe care am observat că au făcut-o în tăcere și ceilalți.
Dar după cum văd n-am avut nici un spor la scris de aceia notațiile din ziua de azi sunt terne, impersonale și fără niciun haz. Se întâmplă, sunt convins și la case mai mari și se numește ”criză de creație!”
Înainte de a părăsi orașul am făcut un ocol să vedem pe dinafară uzinele siderurgice ”Dominion Foundries and Steel”. Deși era o uzină puternică așezată pe zeci de hectare, care are, ni se spune profituri de sute de milioane de dolari, nu ne-a impresionat, toți cei cinci interpreții, patrioți, fiind de acord că așa ceva avem și noi și la Galați și la Hunedoara și am poposit la un impresionant Mall, de unde credeam că n-o să mai plecăm pentru că ”fetele” (Iuliana și Anca) la care li s-a alăturat și Yila au cotrobăit prin toate ungherele magazinelor căutând chilipiruri, iar ”bărbații” (Iura, Carol, eu) le-am așteptat la un ”drugstore” în fața unor halbe de bere. Într-un târziu, după ce au fost recuperate ”fetele” ne-am târât spre microbuz și am revenit la familia Burcea și după ne-am luat rămas bun cu multe efuziuni

sentimentale Carol a luat în piept, curajos, drumul spre Toronto orașul etalon al Canadei.
- **Toronto** este doar la o aruncătură de băț de Hamilton. Dar mai la nord și tot pe malul lacului Ontario. Cu aproape 200 de ani în urmă locul, devenit mai târziu orașul Toronto, era doar un punct de întâlnire a vânătorilor. Mulți ani mai târziu locul a devenit oraș purtând numele de York, iar pe la 1860 orașul e redenumit Toronto după numele dat de tribul Huron și este ales capitală a provinciei federale Ontario...
...Dar nu-l mai ascultam. Mai fusesem la Toronto în 1991 cu spectacolul Teatrului ce Comedie ”Visul unei nopți de vară”, regizat de Alex. Darie....și am stat o săptămână într-un hotel din Dowm Town...Vizitasem și filmasem cu camera Panasonic, zi de zi, centrul orașului, celebrul turn TV (în care am fost), cel mai înalt din lume, stadionul sau sala sporturilor jumătate acoperită, piața primăriei orașului, unul din Mall-uri unde era și sala de teatru unde am jucat și m-am plimbat zilnic pe malul lacului, dar mai ales Yonge Street (strada tinereții) împreună cu alți turiști și alți torontonieni și nu știam dacă o să am timp de a le revedea...
...Toronto, îl auzeam din nou pe Carol vorbindu-ne, a evoluat ajungând astăzi, cel mai important oraș al Canadei. Un ziar a publicat un studiu în care arăta că Toronto este cel mai mare centru financiar, industrial al țării: are cea mai mare universitate, cel mai important muzeu, cea mai înaltă clădire din lume, cel mai puternic centru financiar, denumit Wall Street al Canadei. După cum spun cu mândrie unii canadieni, Toronto este Cenușereasa care a venit la bal și s-a transformat în prințesă...
- Și cu ce ne încântă pe noi chestiile astea? Ce avem noi la afacerea asta, a replicat Iura și Carol care de obicei avea replică de data asta a tăcut.
Drumul într-adevăr n-a durat mult. Intrarea în oraș se face printr-o împletitură de șosele suspendate pe care dacă nu le cunoști sau dacă nu citești atent indicatoarele, te pot arunca în altă parte a orașului, iar pe noi care veneam dintr-o țară unde nu există așa ceva, ne-a aruncat într-o stare de admirație și de încântare care se traducea prin expresia, spusă de multe ori când cu jumătate de gură, când în extaz: ”Ce țară, domnule!”
După trei ore microbuzul Ford, cu remorca unde se găsea canapeaua, s-a oprit în fața unui bloc modest cum sunt cu miile în România și unde la parterul lui locuiește familia Szekereș compusă din soție (d-na Szekereș și două adolescente, fiicele cuplului, într-un apartament de patru camere, unde vom locui câteva zile. Prima impresie: afară termometrele arată minus 30 de grade. În casă căldură e aproape sufocantă. După ce ne-am dezbrăcat, după ce am folosit baia, ca toți cei ce vin după un drum, am constatat că în apartament nu există nici un calorifer. De unde, totuși, venea căldura? Ne-a trebuit multă perspicacitate ca să ne dăm seama că, anume, căldura, venea de

sub podea!!!! Nu exagerez dacă afirm că ne-am mirat ca papuașii...Scriu o banalitate: toți constatăm că suntem în fața unei civilizații superioare.
Eram însă așteptați cu altă masă copioasă. (ah, mesele astea!) Cum nu aveam spectacol am trecut ușor peste plăcerile culinare oferite de d-na Sekereș și a băuturilot oferite cu generozitate de Carol - care și el avea pe masă țuică românească - și am plecat să vedem ceva din oraș. Nici așa să trecem prin Toronto ca peștele prin apă...și ”trupa” să nu vadă nimic... Dar Carol a vrut să ne arate ceva ce nu văzusem nici eu: piața centrală a orașului...Cu tot frigul, (minus 30 de grade) cu toată zăpada adunată în mormane înalte alături, piața era plină de oameni care vindeau și cumpărau oferindu-ne un spectacol fascinant....de fapt o hărmălaie de sunete, strigăte, tarabe și barăci în fața cărora se făcea comerț: adică se vindea tot ce se poate vinde de la cele mai variate țesături la...gogoși, clătite, CD-uri cu muzică din toate țările, în special din Mexic...și se cumpăra mai puțin, majoritatea căutând chilipiruri...Mult sgomot acompaniat de strigăte guturale, mirosuri trăsnitoare de pește, de fructe tropicale, de brânzeturi, aproape ca într-un bazar oriental dându-mi impresia, uneori, că mă aflu la...Istanbul!
La un moment dat toți am simțit în aer unul dintre mirosurile autentice ale țării și am rămas trasniți. Nu se putea, era imposibil. Adică să străbată oceanul și miile de kilometrii și mirosul de mititei, de sarmale și de cozonac să se țină scai după noi? Dar ne-am lămurit repede că mirosurile veneau dintr-un local improvizat, un fel de cabană, ca acelea din Bucegi, decorată cam peste tot cu coarne de cerb, unde se servea, la cerere, mâncăruri românești și un vin roșu pe eticheta căruia era desenat un chip fioros din incisivi căruia curgeau picături de sânge, iar dedesupt scria:. Dracula..
Ne-am așezat pe bănci la o masă lungă făcută rudimentar din scânduri și am mâncat fiecare câte două sarmale, doi mititei și am băut o stacană de vin, oferta casei, alăturându-ne unor amici ai lui Carol, care l-au recunoscut pe Iura, ca și pe Iuliana, într-o veselie de zile mari. Yila văzând că nimeni nu-l bagă în seamă s-a dus într-um colț de unde se transmitea muzică și peste câteva minute tot localul l-a auzit pe Victor cântând pe CD șlagărul produs de el: ”Un băiat de ciocolată s-a îndrăgostit de o fată!” El făcând play.
Nici eu n-am rămas mai prejos și le-am dat cadou prietenilor lui Carol CD-ul făcut de mine cu ”Povestea poveștilor” Și au urmat, bineînțeles, discuți, mai timide la început și destul de animate spre final despre situația politică și economică actuală din țară: cât se fură și cine fură și cât mai este de furat? Am încercat să le explicăm că situația nu e chiar atât de gravă și că s-ar putea ca toate racilele astea să dispară când vor venii la conducere generațiile noi de tineri și i-am invitat să vină în vizită peste câțva ani.
- Noi de aicia nu plecăm, mi-au răspuns ei în cor, în glumă, jumate serios...

Părăsind piața, Carol ne-a dus, undeva într-o stradă laterală și ea înglodată în zăpadă, să vizităm un alt punct de atracție: un magazin unic în lume: locul de unde se aprovizionează cu materiale specifice toți iluziniștii începători ca și cei consacrați, din lume. M-am uitat ca vrăjit. Mai toate ustensilele folosite de Iozefini și de alți prestigidatori mai puțini cunoscuți, erau aici. Lipsea doar blocul de sticlă în care se închidea celebrul iluzionist David Coperfield.... și în care se turna apă. Erau doar lacătele și otgonul în care era secretizat în exterior blocul...deasemenea lipsea fierăstrăul din trucul cu care își înscena moartea partenerei.

- De ce întrebi de toate astea?

- M-ar fi interesat foarte mult cum se făcea nevăzut. Știu că era un truc dar aș vrea să-l învăț și eu să mă pot face nevăzut când vreau...

De mic copil m-a interesat prestigitația. Învățasem chiar mici trucuri descrise de Iozefinii în cărțile sale: Ghicirea unei cărți din întregul pachetul, palmajul și dispariția unei monede sau a unui batic, moneda care se topește, mănușa care dispare, ghicirea unei monede, număr care mi-a adus mari succese între prieteni și pe care-l executam de câte ori vream să ”înmărmuresc” privitorii cu scamatoria mea, de fapt foarte simplă....(rugam privitorii să memoreze valoarea câtorva monede pe care, fără să mă uit la ele le așezam pe bucată rece de lemn, marmură, parchet. Una dintre monede, fără s-o văd, o dam unui spectator să o țină strâns în palma timp de câteva minute. Apoi toate monedele erau aruncate într-o, pălărie. După ce executam câteva ”pase” specifice deasupra pălăriei, băgam mâna și scoteam moneda caldă, care fusese strânsă în mână spre stupecația privitorilor pentru că era aceiași. Ei spre deosebire de mine o văzuseră, o memoraseră, dar eu doar...o ghicisem după căldura umană pe care o acumulase)....

Mai târziu colaborasem, printr-o întâmplare fericită și pentru scurt timp cu alt mare iluzionist...(Ovidiu Rene*) care mi-a propus să mă angajeze pentru un turneu permanent în țară și străinătate, pe sume substanțiale, dar sfătuit să nu mă amestec într-o asemenea ”afacere” de Nic. Ralea, directorul administrativ a Teatrului de Comedie din vremea când Radu Beligan director, am renunțat.

Așa că acum când am văzut sumedenia, multitudinea de instrumente utilizate de prestigidatori pur și simplu am căzut...în fund. Le doream pe toate...vream să cumpăr toate exponatele magazinul: jobenul classic, bastonul sau bagheta magică din care se pot scoate zeci de batiste..bancnotele care se multiplicau, haina cu zeci de buzunare și ascunzișuri, dar mai ales lada în care trebuia să intre o tânără, eventual Iuliana și eu cu un fierăstrău să o tai pe din două!!!. Ce număr senzațional ar fi! Dar până la urmă n-am luat decât un mic aparat în care dacă băgai un leu scoteai pe partea ailaltă 10 sau 100 de dolari. Dacă, bineînțeles, dolari erau introduși mai înainte în aparat!

Am continuat vizita noastră prin oraș iar la ceva nemaivăzut: pasajul subteran de un km și jumătate plin cu magazine de tot felul. Un adevărat mic oraș cu străzi, cu stații de metrou, săli de cinema, librării, restaurante, cafenele, buticuri, săli de fitness și de biliard berării, florării, centre de copiat, chiar hoteluri, mai toate aparținând unor firme mari și celebre. Am impresia că poți să nu mai ieși la suprafață pe toată durata iernei.
- Aici se poate hiberna, a stabilit Iura.
- Dacă ai bani suficienți, a complectat Anca.
Noaptea mai toți am dormit ”blană”. Din când răzbătea prin ușile închise sforăiturile putenice ale lui Iura. Îi ținea isonul cu un sforăit subțire Anca. Din altă cameră se auzea sforăitul amplu a lui Carol. Victor sforăia cu intermitențe. Iuliana dormea citindui-se fericirea pe chipul ei...Eram sigur că îl visează pe Enache...Eu patrulam printre ei hâțânându-i când mai ușor când mai tare, după...sforăituri, până când am căzut jos (în pat) de oboseală nemaiauzind sforăiturile. Tot ce văzusem a avut asupra bietului meu suflet reverberații savante care mi-au alungat multă vreme somnul. Nu știu dacă am sforăit. Nimeni n-a reclamat.Trebuie să fi sforăit și eu. Săracele, d-na și fetele Szekereș, cred că au avut o noapte de coșmar cu atâtea sforăituri pe care au trebuit să le suporte....

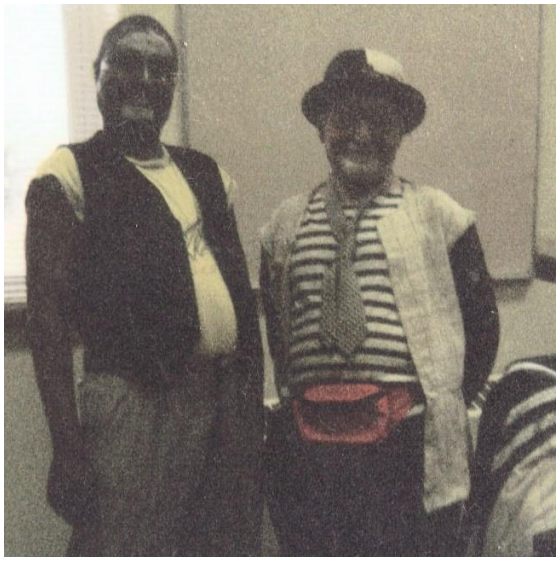

A doua zi Spectacolul pt. copii s-a desfășurat ca și cel de la Chicago în râsetele sgomotoase ale copiilor care au priceput imediat că e vorba de păcăleli care le fascinează imaginația. Chiar au participat la ele atunci când îi rugam să strige în cor formula pe care trebuia să o învețe Bubu, care de data asta era Victor Yila: ”Albină, albinuță, dă-mi te rog mierea ta”.
La replica pe care am dat-o eu că în familie la români cântă numai găina s-au pornit deodată aplauze urmate de râsete prelungi, dovedind că obiceiurile de acasă n-au fost uitate, n-am mai putut să ne continuăm jocul minute în șir, iar la final, după spectacol părinți, tați și mame, bunici, ne-au felicitat entuziasmați spunându-ne că au râs și s-au amuzat cum n-au mai făcut de mult, iar d-l Popescu de la ziarul local, în limba română, ”Observatorul”, m-a invitat la redacția ziarului pentru a da un interviu...
Spectacolul de seara cu ”Canapeaua” a fost tot așa de vesel ca și cel pentru copii. Ni se dusese buhu, cum se spune**.** A fost o sală plină**. Cu români.** Dar și cu ”americani**”.** Vedetele serii au fost Iura și Iuliana**,** fiecare

apariție a lor fiind marcată de aplauze. Dacă am să scriu că eu am luat ”caimacul” la scena de ”homosexualitate, ar pute părea că vreau să mă laud. Dar așa a fost...

A treia zi la Stratford SUA. Trebuia să mergem dar am renunțat.

02. 04 Drumul spre… Montreal. Excitați de succesul obținut, întorși în apartamentul familiei Szekereș, am petrecut iarăși o noapte scurtă, iarăși ne-am lungit în povestiri și glume, spre amuzamentul fiicelor lui Carol și a celor câtorva vecini, tot români, care veniseră să ne vadă și să vorbească cu noi… Dar imediat după un mic dejun consistent, pregătit de d-na Szekereș, ne-am suit alene în microbus, pentru a face un ultim drum…

Ce nebunie e aici la micul dejun. Se mănâncă bine şi de toate, dar mai ales croasant. Cafea, omletă și croasant. Ficăței pate, pâine prăjită și croasant… (ah, croasantul!) Ce s-ar întâmpla dacă am mânca și noi ce mînâncă ei? Cred că în câteva luni am ajunge ca… Draga Olteanu…sau ca Dorina Lazăr!

Chiar dacă nu ne se spunea, observam nervozitatea lui Carol. Urma să facem iar un drum lung. Ninsoarea încetase, dar mai scârțâia din cauza gerului. Termometrele arătau minus 30 de grade Celsius, dar noi credeam că e o neînțelegere la mijloc. Nici la Moscova nu apucasem temperaturi atât de scăzute, iar, dacă la București s-ar înregistra o asemenea temperatură, ar fi fost ca o mare nenorocire. Toată lumea s-ar fi văitat, mamă doamne, ce de mai vaiete… Nu sunt sensibil la frig, dar gerul consistent mă lasă rece…

Înainte de a pleca am telefonat lui Gicu Popovici și Marietei Luca. Mi-au promis că vor veni la spectacol. Cu Gicu, de care mă leagă o veche prietenie, corespondasem prin e-mail-uri. Dar el nu era un sentimental. Mi-a promis că o să vină la spectacol

Cu Marieta s-a întâmplat un mister. Mai nimeni nu știa ce e cu ea. Se știa doar că plecase, pe vremea lui Ceaușescu, cu soțul ei, actorul și textierul Mircea Bloc, în Canada, la Montreal. Mircea Bloc însă a revinit în țară, dar fără Marieta. Nimeni nu știa cu ce se ocupă - nici măcar Sandu Lazăr, care le știe pe toate, având fișe cu toți colegii noştri.

Deasemenea, am vorbit cu Tarsița Mărgineanu, fiica d-nei Rădoi, fosta noastră vecină, care emigrasese în Canada cu toată familia pe timpul Împușcatului, mare amatoare de teatru care mi-a spus că mi-a cumpărat o haină îmblănită, cu puf de pinguin.

Drumrile lungi, nopțile cu puține ore de somn ne sleiseră pe toți. Tocmai aici unde Carol spera să aibă cei mai mulți spectatori iarăși am ajuns târziu,, după un somn scurt, petrecut într-unul din patrurile familiei Sekereș.

O distanță mare separă cele două orașe. Șase ore pe o autostradă, de-alungul malului nordic al lacului Erie. Montreal era punctul terminus al turneului nostru. Într-un fel ne bucuram. Turneul ne ieșise, cum se spune, prin toate

www.cimec.ro

oasele. Dar nu ne plângem. Ne-o făcusem cu mâna noastră, fără să fim obligați de nimeni…
Mai tot drumul toți am somnolat, iar când ne trezeam întrebam:
- N-am ajuns?
- Nu vreți să știți nimic despre orașul Montreal? ne-a întrebat Carol.
- Nu vrem să știm nimic despre nici un oraș, lasă-ne să dormim! i-a răspuns morocănos Yila. Lasă-ne să fim proști și ignoranți…
- Nu vreau să fiu o ignorantă, a zis Iuliana. Citește-ne ceva din laptop-ul tău..
- Un oraș așezat pe mai multe insule, fondat pe la 1600. Are peste un milion şi jumătate de locuitori. Aproximativ 40.000 dintre ei și-au declarat originea etnică românească. Montreal are cel mai mare cartier homeosexual din America de Nord. În anul care vine, el va fi locul de desfășurare a Jocurilor Homosexuale, sprijinite de Municipalitate… Deci, atenție la scena de homosexualitate. S-ar putea să vă fluere…
- Români, homosexuali, nu cred că sunt.
- Sunt, nu vă amăgiți.
- Bine, lasă bulangii, bagă informații mai departe…
- Orașul se află pe insula Montreal, la confluența a două ape, dar se desfășoară și pe alte insule vecine. A fost cel mai mare oraș din țară, însă acum ocupă locul secund, după Toronto. Este un important centru de comerț, industrie și cultură. În Montreal se vorbește atât engleza cât și franceza. Montreal este un mare centru cultural care are un Muzeu al Artelor Frumoase și multe alte Muzee (de Artă Contemporană, de Istorie) și câteva teatre, Operă și o Orchestră Simfonică.
- Gata, că ne-ai înebunit și ne-ai stricat somnul! a țipat Yila. Cât mai e?
- Mai e, că pe aici drumurile nu-s ca-n România…
- Of, România, România, țara mea de baștină! a oftat Yila.
- Știu și eu ceva, a zis Iuliana. Aici a luat nota 10 Nadia Comăneci la campionatele mondiale ce gimastică .
- Bravo, bravo! am exclamat toți.
- Vreau să vă întreb și eu ceva, ne-a spus Carol.
- Să nu ne întrebi cumva dacă mai cântă Gică Petrescu.
- Vă întreb ce e cu ”Șarpele Roșu”? N-am apucat să merg acolo când am fost la București, dar mi-a vorbit băiatul lui Iozefini de local…
- Las-o moartă, că nu mai e, l-a lămurit Anca. A dat faliment, acum nu mai funcționează. A avut gloria lui, bețivii lui, țiganii lui, boarfele lui.
- Ce era, totuși, acolo?
- Multă aburreală. Ăia care veneau, se dădeau în stambă. Alții din curiozitate. Erau și șuți și parlagii și indivizi fără căpătâi. Chiar şi din ăia care ciuguleau de pe la mese. Plus tipe în căutare de barosani. Dar, vorba lui Dinică, mai toți erau niște rahați... Ștefan Iordache și Tocilescu, își dădeau importanță.

Am vrut să preiau eu localul, dar maestrul Iura s-a opus, a mărturisit Anca.
- Ai vrut să preiei localul, eşti nebună Anca, i-a spus Iuliana.
- La urma urmei ce mai sunt actriță? Sunt cârciumăreasă. Și Candid a promis că scrie pentru mine o piesă cu titlul ăsta…
Și, deodată, ca la un semn, am început cu toţi să cântăm: ”Cine a pus cârciuma-n drum, ăla n-a fost om nebun!”
- Ce tâmpenie! ne-a stricat entuziasmul, maestrul Iura. În loc să vorbim de Niagara, de tot ce-i mai frumos pe aici, vorbim de ”Șarpele roșu”.
- Așa e măria ta! i-am răspuns toți în cor, imitând replica boerilor din ”Apus de soare”, când Ștefan cel Mare îi întreba: așa e boieri d-voastră?
La ce să ne ducă capul, dacă nu la o replică de teatru? Teatru am învățat, despre teatru vorbim, teatru visăm, teatru…mâncăm pe pâine!
Și uite așa, Fordul, tot mâncând din spațiu, într-un târziu, a dat peste orașul Montreal. Era şi el asediat de zăpadă. Aici ningea molcom… Ni se părea că ne aflăm în fața unui glob de sticlă imens…pe care dacă îl agiți puțin, se stârnesc fulgi de zăpadă…
Am ”aterizat” direct la casa de cultură. Nici n-am avut timp să mâncăm. Noroc cu sanvișurile făcute de d-na Szekereș. Iarăși l-am văzut pe Carol cărând canapeaua. E o canapea de patru locuri. Nu poate fi cărată de un singur om. Ca întodeauna îl ajuta Yila.
La sala de spectacol, surpriză: Mă aștepta frumoasa soție a lui Gicu Popovici-Poenaru, excelenta actriță Adina Atanasiu. Ne cunoșteam. Ne-am îmbrățișat. M-a anunțat că Gicu va venii seara la spectacol şi m-am bucurat. De el mă leagă o veche prietenie. Am fost colegi de școală, pentru că în ciuda aparențelor, eu am făcut și școală. (cred că am mai scris asta) Deasemenea am aflat că v-a veni şi nimeni altul decât Septimiu Sever.
Cel care a rămas celebru - în afară de rolurile pe care le-a jucat în teatru - prin strigătul lui, din filmul lui S. Nicolaescu, Mihai Vitezul, unde juca pe unul din frații Buzești: “După mine, fraților!” Reprogramat la televiziune, după ce Septimiu a plecat din țară, celebra replică din film a fost scoasă…
Sala în care urmează să jucăm, aparținând unei case de cultură, e destul de mare. Scena la fel. Am căutat să limităm spațiul de joc cu ajutorul cortinei. De-asemenea, am aranjat în jurul canapelei câteva elemente găsite prin culise: Un taburet, un fel de zid, nu înalt, cu care limitam spațiul din spate. Deasemenea am aranjat alte elemente găsite prin incinta casei de cultură: un ceas, mai multe bibelouri, câteva tablouri scaune etc. După care am dat în primire CD-urile, cu fotografiile de la Canapea și cele cu ”Povestea Poveștilor”, și ne-am pus pe așteptat, cu emoție, spectatorii.
E o sală mare, cu trei secțiuni de scaune, ca și la Toronto. Par identice. În timp ce pregăteam scena ne gândeam: Oare sala asta se va umple? Vom mai putea reedita succesul și simpatia oamenilor de la Toronto? Toate

spectacolele de până la Toronto au fost nişte ”jucărele” în comparaţie cu ce s-a întâmplat la Toronto şi, probabil, ce o să se întâmple aici la Montreal… M-au vizitat Marieta Luca şi Tarsiţa Mărgineanu. Colegul meu de şcoală, Gicu Popovici n-a venit. M-a îndurerat. Dar am fost consolat că el nu se duce la nici un spectacol de teatru...

Ni s-a transmis că a venit Septimiu Sever. M-a apucat panica gândindu-mă cu groază la Iura, care sigur va fi paralizant de emoţie. Nu ştiu cum o să mă descurc cu ”amneziile” lui…Acum însă nu mai pot să scriu şi trebuie să ascund Jurnalul, să nu am surpriza să dispară. Pentru siguranţă am să-l iau cu mine în scenă. Of, prea multe griji…

După Spectacol. De obicei Iura mă roagă să mai repetăm unele scene, dar acum, în zăpăceala generală, a uitat. Sau n-a mai fost timp, pentru că am început spectacolul rapid, ca atunci când instrumentiştii cântă o bucată pe care o cunosc foarte bine, pe care au cântat-o de foarte multe ori...iar Iura n-a avut timp să se emoţioneze...A fost ceva fulger. Talentul care zace în el nu i-a mai dat voie să aibă trac şi totul, cu mici poticniri, a mers şnur până în final. Am jucat strâns fără să aşteptăm aplauze, deşi astea veneau de la sine... La final ici nu ştiu cum a început, nici nu ştiu cum s-a terminat. Am jucat ca-n transă... A fost ca un vis frumos... A fost bine, a fost rău, nu-mi dau deloc seama. Nu am în urechi decât râsul neaşteptat al săli în care erau 400 de români, la mai toate replicile noastre. A fost o sală plină. Un public generos, iubitor de teatru, cum rar se întâlneşte, care ne-a primit cu bucurie şi, mai ales, cu emoţie.

Dar ce a urmat ne-a întrecut toate aşteptările. Zeci de felicitări, deloc convenţionale, zeci de întrebări despre felul cum am reuşit să realizăm spectacolul. De ce actorul Yila nu joacă el rolul de servitor, ca în toate filmele americane?... De ce joacă atât de bina Iuliana, dacă nu e actriţă? Dacă Anca Pandrea nu a făcut cumva practică pe lângă un dentist? Dacă eu n-am cumva aptitudini homosexuale? Discuţii şi întrebări dezarmante prin naivitatea lor. Le simţeam bucuria pe care au avut-o auzind pe scenă limba română. Toată asistenţa îşi amintea cu plăcere de Iura şi de filmele lui. De fapt, filmele tinereţii lor. Se uitau cu plăcere la Iuliana, mai ales bărbaţii, care avea o distincţie aparte. limba română şi, în final, îşi exprimau stupefacţia de prestaţia mea artistică, despre care ei nu ştiau, nu auziseră mai nimic, care li s-a părut formidabilă, având revelaţia unui mare actor de comedie. *(imi este jenă să scriu rândurile de faţă, dar n-am ce face. Aşa s-au exprimat. Sigur, înţeleg: sunt cuvinte de circumstanţă, complimente, care se spun în asemenea situaţii))*

După ce ropotele de aplauze, care nu mai conteneau, s-a oprit, însfârşi - trecuseră mai bine de două ore de când se terminase spectacolul - a ieşit în

față Septimiu Sever, împreună cu o doamnă mai tânără decât el, pe care ne-a prezentat-o drept noua lui soție, zicând că este printre altele ”gerovitalul” lui.

Septimiu, la anii lui - are în jur de 80 - arăta splendid. E mai în vârstă cu doi ani ca Iura...A avut cuvinte de apreciere și de laudă pentru toți, dar în primul rând pentru Iura, căruia i-a dăruit un inel frumos, dintr-un aliaj de aur și argint, pe interiorul căruia erau gravate ziua de naștere a lui Iura și data respectivă a spectacolului nostru. A spus că ar vrea să aibă în teatrul al cărui patron este, actori ca noi, că va pune în scenă piesa noastră într-o variantă franceză și mă va invita să joc un număr de spectacole la Montreal. Marele artist. Și-a adus aminte că la Satu Mare a pus un spectacol în scenă unde a jucat Anca. M-a uimit coerența și generozitatea cu care ne-a vorbit și ne-a prezentat, evident tardiv, spectatorilor spunând că în România sunt cei mai mari actori din lume, că în cel mai îndepărtat oraș se găsește o trupă de actori excepționali...

Ce înzestrare, ce vână de actor încă mai este în el. L-am văzut în multe roluri în care își aducea aleasa-i personalitate: o dicție perfectă, un chip mai mult decât plăcut și o statură de invidiat. Era unic! Marchizul de Posa, (Don Carlos de Schiler) Răzvan, din ”Răzvan și Vidra”*, Constructorul Solnes (la Cluj în regia lui Vlad Mugur)

Iarăși am stârnit animozitate cu CD-urile mele, cu fotografiile din spectacol. Şi nu înțeleg de ce. Reclamații: De ce să vând eu fotografii din spectacol?

După care ne-am despărțit. Eu am fost pur și simplu răpit de Marieta Luca și de soțul ei, supărând-o până la lacrimi pe d-na Tarsița care mă aștepta cu tot clanul ei de rude... Am filmat toată întâlnirea de la sfârșitul spectacolului și, mai târziu, la Marieta acasă, am privit cu atenție caseta cu lumea din sală. M-a izbit constatarea: cât de… sărăcăcios și neadecvat erau îmbrăcați spectatorii bărbați. Parcă eram la Bicaz. Foarte rar era câte unul în costum de seară. Majoritatea purtau geci și pulovere. O parte dintre ei erau în paltoane sau scurte. Singurele care păstrau o distincție în îmbrăcăminte erau femeile: coafate, rujate, machiate, cu bijuterii la gât, pe mâini, în urechi etc.

Dar Marieta acum la maturitate, e o încântare de femeie. Aceiași voce caldă, odihnitoare, învăluitoare, aceiași privire intensă serioasă...Am fost prieteni destul de apropiați, în perioada cât am fost la Teatrul din Ploiești (1964-69), când ne vedeam aproape zilnic și când am jucat împreună în ”Fii cuminte Cristofor” de A. Baranga. A fost studenta maestrului Beligan. Cea mai împlinită actriță din promoția anului, oho, 1962.. Dar n-a avut norocul să treacă peste anumite bariere de interese și să joace într-un teatru din

Capitală. Ce păcat. Acum e căsătorită a patra oară cu un român canadian, Teodor Leonte, ecomomist, care se uită la ea ca la soare. Are la ce se uita. Par liniștiți și fericiți. Am stat la taclale ca în vremurile din România. Erau avizi să afle ce se petrece în teatrele din țară ...întâmplări, cancanuri, etc... Guraliv le-am făcut plăcerea și le-am spus absolut tot ce știam. Dar despre ei, despre viața lor n-am aflat însă aproape mai nimic.

A doua zi dimineața. (Gânduri în drum spre Toronto). Gata, s-a sfârșit. Ce era de arătat, am arătat. Am fost, am jucat, ne-a văzut atâta lume, a fost un proiect care ne-a ținut sub presiune de atâția ani și, probabil, ne va mai ține o vreme, a fost un, un proiect norocos… cu o piesă cu roluri generoase pe care ne-a făcut la toți plăcere s-o jucăm. După succesul de aseară, dar mai ales după ce s-a terminat piesa, după discuțiile cu spectatorii, după noaptea albă petrecută cu Marieta și cu soțul ei, acasă la ei, sunt realmente frânt, iar rândurile pe care le-am scris nu reflectă nici pe departe tot ce am trăit emoțional...

Nu e un spectacol ușor pentru mine. Timp de aproximativ o oră și jumătate trebuie să fiu într-o stare de tensiune artistică extremă. Întins ca un arc. Sunt câteva scene care stau numai și numai pe umerii mei. Nu mai amintesc de urmărirea epuizantă din ultimul act.

Acum stau pe bancheta din fundul mașinii, alături de Yila. Iura, care și el este doborât de oboseală între timp am schimbat locul. Stă în locul din față, de lângă șofer (Carol). Așa obosit, extenuat, cum sunt, caut să-mi imprim impresiile…la botul calului. Îndiferent de greșelile inerente de exprimare. Carol, la început, a râs, dar, mai târziu, a început să-mi sugereze anumite scene pe care le omisesem. De pildă, scena cu spectatorul supărat că n-a văzut-o, din partea unde stătea el, pe Iuliana dezbrăcându-se. Spre deosebire de prietenul său care, stând în partea dreaptă, a văzut-o pe Iuliana rămânând doar în chiloți și sutien… Ea crezând că e apărată de cortină nu s-a mai dus să se dezbrace la cabină… Carol îmi mai amintește de librăria din Toronto pe care o vizitasem și în vitrina căreia am găsit o poezioară despre Canada a poetului J. B. Colombo, și după ce mi-a tradus-o cu aproximație, am notat-o: ”Canada ar fi putut avea parte de o cârmuire engleză \ de o cultură franceză \ și de o tehnică americană \ Când colo s-a ales cu \ o tehnică engleză \ o cârmuire franceză \ și o cultură americană!”

A trebuit să întrerup, după ce umplut două casete de…relatări, pentru că am obosit. Iura la fel. La mijlocul microbuzului fetele somnolează tăcute. Numai Yila și Carol sunt vivaci. Carol a făcut la Toronto și aici două rețete care acoperă aproape mai toate cheltuielile turneului, iar Yila a făcut câteva cuceriri care îi măresc prestigiul de Don Juan….

Totuși înregistrez câteva gânduri fugare pe micul reportofon, în timp ce ceilalți somnolează. S-a spus, s-a scris că Montrealul este cel mai frumos

oraș canadian, rivalizând doar cu Parisul . N-am văzut mai nimic din toate astea…E drept că n-am văzut nici Parisul.
În drumul de la Montreal la Toronto, trecând printr-un orășel, Iuliana a văzut un afiș mare, care anunța ieftiniri de geamantane. A fost ca o lovitură de buzdugan. O avalanșă de strigăte, o sumedenie de imprecații și de glasuri care strigau: Stoooop, opreeeeșteee…
Bietul Carol n-a știut ce s-a întâmplat. După ce a oprit mașina, am intrat toți, buluc, într-un fel de hangar imens, plin până la refuz cu geamantane moderne, de toate categoriile, cu prețuri reduse. Fiecare din noi a cumpărat câte un geammtan, (Victor – două)... Iuliana, cel mai mic și mai sofisticat. Eu am cumpărat cel mai mare geamantan, care are cam un metru înălțime, 3, 4, 5, fermoare și tot atâtea buzunare. Se poate mări și are rotițe, deci poate fi tras. Are și un loc de pus sticla de whiski…Așa că am să renunț, cu durere, la micul și modestul meu geamantan, care m-a însoțit în atâtea turnee...
04. 04. Go home, spune marțianul din filmul lui Spielberg. Go home simțim și noi în suflet, că ne chiamă patria, casa, iubita, strada… Go home am auzit-o, de multe ori șoptindu-mi în somn, pe Sara… Deabia acum îi simt dureros lipsa în corp, în viscere…
Pregătiri de plecare. Iura și Anca s-au dus deja la Chicago, la aventurierul de nepot al Ancăi, la care vor sta câteva zile. Făcând bagajul am găsit cei 300 de dolari, pe care mi-i dăduse d-l Dumitru la Chicago, pentru Arşinel și am răsuflat ușurat. Victor și Iuliana nu uită să-mi amintească de faptul că ar trebui să-i jucăm lui Arșinel o farsă, ca să vedem cum reacționează…
Carol a făcut cu noi ultimul drum, spre aeroport, cu microbuzul care nu mai avea anexată remorca în care se găsea canapeaua, care ne-a însoțit atâtea zile
- Ce ai să faci cu canapeaua? l-am întrebat.
- Va fi o problemă unde să o plasez. Probabil am s-o las o vreme în stradă.
- Ar trebui s-o duci la un muzeu: canapeaua pe care au stat un grup de actori români în turneul americano-canadian din anul de grație 2003.
În drum spre aeroport Carol a ținut să facem o mică escală la ziarul ”Observatorul” unde am fost primiți cu entuziasm și felicitări. Văzuseră spectacolul nostru și ne-au mărturisit că de mult timp nu au mai văzut un spectacol atât de amuzant. Se uitau la mine cu mare curiozitate încercând fiecare să-și explice cum persoana atât de banală în viață am reușit să mă metamorforizez pe scenă într-un petrsonaj fascinant....
Am făcut cunoștință cu câțva oameni minunați care scot un ziar neobligați de nimeni și de nimic: D-l Puiu Popescu, redactorul sef al publicației, mi-a cerut să scriu pe loc un articol despre turneul nostru americano-canadian.
Asemenea ziariștilor de altădată am făcut un lucru de care nu mă credeam în stare: în timp ce trupa se întreținea la un pahar de șampanie cu gazdele

www.cimec.ro

noastre, eu retras undeva, pe un colț de birou, am scris la repezeală o pagină despre turneul nostru, care cu puține intervenții s-ar putea tipării imediat.

Și bineânțeles fugăriți de timp a trebuit să plecăm. A fost o vizită fulger, dar electrizantă.

Redactorii ”Observatorului” erau în mod sigur Români, dar prin comportamentul lor, entuziast, sincer, dezinteresat, păreau oameni de pe alt...tărâm. Un tărâm ideal.
Și bineînțeles am plecat. Văzusem, acum, pe viu, că ”timp s iz money”
Iată ce am avut curajul să scriu despre turneul nostru: ”**Primul turneu al unui teatru particular în spațiul Americano-candaian. 5900 de km parcurși: 1500 de litri de benzină consumați: 9 spectacole susținute pentru adulți: 2 spectacole pentru copii: 18 zile pe autostradă: New-York, Boston, Rochester, Chicago, Detroit, Windsor, Hamilton, Kitchner, Montreal, Toronto”**
La aeroport ne-am despărțit și mai greu de Carol. Și el, atât de sobru în comportament, spre deosebire de noi, părea afectat. Două săptămâni ne-a fost ca un tată sau ca un frate mai mare, atent la toate nevoile nostre, satisfăcându-ne uneori chiar și capriciile, cu un tact neobișnuit, mereu cu in zâmbet ascuns și cu o privire ironică. Ne-am îmbrățișat, ne-am strâns mâinile de multe ori, când mai bărbătește, când mai sentimental, în timp ce Iuliana vorbea cu Enache pe mobil…

- Știu că te gândești la posibilitatea de a ne înfia, i-am spus ca să rup puțin atmosfera încărcată de electricitate statică.

- A fost o eroare din partea mea să fac un itinerar așa scurt. Ca să ne săturăm unii de alții ar fi trebui să fac un turneu de câteva luni, mi-a răspuns el și n-am știut dacă vorbește serios sau glumește
Am ajuns la aeroport mai devreme cu aproape două ore. Acum, eu și Victor stăm vlăguiți pe o banchetă a unei săli de așteptare, în timp ce Iuliana vorbește interminabil la telefon cu Enache... Și eu și Victor am început să-l urâm pe acest Enache care în fond nu ne-a făcut nimic
Am băgat geamantanul meu mic în geamantanul cel mare, pe care l-am cumpărat la Toronto sau la Chicago, nu mai știu unde, oboseala a început să se simtă în picioare și mai ales în gândire. Am gesturi reflexe, pe care le execut ca prin somn, cu o grijă teribilă să nu uit ceva… bagaje, pașapoarte - Atât mi-ar trebui!
A urmat controale și după ce m-au descălţat mi-am recăpătat cismele… Și iar spații de străbătut - scări rulante, autobuz spre avion, alte scări, alte zâmbete profesionale al stewardeselor, găsirea locurilor și, după alte minute

de aşteptare, însfărşit, decolarea… Plec, plecăm, lăsând în urmă o lume nu ştiu dacă fericită, dar sigur trepidantă, frenetică, capabilă să capteaze energiile creatoare a milioane de oameni. Bun rămas Canadă, ţară feerică, ţara lacurilor strălucitoare, a marilor întinderi îngheţate, a pădurilor nesfârşite, a cascadelor fabuloase, pe care de fapt nu le-am văzut, dar îi cred pe cei care au numit-o o ţară de vis.…. Bun rămas, Americă, ţară nebună, capabilă de mari surprize, care a avut curajul, în urmă cu ani, să-şi aleagă un preşedinte de peste 70 de ani, care ne-ai primit cu braţele deschise, dar care, timp de 15 zile, m-ai ţinut departe de Sara…Dar ca să fiu sincer ce am văzut a fost, de fapt, la periferia vieţii americane.
Încep să nu mai am răbdare, în mine se rotesc amintirile, am început să vreau să ajung mai repede acasă. **Go home!**
Amintindu-mi că citisem prin tot felul de ghiduri turistice, despre Canada acum puteam confirma că este întru-totul adevărat. Deşi n-am avut timp pentru mai nimic din toate astea, câte ceva am văzut, totuşi: oameni, români, simpli, modeşti, care se străduiesc să-şi consolideze locul unde s-au stabilit. Am mai văzut sălile de spectacol ale şcolilor şi, mai ales, şoseaua, kilometrii de autostrada., şi… abundenţă, de zăpadă. Zăpadă şi iar zăpadă.
- Ar trebui să luăm cu noi puţină zăpadă în eventualitatea că acasă nu vom mai găsi, i-am spus lui Victor.
- În ce s-o mai punem? La dracu cu zăpadă. Mi s-a acrit de ea, mi-a răspuns Victor dovedind că n-a înţeles gluma mea....
...Avionul, iar un turboget, a luat brusc altitudine lăsându-mi iar un gol în stomac, dorind, parcă să înghită, să sară peste bariera pe care o are sub el, marele ocean. Luminile multicolore, ale oraşului, ale podurilor, ale navelor au început să fugă tot mai repede înapoi, clipind din ce în ce mai puţin dinstinct până când din ele n-a mai rămas decât o imagine, o impresie, un licăr, apoi nimic...iar eu am rămas cu ce se poate rămâne după un asemenea...eveniment: amintiriile! Şi mai ales grija maniacală de a nu fi uitat ceva, un amînunt, o replică, o situaţie, ori o întâmplare...
05. 04. Sosirea la Buc. Nici nu-mi vine să cred că am ajuns cu bine, după 12 ore de stat în avion. Zbor care, spre deosebire de drumul spre SUA, care se petrecuse mai mult în tăcere, acesta a fost într-o veselie de nedescris. Toţi comentau ştirile pe care le-au auzit la telefoane şi se minunau. Majoritatea pasagerilor au stat în America între 2 săptămâni şi o lună, iar alţii chiar trei luni. Toţi, ca şi mine, am fost rupţi de ”infernul” de acasă. Erau sinceri veseli. Parcă ar fi scăpat dintr-o închisoare. Vorba aia: ”Fie pâinea cât de rea, tot mai bine-i în ţara ta”. Nici o urmă de melancolie.
O constatare: Dacă la dus am câştigat o zi, deci pot spune, metaforic, că am întinerit cu o zi, acum, la întoarcere, ar trebui să avem la etatea noastră, mai

mult cu o zi. Sau ziua câştigată la dus, a fost anihilată de ziua care s-a adăugat la întors prin legea compensaţiei?
O altă constatare, de altă natură: În Bucureşti sunt doar resturi de zăpadă, pe la colţuri. Ehei, unde sunt nămeţii, munţii de zăpadă din SUA şi Canada?
Nu m-a aşteptat nimeni. Sara era plecată în turneu în Spania. Ştiam, vorbisem la telefon. Am intrat în casă, am despachetat, am dat drumul la Tv şi, după un duş, am intrat într-o nouă pijama şi am scos nerăbdător caietele pe care am început să le răsfoiesc ca să aflu…ce-am trăit. Am răsfoit, când mai lent, când mai frenetic, căutând miezul lucrurilor, cum se spune…
E a doua oară când mă intorc din SUA şi Canada şi îmi dau seama că am păţit asemenea orbilor dintr-o poveste orientală, cărora li s-a adus un elefant ca să-l pipăie, după care li s-a cerut să spună cum e elefantul:
- Un elefant e ca un stâlp, a spus orbul care a pipăit doar un picior.
- Un elefant este ca un tavan, a spus al doilea orb, care a pipăit doar burta.
- Un elefant este ca un zid, a spus orbul care i-a pipăit o latură.

- Un elefant e ca un evantai, a zis orbul care i-a pipăit urechea.
- Un elefant este ca un şarpe uriaş, a spus orbul care i-a pipăit trompa.
Am început să telefonez cunoştinţelor, prietenilor, vecinilor…
- Te-ai intors, de ce? a fost replica lor, când le-am spus că am venit.
Tot ce s-a întâmplat până la venirea Sarei, de fapt doar două zile n-a mai contat. Am dormit un somn lung, câteodată sincopat, care nu se mai termina, dar de care nu-mi dădeam seama. Parcă nu mai vream să mă trezesc. Şi deodată am simţit că un corp cald se lipeşte de mine. Eram sigur că visez. Era o senzaţie plăcută pe care n-o mai avusesem de mult. Am strâns cu putere corpul de lângă mine, până am auzit un strigăt: Mă frângi!
Era Sara. N-o simţisem când intrase în casă. Am stat aşa îmbrăţişaţi multă vreme. Pierdusem noţiunea timpului.. Nici nu ştiu dacă eram treaz sau dormeam în continuare.
- Dă-mi drumul, am amorţit, am auzit-o şoptindu-mi în ureche. I-am dat, şi alene m-am pus în mişcare. Primul impuls a fost să mă uit la ea. N-o mai văzusem decât cu ochii minţi. Era mai frumoasă decât o ţineam minte. I-am spus-o şi ea mi-a răspuns că să las gargara...Ar insemna să mint dacă aş scrie că nu ne-am sărutat şi nu ne-am...iubit..
- Ştii când îmi era mai greu fără tine? m-a întrebat Sara, Dimineaţa, când te dădeai jos din pat încetişor, să nu mă trezeşti şi te duceai la bucătărie să pregăteşti cafeaua...

06. 04 E-mail-uri de la Boston. De la familia Ionescu, Popescu, de la copiii lor, de la mătușile lor, de la cumnații lor și de la toți cei pe care-i cunoscusem, pe unde am trecut, de la nea Caisă de la Chicago, de la nea Dumitru…Şi, bineînțeles, de la d-l Paraschivescu, care a insistat să-i trimit datele personale, ale mele și ale Sarei și căreia, cu mai multe amănunte de cât am avut puterea să scriu aici i-am povestit despre nepotul lui MRP
- Ești naiv dacă speri că Paraschivescu ăsta o să ne ducă în America.
Nu are dreptate. Deși sunt naiv, eu cred în propunerea lui Paraschivescu…
07. 04. Încerc să mă adaptez la viața de pe teritoriul României. Circul, adică merg, vorbesc ca și cum aș fi în transă având în cap numai peisagii americano - canadiene și cuvinte englezești...Uneori peisajele familiare ale orașului mi se par străine și în primul moment tresar speriat când cineva mă salută. Am o privire aburită deasupra lucrurilor și a întâmplărilor. Mai mult, am impresia că aventura turneului nostru nu s-a terminat încă și că după un somn bun am să mă trezesc iar la NY sau la Chicago sau la Toronto...
- Câți ani ai fost plecat m-a întrebat un bun amic și a rămas f. surprins când i-am spus că am lipsit doar o jumătate de lună.
Când oare o să scap de imaginile din turneul acesta care a devenit o ființă care mă urmărește? Dar se mai poate scăpa de ce a înregistrat creierul ?
18. 04; Îmi reiau îndeletnicirile. Sau habitudinile. Zilele trecute a avut loc congresul PNŢCD, care, după ce a analizat cauzele dezastrului de la ultimile alegeri, şi-a ales un nou preşedinde, în persoana profesorului Andrei Marga. Trist spectacol.
O doamne ce plictisitoare e viața de aici în comparație cu cea din turneul din care abia am sosit...Acum transcriu pagini din jurnal americano-canadian pe calculator. Ce palpitant pare totul deși operația e tare grea. Stau și mă întreb dacă mi s-au întâmplat mie tot ce am descris...
19 05: Citit la Cenaclu Mofturi, "Lulu**".** Stupefacţie la majoritatea participanţilor, care mă întreabă dacă ce am scris e adevărat sau imaginaţie. Mai multe întrebari, care-mi dau fiori se insinuiază: Ce va zice soţia? Ce vor zice copiii, când vor citi? Nu mă vor da în judecată? Ca văduva lui Marin Preda pe C. Turturică, după ce a citit cartea "Cum a murit Marin Preda", în care ea era prezentată într-o postură nu prea avantajoasă? Sau mă vor lua la bătaie, ca băiatul unei actriţe, când l-a auzit vorbind necuviincios despre mama sa, pe alt coleg? Să fac și eu ca Turturică? Adică să pun inițiale în locul numelor întregi? Oare mai interesează pe cineva cine e de fapt X sau Y
20. 05. Un interviu bombă: Vasilica Tastaman
Auzind că Vasilica Tastaman e în ţară şi că repetă într-o piesă la Teatrul de Comedie, am luat cu mine un buchet de flori, am scris în grabă câteva cuvinte pe un bileţel, şi am plecat spre teatru, cu intenţia de ai lua un interviu…. Vasilica, cum m-a zărit, m-a îmbrăţişat şi m-a sărutat. N-o mai

văzusem de peste cinsprezece ani. Dar arăta de parcă timpul n-ar fi trecut peste ea. I-am spus-o, înmânându-i florile

- Ai, că m-ai topit ! a spus ea, luând buchetul…Doamne, ce mult e de când n-am mai primit flori la teatru… E şi un un bilet! a exclamat ea, sincer surprinsă. Îmi închipui că trebuie să scrie ceva frumos, la asta te pricepi, puşlama bătrână. (după ce a citit, faţa-i parcă îi căzuse şi se citea pe ea o tristeţe blândă). O doamne, m-ai făcut să plâng…O doamne! (Deodată se uită speriată în jur)…Oare acum e voie să pomenim cuvântul ăsta, că, pe vremuri, nici n-aveam voie să ne închinăm? Când treceam pe lângă biserica din faţa teatrului, îmi făceam cruce cu limba în cerul gurii, să nu mă vadă cineva că mă-nchin şi să mă toarne la partid... Că aveam destule bube-n cap de cap… Că nu veneam la şedinţe şi la invăţământul politic şi la alte căcatutri de astea... Aoleu, dar poate că am fost vulgară…O să mă certe şi Stela. Parcă ieri mă criticaţi toţi… Ba nu, mint! Tu nu mai criticat. (mă mângâie pe obraz). Dar alţii…nişte iude. În faţă ni, ni, ni şi în spate harşt, ardeo Nae la cotoaie… Vrei să-ţi spun de ce nu veneam la şedinţe şi la învăţământul politic? Pentru că vream să-i sfidez, futu-i în gât să-i fut, băga-i-aşi în mă-sa, că prea mult rahat au mâncat pe seama mea…Iar o să mă certe Stela, că n-am lacăt la gură… Spuneau că, adică vezi Doamne, nu aş fi uşă de biserică. Dar, în acelaşi timp, se chiorau la ţâţele mele şi la fundul meu, fira-ar ai dracului de împuţiţi, de japiţe, de labagii, că în şedinţe îţi împuiau capul cu morala proletară, dar în schimbi toţi vreau să se culce cu mine…Ei cine ? Toţi ! De la Beligan până la portar. Într-un turneu în Israel, nu mai scăpam de un maşinist. Zor nevoie să mă ... culc cu el….

- Am auzit că umblai cu ţâţele goale prin spatele scenei...

- Dacă era cald, ce să fac?… Dar ce-i chestia asta… Dacă vezi o femeie cu ţâţele goale, trebuie să taberi pe ea? Dar dă-i în … aia a mă-si pe toţi, că ne-au făcut viaţa imposibilă, deşi pe mine mă durea… în fund de ei… Ai, că spun prostii. Nu e bine să te doară acolo, la găurică… E chiar rău de tot… Însă în momentul în care m-am măritat cu Ienei, le-am închis clonţul. Că bozgorul i-a ameniţat că dacă mai aude pe vreunul spunând porcăria aia care ieşise pe socoteala mea, îi bate până-i omoară… Ai, că o ştii şi tu. Vasilitca

www.cimec.ro

Tastaman ciugulea banana!... Să văd ce rahat ai scris pe bileţelul ăsta… (a început să citească biletul) "O floare unei flori!... Un timp n-a mai spus nimic.
- Special ai scris aşa, m-a întrebat. Adică la fel ca în biletul pe care mi l-ai scris pe vremuri la premieră cu «Mamauret », acum câţi ani, dragă ?
- Nu mai ştiu… Poate treizeci şi cinci de ani… Eram student...
- Nu erai student, prostule, erai tânăr. Şi eu eram tânără şi nebună!.(mă mir că ea a ţinut minte gestul meu de atunci... Ce ţi-e şi cu memoria femeilor!).
- Ştiu ce vrei să mă mai întrebi, că aşa sunt românii. Vor să ştie şi ce mănânci şi ce te…Nu mai spun că o mă certe Stela… ca apoi să te foarfece ei, cum le vine la gură sau, mai pe româneşte, să te fută ei cu sula indoită...
- Ţi-e frică de Stela ? Cum o să afle ce-ai vorbit cu mine?
- N-o cunoşti, asta află tot! E ca un câine poliţist pe urmele mele. Mă trage de limbă. Şi eu, ca proasta, mă dau de gol, pentru că sunt zăpăcită şi că nu-mi place să mint. Eu îi spui omului verde-n faţă ce cred despre el. Nu mă crezi ? Crezi că vreau să mă dau mare ? (S-a înroşit deodată uitându-se urât la mine). Mie toată viaţa mi s-a rupt în paişpe de toate. Şi de oamenii cu funcţii şi de oamenii cu bani, chiar şi de directorii de teatre. Eu i-am răspuns odată d-nei ,Bulandra, căreia nimeni nu-i sufla în ciorbă, ceva de pomină… Lipseam de acasă de vreo trei zile. Ai că şti. Mă căutau înebuniţi, că d-na Bulandra vrea să intru peste noapte într-o piesă şi nu mă găseau. Eram la un iubit secret al meu în Ferentari. (Se uită galeş la mine şi-mi face cu ochiul) şi m-au ridicat ca din oală şi m-au dus direct în faţa d-nei Bulandra, care m-a întrebat răspicat: "Unde ai fost, Vasilico?". Iar eu i-am răspuns tot atât de răspicat: «Să mă fut, doamnă! ». Ai auzit de chestia asta? (Am dat din cap afirmativ) Şi mă laşi să vorbesc, ca proasta-n sulă…Trebuie să plec, dar am promis unui amărât de ziarist să-i dau un interviu… Că la voi, acum, e moda interviurilor. Nici tu bună ziua, nici futu-te-n cur, trebuie să stai drepţi şi să le dai lor un interviu, ca să scrie acolo baliverne… Dar poate că n-am chef, poate nu mă simt bine, poate… Apropo, chiar nu mă simt bine. Cred că v-a trebui să mă internez, să fac nişte analize…
- Ziaristului care te-a intrebat ce studii ai, i-ai spus: şcoala vieţi, curs seral.
- Nu-i adevărat. Oricât de scârbavnică aş fi la gură, totuşi, mă consider o doamnă. Şi o doamnă nu poate răspunde aşa….
- Se povesteşte că altădată, înainte de Anul Nou, au sunat la tine acasă un grup de colindători, care te-au îndreptat: "Primiţi cu fututul?" Se zice că tu le-ai fi răspuns: "Dacă aşa e datina, intraţi şi faceţi ce se cade!"
- Prostii, invenţii… Cred că n-am să-l mai aştept pe ziaristul ăsta…Dacă, cumva, il vezi, spunei că-l bag în aia a mă-sii de nesimţit…
- Nu te mai obosii. Nesimţitul sunt eu…
- Aoleu, nenică ! Inainte vă făceaţi membri de partid, acum toţi v-aţi făcut ziarişti. Nu mai poţi să tragi un pârţ, că dai de un ziarist. Şi de când eşti tu

ziarist?... Măi copile, acolo de unde vin eu, ziariştii sunt oameni serioşi, nu nişte terchea-berchea ca tine, improvizaţi… (brusc a început să râdă). Ascultă, nu cumva ai imprimat pe şest ce am vorbit? Dar, de fapt, n-am vorbit nimic, aşa că n-ai ce să scrii… N-ai nici casetofon, cum au ziariştii, nici un carneţel să notezi…
- Am reţinut, jumătate aici, jumătate aici. (Îi arăt fruntea şi locul inimi).
- Alea sunt locuri perisabile, neică. Se dereglează. Jurămintele din inimă se uită. N-ai tu fire de păr în cap, câte jurăminte mi-au făcut mie bărbaţii…
- Ca să nu se uite, totuși, am imprimat discuţia noastră.
- Porcule, excrocule, prefăcutule, a izbucnit ca o petardă. M-ai făcut să vorbesc cum îmi vine la gură şi m-ai imprimat… Nu vreau să te mai văd... Doamne, de ce mi se-ntâmplă mie aşa ceva ?… Oh, ce m-ai enervat… Te rog, chiamă-mi un taxi şi lasă-mă în plata domnului.
(I-am chemat un taxi şi, până când a venit, am stat, fără să vorbim, aruncându-mi priviri ucigaşe).
- Iartă-mă, te-am minţit. N-am imprimat nimic, i-am spus eu, neştiind cum s-o împac. Ştii ce mi-a plăcut mie întodeauna la tine? Că ai făcut întodeuna ce ai vrut. Într-adevăr ţi s-a rupt în paişpe de toţi...
- Nu chiar de toţi. De copilul meu mi s-a rupt inima! Că am o inimă tare păcătoasă. Aşa, la suprafaţă, par indiferentă, dar mă oftic de multe. De fapt, adevărul e că pentru copil am plecat din ţară. Ca să aibă şi el o viaţă mai uşoară. Să nu trudească din greu, ca mine, pentru fiecare lucru agonisit… Nu mai eu ştiu cum l-am crescut. Tat-su' şi pus palma în fund şi a plecat… Vezi doamne, era ocupat cu meciuri, cu antrenamente. Şi eu, o biată femeie, a trebuit să-l cresc singură, să nu ducă lipsă de nimic, că ştiam, pe pielea mea, ce înseamnă să fii un copil sărac… Să ştii că nici acolo nu mi-a fost uşor. Aici, chipurile, eram mare sculă de artistă, dar acolo nu ştia nici dracu' de mine. Şi asta e tare nasol. Şi limba e foarte grea. Ţi se stâlcesc cuvintele-n gură. La început am jucat roluri de străină care vorbeau, sanchi, cu accent. Ei, dar pâna la urmă, m-am descurcat. Am învăţat şi limba. Nu foarte bine, dar, ceeac, pac, merge. (Brusc, a inceput să vorbească într-o limbă, care, am bănuit, trebuia să fie daneza). Ghici ce am spus? Nu ştii ! Am spus: Te iubesc, prostule! (râde ca un copil care a făcut o şotie). Dar duc în continuare dorul publicului. Nicăeri în lume nu e un public ca în România! Tu nu ştii ce simte un actor, care a primit atâtea aplauze câte am primit eu, când nu le mai are. Îţi vine, câteodată să-ţi pui capăt zilelor… Mi-a fost tare greu… Şi cu asta am terminat. M-am răscolit fără să vreau. (Între timp a venit şi taxiul) Şi mai vreau să-ţi mai spun ceva, dar te rog să nu scrii asta: Deşi n-ai să mă crezi, m-am gândit de multe ori la tine, la soarta ta şi de multe ori te invidiam. Eu, şi alţi ca mine, ne dădeam de ceasul morţi să facem cât mai multe filme... unu două, trei, zece, să câştigăm cât mai mulţi bani. N-avea

importanţă ce fel de filme. Cu Ceauşescu, fără Ceauşescu, cu dracu', cu lacu', că am obosit şi nu mai ştiu ce spun. Nu ne mai ajungea. Şi ce am făcut? Am făcut rahatul praf. Acum banii s-au dus, tinereţea s-a dus şi ea, sănătatea la fel… Că sunt săracă, săracă. Nu am de nici unele. Nici casă, nici tu maşină.... Stau pe la Stela… Că Stela mă bate la cap, zor nevoie, să vin înapoi. Bine, bine, vin şi unde o să stau ? Că doar n-o să stau toată viaţa cât mai am de trăit la Stela…Nu ?
- De ce zici că mă invidiai ? (am ajuns la Taxi, care aştepta în faţa teatrului)
- Am zis eu asta ? (Stă o clipă şi se gândeşte. Nu se grăbeşte. Nici eu) A, da, uite… Pe tine nu te interesa prea mult chestia cu filmele, la teatru jucai din an în paşte, că uneori mă întrebam ce faci în restul timpului. "Citeşte", îmi răspundeau ăia care îi întrebam, alde Fane Tapalagă sau Rucăreanu! Acum îmi dau seama că, de fapt, tu eşti mai câştigat. Eşti la fel de sărac, ca noi toţi, dealtfel, dar sunt sigură, mai bogat sufleteşte... Ştiu că o să mă întrebi dacă ajută ? Să ştii că ajută. De-abia când eşti singur, cum am fost eu, acolo în pribegie, îţi dai seama. Acolo m-am apucat şi eu de citit. N-ai să crezi! Biblia ! N-ai ideie ce carte grozavă e! Pe vremuri, din înfumurare, le luam peste picior pe unele colege care făceau mare caz de citit şi le întrebam: Cititul vă ajută să daţi mai bine din cur... Sau fund, cum vă place vouă să-i spuneţi curului !... când vă culcaţi cu bărbaţii voştri?... Na, că iar am dat cu mucii în fasole. Nu mai vreau stau de vorbă cu tine. Ai un dar de a mă de face să vorbesc aiurea. M-ai enervat, m-ai făcut să plâng cu biletul ăla. (A intrat în maşină)
- Nu lua în seamă. E din Shakaspeare!
- De unde ?
N-am mai apucat să-i răspund. Între timp, taxiul pornise….
22. 05: După câteva zile. Am transcris ceea ce am reuşit să-mi amintesc din convorbirea noastră, câteva pagini, pe care le încropisem (povestea cu imprimarea fusese o "glumă", o "fumigenă), ca un proiect de interviu şi i le-am trimis ei acasă, dar nu ştiu dacă le-a citit.
24. 03. Un incident. Ieri seară s-a întâmplat un lucru care nu se poate întâmpla decât la mai mulţi ani odată, deşi se poate întâmpla în fiecare săptămână.. Era premieră de gală cu "A douăsprezecea noapte" de Shakespeare şi unul din interpreţii principali, Tudor Chirilă, (Malvolio) era de negăsit. Panică şi disperare. Telefoane peste telefoane: La mamă-sa, la salvare, la prieteni, la iubite, la morgă, la poliţie. Sala era plină, gemea cum se spune, cu personalităţi şi Chirilă, ioc. Cel mai agitat era regizorul, Gelu Colceag. Zeci de ipoteze: dacă a adormit, dacă e în provincie, dacă e la Vama Veche, dacă s-a îmbătat, dacă s-a drogat?
S-a făcut linişte
- Se droghează? Ştiţi voi că se droghează? (Iar linişte)

- Mă omorâţi. Spuneţi-mi, ştiţi voi că se droghează?
- Spanac, nici vorbă. Mai curând cred că a fost răpit.
Linişte deplină.
- Cine să-l răpească?
- Ăia care aveau boală pe el, de la Vama ailaltă, cu care s-a certat.
- Sau gaborii de la circulaţie, pe care-i ridiculiza în cântecul ăla: "Nu ne mai trageţi pe dreapta"... Ce, ăştia te iartă? Te aşteaptă la cotitură.
- Ăla nu e un cântec, e un hit
- N-am înţele, hit sau schit?
- Lăsaţi prostiile. Mă-sa trebuie să ştie unde e. Telefonaţi-i!
- I s-a telefonat. A zis să nu-l mai căutăm şi să suspendăm.
- E nebună! Cum să trimitem acasă câteva sute de oameni? Toţi ştabii de la Primărie, de la guvern, ne facem dracu de rahat.
- Ne facem, nu ne facem, asta e.
- S-ar putea să fie la Dorina…
- Păi, mai e cu Dorina? Nu e acum cu fufa aia cu care se ceartă, se bate şi iar se-npacă, aia care i-a pus sexul pe figură…
- Duceţi-vă, domnule acasă la el! N-are unde să fie, futu-vă de bulangii. Să ia cineva maşina mea şi să se ducă… Du-te tu Iulică şi adu-l în spinare…(Iulică e şeful maşinist solid şi înalt cât un plop)
- Eu mă duc, dar n-am carnet de şofer…
- Formidabil! Duceţi-vă unul cu el, nu mai trăncăniţi, nu mai beliţi ochii în zare. Unul care să-l aducă cum o fi, mort, copt, beat sau treaz, drogat sau nedrogat. Sunt sigur că e acasă şi doarme, nesimţitul.
Au anunţat că din motive tehnice spectacolul va începe cu o jumătate de oră mai târziu şi au plecat după Chirilă la el acasă…
L-au găsit dormind. Se certase cu iubita, uitase de spectacol, luase un somnifer şi trăgea la aghioase. L-au adus în trombă, i-au turnat pe gât o oală de cafea, l-au frecţionat cu oţet, iau făcut un masaj la gâlci, au chemat lumea care se răspândise peste tot în stradă, pe lângă biserică, ajunseseră până-n Lipscani şi…au dat drumul la spectacol.
Se-ntâmplă! S-a întâmplat şi la case mai mari. Ce-o fi în sufletul lui? Al lui ca al lui, care se pare că e cam inconştient, dar al mamă-si, care sigur realizează gravitatea faptului… Eu, de multe ori, sunt scuturat în somn de coşmare că nu mai ajung la teatru, la spectacol…
25**. 05**. După câteva zile am aflat că repetiţiile la teatru cu piesa "Audiția" s-au întrerupt pentru că Vasilica se internase pentru analize. Am căutat-o la spital, dar n-am găsit-o. Plecase la Oradea fără ştirea doctorului ei curant, care şi el plecase în străinătate. I-au telefonat și a revenit de la Oradea la cerea expresă a acestuia.

www.cimec.ro

27. 05. Spectacol la sala Rapsodia cu ”tinereii” teatrului românesc. Am fost solicitat să prezint așa zisul ”Monolog al tutunului”. M-am pregătit, l-am recapitulat, deși mi-a fost prezent în minte mai tot timpul. Am găsit un costum adecvat. Am aranjat spatele cârpit al vestei, am reușit să scriu la calculator și cu ajutorul imprimantei mici afișe cu subiectul conferinței pe care am să le distribui la spectatori în sală. ”Operă” de care sunt mândru.

SCOALA DE DANS MUZICĂ ȘI EDUCAȚIE

MUNCĂ ȘI LUMINĂ

PENSION DE FETE

(Strada celor cinci câini nr. 13)

Director general : Galina Vasilievna Niuhina

Lecții de canto, dans, maniere elegante, desen, literatură, solfegii

Limbi : franceză, engleză, germană, italiană, turcă, rusă, idiș.

Prețuri : eleve interne : 300 ruble : externe : 200 ruble

Pentru dans și desen preț separat

Nu se admit reduceri

Administrator ganeral : Ivan Ivanovici Niuhin

Într-un cuvânt m-am pregătit ca pentru o ”nouă premieră” acum după aproape, peste 40 de ani de la absolvirea Institutului de Teatru. Monologul a fost examenul meu din anul doi, pe care l-am lucrat migălos cu prof. asistentul Ion Henter, și care mi-a adus un neașteptat succes (de student). E un monolog generos tragico - comic cu care poți obține un succes binemeritat, dacă e spus sincer, cu emoție și durere. Are foarte multe poante neașteptate. Una dintre ele e aceia că, din cauza unui tic nervos clipește din ochiul stâng. Din cauza unui moment în care amărâtul de conferențiar povestește cum îi zice nevastă-sa, adică momâie, ani de zile am fost strigat, întâmpinat, binecuvântat, salutat cu titulatura de : **momâie** !

După ce am fost apreciat la superlativ de profesori, am mai spus monologul dealungul timpului în diverse împrejurări, dar niciodată în fața unui public bucureșteam în care urma să se producă atâția ”monștri sacrii”. Deși îl știu ca pe apă, l-am reînvățat, cu experiența mea de acuma și dacă scriu că totuși am avut mari emoții, ar părea o banalitate…Ce îți e și cu emoțiile ! Ai experiență, ai jucat atâtea roluri, ai luat parte la atâtea premiere și totuși…ai emoții…La institut am învățat că pentru a scăpa de emoții trebue să faci exerciții de respirație, așa numitele, exerciții costo diafragmatice. Le-am făcut, dar emoția n-a dispărut. Atunci am aplicat un alt remediu recomandat de profesorii de teatru americani : am luat-o la fugă pe scări, între etaje, pe culuare, ajungând prin unele locuri pe unde nu mai fusesem, căpătând o emoție și mai mare, că m-am rătăcit și nu mai știu cum să ajung la scenă…

În primul rând au stat Sara și prietenii Martin cu Adriana care după spectacol m-au întrebat de ce gâfâiam. Le-am mărturisit adevărul, dar nu m-au crezut

www.cimec.ro

28. 05. În articolul apărut câteva zile mai târziu în **Cronica română** despre spectacolul de la Rapsodia, cu titlul : **Compania națională artiști pentru artiști, Vedete într-un spectacol dedicat colegilor ajunși la ceasul senectuții**, Eugen Comarnescu, comentează că alături de celebrele nume consacrate : V. Rebengiuc, V. Seciu, O. I. Moldovan, Gh. Dinică, (care acum a dat-o pe cântec : **sunt vagabondul vieții mele,** cântecul lui Rucăreanu, acompaniat de un necunoscut până acum, **Nelu Ploeșteanu)**, pomenește de mine : "Foarte reușit monologul lui Cehov, Efectele dăunătoare al tutunului din care actorul Candid Stoica a realizat o mică bijuterie teatrală" (Am să transcriu tot articolul la **Note).**

39. 05.. O veste trăznet: După ce a revenit de la Oradea, Vasilica Tastaman s-a stins, brusc, din viaţă! Doamne, ce dramă! Domne, ce necaz! Ce pierdere ireparabilă pentru teatru. A fost transportată şi înmormântată la Oradea, de către fiul ei. Proiectatul interviu, de fapt, a rămas neterminat... Şi aş fi vrut s-o întreb atât de multe… D-zeu s-o odihnească! Nici un ziar n-a vrut să tipărească interviul.

Vasilica Tastaman - 1933 – 30. 03. 2003 - a fost una din revelaţiile teatrului românesc. O actriţă excepţională! O comediană înăscută. Sub masca unei adolescente şugubeţe, ascundea un temperament focos şi o senzualitate ardentă... Descoperită la Brăila, de marele artist Ion Manolescu, preluată de d-na Bulandra şi apoi de maestrul Beligan, şi-a dat măsura talentului ei pe scena teatrului de Comedie în anii 1961- 85. A jucat cu mult succes şi pe scena Teatrului Mic, creînd, cu această ocazie, în jurul ei, un fel de mit - o piesă emblematică prin similitudinile din viaţa ei, cu cea a marelui star american, care a fost Marylin Monroe, în "După Cădere" de Arhur Miller.

Era nelipsită din emisiunile de varietăţi ale televiziunii, împrăştiind mult humor şi bună dispoziţie. Ultimul ei mare rol a fost Ranevskaia din "Livada cu Vişini" la Teatrul de Comedie. A plecat apoi din ţară, stabilindu-se în Suedia, în urmă cu optsprezece de ani, în plină forţă creatoare, lăsând în urma ei un gol… Şi multă nedumerire! A avut în viaţă o conduită controversată şi un limbaj, pentru unii scandalos de frust, pentru alţii pitoresc. (Nu m-am putut abţine să nu scriu rândurile de mai sus.). Am început să urăsc acest **Jurnal** în care consemnez decesele colegilor mei…

30. 05. **O glumă cu mai multe trepte.** Aşa cum hotărâsem la Chicago, cu zece zile în urmă, de comun acord cu trupa din turneul americano canadian, că-i vom face o glumă lui Arşinel, anunţându-l că am pierdut banii pe care mi-i dăduse d-l Dumitru la Chicago, i-am telefonat:

- Fiind într-un turneu prin SUA şi Canada, am locuit la Chicago la familia Dumitru, la care a stat şi tu când ai fost acolo...

- Şi nu cumva Dumitru ţi-a dat nişte dolari pentru mine? Îi lăsasem spre vânzare mai multe CD- uri cu muzică interpretată de mine.

- Ba da, 300 de dolari, i-am răspuns eu.
- E cum nu se poate mai bine. E grozav. Cade foarte bine, că am făcut nişte investiţii şi, la ora actuală, nu mai am lichidităţi. Te aştept cu ei. Ia un taxi şi vino rapid. Ard de nerăbdare.
M-am "înarmat", asemenea unui scamator, aranjând plicurile cu dolari falşi, cumpăraţi la magazinul de prestigitatori de la Toronto şi m-am dus la teatrul C. Tănase. M-a primit cordial, colegial, colocvial, expansiv. M-a îmbrăţişat.
- Prietenul tău de la Chicago, mi-a dat, pentru tine, 300 de dolari, dar chestia este că eu nu-i mai am, am început eu să înşir încet şi calm o poveste.
- Cum aşa? Ce ai făcut cu ei?
- Nu ştiu. Au dispărut. Ori i-am pierdut, ori mi s-au furat, nu pot să-mi dau seama ce s-a întâmplat. Eu i-am pus în valiză…
- I-ai pus pur şi simplu într-o valiză printre haine?
- Nu, i-am pus mai întâi într-un plic…
- Şi plicul?
- Plicul l-am pus într-o carte…
- Şi cartea?
- Cartea am pus-o în valiză.
- Şi valiza s-a pierdut în aeroport, nu-i aşa?
- Valiza e acasă.
- Mi-ai luat o piatră de pe inimă. Inseamnă că banii sunt în valiză. Ştiu bine cum se rătăcesc lucrurile într-o valiză, dacă nu eşti ordonat. Eşti ordonat?
- Nu prea…
- Ca şi mine. Nici eu nu-s prea ordonat. Şi eu rătăcesc lucrurile. Dar până la urmă le găsesc. Am noroc cu nevastă-mea. Ai căutat bine?
- Am căutat, am răscolit toată valiza. Nu e şi pace.
- Dar cartea, cartea e?
- Cartea e, dar plicul cu bani nu mai e…
- Nu mai e plicul cu bani? Cum aşa?
- Cum ai auzit!
- Măi, chestiunea e serioasă. Dacă ar fi vorba de doi trei dolari, treacă meargă, n-ar fi mare pagubă, dar aici e vorba de 300, care, ori cum ai întoarce-o, e totuşi o sumă. Cine mai era cu tine în turneu?
- Iura, V. Yila, Iuliana şi Anca Pandrea…
- Anca i-a luat. Asta e, i-a luat Anca. Nu există nici un dubiu. A avut nevoie pentru magazin. Li s-a stricat vinul şi a avut nevoie. Du-te la ea şi roag-o, implor-o să-ţi dea banii. Spune-i că am mare nevoie… Sau spune-i ce vrei, dar să-mi dea banii, că altfel o ia mama dracului…
- Am fost, am vorbit, am implorat-o, dar mi-a zis că nu s-a atins de bani. S-a jurat pe maică-sa, pe Iura…
- S-a jurat pe Iura?

www.cimec.ro

- Da, s-a jurat pe Iura.
- Atunci nu i-a luat ea. Negrul i-a luat.
- Care negru?
- Ăsta, Yila. Care se laudă că e olteam de la Brăila. Ştiu că a avut o discotecă şi a dat faliment. A avut nevoi, a avut datorii, l-au tocat nevestele, că a avut vreo trei. A văzut banii şi i-a luat.
- Imposibil. E penticostal.
- Negrul e Penticostal? Ştii sigur?
- Sigur. Şi ăştia nu fură.
- Ai dreptate, ăştia nu fură. Am salariat un recuziter care e penticostal. Toţi ăilalţi fură de sting. Asta nu fură nici să-l pici cu ceară.
- Ce fură ceilalţi?
- Un scaun, o tobă, tot feluri de căcaturi, mă rog tot ce se poate fura.
- Nu sunt în inventar?
- Unele sunt, altele nu sunt, dar lasă chestia asta. Ce te interesează pe tine ce se fură în teatrul Tănase. Spune-mi ce facem cu problema astalaltă.
- Care problemă?
- Asta cu banii de la Chicago, care susţii că nu-i mai găseşti…
- Adevărat, nu-i mai găsesc.
- Nu-i mai găseşti, nu-i mai găseşti e una, dar până la urmă ce facem? Că doar n-o s-o lăsăm aşa, moartă. Ce facem? Te-ai gândit cumva? Să-i fi luat Iuliana? Banul e ochiul dracului.
- 300 de dolari pentru ea e un mizilic. Bărbată-su, Posea, are bani căcălău.
- Am auzit că a divorţat şi s-a încurcat cu Enache…
- Da, aşa s-au înţeles. Se iubesc şi au hotărât să divorţeze fiecare, ca să se recăsătorească.
- Da, la ea e simplu, divorţează, dar la el e mai complicat, că are un copil şi nevastă-sa i-a pus pe masă o listă cu ce trebuie să plătească de i-a căzut faţa. Iar socră-su, care e mare ştab, l-a ameniţat că, dacă divorţează, nu mai pupă prin televiziune nici mort, aşa că nu-l văd bine dacă divorţează pe d-l Enache. Dar lasă chestia asta, ce facem cu chestia ailaltă.
- Uite ce m-am gândit să fac…
- Te-ai gândit tu la o soluţie? Băi, ce te iubesc, băi, ce scump poţi să fi. Hai să auzim la ce te-ai gândit.
- M-am gândit, dar nu ştiu dacă o să-ţi convină…
- Spune odată, nu mă mai fierbe…
- Ştiu că e incredibil, ştiu că nu-ţi convine de loc, dar n-am ce să fac, ceasul rău, ştiu că poţi fi supărat pe mine de aceia, fiind o datorie de onoare pentru mine, dar vreau să te întreb ceva, dar vreau să-mi răspunzi sincer
- Întreabă-mă, nu te sfii!

- La câţi bani ai tu, că am auzit că eşti bogat nu glumă, aşa umblă vorba prin târg, ai tu nevoie de suma asta, care pentru tine trebuie să fie un mizilic?
- Sigur că am bani. Am chiar foarte mulţi. Asta ţi-o spun confidenţial, nu mă tem să o spun şi public. Am muncit pentru banii ăştia. Am muncit din greu. Tu poate nu ştii cât am muncit eu. Cât am tras. Dar am investit, am cumpărat case, pământ şi am ajuns, la fundul sacului. Nu mai am lichidităţi şi suma asta pe care tu o numeşti mizilic e pentru mine ca un balon de oxigen.
- Atunci m-am gândit să mă împrumut şi să-ţi înapoiez banii…
- O, ai face foarte bine! Ar fi nu minunat, ar fi excepţional. E o ideie minunată. Băi, ce te iubesc. Şi te-ai împrumutat, nu-i aşa?
- Am vrut, dar n-am găsit deloc…
- N-ai găsit? Extraordinar, ce chestie. Cum adică n-ai găsit? Un actor ca tine, care a avut atâtea colaborări, erai într-o vreme nelipsit de la televiziune…
- Tempi pasati, Arşinele…
- Ce pasati, ce tempi, nu se poate să nu se găsească cineva care să-ţi împrumute 300 de dolari. Nu este posibil. Ce salariu ai acum la teatru?
- Sunt pensionar. De aceia mă gândesc să nu mai umblu cu împrumuturi şi să-ţi dau eu suma de la mine, din banii mei…
- Băi, ce grozav eşti! Băi, ce te iubesc. Nu puteai să-mi spui dinainte treaba asta? Eu, între timp, mă gândeam ce să fac pentu tine. Şi decisesem să-ţi ofer o colaborare pentru o figuraţie nenorocită într-un scheci Dar dacă zici că-m dai tu dolarii, de la tine, e cel mai bine. E cel mai extraordinar. Iar când ai să găseşti banii mei, pentru că sigur ai să-i găseşti, îi iei tu… Scotoceşte bine valiza, i-ai iar la întrebări pe colegi!... şi o să-i pui la loc, la teşcherea.
- Numai că având în vedere situaţia mea precară, de pensionar, m-am gândit să-ţi înapoiez banii în rate de câte zece dolari pe lună.
După o pauză lungă, Arşinel mârâie:
- Cred că glumeşti. Hai, spune-mi că glumeşti! Sau îţi baţi joc de mine…
- Deloc. Uite, ţi-am adus zece dolari.
- Mi-ai adus zece dolari? Îi ai la tine? Dă-i încoa. Sunt buni şi ăştia.
I-am dat plicul cu zece dolari falşi, doi de cinci dolari fiecare, pe care l-a băgat rapid în buzunar.
Atunci l-am rugat să-i numere. A refuzat demn. Am insistat mult şi, până la urmă, a scos plicul din buzunar şi a dat să numere dolarii.
- Ce-i porcăria asta? Ăştia sunt dolari falşi? Se vede de la poştă că sunt de un fals ordinar. Ce se-ntâmplă cu tine? Eşti nebun? Îţi baţi joc de mine? Trebuia să-mi aduci 300 de dolari pentru CD-urile mele din America şi tu vii aici şi, cu neruşinare, îmi joci o comedie de prost gust, că ai pierdut banii şi mai mult îmi dai nişte bani falşi… Cum să categorisesc eu chestia asta?
- Ca o glumă pusă la cale de nişte prieteni: Iura, Anca şi cu mine.

www.cimec.ro

- Glumăăăă! Aţi pus voi la cale o glumă cu banii mei? Fira-ţi ai dracului de şmecheri. De mameluci, de cabotini! Bravo vouă! Dar stai puţin. Dacă zici că e o glumă, înseamnă că n-ai pierdut banii. Inseamnă că îi ai la tine, banditule… Spune-mi că îi ai la tine. Spune că alfel mă apucă pandaliile, măi tu nu eşti candid, tu eşti dracu gol, dacă ai reuşit să mă fierbi în halul ăsta…Hai, scumpule, dragule, arată-mi bani, că altfel explodez.

Am scos din buzunar alt plic cu 300 de dolari, tot falşi şi i l-am dat.

- Uite cei 300 de dolari. Ştiindu-te strâns la pungă, am hotărât să-ţi facem o glumă, să te vedem cum reacţionezi

- Eu strâns la pungă?

- Aşa ţi-a ieşit buhul…

- Sunteţi nebuni! Eu sunt omul cel mai generos! a zis el, îşfăcând plicul şi băgându-l în buzunar. Iţi spun sincer, dacă nu-mi erai coleg te reclamam la poliţie, pentru că aşa ceva nu se face. Glumă, glumă, teatru, teatru, dar să-l facem pe scenă nu în viaţă, că ne îmbolnăvim dracului de inimă.

- Arşinele, numără bani…

- Nu începe iar…

- Te rog, fă-mi plăcerea şi numără banii…

- Ai dreptate. Dar dacă mi-aţi făcut iar o farsă te omor, te strâng de gât.

A deschis plicul şi a dat de trei sute de dolari…falşi.

- Bă, tu eşti chiar nebun! a zis el, aruncând plicul şi trântindu-se învins pe scaunul de director. Bă, nu mă mai fierbe. Doamne, Dumnezeule, mor, mi se face rău! Bă vreau banii mei…Bă, unde sunt banii mei?

- La Anca şi la Iura, care sunt dincolo, la secretariatul literar, aşteptând să-i chemi, ca să-ţi îmâneze plicul cu bani adevăraţi de la prietenul tău de la Chicago, d-l Dumitru.

Într-adevăr în câteva clipe au apărut Anca şi Iura cu o sticlă de şampanie şi, după îmbrăţişările de rigoare, i-au dat plicul cu cei 300 de dolari. Arşinel l-a aşezat pe birou, uitându-se cu coada ochiului la el

- Numără-i, verifică-i…

- Fie ce-o fi, nu-i mai număr, nu-i mai verific. Dă-i dracului de bani. (s-a lăsat linişte) Nu banii m-au făcut pe mine. Dar vreau să mă lămuresc. Cum v-a venit ideia să faceţi gluma asta, care era cât pe aci să mă facă să pleznesc? Trec oare un Harpagon? Păi, dacă eu sunt Harpagon, ce se poate spune despre Gică Petrescu, harpagonul, harpagonilar. Sau Puiu Călinescu, care era, nu harpagon, ci Hagi Tudose, ăla de a tăiat coada pisicii…

I-am povestit ce s-a întâmplat la Chicago: Cum, d-l Dumitru mi-a dat banii pentru el pe care i-am rătăcit și nu i-am mai regăsit decât la plecare, și cum aveam dolarii falşi cumpărați de la la magazinul pentru scamatori din Toronto, (bancnote de câte 5 și 100 de dolari) ştiindu-te strâns la pungă, ne-a venit ideia ca să-ţi facem o farsă…

- Bă, nu mai repeta chestia asta că sunt strâns la pungă, că mă supăr…ce să vă spun, bună, minunată glumă, care era să mă facă să explodez. Acum, că m-am mai calmat, vreau să vă povestesc şi eu o întâmplare aproape, aproape identică cu asta : Eram la mare, pardon la munte cu...ne spunea el în timp ce desfăcea plicul în care erau alți dolari falși. Dar n-a mai apucat să povestească, nici să ”explodeze” pentru că a primit un telefon de la soţia sa, care l-a anunţat că a primit de la prietenul din America 300 de dolari aduși de Sara, soția lui Candid.

- Te-ai uitat bine la ei? a spus Arşinel, ridicându-se rapid de pe scaun, pradă unui gând. Nu erau cumva falşi? Pentru că, de azi dimineţă, sunt tot bombardat cu dolari falşi… Vin acasă...mă duc acasă rapid. Dacă, cumva, şi în plicul de acasă sunt dolari falşi, vă omor.

Şi a plecat ca din puşcă.

02. 06. Fișă pentru un personaj. Am în faţă un morman de ziare. Cât timp am lipsit, Ion mi-a strâns multe. Zilnic parcurg câte o parte din ele. Citesc, dar gândul îmi sboară la cele două săptămâni petrecute pe teritoriul nord american. Citesc ca să mă informez dar mai ales să scap de amintirile turneului, care năvălesc ceas de ceas peste modesta mea făptură. Prea multe mi s-au întâmplat și mă întreb serios dacă a fost nimerit, dacă n-a fost o greșeală din partea noastră să plecăm și să intrăm într-o… altă civilizație…Pentru că până la urmă asta fost: am intrat ca printr-un tunel al timpului într-o altă lume…

Printre multe alte întâmplări autohtone am găsit comentarii la fascinantul caz al morţii ziaristului D. Tinu. Sau omul cu două feţe. Sau două casnicii. Ziarele au publicat tot felul de variante şi de supoziţii despre moartea lui, care a ridicat multe semne de întrebare specialiştilor, apărând mai multe teorii, printre care și cea a crimei. Aproape toate ziarele au înșirat nenumăratele neconcordanțe care au apărut. Andrei Tinu, fiul lui Dumitru Tinu din afara căsătoriei, împreună cu rudele ziaristului, au considerat bizar că asupra mortului nu s-au găsit telefonul mobil, cărțile de credit, cheile și actele de identitate. În plus, Tinu era îmbrăcat cu un pulover cu trei numere mai mare!!! Ancheta a susținut că mașina, de tip Volvo, a ieşit de pe șosea, a derapat într-un șanț și s-a lovit de un copăcel. Tinu ar fi încercat să iasă, dar a făcut comoție cerebrală și a fost călcat de propria mașină. Raportul medico-legal a arătat că Tinu s-a lovit de interiorul autoturismului. Zile trecute, Cristian Tudor Popescu, ajuns redactor-șef, a declarat că în borseta

lui Tinu s-ar fi găsit un bon de casă, din care rezultă că acesta ar fi alimentat maşina la ora 7.20, la Băneasa. Dumitru Tinu a murit la ora 9.43, la Românești. Drumul dintre cele două localități se parcurge în mod normal în aproximativ o jumătate de oră. De aici un alt semn de întrebare. Ce-a făcut Tinu timp de două ore, în condițiile în care rezervorul mașinii era aproape plin? Evenimentul Zilei a scris că niciunul din sistemele de siguranță ale mașinii, cum ar fi air-bag-urile, nu s-a activat. La locul tragediei au fost găsite urme de vopsea albastră, cu toate că mașina lui Tinu era verde iar la autopsie, în corpul lui Tinu s-a găsit o cantitate mică de sânge, dar în mașină nu era sânge. Fiul lui D. Tinu susține că jurnalistul ar fi fost omorât într-un garaj și apoi adus în apropierea pădurii Românești, unde i s-a înscenat accidentul. Ce tămbălău! Cine avea interes să-l suprime pe D. Tinu? Ce secrete deţinea? De fapt, cine era D. Tinu? Omul cu două fețe, omul cu două căsnicii, cu două neveste, cu doi băieți mari?

…Am cunoscut un coleg, actor, care avea două neveste, dar numai una legală. Își împărțea activitatea 3 zile la una, 3 zile la alta. Duminica se împărţea, tot aşa, prin rotație, când la una, când la alta. Cele două femei ştiau şi acceptau în tăcere târgul... Nu știu dacă el era mai fericit…

05. 06. Spicuind din mai multe surse, am reuşit să încropesc câteva crâmpeie de biografie. Cine a fost, de fapt, Dumitru Tinu? A debutat la **Scânteia,** în 1962, a absolvit Institutul de Limbi Străine din București, secția de filologie rusă și română. Format ca specialist în probleme de politică externă, a acoperit evenimentele din Germania Occidentală, în 1967, când România a fost prima țară din blocul comunist care a stabilit relații diplomatice cu Republica Federală Germania. A fost corespondent special în timpul Primăverii de la Praga (1968) și al sinicatului ”Solidaritatea” din Polonia. A acoperit în întregime procesul de pregătire a Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, începând cu reuniunea de la Helsinki (1972-1973), etapa de la Geneva (1975), Helsinki (1975) și Viena (1989).

Între timp a urmat cursurile Centrului de formare și perfecționare a jurnaliștilor din Paris. După alungarea lui Darie Novăceanu, figură de tristă amintire, în ianuarie 1991, a fost uns redactor-șef, apoi director al cotidianului **Adevărul.** Din 1998 a fost ales în funcția de președinte al Clubului Român de Presă.

Deci? A fost Tinu omul cu două feţe, ca şi dr. Jekyill. A devenit cumva dr Hyde? A fost, de fapt, un produs reciclat al al comunismului?

15, 16, 17. 06. Continui să transcriu, de pe caiete, paginile turneul american și sunt în dilemă. Pe deoparte sunt uluit de zecile de pagini scrise într-o devălmășie strașnică… Pur și simplu mă uluiesc miile de amănunte, pe care le-am notat, pe care cu greu le descifrez.…Şi nu ştiu ce să fac? Să las totul, așa cum am notat, uneori haotic, sau să ordonez notațiile, să îndepărtez

digresiuniile, dar mai ales lucrurile care mi se păreau atunci senzaționale, nemaipomenite, iar acum mi se par banale. Sau replicile care, atunci, mi s-au părut formidabile, când au fost rostite, iar acum, recitindu-le, îmi par neinteresante, chiar anoste…
Să le las așa cum le-am scris, că așa s-au produs, conform principiului că hârtia rabdă orice?
Poate ar trebui să mă sfătuiesc cu cineva. Cui să am curajul să-i încredințez un manuscris, de fapt un bruion, de ce s-a întâmplat, decât mie care l-am trăit, cu prețul a nenumărate emoții și a mii de palpitații neregulate al inimii. Ce importanță are dacă reprezintă, să zicem, o operă de artă sau este un jurnal al celor 15 spectacole (două pentru copii), jucate pe pământ american.
John Red a scris o carte care a explodat în toată lumea: ”Zece zile care au uimit lumea”. Aș putea scrie şi eu una cu titlul: ”15 spectacole care au uimit românii din America și Canada!” Dar cine mă va crede?
Mai curând cred că sunt visele unui creier înfierbântat, al unui om fugărit de trecutul său…
18. 06. O apariție teribilă, o carte document: „Bricabrac” de L. Pintilie. Un fel de biografie artistică a succeselor și înfrângerilor unui mare regizor. Un fel de luptă, atât cu timpul, cu inerția, dar mai ales cu regimul comunist: Revizorul, Pescărușul, Turandot, Orestia II, Flautul Fermecat, Livada cu Vișini, De ce trag clopotele Mitică, Balanța, O vară de neuitat, Niki Ardelean... etc. Atâtea titluri, atâtea spectacole, tot atâtea succese, extraordinare…

Un destin exemplar de artist, de invidiat, care nu s-a lăsat mutilat de regimul comunist. Deși n-am lucrat cu el, decât pasager, am fost un admirator al spectacolelor lui, cu care, cred eu, a întinerit arta teatrului, aducându-i un suflu de autenticitate…
Cartea, scrisă cu o sinceritate debordantă, plină de causticitate, am citit-o pe nerăsuflate, retrăind, alături de autor fiecare proiect în care se implica întocmai ca într-o aventură plină de neprevăzut...
19. 06. Premiera românească a filmului „Pianistul**”.** Impresionant. Deşi are marele premiu la Cannes și Oscarul, lumea totuși nu s-a înghesuit să-l vadă. L-am văzut seara, într-o sală aproape goală, la Patria. Bazat pe memoriile pianistului W. Szpillmann, filmul este povestea adevărată a unui strălucit pianist polonez, care, datorită originii sale evreieşti, este forţat ca, pe timpul ocupaţiei naziste a Poloniei, să ducă o viaţă de fugar, pentru a scăpa de deportare. Szpilmann reuşeşte să fugă din ghetoul din Varşovia şi îşi va

www.cimec.ro

petrece, ani buni, ascunzându-se printre ruinele oraşului. Salvarea îi vine de la un ofiţer german, care îl va ajuta să supravieţuiască.
Filmul prezintă atmosfera apăsătoare, aproape de neînchipuit, a iadului nazist, suferinţele la care sunt supuşi oamenii simpli şi, mai ales, cruzimea naziştilor. O poveste copleşitoare, terifiantă despre ororile celui de al doilea război mondial. Este o capodoperă, cu secvenţe antologice, care rămân mult timp în memorie…

Sara n-a rezistat și a plecat la jumătatea filmului…

Odată cu premiul Oscar - pe care Polanski nu s-a dus să-l ia, pentru că, fiind condamnat de justiția americană, ar fi fost arestat - s-a răscolit încă odată cazul regizorului. Ziarele au publicat articole ample despre ce s-a întâmplat în urmă cu aproape 25 de ani, când a fost acuzat că a avut o relație sexuală cu o minoră. De atunci, Polanski, circulă prin diferite țări (Franța, Elveția), care n-au tratate de extrădare cu SUA.

20. 06. Am plecat cu Sara la Roman, cu InterCity la familia Shecter.. 8 ore. Sara are probleme serioase cu dantura. N-are încredere în dentiștii din București. D-na Shecter e medic dentist. Are 70 de ani și lucrează. Și-a deschis un cabinet. Are clienți. Ea e creștină, fiică de preot, el este evreu. Este inginerul care a pus bazele combinatului de țevi de la Roman. Acum, pensionar, lucrează bijuteri.

Vom sta o săptămână la ei. Depinde de lucrarea pe care o va face. Personal, cu dinții, n-am avut probleme până acum. Dar și când vor începe... Încerc să organizez un viitor turneu la Roman cu ”Canapeaua”, dar n-am succes. Orașul e la pământ, abia supraviețuiește din cauza șomajului foarte ridicat. Sunt sfătuit elegant să renunț. Nu există nici un spectacol care să viziteze orașul Roman. Toți locuitori stau de dimineața până seara cu ochii pe televizor, iar de vineri orașul se golește, romașcanii plecând cu mașinile personale la rudele de prin satele vecine. Halal viață culturală”

22. 06. Ziarele de ieri, dar mai ales canalele de televiziune au anunțat, cu surle și tromboane, că in piscina vilei sale de la Snagov, a fost gasit mort omul de afaceri Mihail Erbaşu. Primele indicii anunță o „sinucidere prin precipitare“. Omul de afaceri a decedat in urma impactului cu solul. Omul de afaceri s-a aruncat de la etajul doi al vilei sale. Dar lucrurile nu sunt clarificate, învăluind in mister, producând emoție și stupefacție în rândurile oamenilor simpli: dacă și bogătași, care au tot ce île poftește inima, nu mai vor să trăiască și își iau viața, ce mai poate să facă omul sărac?
Ce bine era pe vremea lu’ nea Nicu, când nu aflam de asemenea ”sinucideri prin precipitare”
- Ce te-a interesat pe tine moartea lui Erabașu, m-a luat la zor Sara. L-ai cunoscut? Ai avut relații cu el? De ce te aflii în treabă notând întâmplări care nu sunt din viața noastră, a artiștilor? (S-ar putea să aibă dreptate, deși eu nu

mi-am propus să scriu numai şi numai despre... întâmplări din viaţa artiştilor. Dar poate are dreptate.

26. 06. Martor întâmplător la o mare sărbătorire. Ieri, Ludovic Spiess, directorul ”en titre” al Operei Române, prietenul la toartă al lui Titică Rucăreanu, a primit titlul de doctor Honoris Cauza într-un cadru festiv. Azi, acasă la Titică, s-a sărbătorit evenimentul, aproape în intimitate, colegial, frugal, bărbătesc. Lume destul de multă, obişnuiţi ai casei, colegi, chiar ziarişti (I. Matache), fotograful Gică Jeg şi nelipsitul Gigi Dinică, prieten la cataramă cu Titică.

Marele tenor a venit cu o damigeană de vin, molan, adusă de prin locurile unde se duce în mod obişnuit la vânătoare... Vânatoarea e marea lui pasiune. Discutabilă pasiune, să omori animale fără apărare şi apoi să te şi mai lauzi”

- Eşti cecel mamai mare! l-a întâmpinat Rucăreanu, adăugaând spre noi: E cocololosal. Nonoi, pe lângă el, susuntetem nişte pigpigmeme... pitici...
- Pardon, nişte rahaţi! a zis Gigi Dinică
- Nniişte rarahaţi, dadacă zici tu, a admis Titică. Vivino săsă te pupup…
- Nu, că mă umpli de bale, s-a împotrivit, arţăgos, Gigi Dinică.

A urmat o tăcere semnificativă, chiar sfioasă a celor prezenţi, printre care mă număram şi eu, din întâmplare. Titică însă, în calitate de amfitrion, grăbindu-se, a vrut să toarne vin din damigeană direct în pahare. A fost întrerupt brusc de marele tenor, care l-a atenţionat că aşa ceva nu se face, e un gest mitocănesc. S-a si mirat chiar că, un tip cu educaţie, ca Titică, e in stare să facă un gest atât de neprotocolar. Iar Titică, după ce şi-a cerut scuzele de rigoare, a umplut o garafă cu o parte din vinul din damigeană şi apoi l-a turnat în paharele celor prezenţi.

După primele înghiţituri, a urmat a doua tăcere şi a doua umplere a paharelor, urmată de replica seacă a lui Dinică: E e de căcat, e acru,!

- Cicine scu scu mpupu, dragule, a întrebat Titică.
- Vinul, boule…a precizat sec Gigi Dinică
- Da, are un gust cam ciudat, s-a simţit obligat marele tenor să aprecieze calitatea îndoelnică a vinului. Cred că am luat la repezeală altă damigeană. Trimite, te rog, pe cineva la bufetul de alături să i-a o sticlă de şampanie, i s-a adresat Ludovic Spiess lui Titică
- Mă duc eu, a zis Titică după ce s-a uitat dezorientat în jur şi a zbughit-o întorcându-se cu trei sticle de şampanie.
- Ai luat trei sticle, a întrebat marele tenor?
- Păi ce să facem cu o stică atâţia oameni, s-a scuzat jenat Titică
- E bine şi trei. Ale gute dinge sind drei, zice neamţul

Între timp damigeana a fost dată jos de pe masa lungă şi neagră, iar garafa plină cu vin a dispărut subit şi misterios…..

- E originală, a mai întrebat suspicios marele tenor, referindu-se evident la

Șampanie. Pentru că eu nu beau decât sampanie originală.
- E ori gi ginală, a afirmat Titică. Cicitiți eetiticheta: vivin spuspumomos!
Dar n-am apucat să citim eticheta, nici marele tenor, nici noi pentru că imediat, instantaneu l-am auzit pe Gigi Dinică strigând din spre bucătărie: ”rege Paragelamus când te vei dezoriginaliza? Mă voi dezoriginaliza când cel mai original dintre original se dezoriginaliza”
De fapt nu striga, răgea. Era de fapt o vocaliză, un exercițiu de voce învățat pe vremea studenției. În final Dinică a apărut din bucătărie cu garafa în care fusese câtva timp mai înainte, vin, care acum era goală, lăsându-ne perplexi.
- De ce la-ți lăsat să bea, a întrebat Titică. Știți că nunu mamai țișine la băutură. (n-am mai transcris bâlbîiala)
- A venit deja atins, a explicat marele tenor. Dații câteva palme și potoliți-l.
Dar n-a fost nevoie să fie pălmuit pentru că Gigi a început să plângă cu suspine și a dispărut în dormitorul familiei Rucăreanu, iar noi ceilalți după un moment de derută, o parte dintre noi fiind obișnuiți cu o asemenea manifestare, ne-am apucat să deschidem cât mai repede sticlele de șampanie, operație care la final când lichidul ușor gălbui a țâșnit spre tavan însoțit de strigătele guturale, care se doreau a fi urale, fiecare dintre cei prezenți îndreptându-și privirile și paharul spre cel al marelui tenor așteptând bineînțeles să cânte celebrul cântec de pahar Brindisi …din ”Traviata”
Dar neam înșelat. Marele tenor ne-a mărturisit că nu l-a mai cânta demult. Ne-a blagoslovit cu un lung discurs: ”Prieteni, amici, my frend, copain, daraghie druzia, cum le-am spus și colegilor de la Operă, nu e nevoie să mă omagiați. Viața m-a omagiat cu prisosință.

După sărăcia îndurată în tinerețe, datorită calităților mele, norocului, oamenilor care m-au pilotat și mai ales, mai ales muncii îndârjite pe care am depus-o zi și noapte, ani în șir, am ajuns pe cele mai mari, mai înalte culmi ale succesului, pe care în mod sigur nici un artist român nu le-a atins peste hotare. Am fost premiat cu cele mai prestigioase premii internaționale, am fost aclamat după ce am cântat pe cele mai celebre scene din lume: Covent Garden, Metropolitan, Scala, Paris, Viena, Berlin, Sidney. Nu vreau să înșir aici rolurile din operele marilor compozitori pe care le-am cântat”…
A fost întrerupt de un șuvoi de muzică puternică venind de la un casetofon din dormitor și toți am recunoscut faimosul BRINDISI din Traviata: ”*Libiamo, libiamo ne'lieti calici che la belleza infiora. ? /*
- Cântă Teresa Stratas cu Domingo în filmul lui Zefireli din1982, a zis marele tenor. Când se filma eram la Buenos Aires și cântam Radames, Aida

fiind Monserat Cabale și cu Ghiaurov în Amonasro pe un contract de milioane… Tempi pasati..

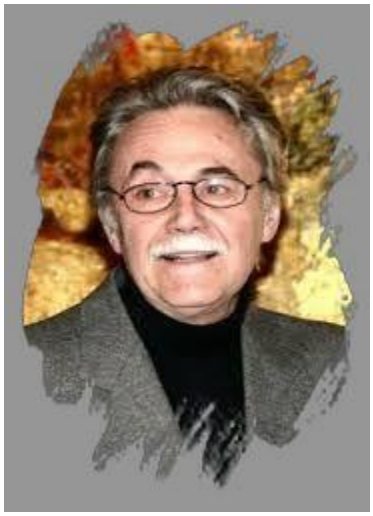

Și fără nici o pregătire a început să cânte: ”*Celeste Aida, forma divina, mistico fiore, tu sei regina”*Mai întâi slab de tot apoi din ce în ce mai avântat, mai puternic, mai viguros, vrând parcă să-și dovedească sieși că mai are voce, a reluat aria terminând-o în fortissimo în aplauzele noastre. până la acută când s-a oprit…(ce încântare! Ce miracol! Uite că și în România pot întâlni oameni de adevărată valoare, nu numai la NY sau Toronto. Mă întreb unde pe mapamond aș fi putut sta alături de o mare glorie internațională, decât în România?)

01. 07. Un volum excepțional despre un mit: Cu totul întâmplător am găsit în holul teatrului Odeon o carte semnată de colegul Mugur Arvunescu intitulată : **La Țigănci cu Popescu.** spectacolul de mare răsunet atât în lumea teatrului cât și în rândurile publicului, din 1993 al teatrului Odeon cu textul cu același nume al lui Mircea Eliade, rescris de poetul Cristian Popescu și regizat de Alex. Hausvater. Mugur Arvunescu caută cu obstinație să păstreze în amintirea, atât a sa, cât și a celorlalți participanți, starea de emulație existentă la repetițiile spectacolului datorită în primul rând regretatului poet Popescu, plecat prea devreme dintre cei vii. Nu pot decât să-l felicit pe Mugur din toată inima pentru acest ”imn de slavă” dedicat unui poet și colectivului Teatrului Odeon care a luat parte la realizarea acestui original spectacol. (*Lăsând modestia la o parte, o mică părticică din ”felicitările” pentru reușita acestui spectacol ar trebui să-mi fie adresate și mie pentru că eu i-am dat ”ideia” regizorului Hausvater să vină la București să monteze ”La Țigănci”.Eram în 1991 la Toronto în turneu cu ”Visul”...spectacolul Teatrului de Comedie, la festivalul ”Teatrul fără frontiere”...În camera mea de la hotel a apărut, neașteptat, venind de la Monreal, însoțit de un grup de actori printre care se afla și Dan Badale, regizorul Hausvater, ca să vadă spectacolul nostru cu ”Visul”. Hausvater. însă arbora o mină extrem de tristă, spre veselia grupului care-l însoțea. N-a trecut mult timp și am aflat motivul pentru care se făcea atâta haz de supărarea al regizorului:, Hausvater organizase la teatrul* ***L archipel*** *din Montreal, unde este director artistic, un casting pentru un proect de spectacol după nuvela lui M. Eliade, ”La Țigănci”și după ce alesese toată echipa de actori, directorul teatrulu, care fusese plecat în concediu și în lipsa lui H. organizase castingul, i-a comunicat că teatrul respectiv are un*

contract ferm pentru realizarea acestui spectacol, cu ***un alt regizor!!!*** Bang-Bang!

- Nu fiți așa trist. Veniți la București și sunt sigur că teatrul Odeon o să vă pună la dispoziție și trupa și scena pentru un asemenea proect, i-am spus eu încercând să-i alung supărarea…

Așa s-a întâmplat: doi ani mai târziu a avut loc premiera spectacolului cu ”La Țigănci” la Teatrul Odeon cu o distribuție impresionantă. *(E posibil să fi relatat episodul respectiv în însemnările de atunci cu ocazia turneului din 1991. Îl reamintesc și din dorința ca un asemenea moment, unic să nu se piardă….)*

15. 07. : O relatare corectă a unei replici antologice: *(Din informarea unui informator din spitalul Elias* **(**Din ”Cartea albă a securităţii”): ”Cum tov Leontin Sălăjan după operaţia suferită era în comă tov. Ceauşescu Nicolae l-a vizitat şi luând cunoştinţă de starea bolnavului i-a spus tovarăşului doctor Făgărăşanu, care la operat pe tov. Leontin Sălăjan, că trebuie „luată o hotărâre eroică“ la care tov. doctor Făgărăşanu a spus că el nu cunoaşte decât „Eroica” de Beethoven – indispunându-l rău, prin răspunsul ăsta, pe tov secretar general Ceauşescu, care a părăsit încăperea”*)*

O replică memorabilă, greu de crezut că ar fi putut fi dată unui personaj atât de adulat de lingușitori. Și uite că au existat oameni care au fost capabili să nu țină seama de faima personajului și să răspundă cu demnitate.

25, 10 Mare surpriză, mare. Premiul Nobel pentru literatură pe anul în curs a fost atribuit scriitorului sud african **Joel Maxwel Coetzee**. Deci, nici Mario Vargas Llosa, Ernesto Sbato, Michel Tournier, Salman Rushdie, Milorad Pavic, Ismail Kadar, Philip Roth, Carlos Fuentes, Antnio Lobo Antunes, Norman Mailer eterni candidați. Nici Mircea Cărtărescu sau mai nou Norman Manea...Alegerile juriului premiului Nobel au devenit extrem de imprevizibile N-am citit nimic de el și despre el. Nici **România literară** n-a publicat nimic. Ori dacă nici Români Literară n-a scris, mă întreb de ce oare mă simt obligat să știu eu ceva. Oare ar fi corect, să omit din jurnal un asemenea eveniment ? N-ar fi…just, dar oare cine s-ar supăra ? Consult cărticica de 200 de pagini unde sunt trecuți în revistă **100 de personalități scriitori ai secolului,** (ed. All. 2000) dar nu-l găsesc pe Coetzee. Am întrebat în dreapta în stânga, dar am primit cele mai hazardate răspunsuri :

- Nu cumva e garda de corp a lui Castro ?

După multe străduințe aflu de pe Internet, că scriitorul J. M. **Coetzee** s-a născut în 1940 la Cape Town dar în 1960 s-a mutat în Anglia, apoi a studiat literatura în SUA și a predat literatura și engleza la Universitatea statului New York din Buffalo, până în 1983 când a devenit profesor de literatura engleză la Universitatea din Cape Town. după care în 2002 s-a mutat în Australia unde predă la Universitatea din Adelaide și nu dă interviuri. E un

fel de ”El fugitivo”. Și-a început cariera cu un volum de nuvele ”Tărâmuri de amurg”, urmate de romanul ”Așteptându-i pe barbari”. În 1983 a primit Premiul Booker, pentru romanul ”Michael K., viața și vremea sa”. Comentatorii scriu că opera sa este marcată de evoluția apartheidului în țara sa, care, departe de a fi un fenomen local, își dezvaluie caracterul universal grație scrisului său. În 1999 a primit iar Premiul Booker pentru un romanul **Dizgrație,** (scriu cronicarii) o carte sumbră. (publicat după abolirea apartheidului și preluarea puterii de către fostul militant Nelson Mandela. **20. 07.. Incident cinegetic**. Ziarele, televiziunile s-au ocupat zile astea, pe larg de un incident ciudat, neobişnuit. Şi grav, dar şi hilar : un accident de vânatoare, suferit de ministrul agriculturii care a fost impuscat în zona **„**înghinala”. Impătimit vânător, Ilie Sârbu este membru al mai multor asociaţii naţionale şi internaţionale: preşedinte al filialei A.J.V.P.S. Timiş, membru al Biroului Executiv A.G.V.P.S. România şi vicepresedinte al CIC (International Council for Game and Wildlife Conservation). In plus, este preşedinte de onoare al Societţii Culturale „BANATUL” şi preşedinte de onoare al Asociatiei „Gugulanilor”- Timisoara.

Deci, acum câteva zile, in a treia zi de Crăciun, Ilie Sârbu plecase împreună cu alţi demnitari la vânatoare de iepuri, în pădurea Bolovani, din ocolul silvic Răcari. Neatent, Ilie Sârbu ar fi scăpat arma din mâna. Aceasta s-a descarcat la atingerea solului si alicele i-au pătruns ministrului in zona inghinala şi în sold. Lânga Sârbu se afla doar şoferul său care l-a urcat într-o maşină de serviciu şi l-a dus la spitalul din Târgoviste, unde ministrul a cerut să nu fie înregistrat. Demnitarul a primit primul ajutor în ambulanţă care îl transporta spre Bucureşti şi a fost conştient tot timpul drumului pâna la Spitalul de Urgenţă din Capitală, unde a fost internat cu diagnosticul "plagă impușcată cu alice în regiunea înghinală, cu contuzie musculară superficială şi distrugere tegumentară de 80 de centimetri pătrați", adică aproximativ suprafaţa unei palme fără degete”. Cu toate că oficial s-a spus că rana era in zona inghinala, surse din spital au precizat pentru presa că, in urma acestui accident, **Sârbu ar fi rămas fără un testicul şi, de aceea, a fost nevoie şi de o intervenţie de chirurgie plastică.**

25. 07. Dar în urma acestui accident au ieşit bancuri. Iată unul dintre ele:
La vânătoarea respectivă Ilie Sârbu ar fi fost, de fapt, cu marele vânător care se ştie, se cunoaşte, că este, **Adrian Năstase**.
- Ursul este un animal feroce. În momentul în care apare trebuie să trageţi imediat, altfel riscaţi să fiţi sfâşiat. Mergeţi, relaxat cu arma la ochi şi cum apare animalul, trageţi imediat, îl învăţa ministrul agriculturii, I. Sârbu care mergea prin pădure în urma sa, la câţiva paşi distanţă. La un moment dat a

apărut, instantaneu, dintr-un tufiş, fiorosul animal chiar în faţa lui Adrian Năstase, care văzându-l, deodată, s-a emoţionat şi fâstâcit s-a întors cu arma la ochi, către povăţuitorul său întrebându-l disperat:
- Acum ce fac, a întrebat Adrian Năstase tremurând, cu arma la ochi?
- Trage în p…a mea a răspuns prompt ministrul agriculturii

Şi Adrian Năstase a tras, lăsându-l pe ministrul Agriculturii fără… testicule!
Ce putem deduce din întâmplarea asta ? Că a reînviat « fabrica de bancuri », care de la emigrarea masivă a evreilor din timpul împuşcatului, îşi încetase activitatea. Să fi revenit, odată cu revoluţia din 89, de unde şi recrudescenţa masivă a bancurilor ?

30. 07. Sindrofie la Anca. Foarte multă lume. Din teatru: Tocilescu, Șimonca, Sebi Ștefănescu, Sorin Gheorghiu. Violeta Berbiuc, M. Perșa, Titi Chesa...De la Tv. Modreanu, Mărăscu (fratele regizorului), regizorul Nae Cosmescu, mare afacerist, pictori basarabeni, și Tatiana Iekel etc. Înghesuială mare, fum Se vine, se pleacă, iar se revine. Toți vorbesc, nimeni nu ascultă. Fiecare știe un banc pe care-l recită. Vin din belșug. Iura aleargă când la unul când la altul. După laudele pe care și le-au adus fiecare cu ”marile” lor realizări, din complezență toți vor să știe despre turneul nostru americano - canadian cu Canapeaua și rămân interzișI de ce află.
- Cum, când și în ce condiții?
- Cu teatrul de Comedie?
- Două Săptămâni? Formidabil.
Și Iura și Anca povestesc câte ceva:
Iura: Păi, am repetat piesa cu canapeaua vreo patru ani, și după premieră Candid a luat legătura prin calculator cu Carol, impresarul...Dar să vă spună el că știe tot, el a scris tot, el e omul care a organizat totul...
Anca: De ce să spună Candid, ce noi n-avem gură? Știți că am înființat o fundație și un teatru și a venit la mine și la Iura unul Motreanu cu o piesă care se numea altfel, nu-mi mai amintesc, că s-o pună în scenă Iura
- Mai pe scurt. Cum ați ajuns în America? V-ați plătit drumul?
- În America am ajuns cu avionul...banii de drum ni i-a da impresarul pentru că în spectacol juca maestrul Darie și...mâncami-ați drobul mai departe să vă spună Candid, că el știe tot, el și calculatorul lui...
- Dragi prieteni, colegi, mi-ar lua o zi și o noapte să vă povestesc tot ce s-a întâmplat. N-am să vă plictisesc. Nu vă voi spune decât decât trei cuvinte:
- Ciocolata Postăvarul face sula cum e parul, a sărit cu vorba Șimonca, care se cam cherchelise. Ține-ți minte trei cuvinte: sula, parul, postăvarul, a mai spus și a căzut într-un scaun, și a adormit pe loc.

- Cele trei cuvinte sunt de fapt cincit: **A fost un vis frumos**! De fapt e titlul articolului meu despre turneu" americano-canadian, care a apărut în ziarul Canadian, "Observatorul" din Toronto. Și le-am spus pe scurt, cam tot cum s-a întâmplat: și cu vizele, și cu biletele de avion, și cu cele 9 orașe în care am jucat, și cu întâlnirea cu Septimiu Sever...etc
- Ne-ai uscat, ne-ai stricat tot cheful cu povestirea ta. Noi credeam că ați fost, ați jucat un spectacol două și gata, nu ditamai turneul, a exclamat Tocilescu. Ai vorbit de parcă ai fi Ciulei, când de fapt v-ați dus să câștigați niște amărâți de bani, jucând numai la comunitățile românești..Așa e?
- Așa e maestre, i-am răspuns. Ne-am plătit și drumul și acolo 2 săptămâni am jucat doar în săli cu zece spectatori. Ești mulțumit? Trebuie să admiți că mai are cineva succes în România afară de tine, deși toți suntem niște pigmei pe lângă d-ta, i-am răspuns lui Tocilescu
- Afară de mine și de Iura și care nu suntem pigmei, a precizezat Anca.
S-a făcut tăcere și vreme de mai multe minute nu s-au auzit decât murmure
Într-un colț am observat că Tatiana Iekel vrea să vorbească cu mine. Am ieșit în curte și ea m-a întreabat dacă nu aș vrea să repet cu ea piesa **Gin Rhumy** care s-a jucat cu ani în urmă la Teatrul Bulandra, cu Clody Bertola și Petrică Gheorghiu, pentru că ea a jucat chiar în spectacol după ce Clody B..orbise și ar vrea să reia spectacolul cu mine, dacă e adevărat că sunt atât de întreprinzător cât se vorbește. Are textul care s-a jucat la Bulandra.
Văzusem pe vremuri spectacolul și imediat am fost de acord. Am hotărât să ne întâlnim peste câteva zile.
05. 08. **Intâlnire cu o mare artistă cu un fost star.** La ea acasă. O locuință modestă undeva într-un bloc în centrul orașului. La ultimul etaj. După despărțirea de Fl. Piersic nu s-a mai recăsătorit. Am citit piesa la o masă în bucătărie. E un text care stă, are la bază, mania personajului principal masculin, un împătimit al jocului de rhumy, la care se adaugă o surpriză: partenera sa pe care o credea o victimă sigură, reușește să-l bată măr. Citim, citim, dar peste text plutește umbrele realizărilor remarcabile ale celor doi actori. Ce se mai poate adăuga, ce se mai poate arăta? Dificil exercițiu. Tatiana e foarte potrivită pentru rol. Are aceiași timiditate și sfiiciune, dublată de o tristețe necontrafăcută ca și Clody. Mă uit cu admirație la ea. E atât de simplă și adevărată în mijloace, că mă complexează. Mai mult vorbim căutând prin mici povestiri să ne cunoaștem, dar Tatiana e foarte reținută. E poate pentru prima oară când cunosc mai deaproape o actriță care a ținut pe umeii ei repertoriul unui teatru...Dar după entuziasmul inițial încep să cred că în ceace mă privește e o aventură. Povara interpretării lui Petrică Gheorghiu e prea mare. Dar încă n-am abandonat. Tatiana este incontestabil o "figură". E fosta soție a lui Florin Piersic, de care vorbește cu plăcere și mama lui Florinel Piersic Junior. Încerc să o amuz povestindu-i mai multe

www.cimec.ro

întâmplări despre Florin și ea râde jenată. Îl știe, îi cunoaște toate trucurile și multe din manifestările lui, dar nu se plânge, nu deconspiră nimic. E foarte prudentă. Râde cu condenscență la povestirile mele despre Florin. E cu trei ani mai în vârstă decât mine, dar are un palmares de roluri impresionant. Niciodată nu știi dinainte cum va evolua un proect. (ce mă izbește și în acelaș timp mă miră este lipsa totală a afișelor și a fotografiilor a locatarei, care deobicei se află din belșug în casa fiecărui slujitor al Thaliei)

12.08. Concediu. Am fost în vizită în Israel. Notațiile de jurnal poate vor apărea într-o carte cu titlul: "Evreii, la ei acasă"

25. 08.. O amnezie. Aflu, printr-un E-mail că ieri a apărut în "Observatorul" articolul meu despre turneul americano - canadian intitulat: "Un vis frumos", pe care am să-l anexez la **Note**. Recitind articolul descopăr, că printre orașele în care am jucat apare un nume de localitate de care nu-mi amintesc defel să fi fost: **Kitchner**! Am cautat printre fotografii, m-am uitat iar pe casetele video, am răsfoit febril caietele, dar n-am găsit decât o insemnare lapidară: **Jucat la Kitchner**. Nimic altceva. Nici un amănunt. Nici un indiciu. Îmi chinuiesc memoria, dar degeaba. Nu reușesc să developez nici o imagine. Să fie ori o greșeală de transcriere sau o simplă amnezie? I-am luat la întrebări pe toți din trupă dar primeam același răspuns:

- Uite-te bine în caietele tale. Nu se poate să nu fi scris, dacă am fost.
- Dar dacă cumva n-am fost?
- Cum adică n-am fost? Dacă ai scris că am fost, înseamnă că am fost: "Scripta manent".

Asemenea încredere în scrisul meu, în capacitatea mea de a transcrie corect realitatea m-a emoționat până la lacrimi. Neamintindu-mi totuși chiar nimic. I-am telefonat pe mobil lui Carol. Eram sigur că el mă va lămuri. Nu mai era la Toronto, era la… Galați!!!

- La Kitchner, în mod sigur ați fost, ați jucat. E la 100 de km de Toronto spre Vest. Ați luat și bani. Am făcut o rețetă bună. Faptul că nu-ți amintești se datorează poate faptului că nu s-a întâmplat absolut nimic acolo. Neîntâmplându-se nimic, n-ai avut ce nota. Neavând ce nota, nici cel mai mic incident, ți s-a șters din memorie că am fost și am jucat la Kitchner. A rămas doar însemnarea.
- L-ai citit cumva pe Freud?
- Aș fi vrut, dar n-am avut timp. Știi cumva ce zice de chestia asta?
-Am să-ți spun când o să ne întâlnim. Chiar când ne întâlnim?
- Cât de curând pentru că m-am repatriat în România.
- Nenorocitule, ai părăsit o țară splendidă pentru România?
- Voi nu știți ce țară minunată e România!

Am rămas mut...de admirație de... asemenea afirmație"

- Visul nostru de a revenii cu un spectacol în Canada dintr-o dată s-a năruit.

- S-ar putea merge în alte țări. Ce ai zice de Spania? Se ajunge foarte ușor. Azi orice e posibil. Lumea e mare și uneori e și liberă. Găsește o piesă tot atât de bună ca și ”Canapeaua” și plecăm. Am să te caut.
A închis telefonul, dar mi-a pus în minte un vis.
(cu ani în urmă am fost martor la un exemplu asemănător de ”amnezie”: Era în 1955. Eram salariat la Teatrul Țăndărică și am plecat într-un turneu în Albania, unde am stat o lună de zile jucând câte 5 spectacole pe zi cu piesa pentru copii ”Artiștii Pădurii” Drumul până în Albania l-am făcut cu vasul sovietic ”Beloostrov” care, la un moment dat, în mijlocul unei furtuni de gradul 9 în marea Mediterană s-a stricat și timp de o zi și o noapte am fost participanți la acest, într-un fel, ”naufragiu”. În mijlocul valurilor uriașe iscate de furtună, ”Beloostrov” se lăsase pe o parte, iar în jurul lui mișunau alte vase încercând să-i vină în ajutor. Reflectoarele care brăzdau aerul făceau ca atmosferă să fie cât mai terifiantă. Până la urmă, furtuna s-a potolit și vasul nostru remorcat de alt vas a ajuns cu bine în portul Duress sau Durazzo, iar noi am avut ce ne povestii nouă precum și altor persoane, zile întregi, chiar luni, ce am făcut, cum ne-am comportat și cum am reușit să scăpăm teferi din așa zisul viitor nauftagiu.
La întoarcera noastră (spre România) s-a ales altă rută. Nu s-a mai ocolit peninsula Peloponez (de fapt sudul Greciei) tăindu-se drumul prin canalul Corint. (la capătul lui se află portul Athena,) Drumul a fost mai scurt dar fără pic de incidente, iar noi n-am avut ce să povestim**.** Ne-am culcat și dimineața ne-am trezit că... ieșisem din canalul Corint..**A fost ca și cum n-ar fi fost!** Am văzut în dreapta și în stânga vaporului doar niște ziduri imense prin care vaporul nostru se strecurase prin fâșia albastră a apei**.** (am aflat ulterior că are 6 km lungime o lățime de 21m, o adâncime de 8m și a fost construi între anii 1881-1993 de arhitecții unguri care au construit și canalul Panama: Istvan Tur și Bela Gerster). O doamne, sunt atât de departe de vremea turneului din Albania când .aveam 20 de ani.
01.09. Șarpele Roșu Întâlnire pe marginea unor ruine
Intrigat de ce auzisem în turneul din SUA și Canada despre ”Șarpele roșu” am vrut să aflu ce s-a întâmplat, de ce nu mai există. L-am rugat pe Titică Rucăreanu să-i ”convoace” la el pe Gigi Dinică și pe Sorin Gheorghiu, (supra numit John Travodka), 2 stâlpi de cârciumă autentici, cu scopul de a afla amănunte. M-am dus la Titică, în strada Polonă însoțit de ”necesarul” unei asemenea întâlniri. (o sticlă de votcă). Gigi și Sorin erau mai demult acolo și aveau aerul că mă așteptau.
- Nu mai este că s-a desființat, mi-a spus rapid Gigi Dinică. S–a ales prafu.
- Oo nenenorocicire! De mamarile vavalolori se alelege praprafuful. Ee nunu mamai ruruinene, s-a lamentat Titică Rucăreanu. După care a adăugat ca un veritabil poet: bababate vâvântutul apri apri aprig pprin ruruine, dodomne!

Mi s-a părut un bun prim vers pentru un începător
- Nu mai plânge ca o babă, boule, l-a avertizat Gigi Dinică
- Tete-am rurugagat de atâtea oori să nunu mă mai faci bobou.
- Cum să nu te fac dacă ești.
Am vrut să profit de situația respectivă și am încercat, ca de altfel, de multe ori, să înfiripez o discuție mai personală cu marele Gigi Dinică, dincolo de ”monstrul sacru” proclamat de mai toate revistele de teatru, dincolo de personajul cinic pe care-l joacă zilnic, făcându-l pe Rucăreanu, bou.

- Ce mai faci, l-am întrebat?
- De ce întrebi?
- Ca să știu ce faci.
- Ce te interesează?
- Ca să știu cum o mai duci.
- Pentru ce?
Am înțeles că răspunsurile lui sunt un fel de platoșă, un fel de scut cu care încearcă să scape de indiscreții și într-un fel să și acopere într-un fel viața personală anostă pe care a dus-o și o mai duce între filmări, spectacole și crâșmele în care se defulează, ciudat, uneori destul de violent.
- Îți amintești că odată, în studenție, am fost împreună, într-o vacanță la Lacul Roșu trimiși de asociația studenților, l-am întrebat eu încercând să sparg gheața care se instalase și de a ne apropia prin terapia amintirilor.
- Ce te mai interesează?
- Ca să văd dacă îți mai amintești. Viața ca studenți a fost totuși frumoasă
- E mult de atunci, e o veșnicie...
- Dar de gluma pe care ai făcut-o la un spectacol cu ”Centrul înaintaș care a murit în zori”, îți amintești?
Și cum nu dădea semne că și-ar aminti, i-am povestit ce s-a întâmplat, atunci cu aproape 50 de ani în urmă. El interpreta un magnat (Lupus) care avea doi sevitori negri, care străjuiau ușa pe care intra. Cei doi ”negri” însă nu erau autentici, ci studenți machiați ca... negrii. Intrând, a descoperit într-unul din cei doi ”negri” pe Arșinel și, nici una, nici două, a întins mâna spre gâtul lui și cu degetul a șters puțin din machiajul ”negrului Arșinel”, gest care a stârnit hohote de râs înăbușit la cei din scenă și cascade de râs la cei de prin culise (mașiniști, electricieni, tehnicieni).
- Eu am făcut chestia asta? Nu cred.
-Te asigur că așa a fost.
- De unde știi?
- Eram și eu pe acolo..
- Ce făceai?

- Jucam ca și tine un rol, Un vagabond.
- Ha, ha, ha, i-a auzi ce aflu că am făcut. Cred că e o invenție. Eu am fost un student serios. Nu mă țineam de bancuri școlărești
- Nu-ți amintești, dar de ultima carte pe care ai citit-o, îți amintești l-am atacat atunci ”la baionetă” cu o întrebare pe care știam că n-o agreiază.
- E mult de atunci, e o veșnicie, a ricanat el.
- N-ai citit volumul pe care l-a scris C. Paraschivescu despre tine?
- Nu citesc toate prostiile care se scriu despre mine.
- Cartea asta nu e o prostie. Îți rememorează viața și mai ales toate rolurile pe care le-ai jucat de când ai terminat Institutul de Teatru, din 1961. Are 200 de pagini format mare și o mulțime de fotografii
- Oho, e mult de atunci, e o veșnicie...
- Lasă fraza asta care o repeți ca un papagal. De ce vrei să dai impresia că ești prost. Eu știu că nu ești, doar te prefaci.
- Inteligentă observație.
- Am auzit că într-o ședință la Teatrul Național ai fi spus: ”Da, unii au fost nevoiți să mănânce rahat, dar au fost unii care au cerut și supliment”
- E posibil. Nu memorez toate prostiile ce-mi ies pe gură
- Te complaci să joci zilnic rolul prostului. Ești chiar prost?
- Evident nu...
- Dacă o să continui o să fie evident da...
- Ce te interesează?
- Mă interesează. Ești colegul meu de generație...te admir și te iubesc...cartea de care ți-am amintit pe care nu cred că n-ai citit-o, are și un titlu frumos: Te numește ”Un histrion de cursă lungă”
- Lasă gargara. De fapt ce vrei de la mine?. Înțeleg că vrei să mă auzi spunând fraze lustruite de prea multă intrebuințare: ”Arta a fost viața mea”, sau, ”studiez rolurile cu microscopul”, sau ”întodeauna mă întreb câți bani are personajul în buzunare” și alte căcaturi de astea, dar ce să fac dacă n-am asemenea gânduri, pe care ziariștii le numesc, cum dracu le zic ziariștii, ajută-mă, e un cuvânt la modă
- Aserțiuni, l-am ajutat.
- Aserțiuni, futu-le în cur de aserțiuni că nu am învățat la școală cuvântul ăsta... și altul mama nu mai face...
- Chiar ce mai face bătrâna ta mamă care, se spune că odată la ea acasă te-a alintat spunându-ți Gigișor, iar tu ai pus-o la punct spunându-i: ”Ce facem, acum ne și tutuim?”
- Prostii invenții, miciuni. Dar, apropos, maică-ta ce mai face? Știi că atunci în studenție, am cunoscut-o.
- Ai cunoscut-o pe mama mea? Cum așa?
- A venit la mine și m-a felicitat și-i părea rău că pentru tine nu s-a găsit în

teatru un costum frumos ca al meu, cel din piesă...pentru că tu erai îmbrăcat în spectacolul respectiv cu niște zdrențe.
- Să lăsăm amintirile. S-o luăm altfel: de ce te duceai la Șarpele Roșu?
- De aia!
-Dar la ”Berlin” de ce te duceai seară de seară?
- De aia!
- Lasă-l în pace nu-l mai chinui, mi-a șoptit Sorin Gheorghiu. N-ai să obții mai nimic de la el. Azi e un lacăt bine închis. E nervos pentru că am impresia că nu prea mai aude bine...

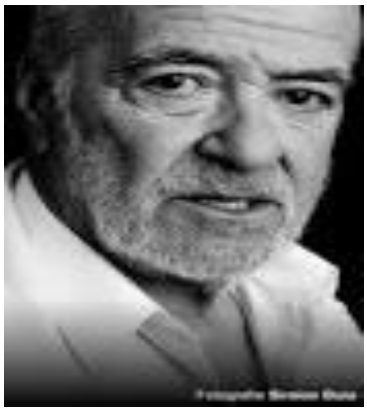

Nu mai aude, doar cântă cu Nelu Ploeșteanu...
- Cântă după ureche...sau după cum îi cântă Nelu Ploieșteanu...Poate altă dată să ai mai mult noroc. I-am dat dreptate și am plecat împreună spre ”Șarpele Roșu”. Titică a rămas să ”combată cu Gigi, iar eu am plecat însoțit doar de Sorin spre Piața Galați. Am parcat prin apropiere și ne-am îndreptat spre locul unde ar fi trebuit să fie celebrul ”Șarpele Roșu”, dar care...nu mai era....Existau doar niște garduri înalte, acoperite de afișe și după ele, niște ziduri, fără acoperiș, jumătate dărâmate, care l-au întristat, paradoxal, pe Sorin până la lacrimi, el nefiind de fel .. pișe ochi, cum se exprimă frecvent... În jur mizerie: moloz, cloțuri de cărămidă, bucăți de tencuială, resturi de frize, un nas cu musață care, pare, că ar fi aparținând bustului ori a lui Stalin, ori a lui Lenin, rame de tablori care l-au reprezentat pe Ceaușescu, tabloul ”într-o ureche”, fâșii din steaguri roșii, mici cărțulii răspândite peste tot cu învățăturile lui Mao, scaune, un rotisor stâlcit, diverse ustensile de bucătărie, numere vechi din ”Scânteia”, un butuc de tăiat...carne, pe care se afla, inexplicabil, un satâr, fiare și... mirosuri fetide care survolau peste ruine...Printr-o glumă a destinului ”Șarpele Roșu devenise un fel de closet în aer liber al vagabonzilor care populau zona
- Te apucă amețeala când te gândești cea fost și ce este ”Sarpele Roșu”. Mărire și decădere! N-a fost Acropole. A fost de fapt, un fel de năzdrăvănie care, ca să zic așa, fuse și se duse: O cârciumioară care a de fapt a ființat într-o singură încăpere de cam 20 pe 20 m, și-a început discursul Sorin care în ultimul timp a devenit ziarist internațional, trimițând corespondențe revistei **Minimum** din Tel Aviv, condusă de Al. Mirodan.
- A fost mai întâi un birt, în locul unei librării, aici la răscrucea străzilor Eminescu cu Galați – dar printr-un miracol a fost ridicat la nivel de reper cultural boem de către clienții săi, printre care câtodată mă număram și eu. Ani la rând, aici ne găseam unii pe altii actori, muzicanti, publiciști, bicicliști, trabantiști, nomenclaturiști trași pe linie moartă, nostalgici ai

vechiului regim, iubitori ai cultului marelui conducător, vânzători amărâți de ziare și de conștiințe, fără ocupație, băutori de spirt medicinal, actori fără angajament care consumau puțin dar trăncăneau mult, cu vioiciune, cu un limbaj extravagant de argou despre ale lor si ale altora.....clienți obișnuiți ai localului spuneau abajor la o fustă scurtă, bunghială, la o uitătură curioasă, picat în cur, atunci când cineva era îndrăgostit, pe Ceaușescu îl numeau Pingelică, compostare la un act sexual, a pune botul când cineva ceda moral, pulifrici la un tip neînsemnat, a se pune capră, atunci când se vrea ca penetrarea vaginului să fie maximă, pupătoare, la gură, a răspândi bășini, atunci când mințeau sau induceau în eroare, a umbla cu râșnița, atunci când se denunța cineva, umbrelă la o persoană coruptă, a umple mațu, atunci când se mănâncă pe săturate, polopoponez la anus, pendulă la penis, philips la un informator și...aș putea continua până mâine cu limba lor, pestriță...

Gigi și Iordache erau figurile cele mai impozante prin așa zisa lor carieră de băutori de cursă lungă. Muzicanții cântau pe o estradă meschină, improvizată și au devenit cunoscuți datorită clienților. Intre ei Nelu Ploiesteanu se pare că este singurul care își mai amintește de unde a plecat. Una peste alta ”Sarpele Rosu" devenise un restaurant de bonton în lumea Bucuresteană. Dacă întrebai unde bea Gigi Dinică sau Iordache imediat te lămureau: la ”Șarpele roșu!” Odată după o libație cruntă, Gigi și Iordache s-au dat în stambă, cum se zice, făcând o reprezentație de zile mari: amândoi s-au așezat separat în fața celor două busturi care tronau încăperea și au început să le injure pentru toate blestemățiile pe care le-au făcut. L-au înjurat strașnic pentru toate viețile pe care le-au secerat. Dar mai ales pentru colegii noștri din teatre care au făcut ani de pușcărie de la...Dabija la Mitică Popescu* și Radu Cornea*, de la Mircea Șeptilici la Ion Omescu*, dar mai ales pentru bătrânul George Popa Mijea* și pentru Lucian Iancu*.

I-au înjurat birjărește și au spart paharele în capul lor și pentru Goma și pentru scriitorii I. D. Sârbu*, Ion Negoițescu*, și pentru regizorul Crin Teodorescu și atâția alți care nu-mi mai vin acum în minte. Dar scena asta ulterior s-a repetat cu alți combatanți și a devenit un fel scheci întocmit și realizat adhoc. Ar trebui să se scrie o carte despre actori pușcăriași. Ce faci mă înregistrzi? E bine că ar fi greu să-mi amintesc ce dracu am spus...

- Zi mai departe că le zici bine...

- Dar după ce Gigi Dinică s-a căsătorit...fac o paranteză... soția serioasă femeie, dar tare curajoasă, care și-a propus să-l aducă la altar pe Gigi, care, normal a început să vină din ce în ce mai rar la ”Șarpele Roșu... La fel și Iordache, și crâșma după un timp a început să decadă. Adică nu mai avea nici o atracție. Stefan Iordache venea și el din ce in ce mai rar pentru ca se ducea mai mult pe la casa de la Gruiu, iar Gigi nu mai era liber...ca înainte. Și ”Sarpele Rosu” a fost, la un moment dat, inchis din lipsă de mușterii....și

doar în câteva luni, casa arăta ca și părăginită. Acum e praf și pulbere. Nici eu nu l-am mai frecventatat pentru că venise multă prostime dornică doar de scandal, și din birtul faimos, după cum vezi, a rămas numai un morman de...amintiri, și-a încheiat Sorin expunerea.
- Ai talent, ar trebui să scrii, i-am spus.
- Câââând, mi-a răspuns cu durere în glas. Câââând....
- Când te vei aduna de pe drumuri. Când o s-o lași mai moale cu votca
- E prea târziu, mi-a spus uitându-se fix în ochii mei și atunci am înțeles că s-ar putea să fie bolnav iremediabil.

10. 09. La una din repetiții**,** la Tatiana acasă am fost ”surprinși” de Florinel în ”exercițiul funcțiuni”, care a aflând cu mirare de ”acțiunea” noastră, s-a oferit să regizeze el viitorul spectacol. Atât eu cît și Tatiana am fost încântați de propunere și amândoi am început să facem o lectură sub supravegherea lui. Bineînțeles nu i-au convenit anumite pasagii din textul original și a început, conform unor reacții sugerate de el, să rescrie textul inițial, operație pe care atât eu cît și Tatiana nu avusesem curajul să o facem. Lucru destul de migălos, dar cum eu o mai făcusem cu Canapeaua am aderat îmediat, fără reticențe, chiar m-a încântat, și amândoi, eu și Tatiana, ne-am transformat în niște elevi silitori ascultând indicațiile la obiect și de multe ori ofertante ale mai tânărului nostru confrate în ale meserii și de unde până atunci aveam temeri în ceace mă privește, am început să privesc cu încredere la realizarea viitorului spectacol.

16. 09. Tot despre Șarpele Roșu Pe unul din panourile care ascund mormanele de cărămizi și gunoaie găsisem o hârtie îngălbenită de vreme pe care era scrise niște cuvinte, pe care acasă cu greutate le-am transcris, și asemeni marelui Champollion am reușit să descifrez câteva versuri, care parcă veneau din sonetul lui Eminescu, Veneția. Punând cuvintele care lipseau sau erau șterse de intemperii am obținând ceva inteligibil. Cine să fie autorul anonim care și-a lăsat ”opera” pe ziduri? Să fie Ahoe, Pâcă, Pucă? Împosibil ei sunt demult plecați spre alte zări. Să fi apărut un nou trubadur? Cu tot riscul unei asemenea operațiii, le-am transcris:
”Veselului **Șarpe roșu** s-a stins,
nebunaticul local s-a dat învins
pe Iordache și Dinică nu-i mai auzi,
au tăcut, spre alte zone au emigrat
Bate vântul prin șandramaua dezvelită.
Bate vântul prin paragina mucegăită
Vânt ușor de melancolie
vânt de inimă pustie
Ce te îndeamnă la beție

Busturile lui Lenin și Stalin, au dispărut
au decăzut, au ajuns la rebut.
Paharul nimeni nu le va mai sparge-n cap
când alcoolul o lua rapid la trap.
Nu mai auzi răcnete de fericire.
Nici sunete de tânguire.
Nu-l mai auzi pe Gigi dizând:
”sunt vagabondul vieții mele,
deapururi solitar”. Nici pe Iordache
”restul e tăcere” recitând
Ca-n cimitir acum tăcerea vorbește

iar amintirea gloriei de odinioară,
copleșește,

Beție, dulce beție
doar cine te-a-ncercat te știe.
Beție, beție, dulce melancolie

Țambalul nu mai plânge printre ziduri
vioara nu se mai tânguie printre băuturi
nu se mi aud vocile celebre pline de nuri
nu se văd decât al timpului jupuituri.
Molozuri și Scorojituri
Praf, pulbere și putreziturI

În acest loc aici
a fost un mândru local kitch
care a avut mulți celebri amici
cu mințile înfiebântate, brici
autentici măscărici,
care după ce beau duble mastici
cu gagici se dădeau în bambilici
limbrici, foști bolșevici
 inamici cu vechi cicatrici
care pentru câțva firfirici
deveneau chiar lirici”
(Sigur, așa zisele versuri n-au nici o valoare decât strict de document)
Autorul necunoscut să fie Gigi Astaloș? Mister total, de nepătruns.
25. 09. Eșec. După mai multe repetiții când totul părea că se îndreaptă spre o reușită, când începusem să găsim relații noi între cei doi parteneri, Florinel

ne-a anunțat că din cauza unor angajamente la un film, pe care îl produce chiar el, nu mai are timpul necesar să se ocupe de spectacolul nostru și ne-a abandonat. O vreme am continuat să repetăm după indicațiile și transformările din text sugerate de el, dar la un moment dat Tatiana m-a anunțat că nu se simte bine și nu mai vrea să continuie proiectul, așa că fiind pus în fața a două abandonuri succesive a trebuit cu mare regret, în final și eu să depun, cum se spune, steagul.

03. 10. Am depus steagul, dar n-am abandonat **Gin Rhumy.** Cu totul întâmplător m-a întâlnit cu colega Maria Rotaru și din vorbă-n vorbă, mai de una mai de alta, i-am vorbit de Gin Rhumy propunându-i să repete cu mine... A fost încântată. Și eu la fel. Mai avusesem o experiență fericită cu ea la ”Curve de Lux” Maria, actriță inteligentă, pasionată de meserie, s-a entuziasmat de proiect și silitori, amândoi, am pornit iar să repetăm. Soțul Mariei, d-l Eugen Rotaru, scritor profesionist, autorul mai multor adaptări care se joacă pe scenele teatrelor din țară, însă mi-a sugerat să schimb identitatea și locul acțiunii. De unde, până acum acțiunea se petrecea într-un azil prezbiterian, am transferat-o într-un cămin de bătrâni evreiesc. Cunoșteam atmosfera de la căminul de bătrâni al comunității evreiești din România ”Amalia și Mozes Rozen”, unde fusesem de mai multe ori cu diverse ocazii și uneori chiar recitasem poezii bătrânilor pensionari ai așezământului. Deasemenea fusesem în Israel în vizită tot la un asemenea așezământ, modern sub toate aspectele. Transferul mi-a permis să introduc multe iserturi cu subiect românesc. De exemplu: eroul principal, Weller, povestește că a avut un asociat care era de origină română de la care a învățat multe vorbe românești și mai ales multe șmecherii...Asociatul din România se născuse în capitala României, care era după el, Budapesta!!! Tatăl Fonsiei, celălalt personaj al piesei fusese ”Țuțăr” pe lângă un mare rabin din Polonia, iar vorbirea lor am împănat-o cu diverse expresii evreiești rostite în idiomul idiș: ”kleine kinder, kleine țurăs, grose kinder, grose țurăs” (țurăs însemnând necazuri). Noile ”descoperiri” m-au încurajat că sunt pe un drum original față de textul inițial. Sigur, cu noile inserturi, piesa nu poate fi decât...o ”adaptare”.

15 10. N-a trecut decât o săptămână de la entuziasmul cu care am scris despre proectul Gin Rhumi când totul, iar s-a prăbușit. Marica Rotaru a abandonat. Pleacă în SUA pentru 3 luni de zile și la întoarcere nu mai vrea să continuăm. Am rămas cum se spune, mască. Ce să fie în spatele acestor abandonuri. Piesa, noile găselnițe sau chiar persoana mea? Cineva se opune? Umbrele celor dispăruți? Cine știe? Și de ce? Sau e posibil să fie de vină, vorba lui G. Liiceanu, **Încremenirea în proiect?**

20 10. interviu la ”Cronica Română” luat de Octavian Sava

25. 10. Un telefon de la Carol m-a pus pe jar. Peste 10 zile va veni în București și ar vrea să vadă o repetiție cu Gin Rhumy. Proectul i se pare tare avantajos pentru un turneu prin Europa. I-am spus de cele două abandonuri, dar el mi-a sugerat să găsesec o altă actriță, doar sunt sute în România, doar rolul respectiv nu e Hamlet, ci doar o…bătrânică. M-am apucat să găsesc acul în carul cu fân. Majoritatea colegelor de o anumită vârstă nu mai vor să joace. Ori sunt bolnave, ori nu mai au chef, iar nişte repetiţii care nu vor fi plătite nu sunt deloc pentru ele, atractive. M-am dus la Sandu Lazăr şi am făcut o listă cu prezumtive interprete. El cunoaște mai toate promoțiile. La un moment dat am ajuns la soluția care mi-a plăcut în mod deosebit: Irina Petrescu. Ea avea ceva din timiditate lui Clody Bertola plus un soi de naivitate foarte potrivit rolului. Eram tare încântat de alegerea mea. Irina mi-a răspuns cu reticență. Își da seama că e o compoziție și n-a mai făcut așa ceva. I-am dat dreptate. Îi era frică de comparația care se va face între ea și predecesoarea sa. Ah temerile actrițelor! În final mi-a mai spus că trebuie să facă niște analize și în funcție de rezultatul lor va accepta sau nu. Întuiesc că nu va accepta. Ce păcat. Ar fi fost o distribuire perfectă. Are toate datele personajului, fragilitate, sensibilitate și un soi de resemnare care i se citește pe față…Mare păcat.

03. 11. Lume, lume: se aude că în SUA va apare o carte cu titlul ”Codul lui Da Vinci”, autor Dan Brown, care pur și simplu, va dinamita religia creștină. Bam-bam! Românii din străinătate cred că volumul deja a apărut în România. Am primit deja zeci de telefoane. Se zice că e ceva nemaipomenit, că spune adevărul despre multe pete albe ale religiei creștine, că se va ocupa de relația dintre Iisus Christos și Maria Magdalena. Se presupune că ar fi fost căsătoriți și ar fi avut un copil. Nu cred că o asemenea carte ar avea succes în societatea noastră tradiționalistă. Biserica le va trata drept…blasfemii…

(cazul piesei de teatru **Evangheliştii** a Alinei Mungiu este edificator. N-a avut o soartă bună. Tradusă şi publicată de Modern International Drama din New York, montată în Ungaria, piesa a cunoscut mai multe încercări de spectacol în România, unde a fost vehement denunţată pentru blasfemie de membri ai clerului ortodox şi de intelectuali creştin-ortodocşi deopotrivă. Încercările mai multor regizori de a pune piesa în scenă s-au oprit fie în ameninţări cu demonstraţii de protest, fie de teama actorilor de a juca roluri precum cele ale lui Iisus, Pavel sau ale celorlalți evanghelişti. Unul din susținătorii entuziaști ai piesei a fost Radu Iftimovici care ar fi vrut ca teatrul **Incomod** să producă un spectacol cu ”Evangheliștii” și I. Darie să-l întruchipeze pe Iisus Cristos!)

15.11. În altă ordine de idei decât însemnarea precedentă: zeci de telefoane, zeci de convorbiri, zeci de conversații cu oameni colegii, cu prietenii, dar

mai ales cu Carol despre distribuția piesei pe am denumit-o ”Gin cu Scandal” un titlu care pare mai potrivitt pentru un turneu internațional.
- Ia-o pe Leopoldina Bălănuță…
- Aș lua-o dar nu mai e printre noi.
- Dar de ce nu-ți place Draga Olteanu?
- Îmi place foarte mult, dar se pare că s-a mutat la Piatra Neamț.
- Coca Blos, Tamara Buciuceanu?
- Sunt mult prea ocupate. Iar cu Tamara ca parteneră spectatorii și-ar da seama de la început că Tamara o să mă…bată (la Gin)
- Dina Cocea ar fi o senzație”
- E născută puțin după 1900 și nu știu dacă mai ”funcționează”.

După lungi căutări până la urmă am găsit, însfârșit, pe cineva dispus să se angajeze la o asemenea aventură: Maria D. E cam tinerică. E mignonă. și încă vioaie. A fost în străinătate, a revenit și a fost profesoară de tehnica vorbiri la IATC. A terminat Institutul de teatru în 1962 cu profesoara Irina Răchițeanu-Șirianu. Are peste 60 de ani. (Aș fi preferat una mai ”dărâmată” dar am constatat că teatru se mai face și cu ce se găsește la îndemână)).
Încântat, i-a relatat lui Turturică toată odiseia .
- Tocmai pe nevasta marelui spion care a penetrat rețeaua NATO, ți-ai găsit s-o ai parteneră, mi-a atras atenția el.
- Ce spion, ce NATO, nu știu nimic.
- Am să-ți dau ”Cartea albă a securității” redactată de Mihai Pelin unde se scrie destul de mult despre Caraman. Ai grijă ce vorbești cu ea…. Aoleu, în ce poveste am intrat…

Mi-a dat 4 volume! Le răsfoiesc și găsesc următoarea informație: ”*În perioada 1958-1968, în calitate de șef al rezidenței de spionaj din Paris a organizat și condus așa-numita „Rețea Caraman”, care a reușit să sustragă și să aducă în țară unele documente din Cartierul General al NATO provocând daune grele Alianței Nord-Atlantice. Asupra lui Mihai Caraman a planat bănuiala că ar fi lucrat și pentru KGB deoarece a fost singurul ofițer al Securității decorat de KGB pentru rezultate excepționale împotriva NATO”* Am găsit și altele: Era afemeiat și conducerea de partid i-a impus să se căsătorească. Cunoștea pe actriță, Lucia B.. I-a propus să se mărite cu el. L. B a acceptat. C. a raportat șefilor ierarhici care s-au alarmat și i-au interzis să efectuieze căsătoria pentru că rudele actriței erau anti comuniste și participau la Paris la mai toate mitingurile împotriva regimului de la București. Caraman din vorbă-n vorbă, cu Lucica ar fi întrebat-o:
- N-ai o prietenă?
- Ba da, a zis Lucica și i-a recomandat, pe viitoarea d-nă Caraman …care n-avea rude anticomuniste care să manifesteze la Paris, plus că arăta, pe

www.cimec.ro

vremea aceia, ca un boboc de fată, așa că a luat-o la Paris, îndeplinind un ordin expres al Partidului.
În ce lume am intrat! Bineînțeles că n-am adus vorba cu d-na Caraman despre d-l Caraman. Nici ea nu mi-a povestit nimic despre…d-l Caraman, soțul ei. …Din când în când însă o întrebam: Ce face soțul tău?
- Își scrie memoriile, îmi răspundea d-na Caraman de acum, scurt.
02. 11. Pe Maria D. Alias actuala d-nă Caraman am văzut-o în studenție într-un rol de studiu care mi-a rămas adânc întipărit în memorie ca o excelentă realizare: domnișoara Cucu din **Steaua fără nume** de M, Sebastian. Personajul ei era într-o continuă agitație urmărind cu fervoare elevele care veneau la gară…Acum, printre amintiri, povestiri am făcut cu ea mai multe lecturi fără să-i dau impresia de ce am am aflat despre soțul său. Era între noi un fel de secret al lui Polichinell pe care nu-l atingeam deloc. E potrivită în rol și nu e, dar nu mai am răbdare pentru alte încercări. Și așa mi se pare că am acordat un spațiu mult prea mare acestui episod.
15. 11.Alt eșec. Am organizat pentru Carol o lectură în sala mică a teatrului de Comedie cu Gin Rhumy, care a stat cuminte și răbdător și a ascultat toată piesa, iar la urmă mi-a spus că deși inserturile mele sunt destul de amuzante, totuși piesa e foarte tristă și nepotrivită pentru itinerariul pe care ar vrea să-l facă: românii care trăiesc și muncesc în străinătate. Confidențial mi-a spus că pentru rolul partenerei mele ar trebui un nume sonor, cât de cât cunoscut cum au fost cel a lui Iurie Darie și Iuliana Marciuc. Atunci, spre deosebire de acum, am avut fler orientându-mă mai bine
M-am luat cu mîinile de puținul păr pe care îl mai am. Atâta timp pierdut pentru o himeră. De ce oare paștele și grijania, m-am înhămat la un proect la care din prima clipă puteam să-mi dau seama că e sortit eșecului din cauza…subiectului. De prost, de înfumurat? Sau în disperare de cauză? Am crezut oare că pot rivaliza cu cuplul Clody Bertola, Petrică Gheorghiu?
Nu-mi găsesc nici o scuză. Am luat-o, cum se spune, în freză!
(Am umplut cu notații ample un spațiu destul de mare, de fapt cu subiectul unui eșec personal. Asemenea lui Emil Botta mă întreb ”cine poartă vina și cine-i autorul care a înfăptuit…omorul?” Întrebare retorică pentru că eu știu cine-i autorul…Dar oare e cinstit să ne lăudăm și cu eșecurile?)
13. 12. George Mihăiță a fost decorat la 13 decembrie 2002 cu Ordinul național Serviciul Credincios în grad de Cavaler, alături de alți actori, *„pentru devotamentul şi harul artistic puse în slujba teatrului romanesc, cu prilejul împlinirii unui veac şi jumătate de existenţă a Teatrului Naţional din Bucureşti”*. E necesar să notez asta? În nod sigur, chiar dacă unora li s-ar părea că îl perii, că vreau să mă pun bine cu el.
14. 15. 16. 17. 12 (de fapt o săptămână) **Incident lingvistic** pe bază de…Puță. Spectacole cu ”Ca să se supere oamenii mari, mari și să se bucure

copii mici, mici” la Mall Vitan. Contract. Partener Sandu Lazăr. Regizor de transmisie Ionuț Lazăr. (fiul d-lui Lazăr) Două spectacole pe zi. Dar după primul spectacol am fost chemat de d-ra X cu care am încheiat contractul..care fără nici o introducere mi-a reproșat

- Ați spus Puță.
- E un reproș?
- Da, jucați în fața unor copii.
- Copii nu trebuie să știe că au puță?
- Ba da, dar Puță e vulgar
- De când?
- Din totdeauna…
- N-am spus Puță
- Cum n-ați spus puță, dacă ați pronunțat.
- N-am pronunțat.
- Ba da ați insinuat că femininul de la puț ar fi puță!
- N-am insinuat. D-voastră insinuați acum că femininul de la puț ar puță. Unul dintre cei doi clovni a întrebat, iar celălalt a răspuns: fântînă!
- După o pauză.
- E adevărat după pauză.
- În care ați lăsat să se înțeleagă că ar putea fi puță
- Cine, ar putea fi puță?
- Femininul de la puț.
- Aste e doar în mintea d-voastră. Copii au strigat: fântână. Sunteți pudibondă?

- Eu, doamne ferește!
- Ce aveți cu pauza? Dacă e pauză înseamnă că nu se aude nimic. Dar nu mă așteptam ca o persoană tânără ca d-ta să fie pudibondă.
- Nu sunt pudibondă, a răbufnit d-ra, parcă aș fi acuzat-o că ar fi furat ceva.
- Ce studii aveți?
- Am destule studii ca să-mi dau seama când se vorbește de Puță!
(a fost o discuție mult mai lungă pe care am redat-o încercând să înțeleg de unde provenea pudibonderia unei persoane tinere care se asemăna cu cea a membrilor comisiilor de vizionare din vremea împușcatului)

20. 12. Aniversarea revoluției: 14 ani de la evenimentele din Decembrie 89. Jalnică aniversare. M-am hotărât: la anul ce vine am să încep repetițiile cu piesa lui R. Iftimovici "Ah, ce bine e să faci amor pe ploaie", apărută în revista **Teatru** cu ani în urmă. Nu știu în ce cadru, dar m-am hotărât ca până la anul, în decembrie, la aniversarea de 15 ani de la celebrele evenimente, spectacolul să fie gata. Am vorbit cu Iftimo care e superîncântat și promite să aranjeze ca spectacolul să fie jucat la centrul cultural român de la Paris. Nu sunt sigur că va reușii, dacă cei de acolo, de la "centru" vor auzii despre ce e vorba în piesă. Măcar atâta lucru să fac și eu pentru ce s-a întâmplat în Decembrie 89. Sunt două roluri foarte bune pentru doi actor de vârstă medie: o reporteră tv și un neica nimeni, care a avut deaface cu securitatea și căreia i-a murit (a se citi împușcat) la revoluția sau la evenimentele din Decembrie 89, băiatul, pentru că a căzut pradă strigătului disperat al celor de la Tv de a venii să apere Televiziunea de…teroriști! S-a dus și acolo și-a găsit moartea, fiind împușcat de un lunetist. Primele nume de interpreți ar fi Papil Panduru și Adriana Trandafir, care pare anume făcută pentru acest rol. Deși acum sunt sărbători și nimănui nu-i arde de așa ceva am vorbit totuși cu Papil, care mi-a propus ca piesa să fie pusă în scenă de Cătălina Buzoianu. M-am mirat. Cu ani în urmă îi propusesem Cătălinei "Curve de Lux", dar ea mi-a respins propunerea cu indignare argumentând că nu se ocupă nici de politică, nici de fleacuri ocazionale. A rămas că la anul ce vine să punem totuși detaliile la punct…. (fac ce fac și iar mă angajez într-un proiect iluzoriu)

23. 12. La "Mofturi" lansarea volumului "Al doilea Desant" (proză scurtă), editura Calea Moşilor. Ediţie îngrijită şi editată de Constantin Stan. Au scris tinerii: Răzvan Bică, Mihaelea Brebenel, Dan Mircea Cipariu, Luca Dinulescu, Ioana Mănescu, Mădălina Păun, Ana Petrescu, Felicia Rădulescu, Dragoş Schenkel şi mai vârsticul Candid Stoica! Cu o frumoasă prezentare iată-mă debutând editorial cu **Lulu** (mic roman foileton). Opt pagini format normal de carte cu o literă de 12. Prezentă multă lume şi multe canale Tv. Prieteni, cunoştinţe, obişnuiţi localului, Iura şi Anca sideraţi de noua mea ipostază, caută să ghicească ce m-a inspirat şi eventual cine mi-a scris bucata. Il bănuiesc pe Iftimovici. Luări de cuvânt encomiastice.

C. Stan: “Proza d-lui Stoica e excepţională, iar bucata **Lulu** e scrisă cu o virtuozitate de scriitor consacrat. Încă de la primele lucrări citite în cenaclu mi-am dat seama de ce talent viguros posedă”
- Ai văzut ce m-au lăudat, i-am spus Sarei.
- Ce să facă oamenii? Să te injure? Au fost binecrescuţi şi te-au lăudat, mi-a răspuns ea zâmbind enigmatic.
Doamne ce o iubesc. Nu numai pentru răspunsul ăsta.
26. 12 . Seara la ”Surprize Surprize” printre lacrimile care curg din abundență am surprins o scenetă interpretată de Marilena Chelaru îmi dă o ideie pentru personaujul din scheciul pe care l-am scris: ”Eu fac tot Tacâmul”. E o întâmplare ”adevărată” petrecută cu ani în urmă, pe care am ținu-o ”la sertar”. Am s-o perii, vorba lui nenea Iancu și o voi propune Marilenei. E o actriță de talent care deocamdată peregrinează prin alte coclauri până va fi remarcată de regizori pentru roluri importante. Pare o urmașă a marei actriței Sonia Cluceru sau Dragăi Olteanu.
27. 12. Câteva zile mai târziu în ”Observatorul Cultural” a apărut următoarea notiță: Pe 23 decembrie, in localul cu nume caragialian „Mofturi“, patronat de scriitoarea Iolanda Malamen, a avut loc lansarea volumului de proza scurta **Al doilea desant**. Autori: Răzvan Bica, Mihaela Breenel, Dan Mircea Ciparu, Luca Dinulescu, Ioana Mănescu, Mădalina Păun, Ana Petrescu, Felicia Rădulescu, Dragoș Shenkel, Candid Stoica. Titlul s-a dorit aniversar: in decembrie 1983, apărea Desant ’83, culegerea „programatică“ a „noului val“ al prozei românesti postmoderne.

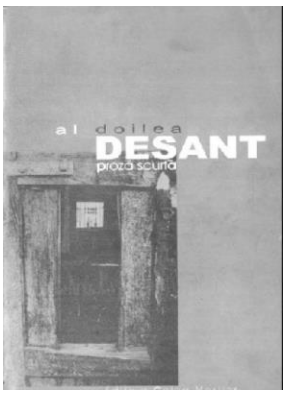

„Vinovatul“ pentru apariția celui de-Al doilea desant e Constantin Stan, unul dintre primii „desantisti“, astăzi nu doar un reputat romancier, ci și profesor la Facultatea de jurnalism din Universitatea București. Constantin Stan „îndruma“ de câtva timp, marțea seara, un cenaclu de proză, la resturantul „Mofturi“. Prefața la Al doilea desant, intitulată după 20 de ani, evoca fosta Junime condusa de O. S. Crohmalniceanu, ca si Desantul din 1983, în care erau inclusi prozatori Mircea Nedelciu, Gheorghe Crăciun, Gheorghe Iova, Gheorghe Ene, Emil Paraschivoiu, Stan insuși, G. Cușnarencu, Nic. Iliescu, Cris. Teodorescu și alții. Textele din sumar au prospețimea și șovăielile începutului. Promițătoare sânt; daca vor veni și confirmările nu putem ști de pe-acum, căci – spunea cândva un poet – „ce va fi in viitor, deocamdată e sublim“…La lansare au fost prezenti toți cei zece autori „desantistii“ din „promotia 1983“precum si scriitorii „nedesantisti“ Vasile Andru, Marian Draghici, Iolanda Malamen, Valeriu Pantazi, Elena Pasima, Eva Pervolovici,

Bogdan O. Popescu, Simona Popescu si altii. Nu-mi vine să cred în ce anturaj m-am aflat.
Recitind cele scrise dealungul întregului an care s-a scurs, iar constat că s-au strâns peste o sută de pagini A4 (pe calculator). (de mai multă vreme am renunțat la pix). Am mai eliminat și condensat notațiile, dar n-am obținut mare lucru. Fac un calcul rapid și constat cu groază ce dimensiuni poate să ia o carte, un jurnal, în eventualitatea că s-ar tipări, care să cuprindă un arc de timp de 32 de ani, până acum. Să zicem că reduc ca fiecare an să aibă în medie un minim de 50 de pagini și constat la un simplu calcul că s-ar aduna, 1500 de pagini A4, care în mod normal fac peste 2000 de pagini de carte normală. Material pentru câteva volume: 3 de peste 500 de pagini. Dar e posibil? Ce, eu sunt Lev Tolstoi?
Sincer sunt derutat. Recitesc încă odată paginile ultimul an și constat că toate faptele relatate mi s-au întâmplat mie personal sau am fost martor la ele, deci e un material care ar putea face parte din zestrea oricărui diarist. Ce să fac dacă mi s-au întâmplat? Să nu le fi relatat? Să mă fac că n-am asistat la unele întâmplări. Să nu fi înregistrat derapajele de caracter ale unora? Să le las să se piardă în negura uitării? Să nu fi evocat figurile atâtor oameni pe care i-am întâlnit? A atâtor prieteni și colegi? Să nu fi notat ideile despre teatru ale lui Tocilescu? Sau să nu-i fi înregistrat ultimile gânduri ale Vasilicăi Tastaman? Să nu fi scris despre spectacolele cu ”Canapeaua”? Despre anii petrecuți lângă Iurie Darie și Anca Pandrea? Despre turneul în SUA și Canada? Dar oare o să întereseze pe cineva chinuitoarele mele întrebări? De fapt realitatea este că m-am apucat de o treabă care, poate, îmi întrece puterile de a stabili ce e bine și ce e rău, ce intradevăr e prețios și ce e balast. Până una alta un spiriduș, ascuns, în sufletul meu mă îndeamnă să continui să scriu că... va începe sigur un nou an, care nu așteaptă și care îmi va oferii noi peripeții și deci noi și noi notații…
31. 12. (dimineața) Vreau nu vreau scriu banalități: că s-a terminat anul, că va începe altul, și că am început pregătirile pentru seara de revelion care va fi o nebunie, deși sunt sigur că nu va fi așa...și că așteptăm anul cel nou cu bucurie și speranță, deși pe anul trecut l-am așteptat cu aceiași speranță. De pe acum Sara e cuprinsă de febra toaletei: Cu ce se va îmbrăca. Tot cu trențele de anul trecut? Constată că nu are mai nimic care să-i placă și că mai bine ar fi să stăm acasă, soluție cu care eu nu sunt de accord. Discuție în contradictoriu de ce trebuie să mergem undeva să petrecem revelionul?
- Pentru că am promis și pentru că oamenii, prietenii noștri, ne așteaptă...
- Le dăm un telefon că nu mergem și gata
- Dar de ce să nu mergem?
- Pentru că n-am cu ce să mă îmbrac.
31. 12. Ora 23. Lasă calculatorul îmbracă-te și hai să plecăm cât mai repede.

Eu sunt deja îmbrăcată. Nu mă face să te aştept....Ce dacă am spus că nu vreau să merg. M-am răzgândit. Vreau să dansez, să mă simt bine, să vorbesc, să râd, vreau să încep anul nou veselă, ...te rog nu fi morocănos, nu fi uricios şi hai să plecăm pentru că anul nou şti la fel de bine ca şi mine, nu aşteaptă vine, vine, simt că vine, e pe drum...
...Şi am plecat amândoi spre anul care venea, care era pe drum

2004.

01. 01: A început deja un an nou. Şi eu un nou caiet. Îl inaugurez cu un gând al unui om dispărut cu ani în urmă, o pasăre rară a boemei: **Îmbătrâneşti şi te întorci mereu cu gândul înapoi, scormoneşti printre amintirile din tinereţe, te duci tot mai departe, îndărăt, în copilărie…Până ajungi să-ţi aminteşti de când nu te născuseşi. Atunci e gata**

Omul care a avut curajul să vrea să scrie pe mormântul său următorul epitaf: **Aici nu a murit nimeni** se numea Petre Bărbulescu-Conţi şi a lăsat în urmă nenumărate glume, texte de televiziune şi o carte scoasă nu de el (era prea risipitor cu toate şi mai ales cu viaţa lui) ci de prieteni (a se citi Sorin Satmari): **Serenadă pentru sacâz şi orchestră*** O carte despre lumea de altădată, cărora multora li s-a părut, în ciuda greutăţilor, o lume mirifică...pentru că eram...tineri.
O citesc cu melancolie pentru că e plină de humor. Într-o lume croită pe minciună Conţi a încercat să arunce un con de lumină, Dumnezeu să-l odihnească...
În altă ordine de idei, anul nou de venit, a venit. S-a prezentat, cum se spune, la sericiu...Dar nu ştim în ce fel se va desfăşura şi ce mistere ascunde, ce surprize ne pregăteşte?
03.01. O veste de anul trecut. Am aflat târziu, tot, umblând pe internet, că a murit la Paris, la 18. 07, 2003, Marc Camoletti autorul piesei ”Duos sur Canape” rebotezată de noi ”Patru pe o canapea plus valetul” şi a alteia: Boening Boienig, jucată cu ani în urmă de Fl Piersic şi, desigur, a altor piese de care noi nu le ştim. Era născut în 16. 11. 1923 la Geneva şi trăia de multă

vreme la Paris unde avea un birou condus de d-na Odille Lavandier. Am trimis, evident tardiv, pe adresa unui număr de fax de la biroul său din Paris, pe care o dețineam de pe vremea când i-am cerut aprobarea ca să jucăm piesa, ”Duos sur canapé”, o scrisoare de condoleanțe. Probabil adresantul ne fiind în viață, scrisoarea și-a găsit sfârșitul într-un coș de gunoi. (atunci Iftimo a fost în vizită la biroul amintit și a vorbit chiar cu d-na Lavandier, obținând aprobarea de a juca 10 spectacole)

06. 01. Ziua Teatrului cu prelungiri: Și iarăși ne întâlnim. Iarăși ne revedem. Unii mai îmbătrâniți, dar mai toți mândri de ce au realizat în anul respectiv. Dacă n-au realizat ceva deosebit, vor să de impresia că au dat o mare lovitură. Dacă au dat o lovitură fac pe modeștii... Contrar obiceiului Titică Rucăreanu a lipsit. I-am telefonat. Mi-a explicat că n-a putut veni că aștepta oaspeți din străinătate, dar dacă îi fac o vizită, i-ar face mare plăcere. Am fost curios să aflu ce oaspeți are și pe la ora 22 după ce am dus-o pe Sara acasă, am aterizat la Titică. Oaspeții din străinătate pierduseră avionul și deabia mâine soseau... În interiorul somtuosului apartament, de care e atât de mândru, am nimerit într-o discuție animată despre recursuri în anulare și retrocedari. Prezenți prieteni, colegi, cunoscuți în civil, cameramani, fufe, studenți etc. Oaspete de onoare: **Gigi Dinică**.

Discuția era la început deși se deschisese a treia sticlă de votcă. (notez pe scurt)

Rucăreanu: Eu aam cucumpăpărat cacasa
- Ai avut curaj. Dacă vine proprietarul o s-o iei în barbă
- Dde cece o iau în babarbă?
- Dacă își revendică casa ce te faci?
- Aam în babancă 18. 000 de dodolari.
- Dacă vrea mai mult?
- Am sosoluluție: Îi aaștetept cucu pupușca.
- Ai pușcă?
- Am pupușcă?
- Ai permis?
- Am pepermimis

(Ne arată pușca E frumoasă. E curată. Lucește. Gigi Dinică o mângâie).
- Din ce e patul?
- Didi din lelemn dede Tetec.
- Te-a costat mult?
- O pupușcă ca aasta n-o iei făfără trei mii de dodol euro.
- Ai dat atâta bănet pi ea?
- E cacadou delala Spi spi spis.

- E încărcată?
- Nu, nu e înîncărcacată!
- Sigur?
- Sisigur!.
- Zici că nu e încărcată.?
- Ți-am spuspu zis odatdaă. Ești susurd?
Instantaneu se aude o împușcătură și în încăpere se face întuneric.
- Cicine a tratras?
Toți suntem pe jos.
- Eu!
- Cacare eu ?
- Eu Gigi.
- Tu Gigi?
- Da, eu Gigi.
- Dede ce?
- Ai zis că e neîncărcată.
- Dadacă ne împupușcai?
- Era ghinionul vostru!
S-a aprins o veioză, s-a înlocuit becul din tavan și discuția a alunecat spre alte zone mai umane, mai pline de lirism, dar n-a mai avut răbdare să-i mai ascult. În zece minute am fost acasă

07. 01. Scenă stradală. Eram într-o stație de autobuze, de pe Dorobanți, undeva, într-o latură a Academiei Comerciale, unde așteptam mașina 131, când, pe lângă mine, pe îngustul refugiu pe care mă aflam, s-a strecurat o haraba de mașină, din care a cobort, trântind violent portiera, un negricos, rotofei, îmbrăcat cu eleganța autohtonă, având la gât şi la mâini lanțuri aurite. Purta pe cap o pălărie de cow-boy, dar care, în momentul în care a ieșit din mașină, i-a căzut pe jos, într-un lac. A ridicat-o, a scuturat-o sumar și, înjurând de cristoși, de morminte, de paracliseri, a așezat-o într-un coș de gunoi, după care a vrut să se îndrepte spre țelul spre care plecase de acasă.
N-avea, sunt sigur, aspect de student la ASE, dar poți să știi?
N-a apucat însă să facă trei pași că, din mașină, s-a auzit sunetul unui telefon mobil, care l-a făcut să se întoarcă brusc din drumul spre care pornise, să deschidă una din portierele mașinii cu care venise, începând să caute frenetic telefonul mobil pe care, evident, îl uitase în mașină, lungit peste unul din scaune, cu partea din spate a corpului rămasă afară.
- Alo, alo, da eu sunt, Fane, l-am auzit strigând gâfâit în micul aparat, pe care, după căutări disperate, îl găsise, după care a urmat o pauză, care i-a dat posibilitatea să iasă din mașină și mai ales să înțeleagă cine l-a sunat, după care s-a stropşit furios în acelaşi aparat:

www.cimec.ro

- Cum unde sunt, tu-ți dumnezeii mătii de proastă? Pe stradă. N-am plecat dă cinci minute d-acasă?

08. 01. Recitesc ”Femeia în Roșu” de Mircea Nedelciu, Adriana Babeți şi Mircea Mihăieș, dar mai ales extraordinara odisee a scriituri**.** (ediția a III-a), cu o prefață, un fragment, din studiul lui M. Cărtărescu, intitulat ”Postmodernismul românesc”. O carte şi un destin unicat. Predat editurii Militare în 1998, aprobat de Consiliul Culturii, a fost retras din tipografie cu interdicția de a nu mai fi publicat. A fost editat în 1990, la Cartea Românească, primind în anul următor Premiul Uniunii Scriitorilor pentru proză. A fost reeditat în 1997 și 1998 de Editura All. În 1997 a fost ecranizat de regretatul Mircea Veroiu, (pe care îl plâng încă două femei) cu actorii: Elena Albu, Dragoș Pâslaru, Cătălina Mustață, Olga Tudorache. În 1998 a fost dramatizat de Cătălina Buzoianu şi jucat pe scena Teatrului Național din Timișoara. De fapt sunt trei scrieri, trei scriitori de formații diferite, despre aceiași poveste: O româncă, supranumită Femeia în roșu (Ana Cumpănaș), ce avea la Chicago un bordel, este amestecată în capturarea de către poliție a celebrului gangster Dillinger. Revenită în țară, este găsită moartă, cu o andrea infiptă în cap. Asta e o întâmplare adevărată, nu inventată.

09. 03. **Big Brother la Tv.** Un serial de mare success în occident, care însă la noi, deşi lansarea a fost pregătită minuțios, la noi nu are deloc audiență. Iar după episodul în care doi interpreți ai serialului au făcut sex în direct, s-a interupt, din cauza audienței scăzute. Se pare că nu-i nici o pagubă.

10. 01. Am început o ”nebunie”. Trec pe calculator însemnările de la începutul lor. Din anul 1971. 33 de ani! Vârsta lui Isus Cristos! Greu de tot, chiar chinuitor. Tot timpul mă întreb dacă tot ce povestesc, tot ce am așternut pe hârtie și acum pun cu stângăcie pe calculator, s-a întâmplat cu mine și că eu am trăit tot ce descriu…

Nu știu cât timp îmi va lua. Muncă de Sisif. Copiez, îndrept, șterg, schimb, învăț aplicația Word, care este o lume. Încerc să învăț şi din cărțile existente pe piață. Am cumpărat câteva: ”Inițiera în utilizarea calculatoarelor” ”Inițiere în internet E-mail și Chat” și cea mai completă ”Word 2000” (pentru începători) străduindu-mă să reţin temeinic noțiunile elementare. Asta fără să mă oblige nimeni.: Ce bine că există asemenea cărți, parcă ar fi zis Bulă. Totul este să le deschizi...Dacă despre deschiderea și salvarea unui document deja aveam noțiuni, despre deplasarea unui document și mutarea lui, dar mai ales lipirea textului, precum și alte capitole pe care nu le mai reproduc, eram...tufă de Veneția. Ce ușor se șterge un cuvânt, o frază, chiar o pagină întreagă, scrisă pe calculator și ce complicat era să faci același lucru cu un text obținut de la maşina de scris...

De multe ori sunt tentatat să renunț, dar renunț la renunțare și mă încăpățânez să perseverez. Nu știu de ce. Adică, de fapt, știu eu, șmecherul

www.cimec.ro

de mine, de ce mă chinuiesc. În subconștient mă gândesc că poate, odată și odată, paginile astea vor vedea lumina tiparului… Totuşi, de fapt, nu știu de ce dracu mă chinuiesc.

Cu ocazia asta descopăr două nume**,** ale autorilor primelor două cărți, de mai sus, care par inventate de un autor satiric: **Nicu George Bâzdoacă** și **Elvira Nicoleta Bâzdoacă.** Mi se pare ireal ca doi oameni să aibă numele respective. Dar m-am convins că în România este posibil orice.

16. 01. **Altă gafă**. Ieri a avut loc un eveniment straniu. Televizat. Pe un ger strașnic, în cadrul unei cermonii din parcul Trandafirilor, din Brașov, C. V. Tudor, președintele Partidului România Mare, a dezvelit bustul fostului premier israelian Iizhak Rabin, asasinat, cu ani în urmă, de un terorist evreu. În asistenţă, istoricul Gh. Buzatu - comunist convins, adorator al cultului ceaușist - și isrelianul Nati Meihr, senator P. R. M. (urmărit de jurisdicția israeliană). Ce să mai înțelegi? Întrebat de ziariști, cum este posibil ca să fie un apropiat al C. V. Tudor, vestit pentru declarațiile sale antisemite, Nati Meihr, a răspuns: ”Vadim și-a cerut iertare și, după o legee creștină, cine regretă și îşi cere iertare, trebuie iertat”.

20. **01**. **Acum câteva zile** C. Turturică mi-a dat să citesc piesa sa inspirată dintr-un fapt real. ”Din vremea hârtiei igenice” (am citit-o, 120 pagini, 20 de personaje) Impresionantă. Fapte, personaje care n-au mai apărut în literatură. Un vechi și bătrân comunist (Cârceanu, 100 de ani, a avut carnetul de partid nr 1) în dizgrație atunci, invitat la Moscova la un congres al partidului comunist, întrebat (prin telefon) de ce ar avea nevoie, a răspuns că... ”de hârtie igenică, pe care nu reușește să și-o procure, pentru că nu se prea găsește!” Este poftit la Moscova chiar de Gorbaciov în calitate de opozant al lui Ceaușescu. (e o excelentă scenă între Gorbaciov și șeful KGB) Securitatea află și face tot posibilul ca bătrânul comunist să nu plece..

Între cele două servicii secrete începe o luptă pe viață și pe moarte, fiecare încercând să-i puie o piedică celuilalt. Ruși încercând să pătrundă în apartamentul respectiv, cu oameni lor prin cercul făcut de securitate în jurul casei. Spații de joc: o cameră într-un apartament de bloc, un birou la Kremlin, sedii ale KGB-ului, ale securității române, o cameră de ascultare, cabinete de miniștri...parcă am fi în romanele sau filmele cu James Bond...Personaje, afară de protagonist, de soția lui (88 de ani) și de o menajeră mai sunt: Gorbaciov, Nic. și Elena Ceaușescu, șeful KGB-ului,

ministrul de interne, un consul sovietic, securişti, chelneri în civil, reporterii, etc. Piesa e o frescă a vieții de zi cu zi din România ceaușistă. Mi-a cerut părerea, dar conform obiceiului său nu a vrut să știe decât defectele. M-am aflat în treabă și i-am spus părerea mea: mai întâi ar trebui să o dea, să o citească, un regizor, eventual lui Mihai Lungeanu. Să mai taie din text, să renunțe la anumite scene și la anumite personaje, Gorbaciov, Ceaușescu. 120 de pagini mi se pare cam mult, etc. Autorul ar vrea ca eu să joc rolul bătrânului Cârceanu, dar eu cred că n-ar fi bine. Cel mai potrivit pentru rol ar fi Colea Răutu care are 92 de ani. I-a dat piesa lui Mihai Lungeanu care a citit-o și i-a dat și el câteva indicații: dar ciudat, sau nostim, printre alte recomandări i-a spus contrariul de ce-i recomandasem eu...Ca să vezi...viziune de regizor. O va trimite la Teatrul Național, dar cu un director ca Dinu Săraru, nu cred că are vreo șansă. Se spune că fiecare piesă are drumul său spre scenă. Sunt curios ce drum va parcurge piesa lui C. Turturică până la scenă.

22. 02. Altă carte apărută anul trecut**: Emil Constantinescu: Timpul dărâmării, timpul zidirii.** (ediția a doua) Un masiv jurnal al celor 4 ani cât a stat la Cotroceni. Descrierea crizelor prin care a trecut, oamenii cu care a colaborat, despre care are numai cuvinte de laudă, personalitățile de prim rang cu care a intrat în contact prin înalta funcție pe care a deținut-o: miniștrii, prim miniștrii, președinți de state, regi și capete încoronate, prinți și prințese, scriitori și disidenți celebri Portrete acide ale politicienilor contemporani din ambele tabere: Un portret halucinant al fostului prim ministru Radu Vasile, care nu vrea să demisioneze și altul demascator al unui nomenclaturist sadea care s-a bucurat de toate avantajele regimului comunist și care a căutat să se salveze prin sintagma ”dizident tacit”: Octavian Paler. Scene incredibile, apocaliptice de la guvern, o bălăcăreală agresivă continuă, gestul eroic, aproape unic, a unui demnitar care refuză funcția de prim ministru, declarând că e o pălărie prea mare pentru el (Noica)...Băsescu, capul răutăților, Ciorbea un alt încăpățânat, toată liota țărănistă ajunsă la putere...scandalul de corupție în care e amestecat chiar SRI-ul în chestiunea embargolui de petrol .și peste toți si toate figura seniorială, incredibil de umană a lui Corneliu Coposu. Pagini palpitante care

dacă n-am ştii cu precizie că s-au petrecut, s-ar putea crede că este materia primă a unor romane ştiinţifice – fantastice... În ultimă instanţă cartea e un fel de condică de ”spectacole” a guvernului...Un scris elaborat, îngrijit, cu vagi tendinţe filozofice şi moralizatoare...Şi totuşi incomplectă, faţă de informaţiile pe care le deţin mai toţi amatorii de mistere politice.

Emil Constantinescu a venut la Cotroceni pe un val uriaş de simpatie şi în ciuda unor certe reuşite a capotat lamentabil...Imediat după instalare după ce l-a angajat consilier pe fiul lui Zoe Petre, în disprețul opiniei publice, care nu se aştepta la un asemenea gest, a declarat : ”am prea mult capital politic ca să nu-mi fie teamă că scad în sondaje” (*citez din memorie)*

O carte incitantă cu pagini memorabile, cu reflecţii amare unde descrie greutăţile pe care le-a întâmpinat şi unde recunoaşte deschis că a avut el şi coaliţia care l-a adus la putere, o victorie a Phirus. După propriile-I mărturisiri se pare că I. Iliescu, PSD-ul şi acoliţii lor cu care guvernaseră, aduseseră ţara în pragul unui colapas financiar. O carte despre vremurile pe care le-am parcurs împreună. L-am votat şi de multe ori, păstrând proporţiile, drumurile noastre s-au intersectat. Exemplu: vizita Papel: El l-a primit la Cotroceni, eu, pe stradă. După venirea la putere a Convenţiei Democratice nu s-a mai putut juca ”Curve de lux”, text şi spectacol anti fesenist şi anti Ilescian. Devenise inoperant...Pe Radu Vasile l-am cunoscut şi eu împreună cu Iura şi Anca. N-am întreţinut cu el, în biroul său de la Senat care aparţinuse cu ani în urmă Elenei Ceauşescu un ceas jumătate când ne-a mărturisit că a scris o piesă de teatru căreia i-a pierdut însă actul întâi. În final ne-a invitat să jucăm ”Curve de Lux” la congresul PNŢCD care s-a ţinut la Teatrul Naţional. Congresul s-a ţinut, dar noi n-am putut juca. S-a opus I. Diaconescu căruia i se părea nepotrivit să se joace o piesă cu titlul respectiv la congresul PNŢCD!!!

Pagini antologice despre lupta cu inerţiile oamenilor (cazul Cuculeasa), răsboiul din Jugoslavia şi integrarea NATO, dar mai ales despre întâlnirile pe care le-a avut cu omenii de stat de pretutindeni: Clinton, Tony Blair, Giscard D estaing. O pagină deosebită prin semnificaţia ei este întâlnirea cu preşedintele Ungariei Goncz Arpad, care după revoluţia din 1956 a fost condamnat la moarte, pedeapsă ce i-a fost comutată prin închisoare pe viaţă. După 7 ani de puscărie a fost eliberat, iar despre anii de detenţie a scris cărţi şi o piesă de teatru care s-a jucat la Timişoara. Se poate trage concluzia că nici un scriitor român n-a scris o carte sau o piesă de teatru despre detenţia sa personală. (bineînţeles în afara cazului Goma care a fost

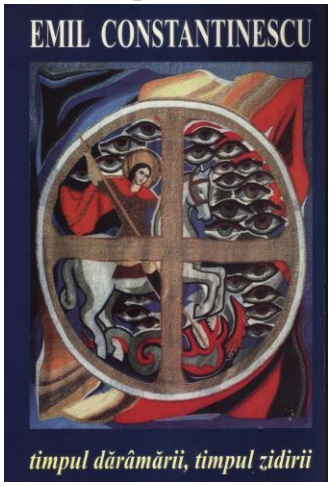

împroșcat cu noroi și înainte și după 89). De multe ori drumurile noastre și notațiile mele s-au intersectat cu al lui: am fost împreună (în aceiași încăpere) el cu suita, eu singur, la sala Dalles la lansarea cărții lui Stelian Tănase ”Acasă se vorbește în șoaptă” (28. 02. 2002) și câteva luni mai târziu,((20. 06 2002), în aceiași sală la prezentarea cărții lui Marius Oprea ”Banaliitatea răului – istorie a securității” și i-am ascultat luările de cuvânt. La prima s-a dezlănțuit și a încercat să se răfuiască cu o parte a presei care i-au cerut să comenteze afirmația lui că securitatea l-a învins. Coperta și desene în interior de Camilian Demetrescu, inadecvate. O carte valoroasă prin bogăția de informații pe care o aduce, privită cu mefiență și superficialitate de majoritatea celor în drept (N. Manolescu și România literară). Insemnare după ce am citit, mai bine zis foiletat la repezeală cele 500 de pagini format mare ale cărții. *Ce păcat că o parte din colaboratori săi, au evoluat ulterior negativ, dovedindu-se niște impostori, evoluând pe niște orbite incredibile: ”cinstitul” Ciorbea, zelosul, fantastul Severin, impervizibilul Ciuvică. Chiar și el, uneori, a ”călcat neașteptat în strâchini* (adnotare ulterioară). Cartea beneficiază de o excelentă prefață a Doinei Uricaru care explică calitățile ieșite din comun ale cărții și situarea ei în spațiul cultural european, dar mai ales boicotarea ei de către autorități.

24. 01. Premieră la Teatrul de Comedie, sala studio: “Lady D**”** de un necunoscut mie, Tomislav Zajec. Un text minor: Un tânăr se crede Lady D! Caz patologic. Regia Andreea Vulpe (semnează și traducerea). Interpreți: Sandu Pop, M. Teleoacă. La final te întrebi: Ei și? Ce dacă se crede Lady D? În timp ce se desfășura spectacolul, în care actorii se străduiau să aducă cât de cât un strop de lumină în acest text insipid, mă gândeam ce muncă în zadar fac. Autorul nu-i un mare scriitor, nu sunt roluri ofertante, pline de umanitate și te întrebi de ce este pusă în scenă tocmai piesa asta, când sunt atâtea altele ale scriitorilor români, comedii interesante, pline de sevă și de adevăr ca, de exemplu, piesa academicianului Radu Iftimovici despre revoluția din decembrie 89, ”Ah, ce bine e să faci amor pe ploaie”, publicată, cu ani în urmă, în revista Teatru…o pagină emoționant sarcastică despre evenimentele de atunci, care încă așteaptă să fie adusă pe scenă. Directorii de teatru, secretarii literari nu pot să aibă scuza că nu cunosc piesa. Ar avea minima obligație să citească măcar revista Teatru…

A mai existat un caz celebru: Cu ani în urmă (1996), senatul UNITER, format în majoritate din foști sprijinitori cu condeiul ai regimului ceaușist, în cap cu teribilulul Vlad Rădescu (interpretul lui Ciprian Porumbescu), a respins ideia unei coproducții între Fundația Maxim și UNITER cu piesa ”Curve de lux” a lui R. Iftimovici, pe motiv de necunoaștere a textului. O minciună grosolană. Vlad Rădescu suspendase cu de la sine putere spectacolul cu piesa respectivă, la Teatrul din Tg. Mureș, unde deținea

postul de director adjunct.

01.02. O surpriză. Un dramaturg (nu-i dau numele) m-a solicitat să-l ajut pentru aşi materializeze piesa pe care a scris-o, pe scena unui teatru. Am citit piesa. E o piesă bună, interesantă cu un conflict puternic, cu personaje vii, adevărate, caractere puternice. Autorul (nu-i dau numele) ar mai vrea ca eu să joc unul din roluri. Am mai făcut lucrul acesta cu ani în urmă. Cu altă piesă. Nici atunci n-am găsit un director de teatru care să vrea să o pună în scenă. Era o piesă politică incendiară, anti Ilesciană şi anti FSN-istă şi până la urmă autorul respectiv a realizat-o cu ajutorul meu în regim particular în cadrul unei fundaţii şi a unui teatru…particular. Intuiesc că nici acum n-are nici o şansă, teatrele bucureştene funcţionând sub aceleaşi auspicii perene, fiind la ora actuală nişte…ghetouri în care nu se intră decât pe anumite căi oculte bazate pe …şpagă, de unde şi deviza: **Nihil sine şpaga**, înventată de un vechi şpăgar cu vechi ştate de serviciu în domeniu (C. Leu). Am plecat cu dramaturgul respectiv, la plezneală, cum se zice, spre primul teatru întâlnit în cale. Am întrebat secretara dacă d-l director ne poate primi şi, minune, directorul respectiv, (nu-i dau numele) nu era ocupat, nu avea pe nimeni în cabinet, nu era într-o şedinţă a consiliului artistic, nu vorbea la telefon cu ministrul culturii, sau cu teatrul Naţional din Londra şi ne-a primit. După politeţile de rigoare ce se emit deobicei, autorul a pus pe masa directorului textul piesei sale şi 300 de euro. Directorul (nu-i dau numele) a luat alene cele 300 de euro şi le-a aşezat tot alene în buzunarul de la piept al frumosului său sacou şi ne-a poftit să stăm . Ne-am aşezat şi după un mic discurs al directorului (nu-i dau numele) care ne-a avertizat că teatrul pe care-l conduce are nu în subsidiar, ci în principal promovarea dramaturgiei autohtone contemporane, s-a trecut la discutarea în amănunte: alegerea regizorului care să realizeze spectacolul şi data la care să înceapă repetiţiile, după ce regizorul va alcătui distribuţia. La toate astea, autorul şi-a declinat răspunderea având încredere în intuiţia directorului respectiv.

- la preţul respectiv, am încredere în priceperea d-voastră, i-a spus.

Autorul a avut doar o dorinţă: unul din roluri să fie jucat de mine. Mi-a spus numele. Directorul n-a avut nici o obiecţie, a fost încântat, chiar onorat, (aşa s-a exprimat) dar are şi el o dorinţă, ca unul din rolurile femenine să fie jucat de soţia, iar autorul, bineînţeles a fost de acord, a fost chiar încântat, deşi habar n-avea cine e, cum mi-a mărturisit după aceia. Şi tot după aceia ne-am despărţit amiabili şi încântaţi

- Vezi că temerile şi îndoelile d-tale nu s-au adeverit, mi-a reproşat autorul. Uite că am întâlnit un director care s-a dovedit că vrea să sprijine dramaturgia originală autohtonă, contemporană
- Contra modicei sume de 300 de euro.
- Trebuie să-i încurajăm şi pe ei Nu ţi-a plăcut?

- De loc. Am admirat doar curajul de a oferi șpagă în prezența unui martor și inconștiența directorului de a o primii în prezența aceluiaș martor, șpaga. Parcă am fost într-un scheci de televiziune.
Ce am mai discutat a fost absolut irelevant.
(*Numele autorului și al directorului se vor găsi la capitolul* ***Note).***
Am găsit o carte apărută anul trecut. *(O mică lămurire, care deşi mi se pare inutilă, totuşi o notez).* Deşi mă stăpânesc să scriu despre cărțile pe care le cumpăr și pe care le și citesc, nu pot să rezist și recidivez. Adică notez despre ele gânduri răzlețe, minore, câteodată naïve, chiar banale. Ca să nu scriu, aiurea despre ele, am încercat să aflu părerile prietenilor și ale colegilor dar am primit în majoritatea cazurilor cam aceleaș răspuns: ”Crezi că noi avem timp să citim toate cărțile? Avem probleme de sănătate, copii de crescut, părinți de întreținut, roluri de interpretat, emisiuni de vizionat, când să mai avem timp de citit?” Atunci mă văd nevoit să mă refugiez în jurnal…

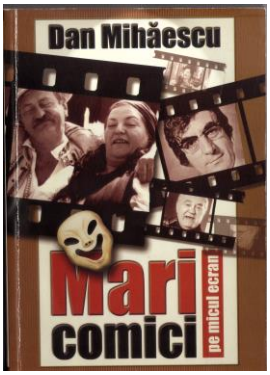

Cartea respectivă, deși are un titlu incitant, a trecut aproape anonimă: ”Marii comici pe micul ecran” de Dan Mihăiescu*. Chiar eu am fost derutat de titlu. Am crezut că sunt tablete encomiastice despre actori și, târziu de tot, am răsfoit-o cu atenție, descoperind că țin în mână de fapt o…mică bijuterie, o capodoperă, unde sunt reunite mai toate monologurile și scheciurile apărute pe posturile de televiziune dealungul anilor, care au făcut deliciul zecilor de mii de spectatori. La finalul fiecărei bucăți autorul însă nu uită, chiar atrage atenția asupra actorului cu care a împărțit succesul. E o dovadă de mare onestitate. Și generozitate! A scris într-adevăr pentru așii comediei și ei l-au răsplătit, interpretând cum nu se poate mai bine textile incisive și îndrăznețe, axate în actualitate, pline de humor sănătos.
Dan. M. ar putea face parte cu succes din familia marilor umoriști români. Scrise pentru a face față nevoilor imediate ale momentului, emisiunilor respective de varietăți, ele, totuși, exprimă cu exactitate ceva din viața și necazurile și aspirațiile românului de zi cu zi. Dacă majoritatea ”materialelor” confraților întru emisiuni Tv sunt bântuite cu timpul de caducitate, cele din recentul volum stau cu vigoare în picioare, arătându-ne că, deşi au fost scrise la comanda momentului, ele pot fi citite şi peste ani, datorită humorului excelent pe care-l conțin. N-am avut norocul să mă aleagă pentru nici unul din ”bijuteriile” sale. Întâlnindu-l i-am reproșat acest lucru. Odată chiar i-am ”comandat” un text scris anume pentru Iura, Anca și pentru mine, rugăminte care, din varii motive, nu s-a finalizat.
”Milogul” și ”Calculele” (interpretate de Dem. Rădulescu și H. Mălăiele), le-am înregistrat video, apoi am copiat textul, înainte de apariția volumului,

www.cimec.ro

pentru ”intrebuințări” personale. Nu s-au finalizat, dar poate nu e încă timpul pierdut. Am căutat şi incisivul text, spus pe vremuri, într-o emisiune de varietăți, de Toma Caragiu: “Așa-i în tenis**”**. Știam că e scris de el. Eram aproape sigur. Nu l-am găsit. Înseamnă că m-am înșelat, nu l-a scris el. Și eram aproape sigur că era scris de el.

05. 02. Am probleme cu dantura. Cine n-are? Acum e liber să mergi ori unde vrei. Sunt cabinete dentare pe toate străzile. După lungi conciliabile am ales, conform unui vechi și sănătos procedeu, (a se citi communist), să mergem la cineva recomandat de altcineva, la un mare profesor. După un telefon în prealabil ne-a primit, pe mine și pe Sara, marele profesor, părând tare încântat să aibă ca pacient un actor. (Așa s-a exprimat). Am conversat timp de peste zece minute despre teatru, de spectacole, de actorii pe care i-a văzut, i-a stimat, de actrițele pe care le-a admirat, exprimându-și regretul că nu mai apar tineri și tinere la fel de talentați etc. Și, după ce s-a uitat în gura mea, m-a trimis să fac o radiografie dentară și să revin. La despărțire - iar elogii la adresa lui Vraca, Calboreanu, Giugaru, Leny Caler, Emil Bota, Mimi Botta, Marcela Rusu, Stela Popescu etc.

Când am revenit, peste două zile, marele professor nu mai era - plecase într-o excursie la Paris și se va întoarce peste o lună de zile. Omisese să-mi spună de voiajul său. În locul lui era o tânără asistentă. M-am consolat și am admis ca să se ocupe ea de dinții mei, O extracție și niște plombe, pe care le-a făcut fără mari probleme, deși era vizibil emoționată. Din când în când, ca să se sprijine mai bine, mă împingea cu genunchiul stâng, iar eu, când mă pișca cu freza pe gingie, de durere, o strângeam de picior. Asta până înaintea ultimei ședințe, când mi-a spus jenată:

- Vă rog să nu mă mai strângeți de picior că îmi lasați urme. Peste câteva zile mă mărit și nu vreau ca soțul meu să-și închipuie că am avut și alte activități, de altă natură, înainte de căsătorie.

I-am urat success în noua postură de femeie căsătorită.

- Mulțumesc. Chiar îmi trebuie. Sunt la a treia încercare, mi-a răspuns ea ștergând ustensilele cu care sfredelește cariile pacienților.

07. 02. Lia Roberts, consulul României la Las Vegas și lider al Partidului Republican din Nevada (SUA), și-a anunțat oficial intenția de a candida la președenția României, având sloganul ”Votați schimbarea”. Am aflat cu stupoare că Lia Roberts este iubita din tinerețe a colegului Ion Dinu, de la teatrul de Operetă, cu care are un copil!!!

Cineva din apropierea (staful) ei, m-a contactat și și-a exprimat dorința ca eu, împreună cu cercul meu de prieteni, să o ajutăm în campania electorală pe care urmează să o desfășoare. I-am răspuns că cererea d-nei

Roberts mă onorează, evident am s-o ajut cu umilele mele posibilități, dar să nu-și pună mari speranțe pentru că cercul meu de prieteni e limitat. În final am uitat să întreb cum: cum a ajuns la mine? Prima variantă: eram pe o listă dată d-nei Roberts de președintele G. Buch- junior. Este evident o prostie sau o coincidență. N-aveam cum să apar într-o asemenea ipostază. Presa e plină de informații despre d-na Robers care a luat prin surprindere pe foarte mulți politicieni care o consideră pe rând, ba omul lui Măgureanu, ba a lui Ion Iliescu, ba al opoziției. O premieră: o femeie candidat la președenție! Să aibă cumva vreo șansă? Imposibil, într-o țară misogină ca România

10.02. Printr-o întâmplare fericită am găsit în persoana d-lui Oct. Greavu regizorul pentru piesa autorului roman pe care l-am ajutat să intre în contact cu un director teatru care are ca sarcină principală sprijinirea dramaturgiei originale. Îi place textul și vrea să îl pună în scenă. D-l Octavian Greavu este directorul casei de producție Vog, cu sediul la Paris. Este reîntors în țară și face naveta Paris-București. Ne-am întâlnit într-o cafenea centrală și după o scurtă prezentare a activității sale mi-a cerut părerea de ce actori ar fi potriviți în distribuție, având în vedere că el a lipsit mult timp din țară și nu prea mai cunoaște noile generații de actori. I-am făcut câteva propuneri, în care se găseau și Anca, Iura, Iuliana, Yila, iar el mi-a înșirat numele altor colegi, urmând să prezinte lista directorului. La despărțire mi-a făcut cadou o carte de teatru tradusă de el. ”Gironda- Ușa – Circuitul normal. Autor, Jean Claude Cariere* cu un măgulitor autograf; **„Marelui actor Candid Stoica cu bucuria unei reîntâlniri și plecăciune adâncă pentru toate rolurile de compoziție pe care le-am aplaudat îndelung…”(***autograful e autentic, dar aprecierea e îndoelnică)*

D-l Greavu. A fost studentul lui L. Giurchescu. Pare un om serios și meticulos. Dar crede că se află la Paris. O parte din actori din distribuție pe care i-a propus însă nu sunt liberi, iar alți spun că sunt liberi dar de fapt nu sunt. Am înțeles că vrea pentru rolul principal masculin un actor care și el a fost plecat ani de zile din țară la Paris și a reveni (G. P. Avram) Îl știu bine, cred că e potrivit dar știu că are mari pretenții la onorarii. Nici el nu e mulțumit de onorariu. Vrea să facă decorul și muzica și are impresia că teatrul respectiv nu are banii respectivi. M-a întrebat ce să facă?

- S-o lăsați mai moale, cu banii. Faceți mai întâi o distribuție bună și veți avea un spectacol minunat. A fost de acord cu mine, dar și-a menținut pretențiile bănești Obișnuit cu onorariile pariziene a cerut sume destul de mari. În mod sigur Directorul nu are de unde le plăti și probabil va trebui să să găsesc alt regizor.

15.02. Săndăluță, (Alexandru Lazăr) cum îi spun apropiații și fostul meu coleg de Institut și de teatru, îmi dă să citesc lucrarea lui de doctorat, **Comicul și umorul**. (150 de pagini format mare) Am citit-o cu plăcere. E o

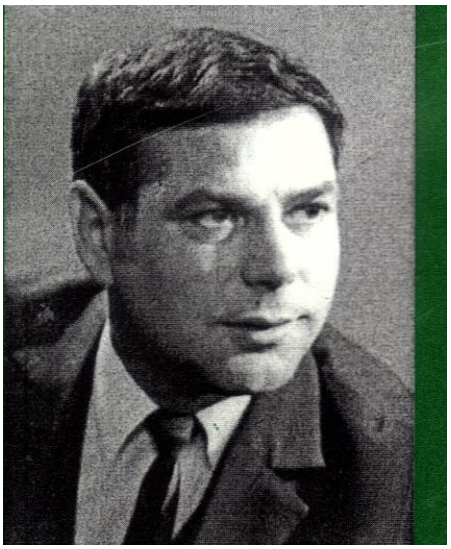

lucrare temerară, laborioasă, documentată, scrisă sârguincios, cu hărnicie și care încearcă să descopere tainele acestui ”ceva” miraculos care e, la prima vedere, la îndemâna tuturor și care se numește **Râsul**. Întradevăr râsul, cu gura plină, sau în colțul gurii, e al oamenilor de pretutindeni. Și al omului simplu și al omului învățat. Al țăranului dar și al academicianului. Autorul având ambiția de a decripta râsul, își propune nici mai mult nici mai puțin, să afle taina declanșării lui și chiar cauzele care-l provoacă. Temerară acțiune. Nu are nici o clipă un sentiment de jenă că alți autori iluștri, ca Decartes și Bergson au analizat fenomenul în lucrări celebre și cu seriozitate, cu acribie îl disecă la rândul său și el. Umorul umoristic, umorul satiric, umorul ironic, aforismul, apropoul, umorul popular, umorul etnic, sarcasmul, batjocura, aluzia, pamfletul, umorul fegmatic, autoironia, argoul, cinismul, zeflemeaua, parodia, burlescul, grotescul, umorul absurd, iată înșirate cam alandala capitolele și subcapitolele dizertației care după ce sunt analizate metodic se încheie cu o bibliografie impresionantă.

Lucrarea are două părți distincte. Prima expune titlul anunțat, iar a doua se ocupă de personalitatea complexă a marelui actor comic, Ion Manu, care pe lângă meseria sa propriu zisă de actor cocheta din plin cu muza humorului, fiind, în epocă, un epigramist celebru. Personajul Ion Manu este la rândul lui prezentatat, analizat, disecat în toate aspectele activității sale literare prea puțin cunoscute.

Pe Ion Manu, tangențial, l-am cunoascut și eu. Era socrul lui Fane Tapalagă. L-am văzut, spre sfârșit de carieră în câteva spectacole, unde era magistral: Dandanache din ”Scrisoarea piedută”, Weidenbaum din ”Institutorii” de Otto Ernst. L-am mai văzut recitând poezia ”Junii Corupți” de M. Eminescu. Era inimitabil. I-am citit și cartea, ”Amintirile unui uituc”, dar care nu s-a ridicat la înălțimea reputației sale…Deși a scris multe poezii, scenete, piese într-un act și a editat reviste comice, el a rămas în memoria contemporanilor ca un remarcabil epigramist care a închinat d-nei Lucia Sturza Bulandra un ciclu de epigrame, peste o sută, intitulat ”Babaiada”. Reproduc câteva din cele mai dure:

(1) ”Când vei muri, te rog, Lucico /

www.cimec.ro

În testament să nu-mi lași franci /
Am să te rog să-mi lași obrazul /
Ca să-mi fac din el niște bocanci" :
(2)" Cu poporul faci pe tandra /
Ții grozav să fii BULANDRA /
Când poporul lua bătaie
îți plăcea să fii Sturzoaie…
STURZA ești, sau BULĂNDROAIE /
După timp și după ploaie" :

(3) "Dacă moartea nu mai vine /
să te ia în gheara ei /
e că fuge ea de tine /
Tu pe dânsa să n-o ei":
(4)"Un FLORESCU* oarecare /
Pe BULANDRA stă călare /
Și prestând acest serviciu /
O să-i cadă-n…orificiu"

Alex. Lazăr evită să ne spună ce stătea la baza acestor revărsari nesfârșite de ironii uneori deloc elegante, chiar veninoase. Care ar putea părea la prima vedere o invidie personală. Dar azi i se citește cu claritate intenția, mesajul. În ciuda propagandei oficiale a celor care, în epocă o omagiau, o tămâiau, îi dedicau osanale, ca o mare directoare de teatru, I. Manu a văzut în ea omul care făcuse pactul cu diavolul, adică se înregimentase regimului comunist ca tovarăș de drum. Dincolo de aspectele demagogice la care se preta, d-na Bulandra a făcut și multe fapte bune, angajându-l pe Mircea Șeptilici după ce a ieșit din închisoare, (luând aprobările necesare) sau apărându-l pe Benedict Dabija de securitate pentru "bancurile" sale antisovietice.
Alexandru Lazăr e un personaj viu în amintirile și în memoria mea. Fiecare întâlnire cu el e pentru mine e…memorabilă. E o parte din viața mea. Afară de faptul că amândoi ne amintim de tinerețea noastră, el, de când a devenit profesor și-a găsit adevărata vocație după care tânjea fără să știe, făcând gazete de perete, jurnale satirice, caricaturi sau scriind lozinci. Repet, păstrând proporțiile, lucrarea lui poate sta alături de cărți consacrate, ca de exemplu, Râsul de Henry Bergson sau Comicologia lui Marian Popa
23. 02. Altă premieră la Teatrul de Comedie: "Marlene" de Pam Gems. (iarăși un autor necunoscut publicului românesc). Dar, treacă-meargă, nici S. Becket sau E. Ionescu nu erau prea cunoscuți la premierele pieselor lor - "Cântăreața Cheală" și "În așteptarea lui Godot".

Regia Cătalina Buzoianu. Emilia Popescu, Aurora Leonte, V. Yila, Angel Popescu, într-un spectacol interesant, dar sub tensiunea nervoasă a marilor ei spectacole de altădată ("O dimineață Pierdută"). Scotocind Internetul am descoperit secretul lui Polichinell: Pam Gems este o autoare britanică, specializată în adaptări după piese clasice și care, pentru textul "Marlene" a primit două premii Tony. E născută în 1925. E mai bătrână decât mine cu zece ani. Și totuși nu suportă comparație cu cei doi pomeniți mai înainte. Dar să nu fiu prea drastic. Având în vedere că pentru un anumit public, de o anumită vârstă, Marlene Dietrich este încă un mit, o frumoasă legendă feminină, se poate întâmpla ca piesa să aducă public. Om trăi și om vedea. Oricum, spectacolul se bucură de o bună interpretare: Emilia Popescu depune toate eforturile să ne facă să înțelegem că ea ar putea fi marea divă care a fascinat milioane de spectatori…Și efortul ei este de apreciat. Partenera ei Aurora Leonte, un tip de femeie la antipod de marea vedetă, reușește cu mijloace simple să comunice alt destin. Mă bucur pentru Aurora. Am fost unul din cei care au pregătit-o pentru IATC. Ulterior, după terminarea institutului de teatru, a avut, în film, un debut eclatant. Acum, odată cu înaintarea în vârstă, nefăcând parte din nici o "gașcă", după o legătură sentimentală din care a rezultat un copil, se zbate să supraviețuiască… Dar care actor nu se sbate să supraviețuiască? Sigur, afară de anumiți preferați de destin și de…zei?

O apariție, într-un frumos costum alb, pe fondul negru ca abanosul al trupului său, are amicul nostru, primul actor de culoare din România postceaușistă, Victor Yila, cum se autointitulează.

25. 02. **De ieri suntem în NATO**!

După discuții și tergiversări inutile, însfârșit s-a votat legea în parlament cu 454 voturi pentru. Nu se cunosc voturile contra, nici abținerile, deși ar fi bine să fie cunoscute...Neam de neamul nostru n-a visat așa ceva! Să avem așa un scut. Și culmea, extraordinara realizare s-a produs sub regimul Iliescu-Năstase!!! Agitație mare pe toate canalele de televiziune. La Pro Tv s-a prezentat un clip interpretatat de trupa "Timpuri Noi (**Dan Iliescu** - chitara, voce **Adrian Pleşca "Artanu"** – vocal, **Cătălin Răzvan** – bas, **Cătălin Neagu** – tobe) cu refrenul **N-A TO lănit-o deajuns**! repetat obsedant, cu o desfășurare de forțe remarcabilă. Cântec, dans, figurație. Când e vorba de băşcălie, suntem mari maeștrii. Dincolo de ironia clipului, totuși, cred că e benefic, e sănătos pentru țară să aibă un aliat, să fie apărată de un colos ca NATO. Noi, românii am simțit cum e să fii apărat de un alt colos, doar ani de zile am fost apărați de URSS.

01. 03. Am cumpărat și am citit o carte insolită: ”Monologurile Vaginului” de Eve Ensler. E posibil să ajungă pe scenă, dacă nu cumva a ajuns. ”Este o raită viguroasă, proapectând ultima frontieră, ultima zonă interzisă, o celebrare a sexualității feminine…” se scrie pe ultima coperta a volumului și este de fapt o lungă destăinuire a unei femei dramaturg, ulterior actriță, abuzată de tatăl ei, părăsită de bărbat, cu tendințe exchibiționiste, căreia îi plăcea să-i scandalizeze pe cei din jur. Am auzit zvonuri că un grup de tinere actrițe au abordat textul și că, în curând, vom vedea un spectacol. Nu sunt pudibond, dar mă gândesc că poate tema respectivă, atât de sensibilă, poate, n-ar trebui atacată. Dar azi, se pare, nu mai există tab-uri, iar dorința de dezhibare a unor categorii largi de femei a devenit evident acută.

03. 03. Concurs pentru o actriță la piesa Poker la Teatrul de Comedie. Anunțat semioficial, teatrul a fost invadat însă pur și simplu de actrițe, vestea transmițându-se ca fulgerul. Mai era puțin și cred că se făcea o coadă până la ”Carul cu bere”...

Alarmat directorul administrativ a rugat toate concurentele să stea în holul teatrului care s-a umplut de nu mai avea loc de aruncai un un ac. Stăteau înghesuite ca sardelele. Majoritatea erau din Basarabia și purtau bijuterii unele scumpe, altele gablonț, după posibilități.

Toate se plimbau aferate, nervoase, angoasate. În aer pluteau vapori de Chanel, Paciuli, Caron, Dior, Armani, Guci, Bulgari, Guerlain.... Erau însă și unele concurente care abordau o indferență studiată:

- Pe mine nu mă interesează rolul, dar am venit pentru că a insistat Toca. Mi-a zis că arăt ca o zeiță.
- Era și iubita lui Toca de față când ți-a spus ce ți-a spus?
- Scândura aia? N-am observat.

– Pe mine nu mă interesează piesa. E politică. De rahat. Dar vreau să iau rolul și apoi să le dau cu flit. Prea și-au luat-o-ncap. E unul burduhănos în distribuție care s-a dat la mine.

- Și la mine s-a dat altul care credea că o am în palmă.
- Eu sunt poetă, fac parte din grupa lui Puric, sunt și om de afaceri, dar sunt curioasă să joc și cu artiști adevărați...

La sfârșitul zilei din sumedenia de interprete până la urmă, fatal, comisia s-a oprit la câteva. Folosindu-mă de tot felul de strategii am reușit să mă strecor la balcon și să ascult înregistrând examenul interpretei S.

- Sunt convins că ați citit piesa, dar nu știu dacă ați reținut că la un moment dat trebuie să apăreți goală...
- Goală, goală?
- Goală, goală..
- Goală goală dar cu sutien și chiloți...

- Fără...
- Adică cum, îi aiasta, a întrebat nedumerită, tânăra actriță. Ai auzit Mamii?
- Aiasta-i îi porno...grahie, sau cum dracu i se zice, a comentat mama actriței, de la balcon
- Di și trebuie să rămân cum m-o făcut mama?
- Că așa cere rolul. Așa e piesa. N-ai citit-o ? Uite ce scrie. Îți citez textual. Dați-mi textul. Pe dracu, în varianta asta nu există indicația asta. Dar îți spun că așa trebuie: ești o femeie de moravuri ușoare...o profesionistă...i-a explicat regizorul datele problemei
- Adică cum?
- Adică mai pe șleau o curvă...ști ce-i aia?
- Am auzit, dar mai departe ce și cum nu știu.
- Adică se culcă cu bărbații pentru bani...
- Aoleu, aici în teatru face chestia asta?
- Nu în realitate, ci în piesă, în spectacol
- Mami, auzi, cred că îmi cer să dau jos țoalele di pi mine, a strigat tânăra actriță care era (coincidență) ca și personajul, basarabeancă., către balconul teatrului, unde se găsea mama ei, Să le dau?
- Întreabă-i dacă îi musai...
- Îi musai?
- E obligatoriu, a confirmat regizorul spectacolului
- E absolut necesar pentru că nuditatea, s-a lansat într-un expozeu un membru cooptat al comisiei, eseist în timpul liber. Aici nu e vorba cumva, doamne ferește de pornografie...Majoritatea consideră nudul ca fiind *starea de a fi dezbracat*, într-un mod conceptual care este, de asemenea, dezgolit de identitate. În studiul meu despre nuditate susțin…
- Auzi, ne lași, s-a auzit glasul lui Toca
- Nu vă jucați cu focul. Vorbiți clar. Nu vreau să avem necazuri cu alte instituții, cu ziariștii și cronicari care sigur o să ne atace, am auzit o voce pe care n-am reușit s-o identific.
- Dați-mi voie...Nudul e considerat un gen aparte al artei, un mod de a te gândi la el in termenii modurilor de portretizare, al sub-genurilor, existând numeroase posibilitați de combinare ale acestora, dar și imagini care nu se incadrează clar intr-un mod anume; deoarece interpretările asupra nudității pot fi foarte diferite….în studiul meu despre nuditate…
- Scoateți-l afară. Cine l-a adus pe ăsta?
- Tu l-ai adus. Ai zis că că e ceva nemaintâlnit, incognoscibil.
- Scuze, mai fac și greșeli…l-am adus că stă la mine de o săptămână și nu știu cum să scap de el. Nu vrea cineva să mi-l ia de pe cap?
- Întreabă-i dacă o să ți dea înapoi rochia când pleci, că știi că m-a costat, o căciulă di bani, a strigat mama actriței de la balcon, către fiica ei,

întrerupând discursul eseistului, dar și remarca lui Toca
Veselie mare în comisie; hă, hă, hă...
- Lăsați bășcălia, a protestat iar o voce pe care n-am reușit s-o identific
- În mod sigur vei căpăta rochia d-tale înapoi, i-a răspus sec Tocilescu.
- Ai auzât mami, îmi dau înapoi țoalele după ci mă dizbrac.
- Atunci dă-le maică, dă-le jos. Doar îs niște catrafuse...
Actrița s-a dezbrăcat rămânând doar în chiloți și sutien care erau cum cere noua modă....minuscule, înfiorând în secret comisia, care arbora totuși un aer de indiferență, deși s-au putut auzi exclamații înăbușite: ce picioare, parcă sunt din gât, ce carnație, ce pulpe!"
- Te rog mișcă-te, fă câțva pași, de la drepta la stânga, de la un arlechin la altul, i-a spus Tocilescu.
- Di ci?
- Că așa trebuie. N-ai citit piesa?
- Am șitit, dar acolo nu scrie că merge, ci doar că vorbește. Nu vreți să citesc o replică, două? Pot să și cânt din gură..
- Poți să cânți? Cântă-ne ceva...Ce știi?
- Din aistea noi, dar goală nu pot, nu-mi vine.
- Fă abstracție că ești goală...
- Fac, dar goală nu știu de ce nu-mi vine. Știu și Scrisoarea a treia toată.
- Știi și scrisoarea treia toată? Spune-o...lăsați-o să să spună, s-a rugat de comisie un membru al ei.
- "Un sultan dintrâ așeia șe domnesc piste vre-o limbâ" a început să recite actrița, dar s-a întrerupt: nu pot, goală.
- Sunteți sifilitici? Să vă intre în cap acum verificăm doar calitățile fizice, a tăiat regizorul dialogul...
- Mamă, vezi că ți-o intrat o parte a chilotului în funduleț. Bagă degetu și scoate marjinea chilotului că nu-i frumos să stea numai pi o bucă...
Actrița a dispărut în culise și a revenit cu minusculul chilot așezat corect, dar inutil, peste amândouă fesele: Îi bini mami?
- Să dea jos și sutienul, propune un membru al comisiei.
- Pentru ce întreabă siderat regizorul.
- Pentru o privire globală, a răspuns un alt membru al comisiei.
- Nu vă prostiți, le spune o membră a comisiei, o cunoscută actriță.
- Mami, ai auzit, vor să dau jos și sutienul. Să-l dau?
- Dă-l maică. Dar atât. După care îmbracă-te și vin-o aici lângă mine, că șine știe ci mai vor domni ăștia...care nu par normali
Actrița nu și-a mai dat jos sutienul pentru că deja un sân rebel se strecurase afară din sutien aruncând comisia în starea de visare a copilăriei
- Examenul d-tale s-a teminat, a decis Tocilescu. Comisia este edificată. Poți să te retragi. Te vom contacta

Actrița a ieșit în culise și a cerut rochia. În momentul următor s-a auzit un răcnet și actrița a leșinat aflând că rochia îi dispăruse.
Moment de panică. Comisia părea răvășită și nu știa cum să procedeze și ce atitudine să ia. Nu credea că se poate întâmpla așa ceva.
- Ci hoți, ci bandiți di escroci, pornograhici, s-a auzit vocea mamei de la balcon. Mă duc la poliție, la minister, la primărie, la d-l Iliescu și reclam. Să iasă niapărat rochia care m-o costat o avere că vă demasc...E de la Stefănel, fata mea, draga de ea, ați omorât-o, stropiți-o cu amoniac, că are tensiune mică, lua-var dracu di neghiobi ci sunteți..doamne, dumnezeule, ce curvăsărie domnește în teatru...
- Din pământ din iarbă verde, de unde nu-i, să iasă rochia imediat la iveală, altfel nu știu ce fac, s-a auzit un glas autoritar
- Pe dracu, faci pe tine, s-a auzit un glas pe care n-am reușit să-l identific
I-au adus actriței un halat și mai mulți tineri actori ai teatrului s-au înghesuit să o ducă pe brațe la cabină, bucurându-se vizual de trupu pe care-l cărau.
În cabină. surpriză, a găsit rochia care fusese luată din greșală de o cabinieră vrednică, strângătoare, împreună cu alte lucruri. Actrița la vederea rochiei și-a revenit subit.
Comisia a rămas să delibereze.
05. 03. Irina Coroiu...Fac ce fac și ajung iar în situația să scriu despre oameni care pleacă de lângă noi...spre alte zări...Nu pot să nu scriu că nu mai e, a dispărut Irina. N-am cunoscut o persoană mai modestă, mai timidă, mai temătoare de ale vieții valuri decât Irina. Ne întâlneam la premiere de teatru și filme, în piața Dorobanți, în mașina 135 și întodeauna ne bucuram de bucuria ce ne-o arăta că s-a întâlnit cu mine și cu Sara. Nu știam mai nimic despre ea decât că e o colaboratoarea lui Buji Râpeanu, la Arhiva de filme de la Jilava și că scrie cronică de teatru la diverse reviste...nici dacă e căsătorită, nici dacă a avut sau are un iubit, copii, etc. Știam doar că stă într-un bloc din Piața Dorobanți...Dumnezeu s-o odihnească
06. 03. Mare surpriză Am aflat, cu totul și totul întâmplător că directorul (al cărui nume nu l-am scris) cu care un autor contemporan a bătut palma contra unei sume de bani, pentru a i se monta o piesă, a fost schimbat pentru niște găinării repetate, în urma unor sezizări, unele anonime, iar altele iscălite și după mai multe controale financiare care a descoperit multe falsuri, a fost pus pe liber. Gurile rele zic că că la un spectacol s-au făcut forme contabile (sau dat bani) pentru confecționarea a 16 haine de piele, lungi. Nu s-au găsit decât trei, Dar s-au făcut forme si s-a plătit 16. Se știe cine a dat banii, dar nu se știe cine a luat…restul. Deocamdată.
Respectivul teatru se reorganizează și până la numirea unui director nu am cu cine vorbi. Nici eu, nici autorul respectiv care s-a grăbit să avanseseze 300 de euro. Și ce să spunem, ce să invocăm? Ghinion pe toată linia. Se

poate invoca și pedeapsa divină pentru cel ce dă șpagă. Ce idee tâmpită. Poate cea mai proastă idee a mea. Tocmai la un teatru ca acesta, care a fost creat să joace în special dramaturgie românească, să propun piesa respectivă, o comedie românească! Adică teatrul n-are nici o vină, vina e a…tentației….(cum zice nenea Iancu: vina o poartă nu a madam Ziței, ci tăbliței!) Învățătură de minte: când dai șpagă trebuie să te asiguri că cel care o ia nu e pe…ducă!

08. 03. A plecat dintre noi Nic. Cajal. Nu era actor, era un artist al bunei înțelegeri între oameni. Personalitate marcantă a medicini românești și în ultimă instanță a comunității evreiești al cărui președinte a fost în ultiimi ani ani ai vieți, a fost o figură luminoasă de la care întodeauna te așteptai la înțelegere. L-am cunoscut indirect prin soția sa, care o vreme a fost actriță mânuitoare la teatrul ”Țăndărică” și era nelipsit de la ”sindrofiile” teatrului. Ultima oară l-am văzut sculat din somn la 7 dimineața de către mine și de către Iftimovici, pentru o cere de ajutorare de către comunitate a unui artist evreu aflat în suferință pe care ”birocrații” de la ”comunitatea evreiască” nu vreau să-l acorde. Dumnezeu, Iehova sau Adonai să aibă grjă de el…

13.03. Ieri la târgul de carte s-a lansat volumul ”Desant 2”. Prezentă echipa cenaclului de la ”Mofturi”, în cap cu d-l Costi Stan. Am fost rugat să citesc ”Lulu”. Am citit. Dar mai bine reproduc articolul d-nei Cornelia Maria Savu apărut în ziarul ”Curierul Național” de astăzi, cu titlul de senzaţie: “Noul val” al prozei romanești a făcut deliciul unui numeros public

“Noul val” al prozei romanesti a facut deliciul unui numeros public.

Agitatie mare ieri la standul “Curierului Național”, de la Salonul de Carte si Presă București. Lansarea volumului de proza scurtă “Al doilea desant”, aparut la Editura “Calea Moşilor”, a făcut valuri in “Tărgul de Mărtişor” al tipăriturilor. Maestrul de ceremonie al lansării a fost scriitorul Constantin Stan, inițiatorul proiectului editorial si mentorul cenaclului “La formarea ideilor” (găzduit de bistroul “Mofturi” al scriitoarei Iolanda Malamen). Aici, timp de un an, tinerii aspiranţi la glorie literară – absolvenți de liceu si studenţi la jurnalism si arte - şi-au citit, ”operele” aparținând “noului val”.

Adunarea lor in volum, la 20 de ani dupa apariţia primului “Desant” (girat de criticul O. S. Crohmălniceanu), avandu-i în “cuprins” pe Mircea Nedelciu, Constantin Stan, Gheorghe Craciun, Gheorghe Iova, Mircea Cartarescu etc., adica pe “greii” optzecismului in proză, reprezintă un act de curaj (estetic), dar şi de continuitate.
Pe lânga “duetul” de conducere al cenaclului “La formarea ideilor”, scriitorii Constantin Stan si Dan Mircea Cipariu, au mai venit tinerii prozatori “desantişti” Felicia Radulescu (specialist in computere şi promovare), Răzvan Bica (jurnalist), Luca Dinulescu (regizor de film), dar şi actorul Candid Stoica, un “desantist”... matur, a cărui lectură a făcut să migreze publicul, de la alte evenimente ale salonului, spre acela de la “Curierul naţional”. Cu haz nebun, interpretând tribulațiile amoroase ale lui Lulu (Silviu Stănculescu) (re) povestite de o profesoara din Focșani, ca pe scenă, la concurenţă cu un... cor de militari, pe care însă l-a biruit!, maestrul Candid Stoica a fost (mereu) întrerupt de ropote de aplauze. În public aflându-se regizorul Valeriu Moisescu, actorul Eusebiu Ştefanescu, scriitorii Alexandru Ecovoiu, Ion Hobana, Genoveva Logan, criticul Radu Voinescu, istoricul Carol König, dar si Dan Cristea, directorul Editurii “Cartea Românească”, venit să vadă de ce râde lumea - a rămas cucerit de spectacol.
“Desantiştii” au oferit autografe publicului şi au adăstat, îndelung, la o tacla literară, între generații, cu vizitatorii standului.”
Târgul de carte a avut loc la fostul palat al poștelor și, cu ocazia asta, am cumpărat o traistă de cărți
15.03. Premieră la Teatrul de Comedie cu... “Poiana Boilor” - scenariul şi regia H. Mălăiele. De fapt un colaj de două piese scurte ale lui Cehov: ”Cerere în Căsătorie” și ”Ursul”. Cu Eugen Racoţi, Delia Seceleanu, George Georgevici, Dragoş Huluba. O mică bijuterie teatrală. M-am bucurat enorm, până la lacrimi, de reuşitele lui Eugen Racoţi. În rolul unui bătrân, Ciubucov, dă dovada adevăratului său talent, făcând din figura moşului o adevărată creaţie. Mălăiele i-a intuit posibilităţile latente, care au stat până acum nefolosite şi le-a exploatat ca un adevărat maestru - sau ca un dresor iscusit. La fel a făcut şi cu ceilalţi interpreţi, dar cel mai bine i-a rodit munca cu Eugen Racoţi.
20. 03. Surpriză. Am fost chemat la TV pentru un serial care se va realiza după cartea lui Fănuș Neagu, ”Amantul d-nei Dracula”, să joc rolul unui mafiot: Barbu Curpeni. Ce e viața! Numai mafioți nu jucasem. Ce mutații să se fi petrecut cu figura mea sau cu persoana mea, de am ajuns să fiu distribuit în asemenea roluri pe care, altădată, le juca numai George Constantin sau Gigi Dinică? Regizor C. D.
În urmă cu ani mai avusesem o ”aventură” artistică cu el, când mă distribuise într-un rol de doctor, într-o piesă scrisă de Paul Ioachim. Voi

avea de filmat în trei episoade. De fapt producția și filmările au început mai de mult. Acum sunt spre final. Probabil ”cineva” refuzase rolul, iar alții vizați nu erau liberi și, în final, ca să zic așa, a căzut măgăreața pe mine. Filmările vor fi peste o lună. După cronica din **România Literară**, n-m avut curajul să citesc cartea. O să mă străduiesc s-o citesc acum.

22.03. **Cum poate să se nască un conflict din nimic…** R. Iftimovici a vrut să ne citească noua lui piesă ”Poftă bună canibali”. Ne-am adunat toți patru (Iura, Anca, eu și R.I.) ca s-o ascultăm în lectura autorului. Nu știm cât o să mai putem juca ”Patru pe o Canapeaua”, așa că aș vrea să ne asigurăm din timp de …bazele unui nou spectacol. Știu piesa. E o comedie amară, atroce cum ar spune Aurel Baranga…Are mai multe personaje…Și Iura și Anca și eu avem roluri. Cel mai ofertant e al meu. Dar ne trebuie pentru rolul principal o actriță de forță. Stana Ionescu, Carmen Stănescu tânără, Rodica Tapalagă, Emilia Dobrin, eventual Florina Cercel. Conține mai multe povești legate de problema spinoasă a privatizări. În speță a unui mici intreprineri, de fapt un birou de arhitectură amenițat cu desființarea…S-a început lectura. A citit Iftimo. Citește bine. Personaje bine definite, replici alerte pline de umor dar și de suspens…Stăm relaxați și ascultăm fiecare punând în scenă, mintal, situațiile descrise…A ajuns cu lectura cam la jumătatea piesei când apare un bătrân care propune un proect de zeci de mii de dolari în Statele Unite, de construire a unui edificiu bisericesc doar pentru unul dintre dintre ei care sunt de fapt cinci. Cei cinci pe lângă faptul că între ei începe o luptă de dese intrigi, trebuie să treacă o probă dură: trebuie să treacă la noua credință care se numește Martorii lui Iehova și să se boteze, botez care se face adhoc într-un lighean…în timp ce pastorul strigă și botezatul repetă: Oaie rătăcită am fost, behăiam fără rost, repetând obsedant: Haleluia, haleluia, haleluia în timp ce i se toarnă apă în cap, operații ce simbolizează botezul inițial …

- Opriți-vă, nu mai citiți, a strigat deodată Iura
- Ce s-a întâmplat, a întrebat nedumrit Iftimo
- Pentru că totul a degenerat într-o prostie, o tâmpenie.
- Cum o tâmpenie? De ce nu aveți răbdare să ascultați până la sfârșit…
- Nu vreau să ascult până la sfârșit.
- De ce Iura? Era amuzant, a intervenit Anca.
- Nu e nimic amuzant.
- Iura, iubitule ești nervos. Eu vreau să ascult piesa mai departe, a zis Anca
- Dacă vrei să asculți inepția asta n-ai decât. Eu am plecat….
- Cum să pleci când d-l Iftimovici a scris un rol pentru tine.
- Ascultă-l tu dacă ești proastă
- Mă faci proastă?
- Îți faci proastă iubita? Atunci ești…

- Ce sunt? Vreau să aud ce sunt…
- Mă abțin, dar te anunț că nu este o purtare de un bărbat adevărat
- Dar ce te priveste pe d-ta. Este casa mea și fac ce vreau în casa mea.
- Nu uita că este și casa ei…
- Da Iura, e și casa mea…
- V-ați coalizat împotriva mea să vă i-a dracu pe amândoi.
- Sunt profesor universitar laureiat al premiului internațional Kalunga. Pe mine nimeni n-a îndrznit să mă dea dracului.
- Vrei să ne batem ?
- Ne batem, dar pentru ce? Că ai spus că piesa mea e o inepție și pentru că ai jignit-o pe soția d-tale, pe Anca, care nu merita așa ceva
- Eu am jignit-o pe Anca?
- Ai făcut-o proastă
- D-le mă enervezi atât de tare că-mi vine să te pocnesc,
-Iuuuraaaa, a strigat Anca atunci când Iura a ridicat mâna ca să-l lovească pe Iftimo și ca prin farmec s-a potolit și a ieșit în curte.
Eu am închis reportofonul, am mai discutat cu Anca câteva amabilități și am plecat spre casă împreună cu Iftimo. Ne-am despărțit fără vorbe. Inutil să scriu scena de mai sus deși pare neverosimilă e absolut adevărată.

25. 03. O cumpărătură. Eram în Bucur Obor la Altex care se laudă că au cele mai mici prețuri. Căutam un cablu de date pentru telefonul meu mobil
- Avem o imprimantă cu preț redus, mi-a spus un vânzător.
- Am imprimantă, i-am răspuns.
Într-adevăr aveam, nu mințeam
- Nu- i ca asta, care are și Scanner.
Scanner, scanat, scannare, cuvinte obsedante, misterioase întâlnite des prin tot felul de instrucțiuni și dicționare.
- Ce face Scannerul ăsta?
- Nu știți ce face?
- Știu dar vreau să-mi reamintești d-ta.
- Scannerul face…stați că vă citesc din instrucțiuni. Mi-a citit și cu chiu cu vai am înțeles despre ce e vorba în…propozițiune, și până la urmă am cumpărat imprimanta care avea Scanner. Într-adevăr așa ceva îmi lipsea
Altă bătaie de cap acum: să învăț cum funcționează. E o mașinărie complicată la prima vedere, dar dacă urmezi exact instrucțiunile produce…minuni.
Pe scurt, fără prea multă filozofie, poate aduce în calculator orice fotografie.

29. 03. Un început de an prolific la Teatrul de Comedie. Sala mare: "Audiţia" de Alexandr Galin. Într-un scurt timp Teatrul de Comedie a reușit să scoată în premieră trei spectacole de facturi diferite, pentru care merită toate laudele…Frumos și emoționant spectacol În el trebuia să joace şi

Vasilica. Dar n-a fost să fie. Trist destin! A fost înlocută cu excelenta actriță Luminița Gheorghiu…Regia: Mircea Cornișteanu.

31. 03. A pleca dintre noi: **Aurel Giurumia**. Să scriu că a fost un mare actor ar însemna să notez o banalitate. A fost un talent și o minte isteață și ”amploa” pentru orice teatru, orice piesă, orice film. Dar mai înainte de toate era un om cu care era plăcut să te însoțești, atâtât în scenă ca partener, cât și în viață, ca amic, coleg etc. A plecat ușurel atunci când și-a dat seama că totul până la urmă este de prisos. Muncești, de sbați, te agiți, îți pui creierul l-a contribuție și până la urmă…dispari… În urma ta râmân doar amintirile atât a colegilor cât și ale spectatorilor și… mărturiile din filme care dovedesc că ai existat. Ne vizita pentru câteva minute destul de des…și rămăsese prieten apropiat cu Eugen Racoți care îl vizita zilnic și ne relata și nouă conversațiile cu el. Are la activ 31 de filme. Ieri a fost incinerat. Ce tristețe, ce pierdere. Și totuși extrem de modest. Era născut la Cernăuți în 1931. A jucat ani de zile la teatrul Național din Cluj. A venit la Teatrul de Comedie cam odată cu mine. În 1968. Am debutat amândoi în spectacolul ”Croitorii cei mari din Valahia” de Al. T. Popescu, regizor fiind Lucian Giurchescu.

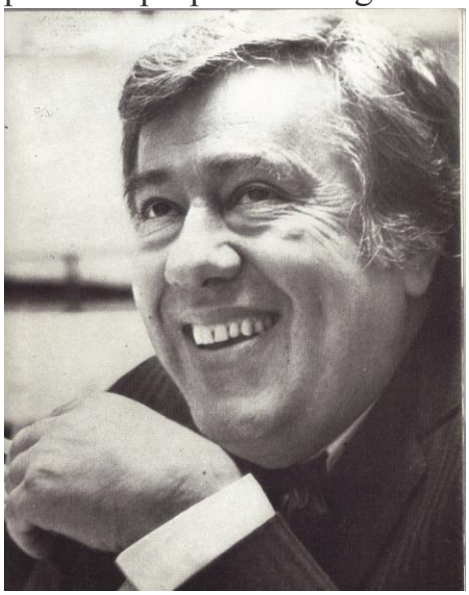

A urmat peste 30 de roluri, culminând cu cel titular din ”Sfântul Mitică Blajinul” de A. Baranga, care de care mai divers și mai plin de neprevăzut. Jocul lui era ”ceva” plin de tact, de firesc, de bunăvoință și uneori de malițiozitate. Avea frică de stridențe și exagerări. Poate era urmașul comicilor de altădată gen N. Gărdescu, Vl. Maximilian.. Fire blajină, era un fumător înrăit de țigări Kent, un șofer pasionat și un amator de mici farse inocente., care nu puteau să te supere. (pe care le-am notat de-a lungul anilor). Fiind fumător înrăit avea obiceiul ca pachetul cu Kent să-l țină la vedere într-un buzunar exterior al cămăși au al hainei pe care o purta și din care se înfrupta de mai multe ori pe zi, cu nonșalanța care-l carecterizează în timpul pauzelor de repetiții, Rucăreanu. Dar odată Giuri, cum îl numeam noi colegii, îi pregătise o mică surpriză. Înlocuise pachetul de Kent cu unul de Arberia ceea ce l-a făcut pe Titică să rămână siderat exclamând: Arberia!

- Da. Pachetul cu Kent îl am în alt buzunarul pantalonilor unde tu nu poți să ajungi, i-a răspuns sec Giuri. Dacă vrei Kent ori îți cumperi ori mă rogi frumos să te servesc.

Am jucat împreună în multe spectacole pe care le-am iubit (*Concurs de frumusețe, Sfântul Mirică Blajinul, Măseaua de minte, Plicul, Avea două pistoale cu*

www.cimec.ro

ochi albi şi negri, Procesul, Livada de Vişini, N-am timp) şi am găsit în el un partener minunat şi un sfătuitor înţelept. Dumnezeu să-l odihnească.

01. 04. Premiile Oscar: De data asta n-am mai pierdut o noapte. Am pus aparatul video-recorder să înregistreze şi am văzut ”serbarea” a doua zi. (spre seară). A fost un regal. Nu ştiam la ce să ne uităm mai întâi. Prezentator: Billy Crystal. Ce sală, ce scenă, ce regie! Cel mai bun film: Stăpânul Inelelor-Întoarcerea regelui (Peter Jackson), Cel mai bun regizor: Peter Jackson (Stăpânul Inelelor, Întoarcerea regelui). Cel mai bun actor rol principal: Sean Penn (Misterul Fluviului), rol secundar: Tim Robins (Misterul Fluviului), Cea mai bună actriţă rol principal: Charlize Theron (Monstru), rol secundar: Renee Zellwegher (Could Mountin). Am văzut pe CD-uri The **Monster** şi **Could Mountin**. Ce vremuri. Poţi vedea un film acasă, pe calculator sau chiar la televizor, pe un CD, chiar înainte de a ieşi pe piaţă. **Monstrul** e un film…sinistru, cu o mare actriţă, (Charlize Theron) O compoziţie de zile mari.

Târgul de carte şi de presă, de care am notat mai sus, am omis să notez, a avut loc la fostul palat al poştei, acum Muzeul Naţional de Istorie…

Ce afluenţă, ce de lume! Cu toate că sunt preţuri destul de mari, lumea cumpără cărţi…E un fenomen. Nu m-am putut abţine şi am cumpărat şi eu câteva: Andrei Pleşu: “Obscenitatea publică”, Ioana Bradea: “Băgău”, Alex. D. Lungu: “Carte cu artişti şi civili”, Camil Roguski, Florentina Chivu: “Adevăruri Interzise”... Când oare o să am timp să le citesc?

02. 04. Vizită la revista “Husler**”.** Un apartament într-o vilă, în piaţa Dorobanţi. Fără firmă, la etaj. Birouri, glassvant-uri, etajere, telefoane, tineri în situaţia de redactori. Întâlnire cu d-l Tabarcea (redactor şef). Persoană impenetrabilă. Trimis de C. Stan la d-l Tabarcea. Lanţul slăbiciunilor se reface continuu. Nu poţi să ieşi la liman fără Lanţul Slăbiciunilor!

- Da, se poate publica, mi-a spus impenetrabilul domn Tabarcea.

Mi-a cerut însă un CD. Revista “Husler” nu lucrează decât cu calculatorul. Conversaţie cu d-l Tabarcea:

- N-aveţi calculator, stabileşte ritos impenetrabilul domn Tabarcea
- Am calculator.
- Aveţi calculator?
- Am calculator, de ce vă miraţi?
- Scuzaţi! M-am mirat că nu prea aveţi faţă de calculator, scuzaţi.

Altă pacoste. Am bănuit că s-a dus vremea maşinii de scris. Şi ce maşină de scris frumoasă aveam! Adusă, cărată tocmai din Anglia. Acum, săraca, am dus-o în boxă. O să mucezească, o s-o acopere rugina. Mi se strânge inima. Am iubit-o tare mult…

Înapoi, acasă la calculator. Cu greu l-am transcris. Dar l-am transcris…cu două degete…Tastatura calculatorului e tot un fel de maşină de scris. Dar clapele nu trebuiesc izbite, ci doar uşor mângâiate. Am pus pe CD - scanată (un nou termen) o fotografie cu Vasilica, din spectacolul "Moliere la Teatrul de Comedie" (din 1969).

Ura, am reuşit să scanez, operaţie ce, în urmă cu câţiva ani, mi se părea ştiinţifico- fantastică. Doamne, de ce nu mai sunt tânăr? Am aproape 70 de ani. Când oare or fi trecut anii ăştia peste mine? Avea dreptate
Vladimir Ilici când ne îndemna să învăţăm. Uite că am învăţat.

- Cine a făcut CD-ul ăsta cu fotografia Vasilichii, m-a întrebat Sara după ce i-am arătat ce ispravă făcuse.
- Eu, cine altul...
- Nu te cred...

Și n-a vrut să creadă în ruptul capului.

Am dus CD-ul d-lui Tabarcea, care, imediat, l-a băgat în calculator.

- Cine e actorul din fotografia cu Vasilica? m-a întrebat d-l Tabarcea, când pe ecranul monitorului a apărut respectiva fotografie
- Eu, i-am răspuns ruşinat. Am fost şi tânăr

S-a mirat mult și, din când în când, se uita când la mine când la tânărul din fotografie. Era evident că am îmbătrânit. La față. La altele nu cred. Sau mă mint, dracu știe..

- Cine a scanat fotografia, a mai întrebat d-l Tabarcea.
- Eu, care-i problema?
- Nu-i niciuna. Doar mă mir.

Nu pot să cred că trezesc în mintea oamenilor îndoiala în facultățile mele mintale.

06. 04. **Zi mare**. După amânări și tergiversări de peste un an de zile, azi am ridicat (și eu și Sara) din noul sediu al Ministerului Culturii (lângă Muzeul Satului) legitimațiile care permit pensionarilor să intre la spectacole de teatru și cinema gratis. Este semnată de ministrul Culturi și al Cultelor, Răzvan Teodorescu, alias Ciufulici. Sponsor Marchal Turism. La teatre nu era o problemă, dar o vom valorifica din plin la sălile de cinema. E aspectoasă, nu este transmisibilă și nu poate fi copiată.

18. 04. **Eveniment.** Premieră "Poker" de Adrian Lustig, la Comedie. Un scriitor care până acum nu se anunţa ca dramaturg, în ciuda volumului de teatru cu trei piese, apărut obscur anul trecut la editura **Compania**, pe care-l citisem şi mă gândeam să preluăm una dintre piese. Regia Alex. Tocilescu.

Interpreţi: George Mihăiţă, Valentin Teodosiu, Vl. Găitan. Un regal actoricesc şi regizoral. Am scris, cunosc piesa. Era un moloh, de hoţii, de afaceri scandalooase a celor trei personaje, trei şnapani, îmbogăţiţi peste noapte, care, fură, mint cu neruşinare, nedându-se deoparte la nici un tertip pentru a acumula averi. Personaje veroase până în măduva oaselor, dar, deşi îşi aruncă unul în faţă ce mai injurioase insulte, conflictul e la suprafaţă. Nu se poate înota în atâta ticăloşie. Sau se poate că, vorba unui scriitor rus, hârtia rabd orice. Personajele lui Teodor Mazilu de acum treizeci de ani, care recunoşteau cu cinism că înşeală, că mint, că sunt corupţi, par nişte dulci copii pe lângă cele care populează piesa lui Adrian Lustig - par developate din emisiunile de scandal ale televiziunilor private sau din coloanele ziarelor de scandal - conflictul pierzându-se în hâţişul unor replici steriotipe, iar personajele, deşi bine identificate cu personalităţile zilei, n-au o specificitate a lor. Ele se pot numi, în subsidiar, ca modelele din viaţa diurnă: Becali, Remeş, Mureşan, Vântu, Mitică Dragomir, Iacubov, unii deja condamnaţi, alţii aşteaptând să intre la pârnaie, deşi imunitatea îi opreşte.

Aproape nimic nu lăsa să se întrevadă dramatismul şi încrâncenarea din spectacol, obţinută prin tăieturi masive şi printr-un joc extrem de concentrat şi tensionat din partea interpreţilor. Toca a avut isteţimea, ca să nu spun genialitatea, un cuvânt astăzi pe toate buzele, să intuiască drama, cu brutalitate, chiar cu ostentaţie şi din această mocirlă de clişee să extragă ceva ce se putea reprezenta în limitele adevărului. Până la urmă se dovedeşte, încă odată, că nu cuvintele sunt importante ci caracterele şi mai ales situaţiile…

Suspiciunea fiind generală, Toca a pus şi pereţii să participle la acţiune. El reface, în mare sau în mic, cum vrem fiecare s-o luăm, conflictul sau situaţia din "Naşul" lui Copolla. Acolo, personajul cel mic şi neînsemnat, printr-un gest, reuşeşte să-i domine pe toţi (în "Poker" este interpretat de G. Mihăiţă).

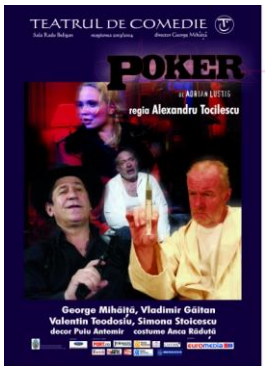

Îmi pare rău că, din cauze meschine, din lipsă de înţelegere elementară, din orgolii, am pierdut piesa, deşi cred că n-am fi avut atâta forţă materială să o realizăm. Nici nu cred că autorul, care am auzit că-i un "businessman", ar fi acceptat să i-o jucăm noi… "Poker"-ul avea nevoie de scena unui teatru serios, nu de înjghebări particulare, ca teatrul Incomod.

Mă întreb: Eu de ce pot citi, într-un text de teatru, un succes şi colegii (asociaţii) mei nu? Să fiu eu mai deştept decât ei? Nu cred, oricât mi-ar face plăcere faptul ăsta. Atunci care-i secretul acestei intuiţii? Întrebări de Gâgă!

01. 04. Filmare la "Amantul d-nei Dracula". Scene incredibile. Seara târziu. Mă pregătisem conştiincios, învăţând replicile scenei care trebuia să o filmez, dar, ajungând la studio, am aflat că le-am învăţat degeaba - voi

filma o scenă fără text. Şi că va fi foarte simplu. Şi că se va termina foarte repede. Soţia mea (a personajului Barbu Curpeni), pe care, în scenariu, am câştigat-o la o partidă de poker, doarme şi eu trebuie să o fotografiez fără ca ea să ştie. Asta pentru că Barbu Curpeni, personajul pe care trebuie să-l interpretez, e pervers.
Ca de obicei, a durat mult timp (enorm) pentru stabilirea luminii, după care am făcut câteva repetiţii, în care eu, cu un aparat de fotografiat, mă apropiam de patul în care doarmea soţia mea din scenariul tv. şi…deodată, regizorul a dat toată echipa tehnică afară. În platou n-au rămas decât el, regizorul, eu, operatorul şi actriţa respectivă.
- Dezbracă-te! i-a zis regizorul, actriţei.
- De ce? a întrebat actriţa.
- Ca să te fotografieze.
- Goală, goală?
- Goală, goală. Doar ţi-am spus.
- Mi-ai spus? Când mi-ai spus?
- N-are importanţă când ţi-am spus. Important e că ţi-am spus.
- Nu-mi amintesc de loc că mi-ai fi spus, aşa că nu mă dezbrac.
- Nu te dezbraci?
- Nu mă dezbrac.
- De ce nu te dezbraci?
- Uite aşa, nu mă dezbrac.
- Suspend filmarea. Voi aduce o altă actriţă, care să vrea să fie filmată goală.
- N-o să găseşti pe nimeni care să se preteze la aşa ceva.
- Vor veni zeci de colege de ale tale. Unde e Tiron? (regizorul tehnic) Să telefoneze la câteva actriţe, care să vină să filmeze.
- Aici sunt maestre. Dar e 12 noaptea. La ora asta actriţele dorm.
- Sau fac ca orice femei, altceva, se…s-a auzit o voce.
- Vă rog, fără vulgarităţi! a pus lucrurile la punct regizorul. Suntem o echipă a televiziunii naţionale. Facem o pauză şi o să văd ce o să filmez.
Stam şi aşteptam să văd cum va evolua incidentul, dar, de undeva, de prin apropiere, răzbătea până la mine şoaptele unui dialog înăbuşit.
- Te-am adunat de pe drumuri, că erai o…nimeni. Te-am ajutat să intri la institutul de teatru, după ce ai căzut de câteva ori şi pe care l-ai terminat numai după ce am intervenit eu de mai multe ori… Taci, nu mă întrerupe!... Mi-am pus obrazul şi am aranjat să fii angajată la un teatru din Bucureşti, în loc să ajungi la Turda sau Satu Mare… Taci, nu mă-ntrerupe!... Acum joci un rol principal într-un serial de televiziune, scris de mine, după romanul unui mare scriitor…
- O carte de căcat!
- Te-am rugat să nu fii vulgară. Indiferent cum e cartea. De unde ştii tu cum

www.cimec.ro

e cartea? Te iei după ce-a scris în "România literară", una, Luminița Marcu? Cine e Luminița Marcu? O nimenea!
- E o carte de rahat, acum e mai bine?
- Nu te lași și m-am enervat și nu mai știu ce spuneam… Unde rămăsesem?
- Rămăsesei că e o carte de rahat
- Asta e părerea ta. Cartea e bună, e foarte bună.
- Bună pe dracu…
- Indiferent cum e cartea, serialul va fi un mare succes de public, va intra în toate casele, te vor recunoaște oamenii pe stradă… Taci, nu…
- Mare brânză! Goală, mă vor arăta golanii cu degetul: Uite-o pe aia pe care am văzut-o la televizor cu țâțele goale și pi…
- Te rog, nu fi vulgară. Ce dacă or să te vadă cu ea goală… Na că devin și eu vulgar.
- Păi vezi, păi vezi! Nu mai face pe ipocritul. Ai pretenții la alții, dar când te enervezi devii și tu vulgar
- Asta când mă enervez. Și acum m-am enervat… Taci, nu mă mai întrerupe cu tâmpenii… Sunt actrițe mari, care au acceptat să joace goale…
- Dar pe cât mălai?
- Ți-am dat maxim cât se poate da... Taci! Ţi-am spus să taci, de ce nu taci?
- Nu tac, nu tac, e bine că nu tac?
- De ce, de ce? Dacă îți spun eu să taci, de ce nu taci?
- Uite așa, că nu vreau să tac… E bine?
- Măi fato, dacă nu taci îți dau câteva de te fac țăndări…
- Dă, și n-o să mă mai vezi. Te-ai lins pe bot de mine.
- Îți spun eu de ce nu taci.
- Spune-mi, sunt curioasă să aud ce tâmpenii spui…
- Nu taci de-a dracului ce ești…
- Mie îmi spui că sunt a dracului? Dar când îmi cereai să…
- Să ce, să ce?
- Să ți-o sug… și să strig niște porcării… atunci nu eram a dracului?
- Hai să încheiem discuția asta, care a început să mă calce pe nervi…
- Da, ai s-o tăiem că prea s-a aprins tărâța-n noi. Mie să-mi spui de ce să apar goală? De ce, paștele măsii, e necesar să apar goală?
- Pentru că te iubesc, tâmpit-o, și vreau să fac din tine o mare vedetă! a explodat vocal regizorul, de s-a auzit în tot platoul.
- A te crezi, amărâtul de tine, Hitchcok?
Și ce dacă mă cred Hitchcok, ce dacă mă cred Hitchcok?
În continuare, n-am mai auzit nimic. Mi s-a părut, la un moment dat, că a răsunat ţocăitul unui sărut. Dar nu era ce credeam eu. Era sgomotul făcut de caseta reportofonului din mâna mea, care mă anunța că s-a terminat banda. Iar, după câtva timp, am fost anunțat că filmarea se va relua.

Actul doi: filmare propriu zisă - a fost după miezu nopții.
Actrița a revenit în platou și cu mișcări leneşe a început să se dezbrace, urmând să rămână în chiloți și sutien. După care a stat o clipă pe gânduri, dacă să dea jos un șirag de perle. Apoi, decizându-se, a desfăcut încuietoarea, vrând să-l scoată de la gât .
- Nu, colierul lasă-l, a urlat regizorul.
În platou, mașiniștii, electricienii, ajutoarele, recuziterii, cameramanii şi ajutoarele de cameramani, erau cu ochi cât cepele, sgâindu-se la sărmana femeie, care, deși nu se dezbrăcase complet, era aproape goală, fiindcă chilotul și sutienul erau - nu doar minuscule – ci şi foarte transparente, încât nu ascundeau mai nimic din tot ce ar fi trebuit să ascundă.
- Și sutienul? a mai întrebat actrița, când deja își dezgolise un sân.
- Și sutienul, și chilotul, n-o mai lungi! a răspuns monosilabic regizorul.
Dar, în timp ce femeia lăsa să-i scape în jos minusculii chiloți, regizorul, cuprins de o surescitare nervoasă ieșită din comun, a strigat:
- Afară din platou! Rămân interpreții și operatorul șef. Treci în pat.
- Pot să mă învelesc cu cearceaful ăsta? Nu?
- Nu, stai goală până te fotografiază d-l Candid.
- Mie frig, o să răcesc.
- N-ai cum să răcești, sunt zece reflectoare cu mii de wați pe tine. D-le Candid, fiți pregătit. Ateeeențieeee, Moooootooorrr! Mai aproape de ea și camera și d-l Candid… Mai aproape, am spus!... Vreau să văd tot, ce dracu nu se poate mai aproape?... Stoooop!
Regizorul m-a luat deoparte și m-a rugat să n-am menajamente, să-i bag mâna între picioare și să i le desfac. Așa am făcut dar n-a fost mulțumit.
- Bagă-i, d-le mâna între picioare și desfă-i-le, nu la genunchi, mai sus, aproape de …păsărică… Iar tu, te rog, nu cumva să strângi picioarele…
- Dar ce, suntem la un film porno? a ripostat actrița.
- Fă așa cum îți spun că, altfel, o să stăm aici până dimineața…
S-a reluat scena de mai multe ori, dar, de fiecare dată, regizorul era nemulțumit de intervenția mea… manuală. Înainte de ultima dublă, actrița respectivă mi-a șoptit:
- Faceți cum vrea, că e în stare să ne țină până-n zori. Cred că e nebun.
Așa am făcut, am cam exagerat, nu m-am jenat și - până la urmă - filmarea s-a încheiat. M-am uitat la regizor și părea mulțumit. Dar în timp ce mă demachiam, am auzit discuții în spatele meu:
- De ce, doamne iartă-mă, a vrut s-o filmeze goală pe nevastă-sa nu pricep. Putea s-o filmeze, dracu, goală acasă în ce poziție ar vrea, nu în platou, cu atâția bărbați de față.
- E nevastă-sa?
- Da dragă, nu știai?

- Atunci ori e nebun, ori e pervers.
- Nu dragă, o iubește și vrea să o arate la toți bărbații ca să-l invidieze.
M-am demachiat și am plecat acasă supra excitat…
Am găsit-o pe Sara citind în pat. Era în pijama.
- Desbracă- te, i-am spus
- Ești nebun, de ce?
- Dezbracă-te nu mai discuta...i-am spus gâfâind și ea a înțeles cu al nu știu câtelea simț al femeilor ce vreau de la ea. N-a protestat că n-are chef, că nu se simte bine, etc ci doar mi-a reproșat că trebuie să mă dezbrac și eu, dacă cumva ea a ghicit ce vreau eu
Și în timp ce eu căutam aparatul de fotografiat ea, cuminte și-a dat jos bluza de pijama, întrebându-mă mirată: Dar tu nu te desbraci? Vrei să intri în pat îmbrăcat? Fi cuminte, lasă aparatul, debracă-te, spală-te că miroși îngrozitori a fum de țigară și vin-o lângă mine..
Nu mai notez urmarea.
15. 05. Cu un moto: "O floare unei flori" **a** apărut în revista "Husler**"** interviul luat de mine, acum un an şi ceva, (înainte de a muri), d-nei Vasilica Tastaman, pe care nici un ziar sau revistă n-a vrut să-l publice pe motiv că era prea "ardeiat", prea "decoltat". Mai pe şleau, folosea câteva cuvinte prohibite în limba română, nu le mai amintesc, se ştiu şi aproape toţi le folosim când ne enervăm.
Revista sus pomenită sau, mai curând, ediţia românească a ei, vrea să împace şi capra şi varza: adică e şi şi. Adică şi porno şi de cultură: Despre sex, politică şi dispute. Ca să vezi şi să nu crezi! Pe lângă numeroasele şi multiplele nuduri ale unor femei frumoase, în cele mai felurite poziţii, când răscrăcărate, când împingând cu disperare, înainte, sânii voluminoşi şi fundul proeminent, sau mimând orgasmul, publică interviul cu Vasilica Tastaman, precum şi scrisorile din emigraţie a lui Pamfil Şeicaru, cu o fotografie autentică şi opiniile despre manele ale lui Săndel (colegul meu de la T. Comedie, care e şi vedeta postului TV. Acasă),. Deasemenea, publică declaraţii ale unor reprezentante ale sexului oral, din care dau o monstră: "Suptul este viaţa mea. Nu ştiu de ce dar aş vrea să sug toată ziua penisuri cât mai mari. Poţi să-ţi dai drumul în gura mea, sau pe faţa mea, dacă vrei" E o declaraţie înduioşătoare. Seamănă cu un Hai-ku.
20. 05 . A apărut cartea lui C-tin Stan "Dead Line", rod al experienței pe care a avut-o la "Scânteia Tineretului". Mi-a dat un frumos și trist autograf: "D-lui C. Stoica un mare talent, de o tristețe metafizică, această carte, măcar la fel de tristă ca și prozele dânsului". Ştiu că autografele sunt convenționale, dar mai știu că d-l Stan apreciază sincer ce am scris.
25. 05. O descoperire. Din nou cu Sara la cimitirul evreiesc din Giurgiului. Din când în când i se face dor de de mama și de tatăl ei. O însoțesc.

Curățăm, smulgem vegetația care a crescut rapid și abundent, punem flori, aprindem lumânări. Plânge. Mă uit la ea, pe furiș. E albă ca varul. Intuiesc că are remușcări că n-a fost mai aproape de ei. Crede că dacă i-ar fi ajutat poate ar fi trăit mai mult. E convinsă că nu i-a făcut fericiți Au fost doi oameni inocenți care au crescut-o în nevoi materiale și din mediu cărora a vrut nepărat să se smulgă. Într-un fel a reușit…Un rabin improvizat le citește contra cost o rugăciune. Un Kadiș. Mă cunosc mai toți lucrătorii care îngrijesc de morminte. Toți afară de directori sau responsabili sunt creștini. Sunt oameni blânzi și binevoitori cu vizitatori cărora le înțeleg durerea. Am conversații cu ei reclamânu-le multe neglijențe și ei dau din umeri. Dacă tot am venit vizităm și alte morminte: al mătușilor și al unchilor de gradul al doilea. Undeva pe o alee lăturalnică lângă mormântul unei mătuși calc din întâmplare pe o tăbliță a unui mormânt proaspăt. Vrând să o așez la capul mormântului descopăr cu stupoare că aparține mormântul Arianei Kunner. Am înlemnit Mormântul e destul de proaspăt. Ariana mi-a fost cu ani în urmă soție. Doamne ce cumplită întâmplare! N-am curaj, inimă, suflet să mai scriu un rând….

30. 05. A apărut ediția a II-a a cărți lui Stelian Tănase ”Anatomia Disperării”* Formidabil de prolific. Cărți, filme, CD-uri, emisiuni Tv. E un fenomen. Am convingerea că pentru cartea asta a trebuit să stea în bibliotecă săptămâni intregi. Pe timpul lui Ceaușescu era organizator de spectacole și colabora la revistele de cuvinte încrucișate… Să vezi și să nu crezi.

02. 06. Am găsit la anticariat cartea lui T. Caranfil ”Dicționar de filme românești”, apărută anul trecut. Are 4 secțiuni. Prima: filme. A doua: indexul realizatorilor. A treia: indice de actori. A patra, poate cea mai interesantă: filme străine turnate în România, filme străine care se petrec în România sau care implică personaje de români aflați în străinătate. Nu sunt în niciuna. Asta ca să fac o glumă. A existat o cooproducția româno-italiană ”Torniamo a casa”, la care am filmat în 1998, regizată de Valerio Jalongo, cu actorii italieni Roberto Citran și Barbara de Rossi, precum și cu românii Fl. Cercel, Dorel Vișan și Candid Stoica dar care nu e menționată. Ce noroc am putut să am. Rupt în fund. Dar dacă ar fi fost trecut filmul și numele meu ce s-ar fi întâmplat? Tot nimic. În altă ordine de idei, admir tenacitatea d-lui T. Caranfil de a scrie atâtea cărți despre filme. De admirat dicționarul universal de filme (840 de pagini, 8000 de titluri de filme din 69 de țări). Amitindu-mi că T. C. Caranfil a fost unul din gazetarii care au ”înjurat”, la timpul respectiv, ”Reconstituirea” lui Pintilie, am fost curios să văd dacă nu cumva și-a schimbat opinia. Am deschis dicționarul de filme românești la ”Reconstituirea” și am găsit în ambele dicționare același text de analiză: povestește filmul, are și o opinie critică interesantă, dar mai moderată față de cronica demolatoare din “Scânteia Tineretului”.

05. 06. D-l **George Genoiu*** îmi face onoare să-mi dea revista **Scena și ecranul** pe care o editază cu fonduri guvernamentale de câțva ani, unde a publicat piesa ce-i aparține **Titircă, inimă buna,** cu un subtitlu fabulos: palavre și adulter la domeniile Marvila. Pamflet anti oligarhic plănuit de I. L. Caragiale mai dă dămult…mai dă-dămult. 45 de pagini. 7 personaje: Mitrache, Ipingescu Chiriac, Veta, Cherie, Agamescu, Zoe. Formidabilă idee. Ingenioasă idee. De invidiat idee. Autorul povestște urmarea ”Nopții furtunoase” cu personaje luate din ”Scrisoarea pierdută”, ”D ale Carnavalului” și vag din ”Conu Leonida”. Structura este a conversației din ”O noapte furtunoasă”, doar că Mitrache (Jupân Dumitrache) și Ipingescu (rămas Ipingescu) nu mai vorbesc despre întâmplarea de la Iunion și nu mai citesc ”Vocea Patriotului Naționale”, ci discută despre afacerile firmei ”Titircă Sotirescu and Cherie”. Mitrache nu mai e un naiv orbit de onoarea familiei ci un bărbat care face gimnastică, are o iubită care tocmai la părăsit, dar se consolează cu Mița de la Metrou și tolerează abuzurile adulterine ale Vetei. Ipingescu, nu mai spune ”rezon”, ci ”evident” și are o soție, pe Florica, nici ea ușă de biserică. Chiriac Sotirescu, e om la casa lui și după ce a îngropat trei neveste se recăsătorește cu urmașa Zoiei din ”Scrisoarea pierdută”, fiind de fapt strănepoata ”Conului Leonida” și rudă de sânge cu Dandanache. Zița a devenit intelectuală, scrie versuri și a plecat în Japonia să studieze arta gheișelor. Spiridon a devenit homosexul având convingerea că homosexualii și lesbienele sunt viitorul globalizării. Piesa, este compusă din 12 conversații, de fapt mici scenete satirice autonome…dovedind că autorul n-a scris cu bună știință o piesă de teatru ci…dialoguri mai mult sau mai puțin filozofice în genul celor scrise de Diderot în ”Nepotul lui Rameau” unde inventariază cu umor unele date morale și politice din care se compune starea generală a nației. Sunt curios ce șanse o să aibă lucrarea. Mai mult ca sigur se va lovi de indiferența și opacitatea generală a celor care conduc instituțiile de cultură. Revista a apărut anul trecut și până acum n-am auzit nici un semnal că piesa ar fi interesat vreun teatru. Doar Mircea Ghițulescu pare, în prezentarea piesei, interesat de tematica și de procedeul dezvoltat, apreciind-o.

GEORGE GENOIU
TITIRCĂ, INIMĂ-BUNĂ
(PALAVRE ȘI ADULTER LA DOMENIILE MARVILA)
PAMFLET ANTIOLIGARHIC PLĂNUIT DE
I.L. CARAGIALE «DĂ-DĂMULT... MAI DĂ-DĂMULT»
Cu prilejul semicentenarului de la absolvire se dedică
PROMOȚIEI 1953 a Liceului «I.L. Caragiale»
din Ploiești, la 150 de ani de la nașterea
ilustrului clasic al literelor române,
patronul școlii noastre
Ploiești
30 mai 2003

06.06. Ne-a părăsit și colegul nostru, în ale meseriei, ajuns temporar președinte SUA **Ronald Reagen.** Era născut, oho, în 1911. Devenise în

www.cimec.ro

1981 al 40-lea președinte al Statelor Unite ale Americii. Prin politica sa intransigentă în confruntarea cu Uniunea Sovietică în perioada războiului rece, a avut o contribuție hotărâtoare la prăbușirea imperiului comunist din răsăritul Europei, (catalogându-l un ”imperiu al răului”). De asemenea și la afirmarea Statelor Unite ale Americii ca singura super-putere pentru următoarele două decenii. A avut multe de tras printre care și un atentat de la care a avut de suferit în toți ani care a mai trăit. Și parcă n-ar fi fost deajuns, a fost atins și de boala Alhzeimer. A rămas celebru prin desele întrevederi cu președintele sovietic, Mihail Gorbaciov, la Geneva, Reykjavik, Moscova și Washington, ajungând - până la urmă - la acordul istoric de **eliminare a rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa.** Se știe că în ultimii ani ai vieți suferise de Alzheimer. Dumnezeu să-l odihnească!

08.06. O alternativă. (rezumat). De câteva ore stau în…espectativă. Sunt pus în situația de a a alege o alternativă…. Scriu pe un pat de spital într-un salon cu 5 bolnavi. Sunt internat de câteva zile pentru analize. În regiunea gâtului, în partea stângă unde de mai mult timp îmi apăruse o umflătură, căreia, până acum nu i-am dat importanță. Era mică de tot. Apoi se mărise, dar iar nu i-am dat importanță. Dar de la un timp, deși nu-i dădeam importanță, începuse să mă îngrijoreze. Dacă, doamne ferește, va lua proporții și se va transforma într-o gușă ca a…gușaților? Ca să elimin dilema m-am dus la spitalul Parhon la d-rul Coculescu. care după o examinare sumară m-a internat imediat pentru analize.
- Lucrurile nu sunt grave și se pot remedia, mi-a comunicat medicul cu rezultatul analizelor în față
- Cumva de la sine, mflătura se va retrage, am întrebat.
- În urma ori a unui bombardament cu neutroni sau în urma unei operații. D-voastră trebuie să alegeți.
- D-voastră ce-mi recomandați? Las la aprecierea d-voastă alternativa.
- Bine ar fi dacă d-voastră ați alege, a pus punctul pe i dr-ul Coculescu.
A dracului alternativă. Ce să fac? Ce să aleg? Fiecare din cele două alternative are părți bune, dar și nasoale. Am aflat că în urma tratamentului cu neutroni poți cheli sau poți deveni impotent. În urma operației care se va face cu anestezie totală poți să ai ghinionul să nu te mai trezești, sau poți suferii un șoc cardiac, dacă stai prost cu inima. Ca să nu fiu răspunzător de decizie am lăsat sorți să decidă. Am făcut două bilețele pe care am scris separat cele două alternative. Le-am împăturit, le-am pus într-o șapcă și cu ochii închiși am ales un bilețel din cele două. L-am deschis și pe el scria: tratament cu neutroni. Eram salvat. Asta a vrut destinul. Eu nu m-am amestecat. În consecință m-am dus să mă programez la ședințe de tratament cu neutroni care se vor desfășura pe mai multe săptămâni. Eram liniștit.

Zarurile fuseseră aruncate. Se alese... Eu n-aveam nici un amestec
10. 06. (în curtea spitalului) Deci alesesem alternativa, mă programasem și mă îndreptam spre prima ședință de bombardament cu neutroni când m-am întâlnit cu d-rul Coculescu. căruia i-am cumunicat alternativa.
- D-ta n-ai ce căuta la tratament cu neutroni, mi s-a adresat el nervos.
- Bine, dar voastră ați sugerat alternativa, i-am spus eu.
- Indiferent ce am spus, ce am sugerat d-ta nu te duci să faci tratament cu neutroni. Te rog să mergi să te programezi pentru o operație la dr-ul Ionescu, mi-a spus și a plecat furios. (n-am înțeles de ce era atât de furios).
- Probabil se certase cu nevasta, m-a lămurit Sara care întodeauna are aceiași explicație când izbucnesc stările de tensiune. Știu asta de la Teatru. De câte ori se certa înainte de a veni la repetiție Cătălina Buzoianu cu Papil, venea la repetiție nervosă și primele cuvinte al ei erau: ”m-am certat cu Papil”
Având explicația Sarei despre cum s-a comportat d-rul S. am înțeles că n-am altă alternativă și m-am dus la la dr-ul indicat și m-am programat pentru …tăiere. A fost foarte simplu. Dr-ul Ionescu e un chirurg tânăr, vesel, iubitor de teatru care m-a programat după cum urmează: mă internează duminică seara și Luni dimineața mă operează. Asta ca și cum ai bate din palme.
- Nu e prea repede, l-am întrebat eu, cuprins de mari temeri.
- Vrei cumva să amânăm. Nu vă sfătuiesc. Te-ai speriat, ca un căcăcios de o simplă tăietură, dă-o încolo de treabă…
- Dacă e o simplă tăetură, atunci hai s-o facem d-le doctor, i-am spus eu devenind subit curajos
- Așa te vreau d-le artist. Brav, nu un fricos de căcăcios. Lasă-te pe mâna mea și n-ai să regreți. Om te fac
Și m-am lăsat pe mâna lui să mă facă…om”

30. 06. Iar o veste tristă: ne-a părăsit **Katherine Hepburn** (n. 1907). 96 de ani. Fantastică vitalitate. Singura actriță care a câștigat 4 premii Oscar: ”Glorie timpurie” (1932-33: regisor: Lowel Sherman), ”Ghici cine vine la cină” (1967: regisor: Stanley Kramer), ”Leul în iarnă” (1968: regisor: Wiliam Wyler), ”Pe lacul auriu” (1981: regisor: Mark Rydell). Faimoasă pentru rolurile sale, pentru măiestria sa, pentru francheța sa, (a cerut un onorariu de 1500 de dolari pe săptămână atunci când un actor de categoria ei primea doar 100 de dolari) dar și pentru dragostea statornică pentru partenerul ei din 9 filme Spancer Tracy.
- Oamenii de valoare se duc și nici eu nu mă simt pre bine, i-ar fi spus Gigi Dinică lui Rucăreanu când a aflat trista veste, într-un moment de comuniune spirituală între ei în fața unei sticle de votcă Rasputin, ajunsă la jumătate. (E o remarcă pe care o fac deseori și eu. Sunt puțin mândru că folosesc aceiași sintagmă pe care a folosit-o și un mare artist)

01. 07. Lungă descriere a unei operații. (*transcriere după o casetă audio*). Stau întins pe masa de operație și aștept pe doctoral Șerban I., pe care-l cunosc, și pe anestezistul respectiv, pe care nu-l cunosc, ca să mă…opereze de un nodul extratiroidian, care-mi apăruse de mai multă vreme și căruia, de mult timp, nu-i dădusem importanță. Am lângă mine un reportofon, cu ajutorul căruia vreau să ”imortalizez” momentul. Știu că e o situație neobișnuită, chiar bizară, tentat să zic chiar fortuită dacă nu aș ști că fortuit înseamnă întâmplător și nu forțat, cum cred unii, dar n-am ce face. Trebuie să relatez ce se va întâmpla, la cald, la fața locului, cum se spune, pentru că chestiunea se petrece cu mine, nu cu alcineva. Dar şi pentru că așa au făcut și fac, în continuare, toți diariștii adevărați din lume. Iar eu, dacă țin un Jurnal de peste 30 de ani, am început să mă consider un diarist adevărat.
Revenind la operația pe care o voi face, deși toți mă încurajează că e fără risc, sunt, totuși, bântuit de gânduri negre.
N-o mai iau de la început. Am scris ce e cu umflătura și cum a apărut. Până la operație sau şi mai précis, până când mă vor opera mai e timp. Va fi sub bărbie,...Acum sunt chiar înainte de a fi tăiat și vorbesc, îmi înregistrez, gândurile, pentru că nu pot să știu dacă voi mai exista...Cu câteva minute înainte mi-au făcut o injecție cu un calmant care, pretind cei care m-au înţepat, calmează. Sau te adoarme parțial, urmând ca peste câtva timp să fi adormit total de anestezist, dar care încă n-a apărut, deși ar fi trebuit să apară și care, mi s-a spus peste tot, e un personaj tot așa de important la operație, poate mai important, ca medicul care operează. Iar eu nu i-am dat încă plicul, cum am fost sfătuit, cum i l-am dat deja doctorului. Și asta, cu toate că mi-au injectat un calmant, mă enervează pentru că, mi s-a spus, că doctorului ca doctorului, chiar dacă nu-i dai plicul, el tot te operează, dar anestezistului dacă nu-i dai plicul s-ar putea să nu te adoarmă decât parțial și o să simți toată durerea pe care o produce operația... Așa că, imediat ce m-au internat, am vrut să știu cine mă anesteiază, ca să-i dau plicul. Mi-au spus însă că anestezistul încă n-a venit, a fost plecat într-o excursie și, probabil, din cauza traficului mai întârzie, așa că n-am avut cui să dau plicul. Eram tentat să intru în panică, dar cum îmi făcuseră un calmant și știam că o să-mi mai facă unul, am renunțat să mă mai enervez. Mai ales că am primit asigurări că, până la urmă, anestezistul va veni, că nu se poate face operația fără anestezie totală, așa că am vrut să pun plicul în buzunarul pijamalei, dar am constatat că pijamaua, care era a spitalului, nu are buzunare și atunci am ascuns plicul în pantalonii de la pijama, în regiunea abdominală, urmând ca, atunci când anestezistul va veni, să-i dau plicul din regiunea abdominală. Dar întrebarea mea obsedatntă despre anestezist a trezit bănueli și am fost întrebat mai pe ocolite, de ce întreb eu mereu de anestezist. Mi-am dat seama imediat că este o cursă și m-am ferit să le spun adevărul, că vreau să-i dau un

plic, în care se găsea... oricine știe ce se găsește într-un plic... aşa că le-am spus că vreau să-i fac un cadou. Oameni inteligenți au înțeles imediat că nu sunt de la fisc, ci doar un bolnav obișnuit, care are temeri pentru viaţa sa…
- Eu sunt anestezistul, ce vreți de la mine? am auzit o voce nervoasă, ce nu părea bărbătească și imediat am zărit deasupra mea un cap de femeie.
- D-voastă nu sunteți anestezistul ci anestezista, i-am răspuns…
- Asta-i acum! Facem semantică pe masa de operație? m-a luat doamna doamna care-mi vorbea, la zor. Spuneți lămurit ce vreți!
Asta în timp ce am simțit o împusătură dureroasă subcutanată.
- În momentul ăsta nu știu ce vream de la d-voastră. M-am blocat.
- Lăsați-l, nu vedeți că e plecat cu sorcova? am auzit altă voce.
- Mi-am amintit! am strigat, ducându-mi mâna întâmplător în regiunea abdominală și descoperind plicul pe care-l ascunsesem cu puțin timp înainte. Dar mișcarea mea a fost prea brutală. Odată cu plicul mi-am descoperit și o parte din sexul meu, lucru de care nu mi-am dat seama pe moment, ci numai după exclamațiile speriate ale surorilor, care o asistatau pe anestezistă:
- Doamne, ce măgar! De ce oare ne-a arătat el sexul? Și măcar dacă ar avea ceva mai ca lumea de arătat....
- De ce îmi arătați sexul, d-le? mi-a spus, ușor amuzată, anestezitul care era anestezistă. Credeți că până la d-voastră n-am mai văzut așa ceva?
- Vă rog să mă iertați, am bâigiut, dar nu mi-am dat seama că m-am dezvelit. De fapt, eu căutam plicul pe care trebuia să vi-l dau...
- Ei, asta-i acum. Așa ceva nu mi s-a întâmplat. Să vă fie rușine. Îmi dați un plic cu bani, aici, în văzul tuturor, ca să mă compromiteți?
- Am vrut să vi-l dau când m-am internat, dar nu v-am găsit.
- Dați-l dracului de plic. Nu puteați să mi-l dați după operație?
- Și dacă nu mă mai trezesc, cum a pățit colega mea Liliana Țicău, care a stat două săptămâni în comă?
- D-le, trebuie să fiți nebun, sclerozat, sau ce dracu o-ți fi, dacă faceți pe masa de operație asemenea afirmații nesăbuite…
- Vă rog să mă scuzați. E prima oară când ajung pe masa de operație și nu știam care sunt obiceiurile, protocolul… Am fost povățuit de alți colegi, alți pacienți, care au fost operați, că pe medical care te operează - ca să te opereze bine - trebuie să-l onorezi cu un plic cu bani…M-am informat cam cât e suma respectivă cu care se onorează efortul medicului și am pus-o într-un plic pe care i l-am dat duminică seara, când m-am internat, d-lui doctor Bogdan. Dar am fost atenționat că, tot atât de important, e şi anestezitul care te adoarme. Așa că am pregătit și pentru el o sumă, pe care am pus-o într-un plic urmând să v-o dau. Dar nu v-am găsit, iar d-l doctor Bogdan m-a asigurat că în mod sigur veți veni înainte de operație…
fraza asta lungă a fost înregistrată pe micul reportofon care stătea lângă

mine deși eu nu-mi amintesc să o fi rostit... La un moment dat s-a auzit doar un fâșâit. Sigur anestezia își făcuse efectul, adormindu-mă total…

02. 07. *(iarăși transcriere după casetă)*

- Sunt viu, am întrebat după ce m-am trezit greu, după o noapte de coșmar în spital, cu Sara alături, care recuperase reportofonul… Sara mi-a vorbit, dar eu n-am înțeles ce spune. Cred că am surzit. Imaginile din jur se învârtesc, capul îmi e greu ca o bilă și nu reușesc să-mi amintesc nimic din ce fusese mai înainte… dar vorbesc, înseamnă că trăiesc și...reportofonul înregistrează...În același timp mă stăpânește o greață acută. Eram, sunt buimac, ca după o noapte de beție… Capul îmi bubuie și am impresia că din el se evacuase tot ce imagazinasem. Părea că totul e ca o noapte de smoală. Mi se părea că nu mai sunt eu, iar Sara de lângă mine nu mai e Sara. Totul e învăluit într-un halou de ceață și senzația de vomă se accentuază și… Iar am adormit, cu mâna Sarei pe tâmple… Sau așa cred că s-a întâmplat…

04- 05. 07. Refacerea post operatorie n-a fost de loc ușoară cum mi se spusese și cum mi se dădu-se asigurări. A fost chiar extrem de dificilă. Câteva zile, nu le mai reținevidența, a trebuit să merg, de fapt să mă târâi, pe sălile spitalului cu un bandaj enorm în jurul gâtului, printre alți pacienți, cum mi se recomanda-se. Un șir lung de momâi, bărbați în majoritate care își târau corpurile pe sălile lungi ale spitalului. Mi se părea ceva de coșmar. La toate se adăga o foame animalică. Mâncam orice mi se dădea. Și ce îmi aducea Sara și ce mi se da de la bucătăria spitalului...și eram năpădit, vorba lui Topârceanu, de o tristețe ”iremediabilă”. Aveam insantaneu și accese de plâns...Ce îmi aducea câteodată câte un fior de înviorare era faptul că în plimbările mele abulice și triste, câteodată mă întâlneam cu o domnisoară, care îmi zâmbea...fermecător. Bu-mi dădeam seama dacă era pacientă ca mine sau făcea parte din cadrele spitalului. Mă bucuram că tânăra a recunoscut în bolnavul copleșit de suferință, care eram eu, pe actorul pe care, probabil îl văzusese pe scenă. Îi zâmbeam și eu cu un surâs care s-ar fi vrut fermecător, dar care nu era, probabil, decât un rânjet. Când n-o întâlneam deveneam axios și mi se părea că nu mai am mult de trăit...

06. 07. Marlon Brando. Sara îmi aduce vestea că Brando nu mai e. Poți să crezi că a dispărut Brando? Părea nemuritor. Dar ăsta-i adevărul curat. Și marii oameni, se duc, ne părăsesc, spre disperarea noastră...Stând întins în pat sau plimbându-mă pe lunga sală a spitalului rememorez ce știu despre el, evident, lucruri, fapte culese de prin cărți...A fost un fenomen...Produs intact al scolii new-york-eze de film de la ”Actor s Studio”, unde a avut-o profesoară pe Stella Adler....de la care a primit primele noțiuni de teatru, cărora le-a rămas fidel toată viața, pe care o socotește creatoare ”metodei” care a format toată generația de tineri actori americani care au schimbat prin interpretările lor liniile majore ale filmului american.

Evoluțiile lui ulterioare, destul de controversate, printre care și cumpărarea unei insule în pacific, nu fac decât să-l califice ca un actor dificil care cerea onorarii exorbitante. Dumnezeu să-l odihnească.
Va rămâne de neuitat pentru mine în trei filme: ”Un tramvai numit dorință” (regia Elia Kazan), ”Nașul” (regizor F. Copola) și ”Ultimul tango la Paris” (regia B. Bertolucci) și desigur, pentru refuzarea premiului Oscar în 1975
Mă plimb pe sălile spitalului Parhon, rememorând scene din filmele lui pe care și astăzi le-aș vedea cu plăcere,
- A murit Brado, nu m-am putut abține să nu-i spun unui domn care își târâia și el picioarele odată cu mine.
- Să fie sănătos, mi-a răspuns acesta și am realizeat că ori n-a auzit ce i-am spus, ori, mai sigur, ”problema” asta nu-l interesează deloc.
10. 07. A venit și ziua când nu mai credeam că o să apuc, când a trebuit să părăsesc spitalul refăcut. Așa ziceau ei, medicii, surorile, că ar fi trebuit să fiu, dar eu nu mă simțeam deloc așa, refăcut. Deși mergeam, vorbeam, mă gândeam la viitor, totuși simțeam că parcă nu mai eram eu. Ceva se schimbase în mine. Devenisem taciturn.
- Noi te-am ajutat, acum e rândul d-tale să te ajuți să te refaci. Ajută-te.
Și eu încercam să mă ajut, dar îmi venea greu, greu de tot.
Era o zi de toamnă frumoasă. Vântul adia ușor iar soarele încă nu-și pierduse toată puterea. Ieșisem pe poarta spitalului la braț cu Sara și am simțit nevoia să ne plimbăm...E plăcut să te plimbi la braț cu o femeie ca Sara... Șoseua Kiselef era la doi pași în fața noastră, așa că am pornit voios, pe aleia străjuită de pomi încă înverziți, pe lângă care mașinile zburdau, când, deodată a apărut în fața noastră domnișoara pe care o întâlnisem de atâtea ori, zâmbitoare pe sălile spitalului, care, coincidență, și acum îmi zâmbea. M-am oprit și i-am explicat Sarei ce bucurie mi-a făcut d-ra în unele zile când întâlnind-o pe sălile spitaluiui zâmbindu-mi ca și acum, nu știu de ce și mai ales de unde mă cunoaște. Probabil că m-o fi văzut la teatru...
- Eu v-am ajutat în noaptea de după operație să faceți pipi, mi-a răspuns ea zâmbind tot atât de fermecător.
Mi s-a părut că cerul s-a întunecat și frunzele pomilor au căzut brusc.

30.08. O veste trăznet de la Madrid. Realizatoarea Tv Augusta Dumitrașcu s-a căsătorit cu mogulul V. Lazarov la Madrid. Ea e născută în 1975, el în 1935. Și amândoi declară că s-au luat din dragoste!. El a mai avut două soții de la care posedă 5 cinci copii, dar, după cum zice noua soție, se comportă ca și cum ar avea 30 de ani. Curajos bărbat d-l Lazarov!

Să fie inconștient sau, pur și simplu, fericit? Câteodată e posibil ca fericirea să-ți dea o stare de amețeală și să te crezi încă tânăr. Așa mă simt eu lângă Sara. Dar nici îndrăzneala Augustei nu-i de lepădat. Doamne, ca și Hamlet, pot exclama: Ce fascinantă e viața, ce minunați sunt oameni! Și ce curaj au, dacă nu bagă de seamă câți ani au. Şi nici în oglindă nu se uită, ca să spună: auuu! E bine, în oglindă, să te privești…câteodată. Atunci ai să vezi că, sub ochi, ți-au apărut riduri și cearcăne, iar firele de păr s-au rărit…dacă între timp n-ai chelit...

02. 09. Știre de senzație. Pe un nou canal TV (Visat History) asist, seara târziu, la un documentar cu Gelu Voican Voiculescu care povestește un lucru stupefiant: la Târgoviște Ceaușeștii n-au fost împușcați de plutonul de execuție cum am văzut în filmul lui Nicolaescu, ”Punctul Zero”, ci de un căpitan, care, în timp ce un alt gradat făcea instructajul respectivului pluton, ar fi smuls automatul de la un soldat din pluton și ar fi tras în cei doi, după care s-a iscat un infern. Plutonul de execuție și toți cei din jur care aveau arme au tras în ei. Să fie adevărat sau e doar o abureală, a domnului Voiculescu? Povestea se aseamănă picătură cu picătură cu sfârșitul lui Mussolinii, acreditat istoric. Gelu Voican, om cu carte, supranumit în urma altor declarații controversate d-l ”Clitoris” să fie victima unei halucinații? Sau a vrut pur și simplu să ”îmbobineze” străinătatea cu o știre de senzație, falsă?. Luat prin surprindere n-am înregistrat-o pe o casetă video. Dar poate am norocul ca emisiunea să se reia. Am să fac ”investigații”..

Pentru mine insă declarația lui G.V.Voiculescu nu era o noutate. Dețineam informația asta.. În 1995 când S. Nicolaescu a filmat ”Punctul Zero” l-am însoțit pe Iura, care-l interpreta în filmul respectiv pe generalul Stănculescu, în cazarma de la Târgoviște. Așa, ca să-i țin de urât. În timp ce se făceau pregătirile pentru filmarea scenei respective, execuției Ceaușeștilor, care erau interpretați de doi anonimi, un militar din cazarmă care asista și el ca și mine la filmare, ne-a povestit, mie și lui Iura, cum s-a întâmplat de fapt, adevărat relatându-ne versiunea pe care am auzit-o relatată de G. V. Voiculescu.. . Dar nu i-am dat crezare.

Acum am dovada că militarul din cazarma de la târgoviște nu fabula

07. 09. Dan Spătaru a plecat dintre noi. *Te-asteapta un om, un suflet curat / Ai spus că-l iubesti și-ai să vii, însa l-ai uitat / Dintr-un simplu joc, inima lui s-a aprins / Credeai că se stinge la loc, nu s-a mai stins!*

Era născut în în 1938. Avea doar 66 de ani. Alcoolul l-a răpus. Am fost martor la trei evenimente din viața lui: Am făcut armata împreună, am fost la debutul său, într-un spectacol

la Sala Palatului, prin anul 1965 când Mircea Crișan, care prezenta programul, după ce l-a adus în scenă de trei ori în apauzele entuziaste al publicului a declarat complect derutat: ”Nu-l mai chemați că n-are decât astea trei cântece.” A fost nevoit să reia melodiile pe care le cântase. Deasemenea am participat la unul din ultimile lui concerte la Sărata Monteoru și, al patrulea, am spus un monolog care avea titlul și subiectul extras din șlagărul care i-a adus atâta popularitate. Apăruse un cântăreț cu aspect anglo saxon, tânăr, cum nu se mai văzuse. Corpul neinsufletit a fost depus, miercuri dupa-amiaza, in jurul orei 14.30, la capela Cimitirului "Bellu", din Capitala. Tristete, lacrimi, disperare pentru familie, prieteni si toti cei care l-au cunoscut. Inmormantarea a avutloc, sâmbătă, la ora prânzului, Dan Spătaru urmând sa fie condus pe ultimul drum de către oamenii lângă care a fost o viata intreagă. **Tărăncuță, țărăncuță** și **Trecea fanfara militară**, se vor cânta mult timp și vor fi legate pe veci de numele lui. A murit după ce s-a trezit din somn.

Te-așteapta un om, zâmbind răbdător / El crede tot ce i-ai spus / Te-asteaptă mereu solitar, dar în zadar / Nu mai vrei să vii, inima să-i daruiești / Mai bine i-ai spune deschis că nu-l iubești.

10. 09. PușI mi-a dat volumul său: ”Două piese de teatru” (”Casa cu Țoape” și ”Bani de dus, bani de întors ”). Pe amândouă le cunosc, le-am citit. Cu ”Casa cu țoape” am obținut aprobarea să se facă cu ea două lecturi la Teatrul de Comedie și în anul 1998 am jucat la teatrul finanțat de el (Robert Calul) 3 spectacole. Pe ce-a de a doua mi-a citit-o mie și Sarei de două ori mărturisinu-mi că a scris un rol anume pentru mine... La sfârșitul cărții scrie despre destinul celor două piese, dar nicăieri nu pomenește de strădania mea de a organiza cele două lecturi la masă și nici de lecturile cu cea de a doua piesă... Ar fi putut să scrie, dar n-a scris, dacă ar fi avut...caracter. Să mă supăr? M-am obișnuit. Mă răzbun nemaicitind a nu știu câta variantă a piesei ”Casa cu țoape” în care am jucat.

15. 09. Eu şi Sara am fost chemaţi să prezentăm câteva poezii (de fapt să citim), la un recital de muzică şi de poezie Israeliană, organizat de Asociaţia culturală de prietenie România-Israel. Au zis că suntem membri ai asociaţiei amintite. Deşi nu ştiam de acest amănunt, nu ne anunţase nimeni, ne-am dus. Recitalul a avut loc, pentru a garanta securitatea participanţilor, într-una din studiourile de imprimare muzicală ale Radiodifuziuni.

Public puţin. După declaraţiile de rigoare de prietenie dintre cele două ţări, au urmat mulţumirile, tot de rigoare, din partea reprezentanţilor ambelor părţi. Mai mulţi prieteni ai Israelului şi-au exprimat recunoştinţa faţă de legătura trainică de prietenie dintre cele două ţări. Mai mulţi israelieni prezenţi şi-au declarat adeziunea, în limba română, la prietenia dintre cele

două popoare, ei de fapt fiind născuţi pe plaiurile româneşti, pe care însă le-au părăsit cu anii în urmă, chemaţi de pământul sfânt.
A vorbit şi ambasadoarea Israelului în România, d-na Ghideon, care a ţinut un spech lung. Cred că partea protocolară a fost mai importantă decât recitalul propriu zis. După mai multe opintiri, până la urmă, programul a început. Dar tocmai când moderatoarea anunţa recitatorii, a năvălit în studiou poetul Toma George Maiorescu, care, după ce le-a reproşat organizatorilor că nu l-au invitat, a cerut să citească din poeziile lui.
- Dar nu muuult! a venit răspunsul moderatoarei, ca un strigăt disperat.
A avut dreptate: Toma G. Maiorescu a ocupat programul timp de peste jumătate de oră, citind aproape un întreg volum, spre disperarea tuturor. Am citit şi eu cu Sara câteva poezii. Au mai citit şi alţi colegi, dar, la final, cele mai multe felicitări le-a primit Sara. A fost o revelaţie pentru toţi. A citit simplu, dar vocea ei caldă, melodioasă, cu reverberaţii misterioase, dincolo de mesajul poetic, a impresionat teribil. Însă ea, emoţionată, nu şi-a dat seama de impactul pe care l-a făcut lectura ei.
16. 09. Frica de a nu te face de băcănie sau istoria unui lapsus de pomină. Am aflat că sunt distribuit, de către regizorul Tompa Gabor, într-un nou spectacol al Teatrului de Comedie: "Ubu înlănţuit" de A. Jarry. Distribuţie mare. Cei doi soţi Ubu vor fi Virginica Mirea şi Mihai Constantin… Eu am un rol episodic: Sultanul**.** Partener direct, Titi Chesa (Vizirul**).** Doar un singur tablou.

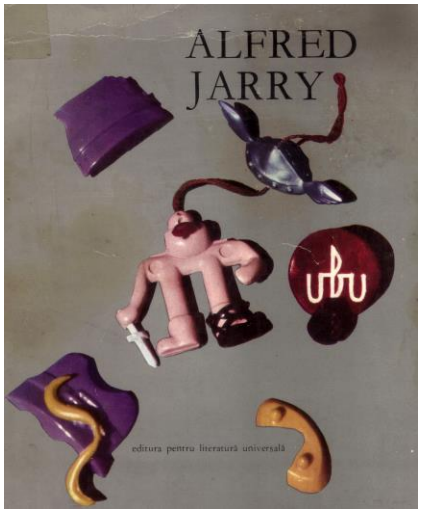

Nu cunoşteam piesa. Apăruse în 1969 într-un amplu volum de teatru, cuprinzând toate piesele lui Jarry, traduse de Romulus Vulpescu, volum ajuns antologic prin mărimea lui (575 pagini), prin bogăţia informaţiei şi, mai ales, prin originalitatea prezentăriii.Văzusem, cu ani în urmă, prin 1979, spectacolul de marionete cu "Ubu rege" al teatrului din Cluj (regizor Kovacs Ildiko), cu Tudorel Filimon (tânăr actor pe vremea aceea), care a făcut o deosebită creaţie în rolul principal. Se zvonise, la un moment dat, că Andrei Şerban ar vrea să pună în scenă, la Comedie, "Ubu Rege", dar era evident că Ubu, în epoca Ceauşescu, era o piesă tabu…
"Ubu înlănţuit" va fi o premieră pe ţară. Jarry are un ciclu de piese cu Ubu (patru). Piese mai absurde decât toate piesele teatrului absurdului. În volumul scos de Romulus Vulpescu sunt descrise nenumărate poveşti despre viaţa lui A. Jarry, viaţă care nu a fost deloc normală.

17.09. Mie şi lui T. Chesa ni s-a transmis că va trebui să venim doar la repetiţiile generale cu decor, care vor fi… când vor fi… Până atunci, să învăţăm textul. Amândoi aveam câte trei replici.
- Deşi avem timp să-l învăţăm până la premieră, mi-a spus Chesa, hai să facem, din când în când, câte o repetiţie de text.
Am fost de acord, după care ne-am dus la "Carul cu bere".
Dar Titi nu mai bea bere. Doar apă minerală. Face dialize. Titi, am uitat să scriu, nu mai e Titi pe care-l ştiu eu. E bolnav. A slăbit şi se îndreaptă vertiginos spre silueta lui din tinereţe, când era slab ca un ţâr. Şi nu mai e nici vesel. Pare trist şi abătut. Lasă că nici eu nu mai sunt cel de altădată. Mă uit, în oglindă bineînţeles, şi nu mă mai recunosc. Mă întreb dacă Sara mă mai recunoaşte seara în pat. Se pare că am noroc cu întunericul.
- S-a dus prea repede viaţa noastră, mi-a mărturisit Chesa, jenat.
Replică, care m-a surprins, lăsându-l fără răspuns.
01. 10. Altă repetiţie la "Ubu". Iar am repetat textul numai noi doi (Chesa cu mine). E o scenă expozitivă. Fără conflict. Cu un umor ascuns relatează o situaţie cam ştiinţifico-fantastică. Avem câte trei replici. Eu, două scurte şi una lungă. Chesa, două replici lungi şi una scurtă. Eu, Sultanul, îl întreb: "Vizire, ai luat în primire cele două sute de sclavi?". Vizirul (Titi Chesa) îmi răspunde: "Stăpânitor al tuturor credincioşilor, am dat chitanţă pentru două sute de sclavi, dar în realitate convoiul numără peste două mii. Cei mai mulţi deşi sunt înlănţuiţi, reclamă cu glas tare cătuşe, dovedind nerăbdarea care-i însufleţeşte să se împărtăşească din onoarea de a vâsli pe galerele majestăţii voastre".
- Şi domn'Ubu? întreb eu, Soliman.
- Domn'Ubu susţine că a fost jefuit pe drum de ghiulele sale de ocnaş. Manifestă o dispoziţie feroce rupând vâslele şi sfărâmând băncile galerelor, pentru a verifica dacă sunt solide, îmi răspunde Vizirul (Titi Chesa).
- Destul. Trataţi-l cu cel mai mare respect. Acum, după ce l-am văzut de-aproape, află că este acest domn'Ubu, care-mi este adus ca sclav… E propriul meu frate, care-a fost răpit în urmă cu mulţi ani de piraţi francezi şi constrâns să muncească silnic, în diferite ocne ale Aragonului, şi apoi ale Poloniei! Sărută pământul pe care-l calcă, dar fereşte-te să-i dezvălui această miraculoasă identificare, deoarece s-ar instala cu toată familia în imperiul meu şi l-ar devora în scurt timp. Îmbarcă-l pentru indiferent ce direcţie şi zoreşte-te", i-am răspuns eu (Soliman).
După replica asta ieşim amândoi din scenă.
Constatând că ştim replicile, iar ne-am dus la "Carul cu bere". Eu am băut două halbe, Titi una cu apă minerală şi sirop.
- S-a dus viaţa noastră, mi-a mărturisit Chesa.
- Mi-ai mai spus asta şi data trecută.

- Ţi-am spus şi mai adaug: prea repede! Unde sunt colegii noştri? Fane Tapalagă, nea Mitică Savu, Pusy Bălţăreţu, Giurumia?
- Ai devenit subit poet. Aşa se-ntreba şi François Villon: "Unde sunt zăpezile de odinioară?"…
- Dă-l în brânză… A murit de mult… Eu parcă am un gol în mine. Stau cu tine de vorbă, dar parcă stau cu nimeni. Unde este nea Fănică Ciubotăraşu, nea Nicu Gărdescu sau Florin Scărlătescu? Unde este Şeptiliciul, cel de viaţă încercat? Ei, Fane, nea Mitică, Ivănescu, chiar şi Bălţăreţu mă priveau cu dragoste. Tu mă priveşit doar cu o simpatie rece. Ca pe un personaj…
- Ai putea, asemeni lui François Villon, să le dedici un poem, o baladă adecvată: "Balada actorilor de altădată" Care au avut o soartă ingrată \ cum nu s-a mai văzut vreodată \ în floarea vieţii să părăsească viaţa asta minunată \ de mai toţi lăudată \ unde au avut o glorie binemeritată / Unde s-a dus gurmandul nea Mitică \ care-avea un ochi de sticlă \ care pe Münchhausen îl juca \ şi cu succes îl interpreta \ şi grupul de copii îl aplauda? Nu mai este, a dispărut \ ca şi cum nu s-ar fi născut \ Dar Tapalagă cel glumeţ, spadasin de mare preţ, pus pe şotii de isteţ \ ce era… S-a dus lângă marii actori de altădată \ fie-i ţărâna binecuvântată…\ Dar Ciubotăraşu Fănică \ impetuos ca o alică şi acid ca o urzică? \ Sau Giurumia cel blajin, cu surâsul de mare mandarin \ era aşa de talentat \ că şapte roluri juca, deodat'. \ Dar Mircea Şeptilici \ cu care noi am fost amici? \ cel mai "lord dintre actori \ ca un vultur printe ciori \ când apărea făcea furori… Dar nea Nicu Gărdescu cu graseierea lui unică?…
Mă opresc, pun stop, mai îmi trebuie o rimă în ică… Aşa că mă concentrez, mă încordez, am găsit… Ce la fiecare replică \ oricât ar fi fost de mică, obliga lumea să zică / Ăsta e artist mare, la o adică! / Dar olteanul cel haios / care Amza se numea / ce pe toţi ne-nveselea, de hazos ce ierea / făcând din nea Marin, nici mai mult nici mai puţin / erou naţional, masculin / un personaj banal / ajuns prin el un erou naţional... Dar Stănculescu cel frumos . Doamne, cât era de arătos / dar mai ales sérios /care dădea iama prin femei / mai vârtos ca zece zmei / care Lulu i se mai zicea, de către cei cu gură rea, / răi, jegoşi, firi invidioase / pe succesele sale faimoase / bărbătoase, la femei...frumoase / Nu mai zic nimic, tac mai bine mâlc / deşertăciune-i lumea toată / Să-nfrunte moartea, n-are cine / de-aceea aş mai întreba o dată: Unde-i spiţa cea bogată, a marilor actori de altădată?
- Opreşte-te, moară stricată, gură neferecată...
- Nu-ţi place tirada mea hazlie?
- E o prostie! Te întrebi ca un nerod unde sunt marii noştri actori. Îţi spun eu. Toţi se găsesc la Bellu! Nu rimează, dar e adevărat.
- Dacă la Bellu ei au mormânt, e semn că ei trăit-au pe acest pământ
- Lasă băşcălia, lasă poezia, textul ăsta ce-l avem de învăţat, pare cam

îngălat, fără să aibă un substrat, cu un mesaj adevărat... Na, că m-am molipsit la versuri!... e un fleac, care n-o să ne intre-n dovleac, cât ai zice pitpalac… Dar, e bine să mai repetăm, vorba aia, să nu ne facem de băcănie, acum la final de meserie... Iar m-am molipsit…
Întradevăr ce frenezie ne apucase pe amândoi...
08. 10. Stabilisem, la întâlnirea trecută, că deşi ştiam foarte bine textul, ar fi fost bine să ne mai întâlnim.
- Ştii că, de prea multe repetiţii, textul se mecanizează, i-am spus eu.
- Chiar dacă se mecanizează, e mai bine să repetăm, ca să nu ne facem de râs când o să ne cheme la repetiţia generală…
- Ai dreptate, nu e bine să ne facem de râs, deşi amândoi ne-am făcut de multe ori de... râsul publicului.
- Aia era altceva. Spuneam o replică de râs şi publicul râdea, chiar aplauda, dar dacă nu spunem textul ce să aplaude?… Sula!
I-am amintit că vorba asta, cuvântul ăsta a generat, cu ani în urmă, o bâlbă celebră la Teatrul Barbu Delavrancea. Un coleg de-al nostru trebuia să spună: "Ard pulberăriile din Tula". La repetiţii, colegii îi spuneau: "Vezi să nu greşeşti şi, la premieră, în loc de pulberăriile din Tula, să spui cine ştie ce prostie. A venit premiera cu emoțiile de rigoare și..conştiincios, colegul repeta cu sârg replica. O scrisese şi-n palmă, dacă, Doamne fereşte, s-ar fi întâmplat să nu-şi aducă aminte. Sigur pe el că nu va greși a intrat în scenă cu avânt strigând: "Ard pulberăriile din Tula!", dar imediat a rectificat: " Ard pulărăriile din Sula!"
- Alte vremuri...dar deși în replicile noastre n-avem cuvinte pe care să le încurcăm, eu zic că să repetăm să nu pățim, doamne ferește, la fel. Și am repetat replicile respective. Eu, două scurte și una lungă, Titi Chesa, două lungi și una scurtă!
09. 10. O î**ntâlnire magică**. Eram în dreptul străzii mele. L-am zărit de departe de d-l Capoianu care venea întins spre mine. L-am așteptat, pregătindu-mă pentru um nesfârșit recital de bancuri cu Goldenberg și Herșcovici. Nu-l mai întâlnisem de mult. Părea tare trist
- Vreau să-ți spun ceva, mi-a spus când s-a apropiat de mine.
- Aveți um deces în familie?
- Mulțumită celui de sus toată familia mea e decedată.
- Nu se simte bine cățelul?
- E sănătos tun deși are o labă fracturată.
- E cumva bolnavă muzica?
- S-o lăsăm în pace. Sunt trist pentru că peste zece zile împlinesc 75 de ani și aș vrea să faci un interviu cu mine.
- Vă lăsați interviat? Sunt un interlocutor cam dur.
- N-am încotr-o! Baba suferă la frumusețe.

I-am promis că voi face interviul. după care în drumul spre casa lui din spatele fostului cinematograf Florească, timp de peste o oră, am tot vorbit despre unele, despre altele...despre viață, despre muzică, despre vremuri de tristă amintire, despre cântatul cu gura închisă și iar despre muzică etc.

- Pe când interviul, m-a întrebat la despărțire.

- Nu mai e nevoie. Am să scriu ce am vorbit.

- Am spus atâtea prostii. Nu cumva să publici discutația. N-am să recunosc. Deși i-am promis că nu voi publica ce am discuat nu m-am ținut de cuvânt și am transcris-o. Ce mi-am mai amintit din ea.

Iat-o.

- Specialiștii scriu că ați epuizat toate genurile muzicale.

- N-am epuizat nimic, ba pot să spun că n-am început nimic. Sau mai bine spus, dacă am început ceva cu adevărat, este că am terminat să-mi fac iluzii.

- Multe din lucrările d-stră s-au cântat. Să le considerăm neterminate?

- Adevărat. Multe din lucrările mele muzicale le-am terminat. Altele, aici încep complicațiile, deși le-am terminat, azi, dacă le-aș mai face odată, poate aș găsi formula de a le face a treia oară…de aceia ele rămân neterminate.

- Vă simțiți cumva, după ce ați atacat toate genurile muzicale, simfonii, concerte, cvartete, muzică de scenă, operă, operetă, într-un fel, bineânțeles păstrând proorțiile, în postura unui Beethoven…

- Fără falsă modestie mă simt asemenea lui Beethoven din punct de vedere al surdității. Mă lasă urechea dreaptă. În afară de asta mai avem un punct comun. De curând în concertul de deschidere al Orchestrei Radio am împărțit programul. El a avut Simfonia a 9-a, eu un Oratoriu pentru recitator, cor, orchestră și orgă care se intitulează ”Flăcări de Sânge” din care s-a cântat decât finalul. Textul l-am alcătuit eu pe baza cutremurătoarelor versuri ale lui Eugen Jebeleanu din volumul ”Hanibal”. Un text incendiar pentru vremurile acelea. Oratoriul a fost gata în 1985 și a fost imediat interzis. Dar tocmai de aceia s-a cântat al dracului (pe bucăți) datorită onor oameni de OPOZIȚIE.

- Existau oameni de opoziție pe vremea aceia în România?

- Oooo, dar cum! Dar cum îți închipui d-ta că a trăit, a fiert, a carburat muzica românească în vremea aceia? Oamenii de opoziție de care-ți vorbesc au fost Horia Andreescu care a făcut la Târgul - Mureș prima audiție a oratorului. (prima parte) apoi I. Baciu împreună cu Filarmonica din Iași. De asemenea redactorul C-tin Drăgoi care l-a și tipărit în 88. Mircea Basarab cu Filarmonica din București, unde corul a fost obligat să cânte textul poeziei ”Rugăciune” cu gura închisă!!! Cunoști cumva versurile?

- Le-am recitat deseori: Tatăl nostru care le ești în ceruri / coboară dacă ești pe pământ / și oprește viforul morții / și fă din căști pălării. Și mângâie fețele morților . păstrându-i în viață pe cei vii / și stai printre noi de ne ești tată de

sânge făcând vin / și fă din oricare armată alaiuri civile, amin.”
- Dar cum se putea cânta fără cuvinte?
- Foarte simplu (exemplifică fredonând) : Mmm, mmm, mmm. Sau tralala, tralala…se poate, după cum auzi, se poate.
- Cu alte cuvinte v-ați autocenzurat.
- Sigur că da. Autocenzura din noi a intervenit imediat. Am spus: vrem să cântăm lucrarea asta, dar e mai bine s-o cântăm cu gura închisă.
- Ce s-ar fi întâmplat dacă ați fi cântat cu gura deschisă?
- Cum să cântăm cu gura deschisă dacă noi nu voiam.
- Dar inițial nu ați vrut să se cânte cu gura deschisă?
- Ba da.
- Atunci de ce ați cântat cu gura închisă?
- Nu eu, corul Filarmonicii care era alcătuit din oameni cu o înaltă pregătire politică care și-au dat seama că acest text nu poate fi cântat cu gura deschisă. Nici măcar o clipă nu le-a trecut prin cap să cânte cuvintele. Toți care eram în sală. Chiar și cel care rupea biletele la intrare.
- Avea putere de decizie cel care rupea biletele la intrare?
- Eu cred că discuția noastră are o mare lipsă. Și asta din cauza mea. Am uitat să-ți spun să vii de acasă cu vreo trei patru kilograme de ghilimele pe care să le pui la tot ce spun eu. Credeam că ai simțit că eu am vorbit tot timpul ca un avocat al diavolului.
- Cu ghilimele?
- Bineînțeles. Eu reproduc ceace se spunea atunci. Era ”cineva” care interzicea ”ceva” în România? ”Înalta noastră conștiință” ne interzicea să facem cutare lucru.. Noi voiam să fie așa. Cum să nu fie așa când acesta și nu altul, era ”drumul de aur”, ”visul de aur”, când ”fericirea” era pe toate drumurile? Când peste tot curgea numai miere?
- În anii 80 mierea devenise destul de amară.
- ”Mierea” continua totuși să existe. Dar după cum știi această miere îngurgitată în doze din ce în ce mai mari în „deplină libertate” produce o…diaree îngrozitoare. Sper că ai pus ghilimelele de rigoare.
- Peste tot. Se mai cântă undeva în lume cu gura închisă?
- Cum să nu. Există chiar o manieră de a cânta cu gura închisă de când există corurile și ea se marchează pe partitură cu litera M.
- Cine hotărăște ca un anumit pasaj să fie cântat cu gura închisă?
- Partitura.
- Ați scris M pe partitură?
- N-am scris M pe partitură pentru că nu voiam să scriu M pe partitură. Dar ulterior ”noi toți” , cred că ai pus ghilimelele, am hotărât că acel text ”obscurantist” e mai ”bine” să fie cântat cu gura închisă.
- Ce s-ar fi întâmplat dacă o parte din cor ar fi cântat cu gura deschisă, de

fapt cu cuvinte?
- Atunci cealaltă parte din cor ar fi ”convins” pe cealaltă parte de ”necesitatea” de a cânta fără cuvinte. Pentru simplu fapt că așa era ”mai bine” . Cu ghilimele!
- Nu vi se pare că sunt cam multe?
- Nu se poate fără ghilimele. Însăși Partidul ajunsese între ghilimele și nu mai avea nici o legătură cu oamenii. Vorbesc de ”regretatul” partid comunist. Cu zece ani înainte de revoluție, sau cum se spune acum îmbulzeala din Decembrie 89, Partidul ajunsese ”ceva” de care nu se mai putea scăpa. După mintea mea doi factori au fost dușmanii dictaturii: lumina din mințile oamenilor și însăși partidul comunist
- Ați fost dezamăgit de partid? Intrarea în partid n-a fost opțiunea d-stră?
- De fapt atunci, în anii 62 – 63 nici nu prea știam cei aia partid. Faptele s-au petrecut cam așa: secretarul de partid de la Uniunea Compozitorilor ne-a spus nouă, câțva tineri, la timpul ăla: ”acum a venit vremea ca voi să intrați în partid și să apărați MUZICA!”
- De cine și de ce trebuia apărată muzica?

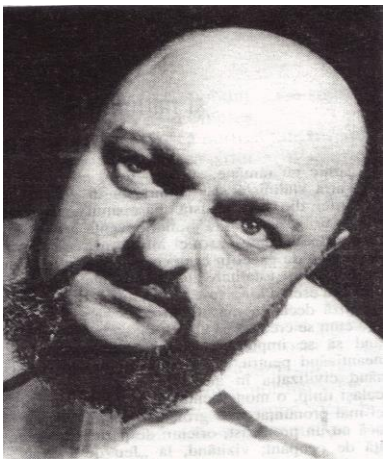

- Împotriva ideii că muzica trebuia să fie un servitor devotat al Partidului.
- Cine cerea asta?
- În numele partidului toată lumea ”cerea”ca muzica să cânte ”realizările poporului nostru care merge neabătut, neclintit pe drumul de aur al construirii comunismului”. Sper să nu fi uitat ghilimelele…
- Considerați că ați fost o generație mințită?
- Nu, poate una necesară.
-Ați avut cumva, la timpul acela, sentimentul de generație, de ”conștiință de grup”care dorea să dărâme partidul din interior?
- Nu, pentru că nu aveam ce dărâma. Când se spunea, sau se scria, de exemplu, că muzica trebuie să aibă un conținut bogat de idei și sentimente, ce puteai să spui împotrivă? Nimic din ce se scria pe hârtie că ar fi muzica nu era de combătut. Era clar că așa e
- Pentru că ați adus vorba de muzică vreau să vă întreb: ce este muzica?
- M-ai pus într-o mare încurcătură. Dar dacă stau să mă gândesc bine Muzica e un fel de vecină superbă care vine și-ți bate la ușă dimineața și dacă nu-i dai drumul repede să intre în casă, pleacă la vecinul de alături.
- Superb spus, dar nu mai știu unde să pun ghilimelele…Și totuși până la urmă ce e muzica?
- E o întrebare încuietoare. Îmi era frică să nu cumva să o uiți să o pui pentru simplu fapt că eu sunt unul dintre cei care n-au înțeles muzica. Pentru că

dacă aș fi înțeles aș fi făcut numai ce am înțeles. Dar așa continui să încerc să…înțeleg. Și încerc, încerc de…șaptezeci și cinci de ani!

10. 10. Ziarele au publicat știrea că Preafericitul Parinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romane, a primit luni, 5 octombrie, la Reședința patriarhală, vizita consulului onorific general al Romaniei pentru Statul Nevada, Lia Roberts, și in cadrul intrevederii s-a discutat proiectul parohiei ortodoxe romanești din Las Vegas de a construi un lăcaș de cult precum si un centru social, o gradiniță și o școală duminicală,
Noua biserica ortodoxă românesca din orașul Las Vegas va fi pusă sub ocrotirea Sfântului Dimitrie, Ocrotitorul Bucureștilor, iar Patriarhia Română va gazdui pe site-ul www.patriarhia.ro o sectiune dedicata acestei biserici precum și contul in care se pot face donații. Consiliul parohial al Bisericii „Sfantul Gheorghe" din Las Vegas, statul Nevada, USA, face apel la toti creștinii și susținătorii Bisericii Ortodoxe de pretutindeni să sprijine financiar construirea primei biserici ortodoxe românești în Las Vegas. Contul este deschis la Wells Fargo Bank, Las Vegas, Nevada, USA, Routing No. 321270742, Account No. 0229814082. Se lipesc băieții, se lipesc...

20. 10. Întâlnire cu um actor poet fugit din iadul comunist: Dinu Ianculescu. Plecase definitiv din țară prin 1985 în Germania. Aproape nici o diferență față de omul pe care îl văzusem în spectacole și interpretasem alături de el diverse roluri in diverse piese în studiourile de la Radio. Doar că era mai bătrân. Nu-mi dau seam cam câți ani ar putea avea. In mod sigur are cu zece ani mai mulți decât mine. Deși era actor de ani de zile, Radioul îl făcuse celebru. Era nelipsit din emisiunile radiofonice de tot felul. Teleenciclopedia, varietăți, chiar și Viața Satului. Avea o voce caldă, inconfundabilă, chiar duioasă fără să cadă în banalitate și o chelie inteligentă. Îl recunoșteai dintr-o mie de capete și dintr-o mie de voci. Avea o frazare calmă plină de mister. Nu-mi amimtesc să-l fi văzut într-um rol mare, deși interpretase enorm de multe roluri pe scena Teatrului Mic.
Acum venise in țară pentru ași revedea família (o soră geamănă) și pentru ași tipări un volum de versuri...pe care, amabil, mi l-a dat cu autograf. Curiós, l-am întrebat cum se descurcă și mi-a spus că destul de bine, nu se plânge. Evident, ce era să-mi spună? Joacă la un teatru din Darmstadt, deși locuiește la Frankfurt. Nu m-a invitat la el. Nu e bogat, dar nu se plânge. Nu e bolnav, dar nici preá sănătos. Nu joacă roluri mari, dar nici nu face figurație. Joacă mai tot ce refuză actorii germani care sunt foarte năzuroși..

- În limba germană?

- O cunosc din copilărie, când, o vreme, am locuit la Brașov și am frecventat cursurile liceului Șaguna

- Cum de ați ajuns în Germania? Ați avut o bunică nemțoaică?

- Prin soție...care avea ... o mătușe...
- Ați știut că nu veți mai putea juca in românește?
- Sigur. Dar in țară se ajunsese prin cultul deșănțat al lui Ceaușescu la o situație de nesuportat. Gândește-te că eu eram actor la um teatru condus de um politruc înrăit, unul din cei care zi de zi lătra peste tot, dar mai ales in ședințele de la teatru, ridicând în slăvi pe Ceușescu Dar, plecând, evadând, am găsit înțelegere. Nemți sunt uneori primitori cu emigranți, după ce te evaluiază, iar eu nu sunt um om rău. In primul rând m-am gândit că o să am timp să scriu. Aici ocupat pâna peste cap cu teatru, cu televiziunile, cu Radio îmi rămânea puțin timp de scris. Scriu poezie din adolescență...dar și acolo am primit multe oferte, așa că nu șomez. Anul trecut am juca la Teatrul din Munster un rol principal...un bătrân... Ce altceva aș putea juca la vârsta mea.

- Se mai scriu roluri pentru bătrâni?
- Se scriu. Gândește-te la Minetti care s-a jucat pe vremuri la teatrul Mic. ”Bestia de pe lună sau călătorie în amintire” de Richard Kalinoski, in regia doamnei Mechthild Hoersch, deschizătoarea stagiunii teatrului "Wolfgang Borchert" din Munster. Premiera a avut loc la începutul anului trecut. Actiunea piesei, desfășurată in deceniul al doilea al secolului 20, la Milwaukee, Wisconsin, se grefează pe povestea de dragoste a doi emigranti, unici supravietuitori ai doua familii armene victime ale genocidului turcesc. Doua existente ruinate care, din start, nu pot face casa buna impreuna. Nici măcar in America tuturor posibilitatilor. Un amic, d-l Theo Vasilache ...care a văzut spectacolul a trimis o cronică României Literare, dar care n-a fost publicată. Mi s-a spus că a apărut în Curierul Național. Caut-o. Îmi e jenă să-ți reproduc laudele cronicarilor germani
- Câte spectacole ați jucat?
- Puține, deoarece partenera mea s-a îmbolnăvit...

L-am întrebat de colegii noștri plecați (fugiți) pe timpul împușcatului: Alex Plătăreanu, Alexandru Drăgan și George Stilu. De ultimii doi nu prea știa mai nimic, dar de Plătăreanu avea mai multe informații. Înființase împreună cu un asociat neamț o scoală de actorie la Charlottemburg și are o fată, Alexandra Lara, care a devenit vedetă internațională de film. Înainte de a pleca el din Germania era anunțată premiera filmulului ”Der Untergang” în care fiica lui Plătăreanu joacă un rol principal: rolul unei secretare a lui Hitler. În film apare și Hitler jucat de un maré actor german: Bruno Ganz. O

actriță născută in România ajunsă vedetă internațională, o fată foarte frumoasă și cuminte...ce șansă, pe care generații întregi n-au avut-o...
- Care a fost ultimul rol pe care l-ați jucat înainte de a pleca din țară?
- N-am să-l uit niciodată. Nici ultima replică pe care am spus-o in românește. A fost ceva ce nu se poate uita. Spectacolul era ”Maestrul și Margareta” după romanul lui Bulgacov, pus in scenă de Cătălina Buzoianu. Un spectacol lung de peste patru ore. In seara respectivă însă eu aveam tren spre Germania la ore 23.15. Spectacolul se termina la 22.30. In mod normal aveam destul timp să ajung la gară. Aranjasem cu um prieten să mă ducă el cu mașina lui. Nevastă-mea era deja la gară cu toate bagajele. Eu nu aveam la mine decât o servietă cu acte. Dar contrar tuturor asigurărilor colegilor că nu vor lungi spectacolul... totuși, s-a lungit destul de mult și era cât pe aci să scap trenul. În piesă, fiind um sfetnic pisălog, ultima replică trebuia să o spun după ce Pilat din Pont mă întreba: Ce tot mai vrei?
- **Nu mai vreau nimic**, am strigat eu disperat, cu ochii ieșiți din orbite și cu tâmplele țiuind, la gândul că pot pierde trenul și am fugit la cabina, am aruncat, pur și simplu hainele rolului de pe mine, m-am îmbrăcat cu ale mele in câteva secunde, cum nu reușișem mai niciodată și am ieșit val-vârtej in fața teatrului... și prietenul meu șofând in trombă m-a depus pe peronul gării de nord tocmai când trenul respectiv începuse să se miște...
- Palpitant! Am făcut naveta la Ploiești și de multe ori ajungeam pe perón când trenul se punea in mișcare.
Înainte să ne despărțim mi-a amintit că Alifantis a compus pe o poezie de a sa o melodie, care se găsește pe un album. Mi-a fredonat-o. În final ca un personaj dintr-o altă lume și-a cerut scuze că m-a reținut și ne-am despărțit fară efuziuni sentimentale Acasă am răsfoit volumul lui destul de sofisticat ...și am transcris o poezie intitulată: ”Mi-am scris cu vorbe viaţa, cu tăceri*”*
Mi-am scris cu vorbe viaţa, cu tăceri /. Nici răsfăţat, nici ocolit de Parce / Din bun şi rău n-a mai rămas ce stoarce / şi în desagi s-au adunat poveri / Abia m-ajunge vântul care toarce din freamătul pădurilor de ieri / Şi nu e drept ca vremea să mă-ncarce/ cu toamne şi cu toamne şi cu veri / pământule care grăbit îmi ceri cu paşi mărunţi la tine-a mă întoarce.
E născut în 1925.. Poezia parcă aș fi scris-o eu, dacă aș avea talentul lui.
03. 11. De ieri, G. W. Bush, în urma alegerilor, a intrat în al doilea mandat. O fi bine, o fi rău? Vom trăi și vom vedea...
05. 11. Am găsit la magazinul ”Muzica” CD-ul lui Alifantis. Am transcris versurile d-lui Ianculescu: ” *Luni e ziua de putere / Marţi e ziua în care dai / Miercurea-i un chip de rai / Joi e visul de avere, / Vinerea e-un ochi şi-un hai,/ Că de sâmbătă-i cu miere,/ Şi duminica îţi cere / Săptămânii să îi mai / Călăreşti aceiaşi cai / Galopând până ce piere...*

18. 11. În sfârşit, azi am fost chemaţi la „Ubu”, la repetiţia generală cu decor. Scena noastră este la mijlocul piesei. Am avut timp să mai repetăm odată textul, deşi îl ştiam ca pe „Tatăl nostru”. Ne întâlnisem doar de atâtea ori şi-l repetasem amândoi. Cum s-ar zice, îl ştiam ca pe… apă. Dar Chesa, meticulos, cum îi este felul, m-a rugat să-l mai spunem încă o dată.
L-am spus fără nici o poticnire şi, după ce ne-am felicitat reciproc de ce memorie avem, am coborât în scenă. Deşi, până atunci, repetiţia mersese şnur - avuseseră loc repetiţii cu maşiniştii şi cu electricienii separat la alte ore - acum s-a oprit.
- Inveţat la voi textul? ne-a întrebat regizorul (care era în sală).
- Învăţat se spune, l-a corectat Chesa (amândoi eram la rampă).
- La mine ştie cum se spune, dar o să ved la voi ce se ştie.
- Nici o grijă. Ai în faţă doi profesionişti, i-a răspuns Chesa.
- Dar mai primo explic ce faceţi la voi.
Şi ne-a explicat. Nu era greu de înţeles. Se va deschide decorul, care consta în două porţi mari din fier forjat (peste patru metri înălţime), în timp ce se va auzi un zgomot de elicopter. Din peretele din stânga scenei (cum te uiţi din sală) se va deschide un fel de uşă îngustă, ca uşa de la un avion, prin care trebuia să apar eu (Sultanul)… La buza deschizăturii se va ataşa o scară, ca cele care se aşează la avioane. La terminarea scării se va întinde un covor roşu, la capătul căruia mă va aştepta Titi Chesa (Vizirul).
- Inţeles la voi ce vorbit eu?
- Am înţeles, că doar vorbeşti româneşte…
- Dacă inţeles, atunci daţi bice, să ved de ce stare e la voi, a conchis regizorul bilingv.
A urmat deschiderea porţilor, zgomotul elicopterului, ataşarea scării, întinsul covorului, replica mea: „Vizire, ai luat în primire cei 200 de sclavi?” şi am aşteptat replica lui Chesa.
- Nu ştiu ce am, a spus Chesa în loc de replică.
- Ce se intâmplă, la voi? a strigat regizorul din sală. Nu aud replica la Vizir.
- Nu ştiu de ce nu îmi amintesc replica, a îngăimat Chesa.
- Nu repetat la voi?
- Am repetat. Îl ştiu ca pe „Tatăl nostru”.
- Atunci spune text. Text, text, nu scuze…
- Dar nu-mi amintesc…
- Mai tare. Nu mâncat azi la tine? a întrebat regizorul.
- Am mâncat, dar nu-mi amintesc textul, a reuşit să îngaime iar jenat Chesa.
- Atunci, afară la voi, a decretat scurt regizorul. Azi nu e timp. Mâine ştiut text excelent, altfel…
N-am mai auzit ce ar fi însemnat „altfel”. Am plecat din scenă şi ne-am întâlnit în cabină.

www.cimec.ro

- Ce blanc! N-am păţit o chestie ca asta în toată viaţa mea, mi-a spus Titi.
Era vizibil... nu jenat, ci de-a dreptul furios. Şi a început să debiteze textul dintr-o suflare.
- Ai văzut că ştiu textul? Acolo, în scenă, de ce n-am ştiut?
L-am consolat că sunt martor că ştie textul, doar l-am auzit de atâtea ori, la toate repetiţiile noastre şi l-am încurajat că mâine o să-l şi spună. Dar, pentru orice eventualitate, ar fi bine să-l scrie pe o foaie de hârtie şi dacă, Doamne fereşte, are iar un blanc (un lapsus = incapacitatea cuiva de a-şi aminti, o frază, un cuvânt) să citească, cum se obişnuieşte de multe ori, la primirea unor mari personalităţi - amfitrionul citeşte cuvântul de primire.
- Cum să citesc? Mă fac de râs că nici o replică nu pot să ţin minte!
- Mai rău ai să te faci de râs dacă n-ai să spui nimic.
La insistenţele mele a acceptat să scrie textul pe o foaie de hârtie.
- Şi unde să pun hârtia cu textul scris?
- Într-un buzunar al cămăşii pe care o ai pe tine.
Ne-am despărţit după ce am mai spus odată fiecare cele trei replici care ne aparţineau: eu două scurte şi una lungă, Chesa, două lungi şi una scurtă.
19. 11. A doua zi dimineaţa, la repetiţia generală. Ne-am întâlnit în cabină. Deşi stăteam în cabine diferite, acum ne-am mutat amândoi în cabina nr. 14. Am mai spus o dată textul, am îmbrăcat costumele, două halatele lungi, care imitau îmbrăcămintea musulmanilor (celebrele burnusuri), ne-am minunat amândoi de cum arătăm, de ce figuri putem să avem (ni s-au părut interesante, chiar stranii).

A venit la noi Liliana Manţoc, creatoarea costumelor, care ne-a spus cum se numeşte mantaua albă lungă (Gutra), ne-a aranjat pe cap aşa numitul igal (o funie groasă neagră aşezată peste o pânză albă şi având rolul de-a o fixa pe cap). A venit şi Mihăiţă, şi alţi colegi, şi regizorul tehnic, toţi întrebându-ne dacă ştim textul. Am făcut o probă în prezenţa lor şi a altor colegi şi am aşteptat pe o bancă intrarea în scenă.
- Ştiţi textul? ne întreba aproape fiecare coleg care trecea pe lângă noi.
- Ca pe apă, răspundea Chesa.
- Ca pe „Tatăl nostru”, răspundeam eu.
- Uitaţi-vă la ei, parcă sunt două marionete, a exclamat o tânără din figuraţie, care, evident, habar n-avea de noi…
Am intrat în culise, m-am urcat fără probleme pe practicabilul înalt de peste doi metri din spatele scenei şi după câteva secunde s-au desfăcut panourile

înalte ca nişte porţi de cetate, după care s-a deschis uşa prin care am pătruns în scenă printr-o scară, coborând treptele, la capătul cărora mă aştepta Vizirul.
- Vizire, ai luat în primire cele două sute de sclavi? l-am întrebat eu.
Dar Vizirul Chesa nu răspundea. Sta înlemnit în faţa mea şi tăcea chitic.
Atunci i-am făcut semn să citească. A înţeles, dar a început să-şi ridice poalele anteriului căutând, probabil, hârtia cu textul replicilor scrise. A găsit-o şi a vrut s-o citească, dar iar s-a oprit, vizibil furios.
- Nu pot citi, am uitat ochelarii în cabină…
- Afarăăă, duceţi la voi în pensiii, afarăăăăă! a strigat regizorul, iritat, din sală, neînţelegând de fel ce se întâmpla în scenă.
Ne-am reîntâlnit, eu cu Chesa, peste câteva minute în cabină. Niciunul n-am spus un cuvânt. Titi era vizibil cătrănit.

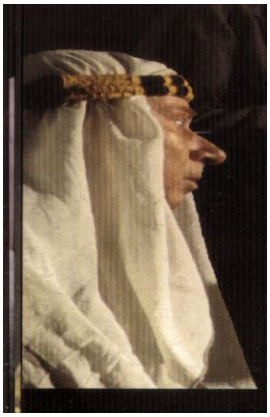

- Iei medicamente? l-am întrebat într-un târziu.
Mi-a confirmat. Deci asta era mai mult ca sigur cauza lapsusului…
Când s-a terminat repetiţia, ne-am dus în sală şi, în faţa regizorului uluit, am debitat amândoi, fără poticneli, cele trei replici ale fiecăruia. Eu, una scurtă şi două lungi, Chesa, două scurte şi una lungă.
- Rentkivuli, halatlan! a exclamat regizorul,
- Ce faci ne înjuri, l-a întrebat Chesa.
- Rentkivuli, halatlan inseamnă în maghiară, extraordinar. Sper la mine ca la spectacol să se intâmple minune şi nu blanc, nu lapsus. Baftă!
Inteligent băiat!
L-am rugat să-mi mai spună o dată cuvintele în maghiară, dar a refuzat pe motiv că n-am să le pot reţine cât este hăul şi bârgăul…
(Le-am găsit într-un dicţionar româno-maghiar după îndelungi căutari şi, de atunci, de câte ori vreau să spun în româneşte formidabil, spun halatlan.
Asta ca să par mai interesant.)
17. 12. Premieră "Ubu înlănţuit". *(notaţii de a doua zi).* De la ora 16 am început pregătirea pentru spectacol. Îi povestisem şi Sarei ce ni s-a întâmplat, dar ea, ca de obicei, nu m-a crezut. În permanenţă are impresia că exagerez sau inventez. Am ajuns cu "Oltcitul" mai devreme la teatru. Nu venise nici un interpret. Dar Chesa era prezent. N-a mai avut răbdare să stea acasă. Cum m-a văzut, n-a mai aşteptat să-i spun replicile mele şi le-a debitat pe-ale lui. Era perfect. Dar, după zece minute, iar le-a repetat fără să mai aştepte intervenţiile mele. Apropiindu-se ora începerii spectacolului, au venit colegi şi din alte teatre să ne ureze succes.
- Să nu care cumva să vă împiedicaţi în anteriile astea, ne-au spus ei

văzându-ne costumaţi în gutre şi cu igalul pe cap.
- Cred că deja ni s-a dus buhul că suntem sclerozaţi, îmi spunea alarmat Chesa. Ascultă, dacă cumva mă încurc, spune tu replica mea…
- Crezi că eu am să ştiu replica ta?
- Auzind-o de atâtea ori, sigur că ţi s-a înregistrat în minte. L-am rugat să nu se mai gândească la ce s-a întâmplat şi, ca un bun partener, l-am asigurat că işi va aminti replicile în mod sigur.
- De unde eşti tu aşa de sigur că mi le voi aminti? m-a întrebat el, şi eu n-am ştiut ce să-i răspund de unde eram aşa de sigur că el are să-şi amintească replicile. Privindu-l, însă, vedeam că, în timp ce minutele treceau, surescitarea şi nervozitatea lui creşteau. Atunci l-am rugat să-mi povestească de turneele de la Paris, Praga, Helsinki, de întâlnirea cu Eugen Ionescu, dar am observat că nu prea avea chef. Mi-a spus doar că Teatrul de Comedie a îngenuncheat cu arta sa, cu "Rinocerii", întreaga Europă. Dar că el, ca şi ceilalţi, era tânăr. Însuşi maestrul Beligan, pe vremea aceea, nu avea nici cincizeci de ani. A vorbit până când, brusc, a tăcut, iar între noi s-a instalat o linişte nefirească. Nici unul n-am mai spus nimic, până când ne-am îndreptat spre scena care era la doi paşi.

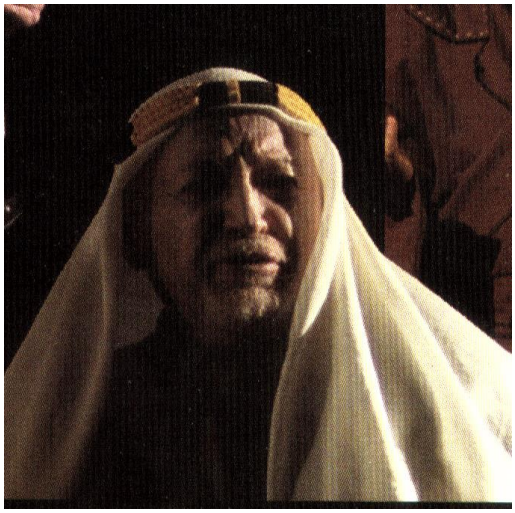

Dar în urările colegilor noi vedeam doar ironii. Ne gândeam că deja ni s-a dus buhul că nu putem să ţinem minte trei replici. Eu două scurte şi una lungă, iar Chesa, două lungi şi una scurtă.
- E timpul să mergeţi la muncă, ne-a spus în şoaptă, probabil să nu ne sperie şi să dăm bir cu fugiţii, regizorul Solomon, Ne-am strâns mâinile, ca şi cum ne-am fi dus la eşafod, şi ne-am îndreptat, pe căi diferite, în scenă…
- Ai grijă de tine, l-am auzit pe Titi că-mi şopteşte. M-am suit, fără ajutor pe practicabilul înalt de doi metri, cu suprafaţa de 1,50/1,50, care se găsea în spatele decorului, având grijă să nu care cumva să calc alături şi să mă trezesc căzând în cap, încercând să nu mă mai gândesc la nimic. "Zarurile au fost arcuncate", mi-am amintit, într-o fulgurantă fracţiune de secundă, că ar fi zis nemuritorul Cezar. Acum nu mai puteam să fac nimic.
Dar, pe măsură ce secundele treceau (de când mă urcasem pe practicabilul înalt, care acum devenise pentru mine, bineînţeles, păstrând proporţiile, un fel de Golgotă), începuse să crească în mine o nelinişte: Dacă o să am şi eu un blank, un lapsus, şi n-o să-mi amintesc cele trei replici, două scurte şi una lungă? Ce-o să ne facem, cum o să decurgă momentul respectiv, dacă nici el

nici eu n-o să ne amintim cele şase replici: el, două lungi şi una scurtă, eu, două scurte şi una lungă? Bineînţeles, mi-am imaginat că are să fie o adevărată "catastrofă". O să intrăm amândoi în Guiness Book? Dar n-am mai avut timp să răspund la obsedanta şi chinuitoarea întrebare, pentru că a trebuit, fatalmente, să-mi fac apariţia în scenă, adică să pătrund prin spaţiul îngust al decorului spre scara înaltă (care deja se ataşase la vedere în scenă) şi să cobor spre Titi Chesa care mă aştepta zâmbitor la capătul covorului roşu… Iar eu, Sultanul, să spun prima replică scurtă din cele trei replici pe care le aveam, iar Chesa (Vizirul) să-mi răspundă cu replica lui lungă din cele trei replici pe care le avea…

Am ieşit în scenă amândoi cu aplauze, care în mod sigur nu erau pentru noi, ci pentru mişcarea grandioasă a decorului şi pentru subtilităţile pe care regizorul, cu un deosebit gust al realităţii, le pusese la dispoziţia publicului cu un teribil simţ scenic....

- Ai văzut că a fost bine, că nu ne-am făcut de băcănie, că am spus cele şase replici pe care le aveam? i-am zis lui Chesa când am ajuns în cabină, răsuflând din greu, de parcă aş fi alergat cinci mii de metri plat la un concurs de atletism.

- Da, a fost bine, am scos-o la capăt, a fost chiar minunat că nu ne-am făcut de băcănie, numai că eu n-am spus nici o replică din cele trei pe care le aveam. Le-ai spus tu pe toate şase… şi pe-ale tale, două lungi şi una scurtă, şi pe-ale mele, două scurte şi una lungă…

- Nu mi-am dat seama, i-am spus eu, crezând sincer că spun adevărul…

Şi era adevărat. Probabil… Spun probabil, pentru că, şi acum când scriu, relatând ceea ce s-a întâmplat, nu-mi dau seama pentru ce am procedat aşa… Cred că frica, teama care ne pândeşte în subconştient ne îndeamnă să ne apărăm pentru a nu ne face de băcănie.

- Bravo la voi, nu sclerozaţi, nu la pensii, felicitaţion! mi-a zis regizorul, când l-am întâlnit. Dar tu, Candide, la tine smecher mare, tu făcut grande mascalţonerie, spus şi text de la Titi, vorbit într-una, ca un papagai. Râs la mine cu gura până la urechi când auzit ce spus tu.

Într-adevăr, n-am mai aşteptat să-mi răspundă Chesa, alias Vizirul, la întrebare, şi i-am zis: "Ştiu ce vrei să-mi spui, Vizire. Am fost informat că ai dat o chitanţă pentru 200 de sclavi şi de fapt au venit două mii care voiau să aibă onoarea de a vâsli pe galerele mele... Nu mă-ntrerupe! (Chesa vroia să spună ceva). Iar pe d-l Ubu, care face tot felul de nebunii, trebuie să-l tratezi cu mare respect, pentru că el este fratele meu, care a fost răpit în urmă cu mulţi ani de piraţi şi constrâns să muncească în diferite ocne, aşa că... Nu încerca să mă întrerupi! (Chesa încerca din nou să spună ceva). Fereşte-te

să-i dezvălui acest adevăr, pentru că s-ar instala cu toată familia în imperiul meu şi l-ar devora în cel mai scurt timp. Aşa că, Vizire, chiar dacă vreai să-mi mai spui ceva, renunță, las-o baltă şi să mergem la o cafea şi la o ţigare, că vorba multă e sărăcia omului"

Afară de regizor, om cultivat, nimeni n-a observat tot ce am schimbat. În schimb, Romulus Vulpescu, mare cărturar, neştiind ce s-a întâmplat, mi-a reproşat, sever, că n-am fost în stare să învăţ, corect, nici trei replici, şi că, neapărat, ar trebui să fiu pensionat, dacă nu imediat, în viitorul apropiat.

Impresii despre spectacol culese la cald: Spre deosebire de publicul scandalagiu de la premiera piesei "Ubu rege", din 1888, de la teatru Phinanselor, publicul românesc din anul de graţie pe care-l ştim cu toţii, a stat cuminte, n-a vociferat, n-a avut intenţii belicoase, nu s-a revoltat de ce se petrecea pe scenă şi nici de limbajul destul de condimentat al eroului. E adevărat, nu s-a rostit ca la celebra premieră, Căcart, ci doar, Cornuburţi**,** care ar însemna, cu mare probabilitate, în traducerea elevată a lui Romulus Vulpescu, "ce p…la mea!

Impresionant, (simplu spectator), chiar neaşteptat de inteligent: (un professorde matematică) grandilocvent, funambulesc, extravagant, (un pictor scenograf din provincie) ciudat de fermecător, (o actriţă de la alt teatru), acidulat la maximum, (un chelner la "Carul cu bere") inimitabil de fotogenic, (un cameraman TV.) insuportabil, monstruos de inteligent, sângeros de adevărat (o autoare de romane poliţiste): "ca o cursă de 10.000 de metri" (reporter sportiv) "surprinzător", (salariat ministerial), "sfichiuitoare ironie", (de la administraţia financiară) "cutremurătoare parabolă, veninoasă descriere a imoralităţii, zdrobitoare tipologie a inutilităţii, macabru spectacol al grotescului, feroce satiră", (mătuşă unui interpret, fostă profesoară de psihologie), "Nu un gunoi oarecare, un gunoi măreţ" (fost gunoier azi reciclat administrator de piaţă): "foarte mari, exagerat de mari sânii d-nei Virginica Mirea" (un maseur): "o piesă mediocră, chiar proastă de care s-a făcut mare tapaj" (un dramaturg nejucat): "Ubu e un material excepţional căruia am să-i consacru un capitol în Istoria dramatică a literaturii Române…până atunci pot însă să vă spun că avem şi noi ceva similar în piesa lui Ciprian, "Capul de răţoi", bineînţeles păstrând proporţiile" (Mircea Ghiţulescu): "caustică punere în scenă", (soţia altui interpret): "incisivă descriere a imbecilităţii şi ferocităţii", (un medic la spitalul nr. 9): "prevăd un număr foarte mic de spectacole" (un cârcotaş): "grosolană descriere a tâmpeniei, necruţătoare" (de la o revistă de umor): "incalificabile erori istorice" (de la revista de arheologie de la Adam-Clisi): "satiră a nimicului", (secretar literar, cinefil în timpul liber) : "unde nu există religie şi frica de domnul Dumnezeu, există destrăbălare" (preot de la biserica Sf. Dumitru de vis-à-vis) : "brutală demascare a atrocităţilor morale

şi a bădărăniei intelectuale" (de la un ONG) : "corosivă şarjă a prostiei agresive, întunecată pagină de dramaturgie" (cronicar teatral) : "panoramă inimaginabilă a ferocităţii prostiei" (sociolog) : "o acumulare de vechituri" (un gestionar de magazine second-hand) : "de ce nu joacă Şerban Ionescu? Ce aveţi cu Şerban Ionescu? Şerban Ionescu ar fi fost nemaipomenit în Ubu" (un amic al lui Ş. I. agesmuit) : "parabola sângerosului tiran dintr-o Polonie fantezistă se întâlneşte acum cu tema lumii pe dos, întrebuinţată de autor pentru a ilustra silogismul **la vremuri sucite, oameni suciţi"** (o cronicărească): "foarte bine maică, trăiască preşedintele, da nu e bine că vrea să avem chioşcuri noi şi cu aer de ăla de-i zice condimentat" (o florărească de la Universitate) : "e mişto, dar n-am înţeles nişte chestii nasoale" (un grup de cheflii) : "de mult n-am dormit atât de bine, maică" (altă mătuşe) : "ăla care joacă pe domnu' ăla gras e băiatul lu nea Gigi Dinică?" (un spectator anonim) : "m-a interesat foarte mult cât costă spectacolul per total" (cineva de la ANI) : "logica ilogicului se constituie ca modalitate expresivă a noncomunicării, coagulată în rombul absurdului. Ficţiunile scenice sunt contributive în transfigurarea metamorforizată şi metaforizarea tipologiilor ce alcătuiesc pântecul variilor, inspirate din realitatea diurnă, crepusculară sau mitică sunt zămislite în rombul ilimitat simbolic." (I. T. profesorul de filozofie al multor generaţii *),

- Nu ar fi fost mai bine dacă cei doi interpreţi principali, amicii mei, ar fi jucat "Vicleniile lui Scapin" de Moliere, unde sunt doi bătrâni caraghioşi, Geronte şi Argan, dar mai cu haz decât soţii Ubu. Mihai şi Virginica nu vă strofoceaţi atâta inutil! (un prieten al interpretului principal)

* *(Consideraţiile profesorului de filozofie sunt absolut autentice).*

Explicaţii utile la o intervenţie abuzivă în Jurnal: Am comasat, cât s-a putut, paginile referitoare la întâmplarea de pomină cu lapsusul lui Titi Chesa, pentru a nu zăpăci eventualii prezumtivi cititori şi, mai ales, pentru a da o mai mare cursivitate intâmplării. Vor urma notaţiile normale, pe care le-am făcut de-alungul acestor patru luni cât au durat repetiţiile cu "Ubu înlănţuit", notaţii care au fost, forţat, dislocate de la locul lor de baştină.

13. 09. Coktail la Athene Palace: D-na Lia Roberts m-a rugat să invit în numele ei actori din teatrele bucureștene la un Coktail la Athene Palace și timp de câteva zile am fost... telefonist de serviciu!

- D-na Lia Roberts, apreciindu-vă, cunoscându-vă talentul, realizările, cariera, ar fi încântată să vă invite, vă roagă, să fiți amabil, amabilă, dacă aveți timp și plăcere să binevoiți să luați parte la un cocktail, au fost formulele de politețe pe care le-am folosit.

- Dar de ce nu m-a invitat ea personal, au venit matematic unele răspunsuri. De ce se folosește de intermediari ca tine?Asta e stima pe care mi-o poartă?

- Să văd, să mă informez, ce sfori trage d-na asta de a lăsat cratița în America, unde se laudă că e mare rahat de consul și vrea să ne conducă pe noi. Noi n-avem bărbați în stare de așa ceva? Refuz. Transmite-i că refuz...
- Cât costă, m-a întrebat alcineva. Dacă cumva e gratis nu vin.
- Vin dragă dacă e vorba de haleală și băutură pe gratis. Sper să nu fie o păcăleală. Am trăit una pe vremuri făcută de Mușatescu, după o premieră când tot așa a zis că e gratis, și la final am plătit de ne-am spetit.
- Vin, dar n-o votez. Eu nu mă vând pentru o băutură și un dumicat.
- În ce coșmelie va avea loc amărâtul ăsta de cocktail? La Athene Palace? Nu cred. Cine știe în ce cârciumă ordinară va fi. Vin doar să mă conving că e la Athene Palace...unde n-am mai fost de mult, de pe vremea răposatului...Ehei ce chiolhane trăgeam cu Vadim și Păunescu...Acum e plină lumea de mincinoși și mai ales de mincinoase...
- Vin d omle. Am văzut-o la televizor. E haioasă. Poate cu ocazia asta mă lipesc de o vizită în America...
- Nu vin și gata. Uite așa nu vin!
- De ce să vin? Să-i văd pe noi îmburgheziți? Care după ce l-au pupat în fund pe Ceaușescu, acum îl ling pe Iliescu, ca mulți recitatori de ode?
- Vin, dar să nu-mi dea text prea mult de spus că nu mai țin minte și nici nu mai aud prea bine.
- Vin de ce să nu vin. Pare încă futabilă. Să văd ce-i spun nevesti-mi, care la chestii de astea se ține scai după mine
- Ce ai la afacerea asta, că nu cred că arzi gazul de pomană pe lângă ea?.....
...Deși majoritatea dintre cei chemați au declarat că nu vin, până la urmă au fost prezenți cam 70-80 de personae autentice, valide și încă vreo 20 de...lipitori. Unii au venit în baston, iar alți în cărucior.
În zece minute nu mai era nimic pe mese din bufetul bine asortat. Parcă ar fi trecut un stol de lăcuste.
-Ți-am spus că ne trage clapa. Că totul e o minciună. Nu mai e nimic de mâncat și nici de băut,
- Nici nu cred că a fost ceva. Propagandă!
- Pentru cocktail-ul ăsta mă pregătesc de două zile și acum, poftim, să iau plasă. Dar ce plasă!
- E o bătaie de joc. Am fost amăgiți. Ar trebui să plecăm în grup, demonstrativ.
- Eu nu plec. Am informații că se mai bagă ceva supliment.
- Să se bage, să se bage, că foamea-i mare.
- Și să ne mărească pensile. Să le facă ca-n America. Atunci o votăm.
- Eu n-o votez nici atunci.
- Pentru că ești capsoman și ai un socru nomenclaturist
- Mă faci capsoman?

www.cimec.ro

- Nu te fac eşti...
- Află că socrul meu a murit ca un erou în închisoare...
- Liniște, domna Roberts vrea să ne spună ceva...
Ce să spună, mai bine să le dea ordin să aducă mâncare
După strigătele disperate ale unora a fost nevoie de o rapidă reaprovizionare. D-na Robers a vorbit puțin, dar s-a sărutat cu Ion Lucian, cu Albulescu, Fl. Zamfirescu, Eusebiu Ștefănescu, Șt. Radof, Emil Hossu, cu Catrinel Dumitrescu, s-a îmbrățișat îndelung cu marele Diki (Ion Dichiseanu) pierzându-se în brațele lui, și bine înțeles cu Titică Rucăreanu. care i-a aplicat o vetuză în stilul lui caracteristic făcând-o pe d-na Lia să țipe de plăcere. Apăruseră deodată, probabil din restaurant fără să fi fost invitați: Paul Everac, Iosif Naghiu, Nino Anghel, Sorin Gheorghiu, Titi Chesa și Ernest Maftei care i-a făcut o poezie, un catren:
”*N-o să mai iubesc femeia / îmi, zisese biata-mi inimă naivă / Dar văzându-te pe tine, Lia /*
Am căzut în recidivă.
Crezi că am vreo perspectivă?”

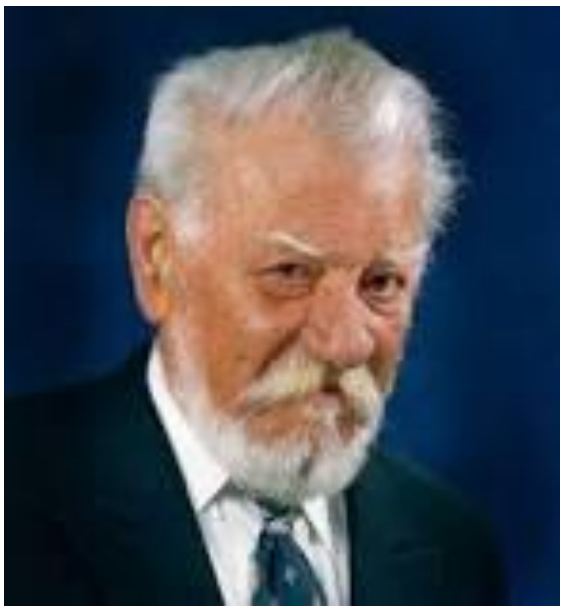

(Am râs am aplaudat deși mi-am dat seama că poezioara trebuie să fie ciupită din Topârcenu, cum mi-a și mărturisit Bădia când l-am rugat să mi-o repete). Bătrânul pezevenghi avea un repertoriu pentru fiecare ocazie. Nu mă pot abține să nu notez meniul **Gustare rece:** rulouri de suncă cu salată a la Russe, evantai din pastramă de porc, trandafiri din salam Sibiu, bărcuță din ardei cu pastă de brânză cu mărar, tartă cu ciuperci sote, măsline asortate, chifteluțe cu susan, roșie umplută cu salată de vinete, File de șalău cu sos meuniere cu capere, cartofi natur, unt și lămâie, Mușchi de porc și frigărui de pui la grătar cu sos de unt și ierburi aromate, cartofi țăranesti de tot felul, salată de varză roșie, tort, fursecuri...Băuturi: Wischi, Burbon, coniac, Hennesy, Martel, Courvoasier, Votkă, Vermuth, Vin Jidvei, Coca cola, Pepsi, apă tonică, apă minerală, plată etc (Am copiat meniul pentru că în studiul d-lui Eugen Simion despre ”Ficțiunea jurnalului intim”, căruia i-am acordat, dealungul anilor un spațiu amplu și o apreciere entuziastă, (lecturat cu creionul în mână) se fac dese referiri favorabile la meniuri și liste de bucate al diariștilor pe care-i analizează...)

Lia Roberts a fost pur si simplu asaltată de simpatia şi dragostea spontană a tuturor celor prezenţi primind asigurări că dacă candidează va ieşi sigur...preşedinte. Eu şi Sara n-am putut practic să ne apropiem de ea...din cauza celor care îşi exprimau ”adeziunea” fie prin cuvinte, fie...corporal! Ce a spus şi ce a susţinut Lia Robers: *Sistemul politic din România este bolnav! Poporul suferă de o maladie gravă: sărăcia! Constiinţa că pot să-l scap de această agonie, m-a indemnat să revin in ţară, ca să candidez la cea mai inaltă funţie din stat, convinsă că este nevoie de o schimbare îin rândul clasei politice. Am venit, i cu intenţia de a face « curaţenie generala ». Să mulţumesc populaţia si nu partidul care m-a împins la putere. Am venit să schimb clasa politica din România şi de a-i reda demnitatea, de a o scoate din abisul coruţie, de a-i crea o nouă aură,, a unei ţări solide în care investitorii să vină cu încredere să creeze noi locuri de muncă stabile, cu un salariu care sa reflecte valoarea reala a individului, salarii la nivel european…etc, etc*

14. 09. Surse din **P. D**. îmi spun că, având în vedere că Stolojan scade în sondaje voi fi martor unei surprise de mari proporţii.
16. 09. Vizită **la Husler.** M-am dus la revista “Husler” să-mi iau onorariul pentru interviul cu V. T., apărut acum trei luni. D-l Tabacu, redactorul şef al revistei, m-a întrebat dacă nu mai am şi alte interviuri.
- Cu morţi nu mai am, i-am mărturisit spăşit.
- Cu oameni vii aveţi? m-a întrebat el, după o matură gândire.
- Cu cine v-ar interesa? l-am intrebat.
- Propuneţi, mi-a spus după alte secunde de reflecţie adâncă.
I-am spus câteva nume de femei frumose, mari vedete, romînce zdravene. Nu l-a interesat. Atunci am spus, la plesneală, un nume: Draga Olteanu şi am auzit un sunet care-mi sugera că d-l Tabacu se îneacă. Fără să mai aibă nevoie de secunde de reflecţie, mi-a spus că n-ar fi rău, ar fi chiar o bombă.
L-am rugat să-mi permită să dau un telefon persoanei respective şi am sunat-o pe distinsa artistă pe fix. Am avut de două ori noroc. Era în Bucureşti şi era acasă. După câteva fraze de introducere, am intrebat-o dacă vrea să dea un interviu pentru revista “Husler”, dar cum ea, nu auzise de această publicaţie, i-am explicat că e o revistă porno, iar ea m-a intrebat dacă trebuie să apară cu păsărica goală?
- Numeşti păsărică dropia aia a ta, i-am replicat, folosind o expresie a colegului Gigi Dinică. Apoi l-am întrebat pe d-l Tabacu în ce postură va apărea d-na Draga.
- Va apărea cu faţa, de la gât în sus, mi-a comunicat sec d-l Tabacu.
- Dacă se plăteşte, accept şi de la gât în jos, mi-a şoptit colega în receptor.

www.cimec.ro

- Nu se plăteşte nici de la gât în sus, nici de la gât în jos, a răspuns promt reprezentantul revistei cu frumoase nuduri.
- Rahat! Asta e o porcărie şi o discriminare, mi-a spus Draga, auzind decizia angajatului revistei "Hustler" şi mi-a închis telefonul…
Ne având altă ideie, am plecat cu banii câştigaţi pe spinarea vorbelor Vasilichii, promiţând că altădată le voi propune altă interlocutoare. Eventual pe mama Omida, sau pe mama Oanei Zăvoreanu...
17. 09. Agitaţie mare în cartier. Venind spre casă am văzut, în faţa unui magazin, care până nu de mult era sediul unui Aprozar, ulterior transformându-se într-o măcelărie, ca apoi să ajungă magazin cu mezeluri şi brânzeturi, multă lume, multă agitaţie, multă învălmăşală, oameni de ordine, chiar jandarmi cu celebrele garduri şi, mai ales, o coadă mare. Mirat, nu mai văzusem de mult o coadă aşa mare, m-a oprit şi am întrebat de ce e adunată atâta lume. Mă gândeam ca ar putea fi vreun meeting, sau un protest de simpatie la adresa guvernului, sau a primarului de sector, care este de ani de zile fostul general, fostul PSD-ist, Nic. Onţanu.
- Se distribuie de-ale mâncării, adică alimente: făină, mălai, zahăr, ulei, şi conserve cu mazăre şi fasole.
- Şi nu se pot lua toate astea de la alte magazine fără coadă?
- Se poate, cum să nu se poată, dar aici e gratis, pentru populaţia nevoiaşă, pentru oameni sărmani, bolnavi, fără venituri sau pensionari cu pensii mici. Dacă sunteţi pensionar, puteţi beneficia şi d-voastră de acest ajutor.
- Cine-l dă?
- Dracul ştie cine dă. Ce te interesează cine dă? Ia-l şi înghite-l.
(Între timp se adunase în jurul meu mai mulţi "codaşi")
- Dă oameni de bine, cu frica lui Dumnezeu, maică! a sărit cu gura o femeie. Ca Becali, Dumnezeu să aibă grijă de el, că a ajutat mulţi oameni amărâţi.
- Sau guvernul…
- Guvernul nu se gândeşte decât să ia pielea de pe noi…
- Atunci opoziţia…
- Opoziţia e săracă ca vai de lume.
- Sau Vadim că şi el ajută…
- Ajută câinii…
- Vorbiţi prostii. Alimentele astea sunt de la Uniunea Europeană. Scrie pe geam, citiţi, ne-a informat un om de ordine.
- Ne-am dat dracu dacă ne ajută Uniunea Europeană…
- Ne ajută dă milogi ce suntem, s-a amestecat în vorbă un trecător.
- Te pomeneşti că dă la toată lumea. Chiar şi la ăia care, uitaţi-vă, care au venit să ia pomana cu taxiul…
- Se dă numai la cei care au sub un barem.

- Băga-i-aşi în mă-sa cu baremu lor. Dacă am un leu mai mult decât baremu, nu-mi dă. Şi dacă nu-mi dă, bag cuţitu-n ei, a ţipat un negricios de la coadă.
Încet, încet am încercat să mă depărtez strategic de un viitor conflict.
- Nu stai, nu vrei haleală gratis, eşti cu coada-n sus, faci pă nebunu, te dai mare, eşti barosan, du-te-n brânză dă ofticos, am auzit în urma mea exclamaţii, în timp ce mă îndreptam spre casă, verificând reportofonul. (ce minune a tehnicii este reportofonul!)
Ajuns acasă, i-am povestit Sarei ce mi s-a întâmplat.
- Dacă ai scăpat nebătut ai avut noroc, a constatat ea.
19. 09. Costi Stan mi-a cerut textul de la "Lulu" să-l publice într-o altă antologie. O să fiu iar publicat! Visul de început al fiecărui om care scrie…se materializează. Dar o să fie altfel viaţa mea? O să se schimbe ? Nu sunt naiv, ştiu că nu va însemna mai nimic, dar ca orice naiv, mă bucur ca de un cadou frumos.
21. 09. **Începutul altu-i...vis**...După eşecul încercării de a realiza spectacolul "Ah, ce bine e să faci amor pe ploaie" cu Adriana Trandafir, am solicitat-o pe Tora Vasilescu. A fost încântată. Am făcut o lectură cu o variantă începutului scrisă de mine şi părea că am făcut o alegere fericită. O mare actriță. Și-a dat seama de la început de potențialul rolului. Am repetat de mai multe ori în podul casei unde locuieşte pe care l-a mansardat. Ceva grozav. După câteva lecturi "galopante" în care am avut împresia că nu recită textul ci îl retrăieşte la mare temperatură. A vrut să începem neapărat cu mişcare. Învățase rapid textul. E încântată de scenele sexi. Nu e pudibondă. Chiar vrea să le dezvolte. Nu se sfieşte de faptul că, la un moment dat va trebui să rămână în chiloți...A vrut să repetăm întocmai. Nu m-am opus. Deşi credeam că e prematur. Nu dădeam scenei importanța cuvenită. Deobicei scenele astea se realizează la repetițiile generale. Ea a vrut să realizăm scena respectivă la stadiul ăsta al repetițiilor. Una din scene se întâmpla cam aşa: ea, mă forța să stau pe un scaun și ea se aşeza ridicându-şi rochia pe piciorelele mele, încălecându-mă, după care îmi lua palmele şi le aşeza pe sânii ei zicând : Nu mușcă! - Ce faci de ce îți iei mâinile de pe sânii mei?
- Nu e necesar acum la faza asta, să facem asta, m-a fofilat eu.
- Pune dragă mâna, dacă aşa scrie, că doar nu suntem copii. Vrem să facem teatru adevărat, să spunem nişte adevăruri despre revoluție şi ne împiedicăm, ne ruşinăm să punem mâna pe două mamele.
- Poate te exciți, am îngăimat eu...
- Mă excit pe dracu...la atâția bărbați care s-au jucat cu ei...
- Păi, nu e necesar acum, la stadiul ăsta...
- Îți este frică să nu mă excit? Și ce dacă mă excit? Lasă, dragă mâinile aici nu mai face pe candidul că am văzut ce nevastă frumoasă ai și sunt sigură că te joci și cu sânii ei

După multe reticențe mi-am pus mâna pe sânii și i-am simțit plinul și parcă s-a cutremurat, ea care a jucat atâtea scene sexi cu Danieliuc. Au fost doar câteva secunde magice și atunci s-a revărsat din ea un torent autentic din replicile care nu mai păreau scrise de un autor, ci erau ale ei, ale personajului pe care ea vrea să-l interpreteze cât mai adevărat posibil, fără pudibonderiile necesare uneori...Nu știu unde o să ajungem cu scenele asta. La una din repetiții a apărut soțul ei care a rămas cam vexat de ce a văzut. Vorbește românește stricat. E sârb de origine și e inginer.
- Domnul, se numește la el Candid, dar nu este de loc, candid cu mâinile...
- Băi, sârbule, ăsta e teatru ce facem noi nu ce îți închipui tu, i-a spus Tora.
- Când o să vă prind în pat să nu spui același lucru, a spus soțul și a plecat.
Ne-am continuat repetiția într-o stare de excitațe deosebită. Tora n-avea nevoie de indicații. Ea își construia singură personajul cu tot ce necesar. La un moment dat începuse să-mi fie frică spre ce ”abisuri” se îndrepta. Rămâneam extaziat de incandescența trăiriilor ei...
N-am mai repetat cu o o actriță cu o asemenea încărcătură dramatico-sexuală
25. 09. Lia Robert renunță la candidatură la președenția României.
Discurs; *Am venit ca să câștig pentru dumneavoastră, nu pentru mine ! Nu pot cîstiga intr-un sistem care îmi este potrivnic.. Voi rămâne o luptătoare pentru promovarea și sustinerea intereselor tării melei, eu sunt dispusă să revin oricând. Va veni și ziua când România va dori adevarata libertate și democrație privind spre vest nu către est!...atunci voi fi alaturi de d-voastra. Sper că data viitoare când cineva sincer va dori să ajute cu adevarat țara așa cum doresc eu, și care va fi obstrucționat la modul la care eu am fost împiedicată să ajung la d-voastra, veți ieși in stradă pentru ca nepoții și copiii d-voastra să nu moștenească un astfel de sistem. Să nu lăsăm ca cei care și-au dat viata in ’89 să fi murit în zadar!. Dumnezeu să aibă in paza Lui poporul român! Dumnezeu să binecuvânteze România!*
Ce idei clare dar și ce naivă e d-na Roberts* (discurs luat de pe Hot news)…

30. 09. Am găsit la un anticariat o carte apărută la Nemira în 1998: **Lionel Povert: Dicționarul Gay.** (331 pagini). Probabil e epuizată de mult. Din exemplarul meu lipsesc 100 de pagini. Ar însemna să ocup câteva pagini dacă aș înșira pe toți cei de care se ocupă dicționarul, vii și morți. Scriitori, actori, scenografi, balerini, filme cu subiectul homosexualității, o istorie a prezervativului, divele și idolii homosexualilor, etc
Reproduc textul de pe ultima copertă. ”*Din Dicționarul Gay erupe o lume surprinzătoare, care nu mai vrea să se ascundă în întuneric, disimulată sub masca unor false normalități descrise de religie și de societate.* ***Viciul*** *homosexualității își revendică nevinovăția, dreptatea și drepturile prin vocile unei pleiade de spirite care au revoluționat cu geniul lor istoria și cultura. Alex. Macedon, Michelangelo, Byron, Balzac, Oscar Wilde, Andre Gide, Rimbaud, Marcel Proust, Montaigne, Erasmus,*

Foucault, Julien Green, Jean Cocteau, Henry James, Kavafis, Cristine, regina Suediei, George Sand...și Shakespeare"

Eu aș adăuga neapărat un capitol: victimile homosexualilor.

O carte care în alte condiții sociale n-ar fi apărut niciodată.

Am auzit de homosexualitate la vârsta de 10 ani când a fost arestat un vecin acuzat de așa ceva, făcându-se mare vâlvă în cartier. Mai târziu adolescent, angajat la Teatrul Țăndărică am avut doi colegi despre care se șoptea că ar fi...bulangii. Erau artiști admirabili și colegi minunați. Unul dintre ei avea un talent excepțional de a "face" pe...femeia, deși era păros pe tot corpul ca o maimuță. Cei doi, imediat ce am venit în teatru m-au invitat la baia "Arcului". Naiv, n-am refuzat. A doua zi șeful mașinist m-a întrebat dacă cei doi nu m-au invitat la baie și dacă acolo m-au spălat cu săpunul pe spate. La mărturisirea mea că așa s-a întâmplat, m-a avertizat:

- Vezi că ăștia o să ți-o tragă.
- Adică cum?
- Adică or să te f...tă.
- Poate-n c...r, am răspuns eu ca în bancul cu țăranul ardelean
- Am auzit că sunteți bulangii, le-am spus eu de față cu toată lumea înaintea unei ședințe de analiză a muncii, lăsându-mi colegii consternați

Era secretul lui Polichinelle.

Cam în aceiași epocă împreună cu doi prieteni am ajus cu totul și cu totul întâmplător la un ceai într-o casă care aparținu-se unui mare scriitor și unde văduva lui, actiță, dădea regulat un fel de..."soareuri"! Asistența însă era împărțită în două grupuri distincte: bărbați efeminați și femei...viguroase.

Dându-mi seama în ce mediu am nimerit, am fugit ca dracul de tămâie. Nu înainte de ai averiza pe cei doi de primejdia unor asemenea vizite. Adică de a fi racolați la noua "sectă", sau îndeletnicire...nu știu cum s-o numesc. Nu m-au ascultat. Amândoi au frecventat asidu grupurile respective, devenind în final homosexuali, cum mi-au mărturisit ulterior. Probabil, zic și eu, aveau încliații, sau gene, sau dracu știe ce aveau...sau n-aveau...Am rămas prieteni până în zilele în care scriu rândurile de față. Pe unul dintre ei îl invit la toate aniversările zilei mele de naștere. Este un bun prieten. Având o voce admirabilă, a ajuns crainic la Radio, dar l-a un moment dat în urma unor "turnătorii", a făcut închisoare, iar acum este și el pensionar, dar a rămas cu acelaș năravi: Are un iubit, care e căsătorit!

În Înstitutul de Teatru am am avut prilejul să citesc "Banchetul"* lui Platon și să mă lămuresc teoretic despre problema homosexualității.

La IATC am avut un profesor (Mony Ghelerter) despre care deasemenea se spunea că ar avea înclinații homosexuale deși fusese căsătorit cu o mare vedetă a teatrului românesc. Nu cunosc să fi auzit de vreo legătură între el și vreunul dintre colegii mei. Asemenea legătură secretă deobicei "transpiră"

ușor. Nici în rândurile studenților n-am cunoscut pe cineva despre care să se vorbească că ar avea asemenea înclinații. Dar surpriză. Ce să-i faci, așa e viața. Târziu, am aflat că unul din colegii noștri care avea familie și doi copii a făcut închisoare pentru atragerea de minori. Întrigat i-am cerut lămuriri. Mi-a dat un răspuns consterant:
- În viață sunt două drumuri. Unul cu femeile, altul cu bărbații. Pe cel cu femeile l-am parcurs. Pe cel cu bărbații îl parcurg acum.
Un alt exemplu din aceiași speță. Am aflat că un tânăr prieten, gazetar, scriitor, regizor, căsătorit cu doi copii a fost arestat pentru homosexualitate. Cazul se petrecuse la Teatrul din Brăila.
Trebuie să fie o înscenare a miliției. mi-am zis (era pe timpul Împușcatului) și înarmat cu cele mai bune inteții am apelat la ajutorul lui...Fănuș Neagu, om de bază al Brăilei care tocmai se ducea acolo, explicându-i că era imposibil ca mai tânărul meu confrate să aibă asemenea înclinații.
- Nu mai e nimic de făcut mi-a spus Fănuș Neagu, cu cunoscuta-i jovialitate, când s-a întors de la Brăila. Adică a mărturisit tot!
Ce mai poți să mai spui?
Sunt îngrozit. Dacă peste cei doi amici ai mei a dat peste noapte homosexualitatea, s-ar putea, e posibil să dea și peste mine nenorocita asta de de...și dacă v-a da și peste mine, așa, tam nesam, ce am să mă fac?

Banc: Doi prieteni care nu s-au vazut multă vreme se întâlnesc într-un bar. Unul dintre ei este supărat, și nu-și ascunde lacrimile ce i se scurg pe obraz.
- Ce ti s-a intamplat? îl intreabă amicul său. Poate te pot ajuta…
- Nu, acum nimeni nu ma mai poate ajuta! Tocmai m-am intors de la o vânătoare din Africa unde am fost violat de o gorilă…Cinci zile am făcut sex fără pauză, pur și simplu fără să se oprească!
Și începe să plângă în hohote.
- Hai, liniștește-te, îl consolează prietenul, bine c-ai scapat cu viata. Eu n-o să spun nimic nimănui, iar gorila aia nu vorbeste!
- Păi, tocmai asta este problema, că nu vorbește, nu scrie, nu telefonează, nu dă un e-mail, un SMS, nimic…

0**3 - 06. 10. Mare vânzoleală**: T. Stolojan, președintele PNL și copreședinte al al Alianței DA și-a anunțat retragerea din cursa prezidențială din motive de sănătate A urmat melodrama, pe care toată lumea a văzut-o la televizor, intitulată **Dragă Stolo!**
Nimeni n-a crezut în ea, deși Stolojan chiar s-a retras și președinte al PNL a devenit Vicepreședintele PNL Călin Popescu Tericeanu, iar, conferința națională a alianței DA l-a desemnat pe Traian Băsescu drept candidat la funcția de președinte al României. Să vezi și să nu crezi! Tr. Băsescu a dat

dovadă de un talent actoricesc cu totul și cu totul ieșit din comun, rostind cu lacrimi în ochi și în glas celebra sintagmă : Dragă Stolo, mă sacrific să te înlocuiesc", lăsând toată suflarea românească, dar mai ales opoziția cu gura căscată. De înlocuit l-a înlocuit, dar să vedem ce brânză va face? Nu e ușor să te lupți cu Adrian Năstase și cu tot aparatul lui Cozmâncă.

Numai I. Cristoiu, asemeni lui Toma necredinciosul n-a crezut. De fapt el, avea informații sigure că Stolo scădea în sondaje și că va fi o victimă sigură a celor de la PDSR. Altă soluție logică nu exista. Să vedem cum va înota marinarul în contra curentului. Desigur scena respectivă, poate, ar fi putut jucată de orice actor de talent, dar cu repetiții. Matrozului nu i-au trebuit. Se pare că nu e singurul om politic care izbucnește în lacrimi într-o situație similară. **Plânsul în public** nu-l întâlnim doar la oamenii politici de la noi. Istoria a consemnat numeroase cazuri similare:

Adolphe Thier, preşedintele celei de-a treia republici franceze, a plâns în momentul în care Parlamentul l-a desemnat **Eliberator al patriei**, în 1877.

Richard Nixon a plâns în momentul în care republicanii l-au desemnat candidat la vicepreşedinţia SUA, în 1952. Dar într-un interviu din 1977, afirmă că el "nu a plâns niciodată, mai cu seamă în public".

Nikolai Rijkov, premierul sovietic din timpul lui **Gorbaciov,** a plâns când a vizitat Armenia devastată de cutremurul din 1988, fapt pentru care presa l-a numit bolşevicul plângăcios.

Bill Clinton a plâns şi el la prima investitură, lacrimile năpădindu-l atunci când a observat că obiectivul camerei de luat vederi era aţintit asupra lui!

(Am scris, altă dată despre un actor extraordinar, vedetă a Teatrului din Piatra-Neamț (Radu Voicescu) în anii când mă aflam și eu acolo, care nu se sfia să folosească **plânsul** pentru a lua aplauze ori de câte ori i se părea lui că ar fi necesar...Juca într-o piesă convențională, impinsă în exces de politrucii regimului în repertoriul teatrelor din țară: **Secunda 58** de Dorel Dorian, un rol al unui tânăr care nu se conforma normelor comuniste de comportament: bea, vorbea deșuchiat, pierdea nopțile la cârciumă, lipsea nemotivat de la serviciu, etc Un soi de răzvrătit gen James Dean pe plaiuri dunărene. Într-o scenă tensionată unde era dăscălit chiar de fratele său, cu funcție de secretar de partid, el răspundea în răspăr, cu replici inteligente care îi aduceau aplauze. Dar la un spectacol de

matineu de dimineață, actorul care-l interpreta pe fratele său, avea un glas de bas pedală obținut în urma unui chef în noaptea precedentă. Un asemenea glas face liniște în orice sală și este ascultat cu evlavie. Observând că replicile sale care altădată îi aduceau aplauze n-au nici un efect, Voicescu a tăcut și și-a îndreptat ochi spre cel mai apropiat reflector care după câteva secunde a făcut ca pe fața sa să curgă **șiroaie de lacrimi...)** A luat ropote de aplauze!

07. 10. **Ghinion**. Am interrupt repetițiile cu piesa lui Iftimo din două motive: Tora a primit să fie moderator la o emisiune Tv, pe programul doi care îi ia tot timpul. Ar vrea să reluăm repetițiile peste o lună. Nu știu cine se opune la realizarea spectacolului ăsta cu piesa lui Iftimovivi. Ce păcat. Tocmai când nimerisem o actriță care putea fi la înălțimea rolului. Încep să cred și eu ce se spune din bătrâni că fiecare piesă are destinul ei. N-am ce să fac, am să aștept.

08. 10. O întâlnire...bancară. Eram pe Lipscani, când am auzit pe cineva vorbind tare. Era o doamnă în vârstă foarte slabă. M-am oprit cu gândul să o ajut. Când am ajuns mai aproape am descoperit în persoana respectivă pe Margareta Pogonat, care era într-o stare de nervi accentuată. Îmediat m-am gândit că i s-a furat ceva. Am și întrebat-o

- Da, mi-a confirmat ea. În fiecare zi ne fură cineva. Cum cine?: Statul. Înainte Partidul Comunist ne fura sănătatea și tot ce se putea fura. Acum nu mai e scumpul de partiduleț. Acum în locul lui e statul. Atotputernicul stat. În fiecare zi găsește o modalitate să ne mai ia ceva. De ce sunt nervoasă? Acum nu ne mai dă de la facultate, nouă profesorilor, salariul în mînă. Știi că sunt profesoară. Ne-au pus salariu pe card. Ai card? Ai? Alt prost. Dacă vreau să-mi scot banii trebuie să mă duc la un bancomat. Știi ce bancomatul? Știi? Înseamnă că eu am rămas proastă. Nu mă pricep deloc. Am pierdut o oră am apăsat pe toate butoanele și al dracului de aparat n-a vrut să-mi dea banii. Sunt sigură că și-a băgat dracu coada și i-a luat alt cineva.

Mi s-a făcut milă de ea. Și eu trecusem prin aceiași stare de enervare și mă revoltasem împotriva neputinței mele de a pricepe simplele mecanisme ale Bancomatului, Am dus-o la Filiala BCR din piața Universității și am rugat-o pe o funcționară de acolo să o ajute și mai ales să-i destăinuie tainele" scosului" banilor...

- N-am să mă pot descurca singură niciodată, mi-a spus ea la despărțire.
- Tu vorbești care ai învățat zeci, poate sute de roluri? Îți amintești de femeia de 150 de ani din spectolul cu "Rețeta Makropulos" de la Ploești?

- Tempi pasati, băiatule. Aia a fost ceva de care abia îmi amintesc.
- Marat, revoluționarul francez avea dinți buni sau nu, am întrebat-o eu ?
- Marat avea dinți stricați mi-a răspuns ea, cu o replică din piesă.
- Vezi că ți-ai amintit. Ce problemă e să înveți două trei șmecheri, trei apăsări pe butoane ca să poți obține salariul tău?
- Am învățat, atunci, e adevărat, dar acum în loc de memorie am...muci.
Am condus-o până în fața casei, când a fugit ca din pușcă. Doamne dacă am să ajung și eu treptat, treptat la starea asta, ce am să mă fac?
09. 10. Tot ceva în legătură cu ”Dicționarul Gay” (2) Prin ani 1955-57 se organiza la București festivaluri internaționale de păpuși și marionete și erau invitate și trupe particulare din Franța. O trupă care a venit de mai multe ori era formată doar din doi bărbați, două exemplare masculine care arătau splendid și de care mai toate femeile din festival s-au îndrăgostit. Pe unul dintre ei îl chema Andre Thaon. Multe dintre ”festivaliste” au vrut să-i cedeze, dar nu s-a putut finaliza legătura lor pentru că Andre Thaon era...homosexual și nu-i plăceau femeile.
- Eram îndrăgostită de el, vream chiar să mă culc cu el, dar el era...Andre Thaon, se lamenta supraexcitată o festivalistă disperată.
De atunci numele de homosexual a devenit sinonim în gura multor femei care luaseră parte la festivalurile de păpuși și marionete, de la București, cu...Andre Thaon”
10. 10. Întâlnire cu O. Sava pentru un interviu la „Cronica Română”. O. Sava care a scris o serie de interviuri cu actori cunoscuţi, în ziarul respectiv, a văzut spectacolul nostru cu „Canapeaua” şi a vrut să-i dau un interviu. I l-am dat. L-a luat (l-a înregistrat) şi a plecat. A fost foarte binevoitor, politicos, a declarat că i-a plăcut, m-a lăudat, dar…dracu ştie ce va scrie…Se vorbește de el că ar fi spăgar…
O. S. cunoaşte foarte bine fenomenul teatral românesc. Prin redacţia de „Varietăţi” a Televiziunii Române, unde era redactor şef, au trecut aproape toţi actorii din ţară, chemaţi de el şi de ceilalţi colaboratori ai lui (Grigore Pop, Eugen Mihăiescu, Eugen Dumitru, Sergiu Ionescu), să se producă în celebrele emisiuni de sâmbătă seara de altădată, el fiind autorul multor texte destul de critice. Este un spirit acid.

La despărțire **O. S**. mi-a spus ca are un text pentru mine. Să-l caut. Aşa o să fac,

dar numele lui se leagă, în mintea mea, de o piesă, scrisă de el împreună cu Virgil Stoienescu, „Nota zero la purtare”, jucată de toate teatrele din ţară de mai toţi actorii din generaţia mea, inclusiv eu...

Amintirile iar mă asaltează! Eram cu „Nota Zero” în deplasare, la căminul cultural din Girov, cu Teatrul din Piatra Neamţ. Interpretam pe elevul timid Daniel. Era primul meu rol în teatru şi căutam să aplic mai tot ce invăţasem. Într-o pauză în timpul spectacolului, în timp ce ceilalţi se ciorovăiau, eu mâncam un sandviş. Așa concepusem rolul. La spectacolele din deplasare însă sandvişul meu cu salam devenise obiect de dispută. Erau apucaţi subit de foame. Nici n-apucam să-l scot din servietă, că îmi era smuls, ba de Felecan (Tr. Stănescu), ba de Tarzan (S. Lazăr), spre distracţia spectatorilor. Devenise un moment hazos al spectacolului.

- Iar v-au mâncat sanvişul! mă consola, la pauză, recuziterul teatrului. Parcă sunt nemâncaţi. Nu e frumos din partea lor.

La deplasarea de la Girov, un sat lângă Piatra Neamţ, nici n-am apucat să muşc din sandvişul respectiv că mi l-a şi îşfăcat Tr. Stănescu, conform obiceiului şi a început să muşte din el cu poftă. În clipa următoare însă s-a înecat, a tuşit cumplit şi a fugit din scenă strigând disperat : Apăăăăă!

N-a putut vorbi timp de câteva minute şi numai după ce i-au turnat un jet de sifon pe gât. Doamne, ce râsete. Ce se întâmplase? Recuziterul mă răzbunase. Îmbibase sanviciul cu ardei. *(Doamne, ce mult timp a trecut de atunci. Era în 1962).*

12. 10. O întrebare stranie. Este ora 15. Stam la masă cu Sara. A sunat telefonul, am răspuns eu. Era Iura.

- Vreau să te rog ceva. Anca nu-i acasă, e la coafor, și a venit un control finaciar la magazin, care reclamă prezența ei. Cum eu nu mă descurc în chestiile astea cu acte, vreau s-o suni și să-i spui să vină neapărat acasă
- Nu știi numărul ei de mobil? N-are telefonul mobil cu ea? Sun-o.
- Eu n-am telefon mobil.
- Dar ai telefon fix. Sun-o.
- Se poate suna de pe telefonul fix pe cel mobil. (pauză)
- Glumești?
- De loc, dar chestiile astea tehnice, știi foarte bine, mă stresează.

Aș putea scrie: fără comentarii! Și chiar n-am să fac comentarii.

13. 10. Tot în legătură cu…Dicționarul Gay. (3) Într-o anumită perioadă au ieșit foarte multe bancuri despre homosexuali. Se zice că doi balerini români

celebrii, Stere Popescu și Gabriel Popescu, fugiți în străinătate, se sfătuiau dacă să se întoarcă în țară.
- Ce facem, ne întoarcem, întreba Stere.
- Întoarce-te tu, i-a răspuns Gabriel.
14. 10. Ieri a apărut interviul cu mine în „Cronica Română” luat de O. Sava. E intitulat „Primul de pe canapea. Un interviu cu actorul Candid Stoica”. Patru jumătăţi de coloane, însoţite de o fotografie în care apărem toţi cinci. (Iura, Anca, Iuliana, Victor și eu). (Cei din serialul Seinfeld era tot cinci: Jerry Seinfeld, George, Kramer, Liane, Newman, După o apreciere favorabilă a lui despre persoana mea, măgulindu-mă că nu credea că pot juca roluri principale, ca cel din **Canapeaua**, ci numai roluri de mică dimensiune, mă lasă să povestesc de turneul pe care l-am făcut în SUA şi Canada, care parcă s-a întâmplat în secolul trecut, iar întâmplările descrise de mine mi se par mie, care le-am trăit, ca ceva stiințifico fantastic. Mă uit în ochii d-lui Sava în timp cei povestesc peripețiile turneului și după ce râde cu hohote la fiecare întâmplare, observ că zâmbește neîncrezător.
- Dar cum ți s-a întâmplat ție și colegilor tăi asemenea peripeții? Și eu am fost cam prin aceleași locuri dar nu mi s-a întâmplat nimic special. N-am întâlnit nici un transfug, nici o actriță cu alzheimehr, iar când am fost la un Cazinou nu mi s-a întâmplat nimic.
Mi s-a părut normal. Și el a fost la New-York și în Canada, dar pe alte rute și vizitând alte colonii și alte etnii
În finalul articolului vorbesc despre ce îşi propune pentru viitor Fundaţia Maxim şi Teatrul Incomod, şi mai ales, despre greutăţile teatrului independent, nesuvenţionat de la bugetul de stat etc.
Nu cred să-l fi citit cineva. Nu mi-a parvenit nici un ecou până acum. Dealtfel Cronica Română pare un ziar ce apare în regim de samizdat.
15. 10. Tot în legătură cu ”Dicționarul Gay. (4). Eram în 1991 la N.Y. Un prieten român stabilit în SUA a vrut neapărat să mă invite la un restaurant, care însă era cam departe.
- Hai să intrăm aici i-am spus eu. Ce să mai mergem până la restaurantul unde te duci tu, în mod regulat.
N-a obiectat, am intrat, ne-am amintit de multe, am mâncat am băut și la urmă l-am rugat pe un chelner să ne facă o fotografie, care s-a executatat având pe față un zâmbet galeș complice.
- De ce zâmbește ăsta așa, l-am întrebat contrariat pe prietenul meu.
- Am nimerit din întâmplare într-un local pentru homosexuali. Uite-te în jur. La toate mesele sunt numai bărbați. Chelnerul ne crede și pe noi …bulangii! Fotografia e pe aparatul lui. Nu mi-a trimis-o. Mi-a spus că a șters-o.
16.10. Iarăşi scandal la premiul Nobel: Austriaca Elfriede Jelenek, noua laureată, nu s-a dus la „Încoronare”. S-a simţit "în mod surprinzător profund

onorată", dar şi-a mărturisit imposibilitatea momentană de a ieşi în public, din pricina acceselor de "fobie socială" de care suferă. De la episodul Sartre nu s-a mai întâmplat aşa ceva. Dar spre deosebire de francez, austriaca a primit premiul în valoare de circa 1,1 milioane euro, dar nu s-a dus personal să-l ia. Bărbată femeie! **Şi**-a trimis editorul, care e şi el…femeie..
Distincţia supremă i-a fost acordată autoarei pentru "impetuozitatea cu care practică ea critica socială, demascînd absurditatea şi forţa opresivă a clişeelor", la confluenţa mai multor genuri: poezie, proză, implorate.
17.10. Premieră cu ”Chirița ot Bârzoieni” la Teatrul de Comedie. Distribuție amplă. Spectacol reușit. Regia, Iarina Demian, care are o interesantă evoluție în teatru. Ce păcat că din cauza unui difernt petrecut cu ani în urmă nu am mai putut relua relațiile de prietenie cu ea. Era și a rămas o entuziastă dar ura cu care l-a urmărit pe Giurchescu cred că îi dă un aspect nefiresc și m-a făcut să rup relația cu ea nevrând să fac ”contabilitate dublă”
18. 10. **Averi.** Ziarele publică o veste stupefiantă; venitul net al lui Jerry **Seinfeld,** vedeta serialului Tv cu acelaș nume **a** atins suma de 820 de milioane de dolari, cel mai bine plătit ”entertainer” din lume. Prin comparatie, al doilea cel mai de succes actor din lume este Shahrukh Khan, de la **Bollywood**, care are 600 milioane de dolari, iar pe locul al treilea este **Tom Cruise**, cu o avere estimata la 500 milioane de dolari. La noi poate Rebenciuc sau Mălăiele să câștice cam 5 % din sumele astea...Seinfeld a revenit de curând pe ecranele TV cu productia online “*Comedians In Cars Getting Coffee*”, dar cea mai mare parte a averii sale vine din partea show-ului care l-a făcut celebru difuzat în urmă cu ani pe canalele TV.
19. 10. Tot ceva referitor la ”Dicționarul Gay” (5). În capitolul despre Montaigne se scrie că autorul celebrelor **Eseuri** a făcut o pasiune puternică, fulgerătoare pentru un tânăr consilier în parlamentul din Bordeaux, Etiene de la Boetie, și el autorul unui eseu intitulat, ”Servituți voluntare”. Această pasiune îi va inspira lui Monaigne eseul, ”Despre prietenie” unde va acredita ideia că ”prietenia e un sentiment mai pătimaș decât dragostea pentru femei și superior căsătoriei”. Stau și mă gândesc ce analogii a putut să facă, cu ani în urmă, marele regizor Ion Cojar când îmi sugera că aș fi interpretul ideal al rolului lui Montaigne din piesa lui D. R. Popescu, ”D-l Montaigne sau cura de ape minerale”? Piesă pe care n-a mai apucat să o pună în scenă.
20. **10.** Nici n-a fost anunţată bine ştirea despre câştigătoarea premiului Nobel, că au şi început contestările. “România literară“ nr. 41, de astăzi, prin articolul “Fiica neiubită a Austriei” de Rodica Bitner, caută să facă puţină lumină în acest caz bizar. “O scriitoare cu totul neobişnuită, nonconformistă, radicală şi extremistă şi, prin urmare, foarte controversată", Un cunoscut critic german. a declarat că el consideră premiul decernat lui Elferide Jelenek e, de fapt, o "garoafă la butoniera Austriei".

Elfriede Jelinek, născută în 1946, într-o familie de evrei slavi (tatăl fusese inginer într-o uzină chimică, ceea ce l-a salvat de deportare), le-a ţinut necruţător austriecilor oglinda în faţă. Le-a reproşat eludarea vinovăţiei pentru crimele comise în numele nazismului şi pentru entuziasmul cu care l-au aclamat pe Hitler, acuzîndu-i de amnezie. Unii observatori consideră că Elfriede Jelinek, oricît de paradoxal ar părea acest lucru, nu s-ar bucura de admiraţia conaţionalilor ei tocmai pentru că practică o virtute tipic austriacă: mizantropia. Alţii, dimpotrivă, întrevăd în refuzul Elfriedei Jelinek de a face compromisuri, dezicerea de una din performanţele majore ale naţiunii de-a lungul istoriei: practicarea cu virtuozitate a artei compromisurilor, explicabilă şi prin caracterul multietnic al fostului imperiu austro-ungar.
În chestiune sunt câteva romane pline de erotism exacerbat. După unul dintre ele, "Pianista"**,** regizorul M. Haenke a realizat un film cu Isabel Huppert, Annie Girardot şi un tânăr actor, Benoit Magimel, care a avut succes la Cannes în 2001, obţinând multe premii dar şi critici accerbe. Am răscolit caietele şi iată ce am găsit:

Cannes (2001) - Cea mai bună actriţă într-o dramă: Isabelle Huppert. Cel mai bun actor: Benoît Magimel. Marele Premiu al Juriului: Michael Haneke. Premiul Cezar - Cea mai bună actriţă în rol secundar: Annie Girardot: Academia Europeană de Film - Cel mai bun film, nominalizat. Academia Europeană de Film - Cel mai bun regizor: Michael Haneke. Academia Europeană de Film - Cea mai bună prestaţie masculină: Benoît Magimel. Academia Europeană de Film - Cel mai bun scenariu: Michael Haneke. Palmierul de Aur: Annie Girardot. Premiul BAFTA, cel mai bun film.
Le aştept cu nerăbdare. Şi romanul şi filmul. Mor de curiozitate.
25. 10. Tot în legătură cu Dicționarul Gay. (6) Mi-am adus aminte de o glumă autentică despre doi excelenți regizori. Unul înalt cât o prăjină (Dan Nasta) și altul mărunțel, dar foarte talentat. (Lucian Giurchescu). Nici unul n-avea înclinații homosexuale.
- Ce-ți veni să pui în scenă piesa "Intrigă și Iubire"? E o melodramă vetustă, l-a întrebat regizorul mărunțel și ardeiat.
- Eu o pun pe dos, a replicat calm, regizorul înalt cât o prăjină.
01. 11. M-am dus să iau textul de la O. Sava - la el acasă. Era vorba de un text pe care să-l spun într-un spectacol la teatrul C. Tănase: un monolog. Stă singur cu un câine, într-un apartament confortabil, undeva după fosta piață 1

Mai. Are o soție în Canada și o iubită aici, foarte tânără. Așa am auzit. Am aflat că că deși e un om destul de bogat., totuși, primește ajutoare substanțiale de la comunitatea evreiască pentru merite excepționale…
Mi-a dat textul, dar m-a întrebat cu cine voi vorbi ca să-l bage în spectacol.
- Cu Arșinel, i-am răspuns.
- Vorbește cu Bițu*, m-a povățuit el. I-ai dat vreodată ceva?
- Doar bună ziua, altceva n-am avut ocazia…
- Ar fi bine să-i dai și altceva, Primește oricât și orice.
Am rămas câteva clipe ca trăznit și am avut impresia că n-am auzit bine și l-am rugat să repete ceace el a făcut fără un efort deosebit și mai ales neobservând stupoarea mea.
- Crezi că nu îl jignesc dacă-i ofer o sută de dolari?
- În nici un caz. Îi vei produce o mare bucurie…
Am plecat de acolo trist și am rupt textul. Sigur el mai are copii ale lui. Doamne, dumnezeule, cum să-mi permit eu să-i dau regizorului teatrului Tănase, șpagă? ”Primește oricât și orice” îmi stăruie și acum în urechi avertizarea lui Oct. Sava
06. 11. Cu câtva timp în urmă caricaturistul Adrian Darian, noul meu amic, mi-a vorbit cu entuziasm, de mai multe ori, de o piesă, după care s-a făcut un film: ”I am Rapapport”. (Nu mă cheamă Rapaport) cu Walter Mathau, unde ar fi un rol foarte potrivit pentru mine iar Victor Yila ar fi ideal pentru rolul unui bătrân negru. Filmul l-am văzut pe canalul Pro Tv. M-a îndeamnat insistent să fac un scenariu după subiectul filmului… Atât mi-a trebuit. E un film din 1996 regizat chiar de autorul piesea Herb Gardner. Am obținut o înregistrare pe o casetă video și zilnic câteva zile la rând, am făcut o operație migăloasă de transcrie a replicilor personajelor cu care în mod sigur vreau să refac piesa inițială. Nat Moyer (Walter Matthau) si Midge Carter (Ossie Davies) sunt doi octogenari care, in ciuda neplacerilor aduse de vârstă, în fiecare zi se întâlnesc pe o banca din Central Park, New York, si își dau cu părerea despre tot ce exista. Nat este vorbareț, carcotaș dar mai ales mitoman, iar Midge este cel mai naiv om din câți există în...Central Park. Dialogurile dintre cei doi octogenari sunt antologice și-mi dau posibilitatea să brodez, doar am întâlnit mitomani celebri ca Amza Pella, Toma Caragiu și Fl. Piersic. Deocamdată am găsit câteva elemente de legătură al eroului principal cu România. Nat este originar din România, susține că are o fiică acolo și vrea să se reîntoarcă...Am găsit și un titlu nou al acestei noi aventuri pe care o încerc: **Marele Mogul!**
08. 11. Tora Vasilescu, mă anunță printr-o succintă scrisoare că regretă mult, dar nu mai poate repeta piesa lui Iftimovici din motive de sănătate. Trebuie să facă investigații serioase pentru boala care a dat peste ea.
Sunt stupefiat. Nu-mi vine să cred că e adevărat ce mi se întâmplă. Tocmai

când am avut o revelație de a găsi o colegă pasionată de teatru, de meserie și care înțelege să facă arta teatrului la cote incandescente. Sunt pur și simplu dărâmat, deziluzionat de decizia ei. Și încep să mă gândesc ce ar putea să o îndrepte spre o asemenea renunțare. Să o băniuesc că nu e sinceră sau să iau de bun ceace mi-a scris? Sunt tare derutat. Sunt, vorba lui Sorescu, ca o pasăre împușcată în aripă…
10. 11. Iar despre Dicționarul Gay. (7) Se relatează pe larg celebrul caz al actorului Rock Hudson (1925-1985), mare vedetă, (de o frumusețe masculină seducătoare) care s-a declarat în mod public în 1980 seropozitiv și deci, homosexual!! După moartea sa, ultimul său amant, Marc Cristian, obține, în urma unui proces suma de 21 de milioane de dolari pentru starea emoțională în care l-a lăsat prin aflarea tardivă a boli reale a lui Hudson, deși și el era seropozitiv (Ulterior suma a fost redusă 5,5 milioane dolari)

Se glumește că în parlamentul României, homosexuali se numesc, Analiști!

15. 11. Lucrul la ”Marele mogul” înaintează rapid. Mă și sperii cât de multe similitudini îmi vin în minte. Voi reface structural aproape toată piesa care va fi o…adaptare și s-ar putea să fiu acuzat de…”furt intelectual”.
17. 11. La un Cenaclu. E ora 22. Am venit de la un cenaclu. Ce am văzut și ce oameni am întâlnit acolo pur și simplu m-au…debusolat. Nu știu dacă să scriu ce am văzut și auzit pentru că dacă mi s-ar povesti mie ce am auzit acolo nu aș crede nici să mă tai…Îmi trebuie un timp de reflexie…
18. 11. ora 9. N-am dormit bine. Imaginile, vorbele, atitudinile ce le-am văzut și auzit la cenaclu m-au torturat toată noaptea. A trebuit să iau un somnifer ca să mă liniștesc. După ce m-am trezit și după un duș și după ce mi-am făcut o cafea tare, în pijama, m-am târât pur și simplu spre calculator și am încercat să scap de imaginile și replicile care mă torturează…
Nu mai pot să le țin în mine, așa că a le-am așezat pe hard discul calculatorului…Fie ce o fi…asta am auzit, asta am văzut, asta am să scriu….
…După ce am șomat o vreme de la un timp prinzând din sbor un svon că undeva la Piața Romană ar fi un cenaclu simandicos condus de un maestru, un fel de Titu Maiorescu al zilelor noastre deosebit de crud cu tinerele talente, mi-am invins teama și m-am dus acolo ieri seară, și fără exagerare cred că a fost cea mai teribilă seara din existența mea de cenaclist. De ieri mă chinui să aştern pe hârtie această seară memorabilă pentru mine. Inutil să scriu că am vrut cu tot dinadinsul că ce am să relatez o să fie cât mai exact posibil… Aici era un mediu elevat. Pe pereţi atârnau fotografii cu scriitorii celebrii a căror amintire parcă mă striveau cu imensitatea talentului lor. În timp ce reporteri şi cameramani îşi pregăteau aparatele, o sală arhiplină aştepta fremătând de nerăbdare pe conducătorul cenaclului un bărbat

impozant cu o coamă leonină şi cu un zâmbet sardonic, care cum a apărut a anunţat că lucrările cenaclului au şi început
- D-stră veţi vorbi, după lecturi, s-a adresat cel ce conducea cenaclu, unei bătrâne cu aspect de cerşetoate care se pregătea să vorbească. Bătrâna s-a așezat cuminte pe un scaun din primul rand.
La început un tânăr cu aspect de licean şi care probabil era licean, a citit câteva pagini de poezie. Din prezentarea făcută a reieşit că tânărul mai citise la cenaclu mai multe poezii care entuziasmase auditoriul şi critici avizaţi. Stam în fundul săli și auzeam fragmentar, cuvinte disparate ca urină şi penis. M-a apropiat mai mult şi am auzit clar… că un jet de urină se desprindea de penisul poetului, trecea printr-o pată roşie de provenienţă misterioasă, dar neînţelegînd în ce scop, m-am apropiat şi mai mult şi ceace auzisem mai înainte vag, acum auzeam dinstinct, cum un jet de urină părăseşte penisul trecând printr-o pată roşie care maculează…

Aici n-am putut să înţeleg, dacă maculează prohabul sau conştiinţa tânărului poet că poemul s-a terminat brusc cu o chinuitoare întrebare existenţialistă, pe care eu nu avusesem niciodată curajul să mi-o pun : oare mâine o să mi se mai scoale ? Deşi tânărul folosea cuvinte neobişnuite pentru întrebările primordiale ale existenţei diurne, în sufletul meu deveneam tot mai comrehensiv la poezia tânărului, care mi se parea un gest de frondă la adresa poeziei clasice şi l-am privit cu simpatie şi chiar cu invidie. (In tinereţe participasem ş la un cenaclu condus de Eugen Barbu şi citisem poezii pe care le intulasem carnale, dar care au fost considerate triviale şi etichetate drept banale. Apoi am incercat să scriu o poezie agitatorică, cum se cerea, dar a fost considerată nepatriotică, de extracţie pidosnică. De atunci nu am mai arătat nimănui poeziile pe care le-am considerat un puseu al tinereţi inconştiente).
A urmat o tânără poetă, elevă în clasa XI, a unui liceu din provincie. M-am uitat cu plăcere la ea. Mi se părea că avea aspectul serafic al madonelor rafaelite. La fel se uita şi conducătorului cenaclului, care o sorbea din priviri îmbrățișind-o de mai multe ori chiar în timpul prezentării.
Cu un glas de clopoţel, clar bine, pozat, aproape fără emoţie, dar cu obraji îmbujorati, tânara poetă a citit un lung poem cu imagini dense, inedite de o sensibilitate dezlănţuită în care cuvintele căcat, menstruţie, pizdă se amestecau pasional cu alte ca iubire, dragoste, emoţie, suferinţă, relevaţie, catarsis, creind un melanj aiuritor și încântător .

Atmosfera devenise aproape irespirabilă. Eram extaziat, nu mi se mai întâmplase să asist la asemenea momente de mare expansiune sufletească. In sală plutea un aer creator de capodopere. Poezia celor doi tineri infierbântase spiritele participanţilor şi simţeam cum fiecare îşi pregătea discursul incendiar pro s-au contra.

- Acum urmează masacrul, s-a auzit în tăcerea grea care se lăsase, glasul bine pozat al mentorului cenaclului în privirea căruia se citea incrâncenarea, dar şi răbdarea căutătorului de talente. Cine îndrăzneşt primul ?
- Eu, s-a oferit un domn cu aspect de contabil, pe care tot timpul lecturilor îl observasem notând febril într-un carnet.
- Poftiţi la masa prezidiului. Tot ce veţi spune va fi imprimat pe acest mic casetofon. Aşezaţi-vă pe scaunul acesta
Dar scaunul era ocupat deja de bătrâna cu aspect de cerşetoare care se pregătea să vorbească .
- D-stră veţi vorbi mai târziu, i s-a adresat mentorul sever, iar bătrâna s-a dus ascultătoare la locul ei.
- Am asistat la multe sedinţe ale cenaclului, dar asta mi s-a părut cea mai proastă, a apucat doar să spună vorbitorul.
- Cum vă numiţi, la întrerupt mentorul, care nu se aşteptase la aşa ceva .
- Xulescu, are vreo importanţă ?
- Are. Scrieţi literatură ? Aveţi cărţi publicate ? Nu ?Atunci părăsiţi scaunul şi treceţi la locul d-stră. Aici vorbesc numai scritori, critici, tineri, care au deja cărţi publicate .
- Bine dar asta e un mod de a pune pumnul în gură…
- Asta-i situaţia ! Doriţi d-nă să vorbiţi, s-a adresat mentorul unei doamne cam de aceiaşi vârstă cu el. D-nă poftiţi aici…la masă.
- Dacă nimeni nu s-a oferit, am să încerc eu o primă luare de cuvânt, şi-a început cuvântarea doamna cu aspect de profesoară…Mai întâi câteva impresii generale. Ceace ne izbeşte în primul rând la poezia care se scrie astăzi, nu ştiu dacă e cazul să o numim poezie …
- Dar este posibil să mai asistăm la asemenea luări de cuvânt proletcultiste, acum la atâţia ani de la revoluţie, a sărit ca un arc răcnindu-şi cuvintele, un ins înalt, bărbos, cu o voce de bas dogit, cu un nume format din trei cuvinte, care până atunci dădea impresia că doarme
- Vă atrag atenţia că doamna este critic de artă, autoare a mai multor cărţi

- Dar este posibil să ne aducem şi soţiile la cenaclu pentru a mai umple scaunele libere, a răcnit în continuare bărbosul
- Aici au citit mulţi autori care au venit cu soţiile lor şi nu s-a supărat nimeni, a răspuns cu calm olimpian conducătorul cenaclului. D-stră dinstinse coleg dacă aveţi ceva de spus poftiţi aici, pe scaunul acesta
- Nu vreau să vin acolo, nici nu vreau să vorbesc, a replicat violent bărbosul
- Dacă nu vreţi să vă pronunţaţi asupra textelor o să mă văd obligat să vă iau cuvântul, i s-a adresat politicos conducătorul cenaclului
- Vreţi să mă da-ţi afară, să mă alungaţi ? a vociferat cu harţag bărbosul. Bine am să vin acolo şi am să verific dacă o să tipăriţi ce am să spun. Drăcia asta înregistrează ? Vom vedea : Fut muma-n cur cui ştiu eu. Vreau să aud .
- Fiţi sigur că s-a înregistrat şi în continuare vă rog să vă pronunţaţi asupra textelor, i-a răspuns stăpânit mentorul
- Nu pot să mă pronunţ pentru că nu am ascultat nimic, a răcnit iar bărbosul

Acest dialog dur, dramatic chiar, m-a dărâmat pur şi simplu. Eram cu ochii cât cepele şi cu urechile cât două microfoane puternice

- Vreau să mă explic, s-a adresat distinsa doamnă, auditoriului. Nu cred că am spus o enormitate aşa de mare ca să genereze o asemenea reacţie…
- Domnul nu are nevoie de explicaţii, ci de scandal, a conchis mentorul. Oricât aşi ţine la dânsul, fiind un distins literat, n-am să-i fac plăcerea asta .
- Atunci plec, a strigat distinsul literat părăsind sala .
- Cum doriţi…. Cine mai ia cuvântul ? Poftiţi d-le profesor s-a adresat mentorul unui personaj ciudat, posesor al unei claie respectabile de păr, pe care o purta într-o neorânduială studiată şi a unor haine care păreau că vin din magazia unui teatru, sau de la o societate de binefacere, pentru că nu se potrivea cu statura lui, haina fiind prea strâmtă, iar pantalonii prea largi
- Poezia citită de cei doi tineri trebuie privita prin prisma, a inceput să vorbescă distinsul profesor, deţinător a unei rubrici într-o revistă de cultură…prin prisma noilor modele şi o putem numi poezie în ciuda multor pasaje de proză şi a multor derapaje spre … mă rog …spre o sexualitate exacerbată. Sunt multe lucruri încântătoare, dar şi multe inutilităţi, momente de vârf poetic, dar şi multe blancuri …desigur nu vreau să vorbesc despre încărcătura verbală, în exces în anumite locuri…care e folosită pentru a şoca cu orice preţ… Îndoiala mea e alta: Eu cred că ei, tinerii poeţi, nu au experienţa de viaţă care să le acopere experienţa verbală, a mai spus distinsul profesor, după care a părăsit sala .
- Mulţumesc d-le profesor. Plecați sau mergeți la toaletă ? Atunci poftiţi d-stră, s-a adresat unei doamne având cam în jur de cinci zeci de ani bine întreţinuţi…nu d-stră, s-a adresat iar bătrânei cu aspect de cerşetoare care iar ocupase locul destinat vorbitorilor…d-stră veţi vorbi mai târziu

- Eu nu mă lămuresc de ce trebuie folosite în poezie anumite cuvinte care nu sunt în dicţionarul limbii române…a spus doamna cu părul oxigenat. Credinţa mea este că tinerii merg pe un drum greşit şi ce-am auzit astă seară, n-aş vrea să se supere nimeni, nu e poezie, ci antipoezie…
- Dece spuneţi d-nă că nu e poezie, a explodat ca o bombă artizanală o tânără cu aspect infantil, despre care mi s-a spus că e noul copil teribil al poeziei românești. Numai că sunt unele cuvinte care nu sunt în dicţionare ? Ce dacă nu sunt ? Vor fi …şi apropo de chestia asta…adică un băiat are dreptul să spună, ce pula mea şi o fată nu poate să spună ce pizda mea, cine stabileşte asta ? D-stră ? Se vede de la o poştă că sunteţi o pudibondă…
- Draga mea asta e stabilit de canoanele clasice, s-a desvinovățit doamna îmbujorată că a fost numită pudibondă. Este o regulă ca în poezie să nu fie folosite cuvinte vulgare…
- De unde aţi scos că cuvântul pi...dă e vulgar ? În 1930 era o revistă care se numea aşa...
- (Voce din sală) Geo Bogza a scos Pula …
- Fără polemică, a intervenit drastic mentorul. N-am înţeles, ce a scos maestrul Geo Bogza ?(Râsete deşucheate în sală)
- (Voce din sală) Pula…
- Vă rog să fiţi cuviincios, a avertizat sever mentorul vocea din sală …
- (vocea din sală) Mă refeream la revista Pula
- Fără impuliteţi. Lăsaţi polemica, cauta să stăpânească şedinţa mentorul
- Eu aveam cuvântul şi d-ra m-a întrerupt, nu s-a lăsat d-na cu părul oxigenat
- D-stră aţi terminat când am intervenit eu, s-a răţoit tânăra.
- Pardon, d-ta ai intervenit când eu nu terminasem, a precizat d-na oxigenată.
- Vă rog fără pulemică, asta, polemică, a intervenit iar mentorul
- Dar n-am terminat, am fost acuzată că sunt pudibondă, s-a revoltat d-na oxigenată. Și nu sunt. Vă jur.
- Nu o să vă aresteze nimeni pentru asta. Se mai înscrie la cuvânt, s-a adresat pe un ton hotărât mentorul unui tânăr care nu mai părea tânăr şi care purta pe cap o şapcă de licean pe calota căreia se putea citi cuvântul : Căpitan.
- Am să atac o problemă de fond şi-a început brusc cuvântarea posesorul şepcii de căpitan. Pentru că am o nedumerire şi vreau să o fac publică. Când am citit şi eu acum două săptămâni un material şi am folosit de două ori cuvântul pulă , d-l profesor pur şi simplu s-a tăvălit pe jos,
- (Voce din sală) A fost o criză de epilepsie.
- Aici nu e vorba de epilepsie. Pe de altă parte la sedinţa trecută când o tânără prozatoare, V. A. Cara, a citit un text, făcând o analiză feminină a operaţiei care de obşte se numeşte suptul puli, mai toată lumea a rămas extaziată și nu au existat acuzaţii de vulgaritate ca în cazul meu. Şi atunci unde e adevărul ? Nu s-a înţeles că nu e vorba de o obsesie a mea, ci a

eroului care se întreba, dacă e bine să ne gândim în permanenţă la suptul puli şi la cine suge pula altcuiva, asta fiind aproape un sport naţional
-Te rog, dacă mă iubeşti, treci la analiza textului (în timpul ăsta un alt tânăr a intrat cu sgomot, s-a dezbrăcat cu sgomot a deschis cu sgomot mai multe fermoare, a scos un aparat de fotografiat sofisticat si a început să fotografieze membri prezidului. Ultimul fiind vorbitorul s-a oprit în dreptul lui întrebând : Dededeeepopotăşaşaşaacă ?
- Ce ai spus ? Fi mai clar …
- Dededepoartșapcă
- Tot nu-nţeleg, vrea cineva să-mi explice ce spune ?
- Dece poartă şapcă, s-a oferit un binevoitor să traducă
- Cei doi poeţi, a continuat netulburat posesorul şepcii, deşi diferiţi, folosesesc tehnica, azi la modă, a minimalismului… şi nu ştiu dacă nu cumva această tehnică le subminează personalitatea… Nu sunt de acord cu afirmaţia care s-a făcut, cum că poeta nu ar avea acoperirea de viaţă a celor descrise. Poeta vorbeşte de menstruaţie şi sunt sigur că are acoperirea acestei experienţe. S-a mai spus că sunt imagini excelente de adevărată poezie, dar ce poezie este acolo când poeta spune, un moment, vreau să citez exact (smulge textul din mâna unui cunoscut poet deţinător al unei rubrici într-un ziar de mare audienţă care deabia venise) Deci vă întreb ce poezie este acolo, când spune că inchisoarea este asemenea unei pizde păroase ?
- (Voce din sală) Există şi nepăroase…
- (Altă voce) : Nu există…trebuie să fie păroasă, anatomic vorbind…
- Vă rog fără polemică, pe marginea acestui subiect
- (Voce din sală) Poate vorbeşte din experienţă. Poate a întâlnit una nepăroasă
- Lăsaţi anatomia, treceţi la texte..
- O închisoare nu e nevoie să fie asemănată cu o pizdă, pentru că se creiază o tautologie, a precizat imperturbabil posesorul şepcii de licean.
- Să limităm timpul, a intervenit altcineva din sală. Să nu se bată câmpii
- Şi dacă îi vine mai târziu ideia, după ce a bătut câmpiii, întreabă mentorul…ce doreşti d-ta
-Aaaşi aaavea ooo înîn înt, in, se căzneşte să articuleze fotograful
- Ce vrea, a intrebat mentorul, asistența? O să ne apuce miezul nopţi până termină să spună ce vrea. Vă rog fiți mai clar..
- Dddece stă cccu şşşapca-nca înca în ca...ca...p, a reuși să articuleze tânărul care făcea de zor fotografi
- Cum spuneam aşi mai da un exemplu dar am impresia că nu mă ascultaţi, a continuat netulburat posesorul şepcii de căpitan
-Vă aud doar cu o ureche …

- Sper să fie cea bună. Exemplul pe care vreau să-l dau e invers decât

la cenaclu alături de bătrâna cenaclistă)

precedentul. Episodul cu cearceaful înroşit de pata de la menstruţie pe care eroina poemului îl aruncă în closet infundându-l şi inundând în final casa cu o apă roşiatică ce se revarsă împreună cu excrementele depozitate de ani de zile, făcând-o să exclame strangulată de spaimă : căcat, căcat, căcat la infinit, inaugurând o imagine excepţională a maculari vieţi noastre diurne și relevând talentul deasebit al tinerei de care ne ocupăm.
(în timpul ăsta tânăra poetă a fost scuturată de un râs isteric, sub privirile placide ale asistenţei).

- Ai punctat suficient aşa că îţi mulţumim. Cine mai doreşte să vorbească ..?

- Eu, a spus bătrâna cu aspect de cerşetoare…(rapid a venit de la locul ei şi s-a aşezat iar pe scaunul vorbitorului)
- D-voastră veţi vorbi mai la urmă…(bătrâna s-a dus iar ascultătoare la locul ei)... deci dacă nimeni nu mai are de spus nimic
- Ba da, vreau să zic eu ceva…a spus cu un glas tineresc o doamnă destul de înaintată în vârstă. Deşi hotărâsem să nu vorbesc, m-am deshotărât şi aşi vrea să ating tangenţial câteva probleme ridicate de lectura celor doi preopinenţi, dar numai câteva clipe să mă dezbrac
- (Voce din sală) : De caracter
- Nu, de haine. Seara se face rece, a spus doamna în timp ce îşi scotea de pe cap o pălărie de catifea de forma unui joben pleoştit sub care se găsea o căciuliţă, după care s-a descotorosit de un palton voluminos sub care se află

o jachetă de lână, dedesubtul căreia se afla un masiv şi pufos pulover.
Observ că cei doi tineri sunt obsedaţi de sexualitatea lor.
(În momentul acela s-a auzit un mobil dar nimeni n-a reacţionat)
Cred că-i al meu, a spus d-na puţin jenată, cotrobăind prin poşetă.
O clipă, vă rog… (a început să vorbească la mobil).
- Cum unde sunt ? La cenaclu, dragă. Ţi-am spus, dar n-ai fost atent. Nu pot să mai vorbesc, tocmai luam cuvântul eu .. Mă întrebi unde îți sunt chiloţii? (către asistență) Iertaţi-mă…(către interlocutorul din...mobil) în dulap. Descurcă-te cu ăia vechi…Nu mai pot vorbi …şi aşa am gafat. (A închis mobilul)….Scuzaţi-mă. Sunt foarte jenată …bărbaţii…Acum vreau să mă refer la o problemă de fond pe care o ridică, ambii, poeţi: problema suptului sexului, care, observ, preocupă pe toată lumea şi care, cum spunea un antevorbitor, a devenit un sport naţional. Ce denotă asta, cum se decodifică, pentru că este evident pentru orice cititor avizat că este un cod care poate s-ar traduce astfel: sugi, eşti nu numai într-o relaţie de subordonare, dar poţi fi corupt. Ţi se suge, nu mai repet cuvântul buclucaş, corupi, eşti corupător. Şi mai exisă o a treia ipostază de care poate nu ne dăm seama. S-ar putea ca fiecare dintre noi să o sugem cuiva şi să nu o ştim. Iată situaţii cheie ale românului zilelor noastre, iată o sintagmă care va face carieră: Cine şi cui o suge ! Şi cu asta am pus punct. (S-a aşezat)
Mulţumesc foarte mult doamnă pentru suculenta d-voastră luare de cuvânt, atât de la obiect. Bine ai venit Brăileane. Te-am aşteptat ca pe o tânără cadână, să faci o analiză succintă
- Fac dar n-am text, a răspuns Brăileanu. Deși aș prefera să tac
- Şi tăcerea e bună, exprimă multe gânduri, e de aur! Dacă nu mai sunt vorbitori cred că trebuie să ne despărţim. A fost o şedinţă de lucru adevărată. S-a citit o literatură de bună calitate, în ciuda multor inconsecvenţe dar am convingerea că în acest domeniu nu e totul să fii în vârful muntelui. Esenţialul este să te caţeri şi aceşti tineri, cum aţi observat se caţără voinicește, a conchis mentorul. La următoare întâlnire un tânăr prozator va citi fragmente din romanul său în curs de pregătire, intitulat, nu pot să pronunţ, ajutați-mă ? A chiar autorul. Deci cum se numeşte romanul d-tale ?
- **Pizdeț,** s-a auzit, din sală ca un gong cu multe reverberaţii, vocea autorului
Participanţi s-au ridicat alene de pe scaune, îndreptându-se spre ieşire. Cameramani şi-au strâns şi ei sculele, mentorul a împărţit zâmbete enigmatice şi îndemnuri la răbdare celor care-i îi adresează întrebarea cheie : „Eu când citesc?”.
Ne vrând să mai adreseze nimănui nici un cuvânt, mentorul a trecut pe lângă mine cu privire aţintită spre zarea din care va răsări, asemenea lui Eminescu, marele poet al cenaclului. Este urmat de trena gălăgioasă a tinerelor fete pe care le conduce cu tandreţe spre ieşire.

În încăpere n-am mai rămas decât eu si bătrâna care a vrut să vorbească şi n-a mai apucat.
- Sunt, sau mai bine zis, am fost profesoară de matematică şi cu literatura n-am avut de a face decât în tangentă, mi-a spus bătrâna cu aspect de cerşetoare care a ocupat, însfîrşit, scaunul rămas liber în timp ce un tânăr strângea din faţa ei micul casetofon care înregistrase tot ce se vorbise până atunci. Deşi s-ar crede că sunt incompatibile, ele, totuşi se pot întâlni într-un punct fix, care este perfecţiunea, a continuat bătrâna netulburată. Asemenea matematicii literatura lucrează şi ea cu entităţi abstracte care se numesc dragoste, sex, pasiune, care nu sunt decât extrapolări al unor sentimente omeneşti. Rezultatele şi la una şi la alta sunt valabile numai dacă au fost riguros demonstrate… Un om, o entitate, o necunoscută, se naşte, creşte, se divide, se înmulţeşte prin sex, cu unu cu doi cu trei mergând spre infinit, după care se anulează….Ce este oare această dorinţa chinuitoare şi răvăşitoare de sex ?
În momentul acela cineva a stins lumina şi cu paşi uşori am părăsit încăperea, lăsând răspunsul la întrebarea bătrânei, umbrelor de pe pereţi .

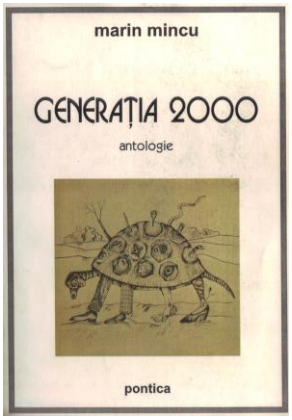

- Aveţi grijă să nu o închideţi înăuntru i-am spus portarului şi am ieşit în stradă tehui de cap şi bântuit de întrebări chinuitoare de genul : Oare mâine, o să mi se mai scoale şi oare cui o sug eu şi nu ştiu ?…
Afară însă m-a întâmpinat un aer ciudat de cald care mi-a alungat pe moment angoasele. Am înălţat capul şi m-am uitat mirat la cer şi de abia atunci am observat că începuse să ningă şoptit .
PS. Pentru eventualii neincrezători că ce am relatat n-ar fi adevărat îi rog să consulte volumul lui **Marin Mincu: Generația 2000**. Antologie. Editura Pontica 2004. Romanul Pizdeț a apărut deja.
18. 11. ora 14. Am terminat de scris ce am trăit (ce am văzut şi am auzit) ca spectator la cenaclu. Am fost ca un somnambul. Câteva ore n-am mai fost aici în apartamentul din Florească, n-am mai avut pe nimeni în jur, ci doar ”fantasmele” pe care le-am trăit. Acum m-am trezit şi îmi e foame.
19. 11. **Iarăşi în miezul unui…eveniment**: vrând să reluăm spectacolul pentru copii, de sărbători, am telefonat la sediul PD din sectorul 3, (mai jucasem în anii trecuţi, am notat), câteva zile la rând. Însă nu răspundea nimeni. M-am gândit că şi-au schimbat numerele de telefon şi am plecat să le fac o vizită. Trebuia. Se apropiau sărbătorile şi aveam în plan să jucăm iar spectacolul nostru prin toate locurile unde mai jucasem.
Ajuns pe Calea Călăraşi, în zona dintre străzile Hristo Botev şi Mântuleasa, căutând un loc de parcare prin preajmă, am observat că intrarea în sediul PD

www.cimec.ro

era blocată de o coadă lungă, lungă, de câteva sute de persoane, asemănătoare cu cele la ulei, lapte şi hârtie igenică din timpul Împuşcatului. Am înlemnit. M-am gândit imediat că cei de la PD s-au apucat să distribuie alimente, pentru ca populaţia să voteze partidul, ceea ce, evident, ar contravine legii. De fapt, înainte de alegeri toate partidele mari fac asemenea „cadouri" populaţiei. Am primit şi eu de la un partid, (nu scriu care), un pix, de la altul, un tricou, iar de la altul era să primesc o umbrelă. Era, dar n-am primit-o. Pe obiectele primite scria numele partidului respectiv.
Am început să merg de-alungul cozii şi marea mi-a fost mirarea să constat că, imensa coada ocolea sediul partidului, mergea puţin pe strada Hristo Botev, după care o cotea pe strada Buzoianu, până la biserica Sf. Mina din capătul străzii F. C. Robescu.
- Pentru ce staţi la coada asta? l-am întrebat pe un bătrân, care şedea aproape de intrare în biserică într-un scaun cu roţi, ajutat de o tânără,
- Pentru că suntem creştini credincioşi, mi-a răspuns el, cu o voce gâjâită. D-ta nu eşti creştin?
- Ba da, i-am răspun puţin intimidat.
- Nu cred. Dacă ai fi, ai sta şi d-ta la coadă, cu toţi păgubiţii ăştia, pentru că sf. Mina e sfântul păgubiţilor. Uitaţi-vă la ei: amărâţi, săraci, bolnavi, unii paralitici ca mine, cerşetori, femei violate, divorţate, părăsite, mame ultragiate, sifilitici, canceroşi, diabetici, nostalgici, schilozi, beţivi, copii orfani, aurolaci, apostaţi, înşelaţi, falimentaţi, şomeri, păgubiţii de la Dacia, de la FNI, de la Caritas, sinucigaşi care au supravieţuit, furaţi, jefuiţi de bănci, daţi afară din case, bătuţi de copii şi de soartă, minţiţi, oameni care au pierdut orice speranţă - toţi, speră să-i apere sfântul, să le redea ce au pierdut, dar mai ales încrederea în viaţă…Eu stau să ating racla cu trupul sfântului, să-mi ajute să se însănătoşească soţia bolnavă grav… Fata asta de lângă mine, a fost respinsă de la facultatea de teatru, pentru că n-a avut bani pentru taxă, după ce a reuşit la examen… Intraţi acum cu mine şi mângâiaţi moaştele sfântului, aduse cu mari sacrificii tocmai de unde a înţărcat mutu iapa. Adică din Egipt. Şi o să vi se schimbe viaţa, dacă cumva aţi fost înşelat de soţie, de amantă, de prieteni, sau de colegi.
Neluând în seamă toată mitologia respectivă că nişte rămăşiţe pământeşti ar avea putere să-mi influenţeze viaţa, gândindu-mă doar la soarta omului care a suferit pentru credinţa întru Cristos cuprins subit de un sentiment nu atât religios, cât de de compasiune pentru destinul omului respectiv, am intrat şi doar am mângâiat racla unde se aflau câteva resturi al sfântului. Nici nu m-am uitat de fapt ce se află sub geam şi fără să-mi mai iau rămas bun de la moşneagul care mă conciliase, am parcurs drumul invers spre intrarea în sediul PD, îndurând cu un calm olimpian, de care şi eu mă miram, batjocora celor care mă văzuseră intrând - peste rând - în biserică. Aşa că am auzit în

urma mea - nu m-am lăsat până nu am imprimat:
- Nenorocitule, neruşinatule, smolitule, fariseule, janghinosule, maţe pestriţe, afurisitule, bulangiule, neam de traistă, fecior de curvă, te-ai lipit la ţanc de paralitic ce eşti şi noi stăm la coadă de azi noapte şi tu te-ai băgat prin faţă, fir-ai al dracului să fii de obraznic ce eşti, de învârtit, de şmenar, dă baftos, că nu ştim cum vă mai rabdă Dumnezeu şi Maica Precista, că din cauza voastră, a necredincioşilor, a caiafelor ca tine a trimis cel de sus urgia peste noi, cutremurile, inundaţiile şi conducătorii ăştia mincinoşi până-n măduva oaselor, n-ar mai apuca să ajungă la ziua de mâine...
La PD surpriză mare Nu ştiu dacă sfântul m-a ajutat, dar cei de la PD, care se ocupă de manifestările pentru pomul de Crăciun, mi-au cerut, nu un spectacol, ci două!* Nu i-am mai relatat Sarei incidentul. Bănuiam ce avea să-mi spună. (*Începând din anul 1874, biserica "Sfântul Mucenic Mina", din Bucuresti, păstrează fragmente din moaştele Sfântului Mina, aduse de la Mânastirea "Sfântul Mina" din Egipt şi puse într-o raclă executată in anul 1941, cu sprijinul arhiereului Veniamin Pocitan, iar acum sunt într-o noua raclă, sfinţită de Patriarhul Romaniei. Se spune că mai multe biserici din Bucureşti deţin în custodie fragmente ale corpului celui care a fost decretat sfânt după decapitarea sa.).*
20. 11. Premieră la T. Național: „E**goistul”** (Le Nombril) de Jean Marie Lucien Piere Anouilh**.** (n. 1910-1987). Autorul n-a avut norocul să atingă vârsta maestrului Radu Beligan. Piesa a fost scrisă în 1981. E ultima. Distribuția: alături de maestru se află Simona Bondoc, Damian Crâşmaru, Tomi Cristin, Sanda Toma, (care a emigrat la Național), Mihai Niculescu, Lamia Beligan, Ileana Olteanu, Cesonia Postelnicu**,** Silviu Biriş.
”Un spectacol extraordinar, (din caietul program), în care îl putem întâlni pe Maestrul nu numai în calitatea ce i-a adus notorietatea, cea de interpret, dar şi într-o alta, la fel de apreciată, cea de regizor. Sub bagheta sa prinde viaţă casa de sfârşit de secol XX a unui celebru dramaturg, prin care se perindă toţi apropiaţii acestuia, pentru a obţine mult râvnitele autografe, pe cecuri de mii de franci. Cu replici de un firesc uluitor, se construieşte o poveste comică, presărată cu mici panseuri care, până la final, conturează fidel destinul şi filosofia de viaţă a unui om care a trăit, dăruindu-se generos unei lumi prea puţin dispusă să-l înţeleagă”
Probabil că va avea o serie lungă care, bineînțeles va depinde de cei 88 de ani de ani pe care îi are d-l Beligan.
- Trebuia să notezi cele patru nume al lui Anouilh? m-a întrebat Sara.
- Dacă sunt ale lui!
25. 11. Tot despre Dicționarul Gay.(9) Biografii fascinante, documentate, dar mai ales o trecere în revistă a filmelor cu problematică homosexulă, unele dintre ele celebre, regizate de mari creatori: **Theorema** (1968), film italian în culori, regizor Pasolini, cu Terence Stamp Silvana Mangano, Masimo Groti: (un tânăr se introduce într-o bogată familie milaneză. și-i

seduce, unul câte unul pe toți membrii: se culcă cu mama, cu fica, cu tatăl, cu fiul, etc) **Tenue de soiree** (1978) film francez în culori **:** regizor Bertrand Blier, cu Gerard Depardieu (Bob, un spărgător, debarcă în viața unu cuplu și-l inițiază în homosexualitate pe bărbat și o seduce pe soție) : **La Religiose** (Călugărița) 1965. Film francez în culori, după romanul lui D. Diderot, regizor Jaques Rivette, cu Suzanne Simonine, Lizelotte Pulver, Micheline Presle (scandal, film interzis din cauza unei scene de safism (lesbianism) între Simonin și maica stareță)
Despre originea cuvântului Gay.
29. 11. Ieri au avut loc alegeri parlamentare şi primul tur al alegerilor prezidenţiale. Am mers la vot. Rezultatul: s-au prezentat la urne 60,31 % din cei 17.995.828 de cetăţeni români cu drept de vot. PSD + PUR: 36, 61% la Camera Deputaţilo, 31,77% la Senat, PRM: 12,925 la Camera Deputaţilor, 13,63% la Senat, UDMR: 6,17% LA Camera Deputaţiloe, 6,23% la Senat: La prezidenţiale, din 12 candidaţi s-au calificat pentru turul doi Adrian Năstase cu 40,93% şi Traian Băsescu cu 33,91%
03.12. „O, ce zile frumoase!" de S. Becket, la Teatrul de Comedie, în regia lui Tompa Gabor. Cu Aurora Leonte și Eugen Racoți. Text emblematic pentru teatrul modern, un tur de forță pentru oricare actriță care se încumetă să atace rolul. A. Leonte e o temerară…
04. 12. Opt premiere, în anul 2004, la Teatrul de Comedie. O performanță.
05. 12. **Un Groaznic accident de mașină**: Puşcaşul marin american Christopher Van Goethem, a intrat cu maşina în taximetrul unde se găsea Teo Peter ucigându-l pe muzician pe loc. (aproape de intersecția unde se află locuința lui Titică Rucăreanu). Se prevede un conflict diplomatic. Presa comentează pe larg accidentul. VanGoethem va fi cercetat nu numai pentru provocarea accidentului, ci şi pentru provocarea unui alt accident sub influenţa alcoolului, pentru fals în declaraţii oficiale, pentru adulter şi pentru folosirea unui computer al ambasadei în scopul vizionării şi stocării de materiale pornografice. Pentru aceste abateri, din trecut a fost sancţionat cu o scrisoare oficială de mustrare. Deasemenea se mai comentează că pușcașul american, care se pare a și părăsit România, nu va fi judecat de către un tribunal românesc, existând o lege că cetățenii americani nu pot fi judecați decât de tribunale americane. Ca să vezi și să nu crezi!
- Ceceasusu rărău, ar fi exclamat Titică Rucăreanu care a fost martor ocular. S-a în în tâmplalat di din ca cauză că nunu erau bebeți!
08. 12. Alt malatadu (de neînțelegere) **cu aceleași persoane:** S. T. și E. R. au în program ca, în fiecare duminică, să meargă împreună, cu mașina doamnei S. T., cumpărată împreună cu soțul ei, decedat cu ani în urmă, la cele două cimitire unde sunt înmormântați cei doi, care - fiecare separat - le-au fost tovarăși de viață, cu ani în urmă.

În duminica respectivă, dimineața, când s-a petrecut întâmplarea, S. T. a avut spectacol. Aşa că au hotărât să se ducă la cimitire după ce va termina reprezentația de matineu. Deci d-l E. R. o va aștepta la ieșirea - sau intrarea actorilor - de la Teatrul Național și, după terminarea spectacolului, vor pleca împreună la cele două cimitire, unde vor aprinde lumânări și se vor reculege la mormintele celor care le-au fost tovarăși de viață și care, din varii motive, au plecat mai devreme în așa zisa țară a umbrelor.
E. R. a venit punctual la ora când știa că se termină spectacolul și aștepta lângă mașina doamnei, care și ea a venit repede și destul de aferată, având intenția să plece cât mai repede din parcare, ca să nu fie observată alături de domnul respectiv, ca să nu-i iasă vorbe - că ar avea un iubit - ea care declarase solemn că îi va rămâne fidelă, (sau fidea cum zicea nenea Iancu) ultimului și neasemuitului ei soț.
Au intrat în mașină vrând să demareze rapid, dar, ghinion, mașina n-a vrut să pornească la prima cheie. Nervoasă, doamna S. T. a dat succesiv mai multe chei până când, normal, carburatorul s-a înecat și au trebuit să stea mai multe minute ca surplusul de benzină din neobrăzatul carburator să se evaporeze... În sfârșit, într-un târziu, mașina se hotărăște să pornească. Numai că, între timp, a ieșit din teatru toată distribuția piesei în cap cu maestrul Beligan, care i-a descoperit pe cei doi ”tovarăși de cimitir” în mașină.
- Ei, acum m-ați prins! le-a strigat d-na S. T., de la volanul mașinii sale. După care, trecând pe lângă colegii ei de scenă, care o priveau cu curiozitate, în drum spre cimitirele foștilor parteneri de viață, a adăugat: Asta-i situația. Sunt cu amantul de carton lângă mine,
Ca să vezi ce e viața**:** Te păzești, te păzești și la urmă, din cauza unui nenorocit de carburator, îți strici reputația.
10. 12. A apărut, la Polirom, „Pianista”, romanul proaspetei laureiate a premiului Nobel pentru literatură, Elfriede Jelienek. Tradus de Nora Iuga. (S-au mișcat repede). L-am citit pe nerăsuflate (280 de pagini) şi pot să spun că m-a încântat. Dar o parte din critica românească, ca şi cea internaţională, l-a respins. Dau un exemplu: „Citind *Pianista*, te întrebi dacă în spatele acestei poveşti sinistre, cu personaje ieşite din minţi se ascunde ceva mai profund, scrie o distinsă cronicăreasă, într-un ziar care are pagină culturală. De multe ori am senzaţia că citesc simpla relatare a faptelor unor dereglaţi, care numai că nu omoară pe nimeni, dar altfel pot face oricând tema unui episod cu ciudaţi din *Dosarele X*. Altfel, formaliceşte vorbind, cartea e densă, bine scrisă, poate cu prea multă emfază pe alocuri, cu un stil indirect liber şi o ştiinţă a transfocării bine stăpânită”.
Mă întreb: Dacă n-ar fi luat premiul Nobel, îmi plăcea tot atât de mult? Nu denunţam şi eu, ca majoritatea pudibonzilor, paginile “ardente” ale cărţii?

19. 12. Altă negociere: La contabilitatea teatrului. Contract de colaborare pentru spectacolul "Ubu Înlănţuit"
- Fără negociere? am întrebat-o pe şefa contabilă.
- Cu negociere, dar trebuie să ştiţi că e multă lume şi nu prea sunt bani.
- Indiferent dacă sunt bani sau nu, eu vreau să negociez.
- Negociaţi: Conform cu rolul pe care-l aveţi, vă revine suma de ...(a spus o sumă derizorie, nu o mai numesc. Datorită devalorizărilor e o nimica toată).
- Asta e o farsă de negociere!
- Aveţi dreptate, dar dacă nu sunt bani, negociem cu ce avem. Aşa că vă rugăm să acceptaţi suma pe care v-o propun (aceiaşi sumă derizorie). Dar d-voastră cam cât aţi vrea? m-a întrebat ea, văzându-mi mutra ironică.
- Dacă e pe ce aş vrea eu...(am spus o sumă de trei ori mai mică decât mi se oferise). Şefa contabilă a rămas cu gura căscată
- Deobicei, actorii nu sunt mulţumiţi de sumele pe care le avansăm şi cer mai mult, mi-a zis şefa contabilă, şocată de pretenţia mea. D-voastră sunteţi pe invers decât ceilalţi.
- Ca și in piesă. D-l Ubu vrea să intre în închisoare şi este refuzat.
- Dacă vorbiţi serios şi nu glumiţi cumva, este o situaţie, care nu s-a mai pomenit. Doamne iartă-mă, actori care să ceară mai puţin decât preţul oficial (şi-a făcut cruce), n-am mai întâlnit. Toţi vor mai mult. D-voastră sunteţi singurul care vreţi mai puţin. O să intraţi în Guines Book, iar eu trebuie să-l consult pe d-l director.
- Consultaţi-l, i-am spus.
Şi s-a dus la Mihăiţă. A revenit la scurt timp, zicând:
- D-l director mi-a spus că, neexistând în nomenclator suma pe care o pretindeţi, trebuie să acceptaţi propunerea noastră, de a fi plătit cu suma minimă. (Pe vremea aia, suma minimă era de 3000 lei).
- Accept! am spus, având conştiinţa împăcată că nu m-a lăsat influenţat, manipulat, manevrat, fiindcă am negociat la sânge.
Şi am iscălit contractul care prevedea că voi fi retribuit, pentru prestaţia mea artistică, cu suma derizorie propusă de teatru.
- De ce-ai cerut o sumă atât de mică? m-a întrebat Mihăiţă, mai târziu. Puteai să ceri o sumă mai mare.
- Dacă aş fi cerut o sumă mai mare, mi-a fost teamă ca nu cumva, peste câteva spectacole, suma pe care o plătiţi să vi se pară enormă şi în consecinţă să mă schimbaţi, punând în locul meu un tânăr salariat cu barbă lipită.
Supra producţie. Cu spectacolul "Ubu înlănţuit", T. de Comedie reuşeşte performanţa să aibe 8 premiere! Niciodată trupa din Măndineşti (mai nou Sf. Dumitru) n-a reuşit să scoată opt premiere într-un an. E adevărat, acum are două săli. Deci, cum zice Pristanda: Să le numărăm, coane Fănică (sau Mihăiță): la sala studio "Lady Di" (14 Ianuarie), "Marlene" (23 Februarie),

“Audiţia” (29 Februarie), la sala Studio, Poiana Boilor (19 Martie), Chiriţa of Bârzoieni (16 octombrie), la sala Studio “O, ce zile frumoase!” (3 Decembrie), “Ubu Înlănţuit” (17 Decembrie).

Ce înseamnă teatrul în capitalism cu salarii plătite de primărie din bugetul statului. Când actorii nu joacă, vegetează. Sau critică, bârfesc directorul, conducerea pe unde pot: la cârciumă, în cafenele, pe la ziare, pe la potentaţi, pe la parlament, chiar pe la preşedenţie. Soluţia optimă e să-i pui la muncă. Şi atunci nu vor avea timp de bârfit.

Un episod de iubire sau o poveste cu o capră.

- Mă iubeşti? m-a întrebat acum câteva zile, pe nepusă masa, Sara.
- Bineînţeles, iubita mea, i-am răspuns, în timp ce făceam exerciţii de scris “orb”, după indicaţiile unui manual, la tastatura calculatorului, cumpărat cu marii sacrificii de la firma Asclepios,
- Mult, mult de tot?
- Mult, mult de tot, i-am răspuns, încercând să scriu “orb” - adică fără să mă uit la literele de pe clapele tastaturii
- Atunci lasă dracului calculatorul şi ascultă-mă! Ştii că m-am împrietenit cu Adriana, soţia lui Martin Stermin, care e o femeie plăcută, inteligentă, în ciuda vârstei. Adriana m-a rugat să-i fac rost de o capră. M-am dat mare şi i-am promis că o să-i fac, dar n-am de unde.
- Atunci de ce i-ai promis?
- Pentru că m-am bazat pe tine
- De ce are nevoie de o capră, unde are s-o ţină?
- Habar n-am, nu mă interesează cât costă, dar vreau să o servesc. Dacă zici că mă iubeşti, ajută-mă... Dacă nu poţi o să caut pe alcineva...Eu plec într-um mic turneu cu um spectacol al Teatrului Prichindel care m-a solicitat. Când mă întorc vreau ca problema caprei să fie rezolvată

Ce poate să facă un soţ, la cererea iubitei lui, decât să pornească în căutarea unei capre? Dar unde se pot găsi capre de vânzare?

Am fost prin pieţe şi am început să întreb în dreapta şi-n stânga, am fost chiar în talcioc şi, până la urmă, din om în om, din gură-n gură, nu mai lungesc povestea, am aflat că blândul animal nu se poate găsi decât prin satele din jurul Bucureştiului. ...am fost, am găsit, m-am tocmit, am cumpărat-o și am dus-o cu o furgonetă la locuința d-nei cu pricina.

- Adriana ți-am adus capra!
- Bine, puneţi-o în faţă. Cât costă?
- Păi, (am spus un preţ...)
- Atât de mult?
- Are blană, dă lapte...
- Aoleu, dar ce fel de capră mi-aţi adus? Nu cumva e una vie? (Beee, s-a auzit strigătul disperat al micii căprițe, legată de gardul din fața casei).

Sunteţi nebuni? Mie îmi trebuie o capră de lemn, s-o pun în faţa casei, ca să nu-mi ocupe locul unde parchez maşina, tot felul de nesimţiţi. Ce să fac eu cu o capră adevărată?
- Nu știm, te descurci. Ai vrut capră, capră ți-am adus....
- Duceți-o înapoi de unde ați luat-o. Sau, mai bine, nu. Acum că ați luat-o am s-o dau cadou unor unor vecini de la Breaza, unde ne-am făcut casă. Măi copii, sunteți mai tari decât Păcală

12. 12 Rezultatul: Al doilea tur de scrutin pentru alegerile prezidenţiale: Tr. Băsescu: 51,23%: Adrian Năstase: 48,77%. O ”minune” neașteptată. Marele, impenetrabilul Năstase învins la potou. Am mers la vot. Contrar celor care sunt de părere că e o prostie, că n-are importanță cu cine se votează, important e cine iese din urnă. Poate odată se va termina cu ”ciuma roșie”, cu nomenclaturiști și securiști care încă mai bântuie peste tot. Rezultatul alegerilor prezidențiale după al doilea tur de scrutin la este total neașteptat. Matrozul este declarat câștigător cu 51, 23 % din totalul voturilor exprimate, reprezentând 5.126. 794 de voturi. Nu ascund că mă mă bucur. Impozantul, onctuosul, infumuratul Năstase, ocrotitorul celor care fură din bugetul statului, a fost înfrânt de micul matroz care a pornit cu piciorul stâng, cu șanse minime, dar a câștigat la potou. De câteva zile continuă fiesta celor de la alianța DA, în special la Realitatea TV. Supărare mare printre mulți colegi, dar nu mă îndoiesc că în curând își vor arăta simpatia ”unanimă” pentru marinar

13. 12. Spectacol la MAI.cu ”Cum să se supere oamenii mari mari și cum să se bucure copii mici” și cu moș Crăciun. O sală mare. (800 de locuri) Aproape plină cu părinți cu copii. Greu de stăpânit. Reacții de dezaprobare, ale părinților când am spus că Ștefan cel Mare a construit tot atâtea biserici câte a dărâmat Ceaușescu. Suntem puțin derutați dar realizăm că suntem la MAI. Că majoritatea celor din sală părinți, bunici crescuseră, trăiseră în cultul marelui cârmaci pe care îl aplaudau frenetic peste tot.. Daruri multe. Dar copii sunt nerăbdători. Sunt Moș Crăciun. Majoritatea copiilor mă pipăie vrând să vadă dacă sunt adevărat. Am o perucă bună și o barbă mare bine lipită, dar unii copiii mă trag destul de tare de ea. S-ar putea să se dezlipească. Mă apăr cum pot. Ca să-i liniștesc îi rog să-mi spună poezii. Dar n-au răbdare. La um moment dat au început să recite trei deodată. A fost um lucru tare plicticos. O listă cu zeci de nume, dar și cu multe absențe...A fost mai greu decât spectacolul respectiv. La plecare am vizitat expoziția de

arme automate din hol!!! Toate de fabricație românească.
-Aveți cumva um cadou, un pistol, pentru Moș Crăciun, i-am întrebat.
-Ce să faceți cu el, m-au întrebat ei speriați
- Să-l fac cadou șefului meu: Moș Crăciun cel mare, le-am răspuns.
- În mod sigur ăla are deja un Kalașnicov, m-au asigurat cei cu expoziția

14. 12. După spectacolul de la clubul MAI a venit la mine un domn în civil care după ce mi-a spus că i-a plăcut spectacolul nostru, m-a întrebat dacă nu putem să-l jucăm și la el acasă.
- Pentru câți copii, l-am întrebat?
- Pentru un singur. Al meu.
-Aveți loc unde să evoluăm?
- Berechet! N-are importanță prețul.
I-am spus o sumă modică. A acceptat. Ne-am dus. Locuia într-un bloc nou de peste 15 etaje undeva pe lângă Piața Victoriei. Apartamentul avea o sufragerie imensă. Peste 60 de metri pătrați. Un colț al ei era ocupat de un brad mare și de un munte de jucării. Alt colț era ocupat de un grup de bătrâni cu figuri fericite care veniseră să-și vadă urmașul. Probabil bunici, unchi, mătuși, veri, verișoare, rude îndepărtate. Într-un târziu după ce am aranjat păpușile, iar noi ne-am îmbrăcat și machiat ca, clovni, a apărut și ”micuțul prinț.” Să tot fi avut 5-6 anișori. Destul de înălt pentru vârsta lui, blond cu bucle, îmbrăcat într-un costum de cow-boy și era ocupat la început să țineasca ținte imaginare. Apoi și-a îndreptat atenția spre spectatorii prezenți care îl sorbeau din priviri.

- Tu cădeai și mureai i-a spus celui pe care îl țintea. Și cel ”împușcat” întradevăr mima că era împușcat prăvălindu-se pe jos horcăind, cum o fi văzut, că se întâmplă în atâtea filme, în hohotele de râs ale celorlalți.
- Tu cădeai și mureai striga firavul omuleț și următoarea victimă se prăvălea strigând mor, mor în râsetele celorlalți.
- Tu cădeai și mureai, scrâșnea din dinți micuțul lor vlăstar, împușcând următoarea victimă, care la fel striga ah, ah, m-ai împușcat și se prăvălea.
- Tu cădeai și mureai țipa și mai excitat micuțul cow-boy și victima împușcată s-a ridicat de pe scaun și s-a dus schiopătând, mimând că e lovită în picior, spre el spunând: Vin la mătușa ta să te pupe…
- Nu, du-te acolo și mori la locul tău, i-a tăiat elanul ferocele cow-boy. Și mătușa s-a întors cuminte l-a locul ei și a executat moartea respectivă.

Tot timpul ”spectacolul” era filmat cu două camere de luat vederi atât de mama cât și de tată-l cow-boy-lui. Dar la ultima căzătură a ultimei victime s-a întâmplat un accident. Mătușa, ”amatoare” la asemenea manevre de cascador profesionist, a căzut pur și simplu peste unchiul decedat puțin mai înainte, care atunci când s-a trezit cu mătușa peste el, a răcnit de data asta realist: ”au, m-ai omorât, nu mai pot, cred că mi-ai rupt piciorul. Nu puteai să mori dracu mai încolo?”

Spectacolul nostru, n-a mai avut nici un haz. Cu greu am reușit să smulgem copilului și celorlalți un strop de atenție și să-i facem să zâmbească cât de cât. Doar când au apărut păpușile și s-a auzit melodioasa muzică a lui Ceaikovski din ”Lacul Lebedelor, atmosfera s-a calmat ca prin farmec și ferocelele ucigaș a redevenit copil, care se uita transfigurat la marionetele care dansau mânuite de Sara și de Florentina. L-a un moment dat a vrut să pună mâna pe una din marionete dar ceva din interiorul lui se pare că la oprit și a început să le privească fascinat. La fel și ceilalți bătrâni, au uitat instantaneu ce se întâmplase și parcă aducându-și aminte de copilăria lor priveau sideraţi, la miscările armonioase ale marionetelor Miracolul teatrului de păpuși și marionete se înfăptuise spontan

14. 12 . S-a reunit noul Parlament. Rezultat în urma alegerilor din 28 Nov. a.c alcătuit din 332 deputați și 170 de senatori reprezentând Uniunea națională PSD, PUR, alianța DA, PNL, PD, PRM, UDMR și 18 organizații ale minorităților naționale, altele decât cea maghiară.

14 12 Spectacol la Prisma.

15. 12. Fapt fără precedent. Elie Wiesel, laureiat al premiului Nobel pentru Pace, președintele Comisiei internaționale a Holocaustului în România, restituie Ordinul Național ”Steaua României” cu care a fost decorat de I. Iliescu în Iulie 2002 deranjat de acordarea aceleași decorații președintelui PRM Corneliu V.Tudor la 14 Dec. a. c. Oare nu are dreptate?

15. 12. Spectacol Mos Crăciun la intreprinderea de croitorie a D-nei Mohârta aflată în fosta sală de asamblare a mașinilor Ford. Chiar în sala ”mașinilor de cusut”. Spectatoarele au întrerupt lucrul, nu s-a mai auzit țăcănitul scos de mașinile electrice de cusut, dar lucrătoarele n-au plecat de la locul de muncă. Se uitau siderate, la ce spuneam și le arătam noi și râdeau. Uneori cu teamă, alteori, cu gura până la urechi, dându-ne impresia că văd prima oară um spectacol de teatru. Cum Alexandru Lazăr n-a vrut în ruptul capului să mă întrebe unde stă vaca, la final am vrut să știu de ce.

- Dacă se supăra d-na directoare și nu ne mai plătea?

16. 12. O veste de la Iași. Un regizor francez, Benoit Vitse, va pune în scenă **Evangheliștii** Alinei Mungiu. Dar nu la Teatrul Național, ci la Ateneul din Tătărași!!! Iată ce declară regizorul într-un articol din ”Evenimentul din Iași” întitulat; DUPĂ CENZURĂ! ”Am aflat că această piesă n-a fost montată niciodată în România. Am ajuns la concluzia că aici după cenzură, tot cenzura rămâne! De ce o piesă considerată cel mai bun text dramatic al anului 1992 nu s-a jucat niciodată în ţară? Ciudat... Subiectul este religios, mi s-a spus. Şi atunci? Piesa contrazice Sfânta Scriptură. Da, dar este vorba de teatru, nu de altceva. În ceea ce mă priveşte, n-am nici o veleitate în a regiza liturghia, de a monta un parastas. De ce biserica s-ar preocupa de teatru? **Evangheliştii** va fi un spectacol al libertăţii - religioase, politice, sexuale. De fapt, sexualitatea ocupă un loc important deoarece este văzută din perspectiva unei femei care arată repulsie unui Pavel dogmatic şi misogin, repulsie care se regăseşte în **Ispita de a exista** a lui Cioran”.
Deși nu cred că până la urmă, se va întâmpla minunea…poți să știi care vor fi căile domnului?
17. 12 Dec. **Uite Popa nu e Popa**. Președintele I. Iliescu, încă în funcțiune, semnase um decret de grațiere a 47 de deținuți printre care se găseau Miron Cosma (condamnat la 18 ani închisoare), I. Corpodean, fost ajunct al Miliției Timiș, (condamnat pentru reprimarea revoltei de la Timișoara), Petre Isac, fost consilier guvernamental (condamnat pentru luare de mită), dar la protestele și presiunea societății civile, președintele Iliescu a fost obligat să revoce decretul.
18. 12. Acum două zile, prin amicul Mircescu, prieten cu D. P. D., am ajuns să jucăm spectacolul ”Cum să se supere oamenii mari, mari.”...la primăria sectorului 4 (primarul Inimăroiu). Primar liberal. A fost de acord să jucăm. Am jucat. A fost antrenant. Niște copii minunați, care se străduiau să-i sufle lui Bubu parola: ”Albină albinuță, dă-mi, te rog, mierea ta”, din scheciul ”Mierea”. Văzându-l pe primar in sală, in mijlocul copiilor, ne-am dezlănțuit. Râdea primarul, râdeau și funcționarii, cu lacrimi. Iar când am ajuns la replica unde stă Vaca, in biroul directorului, iar s-a stârnit o veselie de nedescris, pentru că și aici, probabil era ceva ”neclar” cu o directoare, sau cu o vacă ce stătea in biroul directorului
Era um rãs care nu se mai termina și ne întrebam dacă nu cumva am făcut iar o gafă. La sfârșit, primarul ne-a felicitat, dar la finalul felicitărilor ne-a comunicat că primăria nu are bani să ne plătească spectacolul care a fost minunat. Bam-bam!
Scandal in trupă. Adică, cum să nu aibă primăria bani? Ce fel de impresar sunt eu dacă aranjez asemenea spectacole?... Fiasco. Nici Sara nu m-a crezut și, ieri, a telefonat la primărie și a vorbit cu secretara primarului. Așa, ca de la femeie, la femeie...

- Or să vă plătească, dar ce va-ți apucat să faceți aluziile alea cu vaca, pentru că vaca e cu banii și vă recomandă să faceți muncă voluntară...Bam bam!
20. 12. Dar azi, secretara ne-a sunat, să ne ducem să ne luăm banii pentru spectacol. Ce-o fi vorbit Sara cu secretara nu mă duce mintea... și nici cum s-a îmbunat ”vaca” (cea cu banii) totuși să ni-i dea...

În altă ordine de ideii, la acest spectacol Sandu Lazăr, acest neobosit colecționar de nume, de artiști, de acte și fotografii vechi, care a fișat o întreagă istorie a teatrului, dar care se încăpățânează să lucreze tot cu pixul, mi-a adus o epigramă celebră a lui Ion Manu:

”Actorul Radu Beligan
E dezertor de-un an
Și când a venit patrula
Radu beli...gan!”

- N-am mai citit sau auzit o epigramă mai subtilă! i-am spus Sarei.
- Eu, totuși, nu o înțeleg. Dacă, cumva, patrula l-a arestat, cum de-a mai ajuns directorul teatrului Național?
E bine să ai in casă o iubită mai naivă decât tine.

19. 12. O situație nenorocită. Scriu cu înfiorare: G. Mihăiță a fost chemat de urgență la poliție unde l-a găsit pe colegul Gh. Șimonca într-o stare de...inconștiență! Nu mai știa nimic despre sine: nici unde locuiește, nici ce se întâmplă cu el. Fusese găsit, aproape gol, într-un parc, departe de casă. I se furase tot ce avea pe el.
Plecase spre teatru. O amnezie subită l-a împiedicat însă să ajungă. Nu a putut afla cât timp a stat în parc. Cu greu, polițiștii au reușit să înțeleagă că e actor la Teatrul de Comedie. Mihăiță l-a dus acasă, unde a aflat că de mai mult timp suferea de boala Alzheimer. Erau zile când nu recunoștea pe nimeni. Nici pe soție, nici pe copil. Fusese internat, se mai înzdrăvenise, se liniștise, dar boala îi revenise brusc.
Sunt pur și simplu bulversat. Nu-mi vine să cred. Cu câtva timp în urmă ne îmbrăcam în aceiași cabină, la spectacolul cu piesa ”Ubu înlănțuit” și observasem că el care, de obicei, era foarte vorbăreț, devenise suspect de tăcut. Chiar se ferea să intre în conversție cu mine sau să-mi povestească câte ceva, un banc sau o întâmplare amuzantă, cum făcea de obicei. Am crezut că are necazuri de altă natură, acasă, cu soția, sau cu copilul. N-am vrut să fiu indiscret și să-l conturb. Îl mai întâlnisem odată într-un vagon de metrou, dar n-am putut afla unde se ducea. Ce tristețe! El care l-a înfățișat

atât de veridic pe regele Carol al II-lea (în fimele ”Actorul şi Sălbaticii” şi ”Drumeţ în calea lupilor”) că şi cei care l-au mai apucat pe năbădăiosul rege se mirau de asemănare, dând crezare svonului că ar fi fost copilul din flori al fostului suveran

Nu-i un caz singular. Mulţi actori au ajuns în starea asta. Nu mai vreau să-i înşir - ar fi o listă prea lungă. Cel mai aproape de noi e cazul marelui actor Mihăilescu-Brăila, plecat dintre cei vii în 1994 şi care, cu câţva ani înainte, nu mai era capabil să reţină nici două cuvinte. El care învăţase textul replicilor a zeci de piese şi de filme...

Să scriu că e o meserie grea şi că cumplita, nenorocita asta de boală loveşte ca un trăznet, ar fi o banalitate. Cum oare ar fi posibil să te aperi de altzheimer? Cum oare se apără d-l Beligan la vârsta lui? E adevărat mai toată viaţa a fost um bărbat cumpătat în toate cele. Dar oare asta e totul? Totuşi a avut câteva vicii: teatrul şi lectura care pe mulţi i-a dărâmat. Şi atunci?

20. 12. **O bucurie.** Seara târziu, după ora 22, un telefon de la Koln, m-a adus într-o stare de extremă exuberanţă! Ştefan Toma, preşedintele asociaţiei de prietenie Româno-Germană ne invită să jucăm două spectacole cu ”Canapeaua” la Koln, în anul care vine (2005), în luna Ianuarie.

Am rămas mut câteva secunde, încât Sara a crezut că am um atac cerebral. Nu e bine să ţi se comunice o veste bună la telefon. Mi-am revenit şi am telefonat la Anca şi la Iura comunicânu-le vestea. Au fost încântaţi, dar după o pauză m-au întrebat de ce nu li s-a telefonat mai întâi lor, întrebare care ar fi putut să mă încurce, dar am găsit imediat răspunsul

- Pentru că eu am adresă de internet şi voi nu.

- Ţi-am spus că trebuie să ne facem şi noi una, am auzit-o pe Anca în receptor reproşându-i lui Iura. Candid ne ia tot caimacul cu Internetul lui.

- Şi ce dacă. El cu caimacul lui, noi cu caimacul nostru, a răspuns Iura

Bucuria mi-a trecut după ce i-am telefonat Iulianei, care mi-a spus că ea nu poate merge pentru că e însărcinată şi nu vrea să pericliteze soarta viitorului copil cu nişte spectacole în Germania... Va naşte probabil în primăvară. Alte telefoane din care am aflat că nici Victor nu ştie dacă poate merge, deoarece s-ar putea să aibă filmări cu grupul Vouă**,** în care a fost cooptat. O bucurie nu vine niciodată singură. Ea este urmată, matematic, de o dezamăgire. De acum să mă feresc de marile bucurii?

22. 12. Am luat banii de la primăria sectorului 5. Cu ocazia asta am aflat că unul din sponsorii spectacolului a fost chiar d-l Mircescu. Ce figură, ce

personaj! Aparent bonom, când se urcă la volan devine pericol public. Am mers de două ori cu el cu mașina lui și mi-a fost deajuns. A treia oară nu mă mai duc nici să mă taie...
Inginer, actualmente se ocupă de asigurări și vrea să acceadă in politica, având ambiția să cucerească um post de deputat. A candidat sau candidează in alegeri, având contra candidat de mogulul Felix. În viața civilă, se pare, e Mason. Iubita lui, Eugenia, povestește despre el lucruri incredibile. In viață joacă un rol de Șveik... Prieten la toartă cu Pușı D.
29. 12. De astăzi avem un nou prim-ministru cu trei nume: Călin Popescu Tăriceanu. Nu s-a mai întâmplat. Pâna acum prim-miniştrii care au fost au avut doar două nume: Petre Roman, Teodor Stolojan, Radu Vasile, Adrian Năstase. Unul singur a avut doar un nume: Văcăroiu!
Inţial a avut şi el două nume, dar, ulterior, lumea i-a uitat primul nume, numindu-l doar Văcăroiu! Și când doi se certau unul îi spunea celuilalt ca o imensă insultă: Văcăroiule!
Pe lângă prim ministrul cu trei nume a fost desemnat de preşedintele Traian Băsescu şi un nou ministru al Culturii, cu un nume care pare inventat de um scriitor satiric: d-na Mona Muscă, membră marcantă a Partidului Liberal.
A fost era (epoca) de patru ani, Năstase, caracterizată printr-o opresiune puternică asupra ziariştilor care îl criticau pe el, pe I. Iliescu şi mai toată echipa de baroni ai PSD-ului, care s-a încheiat. Să înceapă oare o eră nouă? Oare vor fi alungaţi de la conducerea unor teatre demagogi ca Dinu Săraru?
In mintea mea sunt sigur că aici e şi mâna sfântului Mina.
30. 12. O gafă.
Cu mult timp în urmă dădusem o parte din manuscris, circa 500 de file A4 unui ”prieten” care acum înaitea anului nou mi l-a înapoiat cu mențiunea că nu l-a citit pentru că: ”amintintirile unui comediant sunt scrise deobicei după o rețetă cunoscută. Unu: chemarea irezistibilă a (destinului), a teatrului. Doi: descrieri de situații limită pe scenă, pățanii amuzante, irezistibile din culise. Trei: reglări de conturi, copleșite de reverențe în fața personalităților culturale care i-au sprijinit accensiunea, cărora le rămâne eten îndatorat”.
Am rămas stupefiat. Carcterizarea respectivă era absolut exactă, așa că nu l-am mai întrebat dacă ”totuși” nu cumva a citit manuscrisul...
Am rămas suspendat și nu știu dacă mai am curajul că continui...
Să fie adevărat ce-a scris T. Mușatescu că amintirile sunt asemenea cărților din biblioteca ta? Mai cauți câte una, când nu mai ai nimic nou de citit?
Am citit undeva că unui bun memorialist care-și povesteste viața îi este necesar, **să aibă simț epic și, neaparat, să fie un bun moralist.**
Oare eu am ceva din aceste calități?
Dar cred că e inutil să mă întreb acum, dacă am simț epic după atâția ani de memoralistică și după mii de pagini scrise

Totuși mă întreb acum la final
De fapt ce e un **jurnal?**
Nu e un crez, sau decalog
Nici ceva cam analog
Juralul e… jurnal
Adică ceva confidențial
Unde scrii în serial
Zi de zi, ceas de ceas
Ce-ai văzut,
ce s-a întâmplat
Ce ți s-a părut mai adecvat
Mai piperat, mai unicat
Mai gogonat
Ca să pară adevărat.

Epilog: Iar tu care, poate, din întâmplare vei ajunge să ai în față aceste rânduri nu trebuie să faci nimic: citește-le!

Note

2001

Eugen Uricariu *Rug și flacără*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1977: *Mierea*, Editura Albatros, București,1978: *Așteptându-i pe învingători*, Editura Albatros, București, 1981. *Vladia*, Editura Cartea Românească, București, 1982: *Memoria,* Editura Dacia, Cluj-Napoca,1983: *1784. Vreme în schimbare*, Editura Eminescu, Bucuresti, 1984: *Stăpânirea de sine*, Ed. Cartea Românească, București, 1986: *Glorie*, Ed. Eminescu, București, 1987: *La anii treizeci...*, Editura Cartea Românească, București, 1989: *Complotul sau Leonard Bâlbâie contra banditului Cocoș*, Ed. militară, București, 1990: *Așteptându-i pe barbari*, Editura Cartea Românească, București, 1999: *Pentimento*, Editura Elion, București, 2000
Puşi Dinulescu (n. 1941): regizor, poet, romancier, eseist 1968: *Robert Calul*, București: Ed. pentru literatură, colecția „Luceafărul" 1979: *Linda Belinda,* Buc.: Ed. Cartea Românească. Premiul Asociației Scriitorilor din București: 1982: *Eu și Robert Calul*, București: Ed. Eminescu: 1982: *Razrîv* (Despărțire), traducere în limba rusă de I. Bogdan 2003: *Crimă la circ*, București: Ed. Meronia: 1980: *Galaxia Burlacilor*, Buc. Ed. Cartea Românească: 1985: *Îngerul contabil*, București: Ed. Cartea Românească. Premiul Uniunii Scriitorilor din România. Ediția a 2-a, 1998, București: Ed.

www.cimec.ro

Regis: 2001: *Romanul Sfintei Mogoşoaia*, Bucureşti: Ed. Meronia: 2009: *Le vieux garçon*, (versiunea in lb. franceză a romanului *Galaxia Burlacilor* semnat *Pouschy Dinulesco*; traducere de Michel Wattremez), Buc.: Ed. Meronia: 2002: *Poezii bestiale*, Bucureşti: f.e.: 2006: *Frumoasa şi lapovița*, Bucureşti: f.e.: 2002: *Două piese de teatru*, Buc.: Ed. Meronia: 2004: *Pescărușul lui Hamlet*, Buc.: Editura Palimpsest: 2005: *Nunta lui Puiu*, Buc.: Ed. Palimpsest:2010: *Teatru*, Buc.: Ed. Minerva: 2009: *Gașca și diavolul*, București: Ed. Minerva

Iolanda Malamen: (n. 28 aprilie 1948, Ploiești) poetă, prozatoare, cronicar de artă și pictoriță. Debutează cu poezii la revista „Cronica" în 1967, iar editorial în 1971, cu volumul de versuri *Starea de grație*. A avut multe expoziții personale de pictură. Este căsătorită cu poetul Mihai Elen·

Eugen Simion: ”Ficțiunea jurnalului intim” (3 volume). Ed. Univers Enciclopedic. 2001. **Ioan Eugen Simion** (n. 25 mai 1933, Chiojdeanca, Prahova) este critic și istoric literar, editor, eseist profesor universitar, membru titular al Academiei Române și președinte al acestui for din 1998.

Inutil să dau amănunte despre actualul președinte al Academiei Române. Cărțile sale de critică scrise în tipul regimului comunist, ”E. Lovinescu sau scepticul mântuit”, ”Scritorii români vol I,II,III”, ”Timpul trăiri, timpul mărturisirii”, mi-au fost um indreptar intelectual.

Toma George Maiorescu: formidabilă personalitate, asemeni aisbergului... Toma George Maiorescu s-a născut la Reșița la 8 decembrie 1928 dintr-o veche familie de intelectuali. Bunicul după tată, doctor în drept, magistrat, bunicul după mamă pictor și profesor de latină și desen. Tatăl, funcționar de bancă cu studii superioare economice, va deschide la Reșița, după criza din 1933, din bibliotecile reunite ale familiei, prima bibliotecă publică de împrumut din oraș, primul oficiu de difuzare a presei, organizare de turnee și spectacole în județul Caraș Severin. Urmează școala elementară la Reșița, liceul la Caransebeș și Timișoara (1939-1947). Licențiat în litere și filosofie. A studiat la Universitatea din Cluj (1947–1948) și la Universitatea din București (1948–1949), avându-i ca profesori și mentori pe poetul Lucian Blaga și filosoful D.D. Roșca, respectiv pe criticul George Călinescu și esteticianul Tudor Vianu. În 1947 înființează alături de A.E. Baconsky, Cenaclul literar „Poezia nouă”, al cărui secretar devine.

Între 1949-1954 este bursier al statului român la Institutul de literatură „Maxim Gorki” din Moscova. În 1992 absolvă un curs de specializare postuniversitară la Universitatea din Cleveland (Ohio).

A fost reporter și marinar, agricultor și profesor al unei noi discipline: ecosofia, poet, prozator și pedagog la o școală de socotitori, militant pentru ecumenismul monoteist, director de reviste, globe-trotter, colecționar și restaurator de icoane vechi, realizator de filme TV, președinte de partid

politic, șomer (1982–1990). Din 1954 participă alături de George Ivașcu la relansarea revistei „Contemporanul” și devine. redactor șef de rubrică la „Contemporanul”1971–1982, redactor șef adjunct la revista „România pitorească”. În 1982–1989, apicultor și horticultor (eliminat din presă)
În 1989, în zilele Revoluției înființează Mișcarea Ecologistă din România, al cărui președinte devine. Din 1990, președinte al Partidului M.E.R. Membru în Biroul Executiv al CPUN (parlamentul provizoriu al Revoluției decembriste. Director al revistelor săptămânale și hebdomadare „ECO”, „ECO-MAGAZIN” și „ECOSOFIA”. Președinte al Fundației Europene de Educație și Cultură Ecologică. Titular al catedrei de „Ecosofie”, disciplină academică creată în România de T.G.M. la Universitatea Ecologică București. Consilier în Consiliul Național al Audiovizualului. Vicepreședinte al Mișcării Ecologiste din Republica Moldova. Membru în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România. Fondând Mișcarea Ecologistă din România T.G.M. i-a pus pe frontispiciu sloganul: „Om curat, țară curată, lume curată”.
Febrilă activitate gazetărească a globe-trotterului care, îmbarcat ofițer II pe nave comerciale românești, străbate meridianele și oceanele lumii. Din călătorii TGM se întoarce nu numai cu jurnale de bord, poeme și note de călătorie, dar și cu seriale TV despre America de Sud sau Orientul Apropiat, Sahara sau pământurile de dincolo de Cercul Polar. Între anii 1963–1975 a publicat și o seamă de cărți de călătorie (America de Sud, Orientul apropiat, Africa de Nord, Europa etc.) realizând în calitate de autor total (scenarist, operator și regizor) filme TV despre locurile vizitate.
A fost tradus în numeroase țări ale lumii.
Laureat al mai multor premii literare naționale și internaționale.
Autor a circa 40 de volume de poeme, proză, filosofie și publicistică, Toma George Maiorescu este binecunoscut cititorilor de peste hotare prin traducerile datorate unor scriitori ca David Samoilov, Kirill Kovaldji, Evgheni Evtușenko în rusă, George Anca în engleză, Geir Campos în portugheză, Per Olof Ekström în suedeză, Menelaos Ludemis și Dimos Rendis în greacă, Andrée Fleury și Paul Miclau în franceză, O. Stamboliev în bulgară, Prabhyjot Kaur în hindi, Pablo Neruda și Omar Lara în spaniolă, Oskar Pastior în germană, Franyo Zoltan și Balogh Iozsef în maghiară, Melike Roman în turcă, Shlomo David în ivrit, O. Gurigan în esperanto etc. La rândul său a tălmăcit pentru prima oară în românește poeți polonezi ca T. Roziewic, Cz. Milosz, greci ca Iannis Ritzos, M. Ludemis, T. Livaditis, turci ca Nazim Hikmet etc.Centrul Biografic Internațional de la Cambridge și Institutul Biografic American au inclus biografia lui Toma George Maiorescu în importante cărți de referință. Printre ele: *Five Thousand Personalities of the World* (5000 de personalități ale lumii), *International*

Who's Who of Intelectuals, The International Directors of Distinguished Leaderships, Man of Achievement *şi altele.(Date culese şi sistematizate de pe internet)* Exemplu de biografie fastuasă

Cornel Vulpe: S-a născut pe 19 mai, 1930, la Băcăuţi, în Basarabia. A absolvit I.A.T. C "I.L.Caragiale" în 1953. A fost repartizat la Teatrul C.F.R Giuleşti, unde a jucat nenumărate roluri: "Băiat bun, dar cu lipsuri" şi "Pălăria Florentină". La Teatrul de Comedie din Bucureşti, adus de L. Giurchescu, în 1969, a jucat în "Mutter Curaj" "Cercul de cretă caucazian" de B. Brecht, "Cher Antoine" de Jean Anouilh, "Volpone" de Ben Jonson, "Noaptea Furtunoasă" de I. L. Caragiale, "Trei surori" de Cehov, celebrul "Concurs de frumuseţe" de Tudor Popescu (1980), în regia lui Alexandru Tocilescu, "Pălăria Florentină" de Labiche… Nenumărate prezenţe la Teatrul Naţional Radiofonic. Colaborează la Teatrul "Ion Creangă",interpretând Scrooge în "Noapte sfântă" după Dickens şi "Regele Cerb" (1996), de Carlo Gozzi. A colaborat cu regizorii Cătălina Buzoianu ("Strigoi la Kitahama") (1982), de Kobo Abe, Alexandru Dabija, Grigore Gonţa, Cornel Todea, Valeriu Moisescu, Alexandru Darie, Horaţiu Mălăele şi Harag Gyorgy, ("Procesul" de A. Suhovo-Kobâlin.)

***Iordan Chimet**: (n.la Galați în 1924) eseist, prozator, poet, scenarist și traducător. Lângă alte opere, a devenit cunoscut prin **Antologia înocenței** (Ed. Ion Creangă. 1972)

***Victor Mono Ciacanica** împreuna cu Anton Mile, zis **Tonino**, au format cel mai cunoscut cuplu de clowni. Ca si alți artiști, au crescut pe lânga circ si au facut ceea ce știau ei mai bine: comedie. S-a stins din viata in 1968, iar celebrele sale costume şi o parte din numere au fost preluate de Titi Crețu. Costelini, Boni Sache, Siminica, Sandi Crețu, Țăndarică, frații Tudorica, Iosif Lupescu, clowni celebri. Grig Grigorescu sau Ion Irimia erau specializati pe comedie muzicala. Pe aproape toți i-am cunoscut. Împreună cu Nic. Pomoje am avut la circ un scheci cu Tonino. Care s-a reprezentat doar de câteva ori pentru că eu și Pomoje, n-aveam nici un haz ca ...clowni și nu știam să cădem ceace la circ este esențial!

*Ferini, Retas, **Ovidiu Rene,** Mahari au fost iluzioniști celebri.

Colegul Mihai Ciuca s-a apucat si el de magie. Fără îndoială însă, cel mai cunoscut magician a fost maestrul Iozefini, care a lucrat impreuna cu fratele sau, Stefan Cora. Leonard Iosefini a moștenit de la tatăl sau costumele, recuzita, talentul şi modul de a vorbi interminabil

***N. Pogodin**: "A treia Patetica", piesă din repertoriul Teatrului Național, din anii 1960-61, unde rolul lui Lenin a fost interpretat de Gicu Popovici–Poenaru care, la numai câțiva ani, a emigrat în Canada, unde se găsește și astăzi. Atunci, la examenul de actorie, din anul III, profesorii, în cap cu

decanul, G. Dem. Loghin, luați prin surprindere, s-au opus să apară personajul Lenin pe scenă, în interpretarea unui tânăr student, nemachiat și a fost chemat marele machior al Teatrului Național, I. Romaniță, care, după o oră și jumătate, m-a făcut să arăt ca Lenin, oarecum aproximativ.

*__Paul-Philippe de Hohenzollern__, cunoscut și ca __Prințul Paul al României__ (n. 13 august 1948, Paris) este fiul lui Mircea Grigore Carol al României (cunoscut drept Mircea Grigore Carol de Hohenzollern, 1920–2006), fiul prințului Carol al României. În urma a două procese de paternitate, în Portugalia și Franța, câștigate de tatăl său, numele legal recunoscut în UE al lui Paul este __Paul Philippe, Prinț de Hohenzollern, Prinț al României.__ Mama lui Paul este Helene Nagavitzine, prima soție a lui Mircea Grigore Carol. Paul susține că el este adevăratul succesor la tronul României, deși mariajul morganatic al lui Carol al II-lea cu Zizi Lambrino (ce a dus la nașterea tatălui său), a fost anulat de către Curtea Supremă a României în 1919. Este căsătorit, din 1995, cu Lia Georgia Triff, cetățeană americană de origine română. În 1991, a înființat Fundația "Prințul Paul pentru România", care dezvoltă programe de susținere a tinerilor talentați și de strângere de fonduri pentru dotarea instituțiilor de învățământ, a bisericilor sau a așezămintelor pentru vârstnici. *(informații luate de pe internet)*

__*Florin Scărlătescu__. Actor prodigios la Teatrele Național, Nottara și Comedie, dispărut misterios după 1980, când se crede că ar fi emigrat în Germania. Dacă mai trăiește ar avea, 90 de ani. Înteligent, cu un joc modern, se deda și la scris, dar mai ales la farse fiind o tolbă de întâmplări cu actori de altădată...o colecție impresionantă de întâmplări a unei lumi dispărute. Cartea (100 de pagini format mic) are o prefață extraordinară a lui Radu Beligan, pe care mă bate gândul să o copiez întocmai.

* __George Genoiu__: (31 august 1933, Armăşeşti, judeţul Ialomiţa) dramaturg şi critic de teatru, absolvent al Liceul „I.L. Caragiale" din Ploieşti, licenţiat la I.A.T.C „I.L. Caragiale"

Debutează la „Ateneu", cu piesa *Umbrelă pentru singurătate* (1968) Din 1982 până în 1990 conduce revista „Ateneu". Din 1990 înfiinţează şi conduce, la Bucureşti, Editura Rampa şi Ecranul.

Alături de D. R Popescu, Tudor Popescu, Iosif Naghiu, Genoiu practică deopotrivă genul dramatic, cronica de spectacol cu tendinţe accentuat moralizante şi mai puţin estetizante. Fără să atingă cota de popularitate a celor amintiţi, piesele sale au fost puse în scenă la teatrele din Bacău, Botoşani, Bârlad, Târgu Mureş, Giurgiu. Câteva au figurat în repertoriul teatrului radiofonic, ca şi la televiziune.

Cu timpul, adoptând subtilităţile maziliene şi afiliindu-se la linia Horia Lovinescu sau Ecaterina Oproiu, începe să dilueze grandilocvenţa în

favoarea tristeţilor lirice şi să aducă la rampă problematica inerentă cuplului aflat la răscruce, vanitatea ultragiată a activistului, singurătatea ratării profesionale, nostalgia tinereţii revoluţionare etc.

Volumul *Teatru* (1997), ediţie de autor, reprezentativă pentru cei 30 de ani de activitate teatrală, cuprinde *Trilogia captivă: Cantonul de vânătoare*, *Rătăciţi în amurg*, *împăcare târzie*, apoi zece piese grupate sub titlul *Conversaţii provinciale*, trei sub „efigia" *Acasă*, *vieţi destrămate*, articole, cronici, eseuri pe teme teatrale, precum şi un substanţial dosar de opinii critice şi mărturii afective despre autor.

D-l Genoiu evoluează către panoramarea socio-satirizantă a României anilor 2000: *Titircă, Inimă-Bună (palavre şi adulter la domeniile Marvila)* este un „pamflet antioligarhic" (2002), pe tiparele proiectatei piese caragialiene *Titircă, Sotirescu & Co.*, şi care plasează în contemporaneitate tema ciocoilor vechi şi noi, a lui N. Filimon, într-o şarjă cu zece episoade nimerite pentru un spumos serial de televiziune.

Titircă, Inimă-Bună... continuă *Trivial tangou* şi plachează pe tiparul caragialian personaje din O *scrisoare pierdută*, *O noapte furtunoasă*, *D-ale carnavalului*. Astfel, Ziţa a devenit intelectuala grupului, scrie haikuuri şi pleacă în Japonia să studieze arta gheişelor, Spiridon este *gay*, fiindcă „homosexualii sunt viitorul globalizării" etc.

Opera literară: *Seara în faţa cerului*, Bucureşti, 1973; *Drumul încrederii*, Bucureşti, 1978; *Frate mai mare*, Bucureşti, 1980; *Teatrul de toate zilele*, Iaşi, 1980; *Însoţitorul nevăzut*, Bucureşti, 1983; *Trecere prin verandă*, Iaşi, 1984; *Doi pentru un tangou*, prefaţă de Ileana Berlogea, Bucureşti, 1986; *Subiecte teatrale. Motive. Procedee*, Bucureşti, 1987; *Conversaţie în oglindă*, Bucureşti, 1989; *O lume captivă*, Bucureşti, 1996; *Teatru*, Bucureşti, 1997; *Dramele decăderii*, Bucureşti, 2000; *Titircă, Inimă-Bună (palavre şi adulter la domeniile Marvila)*, Bucureşti, 2002; *Teatru. Domeniile Marvila*, Bucureşti, 2003.

Bibliografie

Eugen Preda: Anotimpuri Canadiene . Ed. Sport Turism. 1980

Sică Alexandrescu: ”Un comediant și o fată de familie” Ed. pentru literatură (1967),

Marin Bucur: O biografie a lui Caragiale. Ed. Cartea Românească (1994). 2 volume, 900 de pagini.

Șerban Cioculescu: I. L. Caragiale și Caragialiana. Ed. Eminescu.(1977) 605 p.

Florin Manolescu: **Caragiale și Caragiale: Jocuri cu mai multe strategii**. Ed. Humanitas. 2002.

Georgeta Ene: Caragiale la Berlin. Ed Edinter. 1992.

N. Davidescu: ”Ultimul ocupant fanariot sau inaderența lui la spiritual românesc. Caragiale ”Cuvântul liber” 16. 11. 1935. Citat de Șerban Cioculescu în Viața lui I.L. Caragiale: Caragialiana. Ed. Eminescu 1977.

***Leopoldina Reinecke** era fata cumnatei lui Francis, tatăl lui Eduard Caudella.

***I. L. Caragiale**: Moftul Român: antologie alcătuită de Alex. Dobrescu. Ed. Moldova. 1991

***Lucian Pintilie: Bricabrac**. Ed. Humanitas (2003) 525 pagini.

***Gaby Michailescu**: Cu și fără mască. Ed. Minerva. 2001

***Emil Constantinescu**: Timpul dărâmării, timpul zidirii. Ed Universalia. 2003. 580 pagini

***Dorin Tudoran**: Kakistrocația. Ed. Arc. 1998. 585 pagini.

***Stelian Tănase**: L. A. vs. N.Y - Jurnal American: Ed. Polirom. 1998.

***C-tin C. Giurescu**: Jurnal de Călătorie. Ed. Sport și Turism (ed. II-a) 1977.

***Un destin**: Adrian Lupu avea 59 de ani și s-a stins la numai o zi dupa ce suferise o comotie cerebrală. Plecase din țară în timpul lui Ceaușescu, dar s-a întors imediat după evenimentele din Decembrie 89 și, în emulația de atunci, a fost numit directorul Teatrului dramatic din Galați, care, din anul 2000, a devenit teatrul ”Fany Tardini”, pe care l-a condus timp de noua ani.

***Gaby Michăilescu**; n 1910. Încă mai trăiește. Are 93 de ani. Debutează în „Rampa” (1926) și editorial cu volumul „Culise și reflectoare” (1935). A fost, succesiv, după 1930 corector la revista umoristică „Încotro?”, redactor la ziarele „Naționalul nou”, „Frontul”, „Tempo”, „Informația”, „Libertatea”, „Capitala”. A colaborat și la „Zorile”, „România de azi”, „România literară”, „Ramuri”, „Cronica”, „Flacăra”, „Facla”, „Aplauze”, „Cortina”, „Galeria” și „Literatorul” (seria nouă). Însemnările impresarului, desfășurate pe paginile cărților: *Culise și reflectoare* (1935), *Vagonul în turneu* (1986), *Cușca sufletului* (1990), *Cu și fără machiaj* (2001) – descriu o parte din aceste peregrinări, al căror farmec e dat de existența boemă a artiștilor veritabili, care se adaptează unui stil de viață improvizat, presărat de întâmplări vesele și triste, devenite prilej de evocare ulterioară. *(informații culese din prefața cărții)*. Iancovescu, Petre Stefănescu-Goangă, Maria Ventura, Elvira Popescu, Mania Antonova, N. Stroe au fost idolii lui, pe care i-a iubit, i-a divinizat și cărora le-a închinat toată viața și, ulterior, le-a ridicat în cărțile sale câte un imn de slavă.

***Alexandru Runcanu**: Andreea Marin. Ed Curtea Veche. 2001.

***Sanda Visan** (director) si Bedros Horasangian (director adjunct), ajutați de un bibliotecar si o secretara, au ținut in funcțiune, la New York, Centrul Cultural Roman din SUA.

*** Gelu Naum:** Ceasornicăria Taus: revista Teatru nr.1 1969.

* **Gelu Naum:** Cartea lui Apolodor. Ed Tineretului. 1959.

*__ACUM__: Acum, că mi-a fost dată la o parte | albeaţa de pe ochi, aceea care \ mă făcea să nu mai văd adevărul \ pot să aştept în deplină linişte. | Clipele şi-au recucerit nisipul | uitat in clepsidră, iar sicofanţii \ au devenit de prisos. în suflet mi s-au limpezit strigăte de uimire \ De multă vreme trebuia să aibă |loc apocalipsa. Dar uguitul cătorva guguştiuci a-ntârziat-o.\ Acum tronurile aşteaptă pustii \ un fulger brusc îmi oferă în zig-zag o \ scăriță pe care încerc să cobor. (16. 05 .2002)

*__Marea balerină Irinel Liciu__, pe numele ei adevărat Silvia Voicu, născută în 1928 la Cluj Napoca, a dansat, pentru ultima dată, pe 12 februarie 1970, încheind cu acelaşi rol cu care debutase: ”Faust”. Ea a refuzat să revină în lumea artistică chiar şi atunci când a fost de mai multe ori invitată să lucreze alături de noii ei colegi. A ignorat până şi propriile aniversări organizate la Operă. Nu dorea sa fie filmată sau fotografiată. Pe ea și pe Gabriel Popescu (care mai trăiește), i-am văzut dansând și mi-au fermecat spiritul cu talentul lor. Dumnezeu s-o odinească.

*Întocmai i s-a întâmplat și colegului Mitică Popescu, care, după închisoare și după câțiva ani petrecuți la Teatrul din Piatra Neamț, s-a însurat cu Leopoldina Bălănuță.

2003

*** *Madame Tussaud***, realizatoarea muzeului de ceară, pe numele de fată Marie Grosholtz, s-a născut în anul 1761, la Strasbourg. Rămasă orfană de tată, înainte ca ea să se nască, mama ei s-a stabilit la Berna, în Elveţia, la unchiul ei, Philippe Curtius, medic, un mare modelist în ceară, a cărui guvernantă a devenit. Curtius s-a mutat la Paris, Marie, cu mama ei, l-au urmat, și Marie a devenit eleva lui. Curtius a învăţat-o arta sculptării şi a modelărilor figurilor de ceară, antrenând-o în realizarea diferitelor figuri aparţinând unor personalităţi istorice.

***Alex D. Lungu:** ”Carte cu artişti şi civili”. Ed. Semne. 2004. 306 pag.

***Petre Bărbulescu-Conți:** „Serenada pentru sacâz și orchestră”. Ed. Total Press. 1996.

*Sorin Matei, Mirela Panait: Inițiere în utilizarea calculatoarelor: Ed Arves.

2004.

*Nicu Bâzdoacă, Elvira Bâzdoacă: Internet E-mail și Chat. Ed. Arves. 2002

*Dan C. Mihăilescu: Literatura Română în Postceaușism. Ed. Polirom 2004. ”Dan C. Mihăilescu este unul dintre cei mai importanți eseiști și critici literari din România de azi” (Andrei Pleșu)

*Alex. Vakulovski: Pizdeț. Ed Semne 2002.

*Articol din Cronica Română; **Vedete într-un spectacol dedicat colegilor ajunși la ceasul senectuții: …”**Nu de puține ori actorii vârstnici ajunși în

suferință apelau la mila publică prin așa numitele ”spectacole de beneficiu” în urma cărora protagoniștii primeau în chip de recompensă contravaloarea incasărilor. Azi UNITER-ul a inițiat campania ”artiști pentru artiști” .ale cărei încasări vor fi folosite pentru ameliorarea condițiilor de viață ale artiștilor pensionari.

În mitologia greacă Labirintul a fost o structură elaborată și construită la Cnossos de către legendarul arhitect Dedal pentru regele Minos din Creta. Rolul labirintului era de a-l ține închis pe Minotaur, o creatură mitologică, care era jumătate om jumătate taur și care în cele din urmă a fost ucis de către eroul atenian Tezeu. Dedal a construit Labirintul cu viclenie, pentru ca el însuși să poată scăpa din el după ce l-a construit. Tezeu a fost ajutat de Ariadna, care i-a oferit un fir de ață care să-i arate astfel calea spre întoarcere.

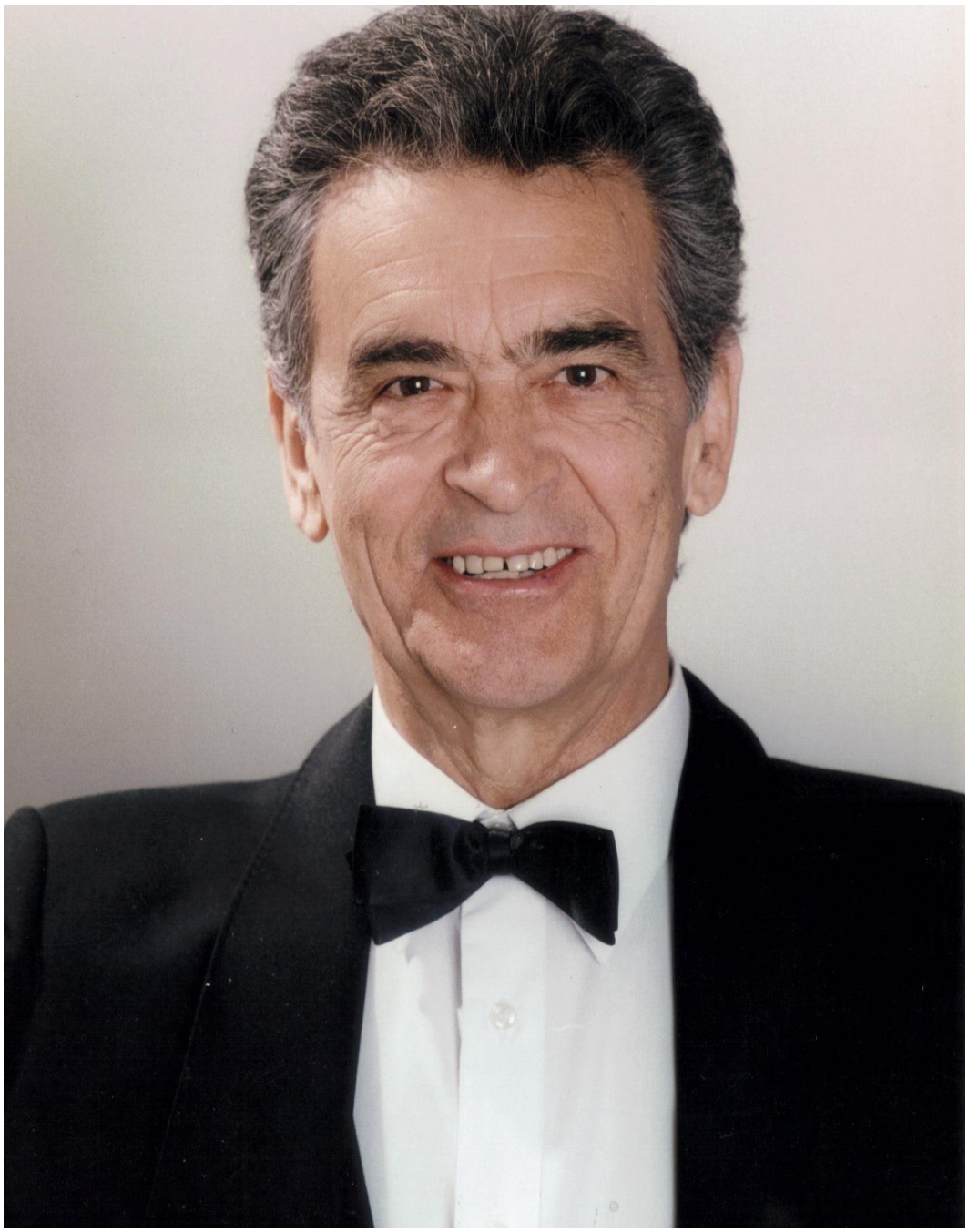

Marele maestru

Marea vedetă

www.cimec.ro

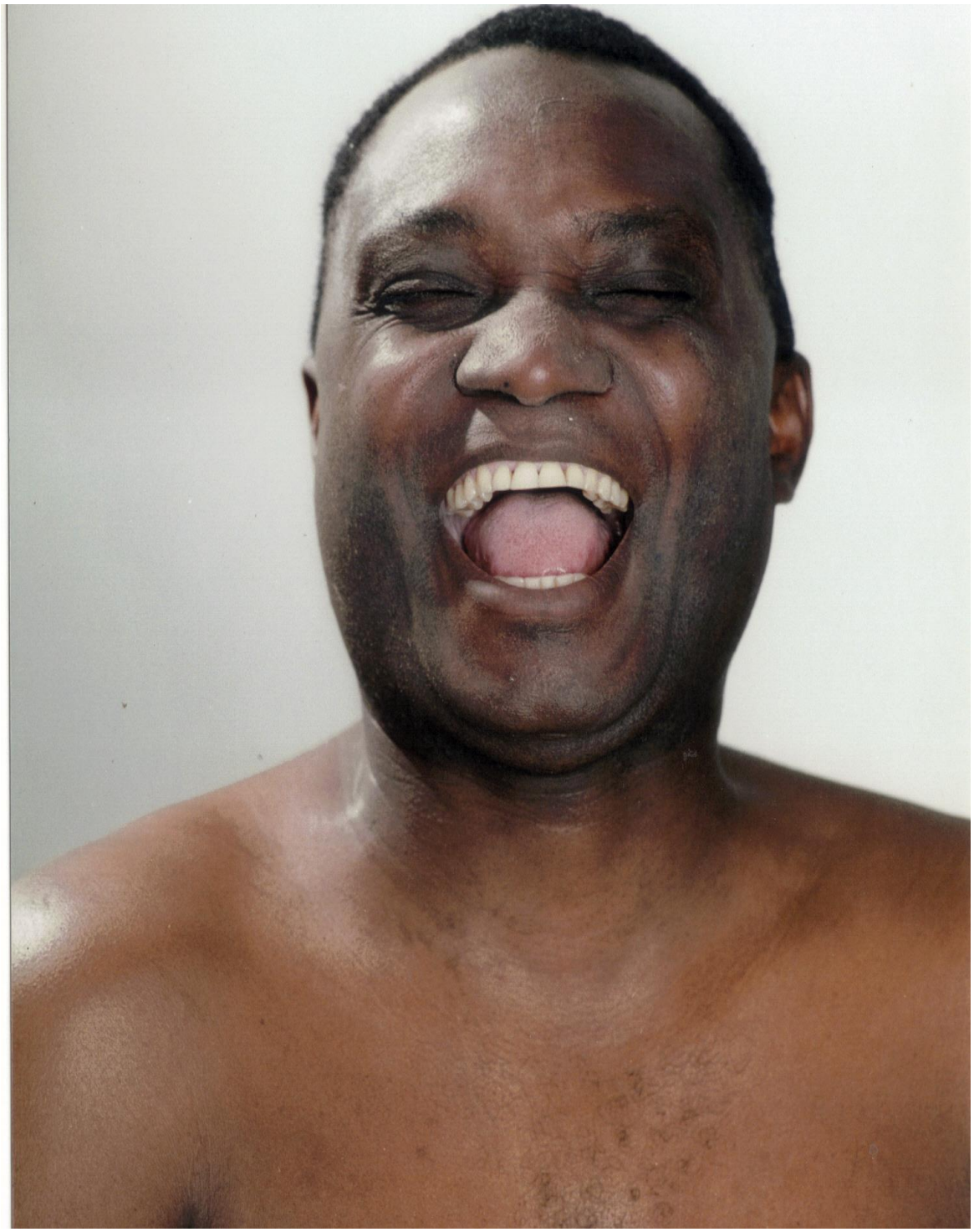

Cel mai mare actor de culoare din România: Victor Yila

O… ”outsideră”

Un alt ”outsider”...vopsit

Două colege, două interprete, două mari artiste

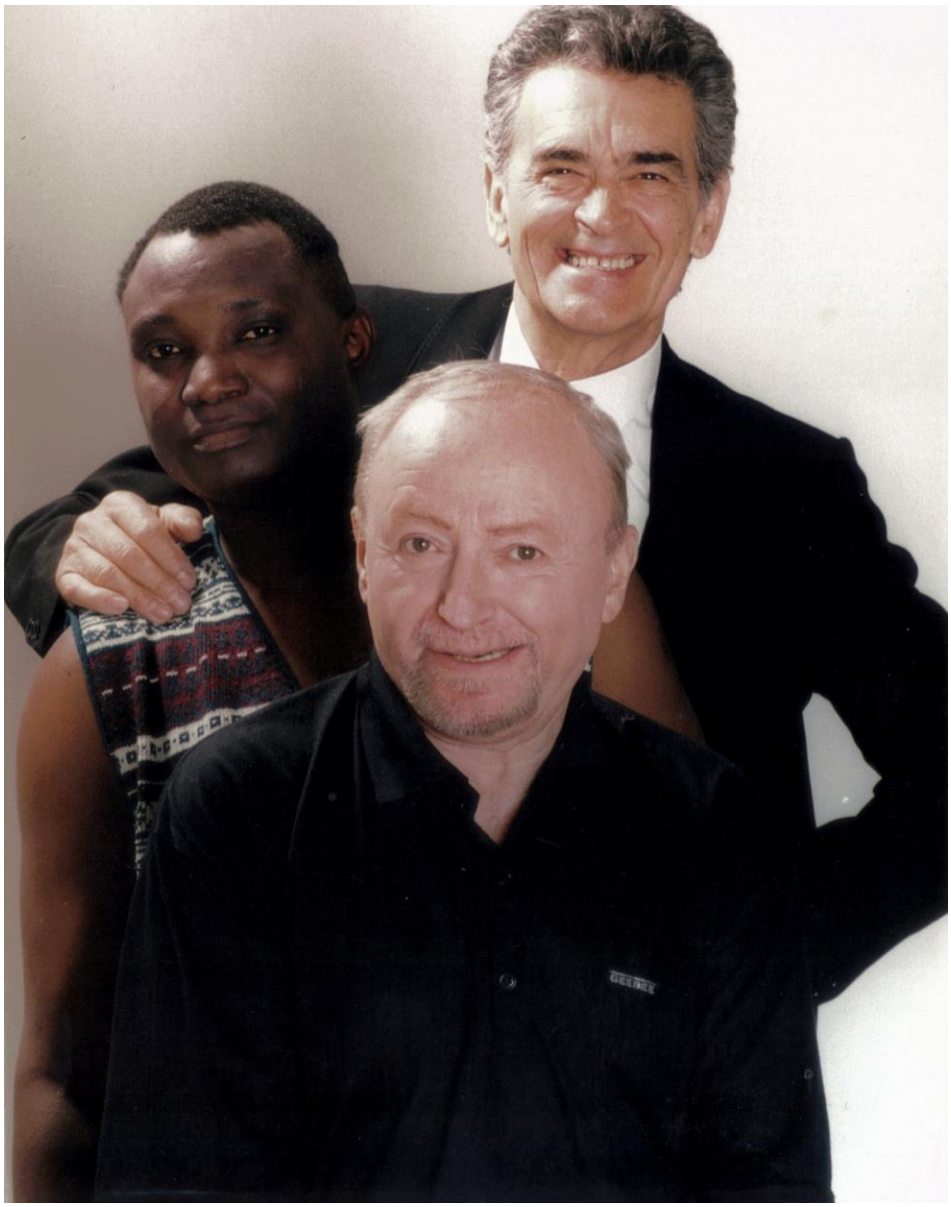

Trei colegi, trei actori minunați

www.cimec.ro

Marele Impresar în dublă ipostază

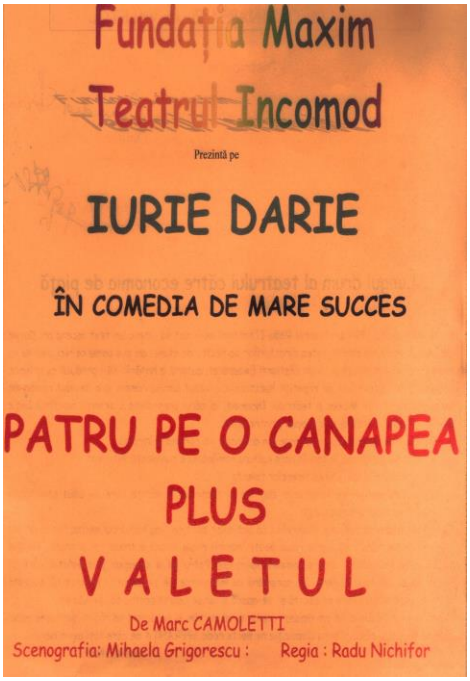

Două fețe ale unui fluturaș

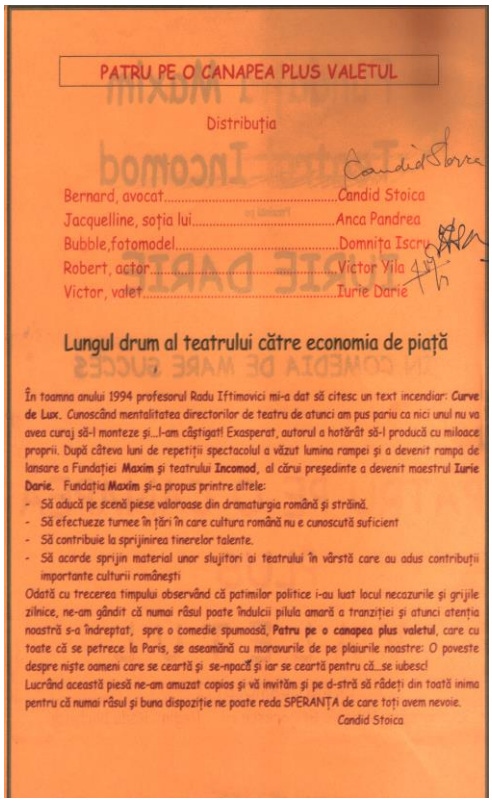

PATRU PE O CANAPEA PLUS VALETUL

Distribuția

Bernard, avocat.....Candid Stoica
Jacquelline, soția lui.....Anca Pandrea
Bubble, fotomodel.....Domnița Iscru
Robert, actor.....Victor Vila
Victor, valet.....Iurie Darie

Lungul drum al teatrului către economia de piață

În toamna anului 1994 profesorul Radu Ifftimovici mi-a dat să citesc un text incendiar: **Curve de Lux**. Cunoscând mentalitatea directorilor de teatru de atunci am pus pariu ca nici unul nu va avea curaj să-l monteze și...l-am câștigat! Exasperat, autorul a hotărât să-l producă cu mijloace proprii. După câteva luni de repetiții spectacolul a văzut lumina rampei și a devenit rampa de lansare a Fundației **Maxim** și teatrului **Incomod**, al cărui președinte a devenit maestrul **Iurie Darie**. Fundația **Maxim** și-a propus printre altele:

- Să aducă pe scenă piese valoroase din dramaturgia română și străină.
- Să efectueze turnee în țări în care cultura română nu e cunoscută suficient
- Să contribuie la sprijinirea tinerelor talente.
- Să acorde sprijin material unor slujitori ai teatrului în vârstă care au adus contribuții importante culturii românești

Odată cu trecerea timpului observând că patimilor politice i-au luat locul necazurile și grijile zilnice, ne-am gândit că numai râsul poate îndulcii pilula amară a tranziției și atunci atenția noastră s-a îndreptat, spre o comedie spumoasă, **Patru pe o canapea plus valetul**, care cu toate că se petrece la Paris, se aseamănă cu moravurile de pe plaiurile noastre: O poveste despre niște oameni care se ceartă și se-npacă și iar se ceartă pentru că...se iubesc!
Lucrând această piesă ne-am amuzat copios și vă invităm și pe d-stră să râdeți din toată inima pentru că numai râsul și buna dispoziție ne poate reda SPERANȚA de care toți avem nevoie.

Candid Stoica

www.cimec.ro

Un

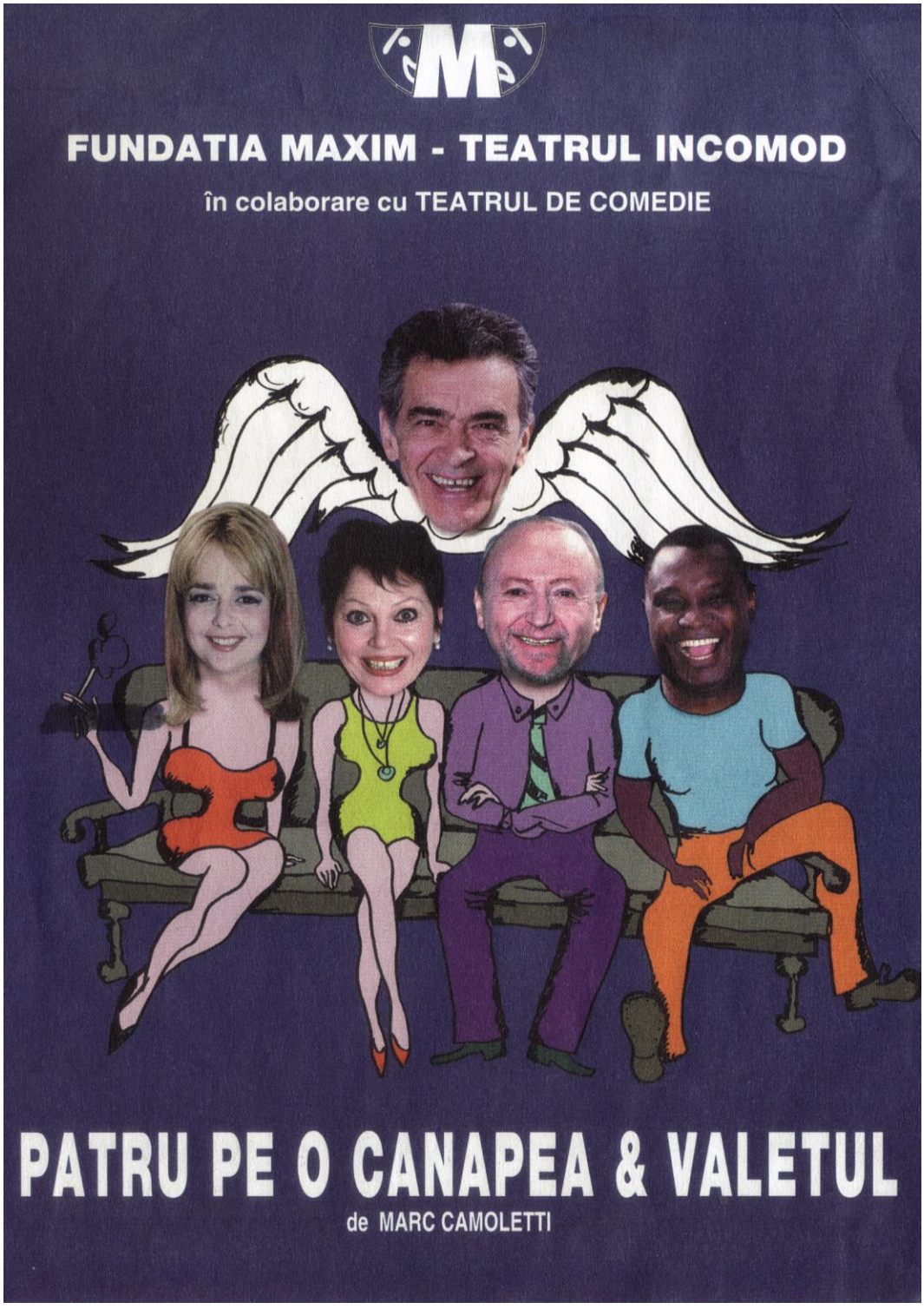

Program

www.cimec.ro

Prezintă cu ocazia sărbătorilor de Crăciun spectacolul pentru copii şi părinţi

"Ca să se supere oamenii gravi, gravi şi să se bucure copiii mici, mici, mici"

(Marionete şi clowni)

Oferit de actorii

Candid Stoica

(De la Teatrul de Comedie)

Florentina Tănase

(De la Teatrul "Ţăndărică")

Sara Dan

(De la Teatrul "Ţăndărică")

Alexandru Lazăr

Marionetele "cântă" şi dansează pe muzica din "Spărgătorul de nuci" de P.I.Ceaikovschi, Johan Strauss, Latino şi populară, iar Clownii evoluează în câteva pasaje clasice de circ. Durata spectacolului: circa 45 Minute.

Spectacol interactiv

Putem fi contactaţi la tel.: 0212302289; mobil;0724.767.822; e-mail: stoicacandid@yahoo.com

Şi pe site-ul: www.teatrul-junior.ro

Un afiș al unui spectacol pentru copii

Arătam și așa

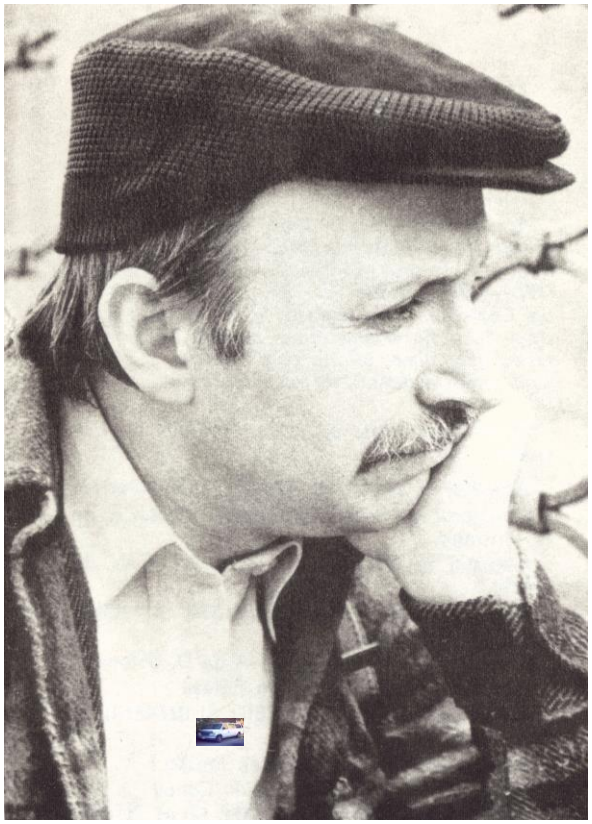

Și așa

Și așa…

Chiar
și
așa…

Sara și Florentina la Mall Vitan